

Home>Uw rechten>Verdachten (In strafzaken)

Verdachten (in strafzaken)

Wanneer u wordt verdacht of beschuldigd van een strafbaar feit kunt u deze informatiebladen gebruiken om inzicht te krijgen in het strafrechtproces en de verschillende fasen daarin. Uw rechten en plichten in iedere fase worden uiteengezet, van het gerechtelijk vooronderzoek tot en met de fase na de rechtszaak. U vindt hier bovendien informatie over hoe lichte overtredingen, zoals verkeersovertredingen, worden afgehandeld.

Wanneer u wordt verdacht of beschuldigd van een misdrijf, hebt u bepaalde wettelijk gegarandeerde rechten waar de hand aan moet worden gehouden. Het is verstandig om u van deze rechten op de hoogte te stellen en daarnaast ook volledig op de hoogte te blijven van wat er gebeurt in de verschillende fasen van het strafrechtproces. In de informatiebladen worden cruciale aspecten behandeld, zoals welke autoriteit onderzoeken verricht, hoe u juridisch advies kunt inwinnen, wat de rollen en rechten van de diverse organisaties en functionarissen zijn, hoe het zit met eventuele termijnen tijdens het proces en welke vormen van hulp u ter beschikking staan. Verder vindt u ook informatie over uw verplichtingen tijdens het proces.

Aangezien de situatie in alle landen verschillend is, is het belangrijk dat u het proces begrijpt en volledig op de hoogte bent van uw rechten en verplichtingen. Let u, als u deze informatiebladen doorleest, vooral op de stappen die u moet nemen en de termijnen die u in acht moet nemen.

De volgende informatiebladen begeleiden u door de belangrijkste fasen in de strafrechtelijke procedures in de verschillende lidstaten, waarbij u uitleg krijgt over uw rechten en de basisregels die u moet volgen om hier gebruik van te kunnen maken.

Klik op een van de vlaggen voor landspecifieke informatie.

Deze informatie komt niet in de plaats van juridisch advies en is alleen bedoeld als richtsnoer. Ga, als u hulp nodig hebt, altijd eerst te rade bij een advocaat of andere deskundige, zodat u weet wat in uw specifieke situatie van toepassing is.

Waar in de informatiebladen wordt verwezen naar personen van de mannelijke sekse dient dit zo gelezen te worden dat ook personen van de vrouwelijke sekse worden bedoeld, en andersom, tenzij de context duidelijk anders aangeeft.

Laatste update: 09/07/2024

Deze pagina wordt beheerd door de Europese Commissie. De informatie op deze pagina geeft niet noodzakelijk het officiële standpunt van de Europese Commissie weer. De Commissie aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens waarnaar in dit document wordt verwezen. Gelieve de juridische mededeling te raadplegen voor de auteursrechtelijke regeling voor Europese pagina's.

Verdachten (in strafzaken) - België

In deze informatiebladen wordt toegelicht wat er gebeurt wanneer iemand wordt verdacht of beschuldigd van een misdrijf en voor de rechter moet verschijnen. Voor informatie over lichte overtredingen, zoals verkeersovertredingen waarop meestal een vaste sanctie staat, zoals een boete, zie [informatieblad 5](#).

Wanneer u het slachtoffer bent van een misdrijf, vindt u [hier](#) alle informatie over uw rechten.

Samenvatting van het strafrechtproces

Hieronder vindt u een samenvatting van de gebruikelijke fasen in een strafproces.

De onderzoeksgerechten

De raadkamer en de kamer van inbeschuldigingstelling (in beroep) zijn onderzoeksgerechten. Zij kijken naar de regelmatigheid van het aanhoudingsbevel, doen uitspraak over de handhaving van de voorlopige hechtenis, houden toezicht op het verloop van het gerechtelijk onderzoek en beslissen over eventuele verwijzing naar een bevoegde strafrechter (regeling van de rechtspleging).

Het verloop van de procedure voor de raadkamer:

oproeping per faxpost of bij aangetekende brief;

raadpleging van het dossier ter griffie;

in het kader van de regeling van de rechtspleging : mogelijkheid tot het formuleren van een verzoek om het verrichten van bijkomende onderzoekshandelingen voorafgaand aan de zitting; wanneer de raadkamer oordeelt dat voldoende bezwaren bestaan verwijst zij de zaak naar de politierechtbank (bij overtreding) of de correctionele rechtbank (bij wanbedrijf).

De correctionele kamers

Wanneer u wordt meegedeeld dat u een strafbaar feit (misdrijf dat wordt bestraft met een geldboete van ten minste 26 euro en/of een gevangenisstraf van 8 dagen tot 5 jaar) hebt gepleegd, wordt u opgeroepen voor de correctionele rechtbank, die bepaalt of u schuldig bent aan de feiten die u worden aangerekend, u vrijspreekt of veroordeelt en eventueel een bedrag toekent aan de slachtoffers uit hoofde van schadevergoeding. De correctionele rechtbank kan een gevangenisstraf van maximaal 20 jaar opleggen voor een gecorrectionaliseerde misdaad.

Het verloop van de procedure voor de correctionele rechtbanken:

dagvaarding door een gerechtsdeurwaarder;

raadpleging van het dossier ter griffie;

terechtszitting;

de rechter doet uitspraak binnen een maand na het in beraad nemen van de zaak ;

uitspraak van het vonnis;

recht om hoger Beroep in te stellen.

Het hof van assisen

Wanneer u wordt beschuldigd van een misdrijf (strafbaar feit dat wordt bestraft met maximaal levenslange gevangenisstraf), wordt uw zaak voor het hof van assisen gebracht. Een jury bestaande uit 12 uit de bevolking gekozen juryleden zal bepalen of u schuldig bent aan de feiten die u worden aangerekend.

Samen met het hof, dat bestaat uit drie beroepsmagistraten, zullen deze juryleden, wanneer u schuldig wordt verklaard, beraadslagen over te toe te passen straf. Na de beëindiging van de strafzaak wordt, in voorkomend geval, de afhandeling van de zaak op burgerlijk vlak voortgezet. Dit gebeurt door de beroepsrechters, zonder jury. .

Het verloop van de procedure voor het hof van assisen:

verwijzingsarrest van de kamer van inbeschuldigingstelling en dagvaarding bij deurwaardersexploot;

raadpleging van het dossier ter griffie (gratis afschrift op verzoek);

preliminaire zitting: samenstelling van de lijst van te horen getuigen ; tenminste twee werkdagen voor de zitting ten gronde vindt de samenstelling van de jury plaats ;

mondelinge verloop van de procedure ;

besluitvorming: beraadslaging over de schuld (jury), en eventueel over de straf (hof en jury), en daarna over de burgerlijke vordering; de beslissing moet worden gemotiveerd ;

mogelijkheid van cassatieberoep.

Gedetailleerde informatie over al deze fasen van de procedure en over uw rechten vindt u in de informatiebladen. Deze informatie kan niet in de plaats komen van het raadplegen van een advocaat en dient slechts als richtlijn.

Klik op de links hieronder voor de informatie die u nodig hebt

[1 – Een advocaat raadplegen](#)

[2 – Mijn rechten tijdens het onderzoek](#)

Aanhouding en verhoor door de politie

Dossier ter informatie

Dossier voor gerechtelijk onderzoek

In bijzondere gevallen: voorlopige hechtenis

Sluiting van het gerechtelijk onderzoek

[3 – Mijn rechten tijdens het proces](#)

[4 – Mijn rechten na het proces](#)

[5 – Verkeersovertredingen en andere lichte overtredingen](#)

Laatste update: 22/08/2017

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

1 – Een advocaat raadplegen

Het is erg belangrijk dat u onafhankelijk advies krijgt van een advocaat wanneer u op de een of andere wijze betrokken bent bij een strafrechtelijke procedure. De informatiebladen geven u informatie over wanneer en in welke gevallen u recht hebt op vertegenwoordiging door een advocaat. U kunt hier ook in lezen hoe de advocaat u kan bijstaan. Dit algemene informatieblad informeert u over hoe u een advocaat kunt vinden en hoe de advocaatkosten worden vergoed wanneer u deze niet zelf kunt betalen.

Een advocaat vinden

Iedere advocaat in België is aangesloten bij de balie van het gerechtelijk arrondissement waar zijn kantoor gevestigd is. In Brussel bestaat deze balie uit twee balies: één van Franstalige en Duitstalige advocaten en één van Nederlandstalige advocaten.

Avocats.be vertegenwoordigt de balies van Wallonië, de Franstalige balie van Brussel en de Duitstalige balie.

De Nederlandstalige orde van Brussel en de Vlaamse balies zijn verenigd in de “*Orde van de Vlaamse Balies*” (O.V.B.).

Een lijst met advocaten is te vinden in de Witte Gids of de Gouden Gids, of op internet (<https://avocats.be> of <http://www.advocaat.be/>). U kunt zoeken naar een advocaat die regelmatig personen verdedigt in een strafproces door te zoeken op “voorkeurmateries” en daar te kiezen voor de rubriek “strafrecht”.

U kunt ook nagaan of er bij u in de buurt een advocaat is door te zoeken op gemeente of gerechtelijk arrondissement.

Ook kan het secretariaat van iedere balie u een lijst geven van aangesloten advocaten.

Verder kunt u per e-mail, post of telefoon rechtstreeks contact opnemen met een advocaat die u is aangeraden.

Een advocaat betalen

Normaal gesproken betaalt u zelf uw advocaat. Het kan zijn dat de advocaat u om een voorschot vraagt. In de wet zijn geen bedragen voor het ereloon vastgelegd. Wel moet de advocaat u informeren over de wijze waarop hij zijn ereloon berekent, bijvoorbeeld via een uurtarief dat wordt gerekend aan de hand van de tijd die aan uw verdediging is besteed, of een vast bedrag voor de geleverde dienst (advies, het lezen van het dossier, pleidooi, enz.), en zo verder.

Naast zijn ereloon, vraagt de advocaat ook een vergoeding voor de gemaakte kosten, zoals briefwisseling, verplaatsingskosten en telefoon. Als hij u bijstaat in een procedure moet u ook gerechtskosten betalen, voor de rechtbank en gerechtsdeurwaarder.

De juridische tweedelijnsbijstand is geheel of gedeeltelijk gratis, afhankelijk van uw bestaansmiddelen.

Hebt u recht op tweedelijnsbijstand?

De juridische tweedelijnsbijstand wordt aan elke balie georganiseerd door het Bureau voor Juridische Bijstand (BJB). Als u denkt dat u recht hebt op tweedelijnsbijstand kan u naar een advocaat gaan of naar een BJB. Wilt u snel geholpen worden, vul dan alvast het aanvraagformulier in en breng de juiste recente documenten mee.

Wie kan rekenen op een derde betaler, bijvoorbeeld een rechtsbijstandsverzekering, komt niet in aanmerking voor een pro-Deoadvocaat.

Wanneer u niet over voldoende middelen beschikt om uw advocaat te kunnen betalen, kunt u een verzoek om kosteloze juridische bijstand indienen bij het Bureau voor Juridische Bijstand waarbij uw advocaat is aangesloten. Op internet is een lijst beschikbaar met de bureaus van elk arrondissement:

[in het Frans,](#)

[in het Nederlands.](#)

Forfaitaire bijdrage

Wie in aanmerking komt voor de gehele of gedeeltelijke kosteloze juridische tweedelijnsbijstand moet aan zijn advocaat wel een forfaitaire vergoeding betalen van:

20 euro per aanstelling

30 euro per aanleg voor elke gerechtelijke procedure

Sommige categorieën zijn vrijgesteld van die forfaitaire bijlage.

De persoon die de gedeeltelijke kosteloze juridische tweedelijnsbijstand geniet, betaalt naast de forfaitaire vergoeding(en) ook een bedrag aan zijn advocaat tussen de 25 euro en de 125 euro.

Advocaten mogen pas optreden nadat ze deze bedragen ontvangen hebben. De advocaat ontvangt punten voor wat hij doet. De federale overheid koppelt een bedrag aan die punten en betaalt de advocaat uit.

Laatste update: 22/08/2017

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

2 – Mijn rechten tijdens het onderzoek

Wat is het doel van het opsporingsonderzoek en het strafrechtelijk onderzoek?

Deze onderzoeken zijn bedoeld om bewijsmateriaal te verzamelen voor het vaststellen van een strafbaar feit en om na te gaan welke elementen de onschuld van de verdachte kunnen aantonen of duidelijk kunnen maken dat er geen sprake is van een strafbaar feit.

Uit welke fasen bestaat het opsporingsonderzoek en het gerechtelijk onderzoek? Wie zorgt voor de tenuitvoerlegging hiervan?

De politie doet onderzoek naar strafbare feiten en de daders daarvan en verzamelt bewijs.

Wanneer de politie kennis krijgt van een misdaad, een wanbedrijf of een overtreding heeft het de verplichting daarvan kennis te geven aan de Procureur des Konings, die besluit:

de zaak te seponeren, of

het een opsporingsonderzoek te voeren, of

een onderzoeksrechter adïëren met een vordering tot gerechtelijk onderzoek.

Het openbaar ministerie beschikt over minder uitgebreide bevoegdheden dan de onderzoeksrechter. De onderzoeksrechter of de procureur des Konings leidt het onderzoek en geeft instructies aan de politieagenten die de voorgeschreven onderzoekshandelingen verrichten (verhoren, huiszoekingen, afnemen van DNA, enz.).

Wanneer het opsporingsonderzoek is afgerond

Als het opsporingsonderzoek wordt beëindigt, kan het openbaar ministerie :

de zaak seponeren;

een minnelijke schikking voorstellen: dit houdt het verval van de strafvordering in (geen strafvervolgning) bij de betaling van de door het openbaar ministerie voorgestelde geldsom;

een bemiddeling voorstellen: de verdachte rechtstreeks voor de strafrechter dagvaarden;

de verdachte door middel van een proces-verbaal oproepen om voor de rechter te verschijnen: om de procedure te versnellen, overhandigt de procureur des Konings de oproeping aan de verdachte wanneer de betrokkene is aangehouden of zich bij hem meldt.

Bij het afsluiten van het gerechtelijk onderzoek, maakt de onderzoeksrechter het dossier via een "beschikking tot mededeling" over aan de procureur des Konings. Na de ontvangst van het dossier beoordeelt de procureur des Konings de volledigheid van het onderzoek en kan hij desgevallend bijkomende vorderingen richten tot de onderzoeksrechter. Indien de procureur des Konings het onderzoek volledig acht vordert hij de regeling van de rechtspleging. Hij stelt hiertoe een eindvordering op, gericht aan de raadkamer. Hij dossier wordt ter beschikking gesteld van de partijen, die bijkomende onderzoekshandelingen kunnen vorderen. Na de behandeling voor de raadkamer kan deze beslissen :

dat het onderzoek onvolledig is en weigeren de procedure te regelen, waarna het dossier opnieuw bij het openbaar ministerie terecht komt dat bijkomende vorderingen kan richten tot de onderzoeksrechter, of

de inverdenkinggestelde buiten vervolging te stellen;

het dossier verwijzen naar de bevoegde rechtbank (politie rechtbank of correctionele rechtbank); wanneer de raadkamer van mening is dat de feiten moeten worden beoordeeld door het hof van assisen, geeft hij een beschikking voor het overdragen van de stukken aan de procureur-generaal, want alleen de kamer van inbeschuldigingstelling kan een zaak aanhangig maken bij het hof van assisen;

de opschorting uitspreken, wanneer vastgesteld wordt dat de openbaarheid van de debatten voor het vonnisgerecht de declassering van de inverdenkinggestelde zou kunnen veroorzaken of zijn reclassering in gevaar zou kunnen brengen;

de internering gelasten (de internering van een persoon met een geestesstoornis is een veiligheidsmaatregel die er tegelijkertijd toe strekt de maatschappij te beschermen en ervoor te zorgen dat aan de geïnterneerde persoon de zorg wordt verstrekt die zijn toestand vereist met het oog op zijn re-integratie in de maatschappij).

De beschuldigde heeft het recht hoger beroep in te stellen bij de kamer van inbeschuldigingstelling, hoewel dit beperkt is tot bepaalde procedurekwesties.

Tijdens het strafrechtelijk vooronderzoek kan de onderzoeksrechter een aanhoudingsbevel afleveren in bepaalde omstandigheden:

ernstige aanwijzingen van schuld;

feiten waarop ten minste één jaar gevangenisstraf staat;

volstreekte noodzakelijkheid voor de openbare veiligheid.

Wanneer de maximaal op te leggen straf niet hoger is dan vijftien jaar opsluiting, kan het aanhoudingsbevel uitsluitend worden gegeven wanneer er ernstige redenen zijn om te vrezen voor recidive, onttrekken aan het optreden van het gerecht, verdwijning van bewijzen of samenspanning met derden. Bij misdrijven bedoeld in boek II, titel I ter, van het Strafwetboek (dit zijn terroristische misdrijven) waarop het maximum van de van toepassing zijnde straf vijf jaar gevangenisstraf te boven gaat, moeten deze redenen niet vervuld zijn.

De verdachte moet binnen vijf dagen na het bevel voor de raadkamer verschijnen, en vervolgens iedere maand of vanaf de derde beslissing tot handhaving van de voorlopige hechtenis, om de twee maanden, totdat het gerechtelijk onderzoek wordt gesloten.

De verdachte moet binnen vijf dagen na het bevel voor de raadkamer verschijnen, en vervolgens iedere maand of vanaf de derde beslissing tot handhaving van de voorlopige hechtenis, om de twee maanden, totdat het gerechtelijk onderzoek wordt gesloten.

Mijn rechten tijdens het opsporingsonderzoek en het gerechtelijk onderzoek

[Aanhouding en verhoor door de politie \(1\)](#)

[Opsporingsonderzoek \(2\)](#)

[Gerechtelijk onderzoek \(3\)](#)

[In bijzondere gevallen: voorlopige hechtenis \(4\)](#)

[Afsluiten van het gerechtelijk onderzoek \(5\)](#)

[Aanhouding en verhoor door de politie \(1\)](#)

In welke gevallen en hoe lang kan ik door de politie van mijn vrijheid worden beroofd?

U kunt van uw vrijheid worden beroofd als u op heterdaad wordt betrapt bij een misdaad of wanbedrijf. Buiten de gevallen van heterdaad is de bevoegdheid tot het bevelen van een arrestatie exclusief in handen van de procureur des Konings of de onderzoeksrechter, de politie kan alsdan enkel bewarende maatregelen nemen (oa. wanneer de verdachte pogt te ontvluchten) Vrijheidsberoving door de politie mag niet langer dan 24 uur duren.

Mag ik worden gefouilleerd?

Ja, tijdens uw arrestatie of als er reden is om aan te nemen dat u een wapen of een gevaarlijk voorwerp bij u draagt, of bij bedreiging van de openbare orde.

Mag de politie mijn woning betreden?

Ja, als u bij een strafbaar feit op heterdaad wordt betrapt, als u er toestemming voor geeft of als de onderzoeksrechter een huiszoekingsbevel heeft afgeleverd.

Mag men mijn kantoor of mijn auto doorzoeken?

Ja, net als uw woning. Er zijn echter plaatsen waar de politie niet mag komen, en andere plaatsen die bijzondere bescherming genieten: voor het doorzoeken van deze plaatsen geldt een speciale procedure (kantoor/kamer van een diplomaat, van een parlementslid, plaatsen van personen die gebonden zijn aan het beroepsgeheim, enz.).

Uw auto mag worden doorzocht wanneer er reden is om aan te nemen dat deze auto is gebruikt bij het plegen van een strafbaar feit of voor het vervoeren van gezochte personen, overtuigingsstukken of bewijsstukken of voorwerpen die een gevaar opleveren voor de openbare orde.

Mag ik contact opnemen met een familie- of gezinslid, een vriend, een arts, een lid van mijn ambassade?

Wanneer de politie dit zinvol vindt of wanneer u erom vraagt, wordt u onderzocht door een arts.

U hebt het recht een derde te laten inlichten over uw arrestatie. Dit kan echter worden uitgesteld om dwingende redenen door de procureur des Konings of de onderzoeksrechter voor de duur die nodig is om de belangen van het onderzoek te beschermen.

Wanneer u minderjarig bent, is de politie verplicht uw ouders, uw voogd of uw verzorger zo spoedig mogelijk schriftelijk of mondeling op de hoogte te brengen.

Als de onderzoeksrechter een bevel tot aanhouding heeft afgeleverd, hebt u het recht om u uw consulaire autoriteiten verwittigen van uw aanhouding als u niet de Belgische nationaliteit hebt.

Wat zijn mijn rechten tijdens het verhoor door de politie?

Vooraleer wordt overgegaan tot het verhoor, wordt u op beknopte wijze kennis gegeven van de feiten waarover u zal worden verhoord en wordt u meegedeeld dat:

- 1) u als verdachte wordt verhoord en dat u het recht heeft om voor het verhoor een vertrouwelijk overleg te hebben met een advocaat naar keuze of een u toegewezen advocaat, en zich door hem kan laten bijstaan tijdens het verhoor, in zoverre de feiten die hem ten laste kunnen worden gelegd een misdrijf betreffen waarvoor een vrijheidsstraf kan worden opgelegd; en, in geval u niet van zijn vrijheid bent benomen, u zelf de nodige maatregelen moet nemen om zich te laten bijstaan;
- 2) u de keuze heeft om na bekendmaking van uw identiteit een verklaring af te leggen, te antwoorden op de u gestelde vragen of te zwijgen;
- 3) u niet verplicht kan worden uzelf te beschuldigen;
- 4) uw verklaringen als bewijs in rechte kunnen worden gebruikt;
- 5) u kan vragen dat alle vragen die u worden gesteld en alle antwoorden die u geeft, worden genoteerd in de gebruikte bewoordingen;
- 6) in voorkomend geval: u niet van zijn vrijheid bent benomen en u op elk ogenblik kan gaan en staan waar u wil;
- 7) u kan vragen dat een bepaalde opsporingshandeling wordt verricht of een bepaald verhoor wordt afgenomen;
- 8) u gebruik mag maken van de documenten in zijn bezit, zonder dat daardoor het verhoor wordt uitgesteld en dat u, tijdens de ondervraging of later, mag vragen dat deze documenten bij het proces-verbaal van het verhoor of bij het dossier worden gevoegd.

Aan het einde van het verhoor geeft men de ondervraagde persoon de tekst van zijn verhoor te lezen, tenzij hij vraagt dat het hem wordt voorgelezen. Er wordt hem gevraagd of hij zijn verklaringen wil verbeteren of daaraan iets wil toevoegen.

Voor het eerste verhoor zal u ook een verklaring van uw rechten ontvangen. Er bestaan drie modellen:

1. wanneer u niet van uw vrijheid bent benomen
2. wanneer u van uw vrijheid bent benomen
3. wanneer u van uw vrijheid bent benomen op grond van een Europees aanhoudingsbevel of een signalering

Deze verklaringen van rechten bestaan in meer dan 50 talen en kunnen worden geraadpleegd via <https://justice.belgium.be> via 'Document nodig?'.
Deze verklaringen van rechten bestaan in meer dan 50 talen en kunnen worden geraadpleegd via <https://justice.belgium.be> via 'Document nodig?'.

Aan het einde van het verhoor wordt de tekst van het verhoor aan u ter lezing overhandigd, behalve wanneer u om voorlezing ervan verzoekt. Er wordt u gevraagd of uw verklaringen nog moeten worden gecorrigeerd of aangevuld. Wanneer u de taal van de procedure niet verstaat of spreekt of indien u lijdt aan gehoor- of spraakstoornissen, wordt een beroep gedaan op een beëdigd tolk tijdens het verhoor. Indien geen enkele beëdigd tolk beschikbaar is, wordt u gevraagd zelf uw verklaring te noteren. Wanneer het verhoor heeft plaatsgevonden met ondersteuning van een tolk, worden zijn identiteitsgegevens en zijn hoedanigheid vermeld.

U wordt op de hoogte gebracht van het feit dat u kosteloos een afschrift van uw verhoor kunt krijgen.

Wordt er naar mijn strafblad geïnformeerd?

De politie heeft toegang tot het centraal strafregister.

Mag mijn advocaat mij bijstaan tijdens het verhoor?

De advocaat kan aanwezig zijn tijdens uw verhoor. De bijstand van de advocaat tijdens het verhoor heeft tot doel toezicht mogelijk te maken op:

- a) de eerbiediging van uw recht uzelf niet te beschuldigen en de keuzevrijheid om een verklaring af te leggen, te antwoorden op de gestelde vragen of te zwijgen;
- b) de wijze waarop u tijdens het verhoor wordt behandeld, in het bijzonder op het al dan niet kennelijk uitoefenen van ongeoorloofde druk of dwang;
- c) de kennisgeving van uw rechten en de regelmatigheid van het verhoor.

De advocaat kan op het verhoorblad melding laten maken van de schendingen van de rechten vermeld onder a), b) en c) die hij meent te hebben vastgesteld. Hij kan vragen dat een bepaalde opsporings-handeling wordt verricht of een bepaald verhoor wordt afgenomen. Hij kan verduidelijkende vragen over vragen die worden gesteld. Hij kan opmerkingen maken over het onderzoek en over het verhoor. Het is hem evenwel niet toegelaten te antwoorden in uw plaats of het verloop van het verhoor te hinderen.

Opsporingsonderzoek (2)

Het opsporingsonderzoek wordt geleid door de procureur des Konings. Het opsporingsonderzoek is van inquisitoire aard: vertrouwelijk, schriftelijk en niet-contradictoir.

Wat kan het openbaar ministerie doen in de informatiefase?

Wettelijke uitzonderingen daargelaten mogen handelingen ter verkrijging van informatie geen enkele dwangmaatregel inhouden en evenmin inbreuk maken op individuele rechten en vrijheden. Onder bepaalde voorwaarden is inbeslagname mogelijk.

De openbare aanklager kan onder andere:

- de plaatsen bezoeken waar het misdrijf is begaan;
- verdachten en getuigen horen of door de politie laten horen;
- iemand voor 24 uur laten arresteren (niet bij heterdaad);
- zorgen dat wordt overgegaan tot een DNA-onderzoek met toestemming van de verdachte;
- de post onderscheppen en in beslag nemen (maar niet openen);

onder bepaalde voorwaarden bankgegevens verkrijgen;

tot huiszoeking overgaan bij betrapting op heterdaad of met toestemming van de persoon die daar daadwerkelijk woont; gelasten bijzondere opsporingsmethoden in te zetten die zeer indringend kunnen zijn.

Wat kan ik doen als mijn rechten worden geschonden door een handeling ter verkrijging van informatie?

Indien u geschaad bent door een opsporingshandeling met betrekking tot uw goederen kunt u door middel van een met redenen omkleed verzoek, het strafrechtelijk kort geding, de opheffing ervan vragen ,(bijvoorbeeld wanneer uw bezittingen als overtuigingsstukken in beslag genomen zijn). De procureur des Konings moet dan binnen 15 dagen uitspraak doen. Bij gebreke hiervan of in geval van afwijzing van het verzoek kunt u beroep instellen bij de kamer van inbeschuldigingstelling. De procureur des Konings kan ambtshalve op op verzoek van het Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring de vervreemding van in beslag genomen goederen toelaten of de goederen teruggeven tegen een zekerheidsstelling .

Heb ik toegang tot het dossier?

U kan een verzoek richten tot het openbaar ministerie tot het bekomen van inzage en/of het verkrijgen van een afschrift van een dossier.

Kan ik invloed uitoefenen op de uitkomst van het dossier?

Nee. Het openbaar ministerie besluit op eigen gezag of het de zaak seponeert, aanhangig maakt bij de onderzoeksrechter, u dagvaardt of door middel van een proces-verbaal oproept voor een strafrechter, dan wel u een alternatief aanbiedt waardoor de strafvordering kan vervallen (voorafgaande erkenning van de schuld, minnelijke schikking of bemiddeling:).

Gerechtelijk onderzoek (3)

Het gerechtelijk onderzoek wordt geleid door en valt onder de bevoegdheid van de onderzoeksrechter en wordt aanhangig gemaakt door de openbare aanklager of, door middel van een klacht met burgerlijke-partijstelling, door het vermeende slachtoffer van een strafbaar feit.

Tot welke handelingen kan een onderzoeksrechter overgaan?

Hij kan alle handelingen verrichten waarvan de openbare aanklager zich kan bedienen, en gebruik maken van belangrijke dwangmiddelen: een aanhoudingsbevel afgeven, de telefoon laten afluisteren, huiszoeking zonder toestemming, nog verdergaande bijzondere onderzoeksmethoden, enz.

Moet ik door de onderzoeksrechter worden gehoord?

Een ondervraging door de onderzoeksrechter is verplicht voorafgaandelijk aan het verlenen van een bevel tot aanhouding .

Moet de rechter mij erop wijzen dat er een dossier bestaat?

Ja. De onderzoeksrechter gaat over tot de inverdenkingstelling van elke persoon tegen wie ernstige aanwijzingen van schuld bestaan. De inverdenkingstelling vindt plaats ter gelegenheid van een verhoor of door kennisgeving aan de betrokkene. De hoedanigheid van inverdenkinggestelde geeft het recht bijkomende onderzoekshandelingen te vragen. Als u in voorlopige hechtenis zit, hebt u bovendien voor elke verschijning voor de onderzoeksgerechten recht op inzage in het dossier.

Kan de rechter ervoor zorgen dat mijn telefoon wordt afgeluisterd?

Ja, maar daarbij moeten wel zeer nauwkeurig omschreven wettelijke voorwaarden zijn vervuld.

Kan ik mij verzetten tegen huiszoeking?

Uw woning kan worden doorzocht wanneer er een door de rechter ondertekend huiszoekingsbevel is en wanneer de huiszoeking plaatsvindt tussen 5 en 21 uur, behoudens uitzonderingen namelijk:

1° wanneer een bijzondere wetsbepaling de opsporing of de huiszoeking 's nachts toelaat;

2° wanneer een magistraat of een officier van gerechtelijke politie zich tot vaststelling op heterdaad van een misdaad of wanbedrijf ter plaatse begeeft;

3° in geval van verzoek of toestemming van de persoon die het werkelijk genot heeft van de plaats of de persoon bedoeld in artikel 46, 2° van het Wetboek van Strafvordering (slachtoffer van huiselijk geweld);

4° in geval van oproep vanuit die plaats;

5° in geval van brand of overstroming;

6° wanneer de opsporing ten huize of huiszoeking betrekking heeft op een misdrijf bedoeld in :

boek II, titel I ter, van het Strafwetboek, (terroristische misdrijven) of;

boek II, titel VI, Hoofdstuk I, van hetzelfde Wetboek, wanneer er ernstige aanwijzingen zijn dat er vuurwapens, explosieven, kernwapens, biologische of chemische wapens, of schadelijke of gevaarlijke stoffen waardoor bij ontsnapping mensenlevens in gevaar kunnen worden gebracht, kunnen worden aangetroffen..

Kan de rechter mij fysiek dwingen tot het laten afnemen van DNA?

Ja, onder bepaalde voorwaarden.

Wat kan ik doen tegen een onderzoekshandeling die mijn rechten schendt?

Indien u geschaad wordt door een onderzoekshandeling met betrekking tot uw goederen kan u de opheffing ervan vragen (strafrechtelijk kort geding) (zie opsporingsonderzoek).

Heb ik tijdens het onderzoek toegang tot het dossier?

Ja. Wanneer u verdachte maar geen gedetineerde bent, kunt u om toegang tot het dossier verzoeken bij de onderzoeksrechter, die de toegang kan weigeren, maar een dergelijk besluit wel moet motiveren. Wanneer de rechter niet op het verzoek ingaat of wanneer het verzoek wordt afgewezen, kunt u beroep instellen bij de kamer van inbeschuldigingstelling. U kan ook een verzoek richten tot het openbaar ministerie. Indien u zich in voorlopige hechtenis bevindt, hebt u voor elke verschijning voor de onderzoeksgerechten inzage in het dossier.

Kan ik verzoeken om bepaalde onderzoekshandelingen?

Ja, of u nu gedetineerde bent of niet. U kunt hierom vragen door middel van een verzoekschrift. De onderzoeksrechter kan dit weigeren wanneer hij van mening is dat de maatregel niet noodzakelijk is voor het vaststellen van de waarheid of schadelijk is voor het onderzoek. Er is hoger beroep mogelijk.

In bijzondere gevallen: voorlopige hechtenis (4)

Hoe verloopt een verhoor door de rechter?

Het bevel tot aanhouding moet in elk geval aan u worden betekend binnen de termijn van 24 uur vanaf de effectieve vrijheidsberoving., hetzij vanaf de betekening van het bevel tot medebrenging of het bevel tot verlenging. Voorafgaandelijk aan het verlenen van een aanhoudingsbevel moet een ondervraging plaatsvinden bij de onderzoeksrechter. U hebt recht op vertrouwelijk overleg met uw advocaat voorafgaand aan het verhoor en op bijstand van uw advocaat tijdens de ondervraging.

Kan ik hierna door een rechter worden gehoord?

Wanneer mag ik mijn advocaat zien?

U hebt op recht op bijstand tijdens het verhoor door de onderzoeksrechter. Na de aflevering van het bevel tot aanhouding, hebt u vrij verkeer met uw advocaat. Uw advocaat kan u bijstaan tijdens alle verhoren die plaatsgrijpen tijdens de voorlopige hechtenis.

Kan ik de wettigheid of de gronden van het aanhoudingsbevel aanvechten?

Binnen vijf dagen na de afgifte van het bevel tot aanhouding moet u verschijnen voor de raadkamer. Het dossier wordt de laatste werkdag voor de verschijning ter beschikking gehouden van u en uw advocaat. U of uw advocaat kunnen verzoeken om uw invrijheidstelling.

Uw advocaat kan uitsluitend bij deze eerste verschijning voor de raadkamer (en in hoger beroep) melding maken van een fout in het bevel. Wanneer het aanhoudingsbevel wordt gehandhaafd, hebt u het recht hoger beroep in te stellen. U moet dan binnen 15 dagen verschijnen voor de kamer van inbeschuldigingstelling. Bij overschrijding van deze termijn wordt u onmiddellijk vrijgelaten.

De handhaving van de voorlopige hechtenis is een maand geldig, en vanaf de derde beslissing tot handhaving, twee maanden. U kunt bij iedere zitting de noodzaak voor de verdere handhaving van de voorlopige hechtenis aanvechten. Twee dagen voor iedere verschijning wordt het dossier u ter beschikking gesteld.

Kan ik in de gevangenis contact opnemen met derden?

U kunt altijd contact opnemen met uw advocaat.

Wanneer dit voor het onderzoek noodzakelijk is kan de onderzoeksrechter u echter voor ten hoogste drie dagen verbieden contact te hebben met andere personen dan uw advocaat.

Wanneer kan ik in vrijheid worden gesteld?

Op ieder moment door de onderzoeksrechter of bij beslissing van de onderzoeksgerechten tijdens uw verschijning. U kunt in vrijheid worden gesteld onder voorwaarden of op borgtocht. Op beslissing van de onderzoeksrechter of de onderzoeksgerechten, kan u de voorlopige hechtenis ook ondergaan onder elektronisch toezicht.

Ik woon in een ander land. Moet ik tijdens het gerechtelijk onderzoek aanwezig zijn?

Een aanhoudingsbevel kan worden afgegeven wanneer er een gevaar bestaat van onttrekking aan de rechtsgang. De onderzoeksrechter of de onderzoeksgerechten kunnen u op borgtocht vrijlaten. U krijgt het betaalde bedrag terug wanneer u in alle stadia van de procedure verschijnt.

Wanneer u in vrijheid wordt gesteld, zal men u vragen te verschijnen op de zittingen en in beginsel voor de strafrechter. De onderzoeksrechter kan aan de beschikking tot invrijheidstelling onder meer de voorwaarde verbinden dat u het land niet mag verlaten. Deze voorwaarden kunnen met een periode van drie maanden worden verlengd. U kunt deze voorwaarden aanvechten bij de raadkamer.

Afsluiten van het gerechtelijk onderzoek (5)

Wat kan ik doen als het opsporingsonderzoek lang duurt?

Indien het gerechtelijk onderzoek na een jaar niet is afgesloten kunt u de zaak middels een met redenen omkleed verzoek aanhangig maken bij de kamer van inbeschuldigingstelling, die het verloop van het onderzoek zal nagaan. U kan geen verzoekschrift met hetzelfde voorwerp indienen vooraleer een termijn van 6 maanden is verstreken vanaf de laatste beslissing.

Kan er vóór het proces iets aan de tenlastelegging worden veranderd?

Na ontvangst van het dossier stelt de procureur des Konings een eindvordering op. Hij kan de verwijzing vorderen naar het bevoegde strafgerecht of de buitenvervolginstelling. In die fase wordt enkel geoordeeld of er voldoende bezwaren bestaan om u te verwijzen naar de politierechtbank of correctionele rechtbank.

Kan ik vóór het proces bekennen schuldig te zijn aan alle of een deel van de ten laste gelegde feiten?

Ja, maar de rechter moet alsnog een beslissing nemen.

Hoe wordt het dossier gesloten?

Na kennis te hebben genomen van het verslag van de onderzoeksrechter en de eventuele burgerlijkepartij, de aanklager en de verdediging te hebben gehoord, besluit de raadkamer:

de verdachte naar de bevoegde rechter te verwijzen;

de buitenvervolginstelling uit te spreken;

de uitspraak op te schorten: de feiten worden vastgesteld, maar er wordt geen straf uitgesproken. De rechter bepaalt een termijn voor een proeftijd, en kan daaraan bepaalde voorwaarden verbinden;

de wet betreffende de internering toe te passen.

Welke rechten heb ik in deze fase?

U kunt uw dossier lezen en u voorafgaand aan de zitting bij de raadkamer een kopie van stukken doen toekomen. U kunt ook een verzoek indienen om bijkomende onderzoekshandelingen. Wanneer de onderzoeksrechter weigert deze te verrichten, kunt u hiertegen beroep instellen bij de kamer van inbeschuldigingstelling.

Kan ik hoger beroep instellen?

U kunt geen hoger beroep instellen tegen een verwijzingsbeschikking, behalve in het geval van fouten, omissies of nietigheidsgonden die nadelig zijn voor een onderzoekshandeling, de bewijsgaring of een handeling met betrekking tot de verwijzingsbeschikking, wanneer u dit aanvoert als grond voor niet-ontvankelijkheid of voor het verval van de strafvordering.

Kan ik in staat van beschuldiging worden gesteld in verband met een strafbaar feit waarvoor ik al in een andere lidstaat van de Europese Unie ben vervolgd?

In principe niet.

Laatste update: 22/08/2017

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

3 – Mijn rechten tijdens het proces

Waar wordt het proces gevoerd?

Minder ernstige feiten (overtredingen met een boete van 1 tot 25 euro (overtredingen van het veldwetboek, enz.)) en alle verkeersovertredingen (ook met dodelijke afloop) worden behandeld door de politierechtbank;

Wanbedrijven of gecorrectionaliseerde misdaden (waarvoor meteen al verzachtende omstandigheden konden worden aangevoerd) worden behandeld door de correctionele rechtbank;

De meest ernstige misdrijven (waarvoor men geen verzachtende omstandigheden kan of wil aanvoeren) worden behandeld door het hof van assisen.

Is het proces openbaar?

Het proces is in beginsel openbaar en vindt plaats in een zaal die voor iedereen (belangstellenden, journalisten) toegankelijk is, behalve wanneer dit om veiligheidsredenen niet mogelijk is.

Wanneer u verdachte bent in een zedenzaak, kan het slachtoffer de rechtbank verzoeken om een zitting achter gesloten deuren; dat houdt in dat alleen de personen die bij het proces betrokken zijn toegang hebben tot de zittingszaal.

Wanneer er sprake is van de internering van een delinquent die vanwege geestesstoornis niet verantwoordelijk is voor zijn handelingen, kan deze verzoeken om een zitting achter gesloten deuren. Het openbaar ministerie kan zich hiertegen verzetten. Tot internering kan worden beslist indien de betrokkene:

1° een misdaad of wanbedrijf heeft gepleegd die de fysieke of psychische integriteit van derden aantast of bedreigt; en

2° op het ogenblik van de beslissing aan een geestesstoornis lijdt die zijn oordeelsvermogen of de controle over zijn daden tenietdoet of ernstig aantast; en

3° bij wie het gevaar bestaat dat hij als gevolg van zijn geestesstoornis, eventueel in samenhang met andere risicofactoren, opnieuw feiten zoals bedoeld in 1° zal plegen.

Wie doet uitspraak over de zaak?

Bij de politierechtbank of de correctionele rechtbank gebeurt dat door beroepsrechters. Bij het hof van assisen doen echter uitsluitend 12 juryleden uitspraak over de vraag of de verdachte schuldig is. Samen met drie rechters doen zij vervolgens uitspraak over de op te leggen straf.

Kunnen de tenlastelegging of de vorderingen tijdens het proces worden veranderd?

De ten laste gelegde feiten kunnen door het parket en door de rechter verschillend worden beoordeeld. Wanneer u bijvoorbeeld een autoruit hebt gebroken, kan het zijn dat het parket u vervolgt voor poging tot diefstal, terwijl u in werkelijkheid alleen de intentie had de ruit te breken. De rechter kan dit anders benoemen en van mening zijn dat er sprake is van beschadiging. U moet hier echter wel op worden gewezen, zodat u zich op deze nieuwe grondslag kunt verdedigen.

Wat gebeurt er als ik tijdens het proces verklaar schuldig te zijn aan alle of een deel van de ten laste gelegde feiten/beschuldigingen?

De straf zal niet van rechtswege verminderd worden.

Wat zijn mijn rechten tijdens het proces?

Moet ik bij het proces aanwezig zijn? Is het nodig dat ik bij het gehele proces aanwezig ben?

U kunt zich altijd laten vertegenwoordigen door een advocaat. In uitzonderlijke gevallen kan de rechtbank besluiten dat u in persoon moet verschijnen. Dit moet de rechtbank u dan meedelen door middel van een beschikking die u voorafgaand aan de zitting moet ontvangen.

Kan het proces zonder mij plaatsvinden?

Wanneer u niet aanwezig bent en evenmin vertegenwoordigd bent door een advocaat om te reageren op de beschuldigingen, vindt het proces zonder u plaats en zult u bij verstek worden veroordeeld.

Als ik in een andere lidstaat woon, kan ik dan via een videoverbinding deelnemen?

Nee.

Word ik bijgestaan door een tolk als ik de taal van de rechter niet begrijp?

Ja.

Moet ik een advocaat hebben?

Nee, behalve bij het hof van assisen.

Wordt mij een advocaat toegewezen?

In bepaalde gevallen wel (zie [informatieblad 1](#)).

Mag ik van advocaat wisselen?

Ja.

Mag ik tijdens het proces het woord voeren?

Ja.

Is het noodzakelijk dat ik tijdens het proces spreek?

Dat is niet verplicht.

Wat zijn de gevolgen als ik tijdens het proces niet de waarheid spreek?

U hoeft zichzelf niet te beschuldigen, en u mag uw verdedigingsstrategie opzetten zoals u dat wilt. Dat betekent dat u ook het recht hebt te zwijgen.

Welke rechten heb ik met betrekking tot het bewijs dat tegen mij wordt aangevoerd?

Kan ik het tegen mij aangevoerde bewijs aanvechten?

Ja.

Hoe?

Door de nietigheid van het verzamelde bewijsmateriaal aan te voeren, door ander bewijsmateriaal over te leggen of door tijdens de zitting aan de rechter te vragen om andere onderzoekshandelingen te laten uitvoeren.

Waarom?

Om de onregelmatigheid van de procedure of de onwaarschijnlijkheid van de beschuldiging aan te tonen.

Kan ik tegenbewijs aanvoeren?

U kunt alle soorten documenten overleggen, om een contra-expertise verzoeken, een nieuwe getuige laten horen, enz.

Mag ik gebruik maken van een privédetective om bewijs in mijn voordeel te verkrijgen?

Ja.

Zijn dergelijke bewijzen ontvankelijk?

Ja.

Mag ik getuigen vragen om te spreken in mijn voordeel?

Ja.

Mogen mijn advocaat of ik vragen stellen aan de andere getuigen in de zaak?

Ja, door tussenkomst van de politie of de rechter.

Mogen mijn advocaat of ik hun verklaringen aanvechten?

Ja.

Wordt er rekening gehouden met mijn strafblad?

Ja.

Met welke gegevens?

Bepaalde veroordelingen uit het verleden.

Op welke wijze? Op welk moment?

Deze gegevens kunnen ertoe leiden dat de hoogte van de straf wordt verhoogt.

Wordt er rekening gehouden met eerdere veroordelingen in een andere lidstaat?

Ja, daarmee wordt rekening worden gehouden op dezelfde wijze als met veroordelingen in de desbetreffende lidstaat.

Wat gebeurt er aan het eind van het proces?

Wat zijn de mogelijke uitkomsten van het proces?

Niet-ontvankelijkverklaring van de vervolging, wanneer een belangrijke rechtsregel niet is nageleefd. Een nieuw proces blijft dan wel mogelijk;
Vrijpraak, wanneer er onvoldoende bewijs is om uw schuld zonder gerede twijfel aan te tonen;
Veroordeling.

In het geval van een veroordeling heeft de rechter vijf mogelijkheden, waaruit hij een keuze kan maken aan de hand van de aard van de strafbare feiten en uw gerechtelijk verleden:

gevangenisstraf;

straf onder elektronisch toezicht;

werkstraf: binnen de termijn van een jaar onbetaald werk voor de gemeenschap verrichten op straffe van de uitvoering van een door de rechter bepaalde vervangende gevangenisstraf en/ of een geldboete;

autonome probatiestraf: het gaat om de verplichting zich aan bijzondere voorwaarden te moeten houden gedurende een periode van minstens zes maanden en hoogstens twee jaar;

geldboete;

opschorting van de tenuitvoerlegging van de veroordeling of opschorting van de uitspraak, al dan niet met proefvoorwaarden (geen strafbare feiten meer begaan, scholing volgen, niet meer op bepaalde plekken komen, enz.) voor een periode van een tot vijf jaar;

loutere schuldigverklaring, zonder oplegging van een sanctie.

Welke rol speelt het slachtoffer in het proces?

Het slachtoffer kan zich uitspreken over de feiten die op hem of haar betrekking hebben en verzoeken om een financiële vergoeding, indien het zich burgerlijke partij heeft gesteld.

Hoe?

Wanneer?

Het slachtoffer kan zichzelf of via een advocaat burgerlijke partij stellen door middel van een eenvoudige verklaring op de zitting.

Het slachtoffer kan zich wel niet voor het eerst burgerlijke partij stellen als de zaak al in behandeling is in hoger beroep.

Zie voor meer informatie de informatiebladen over de [rechten van slachtoffers](#).

Links

[Adressen van de gerechten](#)

[Website van het ministerie van Justitie](#)

[Adressen van de gevangnissen](#)

Laatste update: 22/08/2017

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

4 – Mijn rechten na het proces

Kan ik hoger beroep instellen?

Kan ik hoger beroep instellen tegen de straf in het vonnis/arrest dat tijdens het proces is uitgesproken?

Een vonnis dat is gewezen terwijl u niet aanwezig was en niet werd vertegenwoordigd door een advocaat, wordt bij verstek gewezen. Daartegen bestaat een bijzonder soort beroep, namelijk verzet. Hier kan altijd gebruik van worden gemaakt. Ook hoger beroep is mogelijk.

Wanneer het vonnis is gewezen terwijl u aanwezig was of vertegenwoordigd door een advocaat, is er sprake van een beslissing op tegenspraak. Het rechtsmiddel is dan hoger beroep. Hoger beroep is dus niet mogelijk tegen arresten van het hof van beroep en van het hof van assisen. Enkel cassatieberoep is mogelijk.

Hoe? Bij wie?

Wanneer u gedetineerd bent, kan verzet en hoger beroep worden aangetekend op de griffie van de gevangenis. Wanneer u niet gedetineerd bent, moet verzet worden aangetekend via een gerechtsdeurwaarder, terwijl hoger beroep moet worden ingesteld bij de griffie van de rechtbank die de uitspraak heeft gedaan.

Binnen welke termijnen?

Het verzet moet worden ingesteld binnen 30 dagen.

De termijn voor verzet gaat in op de dag volgend op die waarop de beslissing schriftelijk is bekendgemaakt (betekening).

Het hoger beroep moet worden ingesteld binnen 15 dagen.

De termijn voor hoger beroep gaat in op de dag volgend op die van de zitting waarin het vonnis is uitgesproken.

Op welke gronden kan ik hoger beroep instellen?

Een verschil van mening over de vaststelling van de genoemde feiten of over de rechtsgronden.

Wat gebeurt er als ik hoger beroep instel?

Wat gebeurt er wanneer ik in de gevangenis zit terwijl ik hoger beroep instel?

Wanneer het beroep te maken heeft met de zaak waarvoor u in voorlopige hechtenis zit, en wanneer u veroordeeld bent tot gevangenisstraf, blijft u in voorlopige hechtenis totdat de nieuwe beslissing is gegeven. Tijdens deze periode kan u een verzoek tot voorlopige invrijheidstelling indienen.

Wanneer u voor een andere zaak gedetineerd bent, heeft het beroep geen invloed op deze detentie.

Hoe lang duurt het voordat het hoger beroep wordt behandeld?

Bij verzet vindt de zitting plaats binnen 15 dagen nadat het rechtsmiddel is ingesteld, als u niet gedetineerd bent, en binnen 3 dagen als u gedetineerd bent.

Bij hoger beroep is dit binnen maximaal 60 dagen na het instellen van het beroep.

Kan ik bij het beroep met nieuwe bewijzen komen?

Ja.

Welke regels gelden er?

Dezelfde regels als bij de rechter in eerste aanleg (zie [informatieblad 3](#)).

Wat gebeurt er tijdens de behandeling in hoger beroep?

De rechter zal eerst nagaan of het beroep tijdig is ingesteld, en of voldaan is aan de andere ontvankelijkheids en geldigheidsvereisten.

In geval van verzet, onderzoekt de rechter of de reden waarom noch u noch uw advocaat aanwezig waren op het eerste proces, geldig is. De rechter beoordeelt de naar voren gebrachte feiten en besluit over de eventueel uit te spreken straf. Bovendien moet u aanwezig zijn tijdens de verzetsprocedure opdat deze geldig kan verlopen.

Het hoger beroep wordt ingesteld door een verklaring op de griffie van de rechtbank die het vonnis heeft gewezen. Op straffe van verval van het hoger beroep, moet naast de verklaring ook een verzoekschrift worden ingediend dat nauwkeurig de grieven bepaalt die tegen het vonnis worden ingebracht. Hiervoor kan een modeldocument worden gebruikt (<http://www.ejustice.just.fgov.be/wet/wet.htm>). De rechter in hoger beroep beoordeelt de naar voren gebrachte grieven en besluit over de eventueel uit te spreken straf.

Hoe kan de beslissing van de rechtbank/het hof luiden?

Wat gebeurt er als het beroep wordt toegewezen of afgewezen?

Wanneer het verzet of het hoger beroep wordt toegewezen, zijn er twee mogelijkheden:

niet-ontvankelijkverklaring van de vervolging of vrijspraak, wat tot gevolg heeft dat u onmiddellijk wordt vrijgelaten als u gedetineerd bent; een veroordeling tot een lagere straf.

Wanneer het beroep wordt verworpen,

in verzet, zal de veroordeling worden bekrachtigd, maar nooit worden verzwaaard;

in hoger beroep, kan de veroordeling worden bekrachtigd of verzwaaard.

Heb ik het recht om hoger beroep in te stellen bij een hogere of andere rechter?

Tegen een beslissing die in verzet is geweest door een rechtbank, is hoger beroep mogelijk bij de beroepsinstantie. Tegen een beslissing die in hoger beroep is geweest, kan binnen 15 dagen cassatieberoep worden ingesteld bij het Hof van cassatie, via de griffie van de beroepsinstantie. De advocaat die uw voorziening ondertekend, moet houder zijn van een getuigschrift van een opleiding in cassatieprocedures. De tenuitvoerlegging van de veroordeling wordt niet opgeschort tijdens de cassatieprocedure.

In welke gevallen?

Beroep in cassatie is alleen mogelijk wanneer er sprake is van schending van het recht of van de procedure.

Wanneer de eerste beslissing onterecht was, krijg ik dan schadevergoeding?

Ja, ingeval u in voorlopige hechtenis bent genomen voor meer dan acht dagen, kan u onder bepaalde voorwaarden hierop aanspraak maken.

Wat?

Vergoeding ter compensatie van de door de voorlopige hechtenis geleden schade.

Hoe?

Door een schriftelijke aanvraag bij de Federale Overheidsdienst Justitie.

Als het door mij ingestelde beroep wordt toegewezen, blijft mijn veroordeling dan op mijn strafblad staan?

Nee.

Wanneer is een veroordeling definitief?

Wanneer de termijnen van de eventuele rechtsmiddelen (verzet, hoger beroep en voorziening in cassatie) zijn afgelopen, wordt de veroordeling definitief.

Ik kom uit een andere lidstaat. Kan ik na het in België gehouden proces worden teruggestuurd?

Ja.

Gaat dit automatisch?

Nee, er is altijd toestemming nodig van België en van de andere lidstaat.

In welke gevallen?

Tenuitvoerlegging van het in België uitgesproken vonnis in uw land van herkomst waartegen geen beroep kan worden ingesteld.

- 1ste geval: wanneer u verzoekt om te worden overgebracht. Er is geen verplichting tot overbrenging voor de betrokken staten. Deze overbrenging is een loutere gunst.

- 2de geval: ook zonder uw toestemming. Vereist is dat u geen recht op verblijf heeft in België. De betrokken staten zijn ook hier niet verplicht tot overbrenging.

- Of wanneer een Europees aanhoudingsbevel is gericht door België aan uw land van herkomst, met de garantie van terugkeer naar het land van herkomst.

Kan ik beroep instellen tegen de beslissing om mij terug te sturen?

Nee.

Als ik in België veroordeeld ben, kan ik dan voor hetzelfde misdrijf opnieuw worden berecht?

Nee.

Informatie over de ten laste gelegde feiten/de veroordeling

Wordt de informatie over de veroordeling en de desbetreffende ten laste gelegde feiten opgenomen in mijn strafblad?

Ja, voor bepaalde veroordelingen.

Hoe en waar wordt deze informatie bewaard?

Deze informatie wordt bewaard in het "Centraal strafregister", dat wordt beheerd door de Federale Overheidsdienst Justitie.

Hoe lang wordt deze informatie bewaard?

Veroordelingen tot een politiestraf (1 tot 7 dagen gevangenisstraf, 1 tot 25 euro boete, 20 tot 45 uur werkstraf) worden na 3 jaar niet meer vermeld in het uittreksel uit het strafregister.

Dit geldt niet voor andere veroordelingen. Door het volgen van een procedure tot herstel in eer en rechte is het echter mogelijk ze te laten wissen.

Kan deze informatie bewaard worden zonder mijn toestemming?

Ja.

Kan ik bezwaar maken tegen het bewaren van deze informatie?

Nee.

Wie hebben toegang tot mijn strafblad?

De gerechtelijke instanties en de politie hebben hier onbeperkt toegang toe.

Het strafblad moet niet worden verward met het uittreksel uit het strafregister, dat door bepaalde overheidsinstanties of particuliere personen (werkgever, etc.) wordt vereist en waarin niet alle informatie van het strafblad wordt vermeld. Zo worden bijvoorbeeld eenvoudige schuldigverklaringen, gevangenisstraffen van zes maanden of minder en boetes van 500 euro of minder dan wel boetes voor verkeersovertradingen zonder ontzegging van de rijbevoegdheid van meer dan 3 jaar, niet meer vermeld na 3 jaar na het uitspreken van de veroordeling.

Laatste update: 22/08/2017

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

5 – Verkeersovertredingen en andere lichte overtredingen

Hoe worden lichte verkeersovertredingen behandeld?

Wanneer de politie een verkeersovertreding vaststelt, kan zij een boete opleggen. U kunt deze ofwel direct betalen als u wordt tegengehouden door de politie ofwel ontvangt u thuis een proces-verbaal en een uitnodiging om te betalen.

Door het betalen van dit bedrag voorkomt u dat u wordt opgeroepen om te verschijnen voor de politierechtbank en niet alleen een hogere boete zult moeten betalen, maar ook de bijkomende gerechtskosten.

Wie behandelt dit soort overtredingen?

De politie staat in voor de boetes van lichte verkeersovertredingen, ook 'onmiddellijke inning' genoemd.

Indien u deze onmiddellijke inning niet betaalt, kan het openbaar ministerie u een minnelijke schikking voorstellen, die hoger ligt dan het oorspronkelijke bedrag.

Vanaf juli zal er ook mogelijkheid zijn tot het opleggen van een bevel tot betalen door het openbaar ministerie, waardoor de boete direct uitvoerbaar wordt (kan worden afgetrokken van de belastingen bvb).

Procedure?

De overtreder ontvangt het proces-verbaal en het voorstel tot betalen of de minnelijke schikking per aangetekende brief.

De betalingstermijn staat vermeld op de brief.

Sancties?

Wanneer de overtreder noch de onmiddellijke inning, noch de minnelijke schikking betaalt, kan hij worden gedagvaard voor de politierechtbank om hem overeenkomstig de wet een straf op te leggen (boete, gevangenisstraf, opleggen van een rijverbod).

Het openbaar ministerie is ook niet verplicht om een minnelijke schikking voor te stellen. Het kan ook direct overgaan tot dagvaarding indien men vindt dat het opleggen van een gevangenisstraf en/of een hoge boete en/of een rijverbod nodig is. Dit zal onder andere het geval zijn als de overtreding de verkeersveiligheid ernstig in het gedrang brengt of indien de overtreding zware menselijke en/of materiële schade tot gevolg heeft.

Worden ingezetenen van andere lidstaten voor dit soort overtredingen vervolgd?

Ja.

Hoe?

De overtreder ontvangt een minnelijke schikking van het openbaar ministerie.

Hoe worden andere lichte overtredingen behandeld?

Op onbetamelijk gedrag (ten aanzien van betaald parkeren, openbare netheid) kan worden toegezien door de gemeentelijke overheid – deze kan namelijk een gemeentelijke administratieve sanctie opleggen. Wanneer u niet betaalt, kunt u voor het vrederecht worden gedaagd.

Bij overtredingen op maatschappelijk en fiscaal gebied en op het gebied van veiligheid bij voetbalwedstrijden, in het openbaar vervoer, enz. zijn speciale instanties bevoegd om administratieve boetes uit te schrijven. Er bestaan verschillende beroepsmogelijkheden bij de burgerlijke rechtbank.

Komen deze overtredingen op mijn strafblad te staan?

Een veroordeling door een rechtbank komt op het strafregister. Een onmiddellijke inning voor verkeersovertredingen en administratieve boetes niet.

Laatste update: 22/08/2017

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([bg](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

Verdachten (in strafzaken) - Bulgarije

In deze informatiebladen wordt toegelicht wat er gebeurt wanneer iemand wordt verdacht of beschuldigd van een misdrijf en voor de rechter moet verschijnen. Voor informatie over verkeersovertredingen, waarop meestal een vaste sanctie staat, zoals een boete, zie [Informatieblad 5](#).

Als u het slachtoffer van een misdrijf bent, kunt u [hier](#) alle benodigde informatie over uw rechten vinden.

Samenvatting van het strafrechtproces

Het Bulgaarse strafproces bestaat uit twee fasen – de fase voorafgaand aan het proces en het proces zelf.

De **aan het proces voorafgaande procedure** (het vooronderzoek) is bedoeld om bewijzen te vergaren teneinde het vermoeden dat iemand een bepaald misdrijf heeft gepleegd te bevestigen of te weerleggen. Het vooronderzoek wordt uitgevoerd door onderzoekers of rechercheurs, onder leiding van een openbare aanklager. Het doel is om de openbare aanklager in staat te stellen een weloverwogen besluit te nemen om de verdachte in staat van beschuldiging te stellen of de strafprocedure te beëindigen.

Het **proces** begint wanneer de openbare aanklager bij de rechtbank een tenlastelegging tegen iemand indient vanwege een strafbaar feit dat die persoon zou hebben gepleegd. Bij de gerechtelijke procedure zijn twee partijen betrokken. De openbare aanklager en de advocaat van de verdachte hebben gelijke procesrechten. De rechtbank bestudeert het bewijs dat door de openbare aanklager is aangevoerd, maar kan, voor de waarheidsvinding, op verzoek van de partijen of op eigen initiatief nieuw bewijs verzamelen en onderzoeken.

Het proces eindigt met een vonnis van de rechter waarin de verdachte schuldig wordt verklaard en een straf krijgt opgelegd of onschuldig wordt verklaard.

Details over al deze fasen van het strafproces en over uw rechten kunt u vinden in de informatiebladen. Deze informatie mag niet worden opgevat als juridisch advies en is uitsluitend bedoeld als toelichting.

De rol van de Europese Commissie

Opgemerkt dient te worden dat de Europese Commissie geen rol heeft in strafzaken in de lidstaten en u niet kan helpen wanneer u een klacht heeft. In deze informatiebladen wordt uitgelegd hoe en bij wie u een klacht kunt indienen.

Klik op de links hieronder voor de informatie die u nodig hebt

[1 – Juridisch advies inwinnen](#)

[2 - Mijn rechten tijdens het strafrechtelijk onderzoek](#)

Onderzoek (inclusief tenlastelegging en verhoor)

Aanhouding (inclusief het Europees aanhoudingsbevel)

Voorgeleiding

Hechtenis of invrijheidsstelling

Vorbereiding op het proces door de openbare aanklager

Vorbereiding op het proces door de verdediging

Maatregelen om het ontlopen van vervolging te voorkomen

Verbod om Bulgarije te verlaten

[3 - Mijn rechten tijdens het proces](#)

Ondervraging van een beschermde getuige

[4 - Mijn rechten na het proces](#)

[5 – Lichte verkeersovertredingen](#)

Links

[Wetboek van Strafvordering](#)

Laatste update: 20/07/2022

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

1 - Juridisch advies inwinnen

Wanneer u op enigerlei wijze te maken krijgt met een strafrechtelijke procedure, is het van groot belang dat u onafhankelijk juridisch advies inwint. In de informatiebladen kunt u lezen wanneer en in welke omstandigheden u recht hebt op vertegenwoordiging door een advocaat. Ook zal worden uitgelegd wat een advocaat voor u kan doen. In dit algemene informatieblad wordt toegelicht hoe u een advocaat kunt vinden en hoe de kosten van de advocaat worden betaald indien u zich geen advocaat kunt veroorloven.

Een advocaat vinden

Als u denkt dat u een advocaat nodig hebt, maar er geen kent, kunt u een advocaat kiezen uit de lijst van advocaten van de arrondissementsrechtbank in de regio waar u woont. Ook kunt u de contactgegevens van de 27 Orden van Advocaten in Bulgarije vinden op de website van de [Hoge Raad van de Orden van Advocaten](#). Wanneer u bent aangehouden, hebt u vanaf het moment van uw aanhouding het recht om een advocaat te spreken. Omdat u na de aanhouding ook het recht hebt om contact op te nemen met een verwante of een vriend, kunt u deze persoon vragen een advocaat voor u in de arm te nemen.

Een advocaat betalen

U betaalt voor de diensten van uw advocaat op basis van een schriftelijke overeenkomst tussen u en de advocaat.

Als u zich geen advocaat kunt veroorloven, maar wel door een advocaat wenst te worden bijgestaan en dit in het belang van de rechtspleging is, hebt u recht op kosteloze rechtsbijstand. Deze rechtsbijstand kan ofwel op uw verzoek, ofwel krachtens de wet worden verleend als u verplicht moet worden verdedigd. Afhankelijk van de fase van de procedure (zie [Informatieblad 1](#)) wordt dat besluit genomen door de openbare aanklager (voorafgaand aan het proces) of door de rechtbank (tijdens het proces) na een beoordeling van uw financiële situatie.

Als u juridisch advies nodig hebt, stuurt de openbare aanklager of de rechtbank het besluit om een advocaat voor u aan te wijzen aan de raad van de relevante Orde van Advocaten. Belangrijk om te weten is dat als u wordt veroordeeld, u de kosten van de aan u toegewezen advocaat moet vergoeden.

Links

[Wet op de advocatuur](#)

[Wet op de rechtsbijstand](#)

[Wetboek van Strafvordering](#)

[Nationale Autoriteit voor juridische diensten](#)

[Hoge Raad van de Orden van Advocaten](#)

Laatste update: 20/07/2022

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

2 - Mijn rechten tijdens het strafrechtelijk onderzoek en voordat de zaak door de rechtbank wordt behandeld

Wat is het doel van een strafrechtelijk onderzoek?

In het onderzoek wordt bewijs verzameld om het vermoeden dat iemand een bepaald misdrijf heeft gepleegd te bevestigen of te weerleggen. Een onderzoek kan worden ingesteld naar aanleiding van een klacht over een gepleegd misdrijf die wordt ingediend bij de onderzoeksautoriteiten, of naar aanleiding van informatie waarover deze autoriteiten beschikken en die wijst op een misdrijf. Ook als de politie iemand op heterdaad betrapt kan een onderzoek worden gestart.

Normaal gesproken worden alle fasen van het onderzoek uitgevoerd door de politie. In sommige zaken wordt het onderzoek door onderzoeksrechters of openbare aanklagers uitgevoerd. Maar alleen een openbare aanklager kan een onderzoek leiden en controleren.

Welke fasen gaan vooraf aan het proces?

Onderzoek (inclusief tenlastelegging en verhoor)

De onderzoeksautoriteiten proberen bewijsmateriaal te verzamelen waarmee het vermoeden dat iemand een misdrijf heeft gepleegd kan worden bewezen of kan worden weerlegd. Wanneer er voldoende bewijs is verzameld om het vermoeden dat een bepaalde persoon het misdrijf heeft gepleegd te bevestigen, moet de onderzoeksautoriteit die persoon daarvan schriftelijk in kennis stellen. De betrokken persoon moet de kennisgeving ondertekenen. Meteen daarna wordt de verdachte verhoord.

Aanhouding

Als de politie bewijs vindt waaruit blijkt dat iemand een misdrijf heeft gepleegd, kan de politie die persoon aanhouden en vasthouden, maar niet langer dan 24 uur. Alleen een openbare aanklager kan beslissen of de inverzekeringstelling moet worden verlengd, maar dat kan niet langer dan voor een periode van 72 uur. Anders moet de aangehouden persoon in vrijheid worden gesteld. Het doel van de aanhouding door de politie is om vast te stellen of iemand in staat van beschuldiging moet worden gesteld. De door de openbare aanklager gelaste inverzekeringstelling is bedoeld om de verdachte voor te geleiden aan de rechter.

Voorgeleiding

In beginsel bepaalt de openbare aanklager welke [maatregelen om het ontlopen van vervolging te voorkomen](#) aan de verdachte moeten worden opgelegd. Maar als de openbare aanklager besluit dat de [maatregel om het ontlopen van vervolging te voorkomen](#) hechtenis of huisarrest moet zijn, dient de aanklager dit verzoek in bij de rechter en zorgt hij ervoor dat de verdachte voor de rechter verschijnt.

Hechtenis of invrijheidsstelling

Als de verdachte wordt voorgeleid aan de rechter, kan alleen de rechter beslissen of de [maatregel om het ontlopen van vervolging te voorkomen](#) hechtenis of huisarrest zal zijn, of dat de verdachte moet worden vrijgelaten.

Vorbereiding van de zaak door de openbare aanklager

Wanneer het onderzoek is afgerond, stuurt de onderzoeksambtenaar het verzamelde bewijs aan een openbare aanklager. De openbare aanklager onderzoekt het bewijs en besluit of het vermoeden dat er een misdrijf is gepleegd, is bewezen op een wijze die elke redelijke twijfel uitsluit. Alleen dan kan de openbare aanklager de verdachte een strafbaar feit ten laste leggen. Is dit niet het geval, dan seponert de openbare aanklager de zaak.

Vorbereiding van de zaak door de verdediging

Zodra de verdachte en zijn advocaat in kennis zijn gesteld van de tenlastelegging, kunnen ze bewijs ten gunste van de verdachte aanvoeren. Na voltooiing van het onderzoek moet de onderzoeksambtenaar de verdachte en diens advocaat op hun verzoek al het verzamelde bewijs ter beschikking stellen en hun voldoende tijd geven om het bewijs te bestuderen.

Mijn rechten tijdens het onderzoek

Opgemerkt dient te worden dat de fasen "aanhouding", "voorgeleiding" en "voorlopige hechtenis" mogelijk, maar niet noodzakelijk zijn. Volg de onderstaande links voor meer informatie over uw rechten in elke fase.

[Onderzoek \(inclusief tenlastelegging en verhoor\) \(1\)](#)

[Aanhouding \(inclusief het Europees aanhoudingsbevel\) \(2\)](#)

[Voorgeleiding \(3\)](#)

[Hechtenis of invrijheidsstelling \(4\)](#)

[Vorbereiding op het proces door de openbare aanklager \(5\)](#)

[Vorbereiding op het proces door de verdediging \(6\)](#)

[Maatregelen om het ontlopen van vervolging te voorkomen \(7\)](#)

[Verbod om Bulgarije te verlaten \(8\)](#)

[Onderzoek \(inclusief tenlastelegging en verhoor\) \(1\)](#)

Wat zal mij verteld worden over wat er gebeurt?

Als er genoeg bewijs tegen u is verzameld, zal de onderzoeksambtenaar u bellen en u schriftelijk in kennis stellen van het misdrijf waarvan u beschuldigd wordt. Onmiddellijk daarna moet de onderzoeksambtenaar u informeren over de rechten die u tijdens het onderzoek hebt. U zult een document ondertekenen waarin u verklaart dat u bent geïnformeerd over uw rechten.

Is er een tolk aanwezig als ik de taal niet spreek?

Ja. U kunt weigeren het document waarin u in kennis wordt gesteld van de tenlastelegging te ondertekenen als er geen tolk aanwezig is. De tolk zal u gedurende het gehele onderzoek bijstaan. U hoeft niet te betalen voor de tolk.

Tijdens welke fase zal ik met een advocaat kunnen spreken?

Wanneer de onderzoeksambtenaar u belt om u in kennis te stellen van de tenlastelegging, moet deze u vertellen dat u een advocaat kunt meebrengen. De onderzoeksambtenaar moet u genoeg tijd geven om contact met een advocaat op te nemen. Het [Wetboek van Strafvordering](#) bepaalt wanneer u een advocaat moet hebben. Voor de keuze van een advocaat en het recht op kosteloze rechtsbijstand, zie [hier](#). U hebt het recht om uw advocaat onder vier ogen te spreken. Als u de taal niet spreekt, kunt u om een tolk vragen.

Zal ik om informatie worden gevraagd? Moet ik informatie verstrekken?

Zodra de onderzoeksambtenaar u in kennis heeft gesteld van de tenlastelegging, zal hij of zij u ondervragen. U kunt kiezen of u wel of niet wilt antwoorden op vragen in verband met de tenlastelegging. Ook kunt u op een later moment in het onderzoek een toelichting geven.

Wat gebeurt er als ik iets zeg dat nadelig is voor mijn zaak?

Een bekentenis kan leiden tot een lagere straf. Zwijgen kan uw situatie niet verslechteren. De rechtbank kan u niet veroordelen op basis van alleen uw bekentenis.

Ik kom uit een ander land. Moet ik tijdens het onderzoek aanwezig zijn?

Als verdachte dient u beschikbaar te zijn voor de onderzoeksautoriteiten. Om die reden kan aan u een [maatregel om het ontlopen van vervolging te voorkomen](#) worden opgelegd. Een onderzoek kan worden uitgevoerd terwijl u niet in Bulgarije verblijft wanneer:

uw verblijfplaats niet bekend is;

u om andere redenen niet kunt worden gedagvaard;

u, nadat u bent gedagvaard, niet bent verschenen of geen geldige reden hebt opgegeven voor uw afwezigheid.

In al deze gevallen zal u een toegevoegd advocaat worden toegewezen op basis van de procedure die [hier](#) wordt beschreven.

Als u niet in Bulgarije verblijft en die situatie het onderzoek niet belemmert, kunt u via een videoverbinding worden ondervraagd. Tijdens deze ondervraging zult u dezelfde rechten hebben als die welke hierboven zijn beschreven.

Kan ik naar mijn eigen land worden teruggestuurd?

Ja, maar onder de voorwaarden die zijn vastgelegd in het [Wetboek van Strafvordering](#). U zult het advies van een advocaat nodig hebben.

Zal ik voorlopige hechtenis krijgen opgelegd of zal ik worden vrijgelaten?

U kunt voorlopige hechtenis krijgen opgelegd. Voor meer gedetailleerde informatie, zie [Voorgeleiding \(3\)](#) en [Hechtenis of invrijheidsstelling \(4\)](#).

Mag ik het land verlaten tijdens het onderzoek?

Dat kan als u niet in hechtenis wordt genomen, maar u dient de onderzoeksautoriteiten van uw geplande vertrek in kennis te stellen. Als deze menen dat het risico bestaat dat u het onderzoek zal proberen te ontlopen, kan u een [verbod om het land te verlaten](#) worden opgelegd.

Zal ik worden gevraagd om vingerafdrukken, monsters van mijn DNA (zoals haar of speeksel) of andere lichaamsvloeistoffen af te staan?

U kunt om dergelijke monsters worden gevraagd als deze niet langs andere weg kunnen worden verkregen. U bent verplicht om deze af te staan. Als u weigert, zult u met toestemming van de rechtbank worden gedwongen om de monsters af te staan. Indien voor het afnemen van monsters penetratie van uw lichaam nodig is, worden de monsters door een arts afgenomen. U hebt het recht om door de onderzoeksambtenaar te worden geïnformeerd over de procedure.

Mag ik worden gefouilleerd?

De onderzoeksambtenaar kan opdracht tot fouillering geven om bewijs te verzamelen of objecten in beslag te nemen die het onderzoek belemmeren of u in staat stellen om te vluchten. De fouillering moet worden bekrachtigd door middel van een gerechtelijk bevel of door toestemming achteraf van de rechtbank.

U hebt het recht om zowel het fouilleringsprotocol als de gerechtelijke beslissing in te zien.

Mogen mijn woning, bedrijfspand, auto en dergelijke worden doorzocht?

Het antwoord op deze vraag is identiek aan het antwoord op de vorige vraag.

Kan ik vóór het proces schuld bekennen aan alle of enkele beschuldigingen?

U kunt tijdens het eerste verhoor schuld bekennen nadat u hebt gehoord waarvan u wordt beschuldigd. Wat betreft het afleggen van een bekentenis en uw rechten in dat verband, zie de informatie die eerder in dit informatieblad wordt gegeven.

Kan de tenlastelegging vóór het proces worden veranderd?

Als er nieuw bewijs wordt verkregen, kan de tenlastelegging worden veranderd. In dat geval moet u daar onmiddellijk van in kennis worden gesteld en moet u worden verhoord.

Kan mij een misdrijf ten laste worden gelegd waarvan ik al in een andere lidstaat wordt beschuldigd?

Ja, tenzij in een van kracht zijnde internationale overeenkomst waarbij Bulgarije partij is anders wordt bepaald.

Wordt er naar mijn strafblad geïnformeerd?

Ja, ongeacht of u dit wilt of niet.

Aanhouding (inclusief het Europees aanhoudingsbevel) (2)

Wat zal mij verteld worden over wat er gebeurt?

De opdracht tot aanhouding (inverzekeringstelling bij de politie) wordt gegeven door een politiefunctionaris. U mag niet langer dan 24 uur worden vastgehouden. De redenen voor de inverzekeringstelling worden vermeld in het aanhoudingsbevel. U hebt het recht om deze redenen te weten en om het aanhoudingsbevel in te zien en te ondertekenen. De politieautoriteiten moeten u in vrijheid stellen zodra er niet langer een reden is om u vast te houden.

Is er een tolk aanwezig als ik de taal niet spreek?

Als u de taal niet spreekt, hebt u er recht op om de redenen voor uw aanhouding onmiddellijk te vernemen. Er zal gratis een tolk beschikbaar worden gesteld.

Tijdens welke fase zal ik met een advocaat kunnen spreken?

Vanaf het moment van uw aanhouding kunt u contact met een advocaat opnemen. Voor meer informatie, zie [hier](#).

Zal ik om informatie worden gevraagd? Moet ik informatie verstrekken?

U kunt worden gevraagd om informatie te verstrekken in verband met de detentie. U kunt antwoord geven, maar u hoeft dat niet te doen.

Wat gebeurt er als ik iets zeg dat nadelig is voor mijn zaak?

In deze fase wordt elke informatie die u geeft niet als bewijs geaccepteerd en kan deze informatie dus niet tegen u worden gebruikt. Alleen de informatie die u verstrekt tijdens een verhoor dat plaatsvindt nadat u in kennis bent gesteld van de tenlastelegging kan als bewijs dienen. Voor meer details, zie [Onderzoek \(inclusief tenlastelegging en verhoor\) \(1\)](#)

Mag ik contact opnemen met familieleden of vrienden?

Ja. De politiefunctionaris moet de persoon die u noemt onmiddellijk van uw aanhouding in kennis stellen.

Mag ik een arts raadplegen als dat nodig is?

U hebt recht op medische hulp indien u die nodig hebt. De politie zal een arts inschakelen.

Mag ik contact opnemen met mijn ambassade als ik uit een ander land kom?

U kunt contact opnemen met de ambassade of het consulaat van uw land. De aanhoudende autoriteit moet dat recht onmiddellijk aan u voorlezen.

Mag ik worden gefouilleerd?

Na uw aanhouding zult u worden gefouilleerd. De rechter moet later toestemming geven om de op u gevonden persoonlijke bezittingen als bewijs te gebruiken. U hebt het recht om het fouilleringsprotocol in te zien.

Kan ik beroep aantekenen?

U kunt de rechtmatigheid van de inverzekeringstelling door de politie aanvechten door beroep in te stellen bij de rechtbank. De rechtbank zal onmiddellijk een besluit nemen over uw beroep.

Wat gebeurt er als ik gearresteerd ben op basis van een Europees aanhoudingsbevel?

Als een lidstaat een [Europees aanhoudingsbevel](#) tegen u heeft uitgevaardigd, kunt u in een andere lidstaat worden aangehouden en worden overgedragen aan het land waarin het Europees aanhoudingsbevel is uitgevaardigd nadat u door een rechter bent gehoord. Tijdens deze hoorzitting hebt u, indien nodig, recht op een advocaat en een tolk.

Voorgeleiding (3)

Waarom vindt de voorgeleiding plaats?

Wanneer u als "verdachte" de tenlastelegging wordt voorgelezen, kan de openbare aanklager verzoeken dat u in preventieve hechtenis wordt genomen of huisarrest krijgt opgelegd, als [maatregel om het ontlopen van vervolging te voorkomen](#). De rechtbank legt u een van deze twee maatregelen op, zoals voorgesteld door de openbare aanklager. Omdat een dergelijke maatregel niet in uw afwezigheid kan worden opgelegd, moet u voor de rechter verschijnen, die vervolgens een besluit zal nemen.

Wie heeft welke taak?

De openbare aanklager heeft als taak ervoor te zorgen dat u voor de rechter wordt voorgeleid. Terwijl u wordt vastgehouden door de politie kan de openbare aanklager uw hechtenis verlengen, maar ten hoogste tot 72 uur. Het enige doel van deze hechtenis is om zeker te stellen dat u binnen 72 uur voor de rechter zult verschijnen. De rechter zal u verhoren, het verzamelde bewijs bestuderen en op grond van de wet besluiten of u in voorlopige hechtenis moet worden genomen of in vrijheid moet worden gesteld.

Wat zal mij verteld worden over wat er gebeurt?

U hebt het recht om van de openbare aanklager te horen waarom u in hechtenis wordt genomen en wanneer u voor de rechter zal worden voorgeleid.

Is er een tolk aanwezig als ik de taal niet spreek?

Als u taal niet machtig bent, kunt u tijdens de zitting kosteloos door een tolk worden bijgestaan.

Tijdens welke fase zal ik met een advocaat kunnen spreken?

Voorafgaand aan de voorgeleiding kunt u contact hebben met een advocaat. Voor de keuze van een advocaat en het recht op kosteloze rechtsbijstand, zie [hier](#).

Zal ik om informatie worden gevraagd? Moet ik informatie verstrekken?

De rechter zal u vragen om uw persoonsgegevens te bevestigen. U hebt het recht om door de rechter te worden gehoord over de vraag of u moet worden vastgehouden of moet worden vrijgelaten. Uw advocaat zal u advies geven over wat u moet zeggen.

Wat gebeurt er als ik iets zeg dat nadelig is voor mijn zaak?

In deze fase wordt elke informatie die u geeft niet als bewijs geaccepteerd en kan deze informatie dus niet tegen u worden gebruikt. Alles wat u zegt kan dus niet tegen u worden gebruikt.

Zal ik worden geïnformeerd over het bewijs dat tegen mij is verzameld?

Zowel u als uw advocaat heeft het recht om het bewijs te zien waarop de openbare aanklager het verzoek om uw detentie heeft gebaseerd. U zult voldoende tijd krijgen om het bewijs te bestuderen voordat de zitting plaatsvindt.

Wordt er naar mijn strafblad geïnformeerd?

De rechter zal verzoeken om uw strafblad in te zien, of u dit nu wilt of niet.

Hechtenis of invrijheidsstelling (4)

Wat zal mij verteld worden over wat er gebeurt?

Nadat de rechter het verzamelde materiaal heeft bestudeerd en naar de openbare aanklager, uw advocaat en uzelf heeft geluisterd, zal hij of zij nog tijdens de zitting het besluit van de rechtbank bekendmaken.

Tijdens de eerste hoorzitting kan de rechtbank:

een **maatregel om het ontlopen van vervolging te voorkomen** opleggen: voorlopige hechtenis of huisarrest;
een **maatregel om het ontlopen van vervolging te voorkomen** opleggen die lichter is en u in vrijheid stellen;
u in vrijheid stellen zonder een **maatregel om het ontlopen van vervolging te voorkomen** op te leggen.

Tijdens deze hoorzitting zal de rechter geen besluit nemen over de gegrondheid van de tenlastelegging.

Mag ik contact opnemen met familieleden of vrienden?

Als de rechter bepaalt dat u in hechtenis blijft, zal uw familie daarvan onmiddellijk in kennis worden gesteld.

Mag ik een arts raadplegen als dat nodig is?

Wanneer u in hechtenis bent genomen hebt u recht op medische hulp indien u die nodig hebt.

Mag ik contact opnemen met mijn ambassade als ik uit een ander land kom?

Als u voorlopige hechtenis krijgt opgelegd, zal de rechtbank opdracht geven om het Bulgaarse ministerie van Buitenlandse Zaken onmiddellijk van dat besluit in kennis te stellen, zodat het ministerie contact kan opnemen met het consulaat of de ambassade van uw land.

Kan ik beroep aantekenen?

U kunt beroep aantekenen tegen het besluit van de rechter over uw hechtenis of invrijheidstelling binnen drie dagen vanaf de dag van het besluit. Het Hof van Beroep zal uw beroep binnen zeven dagen vanaf de uitspraak in eerste aanleg behandelen. Het besluit van het Hof is definitief.

Voorbereiding van de zaak door de openbare aanklager (5)

Wat is het doel van deze fase?

Deze fase begint wanneer het onderzoek is afgerond (voor meer informatie over het onderzoek, zie [hier](#)). Het doel van deze fase is dat de openbare aanklager het verzamelde bewijs bestudeert en besluit of het vermoeden dat u een misdrijf hebt gepleegd is bewezen op een wijze die elke redelijke twijfel uitsluit. Alleen dan kan de zaak voor de rechter worden gebracht om een strafproces te starten.

Wie heeft de leidende rol?

De openbare aanklager. In deze fase besluit de openbare aanklager of de zaak voor de rechter wordt gebracht. Ook kan de openbare aanklager het vooronderzoek sluiten als dit wettelijk mogelijk is. In dat geval komt het niet tot een strafproces. Bovendien kan de openbare aanklager het vooronderzoek opschorten, indien dit wettelijk mogelijk is, tot de redenen voor de opschorting niet langer geldig zijn, waarna het vooronderzoek kan worden hervat. Wanneer de openbare aanklager een onjuistheid vaststelt in de wijze waarop de verdachte het bewijsmateriaal bestudeert, kan hij of zij de zaak terugverwijzen naar de onderzoeksambtenaar om de fout te corrigeren of kan hij of zij dat zelf doen.

Hoe kom ik te weten wat er gebeurt?

Als er een tenlastelegging wordt ingediend bij de rechtbank, zal de rechtbank u een kopie van de aanklacht toezenden. Wanneer de openbare aanklager de procedure beëindigt of afsluit, zal hij of zij u een kopie van het besluit toezenden.

Kan ik beroep aantekenen?

U kunt binnen zeven dagen na de ontvangst van deze kopie bij de rechtbank beroep instellen tegen het besluit van de openbare aanklager om de procedure te beëindigen. De rechtbank van eerste aanleg zal het beroep binnen zeven dagen vanaf de dag van indiening bestuderen. Tegen de beslissing van de rechtbank kan hoger beroep worden ingesteld bij het Hof van Beroep, dat een onherroepelijk besluit zal nemen. Ook kunt u bij de rechtbank beroep instellen tegen het besluit van de openbare aanklager om de procedure op te schorten. In dit geval is het besluit van de rechtbank definitief.

Zal ik verdere informatie krijgen?

Wanneer de openbare aanklager een onjuistheid vaststelt in de wijze waarop u het onderzoeksmateriaal bestudeert en de zaak terugverwijst naar de onderzoeksambtenaar om de fout te corrigeren of dat zelf doet, hebt u het recht om van deze aanvullende handelingen in kennis te worden gesteld.

Voorbereiding van de zaak door de verdediging (6)

Wat is het doel van deze fase?

Het doel is dat u en uw advocaat na de afronding van het onderzoek al het tijdens het onderzoek verzamelde bewijs bestuderen, ook materiaal dat niet in uw voordeel is. Zo komt u te weten welk bewijs de tenlastelegging van de openbare aanklager ondersteunt. Dat zal u en uw advocaat helpen bij de organisatie van uw verdediging tijdens het proces.

Hoe kom ik te weten wat er gebeurt?

Wanneer de fase van het vooronderzoek voorbij is, zal de onderzoeksambtenaar, voordat deze het verzamelde materiaal aan de openbare aanklager overdraagt, en indien u of uw advocaat daarom verzoekt, u en uw advocaat laten weten waar en wanneer (plaats, datum en tijdstip) u het bewijs kunt bestuderen. U en uw advocaat hebben recht op voldoende tijd om dit te doen.

Is er een tolk aanwezig als ik de taal niet spreek?

Als u de taal niet machtig bent, doet u er goed aan om het bewijs te bestuderen in aanwezigheid van een tolk. U hoeft niet te betalen voor de tolk.

Zal ik om informatie worden gevraagd? Moet ik informatie verstrekken?

In deze fase zult u niet worden verhoord en hoeft u geen enkele informatie over de zaak te verstrekken.

Welke informatie zal ik krijgen?

U kunt al het verzamelde bewijs inzien en alle getuigenverklaringen lezen. Uw advocaat zal u de betekenis van het verzamelde bewijs uitleggen.

Wat zijn mijn rechten nadat ik het bewijs heb ingezien?

Met behulp van uw advocaat kunt u om nieuw bewijs vragen en opmerkingen over of bezwaren tegen documenten of in het kader van het onderzoek verrichte handelingen indienen. De onderzoeksambtenaar zal uw verzoeken, opmerkingen en bezwaren vastleggen, terwijl de openbare aanklager zal besluiten of ze al dan niet gegrond zijn.

Wat gebeurt er als mijn verzoeken, opmerkingen en bezwaren gegrond zijn?

De openbare aanklager zal de onderzoeksambtenaar opdracht geven om aanvullende onderzoekshandelingen te verrichten. U hebt het recht om, op grond van de tot dusver beschreven procedure, van die handelingen en van eventueel nieuw bewijs in kennis te worden gesteld.

Maatregelen om het ontlopen van vervolging te voorkomen (7)

Er kunnen dwangmaatregelen aan u worden opgelegd als op basis van het bewijs redelijkerwijs kan worden aangenomen dat u het misdrijf waarvan u wordt beschuldigd daadwerkelijk hebt gepleegd. Deze maatregelen zijn bedoeld om te voorkomen dat u zich verbergt voor justitie, een nieuw delict pleegt of de uitvoering van een mogelijk vonnis belemmert.

Maatregelen om het ontlopen van vervolging te voorkomen zijn:

Ondertekening van een document – u neemt de verplichting op zich om uw verblijfplaats niet te verlaten zonder toestemming van de bevoegde autoriteit;

Betaling van een borgsom – u betaalt een bepaald bedrag in contanten of effecten; als u zich aan vervolging onttrekt, wordt beslag op het bedrag gelegd en wordt een zwaardere maatregel aan u opgelegd;

Huisarrest – het wordt u verboden om zonder toestemming uw woning te verlaten;

Voorlopige hechtenis – u wordt gedetineerd.

Iemand die voorlopige hechtenis krijgt opgelegd, wordt gedetineerd in een politiecel of in een huis van bewaring of gevangenis.

In ruil voor uw handtekening hebt u het recht om te weten welke maatregel tegen u wordt genomen. Ondertekening van een document en betaling van een borgsom zijn maatregelen die worden opgelegd door de openbare aanklager. Huisarrest en voorlopige hechtenis worden op verzoek van de openbare aanklager opgelegd door de rechtbank. De maatregel is gebaseerd op de ernst van de tenlastelegging, het bewijs en uw persoonlijke status. Op grond van deze factoren kan worden besloten om geen preventieve maatregel aan u op te leggen.

In uw afwezigheid kan u geen maatregel om het ontlopen van vervolging te voorkomen worden opgelegd. De rechter is verplicht een door u ingediend verzoek in overweging te nemen dat ertoe strekt om de maatregelen “voorlopige hechtenis” en “huisarrest” te veranderen in minder zware maatregelen. Aanhouding door de politie en inverzekeringstelling gedurende maximaal 72 uur zijn voorbereidende maatregelen die door de openbare aanklager worden opgelegd en zijn geen wettelijke maatregelen om het ontlopen van vervolging te voorkomen.

Verbod om Bulgarije te verlaten (8)

Als u wordt beschuldigd van het plegen van een misdrijf dat kan worden bestraft met een gevangenisstraf van meer dan vijf jaar, kan een openbare aanklager u een verbod opleggen om Bulgarije zonder zijn of haar toestemming te verlaten. De grenscontroleposten zullen onmiddellijk van het verbod in kennis worden gesteld. De maatregel is bedoeld om te voorkomen dat u zich onttrekt aan het onderzoek.

U kunt de openbare aanklager om toestemming vragen het land voor een bepaalde periode te verlaten. Ook uw advocaat kan dit voor u doen. De openbare aanklager zal binnen drie dagen na ontvangst van uw verzoek antwoorden. Als uw verzoek wordt afgewezen, kunt u bij de rechtbank beroep aantekenen tegen dit besluit. De rechtbank zal uw verzoek onmiddellijk in overweging nemen zonder dat er een hoorzitting nodig is. De rechtbank kan de afwijzing van de openbare aanklager bekrachtigen of u toestaan om het land gedurende een bepaalde periode te verlaten. Dat besluit is definitief.

Ook kunnen u en uw advocaat de rechtbank verzoeken het verbod om Bulgarije te verlaten in te trekken. De rechtbank zal daarmee instemmen als die besluit dat er geen risico is dat u zich in het buitenland aan de rechtsgang zult onttrekken.

In de hierboven beschreven gerechtelijke procedures worden de redenen van de tenlastelegging niet in aanmerking genomen.

Links

[Wetboek van Strafvordering](#)

[Wet betreffende het ministerie van Binnenlandse Zaken](#)

[Wet betreffende de uitlevering en het Europees aanhoudingsbevel](#)

[Wet betreffende de handhavingsregels van het ministerie van Binnenlandse Zaken](#)

Laatste update: 20/07/2022

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

3 - Mijn rechten tijdens het proces

Waar en hoe wordt het proces gevoerd?

Het [Wetboek van Strafvordering](#) bepaalt of een arrondissementsrechtbank of een regionale rechtbank uw zaak in eerste aanleg behandelt. Voor meer informatie over rechtbanken kunt u terecht op de website van de [Hoge Raad voor de rechtspraak](#).

In beginsel is het proces openbaar. Het is echter mogelijk dat het hele proces of afzonderlijke zittingen achter gesloten deuren plaatsvindt. Dat gebeurt wanneer een staatsgeheim, de openbare zeden of een geheime identiteit van een beschermde getuige moeten worden beschermd.

Afhankelijk van de ernst van de tenlastelegging zal de zaak worden behandeld door één rechter of door een college van één rechter en twee juryleden. De ernstigste misdrijven worden behandeld door een college van twee rechters en drie juryleden. De rechters en de juryleden hebben gelijke stemmen in het proces.

Kan de tenlastelegging tijdens het proces worden veranderd?

Dat is mogelijk als tijdens het proces nieuwe feiten bekend worden die de tenlastelegging ondersteunen. Maar de tenlastelegging kan alleen worden veranderd wanneer:

de feiten die in de oorspronkelijke tenlastelegging worden beschreven sterk moeten worden aangepast;
de nieuwe tenlastelegging ook zonder dergelijke veranderingen betrekking heeft op ernstigere misdrijven.

Bij een nieuwe tenlastelegging kunt u vragen om voorbereidingstijd voordat het proces wordt voortgezet.

Als u schuld bekennt aan een tenlastelegging kun u een lichtere straf krijgen. Maar de rechtbank kan u niet veroordelen op basis van alleen uw bekentenis.

Wat zijn mijn rechten tijdens het proces?

Als u wordt beschuldigd van een misdrijf dat kan worden bestraft met een gevangenisstraf van meer dan vijf jaar, moet u het proces bijwonen. Als u uit een ander land komt en uw aanwezigheid verplicht is, kan het proces alleen onder de [hier](#) beschreven voorwaarden zonder u worden gehouden. In die gevallen zal aan u een advocaat worden toegewezen volgens de [hier](#) beschreven procedure.

In principe is deelname aan een proces via een videoverbinding niet toegestaan. Als de rechter van oordeel is dat de waarheid niet in het gedrang komt, kan hij of zij u via een videoverbinding alleen vragen stellen – en alleen als u zich in het buitenland bevindt. Verplichte deelname betekent dat u het gehele proces in eigen persoon moet bijwonen. Als uw deelname niet verplicht is, hebt u het recht om het proces bij te wonen. Als u de taal niet spreekt, kunt u kosteloos door een tolk worden bijgestaan.

Het [Wetboek van Strafvordering](#) bepaalt wanneer u wettelijk door een advocaat moet worden bijgestaan. Voor de keuze van een advocaat en het recht op kosteloze rechtsbijstand, zie [hier](#). U kunt van advocaat veranderen. Als u zich in hechtenis bevindt, kunt u onder vier ogen met uw advocaat overleggen.

Als u de taal niet spreekt, kunt u om een tolk vragen.

U kunt, maar u hoeft niet te spreken tijdens het proces. Ook als u iets zegt wat niet waar is, zal dat geen nadelige gevolgen voor u hebben. Maar u moet wel uw persoonsgegevens bevestigen.

Welke rechten heb ik met betrekking tot het bewijs dat tegen mij wordt aangevoerd?

U kunt het tegen u ingebrachte bewijs betwisten. U kunt verklaren dat bewijs niet ontvankelijk is omdat het niet rechtmatig is verkregen of omdat het, ook al is het ontvankelijk, de tenlastelegging niet ondersteunt. Normaliter wordt bewijs pas aan het eind van het proces betwist, wanneer de advocaat het pleidooi van de verdediging houdt. De ontvankelijkheid van het bewijs kan ook tijdens het proces worden betwist.

U hebt het recht om naar bewijs in uw voordeel te vragen voor zover dat volgens de wet ontvankelijk is. U kunt verzoeken dat getuigen à decharge (getuigen die een voor u positieve verklaring afleggen) worden gehoord. Op elk moment tijdens het proces kunt u vragen om bewijs. Bewijs dat is verkregen van een privédetective is ontvankelijk als het rechtmatig is verzameld. Uw advocaat kan de waarde van het bewijs inschatten.

U en uw advocaat kunnen personen die tegen u getuigen (getuigen à charge) vragen stellen. Meer specifiek is de procedure voor het ondervragen van [beschermden getuigen](#). U kunt alles wat een getuige tegen u heeft verklaard aanvechten. Normaliter gebeurt dit aan het eind van het proces, wanneer de advocaat het pleidooi van de verdediging houdt.

Wordt er rekening gehouden met mijn strafblad?

De rechtbank zal informatie over eerdere veroordelingen in strafzaken verzamelen, ongeacht of u het daarmee eens bent of niet. Als u schuldig wordt verklaard en eerdere veroordelingen op uw naam hebt staan, kan dat leiden tot een zwaardere straf. De informatie moet op het moment van beëindiging van het proces actueel zijn. Alle eerdere veroordelingen in een andere lidstaat zullen in aanmerking worden genomen als ze zijn erkend door een Bulgaarse rechtbank.

Wat gebeurt er aan het eind van het proces?

Als de rechter oordeelt dat de tenlastelegging is bewezen op een wijze die elke redelijke twijfel uitsluit, zult u schuldig worden verklaard en worden gestraft op basis van de Bulgaarse wet. Anders zal de rechter u onschuldig verklaren.

Mogelijke straffen:

Levenslange gevangenisstraf – met of zonder een recht op vervangende straf: deze wordt opgelegd voor de zwaarste misdrijven. Levenslange gevangenisstraf zonder het recht op vervangende straf kan niet worden omgezet in gevangenisstraf voor een bepaalde tijd. Gevangenisstraf voor een bepaalde tijd – maximaal twintig jaar, en in bepaalde uitzonderlijke gevallen maximaal dertig jaar. De straf wordt uitgezeten in de gevangenis; Voorwaardelijke gevangenisstraf voor een bepaalde tijd – dit omvat controle- en beïnvloedingsmaatregelen zonder dat u van uw vrijheid wordt beroofd. Een dergelijke maatregel kan bijvoorbeeld uit een taakstraf bestaan;

Confiscatie – uw vermogen of een deel daarvan wordt u gedwongen ontnomen;

Boete – u moet een bepaald bedrag betalen;

Ontneming, voor een bepaalde periode, van het recht om een bepaalde functie of een bepaald beroep uit te oefenen of van het recht om een bepaalde titel of militaire onderscheiding te dragen;

Publieke terechtwijzing – uw vonnis wordt op passende wijze openbaar gemaakt.

Welke rol speelt het slachtoffer in het proces?

Als particulier aanklager zal het slachtoffer de tenlastelegging van de openbare aanklager ondersteunen en om uw veroordeling vragen. Als civiele partij zal het slachtoffer verlangen dat u wordt veroordeeld tot het betalen van schadevergoeding voor de schade die door het misdrijf is veroorzaakt. Het slachtoffer zal aan het begin van het proces een verzoekschrift indienen en deze beide rollen op zich nemen als de rechtbank daartoe besluit.

Verhoor van een beschermd getuige

Het afleggen van een getuigenverklaring kan het leven of de gezondheid van een getuige of zijn of haar familie en vrienden in gevaar brengen. Wanneer de rechter ervan overtuigd is dat het gevaar reëel is, neemt hij of zij maatregelen – op verzoek van of met instemming van de getuige – om zijn of haar veiligheid met spoed te beschermen. Het niet onthullen van de identiteit van een bedreigde getuige kan zo'n maatregel zijn.

Als een bedreigde getuige met een geheime identiteit zal getuigen, zal de rechtbank hem of haar ondervragen in afwezigheid van de partijen bij het proces. De wet vereist dat de rechtbank alle noodzakelijke voorzorgsmaatregelen treft om de identiteit van de getuige geheim te houden. Na de ondervraging zal de rechtbank u en uw advocaat snel een niet-ondertekende kopie van de getuigenverklaring doen toekomen. U en uw advocaat kunnen schriftelijk vragen stellen aan de getuige.

Links

<https://www.lex.bg/bg/laws/ldoc/2135512224> [Wetboek van Strafvordering](#)

<https://www.lex.bg/bg/laws/ldoc/1589654529> [Wetboek van Strafrecht](#)

<https://www.lex.bg/bg/laws/ldoc/2135560660> [Wet op de rechterlijke macht](#)

<http://www.vss.justice.bg/bg/vlast/1.htm> [Hoge Raad voor de rechtspraak](#)

Laatste update: 20/07/2022

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

4 - Mijn rechten nadat de rechtbank uitspraak heeft gedaan

Kan ik hoger beroep instellen?

Nadat u "schuldig" of "niet-schuldig" bent bevonden, zal de rechtbank aan het eind van het proces een vonnis afgeven. Het [Wetboek van Strafvordering](#) bepaalt dat de rechtbank een strafproces kan sluiten zonder een vonnis af te geven. In dat geval vaardigt de rechtbank een beschikking uit. U kunt zowel tegen het vonnis als tegen de beschikking beroep instellen.

Het beroep moet schriftelijk worden ingediend en door u zijn ondertekend. Het wordt via de rechtbank van eerste aanleg voorgelegd aan de rechtbank van beroep. Als de rechtbank van eerste aanleg een arrondissementsrechtbank is, zal de rechtbank van beroep een regionale rechtbank zijn. Tegen vonnissen en beschikkingen van een regionale rechtbank kan hoger beroep worden ingesteld bij een Hof van Beroep. Meer informatie over rechtbanken is te vinden op de website van de [Hoge Raad voor de rechtspraak](#). Een beroep tegen een vonnis moet binnen vijftien dagen vanaf de datum van het vonnis worden ingediend, en een beroep tegen een beschikking binnen zeven dagen nadat deze bekend is gemaakt.

In het beroep kunt u klagen over de conclusies die de rechtbank heeft getrokken uit de feiten die de rechtbank bewezen acht, over de toepassing van relevante wetgeving en over de in uw ogen onterechte straf. Ongeacht welke en hoeveel klachten u indient, zal de rechtbank van beroep alleen een besluit nemen over de vraag of het hele vonnis correct is of niet.

Wat gebeurt er als ik hoger beroep instel?

Nadat de rechtbank van beroep het verzoekschrift waarmee u beroep instelt heeft ontvangen, zal de rechtbank van eerste aanleg afschriften van uw verzoekschrift aan de openbare aanklager en de andere partijen bij het proces doen toekomen. Diezelfde rechtbank zal de zaak naar de rechtbank van beroep verwijzen, onder bijvoeging van de motivering van het vonnis. Als de rechtbank voorlopige hechtenis heeft verordend als [maatregel om het ontlopen van vervolging te voorkomen](#), zal het instellen van beroep niet automatisch tot uw vrijlating leiden. U kunt de rechtbank van beroep echter vragen om de maatregel te vervangen door een mildere maatregel. De rechtbank van beroep zal in een afzonderlijke zitting een besluit over uw verzoek nemen. De rechtbank van beroep is niet gebonden aan een tijdslimiet bij het vaststellen van de datum voor de zitting. Deze datum hangt af van de tijd die de rechtbank van beroep nodig heeft om de motivering van zijn besluit te formuleren en van de werklast van deze rechtbank.

U kunt nieuw bewijs bij de rechtbank van beroep indienen, aangezien de rechtbank van beroep nieuwe feiten kan vinden. De regels voor de geldigheid van bewijs van de rechtbank van eerste aanleg zijn ook hier van toepassing.

Wat gebeurt er tijdens de behandeling in hoger beroep?

U kunt de zitting bijwonen, maar dat hoeft niet. U en uw advocaat kunnen een mondelinge toelichting geven bij de klachten in het beroepsschrift. De andere aanwezige partijen kunnen hun mening over het beroepsschrift geven.

De rechtbank van beroep kan:

besluiten het vonnis te herroepen en de zaak terug te verwijzen naar de openbare aanklager of de rechtbank van eerste aanleg;

het vonnis van de rechtbank van eerste aanleg herroepen en een nieuw vonnis wijzen;

besluiten om het vonnis te wijzigen en een lichtere straf op te leggen;

besluiten om het vonnis te herroepen en de zaak niet-ontvankelijk te verklaren;

het strafproces opschorten in de gevallen waarin het [Wetboek van Strafvordering](#) voorziet;

besluiten om het vonnis van de rechtbank van eerste aanleg te bekrachtigen.

Wat gebeurt er als het hoger beroep tegen een veroordeling slaagt dan wel niet slaagt?

Als u niet tevreden bent met het vonnis of de beschikking van een rechtbank van tweede aanleg, kunt u beroep instellen bij het Hof van Cassatie. Als de rechtbank van tweede aanleg een regionale rechtbank is, kunt u alleen bij het Hof van Cassatie beroep instellen als deze rechtbank een nieuw vonnis heeft gewezen.

Het Hof van Cassatie zoekt niet naar nieuwe feiten en laat daarom geen nieuw bewijs toe. Het Hof kan alleen verklaren of de wet correct is toegepast en of de opgelegde straf redelijk is. Het Hof van Cassatie zal alleen de klachten in het beroepsschrift behandelen.

U hebt alleen recht op een vergoeding wanneer uw veroordeling wordt teruggedraaid en een rechtbank van tweede aanleg een nieuw vonnis afgeeft dat "niet schuldig" luidt. Voor meer details, zie [hier](#) (Wet op de bijzondere vergoedingen). Als de veroordeling ondanks het beroep gehandhaafd blijft, zelfs met een lichtere straf, zal deze op uw strafblad komen te staan. Een vonnis dat "vrijspraak" luidt, zal niet op het strafblad worden geregistreerd.

Wanneer u alle beroepsmogelijkheden bij een rechtbank van tweede aanleg en het Hof van Cassatie hebt gebruikt, is verder beroep niet meer mogelijk. Een vonnis wordt definitief als er geen of te laat beroep tegen wordt aangekend of nadat het Hof van Cassatie uitspraak heeft gedaan.

Ik kom uit een andere lidstaat. Kan ik na het proces worden teruggestuurd?

U kunt worden teruggestuurd. In bepaalde gevallen kan dat ook gebeuren wanneer u het er niet mee eens bent. U zult niet automatisch worden uitgezet zodra uw veroordeling van kracht wordt. Eerst moet een in het [Wetboek van Strafvordering](#) beschreven procedure worden gevolgd. U zult juridisch advies nodig hebben.

Als ik veroordeeld ben, kan ik dan voor hetzelfde misdrijf opnieuw worden berecht?

De wet staat niet toe dat u wordt berecht voor een misdrijf waarvoor u al eerder bent veroordeeld. Dit verbod geldt ook voor veroordelingen in een andere lidstaat.

Informatie over de tenlastelegging/veroordeling

in de politiearchieven zal informatie over de tenlastelegging worden bewaard. Als u wordt vrijgesproken, kunt u de politie vragen om die informatie te vernietigen.

Informatie over een veroordeling zal in uw strafblad worden opgenomen. Dit wordt bewaard bij de bevoegde arrondissementsrechtbank. Als u buiten Bulgarije bent geboren, zal uw strafblad worden bewaard op het ministerie van Justitie.

Een strafblad wordt niet gewist tot u honderd jaar oud bent, op welk moment het op microfilm wordt geplaatst en vernietigd. Er is geen toestemming van u nodig om een strafblad op te slaan. Ook hebt u niet het recht om bezwaar te maken tegen de opslag van deze informatie.

Links

[Wetboek van Strafvordering](#)

[Wet op de aansprakelijkheid van de staat en gemeenten voor schade \(geleden door burgers\)](#)

[Verordening nr. 8 van 26 februari 2008 inzake de functies en organisatie van het werk van bureaus voor de registratie van strafrechtelijke veroordelingen](#)

Laatste update: 20/07/2022

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

5 - Lichte verkeersovertradingen

Hoe worden lichte verkeersovertradingen behandeld?

Lichte verkeersovertradingen als te hard rijden, verkeerd parkeren en dergelijke worden behandeld als administratieve overtradingen. Ze worden langs administratieve weg afgehandeld. Mogelijke straffen zijn bijvoorbeeld een boete of de ontneming van het recht om voor een bepaalde periode een motorvoertuig te besturen. Bij ernstigere overtradingen kunnen beide straffen worden opgelegd.

Overtradingen worden vastgesteld en bestraft door de verkeerspolitie. U kunt beroep aantekenen tegen een boete of een aan u opgelegde sanctie bij de bevoegde arrondissementsrechtbank binnen zeven dagen vanaf de datum van ontvangst van de mededeling. U hebt recht op een advocaat. Tegen boetes tot 50 BGN kan geen beroep worden aangekend.

Een arrondissementsrechtbank kan een sanctie bekrachtigen of opheffen. Tegen een uitspraak van een arrondissementsrechtbank kan hoger beroep worden ingesteld bij de bevoegde administratieve rechtbank. De beslissing van deze rechtbank is onherroepelijk. Meer informatie over rechtbanken is te vinden op de website van de [Hoge Raad voor de rechtspraak](#).

Op overtradingen door Bulgaarse staatsburgers en overtradingen door burgers van andere lidstaten is dezelfde procedure van toepassing.

Komen deze misdrijven op mijn strafblad te staan?

Deze overtradingen komen niet op uw strafblad te staan.

Links

[Wet op de administratieve overtradingen en sancties](#)

[Verkeerswet](#)

[Verordeningen voor de handhaving van de Verkeerswet](#)

Laatste update: 20/07/2022

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Verdachten (in strafzaken) - Tsjechië

In deze informatiebladen wordt uitgelegd wat er gebeurt als iemand van een strafbaar feit wordt verdacht of in staat van beschuldiging wordt gesteld en voor de rechter moet verschijnen.

Volgens de Tsjechische grondwet is het opleggen van een straf alleen mogelijk in overeenstemming met de wet en op de wijzen die in de desbetreffende wetgeving zijn vastgelegd. Die wetgeving betreft het [wetboek van strafrecht](#), de [wet op het jeugdrecht](#) en het [wetboek van strafvordering](#), waarin de regels zijn bepaald voor strafrechtelijke procedures, waaronder specifieke voorwaarden voor het uitoefenen en handhaven van uw rechten.

Als u slachtoffer bent van een strafbaar feit, kunt u [hier](#) alle informatie over uw rechten vinden.

Samenvatting van de strafprocedure

Gewoonlijk omvat een strafprocedure de volgende fasen.

1. Voorbereidend onderzoek

Het voorbereidend onderzoek is de eerste fase van de strafprocedure. Het bestaat uit twee onderdelen:

de maatregelen genomen door de autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de strafprocedure voorafgaand aan de vervolging, oftewel het voorbereidend opsporingsonderzoek; en

het gedeelte van de strafrechtelijke vervolging van de instelling ervan tot de tenlastelegging of een andere vorm van afsluiting, oftewel het vooronderzoek.

2. Voorafgaande beoordeling van de tenlastelegging

Tijdens de voorafgaande beoordeling onderzoekt de rechtbank of de zaak afdoende verduidelijkt is tijdens het voorbereidend onderzoek en of de tenlastelegging een goede basis biedt voor de verdere procedure. Ook beslist de rechtbank of hij bevoegd is in de zaak.

3. Het proces

Dit is het belangrijkste deel van de strafprocedure. Bewijs wordt onderzocht en er wordt een beslissing genomen in de zaak. Tijdens deze fase van de strafprocedure worden de verdachte(n) en eventuele getuigen en de benadeelde partij(en) in de rechtbank ondervraagd. Het proces is openbaar en wordt in het Tsjechisch gevoerd. Indien u geen Tsjechisch spreekt, hebt u recht op een tolk.

4. Beroepsprocedure

De verdachte, diens familie, advocaat, de openbare aanklager of de benadeelde hebben het recht binnen acht dagen beroep in te stellen. Indien beroep wordt ingesteld, beoordeelt het hof van beroep de beslissing van de rechter in eerste aanleg.

Rol van de Europese Commissie

NB: denk eraan dat de Europese Commissie geen rol speelt bij strafrechtelijke vervolging in de lidstaten en u niet kan helpen als u een klacht hebt. In deze informatiebladen staat hoe en bij wie u een klacht kunt indienen.

Klik op de links hieronder voor de informatie die u nodig hebt

[1 – Mijn rechten tijdens het proces](#)

[2 – Mijn rechten tijdens het proces](#)

[3 – Mijn rechten na afloop van het proces](#)

Links

[Tsjechisch ministerie van Justitie](#)

[Tsjechisch ministerie van Binnenlandse Zaken](#)

[Tsjechische orde van advocaten](#)

[Informatie over mensenrechten](#)

[Juridische informatie voor iedereen](#)

Laatste update: 21/03/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

1 – Mijn rechten tijdens het proces

A. Ik ben een buitenlandse onderdaan: heeft dat invloed op het onderzoek?

Alleen personen die op grond van de wet of het internationale recht voorrechten en immuniteiten genieten, onttrekken zich aan de jurisdictie van de bij de strafprocedure betrokken instanties. Dat u een buitenlandse onderdaan bent, heeft dus op zich geen invloed op het onderzoek.

U hoeft niet aanwezig te zijn tijdens het onderzoek als u dat niet wilt, zolang de bij de strafprocedure betrokken instantie u niet oproept voor een bepaalde handeling waarvoor uw aanwezigheid noodzakelijk is (met name voor een verhoor). Wel zult u in contact moeten blijven met de bij de strafprocedure betrokken instanties en hen in kennis moeten stellen van het adres waar u de documenten ontvangt.

Maar als u wordt vervolgd voor een opzettelijk strafbaar feit waarvoor in de wet een vrijheidsstraf met een maximumduur van meer dan twee jaar is bepaald, of voor een strafbaar feit in verband met nalatigheid waarvoor in de wet een vrijheidsstraf met een maximumduur van meer dan drie jaar is bepaald, kunnen de rechtbank en, op verzoek van de openbare aanklager in het kader van het voorbereidend onderzoek, de rechter u een beperking opleggen die bestaat in een verbod om naar het buitenland te reizen, als dat noodzakelijk blijkt voor de strafprocedure. Wanneer er geen grond meer is voor het verbod, wordt deze beperking opgeheven door de president van de kamer en, in het kader van het voorbereidend onderzoek, door de openbare aanklager, ook als er niet om is verzocht. Als deze beperking aan u is opgelegd, kunt u op ieder moment verzoeken om opheffing ervan. Het is ook mogelijk dat u een dergelijke beperking wordt opgelegd in plaats van voorlopige hechtenis.

Als u de Tsjechische taal niet voldoende beheerst, hebt u het recht bepaalde belangrijke documenten te laten vertalen (bv. de beslissing tot instelling van strafvervolging, de tenlastelegging, het vonnis) en wordt de procedure bij de instanties die betrokken zijn bij de strafprocedure, door een tolk voor u vertaald naar de taal van uw nationaliteit of naar een andere taal die u machtig bent. Op uw verzoek wordt u in het overleg met uw advocaat tijdens de strafprocedure of in rechtstreeks verband daarmee ook bijgestaan door een tolk.

B. Welke fasen zijn er in het onderzoek?

We kunnen veeleer spreken van soorten onderzoek dan van fasen, want het wetboek van strafvordering onderscheidt het verkorte voorbereidende onderzoek, het gewoon onderzoek en het diepgaande onderzoek.

Aan de fase van strafrechtelijk onderzoek gaat evenwel een fase van voorbereidend opsporingsonderzoek vooraf, dat is bedoeld om de feiten vast te stellen en aan het licht te brengen om te weten of er een strafbaar feit is gepleegd en, zo ja, wie de dader is. In dit stadium zijn personen tegen wie de strafprocedure wordt gevoerd, nog niet officieel aangewezen als verdachten, maar tijdens hun verhoor kunnen zij zich wel al door een advocaat laten bijstaan. Als u in dit stadium wordt verhoord als mogelijke dader van een strafbaar feit, hebt u het recht geen verklaring af te leggen en moet u daarvan vooraf op de hoogte worden gebracht.

Met ingang van **het strafrechtelijk onderzoek** is de persoon tegen wie de strafrechtelijke procedure wordt gevoerd, officieel als verdachte aangemerkt en heeft hij recht op bijstand door een advocaat. In deze fase worden bewijsmiddelen verzameld en gedocumenteerd met het oog op de tenlastelegging en het proces. Daartoe worden bijvoorbeeld getuigen gehoord, documenten bestudeerd en maatregelen genomen voor onderzoek door deskundigen. Tegelijkertijd zoekt de politie zowel naar bewijsmiddelen die tegen u pleiten, als naar bewijsmiddelen die voor u pleiten.

Verkort voorbereidend onderzoek

Deze procedure betreft minder ernstige strafbare feiten (strafbare feiten die in eerste aanleg kunnen worden berecht door een districtsrechtbank en waarvoor de wettelijk vastgelegde straf maximaal vijf jaar gevangenis bedraagt), is snel en minder formeel. Als er geen andere belemmeringen zijn (bv. gronden voor inhechtenisneming), kan deze procedure worden gevoerd, mits u op heterdaad of onmiddellijk na het strafbare feit bent betrapt, of er tijdens het onderzoek van de aanklacht of van een ander initiatief tot strafvervolgning feiten zijn vastgesteld die strafrechtelijke vervolging rechtvaardigen en er kan worden aangenomen dat u terecht kunt staan binnen twee weken na de datum waarop de politieke autoriteit u in kennis heeft gesteld van de daad waarvan u wordt verdacht en van het strafbare feit dat met die daad is gepleegd.

Het verkort voorbereidend onderzoek tegen u vangt aan wanneer u tijdens het eerste verhoor in kennis wordt gesteld van de tenlastelegging.

In het kader van het verkorte voorbereidende onderzoek hebt u dezelfde rechten als een verdachte, waaronder het recht op bijstand door een advocaat. Wat uw rechten betreft, is het belangrijkste verschil met een traditioneel onderzoek dat het niet begint met een formele beslissing tot vervolging, waartegen u een klacht zou kunnen indienen, en dat u aan het eind van het verkorte voorbereidende onderzoek niet het recht hebt het strafdossier te bestuderen en om aanvullend bewijsmateriaal te vragen; dit doet niets af aan uw recht het strafdossier in te zien, tenzij de politieke autoriteit u dit recht op ernstige gronden ontzegt, en evenmin aan uw recht te verzoeken om aanvullend bewijs in de gerechtelijke procedure.

Tenzij anders wordt besloten, eindigt het verkort voorbereidend onderzoek met de indiening van een verzoek tot veroordeling (in beginsel een vereenvoudigde tenlastelegging zonder gronden). Het verzoek wordt door de openbare aanklager voorgelegd aan de rechter.

Gewoon onderzoek

Wanneer dit onderzoek tegen u wordt ingeleid, ontvangt u een betekening van de beslissing tot vervolging, waartegen u een klacht kunt indienen. Tijdens dit onderzoek hebt u recht op een advocaat. Vergeleken met het verkorte voorbereidende onderzoek wordt het gewone onderzoek uitgevoerd bij ernstigere strafbare feiten (maar ook bij belemmering of niet-tijdige afronding van het verkorte voorbereidende onderzoek); verder is het langer en formeler. Zoals gezegd, kunnen u en uw advocaat aan het eind van het onderzoek het strafdossier bestuderen en om aanvullende bewijsmiddelen vragen. Tenzij het onderzoek anders wordt afgesloten, eindigt het met de tenlastelegging, die door de openbare aanklager aan de rechter wordt voorgelegd. Anders dan een verzoek tot veroordeling bevat de tenlastelegging een motivering.

Diepgaand onderzoek

Dit onderzoek betreft de ernstigste strafbare feiten, waarvoor een regionale rechtbank in eerste aanleg bevoegd is (strafbare feiten waarvoor in het wetboek van strafrecht een minimale vrijheidsstraf van vijf jaar is bepaald, strafbare feiten waarvoor een uitzonderlijke straf kan worden opgelegd, of bepaalde uitdrukkelijk vermelde strafbare feiten). Omdat dit soort onderzoek wordt geacht het langst te duren, kan meer bewijsmateriaal worden verzameld en geproduceerd dan in een gewoon onderzoek. Verder verschilt het niet van een gewoon onderzoek. Het begint met de betekening van de beslissing u strafrechtelijk te vervolgen en eindigt met de tenlastelegging, tenzij het onderzoek op andere wijze wordt afgesloten.

i. Bewijsgaring/bevoegdheden van de onderzoekers

Deze fase van de strafprocedure wordt uitgevoerd door de politieke autoriteit onder toezicht van de openbare aanklager, die de politie bindende instructies kan geven, kan deelnemen aan de ondernomen acties, de zaak kan terugverwijzen naar de politie met instructies om de zaak aan te vullen, haar onwettige of ongegronde beslissingen en maatregelen kan vernietigen enz. U kunt de openbare aanklager verzoeken de door de politie genomen maatregelen te herbeoordelen (behalve als het een beslissing betreft waartegen u een klacht kunt indienen).

Sommige handelingen in een voorbereidend onderzoek kunnen alleen door de openbare aanklager worden verricht (bv. stopzetting van het voorbereidend onderzoek) of moeten vooraf worden goedgekeurd door de openbare aanklager (bv. inbeslagneming van goederen, indien er geen spoed is geboden). De rechter beslist vervolgens over de ernstigste schendingen van de fundamentele rechten en vrijheden (bv. voorlopige hechtenis, uitvaardiging van een aanhoudingsbevel, huiszoeking en telefoontaps).

ii. Inverzekeringstelling

Als u al in staat van beschuldiging bent gesteld en een van de gronden voor voorlopige hechtenis van toepassing is, kan de politieke autoriteit u in verzekering stellen. De politie moet de openbare aanklager daarvan wel onverwijld in kennis stellen en hem de documenten verstrekken die hij nodig heeft om in voorkomend geval een verzoek om voorlopige hechtenis in te dienen. Dat verzoek moet zodanig zijn opgesteld dat u binnen 48 uur na uw inverzekeringstelling aan de rechter wordt voorgeleid, anders moet u worden vrijgelaten.

Als u nog niet in staat van beschuldiging bent gesteld maar wordt verdacht van het plegen van een strafbaar feit en een van de gronden voor voorlopige hechtenis van toepassing is, kan de politieke autoriteit u in een spoedeisend geval in verzekering stellen, ook als er nog geen strafvervolgning tegen u is ingesteld (bv. als u geen kennisgeving van de beslissing tot vervolging heeft kunnen ontvangen). In dat geval moet de openbare aanklager toestemming verlenen voordat u in verzekering kunt worden gesteld. Zonder die toestemming is inverzekeringstelling alleen toegestaan als de zaak niet kan worden uitgesteld en het niet mogelijk is vooraf toestemming te verkrijgen. De politieke autoriteit die u heeft aangehouden, zal u verhoren. Van uw kant hebt u het recht te vragen om de aanwezigheid van een advocaat van uw keuze (indien beschikbaar) tijdens uw verhoor, en met hem te overleggen zonder dat anderen daarbij aanwezig zijn. U hebt het recht het consulaat van het land waarvan u onderdaan bent, in kennis te laten stellen van uw inverzekeringstelling. Als er geen vermoeden meer bestaat dat u een strafbaar feit hebt gepleegd, wordt u onmiddellijk in vrijheid gesteld. Als u niet wordt vrijgelaten, verstrekt de politieke autoriteit het proces-verbaal van uw verhoor aan de openbare aanklager, samen met een kopie van de beslissing tot instelling van strafvervolgning en andere bewijsstukken, zodat laatstgenoemde in voorkomend geval een verzoek om voorlopige hechtenis kan indienen. Dat verzoek moet worden ingediend door de politieke autoriteit, zodat u binnen 48 uur na uw inverzekeringstelling aan de rechter kunt worden voorgeleid, anders moet u worden vrijgelaten.

Als er gronden zijn voor voorlopige hechtenis en u zich aan strafvervolgning onttrekt, kan de rechter een aanhoudingsbevel tegen u uitvaardigen. Als u wordt aangehouden door de politie, hebt u dezelfde rechten als wanneer u in verzekering zou zijn gesteld. De politie is verplicht u binnen 24 uur na uw aanhouding aan de rechter voor te leiden. De rechter ondervraagt u

en neemt een beslissing over uw voorlopige hechtenis; de rechter geeft u daarvan binnen 24 uur na uw verhoor kennis. U hebt het recht op aanwezigheid van uw advocaat tijdens de ondervraging, indien hij beschikbaar is binnen de door de rechter gestelde termijn.

iii. Verhoor

Voordat u als verdachte wordt verhoord, moeten de bij de strafprocedure betrokken instanties uw identiteit verifiëren, de aard van de aanklacht uitleggen en u informeren over uw rechten en de strafrechtelijke gevolgen van valse beschuldigingen en laster. Als u wordt vervolgd voor een strafbaar feit waarvoor u

met de openbare aanklager een straf kunt overeenkomen op grond van uw schulderkenning (transactie), moet u er verder op worden gewezen dat u in het voorbereidend onderzoek met de openbare aanklager een dergelijke, door de rechter goed te keuren transactie kunt overeenkomen en wat de gevolgen van een zodanige regeling zijn.

Tijdens het verhoor mag u in geen geval worden gedwongen tot een verklaring of bekentenis. In het kader van het onderzoek moet u de mogelijkheid hebben om uitgebreid te reageren op de tenlastelegging, met name om een samenhangend beeld van de ten laste gelegde feiten te geven, om de omstandigheden weer te geven die de tenlastelegging verzachten of weerleggen, en om daarvoor bewijsmiddelen aan te voeren. Het kan ook zijn dat u vragen worden gesteld ter aanvulling van uw verklaring of ter wegneming van onvolkomenheden, dubbelzinnigheden of tegenstrijdigheden. De vragen moeten op een duidelijke, begrijpelijke manier worden gesteld, zonder misleidende of onjuiste voorstelling van de omstandigheden, en zij mogen u niet in de richting van een bepaald antwoord sturen.

U moet de mogelijkheid krijgen het proces-verbaal van de ondervraging te lezen of te vragen om voorlezing ervan (bij verhoor via videoconferentie wordt het proces-verbaal aan u voorgelezen). U kunt vragen om aanvulling of correctie van het proces-verbaal om het in overeenstemming te brengen met uw verklaring.

iv. Voorlopige hechtenis

U kunt alleen in voorlopige hechtenis worden genomen als u van een strafbaar feit wordt beschuldigd. De rechter beslist of u wel of niet in voorlopige hechtenis wordt genomen.

De gronden voor voorlopige hechtenis zijn als volgt:

er is gegronde vrees dat u anders op de vlucht zal slaan of zich schuil zal houden om vervolging of straf te ontlopen,

er is gegronde vrees dat u anders het onderzoek zal belemmeren, bv. door getuigen aan te zetten tot een valse verklaring of

er is gegronde vrees dat u het u ten laste gelegde strafbare feit anders opnieuw zal plegen of dat u, in het geval van een strafbaar feit waarmee u bent begonnen, dat strafbare feit zal afmaken of dat u, in het geval van een strafbaar feit dat u hebt voorbereid of waarmee u hebt bedreigd, dat strafbare feit zal gaan plegen.

Als die gronden niet aanwezig zijn, beslist de rechter niet tot voorlopige hechtenis; als zij niet geldig zijn, wordt u in vrijheid gesteld. U moet ook worden vrijgelaten na afloop van de maximale wettelijke termijn voor voorlopige hechtenis. Bij voorlopige hechtenis wegens mogelijke beïnvloeding van getuigen is die termijn drie maanden (dit geldt echter niet indien is vast komen te staan dat u de verduidelijking van voor de strafprocedure relevante feiten hebt belemmerd). Naargelang de ernst van het strafbare feit kan de totale duur van de voorlopige hechtenis variëren van één tot maximaal vier jaar. Van elk van deze termijnen is maar een derde bestemd voor het voorbereidende onderzoek en de overige twee derde voor de gerechtelijke procedure.

De gronden om u in voorlopige hechtenis te houden, moeten door de rechter voortdurend opnieuw worden beoordeeld, terwijl de duur ervan na een bepaalde tijd steeds moet worden verlengd. U hebt ook het recht te verzoeken om invrijheidstelling. Voorlopige hechtenis kan worden vervangen door een maatregel die niet samenhangt met een vrijheidsstraf (verblijf in de gevangenis), bijvoorbeeld betaling van een bepaalde som geld, plaatsing onder toezicht door een reclasseringsambtenaar, verplicht verblijf in een bepaalde woning gedurende een bepaalde tijd enz. U hebt het recht de rechter te verzoeken de voorlopige hechtenis te vervangen door een van deze maatregelen.

C. Wat zijn mijn rechten tijdens het proces?

Bij het uitoefenen van uw recht van verweer hebt u het recht:

door de bij de strafprocedure betrokken instanties te worden gewezen op uw rechten en die volledig te kunnen uitoefenen;

te laten weten wat u vindt van de tegen u ingebrachte beschuldigingen en de vergaarde bewijsmiddelen;

te weigeren te verklaren;

de dossiers te raadplegen, er uittreksels en aantekeningen van te maken en voor eigen rekening kopieën van (delen van) de dossiers te maken (dit recht kan worden ingeperkt als daar in het kader van een onderzoek ernstige redenen voor zijn);

bewijsmiddelen te leveren voor uw verweer;

voorstellen en verzoeken in te dienen;

een rechtsmiddel in te stellen;

uw moedertaal of een andere taal die u machtig bent, te gebruiken tegenover de bij de strafprocedure betrokken instanties, als u verklaart het Tsjechisch niet te beheersen;

een advocaat te kiezen (als u dat niet zelf doet, kan bijvoorbeeld een gezins- of familielid dat voor u doet);

te vragen dat een advocaat u gratis of tegen een verlaagd tarief wordt toegewezen, als u over onvoldoende middelen beschikt om uw verdediging te betalen;

met uw advocaat te spreken zonder dat anderen daarbij aanwezig zijn;

te eisen dat uw ondervraging plaatsvindt in het bijzijn van uw advocaat en dat uw advocaat deelneemt aan het voorbereidende onderzoek.

i. Heb ik recht op een tolk en op vertaling van de stukken? In welke mate heb ik recht op die bijstand?

Als u aangeeft het Tsjechisch niet machtig te zijn, mag u tegenover de bij de strafprocedure betrokken instanties gebruikmaken van uw moedertaal of een andere taal die u verklaart te beheersen.

Wanneer een document, een verklaring of een andere processtuk moet worden vertaald, of als u verklaart het Tsjechisch niet machtig te zijn, zal een tolk-vertaler worden ingeschakeld om de stukken te vertalen die in het kader van de strafprocedure op u betrekking hebben. Op uw verzoek kan de toegewezen tolk u ook bijstaan tijdens het overleg dat u met uw advocaat voert in rechtstreeks verband met de procedure, en tijdens het overleg gedurende de procedurehandelingen.

In dat geval moeten de bij de strafprocedure betrokken instanties u een schriftelijke vertaling verstrekken van de in de wet vermelde documenten (bv. de beslissing tot inleiding van de strafprocedure, de beslissing tot voorlopige hechtenis, de beslissing u te laten observeren in een medische instelling, de tenlastelegging, de transactie met de openbare aanklager en het voorstel tot goedkeuring daarvan, de voorgestelde straf en de beslissing tot schorsing van de strafprocedure enz.), tenzij u afstand doet van dat recht. Bij uw aanhouding of in verzekeringstelling krijgt u ook een schriftelijke vertaling van de informatie over uw rechten. U hebt het recht de bij de strafprocedure betrokken instantie te verzoeken om een vertaling van ieder ander document dat met name van belang is voor de uitoefening van uw rechten van verweer.

ii. Heb ik recht op informatie en op inzage in mijn dossier?

Tijdens het voorbereidend opsporingsonderzoek kunt u uw dossier raadplegen als de politieke autoriteit daarvoor toestemming heeft gegeven en als dat noodzakelijk is om uw rechten te kunnen uitoefenen.

Wordt u beschuldigd van het plegen van een strafbaar feit, dan kunt u uw dossier raadplegen, er uittreksels en aantekeningen van maken en voor eigen rekening kopieën van (bepaalde delen van) het dossier maken.

In het kader van het voorbereidend onderzoek kan de openbare aanklager of de politierechter echter om ernstige redenen het recht op inzage in de dossiers ontzeggen, evenals de andere voornoemde rechten. Deze rechten kunnen u niet worden ontzegd wanneer u eenmaal bent geïnformeerd over de mogelijkheid het dossier te bestuderen en wanneer u met de openbare aanklager een transactie overeenkomt. Inzage in de beslissing tot vervolging kan u niet worden ontzegd en u hebt het recht kennis te nemen van de delen uit het dossier over de beslissing tot voorlopige hechtenis.

iii. Heb ik recht op een advocaat en om iemand anders te informeren over mijn situatie?

Als u wordt beschuldigd van een strafbaar feit, hebt u recht op een advocaat. Als u niet zelf een advocaat kiest, kan bijvoorbeeld een gezins- of familielid dat voor u doen, of u kunt uw eigen verweer voeren. In bepaalde gevallen moet u echter een advocaat hebben ("verplichte verdediging"); in dat geval wijst de rechter een advocaat aan als u er niet zelf een kiest binnen de gestelde termijn. In de volgende situaties moet u al in de fase van het voorbereidende onderzoek een advocaat hebben:

u bent in voorlopige hechtenis genomen, u ondergaat een vrijheidsstraf, u bent het voorwerp van een beschermingsmaatregel waarbij u uw vrijheid is ontnomen, of u bent voor observatie in een instelling voor gezondheidszorg geplaatst;

u bent slechts beperkt in staat uw rechten te genieten (bv. vanwege een geestelijke stoornis);

er loopt een procedure tegen u als voortvluchtige (u bent gevlucht en de procedure wordt in uw afwezigheid gevoerd);

de procedure heeft betrekking op een strafbaar feit waarvoor in de wet een gevangenisstraf van meer dan vijf jaar is bepaald;

de openbare aanklager vindt het nodig dat u een advocaat hebt, omdat hij twijfelt of u uw eigen verweer wel naar behoren kunt voeren, gezien uw huidige toestand;

u bent een minderjarige in de leeftijd van 15-18 jaar.

Als de procedure betrekking heeft op een strafbaar feit waarvoor in de wet een maximale vrijheidsstraf van meer dan vijf jaar is bepaald, kunt u afzien van dit verweermiddel, tenzij het gaat om een strafbaar feit waarvoor een uitzonderlijke straf (levenslange gevangenisstraf of een straf van meer dan twintig jaar en ten hoogste dertig jaar) kan worden opgelegd.

Als u in verzekering bent gesteld of in voorlopige hechtenis bent genomen, hebt u het recht daarvan kennis te geven aan het consulaat van het land waarvan u onderdaan bent, en aan een gezins- of familielid of andere door u aangewezen natuurlijke persoon. U hebt het recht te communiceren met uw consulaat; als u daarvoor niet genoeg geld hebt, mag u dat gratis doen. U moet daarop worden gewezen.

iv. Heb ik recht op rechtsbijstand?

In het kader van het voorbereidend opsporingsonderzoek, d.w.z. vóór inleiding van de strafprocedure (strafrechtelijk onderzoek), hebt u recht op bijstand door een advocaat tijdens uw verhoor (toelichting).

Als u van een strafbaar feit wordt beschuldigd, hebt u recht op een advocaat, die verplicht is u de nodige rechtsbijstand te verlenen. U kunt uw eigen advocaat kiezen; in het geval van verplicht verweer wordt u een advocaat aangewezen als u er niet zelf een kiest. Als u niet genoeg geld hebt om uw advocaat te betalen, kunt u de rechter vragen om te beslissen dat u recht hebt op een gratis advocaat of op een advocaat tegen een lager tarief.

v. Wat moet ik weten over:

a. het vermoeden van onschuld?

Er zijn vier basisniveaus waarop het beginsel van het vermoeden van onschuld wordt toegepast in strafprocedures:

u moet schuldig worden bevonden; zolang uw schuld niet is bewezen, moet u als onschuldig worden beschouwd;

bij twijfel over uw schuld moet de beslissing in uw voordeel worden gegeven;

u kunt pas schuldig worden verklaard nadat de rechter zich in een definitief vonnis over uw schuld heeft uitgesproken;

tijdens de strafprocedure kunnen uw rechten slechts worden beperkt voor zover dat strikt noodzakelijk is.

b. het zwijgrecht en het recht niet aan uw eigen veroordeling mee te werken

U bent niet verplicht in een strafprocedure te getuigen en u kunt in geen geval worden gedwongen tot een verklaring of bekentenis. U bent evenmin verplicht bewijsmiddelen tegen u te produceren. De bij de strafprocedure betrokken instanties kunnen u geen boete opleggen als u weigert een document of ander bewijsmateriaal te overhandigen dat tegen u pleit.

c. de bewijslast

De bij de strafprocedure betrokken instanties zijn verplicht de omstandigheden die vóór u pleiten, met evenveel aandacht toe te lichten als die welke tegen u pleiten. De openbare aanklager is verplicht uw schuld te bewijzen voor de rechter. U bent niet verplicht te bewijzen dat u onschuldig bent. Dat belet u echter niet gebruik te maken van uw recht de feiten uiteen te zetten en bewijsmiddelen te leveren voor uw verweer.

vi. Welke speciale regels gelden er voor kinderen?

Als u een onrechtmatige daad met de kenmerken van een strafbaar feit hebt verricht en een kind bent van minder dan 15 jaar, bent u daar niet strafrechtelijk aansprakelijk voor en kunnen alleen in een civiele procedure voor een gespecialiseerde jeugdrechter corrigerende maatregelen worden opgelegd. In die procedure moet u worden bijgestaan door een advocaat, die door de staat wordt betaald, tenzij de staat om bijzondere redenen besluit een deel van de kosten te laten betalen door u of veeleer door uw familie.

Als u een strafbaar feit hebt gepleegd en een minderjarige bent in de leeftijd van 15-18 jaar, is in beginsel de bijzondere wet op het jeugdrecht van toepassing. Bij het voorbereidend opsporingsonderzoek en het strafrechtelijk onderzoek van de door u gepleegde strafbare feiten moeten de bij de strafprocedure betrokken instanties rekening houden met uw leeftijd, gezondheidstoestand en intellectuele en morele rijpheid, om uw toekomstige ontwikkeling zo min mogelijk in gevaar te brengen. Uw persoonsgegevens en persoonlijke levenssfeer zijn wettelijk beschermd, de procedure is niet-openbaar, als u niet wilt dat er publiek aanwezig is, en in de bekendmaking van het vonnis wordt geen melding gemaakt van uw naam en andere gegevens waarmee uw identiteit kan worden vastgesteld, zoals uw woonplaats. U hebt vanaf de eerste handeling tegen u in de strafprocedure recht op een advocaat (d.w.z. bij aanvang van de fase van het strafrechtelijk onderzoek). Uw wettelijke vertegenwoordiger (doorgaans uw ouders) of uw voogd, de bevoegde instantie voor de sociale en juridische bescherming van kinderen en de dienst voor reclassering en bemiddeling worden onmiddellijk in kennis gebracht wanneer u strafrechtelijk wordt vervolgd, in verzekering wordt gesteld, wordt aangehouden of in voorlopige hechtenis wordt genomen. De bij de strafprocedure betrokken instanties werken samen met de instantie die verantwoordelijk is voor de sociale en juridische bescherming van kinderen, de dienst voor reclassering en bemiddeling en de verenigingen en instellingen die zich inzetten voor kinderen.

vii. Welke speciale regels gelden er voor kwetsbare verdachten?

De rechter zal u vanaf het begin van de strafprocedure een advocaat toewijzen als dat volgens hem en, tijdens het voorbereidende onderzoek, de openbare aanklager, nodig is, vooral als zij twijfelen of u uw verweer wel naar behoren kunt voeren vanwege uw huidige lichamelijke of geestelijke toestand.

Voor doven en doofblinden is de wijze van communicatie geregeld bij Wet nr. 155/1998 Coll. betreffende communicatiesystemen voor doven en doofblinden. In het kader van een strafprocedure hebt u recht op ondersteuning door tolkdiensten in het communicatiesysteem van uw keuze.

Als u maar beperkt gebruik kunt maken van uw rechten, wordt u in strafprocedures vertegenwoordigd door een voogd, meestal een gezins- of familielid, tenzij de belangen van dat gezins- of familielid in strijd zijn met die van u.

D. Wat zijn de wettelijke termijnen tijdens het proces?

Strafprocedures moeten door de bij de strafprocedure betrokken instanties zo snel mogelijk en zonder onnodige vertraging worden afgehandeld, met name in het geval van voorlopige hechtenis en in zaken waarin goederen in beslag zijn genomen, wanneer dat gezien de waarde en de aard van de goederen vereist is.

Voor de fase van het voorbereidend opsporingsonderzoek (vóór instelling van vervolging) geldt dat de politieke autoriteit die binnen de volgende termijnen moet hebben afgerond:

twee maanden in het geval van een zaak die onder de bevoegdheid van een alleensprekende rechter valt, waarin geen verkort voorbereidend onderzoek plaatsvindt,

drie maanden in het geval van een andere zaak die onder de bevoegdheid van de districtsrechtbank valt,

zes maanden in het geval van een zaak die onder de bevoegdheid van een regionale rechtbank van eerste aanleg valt.

Deze termijn kan op gemotiveerd verzoek meerdere keren door de openbare aanklager worden verlengd.

Het verkort voorbereidend onderzoek moet zijn afgerond binnen twee weken na de datum waarop de politieke autoriteit u in kennis heeft gesteld van de daad waarvan u wordt verdacht en van het strafbare feit dat met die daad is gepleegd. Is het verkort voorbereidend onderzoek niet binnen die tijd afgerond, dan kan de openbare aanklager de termijn verlengen met ten hoogste tien dagen en, in geval van een met de openbare aanklager overeen te komen transactie, met ten hoogste dertig dagen.

De politieke autoriteit moet het gewone onderzoek binnen de volgende termijnen hebben afgerond:

twee maanden na instelling van strafvervolging in het geval van een zaak die onder de bevoegdheid van een alleensprekende rechter valt,

drie maanden na instelling van strafvervolging in het geval van een andere zaak die onder de bevoegdheid van een districtsrechtbank valt.

Deze termijn kan op gemotiveerd verzoek meerdere keren door de openbare aanklager worden verlengd. In het kader van het toezicht moet de openbare aanklager vervolgens het dossier ten minste eenmaal per maand onderzoeken.

Het diepgaand onderzoek moet binnen zes maanden na instelling van strafvervolging zijn afgerond. Deze termijn kan op gemotiveerd verzoek meerdere keren door de openbare aanklager worden verlengd. In het kader van het toezicht moet de openbare aanklager vervolgens het dossier ten minste eenmaal per maand onderzoeken.

Voor sommige handelingen zijn in het wetboek van strafvordering andere specifieke wettelijke termijnen bepaald (de beslissing van de rechter u binnen 48 uur na uw inverzekeringstelling of binnen 24 uur na uw aanhouding in voorlopige hechtenis te nemen, de maximumduur van de voorlopige hechtenis, de termijn voor de verplichte toetsing van de gronden voor de voorlopige hechtenis enz.)

E. Wat gebeurt er vóór het proces? Zijn er bijvoorbeeld alternatieven voor voorlopige hechtenis of kan ik naar mijn eigen land worden overgebracht (Europees surveillancebevel)?

Het voorbereidend onderzoek is de eerste fase van de strafprocedure. Deze fase is bedoeld om vast te stellen of er voldoende gronden zijn voor de verdenking dat u het strafbare feit hebt gepleegd, om u in staat van beschuldiging te stellen. In dit stadium moeten bewijsmiddelen worden vergaard die uw schuld bevestigen, evenals bewijsmiddelen die uw schuld weerleggen.

Het voorbereidend onderzoek heeft vooral als doel:

een basis te leggen om te besluiten of er een tenlastelegging moet worden ingediend en de zaak moet worden behandeld door de rechter, dan wel of de zaak moet worden geseponneerd;

alle omstandigheden vast te stellen die relevant zijn voor de beslissing over het strafbare feit, de dader, de straf of de beschermende maatregel, evenals voor de beslissing over de schadevordering van het slachtoffer, en de nodige bewijsmiddelen te verkrijgen;

de oorzaken van het strafbare feit en de omstandigheden die het plegen ervan mogelijk hebben gemaakt of vergemakkelijkt, vast te stellen.

Als een van de gronden voor voorlopige hechtenis van toepassing is, kan de rechter die over de hechtenis beslist, u vrijlaten, of u in vrijheid stellen als hij een van de volgende alternatieve maatregelen vaststelt:

een groep burgers of een vertrouwenspersoon stelt zich garant voor uw verdere gedrag en waarborgt dat u voor de rechter, de openbare aanklager of de politieke autoriteit zult verschijnen wanneer u wordt opgeroepen; u geeft steeds vooraf door wanneer u niet op uw verblijfplaats bent; en de instantie die over de voorlopige hechtenis beslist, oordeelt dat de geboden waarborgen voldoende zijn ten opzichte van de in staat van beschuldiging gestelde persoon en de aard van de zaak en stemt ermee in;

u belooft schriftelijk een ordelijk leven te zullen leiden, in het bijzonder geen strafbare feiten te plegen, voor de rechter, de openbare aanklager of de politieke autoriteiten te verschijnen wanneer u wordt opgeroepen, steeds vooraf door te geven wanneer u niet op uw verblijfplaats bent en de u opgelegde verplichtingen en beperkingen na te leven, en de instantie die beslist over uw voorlopige hechtenis, oordeelt dat deze belofte voldoende is en stemt ermee in; u wordt onder toezicht van een reclasseringsambtenaar geplaatst;

aan u wordt een van de voorlopige maatregelen opgelegd;

de rechter aanvaardt de borgtocht (een bepaald geldbedrag); borgtocht kan echter niet worden aanvaard bij beschuldiging van bepaalde ernstige strafbare feiten.

Bij vervanging van hechtenis door een van deze maatregelen kan de instantie die over de voorlopige hechtenis beslist, ervoor kiezen met behulp van een elektronische enkelband toe te zien op naleving van de in het kader van de maatregel opgelegde verplichtingen, als u zich ertoe verbindt de nodige medewerking te verlenen. De instantie die over uw voorlopige hechtenis beslist, kan u ook een beperking opleggen door u te verbieden het land te verlaten.

Als u burger van een EU-lidstaat bent of als u een familierechtelijke band hebt met een EU-lidstaat, hebt u overeenkomstig Kaderbesluit 2009/829/JBZ van de Raad van 23 oktober 2009 inzake de toepassing, tussen de lidstaten van de Europese Unie, van het beginsel van wederzijdse erkenning op beslissingen inzake toezichtmaatregelen als alternatief voor voorlopige hechtenis, dat is omgezet in Wet nr. 104/2013 Coll. inzake internationale justitiële samenwerking in strafprocedures, het recht te verzoeken om toestemming voor uitvoering van een maatregel als alternatief voor voorlopige hechtenis in de staat waar u uw gewone verblijfplaats hebt of in een andere door u aangegeven lidstaat, indien die andere staat daarmee instemt. Voorwaarde daarbij is dat het mogelijk is toe te zien op de uitvoering van deze alternatieve maatregelen in de betrokken lidstaat of dat toezicht op een andere manier kan worden gewaarborgd. Als u de opgelegde alternatieve maatregelen niet naleeft, wordt u naar Tsjechië teruggestuurd.

Laatste update: 21/03/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

2 – Mijn rechten tijdens het proces

A. Waar wordt het proces gehouden?

Naargelang de ernst van het strafbare feit vindt de procedure in eerste aanleg plaats voor de districtsrechtbank of de regionale rechtbank in wier rechtsgebied het strafbare feit is gepleegd. Als niet kan worden vastgesteld waar het strafbare feit is gepleegd of als het strafbare feit in het buitenland is

gepleegd, wordt de procedure gevoerd door de rechtbank in het district waarin u woont, werkt of verblijft; als deze plaatsen niet kunnen worden vastgesteld of buiten Tsjechisch grondgebied liggen, wordt de procedure gevoerd door de rechtbank in het district waarin het strafbare feit is geconstateerd.

B. Kan de aanklacht nog worden aangepast? Zo ja, wat is in dit verband mijn recht op informatie?

De procedure wordt alleen gehouden om te beslissen over het in de tenlastelegging beschreven feit. Nadat de tenlastelegging is ingediend, kan de openbare aanklager haar niet meer wijzigen maar alleen intrekken.

Als uit de uitkomst van de procedure blijkt dat de omstandigheden van de zaak substantieel zijn gewijzigd, of als aanvullend onderzoek nodig is om meer duidelijkheid in de zaak te krijgen, of als blijkt dat u een ander strafbaar feit hebt gepleegd en de openbare aanklager verzoekt de zaak terug te verwijzen voor gezamenlijke beoordeling, zal de rechter de zaak terugverwijzen naar de fase van het voorbereidend onderzoek. De openbare aanklager zal dan een nieuwe tenlastelegging indienen die overeenstemt met de wijzigingen. Aan u en uw advocaat wordt altijd een kopie van de gewijzigde tenlastelegging verstrekt, uiterlijk bij de oproeping voor de procedure of bij de in verband met het proces verstrekte informatie. Bij de verstrekking van een kopie van de tenlastelegging wijst de president van de kamer u op uw recht binnen een door hem gestelde termijn opmerkingen in te dienen over de in de tenlastelegging uiteengezette feiten, en daarbij met name aan te geven

of u zich onschuldig of schuldig acht aan het (de) in de tenlastelegging genoemde feit(en) en op welke gronden,

of u met de openbare aanklager een transactie wilt overeenkomen dan wel of u uw schuld tijdens de procedure wilt erkennen,

of u het eens bent met de beschrijving en de juridische kwalificatie van het feit, en met de voorgestelde straf of beschermende maatregel, indien van toepassing, en

welke feiten volgens u onweerlegbaar zijn.

Daarnaast zal de president van de kamer u wijzen op de gevolgen van dergelijke verklaringen en u uitleggen dat uw advocaat namens u een verklaring over de tenlastelegging mag afleggen, als het althans niet gaat om een bekentenis of een schulderkenning.

Verder zal de president van de kamer u verzoeken de rechtbank tijdig te informeren over uw voorstellen voor het inbrengen van aanvullende bewijsmiddelen in de procedure en daarbij aan te geven welke omstandigheden u met die bewijsmiddelen wilt verduidelijken.

De rechter is niet verplicht de juridische kwalificatie van het strafbare feit in de tenlastelegging te volgen maar kan het beoordelen als een ander (meer of minder ernstig) feit of concluderen dat het geen strafbaar feit is maar slechts een overtreding. Als de rechter oordeelt dat voor het feit een zwaardere straf op zijn plaats is dan het ten laste gelegde feit, moet hij u van die wijziging in kennis stellen en erop toezien dat u de gelegenheid krijgt om in het kader van uw verdediging te reageren op de wijziging en dat u voldoende tijd hebt om uw verweer aan te passen.

C. Wat zijn mijn rechten in de rechtszaal?

In de praktijk hebt u het recht:

door de bij de strafprocedure betrokken instanties te worden gewezen op uw rechten en die volledig te kunnen uitoefenen;

schuld te bekennen, schuldig te pleiten of, voordat de bewijsmiddelen worden onderzocht, een transactievoorstel in te dienen;

commentaar te geven op de beschuldigingen tegen u;

te weigeren te verklaren;

de dossiers te raadplegen, er uittreksels en aantekeningen van te maken en voor eigen rekening kopieën van (delen van) de dossiers te maken;

deel te nemen aan het onderzoek van de zaak tijdens de procedure en de openbare zittingen;

een slotverklaring af te leggen tijdens de procedure en op de openbare zitting in hoger beroep;

als laatste iets te zeggen tijdens de procedure;

feiten te presenteren en bewijs te leveren voor uw verweer;

commentaar te geven op de diverse vergaarde bewijsmiddelen en de wijze waarop zij zijn vergaard, aan te vechten;

vragen te stellen aan de ondervraagden;

verzoeken en voorstellen in te dienen (met betrekking tot het overleggen van bewijs en de wijze van beslissen);

rechtsmiddelen in te stellen (zowel gewone, d.w.z. klacht, beroep, verzet, als buitengewone, d.w.z. herziening, beroep) of een klacht in te dienen wegens schending van de wet;

een advocaat te kiezen (als u dat niet zelf doet, kan bijvoorbeeld een gezins- of familielid dat voor u doet) en hem om advies te vragen, ook bij handelingen van de bij de strafprocedure betrokken instantie zelf;

met uw advocaat te spreken zonder dat anderen daarbij aanwezig zijn;

te eisen dat uw ondervraging plaatsvindt in het bijzijn van uw advocaat en dat uw advocaat deelneemt aan de diverse handelingen van de strafprocedure;

uw moedertaal of een andere taal die u machtig bent, te gebruiken tegenover de bij de strafprocedure betrokken instanties als u verklaart de Tsjechische taal niet machtig te zijn.

i. Ben ik verplicht om mijn proces bij te wonen? Onder welke voorwaarden mag ik wegblijven?

De procedure kan alleen plaatsvinden in uw afwezigheid als volgens de rechter de zaak betrouwbaar kan worden behandeld en het doel van de

strafprocedure ook kan worden bereikt zonder dat u aanwezig bent; voorwaarde daarbij is

dat de tenlastelegging op de juiste wijze aan u is overhandigd en dat u op de juiste wijze en tijdig bent opgeroepen voor de procedure; en

dat u al door een bij de strafprocedure betrokken instantie bent ondervraagd over het in de tenlastelegging beschreven feit, dat de bepalingen over de instelling van strafvervolging zijn nageleefd en dat u in kennis bent gesteld van de mogelijkheid uw dossier te bestuderen en voorstellen te doen ter aanvulling van het onderzoek.

In de oproeping moet u erop worden gewezen wat de gevolgen zijn als u het proces niet bijwoont.

De procedure kan dus plaatsvinden in uw afwezigheid, tenzij:

u in voorlopige hechtenis bent genomen of in verzekering bent gesteld;

u een gevangenisstraf uitzit;

het in de zaak gaat om een strafbaar feit waarop een gevangenisstraf van meer dan vijf jaar staat.

U bent echter ook in die gevallen niet verplicht te verschijnen als u de rechter uitdrukkelijk verzoekt de zaak in uw afwezigheid te behandelen en het volgens de rechter niet onontbeerlijk is dat u persoonlijk aanwezig bent.

In gevallen waarin verdediging verplicht is, kan de zaak niet worden behandeld zonder dat uw advocaat daarbij aanwezig is.

ii. Heb ik recht op een tolk en op vertaling van de stukken? In welke mate?

Als u aangeeft het Tsjechisch niet machtig te zijn, mag u tegenover de bij de strafprocedure betrokken instanties gebruikmaken van uw moedertaal of een andere taal die u verklaart te beheersen.

Wanneer een document, een verklaring of een andere processtuk moet worden vertaald, of als u verklaart het Tsjechisch niet machtig te zijn, zal een tolk-vertaler worden ingeschakeld om tijdens de strafprocedure te tolken en te vertalen. Op uw verzoek kan de toegewezen tolk u ook bijstaan tijdens het overleg dat u met uw advocaat voert in rechtstreeks verband met de procedure, en tijdens het overleg gedurende de procedurehandelingen.

In dat geval moeten de bij de strafprocedure betrokken instanties u een schriftelijke vertaling verstrekken van de in de wet vermelde documenten (bv. beslissing tot voorlopige hechtenis, vonnis, strafbeschikking, beslissing in beroep); u kunt afstand doen van het recht op vertaling.

U kunt de rechter verzoeken om een vertaling van ieder ander document dat met name van belang is voor de uitoefening van uw rechten van verweer.

iii. Heb ik recht op een advocaat?

Als u wordt beschuldigd van een strafbaar feit, hebt u recht op een advocaat. Als u niet zelf een advocaat kiest, kan bijvoorbeeld een gezins- of familielid dat voor u doen, of u kunt uw eigen verweer voeren. In bepaalde gevallen moet u echter een advocaat hebben ("verplichte verdediging"); in dat geval wijst de rechter u een advocaat toe als u er niet zelf een kiest binnen de gestelde termijn. In de volgende gevallen moet u een advocaat hebben tijdens de procedure voor de rechter tot het moment waarop de beslissing waarmee de procedure wordt afgesloten, definitief wordt:

u bent in voorlopige hechtenis genomen, u ondergaat een vrijheidsstraf, u bent het voorwerp van een beschermingsmaatregel waarbij u uw vrijheid is ontnomen, of u bent voor observatie in een instelling voor gezondheidszorg geplaatst;

u bent slechts beperkt in staat uw rechten te genieten (bv. vanwege een geestelijke stoornis);

er loopt een procedure tegen u als voortvluchtige (u bent gevlucht en de procedure wordt in uw afwezigheid gevoerd);

de procedure heeft betrekking op een strafbaar feit waarvoor in de wet een maximale vrijheidsstraf van meer dan vijf jaar is bepaald;

de openbare aanklager vindt het nodig dat u een advocaat hebt, omdat hij twijfelt of u uw eigen verweer wel naar behoren kunt voeren, gezien uw huidige toestand;

u bent een minderjarige in de leeftijd van 15-18 jaar;

u bent in verzekering gesteld;

in een procedure waarin wordt beslist tot het opleggen of wijzigen van een aanhouding of tot het opleggen of wijzigen van een medische beschermingsbehandeling, met uitzondering van een behandeling tegen alcoholproblemen.

In een executoriale procedure moet u een advocaat hebben als de rechter in openbare zitting uitspraak doet, indien

u maar beperkt gebruik kunt maken van uw rechten,

u zich in voorlopige hechtenis bevindt,

er twijfels zijn of u uw eigen verweer naar behoren kunt voeren.

In procedures over buitengewone rechtsmiddelen (klachten wegens schending van de wet, beroep en herziening) moet u een advocaat hebben in de volgende gevallen:

u bent in voorlopige hechtenis genomen, u ondergaat een vrijheidsstraf, u bent het voorwerp van een beschermingsmaatregel waarbij u uw vrijheid is ontnomen, of u bent voor observatie in een instelling voor gezondheidszorg geplaatst;

u kunt maar beperkt gebruik maken van uw rechten;

de procedure heeft betrekking op een strafbaar feit waarvoor in de wet een maximale vrijheidsstraf van meer dan vijf jaar is bepaald;

er zijn twijfels of u uw eigen verweer naar behoren kunt voeren.

Als de procedure betrekking heeft op een strafbaar feit waarvoor in de wet een maximale vrijheidsstraf van meer dan vijf jaar is bepaald, kunt u afzien van de advocaat, tenzij het gaat om een strafbaar feit waarvoor een uitzonderlijke straf (levenslange gevangenisstraf of een straf van meer dan twintig jaar en ten hoogste dertig jaar) kan worden opgelegd. U kunt ook afzien van uw advocaat als u in verzekering bent gesteld en het proces moet plaatsvinden.

iv. Welke andere rechten zou ik nog moeten kennen? (bv. de presentatie van de verdachten voor het gerecht)

Gedurende de gehele gerechtelijke procedure blijven de aanwezigen op hun plaats zitten. Vragen stellen en het woord nemen is alleen mogelijk met toestemming van de president van de kamer (alleensprekende rechter), die alleen staand kan worden toegesproken, ongeacht de duur van de interventie (de president van de kamer kan echter toestaan dat getuigen en sprekers blijven zitten als hun leeftijd of gezondheidstoestand dat rechtvaardigt). Alle aanwezigen staan op om het vonnis te horen wanneer de president van de kamer (alleensprekende rechter) hun dat vraagt. Medewerkers van de rechtbank en andere aanwezigen spreken elkaar aan met "mijnheer" of "mevrouw", samen met de functie of positie die de betrokkene in de procedure vervult (bv: mijnheer de president, mijnheer de adviseur, mijnheer de advocaat, mijnheer de arts, mevrouw de openbare aanklager, mijnheer de deskundige, mijnheer de getuige enz.). Het is verboden in de rechtszaal te praten, te eten, te drinken of te roken zonder toestemming van de president van de kamer (alleensprekende rechter), ook tijdens de pauzes. Degenen die aanwezig zijn in de rechtszaal, moeten zich onthouden van alles wat het goede en waardige verloop van de procedure zou kunnen verstoren, in het bijzonder uitingen van instemming of afkeuring van het verloop van de procedure, de getuigenverklaringen, de aangekondigde beslissingen enz. Verder moeten alle apparaten worden uitgezet die het goede en waardige verloop van de procedure zouden kunnen verstoren, in het bijzonder mobiele telefoons.

Het uitzenden per beeld- of geluidsverbinding en het maken van beeldopnamen tijdens de procedure is slechts toegestaan met voorafgaande toestemming van de president van de kamer of de alleensprekende rechter. Het maken van geluidsopnamen is toegestaan, mits de president van de kamer of de alleensprekende rechter daarvan op de hoogte is; de president van de kamer of de alleensprekende rechter kan de opnamen verbieden als het goede en waardige verloop van de procedure zou kunnen worden verstoord door de wijze waarop zij worden gemaakt.

Het is verboden de rechtszaal te betreden met een wapen.

D. Mogelijke straffen

verbod de woonplaats te verlaten,

taakstraf,

beslaglegging op vermogen,

boete,

verbeurdverklaring van een voorwerp,

beroepsverbod,

verbod op het houden en fokken van dieren,

verblijfsverbod,

verbod op toegang tot sport-, culturele en andere sociale evenementen,

verlies van eretitels of onderscheidingen,

verlies van militaire rang,

uitzetting.

Beschermende maatregelen zijn maatregelen van preventieve aard die, anders dan straffen, kunnen worden opgelegd voor bijvoorbeeld overigens strafbare feiten aan personen die wegens hun geestelijk onvermogen of gebrek aan oordeelsvermogen ontoerekeningsvatbaar zijn. Beschermende maatregelen kunnen afzonderlijk of in aanvulling op een straf worden opgelegd, mits wordt voldaan aan de wettelijke voorschriften. Beschermende maatregelen zijn:

medische beschermingsbehandeling,

hechtenis uit veiligheidsoverwegingen,

inbeslagneming van een voorwerp,
beslaglegging op een deel van het vermogen,
educatie in bescherming.

Laatste update: 21/03/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

3 – Mijn rechten na afloop van het proces

A. Kan ik tegen de beslissing van de rechtbank in beroep gaan?

Ja, u kunt in beroep gaan tegen het vonnis van de rechtbank van eerste aanleg, en dit beroep heeft een schorsende werking. Een vonnis waarbij de rechter een met de openbare aanklager overeengekomen straf (transactie) heeft goedgekeurd, kunt u alleen aanvechten als dat vonnis afwijkt van de transactie die de openbare aanklager ter goedkeuring aan de rechter had voorgelegd.

Door beroep in te stellen, kunt u het vonnis aanvechten wegens een onjuistheid die rechtstreeks op u betrekking heeft, indien het niet gaat om een veroordeling waarbij de rechter uw schuldenkenning had aanvaard. Het beroep wordt ingesteld bij de rechtbank die het door u aangevochten vonnis heeft gewezen, en wel binnen acht dagen na verstrekking van een kopie van het vonnis.

B. Welke andere mogelijkheden heb ik?

In een strafprocedure beschikt u over gewone rechtsmiddelen (beroep, klacht en verzet) en buitengewone rechtsmiddelen (beroep in cassatie, verzoek om herziening), en kunt u ook een klacht indienen wegens schending van de wet.

Het rechtsmiddel tegen een beschikking is een klacht die u indient bij de instantie waarvan u de beslissing aanvecht. Voor indiening van de klacht geldt een termijn van drie dagen na de kennisgeving van de beslissing. Een beschikking van de rechter (en van de openbare aanklager) kan alleen met het rechtsmiddel van een klacht worden aangevochten in de gevallen die in de wet zijn vastgelegd. Een beschikking kan worden aangevochten in het geval van onjuistheid van een van de conclusies, of in het geval van schending van de bepalingen van de procedure die aan de beschikking voorafging, indien ten gevolge van die schending een van de conclusies van de beschikking onjuist zou kunnen zijn. Een klacht heeft alleen schorsende werking als dat in de wet uitdrukkelijk is bepaald.

Tegen een strafbeschikking kunt u zich verzetten bij de rechtbank die haar heeft gegeven, en wel binnen acht dagen na ontvangst ervan. Bij verzet door de daartoe bevoegde persoon binnen de gestelde termijn wordt de strafbeschikking ingetrokken, en gelast de alleensprekende rechter een procedure in de zaak.

Alleen tegen een definitieve uitspraak van de rechter ten principale kunnen rechtsmiddelen worden ingesteld, als de uitspraak in tweede aanleg is gedaan en de wet dit toelaat. Een onjuistheid in de conclusies van de beslissing van een rechter die rechtstreeks op u betrekking heeft, kunt u alleen aanvechten op een van de in de wet vastgelegde gronden voor beroep. U moet uw beroep altijd via uw advocaat instellen. Het beroep moet binnen twee maanden na ontvangst van de betrokken beslissing worden ingesteld bij de rechter die in eerste aanleg heeft beslist. Het beroep heeft geen schorsende werking, tenzij het hooggerechtshof anders beslist.

U hebt ook het recht te verzoeken om herziening. In het algemeen is herziening in een met een definitief vonnis of een strafbeschikking afgesloten procedure toegestaan, als er voor de rechter nieuwe feiten of bewijsmiddelen aan het licht komen die op zichzelf of samen met reeds bekende feiten en bewijsmiddelen een andere beslissing over de schuldvraag zouden kunnen rechtvaardigen, of op grond waarvan de aanvankelijk opgelegde straf duidelijk niet in verhouding staat tot de aard en de ernst van het strafbare feit of tot uw persoonlijke, gezins-, familie-, vermogens- of andere omstandigheden, of in het licht waarvan de soort opgelegde straf duidelijk onverenigbaar zou zijn met het doel van de straf. De rechter die de zaak in eerste aanleg heeft beoordeeld, beslist over het verzoek om herziening van de procedure die is afgesloten met een definitief vonnis of strafbeschikking. In de wet is geen termijn bepaald voor het indienen van een verzoek om herziening in uw voordeel.

U kunt ook een klacht indienen wegens schending van de wet, maar alleen de minister van Justitie is bevoegd om dit buitengewone rechtsmiddel in te stellen en het is aan hem dat wel of niet te doen. Een klacht wegens schending van de wet kan worden ingediend tegen iedere definitieve beslissing van een rechtbank, behalve het hooggerechtshof, of van een openbare aanklager die in strijd is met de wet of die op grond van een procedurefout is genomen. In de wet is geen termijn voor indiening vastgelegd.

C. Wat gebeurt er als ik word veroordeeld?

Na een definitieve veroordeling voor een strafbaar feit volgt de fase van uitvoering, in het bijzonder de uitvoering van de straf of beschermingsmaatregel en daarmee samenhangende acties.

Indien u bij definitieve beslissing bent veroordeeld voor een strafbaar feit, kunt u niet opnieuw voor hetzelfde feit worden berecht, ook niet in een andere lidstaat, tenzij herziening is toegestaan.

De veroordeling wordt in het strafregister opgenomen en blijft in het uittreksel uit het strafregister voorkomen tot de veroordeling wordt tenietgedaan. Dit kan gevolgen hebben voor de mogelijkheid bepaalde beroepen uit te oefenen, voor de verkrijging van bepaalde toestemmingen of vergunningen, voor het recht op wapenbezit enz.

Zodra uw veroordeling nietig is verklaard, wordt u behandeld alsof u niet was veroordeeld. De bij de strafprocedure betrokken instanties en bepaalde andere autoriteiten beschikken echter over een kopie van het strafregister waarin uw veroordeling is opgenomen, ook na de nietigverklaring ervan.

i. Strafregister

Wanneer de veroordeling definitief is, vindt opneming ervan plaats in het strafregister, waarin veroordelingen en andere voor de strafprocedures relevante feiten worden bijgehouden. Deze gegevens worden tot honderd jaar na uw geboortedatum bewaard, ongeacht of u daar al dan niet uw toestemming voor geeft. Als de veroordeling is opgeheven, staan de gegevens ervan niet langer in het uittreksel van het strafregister maar nog wel in de kopie, zoals hierboven beschreven. De veroordeling kan worden tenietgedaan binnen de in het wetboek van strafrecht vastgestelde termijnen, waarvan de duur afhangt van de ernst van de veroordeling. Deze termijnen variëren van één tot vijftien jaar nadat de straf is uitgezeten; in het geval van bepaalde straffen wordt u geacht niet veroordeeld te zijn geweest, onmiddellijk nadat de straf is uitgevoerd.

Indien u burger van een andere EU-lidstaat bent, wordt de informatie over uw veroordeling doorgegeven aan de bevoegde instantie van de lidstaat waarvan u onderdaan bent.

v. Uitvoering van de straf, overbrenging van gevangenen, proeftijd en alternatieve straffen

Zodra de veroordeling definitief is geworden, gelast de president van de kamer de uitvoering ervan.

Als u bij definitieve beslissing bent veroordeeld tot een vaste gevangenisstraf, stuurt de president van de kamer het bevel tot uitvoering van de straf naar de betrokken gevangenis en, indien u in vrijheid bent, verzoekt hij u de straf binnen de gestelde termijn te ondergaan. Als u zich onttrekt aan de uitvoering van uw straf, kan de Tsjechische politie u naar de gevangenis brengen.

Als aan de wettelijke voorwaarden is voldaan, kan de rechter vervolgens beslissen de uitvoering van de straf op te schorten, de wijze van uitvoering van de straf te wijzigen, de uitvoering van de straf te onderbreken, voorwaardelijke vrijlating te verlenen enz. De rechter kan ook afzien van de uitvoering van de vrijheidsstraf of de resterende termijn daarvan, als u moet worden uitgeleverd aan een ander land of moet worden uitgezet naar een ander land.

Een soortgelijke procedure is van toepassing als u een medische beschermingsbehandeling of hechtenis uit veiligheidsoverwegingen is opgelegd. Zodra de beslissing daartoe uitvoerbaar wordt, stuurt de president van de kamer een uitvoeringsbevel naar de medische instelling of het detentiecentrum waar de beschermingsmaatregel moet worden uitgevoerd en verzoekt hij u zich aan de uitvoering van de beschermingsmaatregel te onderwerpen. Als u zich onttrekt aan de beschermingsmaatregel, kan de Tsjechische politie u naar de betrokken instelling brengen.

Als u daarom verzoekt en het betrokken land ermee instemt, kunt u worden overgebracht naar uw eigen land of zelfs naar een ander land om uw vaste gevangenisstraf of de met vrijheidsontneming samenhangende beschermingsmaatregel daar uit te zitten, zolang er wordt voldaan aan de voorwaarden van de wet of van een internationaal verdrag. In het kader van de veroordeling kan u ook een van de alternatieve straffen worden opgelegd. Alle straffen die geen onmiddellijke vrijheidsontneming door opsluiting in een penitentiaire inrichting inhouden, kunnen worden beschouwd als alternatieve straffen. U kunt ook onder toezicht van een reclasseringsambtenaar worden geplaatst die erop toeziet dat u de u opgelegde verplichtingen nakomt en die u hulp en ondersteuning biedt bij uw terugkeer in de maatschappij en het leiden van een waardig leven. Als u onder toezicht bent geplaatst, moet u:

met de reclasseringsambtenaar meewerken op de door hem voorgeschreven wijze

en voldoen aan het plan voor reclasseringstoezicht;

zich binnen de door de reclasseringsambtenaar gestelde termijn bij hem melden;

de reclasseringsambtenaar laten weten waar u woont, wat u voor werk doet en welke middelen van bestaan u hebt, welke redelijke beperkingen en redelijke verplichtingen u zijn opgelegd door de rechtbank, en van welke andere belangrijke omstandigheden hij op de hoogte moeten zijn om het door hem bepaalde toezicht te kunnen uitoefenen;

de reclasseringsambtenaar toegang verlenen tot de woning waar u verblijft.

Als u op grond van de beslissing van de rechter een passend programma voor scholing en sociale aanpassing moet volgen of psychologisch begeleid moet worden, kunt u in een programma voor reclassering en terugkeer in de maatschappij worden geplaatst. Plaatsing in een dergelijk programma is ook mogelijk als u voldoet aan de toelatingseisen van de instantie die het programma verzorgt, zonder dat de rechter u verplicht het programma te voltooien: in dat geval kunt u met de reclasseringsambtenaar overeenkomen dat u het programma volgt binnen de voorwaarden voor toezicht en kan uw deelname aan het programma volledig worden gemonitord binnen het plan voor reclasseringstoezicht. Als u het programma volgt terwijl u een gevangenisstraf uitzit, kan uw deelname aan het programma worden overeengekomen met een daarvoor aangewezen functionaris van de Tsjechische dienst voor het gevangeniswezen. Sommige van deze alternatieve straffen kunt u ook ondergaan in uw eigen land of in een ander land waarmee u banden hebt, mits er wordt voldaan aan de voorwaarden van de wet en die van een internationaal verdrag, en de uitvoering van uw straf kan plaatsvinden onder toezicht of de controle erop op andere wijze kan worden gewaarborgd. De mogelijkheden hiertoe verschillen per EU-lidstaat en per niet-EU-lidstaat (in laatstgenoemd geval zijn die beperkter).

Laatste update: 21/03/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Verdachten (in strafzaken) - Denemarken

Deze informatiebladen geven informatie over wat er gebeurt als iemand verdacht of beschuldigd wordt van een misdrijf waarvoor hij of zij voor de rechter moet verschijnen. Zie [informatieblad 5](#) voor informatie over verkeersovertredingen, die meestal met een boete afgehandeld worden.

Als u slachtoffer bent van een misdrijf, kunt u [hier](#) alle informatie over uw rechten vinden.

Samenvatting van het strafrechtproces

Hieronder volgt een samenvatting van de gebruikelijke fasen van het strafproces.

De politie onderzoekt alle strafzaken. Hieronder valt ook het ondervragen van verdachten, slachtoffers en getuigen.

Als de politie vermoedt dat u een misdrijf hebt gepleegd, wordt u in staat van beschuldiging gesteld. Zodra u in staat van beschuldiging bent gesteld, hebt u bepaalde fundamentele rechten, bijvoorbeeld het recht op juridisch advies bij ernstige zaken.

De politie besluit om u al dan niet aan te houden.

Als u een ernstig misdrijf hebt gepleegd, kunt u, nadat de zaak aan de rechter is voorgelegd, in bewaring worden gesteld terwijl de zaak wordt onderzocht. Zodra het onderzoek is afgerond, wordt de zaak doorgestuurd naar het openbaar ministerie, dat beslist of het van vervolging afziet of de zaak laat voorkomen.

Als het openbaar ministerie besluit de zaak verder te vervolgen, kan dat door het voorstel een boete op te leggen, een tenlastelegging of een verzoek tot dagvaarding.

Strafzaken komen voor in de districtsrechtbanken als rechtbanken van eerste aanleg. Het aantal rechters hangt af van de ernst van de zaak en van de omstandigheid of u al dan niet schuld bekent.

U kunt gewoonlijk hoger beroep instellen tegen de uitspraak van de rechter bij de hoge rechtbank. U kunt een verzoek indienen voor een revisie van uw zaak of hoger beroep instellen tegen de uitspraak.

U hebt recht op schadevergoeding wegens vrijheidsberoving indien de procedure tegen u wordt ingetrokken of als u wordt vrijgesproken.

De Deense dienst voor het gevangeniswezen en reclassering beantwoordt vragen over het ondergaan van straffen.

Informatie over alle fasen van het strafrechtproces en over uw rechten kunt u vinden in de informatiebladen. De informatie komt niet in de plaats van juridisch advies en is alleen bedoeld als richtsnoer.

De regels met betrekking tot het strafrechtproces, met inbegrip van het politieonderzoek, de procesvoorbereiding door het openbaar ministerie en het proces zelf zijn neergelegd in de Deense Wet op de rechterlijke organisatie.

NB: voor Groenland en de Faeröer gelden andere regels.

In het kader van het Verdrag van Lissabon heeft Denemarken zich laten uitsluiten van de EU-samenwerking op het gebied van justitie en binnenlandse zaken, en neemt het dus niet op dezelfde wijze deel aan deze samenwerking als de andere lidstaten. Dat betekent dat u in ieder afzonderlijk geval moet nagaan of bepaalde EU-wetgeving op Denemarken van toepassing is.

De rol van de Europese Commissie

NB: denk eraan dat de Europese Commissie geen rol speelt bij strafrechtelijke vervolging in de lidstaten en u niet kan helpen als u een klacht hebt. In deze informatiebladen staat hoe en bij wie u een klacht kunt indienen.

Klik op de links hieronder voor de informatie die u nodig hebt

[1 – Juridisch advies inwinnen](#)

[2 – Mijn rechten tijdens het strafrechtelijk onderzoek](#)

Voorlopige aanklacht en verhoor
Aanhouding (met inbegrip van het Europees aanhoudingsbevel)
Vorbereidende wettelijk voorgeschreven zitting en inbewaringstelling
Indringende maatregelen
Beslissing om al dan niet rechtsvervolgning tegen u in te stellen
Procesvoorbereiding door de verdediging
[3 - Mijn rechten tijdens het proces](#)
[4 - Mijn rechten na het proces](#)
[5 - Verkeersovertredingen en andere lichte overtredingen](#)

Links

[Het Deense rechtssysteem](#)
[Gegevensbank met volledige wetteksten](#)
[Een Deense advocaat vinden](#)
[Informatie over het ondergaan van een straf](#)

Laatste update: 13/08/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

1 - Juridisch advies inwinnen

Het is heel belangrijk juridisch advies in te winnen als u op een of andere manier betrokken bent bij een strafrechtproces. In de informatiebladen kunt u lezen wanneer en in welke omstandigheden u recht hebt op vertegenwoordiging door een advocaat. Hierin staat ook wat een advocaat voor u kan doen. In dit algemene informatieblad kunt u lezen hoe u een advocaat kunt vinden en hoe de kosten van de advocaat worden betaald als u niet zelf voor zijn diensten kunt betalen.

Een advocaat vinden

U hebt het recht u te laten vertegenwoordigen door een advocaat naar keuze. De advocaat moet bevoegd zijn om voor de Deense rechtbank te verschijnen. U kunt [hier](#) een lijst van Deense advocaten vinden. Op dezelfde website kunt u zien of een advocaat zich gespecialiseerd heeft in strafrecht, belastingrecht of een ander rechtsgebied dat verband houdt met uw zaak.

Voor iedere rechtbank in Denemarken heeft het Deense ministerie van Justitie een groep lokale advocaten aangesteld die speciale ervaring hebben met strafzaken. Deze advocaten zijn onafhankelijk en hebben een eigen, particulier advocatenkantoor. De rechtbank kan u een lijst met deze advocaten verstrekken. Als u geen specifieke voorkeur aangeeft, wordt een van de advocaten op de lijst aangewezen voor uw zaak indien de aanstelling van een wettelijk vertegenwoordiger verplicht is, bijvoorbeeld als de politie u in verzekering stelt.

De kosten van een advocaat betalen

Als de rechtbank een advocaat voor u heeft aangesteld, wordt zijn of haar honorarium gewoonlijk door de overheid betaald. In het kader van zijn uitspraak bepaalt de rechter tevens het honorarium van de advocaat. Het honorarium wordt bepaald op basis van de door de rechtbanken gehanteerde tarieven voor alle strafzaken waarin een wettelijk vertegenwoordiger is aangesteld, ongeacht of u de advocaat zelf hebt gekozen.

De rechter bepaalt tevens wie uiteindelijk het honorarium van de advocaat moet betalen. Als u schuldig wordt bevonden, moet u gewoonlijk het bedrag van het honorarium aan de overheid betalen (de staat Denemarken). De staat zal ernaar streven zo veel als u kunt betalen van het bedrag in te vorderen.

Als u wordt vrijgesproken of als de uitspraak van de rechter aanzienlijk milder is dan de openbare aanklager had verwacht, zal de rechter normaal gesproken de overheid opdragen het honorarium en de onkosten van de advocaat te betalen. De rechter kan er ook voor kiezen de overheid een deel van het honorarium en de onkosten van de advocaat te laten betalen. Dit kan het geval zijn indien er tevergeefs rechtszittingen zijn gehouden wegens omstandigheden buiten uw macht.

U kunt binnen twee weken na het vonnis hoger beroep instellen tegen de beslissing over het bedrag van de vergoeding van de advocaat en de uiteindelijke aansprakelijkheid voor de betaling ervan.

Het is niet mogelijk een aanvraag voor kosteloze rechtsbijstand in te dienen in strafzaken, en dergelijke rechtsbijstand wordt normaal niet gedekt door een rechtsbijstandsverzekering.

Links

[Deel 66 van de Deense Wet op de rechterlijke organisatie](#)
[Lijst van advocaten in Denemarken](#)

Laatste update: 13/08/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

2 - Mijn rechten tijdens het strafrechtelijk onderzoek en voordat de zaak door de rechtbank wordt behandeld

Uit welke fasen bestaat het strafrechtelijk onderzoek (opsporingsonderzoek)?

Strafzaken worden door de politie onderzocht. De politie zal een zaak normaal gesproken onderzoeken omdat zij ervan op de hoogte is gesteld dat iemand het slachtoffer is geworden van geweld of diefstal, of omdat de politie of mogelijk een burger iemand op heterdaad heeft aangehouden.

Voorlopige aanklacht

De politie zal eerst willen vaststellen of er een strafbaar feit is gepleegd en of er een of meerdere verdachten kunnen worden aangewezen die van het misdrijf beschuldigd kunnen worden. De politie zal de verdachte in dat verband gewoonlijk willen ondervragen.

Aanhouding

De politie kan een verdachte vasthouden.

Vorbereidende wettelijk voorgeschreven zitting en voorlopige hechtenis (met inbegrip van het Europees aanhoudingsbevel)

Als de politie een verdachte wil vasthouden om het politieonderzoek niet in gevaar te brengen of om een andere reden, dient de verdachte binnen 24 uur na zijn of haar aanhouding bij de rechter te worden voorgeleid, zodat de zaak aan een rechter kan worden voorgelegd.

Indringende maatregelen

Naast het ondervragen van de verdachte en mogelijke getuigen, kan de politie tijdens het onderzoek informatie inwinnen door middel van indringende maatregelen zoals fouilleren en huiszoeking, observatie van telecommunicatieverbindingen, afluisteren van telefoongesprekken, enz. Voor de meeste indringende maatregelen is vooraf toestemming van de rechter nodig.

Beslissing om al dan niet rechtsvervolging tegen een verdachte in te stellen

Het doel van het politieonderzoek is informatie te verzamelen aan de hand waarvan de openbare aanklager kan beslissen een verdachte al dan niet te vervolgen. Als er onvoldoende bewijs is om aan te tonen dat een verdachte een strafbaar feit heeft gepleegd, zal het openbaar ministerie besluiten de verdachte niet verder te vervolgen.

Aangezien de politie en het openbaar ministerie op lokaal niveau onder hetzelfde beheer staan, is het openbaar ministerie vaak in een vroeg stadium bij de zaak betrokken, bijvoorbeeld ook bij de planning van het onderzoek.

Procesvoorbereiding door de verdediging

Informatie over het recht geïnformeerd te worden over het onderzoek en dit te beïnvloeden, kunt u [hier](#) vinden.

Mijn rechten tijdens het onderzoek

Klik op een van de volgende links voor meer informatie over uw rechten tijdens iedere fase waarin de zaak zich bevindt.

[Voorlopige aanklacht en verhoor \(1\)](#)

[Aanhouding \(2\)](#)

[Voorbereidende zitting en voorlopige hechtenis \(met inbegrip van het Europees aanhoudingsbevel\) \(3\)](#)

[Indringende maatregelen, waaronder fouilleren en huiszoeking \(4\)](#)

[Beslissing om al dan niet rechtsvervolging tegen een verdachte in te stellen \(5\)](#)

[Procesvoorbereiding door de verdediging \(6\)](#)

[Voorlopige aanklacht en verhoor \(1\)](#)

Waarom word ik aangeklaagd?

U wordt aangeklaagd omdat de politie een sterk vermoeden heeft dat u een misdrijf hebt gepleegd en omdat het politieonderzoek zich van nu af aan sterk op u zal concentreren en niet op een andere persoon.

Wat houdt het feit dat ik word aangeklaagd in?

Het houdt in dat u te horen krijgt van welk misdrijf u door de politie wordt verdacht. De politie moet u vertellen welke bepaling van de wet u volgens haar hebt overtreden. U hebt het recht het onderzoek van uw zaak te volgen via een advocaat, en in het geval van ernstige misdrijven hebt u het recht op een toegevoegd (een door de rechter aangestelde) advocaat.

Waarom wil de politie mij verhoren?

De politie wil u verhoren om na te gaan of hun vermoeden dat u een strafbaar feit hebt gepleegd juist is. De politie zal uw verklaring gebruiken bij haar verdere onderzoek. De openbare aanklager zal uw verklaring later gebruiken om te bepalen of de zaak moet worden behandeld als een zaak waarin de verdachte een bekentenis heeft afgelegd.

Waar en wanneer mag de politie mij verhoren?

Er zijn geen speciale regels over waar en wanneer de politie u mag verhoren. U moet op een zodanige wijze worden verhoord dat uw rechten niet onrechtmatig worden geschonden. De politie mag gewoonlijk geen contact met u opnemen als u op uw werk bent. De politie zal u meestal vragen beginnen te stellen op de plaats delict. In veel gevallen zal de politie u vragen naar het politiebureau te komen voor nadere ondervraging.

Wat als ik de taal niet spreek?

Als u de lokale taal niet spreekt, hebt u recht op een tolk die vanuit en naar uw eigen taal kan tolken. De politie zal voor een tolk zorgen, en u hoeft niets te zeggen tot de tolk aanwezig is.

Moet ik een verklaring afleggen aan de politie?

U moet uw naam, adres en geboortedatum opgeven aan de politie. U hoeft niets anders te zeggen. U bent niet verplicht de waarheid te spreken. De politie moet u vóór het vraaggesprek op de hoogte brengen van deze rechten. Het hangt van uw zaak en de ernst van de feiten in de tenlastelegging af of het bevorderlijk voor uw zaak zou zijn een verklaring af te leggen aan de politie. Als u niet weet of u bepaalde vragen moet beantwoorden, kunt u dat het beste aan uw advocaat vragen.

Krijg ik de gelegenheid een advocaat te spreken?

U hebt het recht een advocaat naar keuze te spreken voordat u beslist of u toestemt in een politieverhoor. Als u zelf geen advocaat kent, zal de politie voor een advocaat zorgen.

Uw advocaat heeft het recht tijdens het verhoor aanwezig te zijn, maar geeft u mogelijk geen advies over hoe u specifieke vragen moet beantwoorden.

Kan ik controleren of de politie mijn verklaring goed heeft begrepen?

De politie moet uw verklaring schriftelijk vastleggen. U mag het proces-verbaal lezen of laten voorlezen en hier vervolgens opmerkingen over plaatsen. Het is aan u om te beslissen of u het proces-verbaal al dan niet wilt ondertekenen. Veel advocaten zullen het u afraden als u de taal niet begrijpt.

Wat gebeurt er als ik iets zeg dat tegen mij pleit?

Als u iets gezegd hebt dat mogelijk tegen u pleit, kan de politie de informatie gebruiken bij haar onderzoek. Over het algemeen is een proces-verbaal geen bewijs en kan dit niet op zichzelf in het proces tegen u worden gebruikt. De openbare aanklager kan vragen stellen over bepaalde details in het proces-verbaal. Uw verklaring veranderen kan uw geloofwaardigheid aantasten.

Aanhouding (2)

Waarom word ik aangehouden?

Als de politie reden heeft om te vermoeden dat u een strafbaar feit hebt gepleegd, kunt u aangehouden worden indien dit noodzakelijk is om te voorkomen dat u andere strafbare feiten pleegt, om er zeker van te zijn dat u aanwezig bent of om te voorkomen dat u met anderen spreekt. Ook kunt u aangehouden worden op grond van een [Europees aanhoudingsbevel](#) dat door een andere EU-lidstaat is uitgevaardigd.

Kan de politie me in alle gevallen aanhouden?

U wordt niet aangehouden als aanhouding onevenredig is aan de ernst van het feit dat u ten laste wordt gelegd. Het is bijvoorbeeld hoogst onwaarschijnlijk dat u aangehouden zult worden als u verdacht wordt van een feit waarvoor de maximumstraf een geringe boete is.

Waar vindt de aanhouding plaats?

De aanhouding vindt meestal plaats op het plaatselijke politiebureau. U wordt gewoonlijk in een wachtcel vastgehouden tot de politie u kan ondervragen (zie [Voorlopige aanklacht en verhoor \(1\)](#)).

Mag ik een arts raadplegen als dat nodig is?

Als u ziek, gewond of sterk onder invloed van alcohol of drugs bent, hebt u het recht een arts te raadplegen. U moet de politie in dat geval, en ook als u speciale medicijnen nodig hebt, vertellen dat u een arts wilt spreken.

Kan ik contact opnemen met een advocaat?

U hebt het recht contact op te nemen met een advocaat naar keuze voordat u beslist of u toestemt in een politieverhoor. In bepaalde gevallen kan de politie weigeren u door een bepaalde advocaat te laten bijstaan. U kunt hier bij de rechter een klacht over indienen.

Zowel de politie als uw advocaat moet u vertellen dat u recht hebt op een toegewezen advocaat, en wie er verantwoordelijk is voor de kosten.

Mag ik contact opnemen met mijn ambassade als ik uit een ander land kom?

Als u een onderdaan van een andere staat bent, hebt u het recht contact op te nemen met de ambassade van uw land. De politie kan u helpen contact op te nemen met de ambassade.

Mag ik contact opnemen met mijn familie?

U hebt het recht uw familie of werkgever te laten weten dat u aangehouden bent. De politie kan uw verzoek contact met hen op te nemen weigeren als zij van mening is dat dit gevolgen kan hebben voor de zaak. De politie kan ervoor kiezen uw familie namens u op de hoogte te stellen.

Hoe lang kan ik worden aangehouden?

U moet in vrijheid worden gesteld zodra de gronden voor uw aanhouding niet langer aanwezig zijn. Als u niet binnen 24 uur bent vrijgelaten, moet u worden voorgeleid voor een rechter (voorbereidende wettelijk voorgescreven zitting) zodat een rechter kan beslissen of u in vrijheid gesteld moet worden of dat uw aanhouding verlengd moet worden (wat tot maximaal 3 x 24 uur mogelijk is), of dat u in bewaring moet worden gesteld ([Vorbereidende wettelijk voorgescreven zitting en inbewaringstelling \(3\)](#)).

Wanneer mag een aanhouding na 24 uur worden verlengd?

Als de rechter die de zaak tijdens de voorbereidende wettelijk voorgescreven zitting behandelt van oordeel is dat het bewijs dat is overgelegd niet toereikend is om te bepalen of u in bewaring moet worden gesteld, kan uw arrestatie met 3 x 24 uur worden verlengd, vanaf het moment dat de eerste zitting is beëindigd.

Vorbereidende wettelijk voorgescreven zitting en inbewaringstelling (3)

Waarom word ik in bewaring gesteld?

U wordt in bewaring gesteld omdat de politie van mening is dat het noodzakelijk is u enige tijd of zolang als het onderzoek loopt, in hechtenis te houden. U kunt ook in bewaring worden gesteld om ervoor te zorgen dat u naar een andere lidstaat kan worden uitgeleverd op grond van een [Europees aanhoudingsbevel](#).

Wie bepaalt of ik in bewaring moet worden genomen?

Een rechter bepaalt of aan de voorwaarden om u in bewaring te stellen is voldaan. Voordat de rechter bepaalt of u overeenkomstig het verzoek van de politie in bewaring moet worden gesteld, wordt er een zitting gehouden (vorbereidende wettelijk voorgescreven zitting). Tijdens die zitting zet de openbare aanklager de inzichten van de politie over de zaak uiteen, en u krijgt ook de gelegenheid uw standpunt uiteen te zetten. De rechter beslist om u al dan niet in bewaring te stellen, maar niet of u schuldig bent aan het ten laste gelegde.

Kan ik in alle gevallen in bewaring worden gesteld?

U kunt in bewaring worden gesteld op de volgende voorwaarden:

De politie moet kunnen toelichten waarom zij vermoedt dat u een strafbaar feit hebt gepleegd waarvoor u een gevangenisstraf van 18 maanden of langer kunt krijgen.

Het mogelijke vonnis moet meer dan 30 dagen gevangenisstraf zijn.

De politie moet de rechter kunnen overtuigen dat het belangrijk is dat u niet vrijkomt zolang het politieonderzoek loopt, om een van de volgende redenen:

De politie verwacht dat u zich aan uw straf zult onttrekken.

Er zijn redenen om aan te nemen dat u hetzelfde soort misdrijf zult blijven plegen.

Er zijn redenen om aan te nemen dat u het onderzoek zult bemoeilijken als u in vrijheid wordt gesteld.

Het misdrijf is zo ernstig dat het kwetsend voor anderen zou zijn als men u in afwachting van het proces op vrije voeten zou stellen.

In uitzonderlijke gevallen kan het voorkomen dat u aan bewaring ontkomt, ondanks dat aan alle voorwaarden hiervoor is voldaan, namelijk als gevangenzetting in uw persoonlijke omstandigheden extreem belastend zou zijn. Het is belangrijk dat u uw advocaat van dergelijke omstandigheden op de hoogte stelt.

Waar wordt de vorbereidende wettelijk voorgescreven zitting gehouden?

De vorbereidende wettelijk voorgescreven zitting wordt gehouden voor de plaatselijke rechtbank. U wordt gewoonlijk in een wachtcel vastgehouden tot u de rechtszaal ingaat.

Moet ik een getuigenis afleggen tijdens de vorbereidende wettelijk voorgescreven zitting?

U bent niet verplicht een verklaring af te leggen of de waarheid te spreken. Het hangt van de aard van uw zaak en de ernst van de feiten in de tenlastelegging af of het in uw voordeel zou werken om een verklaring af te leggen voor de rechter. U dient bij uw advocaat te rade te gaan om te bepalen of het al dan niet in uw belang is om een getuigenis af te leggen.

Krijg ik de gelegenheid een advocaat te spreken?

De rechter zal een advocaat aanstellen om u in rechte te vertegenwoordigen. Als u geen voorkeur voor een bepaalde advocaat aangeeft, zal de rechter de advocaat die op die dag dienst doet aanstellen. Zie voor meer informatie [Informatieblad 1](#).

U hebt het recht de zaak voorafgaand aan de rechtszitting met uw advocaat te bespreken. Als u en uw advocaat niet dezelfde taal spreken, hebt u het recht de hulp in te roepen van een tolk. Uw advocaat beschermt uw belangen tijdens de zitting en kan u ook vragen stellen.

Kan ik controleren of de rechter mijn getuigenis goed heeft begrepen?

De rechter zal de essentiële elementen van uw getuigenis vastleggen in het rechtbankverslag. Uw verklaring wordt hardop voorgelezen om er zeker van te zijn dat deze goed is begrepen.

Wat gebeurt er als ik iets zeg dat tegen mij pleit?

Uw getuigenis in de rechtbank kan gebruikt worden als bewijs in de zaak.

Hoe lang kan ik in bewaring worden gehouden?

De rechter bepaalt tijdens de zitting of u in vrijheid gesteld moet worden of in bewaring moet worden gehouden. In sommige gevallen zal de rechter beslissen dat uw detentie verlengd moet worden met 3 x 24 uur (zie [Aanhouding \(2\)](#)).

Als u gevangen wordt gezet, stelt de rechter een maximale termijn van vier weken vast. Dat betekent dat vóór het eind van deze termijn beslist moet worden of u in vrijheid wordt gesteld of dat uw zaak opnieuw aan de rechter wordt voorgelegd om er zeker van te zijn dat de voorwaarden om de gevangenhouding voort te zetten nog steeds aanwezig zijn. Er bestaat geen maximale termijn voor de totale duur van de bewaring. Dit hangt af van de aard van de zaak.

U moet in vrijheid worden gesteld zodra de gronden voor uw aanhouding niet langer aanwezig zijn.

Wat is eenzame opsluiting?

Soms zal de politie de rechter toestemming vragen u in eenzame opsluiting vast te houden zodat u geen contact hebt met andere gedetineerden. U mag anderen dan alleen schrijven of opbellen onder toezicht van de politie. De rechter bepaalt of u al dan niet in eenzame opsluiting mag worden vastgehouden.

Kan ik hoger beroep instellen tegen een beslissing over bewaring en eenzame opsluiting?

Tegen een beslissing over bewaring of eenzame opsluiting kunt u beroep instellen bij de hoge rechtbank. De gebruikelijke manier om dit te doen is om tijdens de zitting waar uw zaak wordt behandeld te zeggen dat u hoger beroep wilt instellen.

Is het mogelijk bewaring te voorkomen door mijn paspoort in te leveren of door een waarborgsom te storten?

Het Deense wetboek van strafrecht voorziet in de mogelijkheid om bewaring te voorkomen door het inleveren van het paspoort of storting van een waarborgsom. In de praktijk gebeurt dit echter zelden.

Indringende maatregelen (4)

De politie mag gedurende het onderzoek verschillende indringende maatregelen toepassen om aan informatie te komen, waarvan er hieronder enkele worden omschreven.

Mag de politie vingerafdrukken en foto's van mij nemen?

De politie heeft onder de volgende voorwaarden het recht vingerafdrukken en foto's van u te nemen:

U wordt ervan verdacht een strafbaar feit te hebben gepleegd en de maatregel is noodzakelijk voor het politieonderzoek.

De politie heeft gegronde redenen om te vermoeden dat u een strafbaar feit hebt gepleegd waarvoor u een gevangenisstraf van 18 maanden of langer kunt krijgen.

Mag de politie DNA of bloed bij mij afnemen?

De politie heeft onder de volgende voorwaarden het recht DNA of bloed bij u af te nemen:

Er is een redelijk vermoeden dat u een strafbaar feit hebt gepleegd waarvoor u een gevangenisstraf van 18 maanden of langer kunt krijgen, en de maatregel wordt als zeer belangrijk beschouwd voor het onderzoek.

Er mag bloed worden afgenomen als alcohol- of drugsgebruik een rol speelt bij het misdrijf waarvan u wordt verdacht.

Mag de politie mij fouilleren (onderzoek aan lichaam en kleding)?

De politie heeft onder dezelfde voorwaarden die van toepassing zijn op het nemen van foto's, het recht u te fouilleren (onderzoek aan bovenkleding).

Mag de politie mijn mobiele telefoon controleren en mijn auto doorzoeken?

De politie mag uw mobiele telefoon controleren om uw telefoonnummer en het IMEI-nummer van uw telefoon te vinden en mag tevens uw auto doorzoeken op de volgende voorwaarden:

De politie heeft gegronde redenen om te vermoeden dat u een strafrechtelijk vervolgbaar feit hebt gepleegd.

Er wordt aangenomen dat de doorzoeking zeer belangrijk is voor het onderzoek.

Heeft de politie het recht mijn woning te doorzoeken?

De politie mag uw woning doorzoeken op de volgende voorwaarden:

De politie heeft gegronde redenen om te vermoeden dat u een strafrechtelijk vervolgbaar feit hebt gepleegd.

De doorzoeking wordt als zeer belangrijk voor het onderzoek beschouwd.

Het strafbaar feit kan tot gevangenisstraf leiden.

De politie kan onderbouwen dat zij waarschijnlijk bewijs zal vinden dat verband houdt met het misdrijf of voorwerpen die de politie om andere redenen in beslag moet nemen.

Wie beslist dat er een indringende maatregel moet worden toegepast?

De rechter bepaalt of uw woning doorzocht mag worden. Als er reden is te vrezen dat bewijs mogelijk zal verdwijnen indien de huiszoeking niet onmiddellijk wordt verricht, kan de politie de huiszoeking zonder een huiszoekingsbevel van de rechter verrichten. De huiszoeking moet binnen 24 uur nadat deze is verricht aan de rechter worden voorgelegd. Als u schriftelijk toestemming verleent om uw huis te doorzoeken, kan de politie eveneens besluiten een huiszoeking te doen.

De politie beslist of zij al dan niet vingerafdrukken en foto's van u neemt en DNA en bloed bij u afneemt. De politie heeft ook het recht uw mobiele telefoon te controleren, uw auto te doorzoeken, enz.

Kan ik een klacht indienen?

Als u een klacht heeft over het door de politie verrichte onderzoek, kunt u die klacht indienen bij de rechter.

Tegen beslissingen over onderzoeken/doorzoekingen en de planning van het onderzoek kan binnen twee weken na de beslissing van de rechter beroep worden ingesteld bij de hoge rechtbank.

Kan ik eisen dat de politie de vingerafdrukken, foto's en resultaten van DNA-sporen en bloedmonsters vernietigt?

Als het openbaar ministerie besluit u niet verder te vervolgen of indien u wordt vrijgesproken, moet de politie haar foto's van u vernietigen. De politie mag wel uw vingerafdrukken en DNA-monsters bewaren, maar moet deze na een bepaalde periode vernietigen.

Kan ik schadevergoeding eisen?

Als u bent aangehouden, gevangen bent gezet of tegen u een indringende maatregel is getroffen, en na afloop blijkt dat deze aanhouding, gevangenzetting of indringende maatregel ongerechtvaardigd was, hebt u gewoonlijk recht op schadevergoeding. De directeur van het openbaar ministerie maakt jaarlijks bekend welke tarieven worden gehanteerd voor het bepalen van de hoogte van een dergelijke schadevergoeding.

Beslissing om al dan niet rechtsvervolgning tegen u in te stellen (5)

Zodra de politie haar onderzoek heeft afgerond, wordt uw zaak doorgestuurd naar het openbaar ministerie, dat beslist over het verdere verloop.

Mag ik vóór het proces schuld bekennen aan (een deel van) de feiten in de tenlastelegging?

Als u tijdens het politieonderzoek bekent schuldig te zijn aan de ernstigste feiten die u ten laste worden gelegd, zal het openbaar ministerie gewoonlijk proberen de zaak te behandelen als een zaak waarin een bekentenis is afgelegd.

Wat is een tenlastelegging?

De tenlastelegging vormt de grondslag van de behandeling van de zaak door de rechter. In de tenlastelegging moeten de wettelijke bepalingen zijn opgenomen die u volgens de beschuldiging hebt overtreden en een beschrijving van de manier waarop u deze feiten zou hebben gepleegd. De beschrijving moet dermate nauwkeurig zijn dat u op grond daarvan uw verdediging kunt voorbereiden.

Kan ik worden beschuldigd van andere feiten dan die de politie mij ten laste heeft gelegd?

Het openbaar ministerie stelt de tenlastelegging op. Als het openbaar ministerie een visie op de zaak heeft die verschilt van die van de politie, kan de tenlastelegging nieuwe of andere feiten bevatten.

Kunnen er nieuwe feiten aan de tenlastelegging worden toegevoegd?

Het openbaar ministerie moet proberen alle openstaande aanklachten tegen u te verzamelen zodat er een collectief vonnis kan worden uitgesproken. De tenlastelegging kan daarom nieuwe feiten bevatten als u verschillende keren van een strafbaar feit bent beschuldigd.

Er gelden speciale regels als u op grond van een [Europees aanhoudingsbevel](#) of een uitleveringsovereenkomst aan Denemarken bent uitgeleverd. Als u nieuwe feiten ten laste zijn gelegd, dient u uw advocaat daarover te raadplegen.

Kan de tenlastelegging worden veranderd?

Een tenlastelegging kan veranderd of uitgebreid worden als er een nieuwe tenlastelegging wordt opgesteld en ter kennis gebracht, hetgeen mogelijk is tot de datum waarop de gerechtelijke procedure begint.

Als de openbare aanklager van mening is dat de straf voor een feit zwaarder moet zijn dan in de tenlastelegging is opgenomen, is een dergelijke verandering alleen mogelijk als het openbaar ministerie instemt met de wijziging van de tenlastelegging. Als de tenlastelegging wordt veranderd, moet u binnen twee maanden hiervan in kennis worden gesteld.

Als de gerechtelijke procedure eenmaal is begonnen, kunnen slechts zeer kleine wijzigingen in de tenlastelegging worden aangebracht. De rechter beslist of een wijziging is toegestaan.

Kan ik worden aangeklaagd voor een strafbaar feit waarvoor ik al in een andere lidstaat ben aangeklaagd?

Het kan niet worden uitgesloten dat u wordt aangeklaagd voor een strafbaar feit waar u al voor bent aangeklaagd in een ander land. U kunt echter niet schuldig worden bevonden aan een feit als u daarvoor al bent veroordeeld of vrijgesproken in een ander land.

Krijg ik te horen wie er tegen mij getuigt?

De openbare aanklager moet de tenlastelegging samen met een lijst bewijzen waarop de namen van de getuigen zijn vermeld, bij de rechter indienen. Uw advocaat ontvangt hier een kopie van. U hebt gewoonlijk het recht te weten wie de getuigen zijn.

Vorbereiding van de verdediging (6)

Op grond van welke informatie kunnen mijn advocaat en ik mijn verdediging voorbereiden?

Uw advocaat ontvangt gewoonlijk kopieën van alle verslagen die de politie tijdens haar onderzoek heeft opgesteld. U hebt een algemeen recht de stukken in te zien. Uw advocaat mag u alleen een kopie van de stukken geven als de politie daar toestemming voor geeft.

Heb ik het recht alle stukken in te zien die de politie heeft opgesteld?

De politie kan uw advocaat gelasten bepaalde informatie in het dossier van de zaak niet aan u te geven als dit noodzakelijk wordt geacht om de belangen van buitenlandse mogendheden te beschermen of om bewijs te leveren. Een dergelijk bevel mag alleen in ernstige gevallen worden afgegeven, en uitsluitend tot u voor de rechter een getuigenis hebt afgelegd.

Wie beslist of ik alle stukken mag inzien?

De politie dient de stukken in en beslist of er een verbod moet worden afgegeven voor (een deel van) het dossier van de zaak. Tegen de beslissing van de politie kan beroep worden aangetekend bij de rechter, die vervolgens over de kwestie beslist.

Kan ik deelnemen aan alle zittingen over de zaak?

Over het algemeen hebt u het recht aan alle zittingen van de rechtbank deel te nemen waarin de rechter beslist of u in bewaring moet worden gesteld of waarin medeplichtigen of getuigen voorafgaand aan het proces worden verhoord.

Op verzoek van de politie kan de rechter beslissen u niet aanwezig te laten zijn bij de zittingen. In dat geval hebt u het recht te horen wat er tijdens de zitting heeft plaatsgevonden. De rechter kan echter beslissen dat u dergelijke informatie niet mag ontvangen. U hebt het recht te horen wat er heeft plaatsgevonden tijdens een zitting waarbij u niet aanwezig kon zijn. U moet hiervan uiterlijk op de hoogte worden gebracht nadat u een getuigenis voor de rechter hebt afgelegd.

Kan mijn advocaat deelnemen aan alle zittingen over de zaak?

Uw advocaat heeft het recht aan alle zittingen over de zaak deel te nemen. Dat geldt ook voor zittingen waarin de rechter beslist om af luisterapparatuur, de telefoontap, onderzoeken/doorzoekingen of andere indringende maatregelen toe te staan waarvoor voorafgaande toestemming van de rechter is vereist.

Kan mijn advocaat deelnemen aan het onderzoek van de politie?

Uw advocaat moet geïnformeerd worden over het onderzoek en heeft het recht aan dat deel van het onderzoek deel te nemen dat als bewijs in de zaak tegen u kan dienen. Voorbeelden daarvan zijn daderidentificatie, reconstructies, enz.

Kan mijn advocaat zijn/haar eigen onderzoek verrichten?

Als u van mening bent dat de politie heeft nagelaten bepaalde informatie in te winnen die voor u zou kunnen pleiten, zal uw advocaat de politie gewoonlijk vragen verder onderzoek te doen. Als de politie dit weigert, kan de kwestie worden voorgelegd aan de rechter, die de politie kan gelasten het betreffende onderzoek te verrichten.

Uw advocaat kan er ook voor kiezen zijn/haar eigen onderzoek te verrichten. In de praktijk gebeurt dat echter zelden. Als uw advocaat zijn/haar eigen onderzoek naar de zaak verricht, mag hij of zij het politieonderzoek niet belemmeren, en het onderzoek van uw advocaat moet voldoen aan de ethische gedragscode die van toepassing is op advocaten.

Kan mijn advocaat getuigen oproepen om voor de rechter te getuigen?

Uw advocaat kan vragen bepaalde getuigen op te roepen om deze voor de rechter te laten getuigen. Als het openbaar ministerie bezwaar maakt tegen het verhoren van deze getuigen, moet de rechter beslissen of het verhoren van de betreffende getuigen van belang is.

Links

[Deense Wet inzake de rechterlijke organisatie](#)

[Deense Wet inzake de aanleg van een centraal DNA-register](#)

[Directeur van het openbaar ministerie](#)

[Deense uitleveringswet](#)

Laatste update: 13/08/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

3 - Mijn rechten tijdens het proces

Waar wordt het proces gevoerd?

Het proces wordt gevoerd in de plaatselijke stadsrechtbank en is toegankelijk voor het publiek. Als u bekend hebt het strafbaar feit of de strafbare feiten waarvan u wordt beschuldigd te hebben gepleegd, zal het openbaar ministerie een procedure aanvragen waarin sprake is van een schuldbekekenis. In dat geval zal de rechtbank uitsluitend bestaan uit één beroepsrechter. Hetzelfde geldt indien de geëiste straf uitsluitend bestaat uit een boete.

Als u geen schuld hebt bekend, wordt uw zaak tevens door lekenrechters behandeld en zal de rechtbank bestaan uit één beroepsrechter en twee lekenrechters.

Als de openbare aanklager een gevangenisstraf van vier jaar of meer eist, zal de zaak worden behandeld door een jury. De rechtbank bestaat dan uit drie beroepsrechters en zes juryleden. Uitzonderingen zijn zaken met betrekking tot verdovendmiddelencriminaliteit en economische criminaliteit. Deze worden door beroepsrechters en lekenrechters behandeld, ongeacht de geëiste straf.

Kan de tenlastelegging tijdens het proces worden veranderd?

Als de zaak behandeld wordt als een zaak waarin een bekenenis is afgelegd, kan worden overeengekomen dat de tenlastelegging wordt aangepast aan het misdrijf waar u schuld voor kunt bekennen.

Zodra het proces tegen u is begonnen, mogen er alleen minder belangrijke elementen van de tenlastelegging worden gewijzigd. De tenlastelegging mag niet worden uitgebreid zonder uw toestemming.

Welke rechten heb ik tijdens het proces?

U moet gedurende het volledige proces aanwezig zijn. De rechter kan u toestaan de zitting te verlaten nadat u uw getuigenis hebt afgelegd.

Als u in kennis bent gesteld van een zitting en zonder een geldig excuus verzuimt, kan de rechter beslissen dat de getuigen in uw afwezigheid worden gehoord. De rechter mag uitspraak doen in uw afwezigheid indien de openbare aanklager een gevangenisstraf van maximaal zes maanden heeft geëist en u toestemming hebt gegeven het proces af te ronden. Als u een onvoorwaardelijke gevangenisstraf van maximaal drie maanden krijgt, kan de zaak zelfs zonder uw toestemming worden afgerond.

Sinds 1 november 2009 is het mogelijk gerechtelijke procedures bij te wonen door middel van een videoverbinding indien de maximumstraf die geëist wordt een boete of een gevangenisstraf van maximaal één jaar is. Niet alle rechtbanken hebben echter de benodigde apparatuur geïnstalleerd om u die mogelijkheid te geven.

Als u de taal van het gerecht niet spreekt en verstaat, hebt u gedurende het volledige proces recht op bijstand van een tolk. De tolk zal u ook bijstaan als u gedurende de zitting met uw advocaat moet spreken.

Als u nog geen advocaat hebt, zal de rechter er een voor u aanstellen als u zich onschuldig verklaart aan de u ten laste gelegde feiten, en indien de geëiste straf zwaarder is dan een boete. Als u zich schuldig verklaart in een zaak waarin de openbare aanklager een gevangenisstraf eist, zal de rechter een advocaat voor u aanstellen als u om een advocaat vraagt. Als u het niet eens bent met uw advocaat of om welke reden dan ook van advocaat wilt veranderen, zal uw verzoek gewoonlijk worden ingewilligd.

Tijdens het proces bent u niet verplicht vragen te beantwoorden of de waarheid te vertellen. U kunt niet worden gestraft voor het afgeven van een onwaarachtige getuigenis tijdens het proces. Uw advocaat kan u adviseren of het in uw geval in uw belang is om een verklaring af te leggen.

Welke rechten heb ik met betrekking tot het bewijs dat tegen mij wordt aangevoerd?

De regels voor het gebruik van schriftelijk bewijs tijdens het proces zijn in detail in de wet vastgelegd. Daarnaast zijn er nauwelijks regels en bent u vrij ieder soort bewijs te overleggen. U en uw advocaat kunnen de toelaatbaarheid van getuigen of bewijs aanvechten, met name indien deze niet relevant zijn voor uw zaak of indien het bewijs op onrechtmatige wijze is verkregen. De rechter beslist of dergelijke door u gewraakte getuigen of bewijsstukken al dan niet moeten worden toegelaten. In de meeste gevallen wordt onrechtmatig verkregen bewijs door de rechter ontoelaatbaar verklaard. De rechter zal het belang van het betreffende bewijs overwegen nadat hij het andere bewijs heeft gehoord.

U kunt een verzoek indienen om bepaalde getuigen op te laten roepen zodat deze op een zitting kunnen getuigen of om een bepaald bewijsstuk te laten overleggen dat uw zaak onderbouwt. Dit kan bijvoorbeeld een passagierslijst zijn waaruit blijkt dat u niet op de plaats delict was toen het misdrijf werd gepleegd. Als de openbare aanklager de relevantie van bepaalde bewijsstukken bestrijdt, zal de rechter over de kwestie beslissen.

De partij die een getuige oproept, ondervraagt de getuige eerst. Daarna krijgt de andere partij de gelegenheid de getuige aan een kruisverhoor te onderwerpen. Tijdens zijn besluitvorming over het vonnis zal de rechter de zekerheid en betrouwbaarheid beoordelen van de tijdens het proces afgelegde getuigenverklaringen.

Wordt er rekening gehouden met mijn strafblad?

Informatie over eerdere veroordelingen wordt in aanmerking genomen als uit de beschrijving van het strafbaar feit blijkt dat het om een herhalingsdelict gaat. In uitzonderlijke gevallen kan informatie over de gebruikte werkwijze in een eerdere zaak worden ingeroepen om de schuld of onschuld in de openstaande zaak te onderbouwen. Het heeft gewoonlijk gevolgen voor de lengte van uw straf als u eerder voor een vergelijkbaar vergrijp bent veroordeeld of als u het delict hebt gepleegd tijdens uw proeftijd volgend op een voorwaardelijke straf of tijdens uw voorwaardelijk ontslag.

Normaal gesproken wordt er geen informatie ingewonnen over eventuele eerdere veroordelingen in een andere lidstaat.

Wat gebeurt er aan het eind van het proces?

Het proces wordt beëindigd met de uitspraak van de rechter. De volgende uitspraken zijn mogelijk:

Vrijpraak

Geldboete

Voorwaardelijke straf, die ook kan bestaan uit verplichte behandeling of een taakstraf

Onvoorwaardelijke gevangenisstraf

In het geval van een voorwaardelijke straf zal de rechter gewoonlijk een gevangenisstraf vaststellen die u niet hoeft te ondergaan als u gedurende uw proeftijd, die meestal uit één of twee jaar bestaat, geen ander strafbaar feit pleegt. Als voorwaarden voor de proeftijd kan de rechter eisen dat u onder toezicht van een reclasseringsambtenaar blijft, wordt behandeld voor alcoholmisbruik of andere vormen van misbruik, psychiatrische behandeling ondergaat en/of een aantal door de rechter vast te stellen uren onbetaalde dienstverlening verricht.

Er zijn speciale straffen voor jeugdige delinquenten (daders onder de 18 jaar).

Welke rol speelt het slachtoffer in het proces?

Het slachtoffer wordt als een getuige net als alle andere beschouwd. In bepaalde zaken heeft het slachtoffer echter recht op een advocaat die apart door de rechter wordt aangesteld en/of op schadevergoeding tijdens het proces, mits de vordering tot schadevergoeding eenvoudig en goed gedocumenteerd is, en mits de toewijzing van schadevergoeding door de rechter geen wezenlijk ongerief met zich meebrengt.

Links

 [Deense Wet op de rechterlijke organisatie](#)

Laatste update: 13/08/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

4 - Mijn rechten nadat de rechtbank uitspraak heeft gedaan

Kan ik hoger beroep instellen?

De rechter doet uitspraak tijdens een zitting. Tegen de beslissing, de uitspraak of de straf kunt u beroep instellen bij de hoge rechtbank. U kunt om vrijspraak of strafvermindering vragen. Als u van mening bent dat er ernstige fouten zijn gemaakt tijdens het proces over uw zaak voor de districtsrechtbank, kunt u een verzoek indienen om uw zaak naar de districtsrechtbank terug te laten verwijzen voor een revisie door nieuwe rechters.

U kunt op de zitting waar de beslissing wordt uitgesproken mondeling beroep instellen tegen de veroordeling, het vonnis of de straf. U kunt ook schriftelijk beroep aantekenen bij de districtsrechtbank of het openbaar ministerie. U moet binnen twee weken beroep aantekenen. Als u een advocaat hebt, zal hij of zij meestal de praktische zaken omtrent uw beroep regelen. Als uw straf een geldboete van DKK 3 000 of minder is, hebt u toestemming nodig van de Deense Raad voor procesverlof om hoger beroep tegen de beslissing in te stellen. Uw aanvraag bij de Raad voor procesverlof moet binnen twee weken na de beslissing worden ingediend.

Wat gebeurt er als ik hoger beroep instel?

Als u beroep instelt tegen de beslissing van de rechter, wordt de zaak behandeld door de hoge rechtbank. Deze zitting is eveneens toegankelijk voor het publiek. Er bestaat geen uiterste termijn voor de behandeling van de zaak door de hoge rechtbank.

Als u in bewaring bent gesteld, moet de hoge rechtbank uw zaak vóór alle andere zaken behandelen. De hoge rechtbank moet ook beslissen of u, in afwachting van en tijdens de beroepsprocedure, in bewaring moet blijven.

Als u in beroep om vrijspraak vraagt, zal uw zaak in revisie worden behandeld door de hoge rechtbank. In dat geval hebt u het recht nieuw bewijs te overleggen. U moet zo snel mogelijk met uw advocaat overleggen welk nieuw bewijs er in de beroepszaak moet worden overgelegd. Zodra het openbaar ministerie heeft bekendgemaakt op welk bewijs het zich wil baseren in de procedure voor de hoge rechtbank, heeft uw advocaat normaal gesproken veertien dagen de tijd om uw bewijs bekend te maken. Er kan soms een ontheffing worden verleend voor de uiterste termijn van veertien dagen.

Als u slechts om strafvermindering vraagt, zal de hoge rechtbank zich uitsluitend over de straf buigen. In dergelijke gevallen overleggen de partijen geen bewijs aan de hoge rechtbank, maar kan de advocaat de rechter verzoeken aanvullende informatie over uw persoonlijke omstandigheden in te winnen die relevant is voor het vaststellen van de straf of de kwestie van uitlevering.

Wat gebeurt er tijdens de behandeling in hoger beroep?

Als u in beroep om vrijspraak hebt gevraagd, zal uw zaak in revisie worden behandeld door de hoge rechtbank. In de praktijk zal de rechter vaak beginnen met het voorlezen van de door u en de getuigen afgelegde verklaringen in de procedure voor de districtsrechtbank. Als u en uw advocaat het echter oneens zijn met deze procedure, moeten de verklaringen opnieuw worden afgelegd.

Als u beroep hebt ingesteld om strafvermindering, zal de hoge rechtbank het bewijs dat bij de districtsrechtbank is overgelegd in aanmerking nemen en de straf op basis daarvan vaststellen.

De rechter van de hoge rechtbank zal tijdens de zitting uitspraak doen. De rechter kan beslissen de uitspraak van de districtsrechtbank te handhaven, een hogere of een lagere straf op te leggen of u vrij te spreken. Als u wordt vrijgesproken of strafvermindering hebt gekregen, worden de kosten van het beroep uit de overheidsmiddelen betaald. Hetzelfde geldt indien het openbaar ministerie beroep tegen het vonnis heeft aangetekend en de hoge rechtbank dat vonnis uitsluitend bekrachtigt. In alle andere omstandigheden wordt u waarschijnlijk veroordeeld in de proceskosten van de beroepszaak.

Wat gebeurt er als het hoger beroep slaagt dan wel niet slaagt?

Het vonnis van de hoge rechtbank treedt in de plaats van dat van de districtsrechtbank en is gewoonlijk onherroepelijk. In uitzonderlijke gevallen kan de zaak met toestemming van de Raad voor procesverlof worden voorgelegd aan het Hoogerechtshof. Een dergelijke toestemming wordt normaal gesproken uitsluitend verleend als de zaak betrekking heeft op een principiële rechtsvraag en dus een proefproces is, of om andere bijzondere redenen. De Raad verleent slechts voor enkele strafzaken toestemming deze aan het Hoogerechtshof voor te leggen. Uw advocaat kan u adviseren over de kans die u hebt om toestemming te verkrijgen.

Als u wordt vrijgesproken en er indringende maatregelen, zoals aanhouding, detentie of onderzoeken/doorzoekingen in het onderzoek zijn toegepast, kunt u schadevergoeding eisen. Uw eis tot schadevergoeding moet uiterlijk twee maanden na de gerechtelijke uitspraak schriftelijk worden ingediend bij de regionale openbare aanklager. Uw advocaat zal gewoonlijk de praktische zaken omtrent het indienen van de eis regelen. Vergeet niet uw advocaat te laten weten waar u te bereiken bent in uw eigen land.

Ik kom uit een andere lidstaat. Kan ik na het proces worden teruggestuurd?

U kunt normaal gesproken naar een andere lidstaat worden gestuurd om uw straf te ondergaan. Dit gebeurt gewoonlijk alleen als u verzoekt te worden teruggestuurd naar uw eigen land om uw straf te ondergaan. U moet uw aanvraag om uw straf in uw eigen land te ondergaan, indienen bij het Deense ministerie van Justitie.

Als ik veroordeeld ben, kan ik dan voor hetzelfde misdrijf opnieuw worden berecht?

In Denemarken kunt u niet twee keer voor hetzelfde misdrijf worden veroordeeld. In andere Europese landen geldt hetzelfde beginsel. Aangezien de strafbepalingen per land verschillend kunnen zijn, dient u dit na te vragen in het land waar u mogelijk ook voor het misdrijf zal worden vervolgd.

Informatie over de tenlastelegging/veroordeling

Zodra er in een zaak een beslissing is genomen, wordt deze beslissing gemeld bij het centrale criminaliteitsregister. Uitspraken over overtredingen van het Deense wetboek van strafrecht worden opgenomen in het deel van het register over gerechtelijke uitspraken. Uitspraken over overtredingen van andere wetgeving worden geregistreerd als u een gevangenisstraf of een ontzegging (straf waarbij u een bepaald recht wordt ontnomen) is opgelegd. De uitspraak wordt geregistreerd onder vermelding van de naam van de rechtbank die het vonnis heeft gewezen, de datum van het vonnis, de wettelijke bepalingen die zijn overtreden, en de straf.

Er gelden beperkingen ten aanzien van de uitspraken die worden opgenomen in het strafblad waarvan een afschrift kan worden afgegeven voor uw persoonlijk gebruik. De gegevens worden elektronisch opgeslagen. Of de gegevens worden verwijderd hangt af van de zwaarte van de sanctie. U kunt een klacht indienen over registratie- of verwijderingsfouten, maar niet over de registratie zelf of over een uitspraak. Klachten over de registratie moeten worden ingediend bij het bureau van de nationale commissaris van de Deense politie, de gegevensautoriteit met betrekking tot strafbladen.

Links

[De Deense Wet op de rechterlijke organisatie](#)

[Decreet over de verwerking van persoonsgegevens in het centrale criminaliteitsregister](#)

Laatste update: 13/08/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen

verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

5 – Lichte overtredingen

Hoe worden lichte verkeersovertredingen behandeld?

Als u wordt aangehouden door de verkeerspolitie die verantwoordelijk is voor de verkeershandhaving, kunt u uw schuld bekennen dan wel ontkennen. De politie moet u beschuldigen van de overtreding die u naar haar mening hebt gepleegd. U hebt de rechten van een verdachte en hoeft geen verklaring af te leggen aan de politie.

De sanctie die wordt opgelegd voor een verkeersovertreding bestaat gewoonlijk uit een boete. Verkeersovertredingen worden op dezelfde wijze behandeld als andere strafbare feiten waarvoor de geëiste straf uit een boete bestaat. De politie stuurt u een rekening voor de boete. Als u de rekening betaalt, bekent u daarmee schuld. Als u de rekening niet betaalt, wordt de zaak voor de rechter gebracht. U wordt bij dagvaarding opgeroepen op een zitting te verschijnen waar bewijs voor de overtreding kan worden overgelegd.

De directeur van het openbaar ministerie heeft een [overzicht met sancties voor verkeersovertredingen](#) uitgebracht waarin u kunt opzoeken of uw boete overeenkomt met de boetes die gewoonlijk worden opgelegd voor het soort verkeersovertreding dat u hebt begaan.

Op grond van de [Wegenverkeerswet](#) mag de politie uw voertuig in beslag nemen als u buiten Denemarken woont en uw voertuig in een ander land dan Denemarken is geregistreerd. Het voertuig mag in beslag worden genomen tot de boete is betaald of tot zekerheid is gesteld voor de betaling van de boete. Als u van mening bent dat u geen verkeersovertreding hebt begaan, zult u in bepaalde gevallen zekerheid moeten stellen voor de betaling van de boete, en moeten verzoeken dat de zaak voor de rechter wordt gebracht. De politie maakt vaak gebruik van het recht voertuigen in beslag te nemen.

Er bestaan speciale voorschriften voor voertuigen en bestuurders uit andere Scandinavische landen.

Hoe worden parkeersovertredingen behandeld?

Op de parkeervoorschriften wordt gewoonlijk toegezien door parkeerwachters die in dienst zijn van de lokale overheid of een particuliere onderneming, en niet door de politie. Als u fout parkeert, ontvangt u een parkeerboete. De parkeerboete wordt op uw auto geplaatst.

Als u de parkeerwachter treft voordat hij of zij de parkeersovertreding heeft geregistreerd, kunt u uw bezwaar direct bij hem of haar bekend maken. De parkeerwachter kan besluiten de overtreding niet te registeren of een aantekening te maken van uw bezwaar. Als u een parkeerboete ontvangt, moet deze vergezeld gaan van richtlijnen over hoe u bezwaar kunt maken tegen de boete. Er bestaat geen centrale klachtinstantie.

Parkeerboetes worden op dezelfde wijze geïnd als andere civiele vorderingen. Dat betekent dat de vordering naar een incassobureau in het land van uw woonplaats wordt gestuurd als u de boete niet betaalt.

Komt dit type overtreding op mijn strafblad te staan?

Op uw strafblad komen normaal gesproken geen boetes te staan. Boetes voor misdrijven worden echter wel op uw strafblad vermeld.

Parkeerboetes worden niet beschouwd als een strafrechtelijke sanctie en worden dan ook niet op uw strafblad vermeld.

Laatste update: 13/08/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([de](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

Verdachten (in strafzaken) - Duitsland

Deze informatiebladen informeren u over wat er gebeurt als u verdacht of beschuldigd wordt van een misdrijf waarvoor u voor de rechter moet verschijnen.

Zie [informatieblad 6](#) voor informatie over lichte verkeersovertredingen, die meestal met een vaste straf zoals een geldboete worden afgedaan.

Als u slachtoffer bent van een misdrijf, kunt u [hier](#) alle informatie over uw rechten vinden.

Samenvatting van de strafprocedure

Hieronder volgt een korte beschrijving van de onderdelen van een strafprocedure.

De strafprocedure wordt onderverdeeld in drie onderdelen: *Ermittlungsverfahren* (strafrechtelijk onderzoek), *Zwischenverfahren* (tussenprocedure) en *Hauptverfahren* (inhoudelijke behandeling ter terechtzitting) (inclusief het *Rechtsmittelverfahren* (rechtsmiddelprocedure) en *Vollstreckungsverfahren* (tenuitvoerlegging van de sanctie).

Ermittlungsverfahren: De vervolgende instanties (het openbaar ministerie of de politie) leiden een strafrechtelijk onderzoek tegen u in als u ervan wordt verdacht een misdrijf te hebben gepleegd. Daarbij moet worden opgehelderd of de verdenking tegen u al dan niet gegrond is. Hiervoor kunnen verschillende onderzoeksmaatregelen worden genomen, zoals bijvoorbeeld huiszoeking. Na het afsluiten van dit onderzoek beslist het openbaar ministerie of het de zaak wegens onvoldoende verdenking zal seponeren of een strafvordering tegen u zal instellen.

[Zwischenverfahren](#): In het *Zwischenverfahren* vindt een rechterlijke toetsing van de strafvordering plaats en wordt beslist of de procedure al dan niet wordt voortgezet. Als de rechter op grond van het voorliggende bewijs een veroordeling waarschijnlijk acht, opent de rechter het *Hauptverfahren*.

Hauptverfahren: In het *Hauptverfahren* wordt het proces door de rechter voorbereid en uitgevoerd. De tenlastelegging wordt tijdens de terechtzitting aan de hand van de beschikbare bewijsmiddelen (getuigen, documenten etc.) mondeling getoetst. Ook u krijgt de mogelijkheid de tenlastelegging vanuit uw oogpunt te schetsen respectievelijk hierop uw visie te geven. Als de tenlastelegging bewezen wordt geacht, wordt u tot een straf veroordeeld. Als de tenlastelegging niet bewezen wordt geacht, wordt u vrijgesproken. Binnen bepaalde termijnen kunt u een rechtsmiddel instellen tegen een veroordeling. Indien u hoger beroep instelt, wordt het proces voor een hogere rechter herhaald. Bij een eventueel beroep in cassatie wordt het vonnis alleen op juridische fouten getoetst. Afwijkingen van deze procedure zijn mogelijk. De belangrijkste daarvan zijn de [strafbevelprocedure](#), [het sepot](#) en de [verkorte procedure](#).

De informatiebladen bevatten informatie over deze fasen van de procedure en over uw rechten. Deze informatie komt niet in de plaats van juridisch advies en is alleen bedoeld als richtsnoer.

De rol van de Europese Commissie

NB: denk eraan dat de Europese Commissie geen rol speelt bij strafrechtelijke vervolging in de lidstaten en u niet kan helpen als u een klacht hebt.

Klik op de links hieronder voor de informatie die u nodig hebt.

[1 – Toelichting](#)

[2 – Juridisch advies inwinnen](#)

[3 – Mijn rechten tijdens het strafrechtelijk onderzoek](#)

Verdachtenverhoor

Identiteitsonderzoek/onderzoek aan het lichaam

Doorzoeking/inbeslagname/afluisteren

Aanhouding

Voorlopige hechtenis

Het instellen van de strafvordering

[4 – Mijn rechten tijdens het proces](#)

[5 – Mijn rechten nadat de rechtbank uitspraak heeft gedaan](#)

[6 – Verkeersovertreden en andere lichte overtreden](#)

Links

[Wetboek van strafvordering](#) ([Engelse versie](#))

Laatste update: 30/08/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

1 – Toelichting

Sepot (1)

Strafbevelprocedure (2)

Verkorte procedure (3)

Ambtshalve toevoeging van een raadsman (4)

Gegevens over onderzoeken/strafvorderingen/veroordelingen (5)

Rechtsmiddelen in het strafrechtelijk onderzoek (6)

Sepot (1)

De strafzaak kan in alle fasen van de procedure door het openbaar ministerie of – nadat de zaak is aangebracht bij de rechter – door de rechter worden geseponeerd. Er zijn diverse sepotmogelijkheden. In de praktijk zijn de belangrijkste daarvan de volgende:

Een sepot kan voorlopig zijn, bijvoorbeeld als u langere tijd afwezig bent. Er wordt ook tot seponeren overgegaan als het strafrechtelijk onderzoek niet voldoende aanleiding geeft tot het instellen van strafvervolgning. In dit geval kan het openbaar ministerie het onderzoek echter te allen tijde (totdat de zaak verjaard is) hervatten, bijvoorbeeld als er nieuwe bewijsmiddelen opduiken.

De strafprocedure kan echter ook definitief geseponeerd worden. Dit is mogelijk bij misdrijven waar de schuld als gering gezien wordt en er geen openbaar belang bestaat bij de vervolging. Aan seponeren kunnen ook voorwaarden worden verbonden, bijvoorbeeld het betalen van een geldboete of het deelnemen aan een verkeerscursus.

Strafbevelprocedure (2)

Het openbaar ministerie kan aan het einde van het strafrechtelijk onderzoek besluiten geen strafvordering in te stellen, maar de rechter schriftelijk te verzoeken een strafbevel uit te vaardigen. Als de rechter de bewijzen volgens de inhoud van het dossier als voldoende aanmerkt, zal hij het strafbevel uitvaardigen. In het strafbevel wordt het misdrijf kort omschreven en wordt de strafmaat bepaald. Als u geen verzet aantekent tegen het strafbevel, krijgt het kracht van gewijsde.

De rechtsgevolgen die met een strafbevel opgelegd kunnen worden, zijn begrensd. Meestal wordt een geldboete als straf opgelegd. Ook kan de rijbevoegdheid worden ontzegd. Als u een advocaat hebt, kan er ook een gevangenisstraf worden opgelegd, die echter niet langer mag zijn dan één jaar en die als voorwaardelijke straf moet worden opgelegd.

U hebt twee mogelijkheden om u hiertegen te verzetten:

Als er in het strafbevel een geldboete is vastgesteld, kunt u het verzet beperken tot de hoogte van de vaste dagelijkse som van de boete. De rechter kan met uw toestemming en met toestemming van het openbaar ministerie hierover zonder proces schriftelijk beslissen.

Als u het verzet niet beperkt, wordt een behandeling ter terechtzitting georganiseerd. In plaats van in persoon te verschijnen kunt u zich door een advocaat laten vertegenwoordigen. Ook getuigen hoeven niet in persoon te verschijnen. Verslagen van een getuigenverhoor mogen met uw toestemming voorgelezen worden, voor zover u bij de behandeling ter terechtzitting aanwezig bent.

Aan het einde beslist de rechter. Hij is daarbij niet aan de strafmaat in het strafbevel gebonden. Binnen het wettelijke strafbepalingen mag hij ook een hogere straf opleggen.

Verkorte procedure (3)

In zaken met een eenvoudige toedracht en een duidelijke bewijssituatie kan het openbaar ministerie bij de rechter ook om een verkorte procedure verzoeken. Dergelijke procedures worden bijvoorbeeld gevoerd als u geen vaste woonplaats in Duitsland hebt en gevreesd wordt dat u op een latere zittingsdatum niet zult verschijnen.

Als het openbaar ministerie een dergelijk verzoek doet, behandelt de rechter uw zaak onmiddellijk of op korte termijn ter terechtzitting. Een beslissing over het openen van het *Hauptverfahren* is – in tegenstelling tot het instellen van een strafvordering – in dit geval niet nodig. De verkorte procedure kent geen *Zwischenverfahren*.

Bij een verkorte procedure kunnen aanvragen tot het verkrijgen van bewijzen onder vereenvoudigde voorwaarden worden afgewezen.

Bovendien is de hoogte van de op te leggen straf beperkt. De rechter kan alleen geldboetes of gevangenisstraffen van maximaal één jaar opleggen.

Bovendien kan u de rijbevoegdheid ontzegd worden.

Ambtshalve toevoeging van een raadsman (4)

Als u ervan verdacht wordt een misdrijf te hebben gepleegd waarvoor bij veroordeling een gevangenisstraf van meer dan één jaar kan worden opgelegd, u in voorlopige hechtenis wordt gehouden of u zich om andere redenen niet zelf kunt verdedigen, is de rechter verplicht u een raadsman toe te wijzen als u er zelf nog geen hebt. Bij de [verkorte procedure](#) wordt ambtshalve een raadsman toegevoegd als een gevangenisstraf van zes maanden te verwachten is. De verplichting een raadsman toe te voegen bestaat onafhankelijk van uw financiële situatie.

De rechter beslist welke advocaat als ambtshalve toegevoegde raadsman aan u wordt toegewezen, maar dient u de gelegenheid te bieden zelf te kiezen welke advocaat u als ambtshalve toegevoegde raadsman wenst en uw keuze aan de rechter bekend te maken. Als u geen advocaat kiest, kiest de rechter een advocaat voor u.

Van ambtshalve toegevoegde raadsman wisselen is alleen mogelijk in uitzonderingsgevallen. U kunt echter een andere advocaat van uw keuze in de arm nemen, maar in de regel dient dan de toewijzing van de ambtshalve toegevoegde raadsman te worden ingetrokken. U moet de door u zelf gekozen raadsman dan zelf betalen, tenzij de kosten, in het geval van vrijspraak, door de staat gedragen moeten worden.

Gegevens over onderzoeken/strafvorderingen/veroordelingen (5)

Welke gegevens worden opgeslagen?

De politie slaat de gegevens van het strafrechtelijk onderzoek in eigen databanken op.

Tijdens een lopend strafrechtelijk onderzoek en na afsluiting ervan worden gegevens ook bij het openbaar ministerie opgeslagen. Bovendien worden gegevens van een strafrechtelijk onderzoek in het centrale procesregister van het openbaar ministerie opgeslagen. Er gelden bepaalde wettelijk voorgeschreven verwijderingstermijnen.

In het [Bundeszentralregister](#) voor strafzaken worden vonnissen geregistreerd die in kracht van gewijsde zijn gegaan. Voor deze registratie is uw toestemming niet nodig. De vonnissen worden na een vastgestelde termijn verwijderd als er geen nieuwe veroordeling meer is bijgekomen. De termijn is afhankelijk van de hoogte van de straf waartoe u bent veroordeeld.

Welke gegevens worden in de strafprocedure verzameld en wanneer?

De politie en het openbaar ministerie hebben te allen tijde toegang tot hun eigen databanken. Ze hebben zelf geen toegang tot het [Bundeszentralregister](#). De rechter zal ter voorbereiding van het proces om een uittreksel uit het register verzoeken.

Spelen de gegevens een rol in het strafrechtelijk onderzoek?

Als er eerdere strafrechtelijke onderzoeken geregistreerd zijn, moet het openbaar ministerie deze omstandigheid bijvoorbeeld bij het overwegen van de mogelijkheid de procedure te seponeren conform §§ 153, 153a van het Wetboek van strafvordering in aanmerking nemen.

Spelen de gegevens een rol bij het vonnis?

De wet voorziet erin dat eerdere veroordelingen die in het *Bundeszentralregister* zijn opgenomen, in het proces vastgesteld kunnen worden. Indien eerder straffen zijn opgelegd, kunnen deze een negatieve uitwerking hebben op de strafmaat. De gegevens die alleen bij het openbaar ministerie en de politie zijn opgeslagen, mogen in het geval van een veroordeling niet bij de strafmaat in aanmerking worden genomen.

Hoe kan ik achterhalen welke gegevens over mij zijn opgeslagen en hoe kan ik iets omdememen tegen het opslaan van gegevens?

Welke gegevens over u zijn opgeslagen, kunt u achterhalen door bij de instanties die de gegevens registreren om informatie te vragen.

U kunt de instantie die de gegevens heeft opgeslagen verzoeken de gegevens te wissen. Indien de instantie weigert uw gegevens te wissen, kunt u dit door de rechter laten toetsen.

Verdere informatie

Regelingen ten aanzien van het *Bundeszentralregister* vindt u in de [Wet op het Bundeszentralregister](#), het opslaan van gegevens door het onderzoekende openbaar ministerie is geregeld in §§ 483 ff. van het Wetboek van strafvordering, de bepalingen voor het centrale procedureregister van het openbaar ministerie staan nader uitgewerkt in § 492, lid 1, van het [Wetboek van strafvordering](#) en in een [verordening](#), regelingen ten aanzien van door de politie verzamelde gegevens bevinden zich in de [Wet op de Duitse federale recherche](#) en in de verschillende politiewetten van de deelstaten.

Rechtsmiddelen in het strafrechtelijk onderzoek (6)

U hebt het recht rechtsmiddelen in te stellen tegen maatregelen in het strafrechtelijk onderzoek. Mogelijke rechtsmiddelen zijn een klacht (in het kader van het toezicht op en verantwoordelijkheid voor het werk van ondergeschikten in de openbare dienst - (*Dienstaufsichts-)*Beschwerde) of een verzoek om een beslissing door de rechter.

U kunt verzet aantekenen tegen de beslissing van de rechter.

Als de politie of het openbaar ministerie een maatregel treft zonder dat de rechter daarvoor een instructie heeft afgegeven, kunt u de maatregel achteraf door de rechter laten toetsen. Als u bezwaar maakt tegen inbeslagname, wordt de zaak aan de rechter voorgelegd zonder dat u hierom hoeft te verzoeken.

Laatste update: 30/08/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

2 – Juridisch advies inwinnen

Het kan nuttig zijn om onafhankelijk juridisch advies in te winnen als u op enigerlei wijze betrokken bent bij een strafprocedure. In deze informatiebladen staat wanneer en onder welke omstandigheden u het recht hebt u door een advocaat te laten vertegenwoordigen. In dit informatieblad staat hoe u een advocaat kunt vinden en hoe de kosten voor de advocaat worden gedekt als u deze zelf niet kunt betalen.

Een advocaat vinden

Als blijkt dat er een strafrechtelijk onderzoek tegen u wordt gevoerd omdat u verdacht wordt van een misdrijf, kunt u bijvoorbeeld op internet gespecialiseerde strafrechtadvocaten vinden. Elke in Duitsland toegelaten advocaat heeft het recht als raadsman in strafzaken op te treden. Bij spoed, omdat u dreigt te worden aangehouden of er een huiszoekingsbevel tegen u is uitgevaardigd, kunt u in de meeste regio's van Duitsland via een [telefonische nooddienst voor strafrechtadvocaten](#) 24 uur per dag een strafrechtadvocaat bereiken. Als criteria zoals kennis van vreemde talen of afstand tot uw woonplaats voor u van belang zijn, kunt u de [zoekdienst voor strafrechtadvocaten](#) van de *Arbeitsgemeinschaft Strafrecht* van de *Deutsche Anwaltsverein* (vereniging van advocaten) of de zoekpagina's voor het vinden van advocaten van de *Rechtsanwaltskammern* (regionale ordes van advocaten) raadplegen. Sinds 1 januari 2010 worden regionale lijsten opgesteld van advocaten die bereid zijn als [ambtshalve toegevoegde raadsman](#) op te treden. Waar en hoe u toegang krijgt tot deze lijsten, kunt u te weten komen via de lokale ordes van advocaten (o.a. ook [hier](#)).

Als u bent aangehouden of [in voorlopige hechtenis wordt gehouden](#), hebt u geen toegang tot deze informatiemogelijkheden. De politie is verplicht u op uw verzoek een lijst van advocaten of een telefoonboek te verstrekken. Ook de [nummers van de telefonische nooddiensten](#) zijn bij de politie bekend. Als de politie u niet de gelegenheid biedt contact te hebben met een advocaat, dient u dit absoluut bij de rechter te melden als u daar wordt voorgeleid. Ook de rechters beschikken over lijsten van advocaten die bereid zijn als [ambtshalve toegevoegde raadsman](#) op te treden.

De kosten van een advocaat betalen

De staat *moet* de kosten van de advocaat dragen als u wordt vrijgesproken. Als de procedure tijdens het vooronderzoek wordt [geseponeerd](#) of als u wordt veroordeeld, moet u de kosten zelf dragen.

Ook als u slechts een laag of helemaal geen inkomen hebt, krijgt u in beginsel geen financiële ondersteuning van staatswege voor de strafprocedure. Alleen voor een eerste adviesgesprek kunt u bij het voor uw woonplaats bevoegde *Amtsgericht* een verzoek indienen voor [juridisch advies](#).

In het geval van [ambtshalve toevoeging van een raadsman](#) gelden er speciale voorwaarden voor de betaling. Uw advocaat wordt dan in eerste instantie door de staat betaald, maar het wettelijk bepaalde tarief voor de advocaat als ambtshalve toegevoegde raadsman is lager dan het tarief dat de advocaat in andere gevallen, niet zijnde ambtshalve toevoeging, kan vragen. U dient er rekening mee te houden dat, bij veroordeling, de kosten van de ambtshalve toevoeging van een raadsman na beëindiging van de procedure aan u gefactureerd worden. Indien u daartoe in staat bent, moet u de kosten van de advocaat dan aan de staat terugbetalen en verder aan de advocaat de kosten vergoeden die hij ingeval er geen sprake zou zijn geweest van ambtshalve toevoeging in rekening had kunnen brengen.

Laatste update: 30/08/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen

verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

3 – Mijn rechten tijdens het strafrechtelijk onderzoek

In dit informatieblad vindt u informatie over het strafrechtelijk onderzoek dat start met het eerste onderzoek van de vervolgende instanties en eindigt met het door het openbaar ministerie instellen van de strafvordering of het seponeren van de procedure.

Uit welke fasen bestaat het strafrechtelijk onderzoek?

De vervolgende instanties (het openbaar ministerie of de politie) leiden een strafrechtelijk onderzoek tegen u in als de concrete verdenking bestaat dat u een misdrijf hebt gepleegd. In het strafrechtelijk onderzoek moet worden opgehelderd of de verdenking tegen u al dan niet gegrond is. In dit kader moeten ook voor u ontlastende omstandigheden worden onderzocht. Als het openbaar ministerie van mening is dat de verdenking gegrond is, stelt het een strafvordering in (of dient het een verzoek in voor een [strafbevel](#)).

De politie en het openbaar ministerie kunnen verschillende onderzoeksmaatregelen treffen. Welke maatregel op enig moment wordt toegepast, hangt af van de zaak in kwestie. U kunt bijvoorbeeld onmiddellijk na het plegen van een strafbaar feit worden aangehouden. Op deze [aanhouding](#) kan [voorlopige hechtenis](#) volgen.

Tegen onderzoeksmaatregelen die op u van invloed zijn, kunt u - ook achteraf - bezwaar maken bij een rechter.

Eventueel worden ook gegevens over eerdere vooronderzoeken en veroordelingen opgevraagd. Nadere informatie daarover vindt u [hier](#).

Mijn rechten tijdens het onderzoek

U hebt tijdens het gehele strafrechtelijk onderzoek het recht u te laten bijstaan door een advocaat. Informatie over het vinden van een advocaat en de kosten van een advocaat vindt u [hier](#). Als u de Duitse taal niet beheerst, moet op uw verzoek een tolk aan u worden toegewezen voor uw gesprekken met uw raadsman.

U hebt niet het recht dossiers in te zien. Er kan echter wel informatie uit de dossiers aan u verstrekt worden, voor zover het onderzoek hierdoor niet in gevaar komt of hierdoor geen rechten van derden worden geschonden. Na afsluiting van het onderzoek dient uw raadsman inzage te krijgen in het dossier. Op een eerder moment is dat alleen mogelijk als daardoor het doel van het onderzoek niet in gevaar komt.

Informatie over uw rechten als tegen u een van de volgende onderzoeksmaatregelen wordt genomen, vindt u in:

[Verdachtenverhoor \(1\)](#)

[Identificatieonderzoek/onderzoek aan het lichaam \(2\)](#)

[Huiszoeking/inbeslagname/afluisteren \(3\)](#)

[Aanhouding \(4\)](#)

[Voorlopige hechtenis \(5\)](#)

[De strafvordering instellen \(6\)](#)

Welke rechten heb ik tijdens het strafrechtelijk onderzoek als ik onderdaan van een andere staat ben?

Tijdens een lopend strafrechtelijk onderzoek mag u in het algemeen Duitsland verlaten, behalve als u aangehouden bent of bij een opgeschort [aanhoudingsbevel](#) bijvoorbeeld het bevel hebt gekregen de plaats waar u woont niet zonder toestemming van de rechter te verlaten.

Als u weet dat er een strafrechtelijk onderzoek tegen u loopt, dient u ervoor te zorgen dat het openbaar ministerie en de rechter u per post kunnen bereiken.

U kunt zich tijdens het strafrechtelijk onderzoek te allen tijde tot de consulaire vertegenwoordiging van uw land van herkomst wenden.

Verdachtenverhoor (1)

Als u ervan verdacht wordt een misdrijf te hebben gepleegd, zal de politie of het openbaar ministerie u ten aanzien hiervan verhoren om u van gehoor voor de rechter te verzekeren. In bepaalde gevallen kunt u op verzoek van het openbaar ministerie ook door een rechter verhoord worden.

Wat moet ik doen als ik word opgeroepen voor een verhoor?

Als u door het openbaar ministerie of door een rechter wordt opgeroepen voor verhoor, moet u voor hen verschijnen. Als u geen gehoor geeft aan de oproeping kunt u gedwongen voorgeleid worden. U bent niet verplicht gehoor te geven aan een oproeping voor verhoor door de politie.

Wat wordt bij aanvang van het verhoor aan mij uitgelegd?

Voorafgaand aan het verhoor moet aan u worden uitgelegd van welk feit u verdacht wordt en welke strafbepalingen u zou hebben geschonden. Men dient u er ook van op de hoogte te stellen dat u het recht hebt te zwijgen, dat u al voorafgaand aan uw verhoor een raadsman kunt raadplegen en dat u kunt verzoeken om verkrijging van voor u ontlastende bewijsmiddelen.

Ik spreek de taal niet. Heb ik recht op een tolk?

Als u de Duitse taal niet voldoende beheerst, wordt een tolk ingeschakeld; hieraan zijn voor u geen kosten verbonden. De tolk is tijdens het gehele verhoor aanwezig en vertaalt de vragen, uw antwoorden en het proces-verbaal van uw verhoor.

Kan ik een advocaat spreken?

Als verdachte mag u te allen tijde en ook voorafgaand aan het verhoor alleen of in het bijzijn van de tolk met een [raadsman](#) spreken. Bij uw verhoor door het openbaar ministerie of door een rechter mag uw raadsman aanwezig zijn, maar bij het politieverhoor niet.

Word ik ondervraagd? Moet ik informatie geven?

Uiterlijk vóór het einde van het strafrechtelijk onderzoek dient de politie of het openbaar ministerie u te verhoren, tenzij de procedure geseponeerd wordt. In eenvoudige zaken kan men u ook schriftelijk verhoren.

Tijdens het mondelinge of schriftelijke verhoor bent u verplicht uw persoonsgegevens te noemen, waaronder uw voor-, achter- en, indien van toepassing, meisjesnaam, geboorteplaats en -datum, uw burgerlijke staat, beroep, woonadres en nationaliteit.

U bent echter niet verplicht een verklaring af te leggen over hetgeen waarvan u beschuldigd wordt en informatie te geven over de zaak. Of en in welke mate u iets zegt, beslist u zelf, eventueel nadat u uw raadsman hebt geraadpleegd.

Wat gebeurt er als ik iets zeg dat tegen mij pleit?

Alles wat u tijdens uw verhoor zegt, wordt in een proces-verbaal vastgelegd. Als u iets zegt dat tegen u pleit, wordt dat ook bekend aan de rechter die na het instellen van de strafvordering oordeelt over het misdrijf dat u ten laste is gelegd. Zelfs als u later zou zwijgen of u uw verklaring herroept, kan de rechter uw eerdere uitspraken meenemen in de overwegingen.

Krijg ik bij het verhoor informatie over de stand van zaken van het onderzoek?

Het staat de vervolgende instanties vrij te beslissen wat zij u laten weten over de stand van zaken van het onderzoek. Men mag u echter niet misleiden.

Welke methoden mogen niet worden toegepast?

U mag bij uw verhoor niet mishandeld of anderszins lichamelijk beïnvloed worden. Men mag u niet bedreigen, noch u een wettelijk niet toelaatbaar voordeel in het vooruitzicht stellen. Een verklaring die tot stand gekomen is als gevolg van een schending van deze verboden, mag niet gebruikt worden, zelfs niet indien u daarmee instemt.

Verdere informatie

De wettelijke voorschriften ten aanzien van verhoor vindt u in §§ 136, 136 a, 163 a van het [Wetboek van strafvordering](#).

Identificatieonderzoek/Onderzoek aan het lichaam/bloed afnemen etc. (2)

Informatie over rechtsmiddelen tegen deze maatregelen vindt u [hier](#).

Wat houdt het identificatieonderzoek (ED-Behandlung) in? Wanneer wordt dat bij mij gedaan?

Een identificatieonderzoek, dat in Duitsland wordt aangeduid als *ED-Behandlung*, omvat allereerst identificatiemaatregelen om uw schuld of onschuld in een lopende strafprocedure te bewijzen. Voor dit doel mogen er foto's van u gemaakt worden, mogen uw vinger- of handafdrukken worden afgenomen of mogen bijzondere lichamelijke kenmerken geregistreerd worden, zoals bijvoorbeeld tatoeages.

De rechter, het openbaar ministerie en de politie mogen opdracht geven voor een identificatieonderzoek in het kader van een strafprocedure. In de regel wordt dit onderzoek door de politie uitgevoerd.

Het identificatieonderzoek mag onder dwang worden uitgevoerd. De politie kan u bijvoorbeeld vasthouden en uw armen en vingers strekken om uw vingerafdrukken te nemen.

Kan een identificatieonderzoek ook worden uitgevoerd als het niet noodzakelijk is (bijvoorbeeld omdat al eenduidig vaststaat dat ik de dader ben)?

Een identificatieonderzoek is ook toegestaan met het oog op toekomstige strafprocedures; dit onderzoek is dan niet bedoeld als bewijsvoering in de lopende strafprocedure, maar om uit voorzorg identificatiekenmerken beschikbaar te maken voor opheldering in andere, toekomstige strafprocedures. Er moeten dan aanwijzingen zijn dat het waarschijnlijk is dat er ook in de toekomst strafprocedures tegen u gevoerd zullen worden.

Mag een onderzoek aan het lichaam worden uitgevoerd?

Om feiten vast te stellen die als bewijsmiddelen voor een strafprocedure van belang zijn, mag er opdracht worden gegeven voor een onderzoek aan uw lichaam.

Bij een eenvoudig onderzoek aan het lichaam, dat door de politie wordt uitgevoerd, wordt de toestand van uw lichaam onderzocht of wordt onderzocht of er zich vreemde voorwerpen in uw natuurlijke lichaamsopeningen bevinden. Als het onderzoek uw lichamelijke integriteit zou kunnen aantasten, wordt het uitgevoerd door een persoon van hetzelfde geslacht of door een mannelijke of vrouwelijke arts. Voorafgaand aan het onderzoek dient men u erop te wijzen dat op uw verzoek een persoon moet worden toegelaten die u vertrouwt en dat u bij een gerechtvaardigd belang het recht hebt het geslacht van de onderzoeker te kiezen. U dient het onderzoek toe te laten, maar u kunt er niet toe gedwongen worden er actief aan mee te werken.

Mogen bij mij bloed, andere lichaamsvloeistoffen of DNA-monsters (bijvoorbeeld haar of speeksel) worden afgenomen?

Men mag ook bloed of andere lichaamsvloeistoffen bij u afnemen, bijvoorbeeld om het alcoholpromillage in uw bloed aan te tonen of voor moleculair-genetisch onderzoek om uw DNA-monster te vergelijken met sporen die op de plaats van het misdrijf zijn aangetroffen. Deze ingrepen mogen alleen worden uitgevoerd door een arts en niet door de politie. De afgenomen monsters moeten vernietigd worden als ze niet meer nodig zijn voor de strafprocedure. Uw DNA-monster mag echter in een bestand worden opgeslagen als er reden is om aan te nemen dat er ook in de toekomst strafprocedures tegen u gevoerd zullen moeten worden vanwege een misdrijf van aanzienlijk belang.

Als u niet instemt met het onderzoek aan uw lichaam of de DNA-analyse, moet een rechter daarvoor een bevel afgeven. Bij dreigend gevaar, dus als er spoed is, zijn ook het openbaar ministerie en politie daartoe bevoegd. Het onderzoeksbevel kan ook onder dwang ten uitvoer worden gelegd.

Verdere informatie

Het identificatieonderzoek is geregeld in § 81b, het onderzoek aan het lichaam en het afnemen van bloed in §§ 81a en 81d, DNA-analyse in §§ 81e, 81f en 81g van het Wetboek van strafvordering.

Huiszoeking/inbeslagname/afluisteren (3)

Informatie over rechtsmiddelen tegen deze maatregelen vindt u [hier](#).

Kunnen mijn huis, mijn kantoor of mijn auto etc. doorzocht worden?

Als u verdacht wordt van een misdrijf mogen het openbaar ministerie en de politie uw woning en andere ruimtes evenals uw auto doorzoeken, als zij vermoeden daar bewijsmiddelen te kunnen vinden of als u aangehouden moet worden.

In principe moet een rechter een huiszoekingsbevel afgeven. Bij dreigend gevaar, dus als er spoed is, mogen het openbaar ministerie en de politie ook zelf het bevel afgeven.

U mag bij de huiszoeking aanwezig zijn. U mag ook uw raadsman toestaan aanwezig te zijn. Indien er bij de huiszoeking geen rechter of officier van justitie aanwezig is, moeten zo mogelijk twee gemeenteambtenaren worden opgeroepen. U kunt echter ook afzien van hun aanwezigheid. Na beëindiging van de huiszoeking moet op uw verzoek een document aan u worden overhandigd waarin de reden van de huiszoeking en het misdrijf waarvan u wordt verdacht vermeld worden.

Mogen zaken die mij toebehoren in beslag worden genomen?

De vervolgende instanties kunnen voorwerpen meenemen die van belang zijn als bewijsmiddel. Als u die voorwerpen niet vrijwillig afgeeft, dan kunnen deze in beslag genomen worden. Voor de inbeslagname is in beginsel een gerechtelijk bevel vereist. Bij dreigend gevaar, dus als er spoed is, mogen het openbaar ministerie of de politie ook dit bevel afgeven. U kunt te allen tijde om een beslissing van de rechter over het bevel verzoeken, dus ook na afsluiting van de huiszoeking.

Als er bij een huiszoeking zaken worden meegenomen of in beslag worden genomen, dan dient men u op uw verzoek een lijst van die voorwerpen te overhandigen.

Mag ook mijn rijbewijs in beslag worden genomen?

De rijbevoegdheid kan u (uitsluitend door de rechter) voorlopig ontzegd worden als er dringende redenen zijn om aan te nemen dat de rechter u in het kader van een nog uit te spreken vonnis de rijbevoegdheid zal ontzeggen vanwege een verkeersmisdrijf. Dat is in de regel het geval als u een misdrijf hebt gepleegd in samenhang met het besturen van een motorvoertuig en u daardoor hebt aangetoond ongeschikt te zijn voor het besturen van motorvoertuigen. De voorlopige ontzegging van de rijbevoegdheid door de rechter fungeert als bevestiging van de inbeslagname van het rijbewijs door de rechter. De politie of het openbaar ministerie mogen bij dreigend gevaar uw rijbewijs in beslag nemen als er sprake is van dringende redenen om u de rijbevoegdheid te ontzeggen.

Mag ik afgeluisterd worden?

Uw telecommunicatie (bijvoorbeeld per telefoon) en de gesprekken die u in uw woning voert, mogen onder strenge wettelijke voorwaarden afgeluisterd en geregistreerd worden, vooropgesteld echter dat u verdacht wordt van zware of zeer zware misdrijven. Voor beide maatregelen moet een rechter een bevel afgeven. Bij dreigend gevaar, dus als er spoed is, mag ook het openbaar ministerie een bevel afgeven voor het afluisteren van uw telecommunicatie. U moet achteraf op de hoogte gesteld worden van de afluistermaatregelen.

Verdere informatie

Huiszoeking en inbeslagname zijn geregeld in §§ 102 ff., 94 ff., de voorlopige ontzegging van de rijbevoegdheid (inbeslagname van het rijbewijs) in § 111a en het afluisteren in §§ 100a ff. van het [Wetboek van strafvordering](#).

Aanhouding (4)

Het openbaar ministerie en de politie kunnen u in verzekering stellen als u na een misdrijf op de plaats van het misdrijf wordt aangetroffen of wordt vervolgd en er vluchtgevaar bestaat. Het openbaar ministerie en de politie mogen u ook bij dreigend gevaar, dus als er spoed is, in verzekering stellen als aan de voorwaarden voor een aanhoudingsbevel voldaan is. Dat is het geval als u verdacht wordt van een misdrijf en er sprake is van een bepaalde [grond voor de voorlopige hechtenis](#). Bij de aanhouding kan er al een aanhoudingsbevel bestaan of moet dit op verzoek van het openbaar ministerie nog door een rechter worden uitgevaardigd.

Een aanhouding is ook mogelijk als bepaalde onderzoeksmaatregelen onder dwang uitgevoerd moeten worden, zoals bijvoorbeeld een [verhoor](#) of een [onderzoek aan het lichaam](#).

Als ik word aangehouden, krijg ik dan te horen waarom dit gebeurt?

Ja, in alle gevallen. Als er een aanhoudingsbevel tegen u bestaat, dan moet hiervan een kopie aan u worden overhandigd bij uw aanhouding.

Hoe lang mag ik vastgehouden worden?

Als de reden voor uw aanhouding een aanhoudingsbevel is dat al bestaat of waarom nog gezocht moet worden, gelden [deze](#) termijnen.

Als u bent aangehouden om onderzoeksmaatregelen onder dwang uit te voeren, moeten deze zo snel mogelijk worden uitgevoerd en moet u vervolgens weer vrijgelaten worden. De toegestane duur is afhankelijk van het geval in kwestie. Een aanhouding mag echter nooit langer duren dan tot het einde van de dag die volgt op de dag van aanhouding.

Als na uw aanhouding blijkt dat u een gevangenisstraf die aan u is opgelegd nog niet hebt uitgezeten, dan kunt u aansluitend aan de aanhouding in hechtenis worden gesteld.

Mag ik contact met iemand opnemen?

Als u bent aangehouden, hebt u het recht om te allen tijde een door u te kiezen raadsman te raadplegen. U mag een naaste of een persoon die u vertrouwt inlichten, voor zover daardoor het doel van het onderzoek niet in het gedrang komt. U kunt ook eisen dat men de consulaire vertegenwoordiging van uw lidstaat van herkomst op de hoogte stelt en u kunt daaraan mededelingen laten sturen.

Kan er een arts komen als ik er een nodig heb?

U hebt het recht onderzoek door een arts van uw keuze te verlangen.

Wat is een Europees aanhoudingsbevel en wat kan ik daartegen doen?

Een Europees aanhoudingsbevel wordt uitgevaardigd om een persoon die in de gehele EU gezocht wordt aan te houden en over te leveren met het oog op strafvervolgning of uitvoering van een tot vrijheidsbeneming strekkende straf of maatregel. Als er tegen u een Europees aanhoudingsbevel is uitgevaardigd, kunt u op basis daarvan in een lidstaat worden aangehouden en worden overgeleverd aan de lidstaat die het aanhoudingsbevel heeft uitgevaardigd.

Na aanhouding in Duitsland op basis van een Europees aanhoudingsbevel wordt u eerst door het meest nabijge *Amtsgericht* verhoord over uw persoonlijke omstandigheden en mogelijke bezwaren tegen de uitlevering. Het *Oberlandesgericht* beslist over uw bezwaren.

U hebt het recht u te allen tijde tijdens de procedure te laten bijstaan door een advocaat.

Indien u instemt met uw uitlevering, wordt hiertoe onmiddellijk overgegaan (zogenoeten vereenvoudigde uitlevering). Bovendien wordt u geïnformeerd over het specialiteitsbeginsel en wordt gevraagd of u hiervan afziet. Mocht u hiervan afzien, dan kunt u in het land dat het aanhoudingsbevel heeft uitgevaardigd ook vervolgd worden vanwege andere strafprocedures die daar tegen u gevoerd worden en die geen inhoud zijn van het Europese aanhoudingsbevel. Uw instemming met de vereenvoudigde uitlevering en/of het afzien van het specialiteitsbeginsel is onherroepelijk.

Indien u niet instemt, beslist het *Oberlandesgericht* binnen 60 dagen over de toelaatbaarheid van en de goedkeuringsbevoegdheid voor de uitlevering.

Hiertegen bestaat geen rechtsmiddel.

Nadere informatie vindt u [hier](#) en [hier](#).

Voorlopige hechtenis (5)

Wanneer moet ik op de hoogte gesteld worden van het aanhoudingsbevel?

Als u op grond van een aanhoudingsbevel bent aangehouden, moet het aanhoudingsbevel bij de [aanhouding](#) aan u overhandigd worden. Als u niet op basis van een aanhoudingsbevel bent aangehouden, moet u uiterlijk op de dag na de aanhouding aan de rechter worden voorgeleid. Als de rechter een aanhoudingsbevel tegen u uitvaardigt, maakt de rechter dit aan u bekend. Als de rechter geen aanhoudingsbevel uitvaardigt, moet u vrijgelaten worden.

Wanneer word ik in voorlopige hechtenis gesteld?

Er kan een bevel worden afgegeven om u in voorlopige hechtenis te stellen als u verdacht wordt van een misdrijf en er sprake is van een grond voor voorlopige hechtenis. Mogelijke gronden voor voorlopige hechtenis zijn zeer zware misdrijven, vlucht, vluchtgevaar, gevaar van herhaling en het gevaar dat u het onderzoek naar het misdrijf hindert, bijvoorbeeld door bewijsmiddelen te vernietigen of te proberen getuigen te beïnvloeden. Er kan van vluchtgevaar worden uitgegaan als u geen vaste woonplaats, geen vaste werkplek en geen nauwe sociale banden hebt.

Wat kan ik doen tegen een bevel tot voorlopige hechtenis?

U kunt tegen het bevel tot voorlopige hechtenis een bezwaarschrift indienen waarover een hogere rechter beslist. In plaats van een bezwaarschrift kunt u ook een verzoek indienen om toetsing van de voorlopige hechtenis, uit te voeren door de rechter die het bevel heeft afgegeven. Indien u een verzoek om toetsing van de voorlopige hechtenis indient, is bezwaar echter niet meer toegestaan.

Hoe lang duurt de voorlopige hechtenis?

De voorlopige hechtenis kan tot het einde van de strafprocedure duren. Zij kan eerder eindigen indien het bevel tot voorlopige hechtenis wordt opgeheven of u voorwaardelijk in vrijheid wordt gesteld. De voorwaardelijke invrijheidstelling kan onder andere worden verleend onder voorwaarde dat u een geldbedrag als borgtocht betaalt of u zich regelmatig bij de politie meldt.

Voorlopige hechtenis voor een periode langer dan zes maanden is alleen toegestaan in het kader van het strafrechtelijk onderzoek en alleen onder bepaalde, door het openbaar ministerie en de rechter van ambtswege te toetsen voorwaarden (bijzondere moeilijkheidsgraad of bijzondere omvang van het onderzoek of een andere belangrijke reden).

Wat wordt tegen mij gezegd als ik word aangehouden?

Als u bent aangehouden, dient men u er in een taal die u begrijpt van op de hoogte te brengen dat u zo snel mogelijk, uiterlijk op de dag na de dag van aanhouding, aan de rechter moet worden voorgeleid, het recht hebt u uit te spreken over de beschuldiging en u geen verklaring hoeft af te leggen over de zaak, het recht hebt om te verzoeken om het verzamelen van bewijzen die u kunnen ontlasten en geen verklaring af te leggen over de zaak, te allen tijde, ook al voor uw verhoor, vragen kunt stellen aan een door u te kiezen raadsman, het recht hebt onderzoek door een arts van uw keuze te verlangen, en een naaste of een persoon die u vertrouwt kunt inlichten, voor zover daardoor het doel van het onderzoek niet in gevaar komt.

Men dient u erop te wijzen dat u kunt eisen dat u gratis een tolk krijgt toegewezen en dat de consulaire vertegenwoordiging van uw lidstaat van herkomst op de hoogte wordt gesteld. U kunt ook mededelingen laten sturen aan de consulaire vertegenwoordiging. Bovendien moet u bij het verhoor door de rechter op belastende omstandigheden gewezen worden. U dient de gelegenheid te krijgen de redenen van de verdenking tegen u en de gronden voor voorlopige

hechtenis te ontkrachten en feiten kenbaar te maken die in uw voordeel spreken. U moet ten slotte geïnformeerd worden over uw recht bezwaren tegen uw voorlopige hechtenis aan te voeren en deze te laten toetsen.

Mag ik als ik in voorlopige hechtenis zit bezoek ontvangen, post ontvangen, eigen kleding dragen etc.?

In beginsel bestaat de mogelijkheid om bezoek en post te ontvangen als u in voorlopige hechtenis zit. Er kunnen u echter beperkingen worden opgelegd. Zo kan bijvoorbeeld gelast worden dat er toestemming nodig is voor het ontvangen van bezoek en voor telecommunicatie. Er kan een bevel voor toezicht op bezoeken, uw telecommunicatie en het brief- en pakketverkeer gegeven worden of gelast worden dat toestemming verleend moet worden voor het overhandigen van voorwerpen bij bezoeken. U kunt daartegen een bezwaarschrift indienen. Het schriftelijke en mondelinge verkeer met uw raadsman is u daarentegen in beginsel zonder beperkingen toegestaan. Verder gelden in de verschillende deelstaten verschillende wetten voor de tenuitvoerlegging van de voorlopige hechtenis.

De strafvordering instellen (6)

Als het strafrechtelijk onderzoek tegen u voldoende aanleiding biedt om een openbare strafvordering tegen u in te stellen, dan stelt het openbaar ministerie een strafvordering in bij de bevoegde rechter of verzoekt het de bevoegde rechter om een [📄 strafbevel](#). Bij onvoldoende aanleiding seponereert het openbaar ministerie de procedure. In de tenlastelegging vat het openbaar ministerie samen van welk feit u verdacht wordt, welke wet u overtreden hebt en welke bewijzen daarvoor bestaan.

Wat betekent het als de rechter mij een tenlastelegging stuurt?

De rechter toetst in een tussenprocedure (het *Zwischenverfahren*) of hij het *Hauptverfahren* tegen u al dan niet zal openen. Daarvoor deelt de rechter de tenlastelegging aan u mee. Tegelijk vraagt de rechter u binnen een bepaalde termijn aan te geven of er nog ontlastend bewijs verkregen moet worden en of u bezwaren naar voren wilt brengen tegen het openen van het *Hauptverfahren*.

Bij de verkorte procedure wordt de tenlastelegging anders behandeld; nadere informatie daarover vindt u [📄 hier](#).

Wat kan ik doen als ik de tenlastelegging niet begrijp omdat ik de Duitse taal niet beheers?

Als u een tenlastelegging ontvangt in een taal die u niet begrijpt, kunt u de tenlastelegging gratis voor u laten vertalen en opnieuw aan u doen laten toekomen.

Wat kan ik doen als ik denk dat de tenlastelegging onjuist is?

U kunt binnen een door de rechter te bepalen termijn laten weten op welke gronden de tenlastelegging volgens u onjuist is. U kunt ook verzoeken dat bewijsmiddelen verkregen worden die volgens u ontlastend voor u zijn.

Kan de rechter de tenlastelegging ook afwijzen?

Als de rechter van mening is dat u vanwege de tenlastelegging waarschijnlijk niet veroordeeld wordt, bijvoorbeeld omdat de rechter denkt dat de bewijsmiddelen niet toereikend zijn, wijst de rechter de opening van het *Hauptverfahren* af. Het openbaar ministerie kan daartegen direct bezwaar aantekenen.

Kan de tenlastelegging voorafgaand aan het proces worden veranderd?

Zolang de rechter de tenlastelegging nog niet heeft goedgekeurd voor het proces, kan het openbaar ministerie de tenlastelegging intrekken en wijzigen. Nieuwe bewijzen kunnen door het openbaar ministerie tijdens de gehele strafprocedure worden overgelegd.

Kan mij een misdrijf ten laste worden gelegd dat mij al in een andere lidstaat ten laste is gelegd?

Indien een strafbaar feit u al in een andere lidstaat ten laste is gelegd, staat dat een tenlastelegging voor hetzelfde feit in Duitsland niet in de weg. Alleen als u al veroordeeld bent wegens hetzelfde misdrijf, kunt u daarvoor niet opnieuw vervolgd worden.

Krijg ik informatie over getuigen tegen mij en over de tegen mij naar voren gebrachte bewijsmiddelen?

In de tenlastelegging noemt het openbaar ministerie de bewijsmiddelen die de tenlastelegging moeten staven. Uiterlijk na afsluiting van het onderzoek en voorafgaand aan het instellen van de strafvordering heeft uw raadsman de mogelijkheid de dossiers in te zien. U zelf kunt informatie en bepaalde kopieën uit de dossiers krijgen.

Laatste update: 30/08/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

4 – Mijn rechten tijdens het proces

Het openbaar ministerie stuurt de tenlastelegging naar de rechter en de rechter beslist in een tussenproces (het *Zwischenverfahren*) of hij al dan niet het *Hauptverfahren* zal openen en de zaak ter terechtzitting zal behandelen.

Als de rechter beslist op basis van de tenlastelegging het *Hauptverfahren* te openen, start het proces voor de rechter. Het proces voor de rechter kan een of meer dagen duren. Het is ook mogelijk de tenlastelegging in een [📄 verkorte procedure](#) te behandelen. Hiervoor gelden speciale regels.

Hoe verloopt het proces?

Bij aanvang van het proces wordt vastgesteld wie er aanwezig is (openbaar ministerie, u en eventueel uw raadsman, getuigen, deskundigen). Daarna moeten de getuigen buiten de rechtszaal wachten.

U wordt verzocht uw persoonlijke gegevens te verstrekken. U moet uw naam, adres, geboorteplaats en -datum, nationaliteit, burgerlijke staat en beroep opgeven. U hoeft niet te zeggen hoeveel u verdient.

Vervolgens wordt de tenlastelegging voorgelezen.

U krijgt de gelegenheid te reageren op de beschuldigingen. U bent hiertoe niet verplicht; u mag ook zwijgen. De rechter mag geen voor u nadelige conclusies trekken uit uw stilzwijgen. Vervolgens vindt de bewijsgaring plaats. Dat wil zeggen dat getuigen en deskundigen gehoord worden en/of documenten worden voorgelezen.

Aan het einde beoordelen het openbaar ministerie en – indien u daarover beschikt – uw raadsman na elkaar het resultaat van de bewijsverkriging en verzoeken zij om veroordeling of vrijspraak.

U hebt het laatste woord.

De rechter doet uitspraak en motiveert deze.

Waar wordt het proces gevoerd?

Het proces vindt plaats voor de rechter waar het openbaar ministerie de zaak heeft aangebracht; hiervoor gelden wettelijke voorschriften. Vaak vindt het proces plaats voor de rechter voor de plaats waar het feit begaan is.

Of het proces voor het *Amts-*, *Land-* of *Oberlandesgericht* plaatsvindt, hangt af van de straf die voor het misdrijf kan worden opgelegd. Indien als straf slechts een geldboete of een gevangenisstraf van maximaal twee jaar te verwachten is, dan beslist een rechter van het *Amtsgericht*. Als de te verwachten straf een gevangenisstraf van meer dan twee tot vier jaar is, beslissen drie rechters, te weten één professionele rechter en twee lekenrechters, van het *Amtsgericht*.

Als de te verwachten straf een gevangenisstraf van meer dan vier jaar is, beslist het *Landgericht* met twee of drie professionele rechters en twee lekenrechters. Voor zaken die de staatsveiligheid betreffen, is het *Oberlandesgericht* met drie professionele rechters bevoegd.

Is het proces openbaar?

Het proces is openbaar. Hierop kan uitzondering worden gemaakt, bijvoorbeeld om getuigen te beschermen.

Kan de tenlastelegging tijdens het proces worden veranderd?

De in de tenlastelegging opgenomen ten laste gelede feiten kunnen door een aanwijzing van de rechter enigszins gewijzigd worden. Nieuwe feiten kunnen tijdens het proces enkel worden toegevoegd door middel van een aanvullende tenlastelegging. Deze uitbreiding van de tenlastelegging wordt echter alleen in het proces behandeld als u en de rechter daarmee instemmen.

Wat gebeurt er als ik tijdens het proces schuld beken aan (een deel van) de feiten in de tenlastelegging?

Een bekentenis betekent niet dat de procedure beëindigd wordt. Het kan echter zo zijn dat de rechter ervan afziet bepaald bewijs te vergaren, omdat hij denkt dat uw bekentenis geloofwaardig is, bijvoorbeeld omdat deze wordt onderbouwd door al eerder verkregen bewijzen. De rechter mag de straf verminderen vanwege een bekentenis. Onder bepaalde voorwaarden kan uw bekentenis deel uitmaken van een zogenaamde [overeenstemming](#). Deze overeenstemming betreft alleen de strafmaat en niet of u al dan niet schuldig wordt bevonden.

Welke rechten heb ik tijdens het proces?

In beginsel moet u deelnemen aan het proces. Als u niet bent ontslagen van uw aanwezigheidsplicht en toch nalaat te verschijnen, dan wordt het proces onderbroken en kan er een aanhoudingsbevel tegen u worden uitgevaardigd. Een uitzondering hierop geldt bij een proces in het kader van een [strafbevelprocedure](#).

Indien u de taal niet voldoende beheerst, zorgt de rechter voor een tolk die tijdens het proces alle wezenlijke documenten en uitspraken voor u vertaalt.

U mag zich laten verdedigen door een advocaat. In bepaalde gevallen moet u zich laten verdedigen door een advocaat. Als u in deze gevallen geen advocaat kiest, wordt u door de rechter een [ambtshalve toegevoegde raadsman](#) toegewezen.

Welke rechten heb ik met betrekking tot het bewijs dat tegen mij wordt aangevoerd?

Nadat bewijs verkregen is, kunt u daarover een verklaring afgeven. U kunt bezwaar maken tegen het verzamelen en beoordelen van bewijs dat volgens u onrechtmatig is.

U kunt verzoeken om verkrijging van verder bewijs. U kunt ook zelf bewijs trachten te verkrijgen, maar u hebt daarbij niet de bevoegdheden van de politie. Zo mag u bijvoorbeeld geen telefoons aftappen en de opnames niet als bewijs overleggen.

U mag getuigen vragen een verklaring af te leggen van wat ze waargenomen hebben en u mag de getuigen ook meebrengen naar het proces. U moet er echter wel rekening mee houden dat getuigen verplicht zijn voor de rechter de waarheid te spreken.

Getuigen worden eerst door de rechter en door het openbaar ministerie ondervraagd. Aansluitend mogen uw advocaat en u vragen stellen aan de getuigen.

In de regel wordt het uittreksel uit uw [strafregister](#) voorgelezen. Als u al eerder veroordeeld bent wegens een misdrijf dat vergelijkbaar is met het misdrijf waarvoor u nu bent aangeklaagd, mag ook de eerdere veroordeling voorgelezen worden. Het register bevat geen eerdere veroordelingen in andere lidstaten. Als de rechter echter via andere wegen informatie over eerdere veroordelingen heeft gekregen, mag de rechter tijdens het proces ook dergelijke informatie in aanmerking nemen.

Wat gebeurt er aan het eind van het proces?

Het proces kan eindigen met een vonnis of met een [seponering](#).

In de meeste gevallen eindigt het proces met een vonnis. Afhankelijk van de bewijzen kan de rechter u veroordelen of vrijspreken. Mogelijke straffen zijn geldboetes en gevangenisstraffen. Bovendien kan de rechter in wettelijk bepaalde gevallen ook een maatregel, zoals opname in een psychiatrisch ziekenhuis, een afkickcentrum of in verzekerde bewaringstelling, bevelen. Onder deze maatregelen valt ook het ontzeggen van de rijbevoegdheid. Als een zogeheten bijkomende straf kan de rechter een rijverbod opleggen.

Een [geldboete](#) wordt als een bepaald aantal vaste dagelijkse sommen opgelegd (bijvoorbeeld 50 vaste dagelijkse sommen van 15 euro elk). De vaste dagelijkse som bedraagt altijd een dertigste deel van het maandelijke inkomen. Een geldboete kan ook door arbeid ingelost worden. Als u de geldboete niet betaalt en niet door arbeid inlost, wordt u voor elke vaste dagelijkse som één dag in hechtenis gesteld. Een geldboete tot 180 vaste dagelijkse sommen kan ook voorwaardelijk worden opgelegd. U wordt dan gewaarschuwd en u hoeft de geldboete alleen maar te betalen als u na het vonnis opnieuw een strafbaar feit pleegt of de aan u opgelegde voorwaarden overtreedt.

Gevangenisstraffen tot maximaal twee jaar kunnen als voorwaardelijke straf opgelegd worden. Als u de voorwaarden niet nakomt, kan de straf ten uitvoer gelegd worden.

Maatregelen en bijkomende straffen kunnen aanvullend op een geldboete of gevangenisstraf opgelegd worden.

Welke rol speelt het slachtoffer (de benadeelde partij) in het proces?

In de meeste gevallen is de benadeelde partij een belangrijke getuige en wordt zij als zodanig gehoord.

De benadeelde partij van bepaalde misdrijven kan ook actief aan het proces deelnemen, indien zij het recht heeft zich civiele partij te stellen in de strafzaak.

Als civiele partij in de strafzaak mag de benadeelde partij zelf vragen stellen en de rechter verzoeken bewijzen aan te voeren of – indien de benadeelde partij zich laat bijstaan door een advocaat – dit door haar advocaat laten doen. Aan het einde van het proces mag de benadeelde partij of de advocaat van de benadeelde partij een pleidooi houden en daarin om een straf verzoeken.

Verdere informatie

De behandeling ter terechtzitting is geregeld in het [Wetboek van strafvordering](#) en de [Wet op de rechterlijke organisatie](#).

Laatste update: 30/08/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

5 – Mijn rechten nadat de rechtbank uitspraak heeft gedaan

Als de rechter u veroordeelt, kunt u rechtsmiddelen instellen tegen het vonnis. U kunt geen rechtsmiddelen instellen als u bent vrijgesproken, ook niet als u het niet eens bent met de motivering. De rechter moet u over uw rechtsmiddelen informeren.

Tegen vonnissen van het *Amtsgericht* staan naar keuze twee vormen van rechtsmiddelen open: hoger beroep en beroep in cassatie. Tegen vonnissen van het *Landgericht* kunt u alleen beroep in cassatie instellen.

Kan ik hoger beroep instellen?

U kunt zelf of uw advocaat kan direct na de bekendmaking van het vonnis laten vastleggen dat u een rechtsmiddel instelt; u kunt het rechtsmiddel ook nog tot uiterlijk één week na de bekendmaking van het vonnis instellen. U kunt het rechtsmiddel schriftelijk of door inschrijving bij de griffie van de rechtbank instellen. Ook als aan het vonnis een overeenstemming is voorafgegaan, kunt u rechtsmiddelen instellen.

U kunt de rechtsmiddelen tegen de veroordeling op zich richten of alleen tegen de hoogte van de straf.

Als u hoger beroep instelt, staat het u vrij dit eventueel te motiveren.

Een beroep in cassatie (*Revision*) moet uiterlijk binnen een maand nadat de schriftelijke motivering van het vonnis ontvangen is gemotiveerd worden. U mag zelf het beroep in cassatie niet motiveren: daarvoor hebt u een advocaat nodig.

Wat gebeurt er als ik rechtsmiddelen instel?

Als u rechtsmiddelen tegen de veroordeling instelt, krijgt het vonnis in eerste instantie geen kracht van gewijsde en wordt het niet ten uitvoer gelegd. Dat betekent dat u een opgelegde geldboete in eerste instantie niet hoeft te betalen of een hechtenisstraf nog niet hoeft aan te vangen. U wordt echter ook niet in vrijheid gesteld als u zich in voorlopige hechtenis bevindt. Om uit voorlopige hechtenis ontslagen te worden, moet de rechter het bevel tot invezekeringsstelling opheffen of u op borgtocht vrijlaten.

Er zijn geen concrete termijnen gesteld voor het besluiten over uw rechtsmiddel. Het algemene dwingende vereiste van snelheid, dat wil zeggen het vereiste dat de strafprocedure zo snel mogelijk moet worden uitgevoerd, geldt echter.

Bij een hoger beroep wordt het proces bij het bevoegde *Landgericht* opnieuw uitgevoerd. De beroepsrechter bepaalt zelf welke bewijsmiddelen hij belangrijk vindt. Dat kunnen dezelfde bewijsmiddelen zijn als bij de rechter in eerste instantie. Het kunnen echter ook andere bewijsmiddelen zijn. Ook kunt u zelf nieuwe verzoeken om maatregelen van instructie indienen.

Bij het beroep in cassatie wordt geen nieuw bewijs vergaard. Er vindt alleen een toetsing van het bestaande vonnis en de procedure op juridische fouten plaats.

Wat gebeurt er tijdens de behandeling in hoger beroep of in beroep in cassatie?

De behandeling in hoger beroep voor het *Landgericht* verloopt volgens hetzelfde patroon als het proces voor het *Amtsgericht*. De rechter velst een eigen oordeel. Dit is alleen anders als u het hoger beroep tot de strafmaat beperkt. Dan vergaard de rechter alleen bewijzen die van belang zijn voor het bepalen van de straf, bijvoorbeeld over uw motieven en uw persoonlijke omstandigheden.

Over het beroep in cassatie kan ook zonder mondelinge behandeling beslist worden.

Wat gebeurt er als het rechtsmiddel slaagt/niet slaagt?

Als het hoger beroep slaagt, wordt u aan het einde van de behandeling in hoger beroep vrijgesproken of tot een lagere straf veroordeeld. Als u niet wordt vrijgesproken, kunt u beroep in cassatie instellen tegen het vonnis in hoger beroep.

Als het beroep in cassatie slaagt, zijn er twee mogelijkheden: enerzijds kan de cassatierechter onder bepaalde voorwaarden een eigen beslissing over de zaak nemen, bijvoorbeeld u vrijspreken. In bepaalde gevallen moet de cassatierechter echter het vonnis waartegen u het beroep in cassatie hebt ingesteld vernietigen en de zaak naar de lagere rechter terugverwijzen.

Een vernietigd vonnis mag niet in het strafregister opgenomen worden.

Een vonnis heeft kracht van gewijsde als geen van de betrokken partijen – u noch het openbaar ministerie noch een eventuele medeaanklager – binnen de termijn voor het instellen van rechtsmiddelen een rechtsmiddel heeft ingesteld.

Ik kom uit een andere lidstaat. Kan ik na het proces worden teruggestuurd?

Als EU-burger kunt u alleen bij verzwarende omstandigheden uit Duitsland worden uitgewezen en uitgezet. De bijzonderheden zijn geregeld in de wet op vrij verkeer EU (*Freizügigkeitsgesetz/EU*). Als u vreest te worden uitgewezen, kunt u een advocaat raadplegen.

Als ik veroordeeld ben, kan ik dan voor hetzelfde misdrijf opnieuw worden berecht?

In beginsel mag u niet tweemaal voor hetzelfde misdrijf veroordeeld worden. Om te bepalen of de veroordeling daadwerkelijk hetzelfde misdrijf betreft, is een gecompliceerde juridische afbakening nodig.

Laatste update: 30/08/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

6 – Verkeersovertredingen en andere lichte overtredingen

Hoe worden verkeersovertredingen behandeld?

Lichte verkeersdelicten, zoals bijvoorbeeld een snelheidsovertreding, worden administratief afgehandeld. Dit zijn geen misdrijven, maar overtredingen. Bij bijzonder zware verkeersdelicten, met name delicten waardoor andere mensen in gevaar worden gebracht of letsel oplopen, betreft het daarentegen meestal een misdrijf.

Het strafrechtelijk onderzoek bij lichte verkeersovertredingen wordt door de administratieve instanties uitgevoerd. U kunt tijdens deze procedure schriftelijk uw visie op de zaak bekendmaken. Bij kleine overtredingen (bijvoorbeeld parkeerovertredingen) krijgt u eerst een waarschuwing en het aanbod een administratieve boete van maximaal 35 euro te betalen. Als u betaalt, eindigt daarmee de procedure; als u niet betaalt en de administratieve instantie u schuldig acht, kan er een bekeuring worden opgemaakt waarmee een geldboete aan u wordt opgelegd. Met de bekeuring kan er ook een rijontzegging opgelegd worden. De hoogte van de geldboete en de duur van de rijontzegging is voor verkeersovertredingen in een [EU-catalogus](#) vastgelegd.

U kunt verzet aantekenen tegen de bekeuring. De procedure wordt dan via het openbaar ministerie aan de rechter overgedragen. Deze opent in principe een *Hauptverfahren* (inhoudelijke behandeling ter terechtzitting), zoals uitgelegd in [informatieblad 4](#). De rechter kan echter ook bij beschikking beslissen als hij een proces niet nodig vindt en u en het openbaar ministerie zich niet tegen deze procedure verzetten. Tegen een vonnis of een beschikking in een dergelijke procedure kunt u een rechtsmiddel instellen waarover het *Oberlandesgericht* zal beslissen. Dit rechtsmiddel is echter slechts beperkt toegestaan, bijvoorbeeld als aan u een geldboete van meer dan 250 euro is opgelegd of de zaak het doel van rechtsontwikkeling dient.

Worden onderdanen van andere lidstaten voor dergelijke overtredingen vervolgd? Hoe?

Ook onderdanen van andere lidstaten worden voor dergelijke overtredingen vervolgd. Als u wordt aangehouden nadat u een verkeersovertreding hebt begaan, kan de administratieve boete of een borgstelling direct ter plekke geïncasseerd worden. De borgstelling wordt aan het einde van de procedure met de aan u opgelegde geldboete verrekend. Als u niet wordt aangehouden nadat u een verkeersovertreding hebt begaan, kunt u vervolgd worden, voor zover uw lidstaat van herkomst gegevens over bezitters van voertuigen aan Duitsland doorgeeft. Naar het zich laat aanzien, gaat Duitsland vanaf het najaar van 2010 deelnemen aan de in de gehele EU geldende tenuitvoerlegging van geldelijke sancties. Dat betekent dat in Duitsland opgelegde geldboetes dan door uw lidstaat van herkomst kunnen worden geïncasseerd.

Komen deze overtredingen in mijn strafregister te staan?

Lichte verkeersovertredingen worden niet opgenomen in het [EU-Bundeszentralregister](#) voor misdrijven, maar in het [EU-Verkehrszentralregister](#). In dit centrale verkeersregister worden de gegevens opgeslagen van alle personen die met een Duits of buitenlands rijbewijs in het wegverkeer in Duitsland reeds een verkeersovertreding hebben begaan. Verkeersdelicten waarvoor een geldboete van 40 euro of hoger is opgelegd, worden hierin geregistreerd. Afhankelijk van de zwaarte van het delict wordt ook een bepaald aantal [EU-punten](#) geregistreerd. Vanaf het aantal van 18 punten wordt een Duits rijbewijs ingetrokken; bij een buitenlands rijbewijs vervalt dan het recht om in Duitsland te rijden.

Verdere informatie

De verkeersdelicten en de desbetreffende procedure zijn opgenomen in de [Wegenverkeerswet](#), het [verkeersreglement](#) en de wet op overtredingen.
Laatste update: 30/08/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

De volgende vertalingen zijn al beschikbaar: [et](#)

Verdachten (in strafzaken) - Estland

Deze informatiebladen geven informatie over wat er gebeurt als iemand verdacht of beschuldigd wordt van een misdrijf waarvoor hij of zij voor de rechter moet verschijnen. Zie [informatieblad 5](#) voor informatie over lichte verkeersovertredingen, die meestal met een boete afgehandeld worden.

Als u slachtoffer bent van een misdrijf, kunt u [hier](#) alle informatie over uw rechten vinden.

Samenvatting van het strafrechtproces

Hieronder volgt een samenvatting van de gebruikelijke fasen van het strafrechtproces.

Het in gang zetten van het strafproces

Vooronderzoek of opsporingsonderzoek

Inzage in het strafdossier en behandeling van verzoeken

Tenlastelegging

Vorbereidende zittingen

Proces

Rechterlijke uitspraak

Beroepsprocedure (in de rechtbanken van tweede en derde aanleg)

Tenuitvoerlegging van het vonnis

De informatiebladen bevatten informatie over deze fasen van de procedure en over uw rechten. Deze informatie komt niet in de plaats van juridisch advies en is alleen bedoeld als richtsnoer.

De rol van de Europese Commissie

NB: denk eraan dat de Europese Commissie geen rol speelt bij strafzaken in de lidstaten en u niet kan helpen als u een klacht hebt. In deze informatiebladen staat hoe en bij wie u een klacht kunt indienen.

Klik op de links hieronder voor de informatie die u nodig hebt

[1 – Juridisch advies inwinnen](#)

[2 - Mijn rechten tijdens het strafrechtelijk onderzoek](#)

Het in gang zetten van de strafrechtelijke procedure

Detentie en aanhouding

Verhoor en verzameling van bewijs

Inzage in het strafdossier, behandeling van verzoeken, en de tenlastelegging

Aanvullende informatie voor niet-ingezetenen

[3 - Mijn rechten tijdens het proces](#)

[4 - Mijn rechten na het proces](#)

[5 – Verkeersovertredingen](#)

Links

[Overzicht van de Estlandse strafrechtelijke procedure in het Engels](#)

Laatste update: 01/10/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([et](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

1 - Juridisch advies inwinnen

Het is heel belangrijk onafhankelijk juridisch advies in te winnen als u op een of andere manier betrokken bent bij een strafrechtproces. In de informatiebladen kunt u lezen wanneer en in welke omstandigheden u recht hebt op vertegenwoordiging door een advocaat. Hierin staat ook wat een advocaat voor u kan doen. In deze algemene informatiebladen kunt u lezen hoe u een advocaat kunt vinden en hoe de kosten van de advocaat worden voldaan als u het zich niet kunt veroorloven zelf juridisch advies in te winnen.

Ben ik verplicht om een advocaat te hebben?

Tijdens het vooronderzoek is het verplicht om een advocaat te hebben vanaf het moment dat u de gelegenheid hebt het strafdossier in te zien (zie [informatieblad 2](#)). Voorafgaand aan deze fase is het in de volgende gevallen verplicht om een advocaat te hebben:

indien u op het moment dat het misdrijf werd gepleegd minderjarig was;

indien u niet in staat bent uzelf te verdedigen vanwege een lichamelijke of geestelijke handicap, of indien de verdediging vanwege een dergelijke handicap moeilijk voor u is;

indien u wordt verdacht van een misdrijf waar een levenslange gevangenisstraf op staat;

indien uw zaak strijdig is met een zaak van een andere persoon die een advocaat heeft;

indien u ten minste zes maanden in bewaring bent gehouden;

indien uw zaak via een spoedprocedure wordt behandeld.

Tijdens het proces moet u een advocaat hebben. De deelname van de advocaat aan het proces is verplicht.

Een advocaat vinden

U hebt het recht uw eigen advocaat te kiezen, die u op grond van een overeenkomst vertegenwoordigt. De namen en contactgegevens van advocaten zijn beschikbaar op de website van de [Estlandse orde van advocaten](#).

Als u geen overeenkomst met een advocaat hebt of uw advocaat u niet kan vertegenwoordigen, hebt u het recht een verzoek in te dienen om een advocaat voor u te laten aanstellen. In dat geval stelt de Estlandse orde van advocaten een advocaat aan om u te vertegenwoordigen.

Uw recht om een advocaat voor u te laten aanstellen door de Estlandse orde van advocaten hangt niet af van uw economische situatie. Als u een aanvraag indient voor een advocaat hoeft u geen informatie over uw financiële situatie te verstrekken.

Als u een advocaat wilt laten aanstellen door de Estlandse orde van advocaten, moet u een verzoek indienen bij de opsporingsinstantie, de aanklager of de rechtbank.

In bepaalde procedures is deelname van de advocaat verplicht. Als u in een dergelijke procedure niet zelf een advocaat hebt gekozen, zal de opsporingsinstantie, de aanklager of de rechtbank er een voor u aanstellen. U hoeft dan geen verzoek in te dienen voor een advocaat.

De kosten van de advocaat betalen

U moet de door u gekozen advocaat zelf betalen. Het honorarium van de advocaat en de voorwaarden voor betaling zijn opgenomen in de overeenkomst met de cliënt.

Als u niet zelf een advocaat in de arm wilt nemen, hebt u recht op een door de staat bekostigde advocaat. De advocaat, die door de Estlandse orde van advocaten wordt aangesteld, wordt dan door de staat betaald. U hoeft de advocaat dan niet zelf te betalen. Als de rechter u schuldig bevindt, bent u verplicht de staat schadeloos te stellen voor de kosten van de advocaat.

Mag ik van advocaat wisselen?

U hebt het recht de door u gekozen advocaat te vervangen. Als er een advocaat voor u was aangesteld, hebt u het recht de advocaat te laten vervangen als de oorspronkelijke advocaat en de nieuwe advocaat daarmee instemmen. Als de voor u aangestelde advocaat ondeskundig of onzorgvuldig heeft gehandeld, hebt u het recht een verzoek bij de rechtbank in te dienen om de betreffende advocaat van de zaak af te halen en een nieuwe advocaat door de Estlandse orde van advocaten te laten aanstellen.

Links

 [De Estlandse orde van advocaten](#)

Laatste update: 01/10/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

2 - Mijn rechten tijdens het strafrechtelijk onderzoek en voordat de zaak door de rechtbank wordt behandeld

Het strafproces bestaat uit de volgende twee fasen: het vooronderzoek of opsporingsonderzoek en het proces. Het strafproces kan ook worden afgesloten zonder dat het door de rechtbank wordt behandeld (bijvoorbeeld als tijdens het onderzoek wordt vastgesteld dat het misdrijf niet is gepleegd). U kunt uitsluitend in een rechtbank schuldig worden bevonden aan een misdrijf.

Wat is het doel van het strafrechtelijk onderzoek?

Het doel van het strafrechtelijk onderzoek is vast te stellen of het misdrijf is gepleegd en wat de omstandigheden van het misdrijf waren. Tijdens het onderzoek wordt het bewijs voor het vermeende misdrijf verzameld, worden de omstandigheden van het misdrijf vastgesteld en wordt besloten of er voldoende bewijs is om u van het misdrijf te beschuldigen.

Uit welke fasen bestaat het strafrechtelijk onderzoek (opsporingsonderzoek)?

Het in gang zetten van het strafproces

Het strafproces wordt in gang gezet door een opsporingsinstantie (de politie of een andere staatsinstelling die daartoe de bevoegdheid heeft) of de aanklager. De strafrechtelijke procedure wordt in gang gezet als de politie of aanklager informatie heeft ontvangen over het vermeende misdrijf.

Detentie en aanhouding

Als de opsporingsinstantie gegronde redenen heeft om te vermoeden dat u een misdrijf hebt gepleegd, mag u 48 uur als verdachte worden vastgehouden. Als u wordt vastgehouden, moet u onmiddellijk door een opsporingsinstantie worden ondervraagd.

Als gedurende het onderzoek duidelijk wordt dat u ten onrechte wordt vastgehouden, moet u onmiddellijk in vrijheid worden gesteld. Als de opsporingsinstantie ervan overtuigd is dat u langer moet worden vastgehouden om te voorkomen dat u zich aan ondervraging zult onttrekken of nieuwe misdrijven zult plegen, moet zij een verzoek indienen bij de rechtbank voor een aanhoudingsbevel.

Als dit gebeurt, wordt u binnen 48 uur vanaf het moment van uw detentie aan de rechter voorgeleid. De rechter beslist dan of uw aanhouding gepast is. Als de rechter van oordeel is dat er geen rechtvaardigingsgrond voor uw aanhouding is, wordt u onmiddellijk in vrijheid gesteld.

Verhoor en verzameling van bewijs

Het doel van het onderzoek is bewijs te verzamelen dat de omstandigheden van het misdrijf bevestigt. Hiertoe worden de verdachte, het slachtoffer en de getuigen ondervraagd, wordt bewijs verzameld en worden forensische analyses en observatieactiviteiten verricht. Alle maatregelen die worden genomen om bewijs te verzamelen moeten overeenkomstig de wet worden gedocumenteerd. Om u in staat van beschuldiging te stellen mag uitsluitend wettelijk voorgeschreven en op wettelijke wijze verzameld bewijs worden gebruikt.

Inzage in het strafdossier, behandeling van verzoeken, en de tenlastelegging

Er wordt een strafdossier aangelegd, dat informatie bevat over het strafrechtelijk onderzoek en het bewijs. Als het strafrechtelijk onderzoek is afgerond, voorziet de aanklager de verdediging van een kopie van het dossier. Uw advocaat brengt u op de hoogte van het bewijs dat tegen u is verzameld en de grondslag van de u ten laste gelegde feiten.

U en uw advocaat hebben het recht een verzoek in te dienen bij de aanklager (bijvoorbeeld om aanvullende informatie in het dossier op te nemen, de strafrechtelijke procedure te beëindigen enz.). De aanklager moet over deze verzoeken beslissen. Als de aanklager niet aan een bepaald verzoek voldoet, kunt u hetzelfde verzoek tijdens het proces opnieuw indienen.

Indien de aanklager, nadat hij u van het dossier heeft voorzien en over eventuele verzoeken heeft beslist, meent dat er voldoende bewijs tegen u is om u te vervolgen, stelt hij een tenlastelegging op.

Dit is een document waarin de feiten worden uiteengezet en het bewijs wordt geleverd waarop de beschuldiging is gebaseerd. De aanklager overlegt de tenlastelegging aan de verdediging en verstuurt deze naar de rechter. Op grond van de tenlastelegging stelt de rechter strafvervolgning tegen u in.

Mijn rechten tijdens het onderzoek

[Het in gang zetten van het strafproces \(1\)](#)

[Detentie en aanhouding \(2\)](#)

[Verhoor en verzameling van bewijs \(3\)](#)

[Inzage in het strafdossier, behandeling van verzoeken, en de tenlastelegging \(4\)](#)

[Aanvullende informatie voor niet-ingezetenen \(5\)](#)

[Het in gang zetten van het strafproces \(1\)](#)

Waarom wordt het strafproces in gang gezet?

Het strafproces wordt in gang gezet omdat de opsporingsinstantie informatie heeft ontvangen die erop wijst dat er een misdrijf is gepleegd. Deze informatie kan gebaseerd zijn op een klacht die iemand heeft ingediend of de ontdekking van een feit dat erop wijst dat er een misdrijf is gepleegd.

Het doel van het strafproces is vast te stellen of er een misdrijf is gepleegd en zo ja, of er voldoende bewijs is om de verdachte van een misdrijf te beschuldigen.

Wie verricht het strafrechtelijk onderzoek?

De strafrechtelijke procedure wordt geleid door [de openbare aanklager](#) en het strafrechtelijk onderzoek wordt overeenkomstig de instructies van de openbare aanklager door een opsporingsinstantie verricht. Over het algemeen verricht [de politie](#) het onderzoek. Het onderzoek kan tevens verricht worden door [de binnenlandse veiligheidsdienst](#), [de belastingdienst](#), [de milieu-inspectie](#), [de afdeling gevangenis en gevangenisdiensten van het ministerie van Justitie](#), de militaire politie en [de mededingingsautoriteit](#).

Er zijn bepaalde procedurele handelingen die opsporingsinstanties uitsluitend mogen verrichten met toestemming van de openbare aanklager of de rechter.

Hoe kom ik te weten dat het strafproces in gang is gezet?

Het strafproces wordt in gang gezet met de eerste procedurele handeling. Als u ervan verdacht wordt een misdrijf te hebben gepleegd, komt u te weten dat het strafproces in gang is gezet doordat u als verdachte wordt aangehouden of door de opsporingsinstantie wordt opgeroepen en ondervraagd.

Waarom zou ik ervan verdacht kunnen worden een misdrijf te hebben gepleegd?

U kunt als verdachte worden beschouwd indien de opsporingsinstantie voldoende gronden heeft om te vermoeden dat u een misdrijf hebt gepleegd. Deze gronden kunnen om verschillende redenen gerechtvaardigd zijn, bijvoorbeeld:

- u bent op heterdaad of onmiddellijk na het plegen van het misdrijf betrapt;
- een getuige of het slachtoffer van het misdrijf herkent u als de dader;
- bewijs van het misdrijf of andere informatie wijst erop dat u de dader bent.

Welke rechten heb ik als verdachte?

Uw belangrijkste rechten als verdachte zijn:

- het recht om te vernemen waar u van wordt verdacht, om verklaringen af te leggen met betrekking tot de verdenking, dan wel dit te weigeren;

- het recht om te weten dat uw verklaringen tegen u kunnen worden gebruikt;

- het recht op bijstand van een tolk;

- het recht op bijstand van een advocaat;

- het recht om de advocaat onder vier ogen te spreken;

- het recht om in aanwezigheid van uw advocaat te worden verhoord;

- het recht om deel te nemen aan de rechtszitting over het bevel tot uw aanhouding;

- het recht om bewijs aan te voeren;

- het recht om verzoeken en klachten in te dienen;

- het recht om dossiers van procedurehandelingen in te zien en verklaringen af te leggen over de voorwaarden, de voortgang en de resultaten van deze procedurehandelingen en over de dossiers, en om deze verklaringen te laten vastleggen;

- het recht om in te stemmen met de toepassing van een bepaalde beslechtingsprocedure, om deel te nemen aan de onderhandelingen over het type en de omvang van de op te leggen straf en om een schikkingsovereenkomst te sluiten of weigeren te sluiten.

Welke plichten heb ik?

U bent verplicht:

- te verschijnen wanneer de opsporingsinstantie, de aanklager of de rechter u dit opdraagt;

- deel te nemen aan procedurele handelingen en de bevelen van de opsporingsinstantie, de aanklager en de rechter op te volgen.

Wat krijg ik te horen over de procedures die plaatsvinden?

Als u de verdachte bent, moet de opsporingsinstantie u op de hoogte brengen van uw rechten en plichten. U wordt gevraagd het proces-verbaal van het verhoor te ondertekenen en daarmee bevestigt u dat u op de hoogte bent gebracht van uw rechten en plichten.

Daarna krijgt u te horen waarvan u wordt verdacht. Dat betekent dat u een korte beschrijving krijgt van het feit waarvan u wordt verdacht. Daarnaast wordt u geïnformeerd over de wet waarin dit feit als een misdrijf wordt omschreven. De opsporingsinstantie noch de aanklager zijn verplicht om u meer informatie te geven voordat het vooronderzoek is afgerond.

Wanneer kan ik mijn advocaat spreken?

Vanaf het moment dat u een verdachte bent die aan een strafrechtelijke procedure wordt onderworpen, hebt u het recht met uw advocaat te spreken. U hebt het recht om met uw advocaat te spreken voordat de opsporingsinstantie u gaat ondervragen.

Detentie en aanhouding (2)

Onder welke omstandigheden mag ik worden vastgehouden?

U kunt als verdachte worden vastgehouden als:

- u op heterdaad of onmiddellijk na het plegen van het misdrijf bent betrapt;

- een getuige of het slachtoffer van het misdrijf u als de dader herkent;

- het bewijs dat verband houdt met het misdrijf erop wijst dat u de mogelijke dader bent.

Ook kunt u worden vastgehouden als de opsporingsinstantie andere informatie heeft die u als verdachte aanwijst en:

- u probeert te ontsnappen;

- uw identiteit niet is vastgesteld;

- de opsporingsinstantie van mening is dat u mogelijk nog andere misdrijven zult plegen, dat u zich aan het strafproces zult onttrekken of dat u dit op een of andere manier zult bemoeilijken.

U kunt worden vastgehouden en aangehouden in het kader van uitlevering aan een ander land (zie [Verhoor en verzameling van bewijs \(3\)](#)).

Wie mag mij vasthouden?

De opsporingsinstantie heeft het recht u vast te houden. Als u op heterdaad of onmiddellijk na het plegen van het misdrijf wordt betrapt, of als u probeert te ontsnappen, mag iedere persoon u naar de politie brengen om te worden vastgehouden.

Hoe krijg ik te horen waarom ik word vastgehouden en wat er daarna gebeurt?

Op het moment dat u wordt vastgehouden, moet de opsporingsinstantie u op de hoogte stellen van de redenen voor uw detentie en u informeren over uw rechten en plichten. De ambtenaar stelt een document op over de detentie met daarin de rechtsgrondslag voor uw detentie en de omstandigheden van het misdrijf waarvan u wordt verdacht. U hebt het recht verzoeken in te dienen en te eisen dat deze worden opgenomen in het document over detentie.

Ik spreek de lokale taal niet; hoe weet ik wat er gaande is?

De opsporingsinstantie moet u onmiddellijk op de hoogte stellen van de redenen voor uw detentie en van uw rechten, in een taal en op een manier die voor u te begrijpen is. De opsporingsinstantie moet, indien nodig, voor een tolk zorgen. Er wordt alleen voor een tolk gezorgd (niet voor een schriftelijke vertaling).

Mag ik mijn naasten op de hoogte stellen van mijn detentie?

U hebt het recht ten minste één naaste naar keuze op te hoogte te laten stellen. Kennisgeving vindt plaats via de opsporingsinstantie. Dat betekent dat u het recht hebt te vragen dat een door u gekozen persoon in kennis wordt gesteld, en dit wordt door de opsporingsinstantie gedaan.

Indien de opsporingsinstantie van mening is dat het schadelijk kan zijn voor het strafproces om de door u gekozen persoon van uw detentie op de hoogte te stellen, kan zij de kennisgeving weigeren. De aanklager moet voor een dergelijke weigering toestemming verlenen.

Hoe lang mag ik worden vastgehouden?

U mag maximaal 48 uur worden vastgehouden. Als de rechter binnen 48 vanaf het moment dat u bent vastgehouden geen aanhoudingsbevel heeft uitgevaardigd, moet de opsporingsinstantie u onmiddellijk vrijlaten.

Onder welke omstandigheden mag ik worden aangehouden?

U kunt op verzoek van de aanklager worden aangehouden als er gegronde redenen bestaan om te vermoeden dat u zich aan de strafrechtelijke procedure zult onttrekken of nieuwe misdrijven zult plegen. Alleen een rechter kan toestemming geven voor de aanhouding.

Hoe wordt de beslissing over mijn aanhouding genomen?

De opsporingsinstantie brengt u naar een rechter en verzoekt deze een aanhoudingsbevel uit te vaardigen. De aanklager en, indien u dat wenst, uw advocaat worden ook uitgenodigd om op de zitting te verschijnen. De rechter leest het dossier van uw strafzaak en ondervraagt u om de gronden voor uw aanhouding te controleren. Nadat de rechter beide partijen in de zaak heeft gehoord, besluit hij of zij het aanhoudingsbevel al dan niet te verlenen. Indien het bevel niet wordt verleend, moet u onmiddellijk worden vrijgelaten.

Hoe lang kan mijn aanhouding duren?

Gedurende het vooronderzoek mag u niet langer dan 6 maanden worden vastgehouden. In uitzonderlijke gevallen kan deze termijn worden verlengd. Na iedere periode van twee maanden hebt u het recht de rechter te verzoeken de gronden voor uw aanhouding opnieuw te onderzoeken. De rechter moet dan binnen 5 dagen beslissen of de handhaving van uw aanhouding al dan niet gerechtvaardigd is. Als de rechter van oordeel is dat de aanhouding niet langer gerechtvaardigd is, moet u onmiddellijk worden vrijgelaten.

Kan ik op borgtocht worden vrijgelaten?

U hebt het recht te verzoeken dat u tegen betaling van een borgsom op vrije voeten wordt gesteld. Hiertoe moet u een verzoek indienen bij de rechtbank. U wordt aan een rechter voorgeleid die over het verzoek over vrijlating op borgtocht zal beslissen. De rechter moet uw mening en die van uw advocaat horen. Als de rechter het verzoek toekent, wordt u vrijgelaten nadat de borgsom is overgemaakt naar de bankrekening van de rechtbank.

Heb ik het recht hoger beroep in te stellen tegen het aanhoudingsbevel?

U hebt het recht hoger beroep in te stellen tegen uw aanhoudingsbevel. Hiertoe moet u of uw advocaat een schriftelijk verzoek indienen bij de arrondissementsrechtbank via de rechtbank die het oorspronkelijke aanhoudingsbevel heeft uitgevaardigd. U moet dit verzoek indienen binnen 10 dagen nadat u in kennis bent gesteld van het aanhoudingsbevel.

Verhoor en verzameling van bewijs (3)

Wat is het doel van het verhoor en de verzameling van bewijs?

Het doel van het verhoor en de verzameling van bewijs is de omstandigheden van het vermeende misdrijf vast te stellen en op schrift te stellen zodat deze tijdens de rechtszaak gecontroleerd kunnen worden. De opsporingsinstantie en de aanklager zijn verplicht zowel de informatie te verzamelen die erop wijst dat u betrokken was bij het misdrijf als de informatie die voor u pleit. U hoeft uw onschuld niet te bewijzen.

Wordt mij om informatie gevraagd?

Als u een verdachte bent, moet de opsporingsinstantie u onmiddellijk ondervragen.

Moet ik de opsporingsinstantie informatie geven?

U hoeft de opsporingsinstantie geen informatie te geven, noch de vragen die zij u stelt te beantwoorden. U hebt het recht om te zwijgen. Zwijgen kan in geen geval worden uitgelegd als een schuldbekenenis. U kunt niet gedwongen worden om tegen uzelf of uw naasten te getuigen.

Hoe vindt het verhoor plaats?

Aan het begin van het verhoor moet u verteld worden dat u het recht hebt te weigeren een verklaring af te leggen en dat uw verklaring tegen u kan worden gebruikt. U wordt eerst gevraagd of u het misdrijf waarvan u wordt verdacht hebt gepleegd.

U krijgt de gelegenheid te verklaren wat u weet over het misdrijf dat wordt onderzocht. Ook zullen u vragen worden gesteld. Er wordt een schriftelijk verslag (proces-verbaal) van het verhoor opgesteld. U hebt het recht dit verslag door te lezen voordat u het ondertekent. U hebt het recht uw opmerkingen op te laten nemen in het verslag.

Wat gebeurt er als ik iets zeg dat tegen mij pleit?

De door u afgelegde verklaring kan als bewijs tegen u worden gebruikt.

Mag ik vóór het proces schuld bekennen aan (een deel van) de feiten in de tenlastelegging?

Tijdens het verhoor mag u schuld bekennen aan enkele of aan alle ten laste gelegde feiten. U hebt ook het recht dit op ieder moment na het verhoor te doen, zelfs als u tijdens het verhoor hebt gezegd niet schuldig te zijn.

De strafrechtelijke procedure wordt niet beëindigd als u schuld bekent. De opsporingsinstantie moet nog steeds de omstandigheden van het misdrijf vaststellen en bewijzen. U kunt niet uitsluitend op grond van uw bekenenis van het misdrijf worden veroordeeld.

Heb ik het recht mijn bekenenis later in te trekken?

Als u schuld hebt bekend, hebt u het recht op uw eerdere verklaring terug te komen en later in de strafrechtelijke procedure en ook tijdens het proces te ontkennen dat u schuldig bent. In een dergelijk geval kan uw eerdere bekenenis tijdens de rechtszaak worden ingebracht en als bewijslast tegen u worden gebruikt. Als andere bewijzen bevestigen dat u schuldig bent, wordt er geen op acht geslagen dat u uw bekenenis hebt ingetrokken, omdat uw verklaring als onbetrouwbaar wordt beschouwd.

Kan ik informatie krijgen over de getuigen die tegen mij getuigen?

Tijdens het strafrechtelijk onderzoek is de opsporingsinstantie niet verplicht u te laten weten welke getuigen tegen u hebben getuigd en wat deze getuigen hebben verklaard. U wordt geïnformeerd over de getuigen en hun bewijs op het moment dat u inzage krijgt in het strafdossier aan het eind van het onderzoek (zie [Inzage in het strafdossier](#), [behandeling van verzoeken](#), en [de tenlastelegging \(4\)](#)).

Worden er vragen gesteld over eerdere door mij gepleegde strafbare feiten?

Er kan naar eerdere door u gepleegde strafbare feiten worden gevraagd, maar u mag weigeren deze informatie te verstrekken. De opsporingsinstantie heeft het recht om in de diverse registers na te gaan of u eerdere strafbare feiten hebt gepleegd. Eventuele eerdere strafbare feiten worden vermeld in de tenlastelegging.

Mag ik gefouilleerd worden?

De opsporingsinstantie heeft het recht een onderzoek aan uw lichaam te verrichten om sporen van het misdrijf, specifieke kenmerken van uw lichaam en andere informatie te vinden die belangrijk is voor het strafrechtelijk onderzoek.

Mogen er vingerafdrukken worden genomen en wordt er DNA (bijvoorbeeld haar, speeksel) of een andere lichaamsvloeistof bij mij afgenomen?

De opsporingsinstantie heeft het recht aanrakingsporen en monsters bij u af te nemen, waaronder vingerafdrukken en biologisch materiaal ten behoeve van DNA-onderzoek.

Als u weigert monsters af te geven, heeft de opsporingsinstantie het recht u daartoe te dwingen. Als u echter weigert monsters af te geven of indien het afgeven van monsters uw fysieke integriteit schaadt, kunnen deze uitsluitend worden afgenomen op grond van een beschikking van de opsporingsinstantie. U hebt het recht om deze beschikking in te zien.

Mag mijn woning, bedrijfspand, auto, enz. worden doorzocht?

Uw woning, bedrijfspand of auto enz. mogen worden doorzocht met het doel bewijs van het misdrijf te vinden of andere voorwerpen die noodzakelijk zijn om het misdrijf op te lossen. De aanklager of de rechter moet hiertoe een huiszoekingsbevel afgeven. Als een woning, bedrijfspand of auto dringend moet worden doorzocht, kan dit ook worden toegestaan op grond van een bevel van de opsporingsinstantie.

Het huiszoekingsbevel moet worden getoond aan degene wiens woning, bedrijfspand of auto wordt doorzocht en deze moet verzocht worden het in het bevel genoemde voorwerp af te geven. Als het voorwerp niet wordt afgegeven, verrichten de ambtenaren van de opsporingsinstantie de huiszoeking.

Kan ik een klacht indienen als mijn rechten worden geschonden?

Als uw rechten worden geschonden, hebt u het recht te klagen over de handelingen van de opsporingsinstantie en een klacht in te dienen bij [de aanklager](#). Als de klacht betrekking heeft op de verrichtingen van de aanklager, kan deze worden ingediend bij het [openbaar ministerie](#). De klacht wordt binnen 30 dagen opgelost. U krijgt een kopie van de beslissing toegestuurd. Als u het niet eens bent met de beslissing van het openbaar ministerie, hebt u het recht om binnen 10 dagen een klacht in te dienen bij de rechtbank.

Inzage in het strafdossier, behandeling van verzoeken, en de tenlastelegging (4)

Wat is het doel van inzage in het strafdossier?

Alle tijdens het strafrechtelijk onderzoek verzamelde bewijzen en de samenvatting van het vooronderzoek waarin de omstandigheden van het misdrijf worden beschreven, worden aan het dossier toegevoegd. Het is noodzakelijk dat u als verdachte inzage krijgt in het strafdossier zodat u weet welke feiten u ten laste worden gelegd en hoe deze worden gestaafd.

Wanneer kan ik het strafdossier inzien?

Als u een verdachte bent, wordt het dossier aan u ter beschikking gesteld nadat het strafrechtelijk onderzoek is afgerond.

Hoe wordt inzage in het strafdossier verleend?

Vanaf het moment dat het dossier aan u ter beschikking wordt gesteld, moet u een advocaat hebben (zie [informatieblad 1](#)). De aanklager geeft een kopie van het strafdossier aan uw advocaat. Uw advocaat informeert u over de inhoud van het dossier.

Hoeveel tijd krijg ik om het strafdossier te bestuderen?

Er is geen specifieke termijn vastgesteld voor het bestuderen van het dossier. Als de aanklager van oordeel is dat het bestuderen van het dossier wordt uitgesteld, kan hij een dergelijke termijn vaststellen. Hij moet voldoende tijd geven om te waarborgen dat u uw recht om uzelf te verdedigen daadwerkelijk kunt uitoefenen.

Wat is het doel van het indienen van verzoeken?

Nadat u het strafdossier hebt bestudeerd, hebben u en uw advocaat het recht om verzoeken in te dienen bij de aanklager. Het doel hiervan is ervoor te zorgen dat de strafrechtelijke procedure zorgvuldig en rechtvaardig wordt uitgevoerd.

U hebt het recht te verzoeken dat:

- aanvullende onderzoeksprocedures worden uitgevoerd;
- door u aangevoerd nieuw bewijs wordt opgenomen in het dossier;
- materiaal dat niet relevant is voor de zaak uit het dossier wordt verwijderd, enz.

Ook hebt u het recht te verzoeken dat de aanklager het strafproces beëindigt indien er, naar uw mening, geen gronden bestaan om het voort te zetten.

Daarnaast hebt u het recht te verzoeken dat de zaak wordt behandeld door middel van een vereenvoudigde procedure waarin de wet voorziet (bijvoorbeeld een minnelijke regeling) zonder een volledig proces.

Hoe moet ik verzoeken indienen?

Verzoeken worden schriftelijk bij de openbare aanklager ingediend. Ze moeten binnen tien dagen na de datum waarop het strafdossier is bestudeerd, worden ingediend. Als het een grote en gecompliceerde strafzaak betreft, kan de openbare aanklager deze termijn verlengen tot vijftien dagen (artikel 225 van het wetboek van strafvordering, dat op 1 september 2011 in werking is getreden).

Hoe worden de verzoeken behandeld?

De aanklager beoordeelt de verzoeken binnen 10 dagen. Als de aanklager een verzoek afwijst, wordt er een beschikking opgesteld waarvan een kopie naar u wordt verstuurd. Als uw verzoek in deze fase wordt afgewezen, kunt u het opnieuw indienen tijdens het proces.

Wanneer wordt de tenlastelegging overgelegd?

Nadat u het strafdossier hebt bestudeerd en de aanklager een beslissing heeft genomen over uw verzoeken, wordt u in staat van beschuldiging gesteld indien de aanklager ervan overtuigd is dat er voldoende bewijs is om u strafrechtelijk te vervolgen.

Hoe wordt de tenlastelegging overgelegd?

De aanklager stelt een tenlastelegging op. De tenlastelegging is een document waarin de feiten worden vermeld waarop de tenlastelegging is gebaseerd en het bewijs dat deze feiten bevestigt. De aanklager overlegt de tenlastelegging aan u en uw advocaat en verstuurt deze naar de rechter.

Kan de tenlastelegging worden veranderd voordat het proces begint?

De rechter kan de zaak alleen behandelen op grond van de tenlastelegging. De aanklager kan de tenlastelegging wijzigen en aanvullen, maar in dat geval moet er een nieuwe tenlastelegging worden overgelegd.

Ik ben al eerder voor dezelfde feiten in een ander land vervolgd. Wat gebeurt er nu?

Als u in een ander land schuldig bent bevonden aan dezelfde feiten, of indien het strafproces met betrekking tot de feiten is beëindigd, kunt u niet opnieuw voor hetzelfde misdrijf worden aangeklaagd. In een dergelijke situatie geldt dat een eventueel tegen u in gang gezet strafproces in Estland moet worden beëindigd zonder dat u in staat van beschuldiging wordt gesteld.

Kan mijn zaak langs minnelijke weg worden opgelost?

Nadat u het strafdossier hebt bestudeerd, hebt u het recht de aanklager te verzoeken om het starten van een onderhandelingsprocedure. Als de aanklager uw verzoek inwilligt, zullen er onderhandelingen worden gestart met u en uw advocaat over de wettelijke omschrijving van de daad waarvan u wordt beschuldigd, en de straf die daarvoor moet worden opgelegd.

Als de onderhandelingen ertoe leiden dat u een overeenkomst bereikt, wordt deze op schrift gesteld en ter bekrachtiging bij de rechtbank ingediend. Als de rechtbank de overeenkomst bekrachtigt, wordt u veroordeeld voor het misdrijf volgens de overeenkomst die u hebt gesloten.

Aanvullende informatie voor niet-ingezetenen (5)

Wat is het Europees aanhoudingsbevel?

Het [Europees aanhoudingsbevel](#) is een verzoek van een instelling van een lidstaat van de Europese Unie aan een andere lidstaat van de Europese Unie tot detentie, aanhouding en/of uitlevering van een bepaalde persoon aan de verzoekende lidstaat, zodat deze lidstaat een strafproces kan voortzetten of de betreffende persoon kan gevangenzetten.

Welke rechten heb ik als ik op basis van een Europees aanhoudingsbevel wordt vastgehouden?

Als u wordt vastgehouden, moeten de gronden voor de detentie aan u worden uitgelegd en moet u worden meegedeeld dat u kunt instemmen met uitlevering aan een andere lidstaat. Als u instemt met uitlevering, kunt u later niet op uw beslissing terugkomen. Vanaf het moment dat u wordt vastgehouden, hebt u recht op kosteloze rechtsbijstand en hulp van een tolk.

Hoe wordt de beslissing over mijn uitlevering aan een andere lidstaat genomen?

De rechter beslist of u al dan niet zal worden uitgeleverd. U, uw advocaat en de aanklager zullen de rechtszitting bijwonen. De rechter moet uw mening over de uitlevering horen. De rechter doet uitspraak en beslist daarmee of de uitlevering wordt toegestaan of geweigerd. U hebt vanaf de ontvangst van de uitspraak 3 dagen de tijd om hoger beroep in te stellen bij de arrondissementsrechtbank. De arrondissementsrechtbank heeft 10 dagen de tijd om het hoger beroep te behandelen; de beslissing van deze rechtbank is definitief.

Hoe snel wordt de beslissing over mijn uitlevering aan een andere lidstaat genomen?

Als u met de uitlevering hebt ingestemd, moet er binnen 10 dagen een beslissing worden genomen. Als u niet met de uitlevering hebt ingestemd, moet de definitieve beslissing om de uitlevering toe te staan dan wel te weigeren binnen 60 dagen na uw aanhouding worden genomen. In uitzonderlijke gevallen kan deze termijn met 30 dagen worden verlengd. Als de uitspraak van de rechter over uw uitlevering rechtskracht heeft gekregen, moet u binnen 10 dagen aan het verzoekende land worden uitgeleverd. Als u niet binnen deze termijn wordt uitgeleverd, moet u worden vrijgelaten.

Onder welke omstandigheden kan ik aan een ander land worden uitgeleverd?

Als een ander land een strafproces is begonnen en een aanhoudingsbevel heeft opgesteld of indien een rechter in dat land u heeft veroordeeld tot gevangenisstraf, kan dat land om uw uitlevering verzoeken. Indien Estland een verzoek tot uitlevering van een ander land heeft ontvangen, of een verzoek tot aanhouding via Interpol, kunt u worden vastgehouden en aangehouden voor de duur van de uitleveringsprocedure. Tijdens de uitleveringsprocedure kunt u maximaal één jaar worden aangehouden. De rechter beslist of uitlevering moet worden toegestaan.

Mag ik contact opnemen met de ambassade van mijn land als ik word aangehouden?

Als u een burger bent van een ander land dan Estland, wordt een kopie van uw aanhoudingsbevel naar [het ministerie van Buitenlandse Zaken](#) gestuurd. Het ministerie van Buitenlandse Zaken stelt de ambassade of het consulaat van uw land op de hoogte van uw aanhouding. U hebt het recht een onderhoud aan te vragen met de consulaire ambtenaar van uw land.

Krijg ik een tolk als ik de lokale taal niet spreek?

De opsporingsinstantie en aanklager moeten ervoor zorgen dat u hulp krijgt van een tolk. De tolk moet aanwezig zijn bij alle procedurele handelingen waaraan u deelneemt. De tolk is verplicht alles dat verband houdt met de procedurele handeling getrouw en volledig te vertalen. Er wordt alleen voor een tolk gezorgd (niet voor een schriftelijke vertaling).

U kunt een verzoek indienen voor een schriftelijke vertaling van de tenlastelegging in uw moedertaal of een andere taal die u beheerst. Andere documenten die onderdeel uitmaken van het strafproces worden niet schriftelijk vertaald.

Moet ik in Estland blijven gedurende het strafproces? Mag ik het land verlaten?

U hoeft gedurende het strafproces niet in Estland te blijven en u mag het land verlaten, maar u bent verplicht u bij de opsporingsinstantie te melden indien dit vereist is voor een procedurele handeling door de opsporingsinstantie. De opsporingsinstantie kan u verbieden om zonder haar toestemming uw woonplaats te verlaten.

Als u uw woonplaats voor langer dan 24 uur wilt verlaten, heeft u vooraf toestemming nodig van de opsporingsinstantie. Als u zich niet bij de opsporingsinstantie meldt wanneer dat is vereist of het verbod uw woonplaats te verlaten overtreedt, kunt u worden aangehouden.

Kan ik vanuit het buitenland worden verhoord door middel van telecommunicatie, bv. via een videoverbinding?

De opsporingsinstantie kan uw verhoor in het buitenland afnemen via een rechtstreekse videoverbinding. Een dergelijk verhoor kan alleen plaatsvinden indien u daarin toestemt.

Links

[Wetboek van strafvordering](#)

[Wetboek van strafvordering in het Engels \(bevat niet alle amendementen\)](#)

Laatste update: 01/10/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

3 - Mijn rechten tijdens de rechtszaak

Waar vindt het proces plaats?

Alle strafzaken worden behandeld door [arrondissementsrechtbanken](#). Over het algemeen wordt de beslissing door een alleensprekend rechter genomen. Strafzaken over misdrijven van de eerste categorie worden behandeld door de voorzitter van de rechtbank en twee lekenrechters.

Is het proces openbaar?

Het proces is openbaar.

De rechter kan verklaren dat het proces geheel of gedeeltelijk achter gesloten deuren zal worden gehouden:

ter bescherming van staats- of bedrijfsgeheimen;

ter bescherming van de zeden, het gezins- of privéleven;

in het belang van een minderjarige;

in het belang van de rechtspleging, onder andere in gevallen waarin een openbaar proces de veiligheid van de rechtbank, de partijen bij de procedure of de getuigen in gevaar kan brengen.

Kan de tenlastelegging tijdens het proces worden veranderd?

Voor het eind van de rechtszitting kan de openbare aanklager de tenlastelegging veranderen of er nieuwe feiten aan toevoegen. Indien dit gebeurt, stelt de openbare aanklager een nieuwe tenlastelegging op. Dit wordt niet gedaan als de tenlastelegging in uw voordeel is veranderd. Als de tenlastelegging is veranderd, hebben u en uw advocaat het recht te verzoeken dat het proces wordt opgeschort zodat u uw verdediging kunt voorbereiden.

Wat gebeurt er als ik tijdens het proces schuld bekennen aan (een deel van) de feiten in de tenlastelegging?

Uw bekentenis wordt behandeld als een bewijsstuk van het misdrijf. Als u schuld bekennt, moet de openbare aanklager uw schuld nog steeds aan de hand van ander bewijsmateriaal aantonen.

Moet ik bij het proces aanwezig zijn? Kan het proces zonder mij gevoerd worden?

De verdachte moet verplicht deelnemen aan het proces. In uitzonderlijke gevallen kan het proces zonder u gevoerd worden, namelijk in de volgende gevallen:

indien u de orde hebt verstoord tijdens het proces en de bevelen van de rechter hebt genegeerd, en u als gevolg daarvan uit de rechtszaal bent verwijderd.

indien u zich buiten de Republiek Estland bevindt en niet voor de rechter bent verschenen, en het mogelijk is de zaak in uw afwezigheid te behandelen.

indien u na uw verhoor voor de rechter in een zodanige staat verkeert dat u uw deelname aan het proces niet kunt voortzetten, en het mogelijk is de zaak in uw afwezigheid te behandelen.

Als ik in een ander land woon, kan ik dan deelnemen via een videoverbinding?

De rechtbank heeft het recht u te laten deelnemen aan het proces via een videoverbinding als het problematisch voor u is om voor de rechter te verschijnen.

Dat kan alleen met uw toestemming.

Wordt er gezorgd voor een vertaling als ik het proces niet kan volgen?

Als u de taal van het proces niet verstaat, moet de rechtbank voor een tolk zorgen tijdens het proces. Er wordt alleen voor een tolk gezorgd (niet voor een schriftelijke vertaling).

Ben ik verplicht om een advocaat te hebben? Krijg ik een advocaat toegewezen?

U bent verplicht om een advocaat te hebben, en als u er niet zelf een hebt gekozen, wordt er een aan u toegewezen door de Estlandse orde van advocaten (zie [Informatieblad 1](#)).

Mag ik spreken tijdens het proces? Ben ik verplicht te spreken tijdens het proces?

U hebt het recht te spreken tijdens het proces en uw mening te geven over de omstandigheden van uw zaak. U bent niet verplicht te spreken tijdens het proces en u hebt het recht te zwijgen.

Wat gebeurt er als ik niet de waarheid spreek tijdens het proces?

De verdachte is niet verplicht om tijdens het proces de waarheid te spreken. Als u niet de waarheid spreekt, kunnen daar geen sancties voor u aan worden verbonden. Als tijdens het proces wordt bewezen dat u in de rechtbank hebt gelogen, kan uw volledige getuigenis (met inbegrip van het waarheidsgetrouwe deel) als onbetrouwbaar worden beschouwd. In dat geval wordt uw getuigenis niet als bewijs beschouwd.

Mag ik het bewijs dat tegen mij wordt aangevoerd, aanvechten?

U hebt het recht bezwaren in te brengen tegen het bewijs dat bij de rechtbank tegen u wordt ingediend. Het bewijs mag niet tijdens het proces worden gebruikt als het op een manier is verkregen die wezenlijk strijdig is met de wet. U hebt het recht de betrouwbaarheid van het bewijs aan te vechten en ook de toelaatbaarheid ervan.

U en uw advocaat kunnen het bewijs gedurende iedere fase van de strafrechtelijke procedure mondeling of schriftelijk aanvechten, tot aan het eind van het proces.

Wat voor soort tegenbewijs mag ik aanvoeren?

U hebt het recht tijdens het proces alle bewijsmiddelen bij te brengen die relevant zijn voor de zaak en op wettige wijze zijn verkregen.

Welke voorwaarden gelden er voor mijn bewijs?

Over het algemeen moet er om nieuw bewijs bij te brengen, een verzoek worden ingediend nadat het strafdossier is bestudeerd of ten minste drie werkdagen voor de voorbereidende zitting. Het is echter ook mogelijk nieuw bewijs tijdens het proces aan te voeren als het om objectieve redenen niet mogelijk was het eerder bij te brengen.

Mag ik een privédetective inschakelen om bewijs te verzamelen?

U hebt het recht een privédetective in te schakelen om bewijs te verkrijgen. Door een privédetective verzameld bewijs is toelaatbaar indien het legaal door de privédetective is verkregen.

Mag ik getuigen verzoeken voor mij te getuigen?

U hebt het recht te verzoeken dat mensen die belangrijke informatie hebben die relevant is voor het oplossen van uw zaak, worden uitgenodigd om voor de rechter te verschijnen.

Mag ik of mijn advocaat vragen stellen aan andere getuigen in mijn zaak? Mag ik of mijn advocaat hun verklaring aanvechten?

U en uw advocaat hebben het recht alle getuigen te ondervragen. U hebt het recht uw mening te geven over de relevantie en waarachtigheid van getuigenverklaringen. U hebt het recht bewijs aan te voeren waaruit blijkt dat de verklaringen van de getuige onjuist zijn of dat twijfel doet ontstaan over de betrouwbaarheid ervan.

Wordt er rekening gehouden met eerder door mij gepleegde strafbare feiten?

De rechter mag uitsluitend rekening houden met informatie over eerder door u gepleegde strafbare feiten die is opgenomen in het [strafregister](#) en die niet is verwijderd van uw strafblad. (Een strafbaar feit wordt van uw strafblad verwijderd binnen één tot vijftien jaar nadat u uw straf hebt ondergaan, afhankelijk van de ernst van het feit).

Er kan ook rekening worden gehouden met informatie uit andere landen over eerder door u gepleegde strafbare feiten. De strafbare feiten waarmee rekening wordt gehouden, moeten in de tenlastelegging worden uiteengezet. In het geval van bepaalde misdrijven kan het feit dat u eerdere, vergelijkbare misdrijven hebt gepleegd, ertoe leiden dat er een zwaardere straf wordt opgelegd.

Wat zijn de mogelijke uitkomsten van het proces?

Na het proces zal de rechter u veroordelen dan wel vrijspreken. U wordt vrijgesproken indien gedurende het proces niet wordt bewezen dat het misdrijf is gepleegd of dat het door u is gepleegd. U wordt ook vrijgesproken indien de openbare aanklager besluit van vervolging af te zien. U wordt veroordeeld als tijdens het proces wordt bewezen dat u het misdrijf hebt gepleegd.

Als u schuldig wordt bevonden, legt de rechter overeenkomstig de wet een straf op. De mogelijke straffen zijn:

een geldboete, die dertig tot vijfhonderd maal uw gemiddelde dagelijkse inkomens kan bedragen;

een gevangenisstraf van minimaal dertig dagen en maximaal twintig jaar of een levenslange gevangenisstraf.

Als u daarmee instemt, kan de rechter de gevangenisstraf omzetten in een taakstraf.

In bepaalde omstandigheden kan de rechter ook besluiten u een voorwaardelijke straf op te leggen. In dat geval hoeft u de oorspronkelijke straf niet te ondergaan of hoeft u slechts een deel ervan te ondergaan, tenzij u gedurende deze proeftijd een nieuw misdrijf pleegt. De proeftijd is drie tot vijf jaar.

Naast de hoofdstraf kan de rechter bijkomende straffen opleggen, bijvoorbeeld een verbod om bepaalde activiteiten te verrichten of uitzetting uit Estland.

Ook kan ieder eigendom dat verband houdt met het misdrijf, in beslag worden genomen.

Welke rol speelt het slachtoffer in het proces?

Het slachtoffer heeft het recht aan het proces deel te nemen, verklaringen af te leggen en bewijs bij te brengen, schadevergoeding te eisen ter compensatie van de door het misdrijf geleden schade en zijn of haar mening te geven over de door de openbare aanklager geëiste straf.

Links

[Wetboek van strafvordering](#)

[Wetboek van strafvordering in het Engels \(bevat niet alle amendementen\)](#)

[Wetboek van strafrecht](#)

[Wetboek van strafrecht in het Engels \(bevat niet alle amendementen\)](#)

Laatste update: 01/10/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([et](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

4 - Mijn rechten nadat de rechtbank uitspraak heeft gedaan

Kan ik hoger beroep instellen tegen de uitspraak?

U hebt het recht hoger beroep in te stellen tegen de uitspraak. U kunt zowel hoger beroep aantekenen tegen de veroordeling als tegen de straf. U hebt het recht beroep aan te tekenen tegen de volledige uitspraak of tegen een deel ervan.

Hoe stel ik hoger beroep in?

U moet de rechtbank die u heeft veroordeeld meedelen dat u hoger beroep wilt instellen. U moet dat binnen 7 dagen nadat de uitspraak openbaar is gemaakt, schriftelijk doen. Dat kan ook per fax.

Dit beroep moet binnen vijftien dagen nadat u voor het eerst de gelegenheid had de uitspraak te bestuderen, bij de rechtbank worden ingesteld. Dit beroep moet schriftelijk ingesteld en aan de rechtbank per e-mail of fax verstuurd worden. Beroepen door de openbare aanklager en de verdediging moeten eveneens elektronisch worden ingediend.

De rechtbank die uitspraak heeft gedaan, verstuurt het hoger beroep en het strafdossier naar [de arrondissementsrechtbank](#).

Wat gebeurt er als ik hoger beroep instel?

Als u hoger beroep instelt, wordt de oorspronkelijke uitspraak niet ten uitvoer gelegd tot de arrondissementsrechtbank zijn beslissing heeft genomen. Als u voor of na de uitspraak bent aangehouden, wordt u niet vrijgelaten op grond van het feit dat u hoger beroep hebt ingesteld. U kunt worden vastgehouden tot er een beslissing in hoger beroep is genomen. In de wet is geen uiterste termijn vastgelegd voor de behandeling van het hoger beroep, maar het moet binnen een redelijke termijn worden behandeld.

Mag ik nieuw bewijs bijbrengen voor mijn hoger beroep? Welke voorwaarden gelden er?

U hebt het recht nieuw bewijs bij te brengen in hoger beroep als u er een geldige reden voor hebt dat u dit bewijs niet eerder hebt aangevoerd.

Wat gebeurt er tijdens de behandeling in hoger beroep?

Tijdens de rechtszitting in de arrondissementsrechtbank worden in het hoger beroep aangevoerde argumenten behandeld. Als u niet voor de rechter verschijnt, kan de arrondissementsrechtbank het hoger beroep zonder uw deelname behandelen. Nadat de arrondissementsrechtbank het hoger beroep heeft behandeld, kan deze:

het hoger beroep verwerpen;

de uitspraak van de rechtbank van eerste aanleg wijzigen of een nieuwe uitspraak doen;

de uitspraak van de rechtbank van eerste aanleg vernietigen en de strafrechtelijke procedure beëindigen;

de uitspraak van de rechtbank van eerste aanleg vernietigen en de zaak naar die rechtbank terugverwijzen om opnieuw te worden behandeld.

Is het na een afwijzing van het hoger beroep mogelijk opnieuw hoger beroep in te stellen?

Het is mogelijk om tegen de uitspraak van de arrondissementsrechtbank een 'beroep in cassatie' in te stellen bij [het hooggerechtshof](#). Het beroep in cassatie kan uitsluitend via een advocaat worden ingesteld.

Als u een beroep in cassatie wilt instellen, moet u de arrondissementsrechtbank daarvan binnen 7 dagen nadat de uitspraak openbaar is gemaakt, op de hoogte stellen.

Het beroep in cassatie zelf moet binnen 30 dagen nadat u voor het eerst de gelegenheid had de uitspraak van de arrondissementsrechtbank te bestuderen, worden ingesteld. Het beroep in cassatie wordt ingesteld bij het hooggerechtshof via de arrondissementsrechtbank die de uitspraak in hoger beroep heeft gedaan.

Het hooggerechtshof heeft het recht te beslissen om het beroep in cassatie al dan niet te behandelen. Als het hof de cassatieprocedure weigert, wordt er geen reden opgegeven.

Wanneer is de veroordeling definitief?

De veroordeling wordt definitief zodra de uitspraak in kracht van gewijsde is gegaan. Dit gebeurt als de termijn voor het instellen van hoger beroep of beroep in cassatie is verstreken. In het geval van een beroep in cassatie gaat de uitspraak in kracht van gewijsde als het hooggerechtshof de cassatieprocedure heeft geweigerd of een uitspraak in de zaak heeft gedaan.

Als mijn hoger beroep slaagt, wordt de veroordeling dan geregistreerd?

Uw veroordeling wordt alleen geregistreerd in het strafregister als die ten uitvoer is gelegd. Als het hooggerechtshof de uitspraak van de rechtbank die u heeft veroordeeld vernietigt, wordt de veroordeling niet in dat register geregistreerd.

Als de eerste uitspraak onjuist was, krijg ik dan schadevergoeding?

U hebt recht op schadevergoeding voor door u geleden schade als u ten onrechte van uw vrijheid bent beroofd. U kunt binnen 6 maanden nadat uw vrijpraak rechtskracht heeft gekregen of na de uitspraak die de strafrechtelijke procedure beëindigt, schadevergoeding aanvragen bij het [ministerie van Financiën](#).

Het schadevergoedingsbedrag is een vast bedrag en bedraagt 7 maal het minimumdagsalaris dat geldt voor de Republiek Estland, voor iedere dag dat u bent vastgehouden. Daarnaast hebt u het recht te eisen dat de staat de door u betaalde kosten voor de advocaat vergoedt.

Ik kom uit een ander land. Kan ik na het proces worden teruggestuurd?

Als u een buitenlandse burger bent die legaal in Estland woont en u wordt veroordeeld voor een opzettelijk misdrijf waarvoor u een gevangenisstraf krijgt opgelegd, kan de rechter, als bijkomende straf, besluiten u uit Estland uit te zetten en te verbieden om binnen 10 jaar naar Estland terug te keren. Aangezien uitzetting uit Estland ook een straf is, hebt u het recht daar beroep tegen in te stellen.

Als u geen geldige verblijfstitel hebt op basis waarvan u in Estland mag wonen, wordt u automatisch uit Estland uitgezet, zonder een uitspraak van de rechter. U hebt het recht deze uitzetting aan te vechten door een klacht in te dienen bij [de administratieve rechtbank](#). Het feit dat u de uitzetting hebt aangevochten, betekent niet dat deze voor de duur van de gerechtelijke procedure wordt opgeschort.

Ik ben veroordeeld; kan ik opnieuw strafrechtelijk worden vervolgd voor dezelfde feiten?

Als u veroordeeld bent, kunt u niet opnieuw worden vervolgd voor dezelfde feiten.

Wordt mijn veroordeling geregistreerd en hoe wordt deze informatie opgeslagen?

Informatie over uw veroordeling wordt in het [strafregister](#) opgenomen. Het register wordt bijgehouden door het [ministerie van Justitie](#) en beheerd door het [centrum voor registers en informatiesystemen](#). De informatie die in het register wordt ingevoerd, is openbaar, behoudens in gevallen waarin de wet voorziet.

De informatie kan worden doorgestuurd naar overheidsinstanties van andere landen indien dat op grond van internationale overeenkomsten is toegestaan. De informatie over uw straf wordt zonder uw toestemming bewaard. De gegevens worden verwijderd na het verstrijken van de wettelijk bepaalde termijn (1-15 jaar na het ondergaan van de straf, afhankelijk van de ernst van het feit).

Links

[Wetboek van strafvordering](#)

[Wetboek van strafvordering in het Engels \(bevat niet alle amendementen\)](#)

[Strafregisterwet](#)

[Strafregisterwet in het Engels \(bevat niet alle amendementen\)](#)

[Compensation for Damage Caused by State to Person by Unjust Deprivation of Liberty Act](#)

[Wet inzake de vergoeding van door de staat veroorzaakte schade aan personen wegens onterechte vrijheidsberoving in het Engels \(bevat niet alle amendementen\)](#)

[Wet inzake gedwongen vertrek en terugkeerverbod](#)

[Wet inzake gedwongen vertrek en terugkeerverbod in het Engels \(bevat niet alle amendementen\)](#)

Laatste update: 01/10/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([et](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

5 – Verkeersovertredingen

Hoe worden lichte verkeersovertredingen behandeld?

Straffen voor het overtreden van de maximumsnelheid en het overtreden van de parkeervoorschriften en andere verkeersregels worden opgelegd in het kader van de overtredingsprocedure.

De overtredingsprocedure wordt uitgevoerd door [de politie](#), op de plaats waar de overtreding wordt geconstateerd of op het politiebureau.

Het is niet verplicht u ter plaatse een straf op te leggen. In plaats daarvan kunt u een waarschuwing krijgen of kan er een waarschuwingsboete worden opgelegd (maximaal 15 EUR). Ook kan er ter plaatse een beslissing worden genomen in de spoedprocedure en kan een boete van maximaal 400 EUR worden opgelegd. De procedure ter plaatse kan uitsluitend met uw toestemming worden gevoerd. Van verklaringen die u aflegt over de overtreding, kunnen audio- of video-opnamen worden gemaakt.

Als u de maximumsnelheid overtreedt en wordt betrapt door middel van een snelheidscamera, kan er een waarschuwingsboete worden opgelegd aan de eigenaar of geregistreerde gebruiker van het voertuig. De maximale waarschuwingsboete is 190 EUR. De kennisgeving van de boete wordt per post naar u verstuurd. Als u het niet eens bent met de kennisgeving van de boete, hebt u het recht binnen dertig dagen na ontvangst bezwaar te maken. Het bezwaar moet worden ingediend bij het politiebureau dat de kennisgeving van de boete naar u heeft verstuurd. Als de natuurlijke persoon die verantwoordelijk is voor het motorvoertuig een boete betwist omdat het voertuig op het desbetreffende moment door iemand anders werd gebruikt, moet hij of zij in de klacht de voor- en achternaam vermelden van de persoon die het voertuig gebruikte op het tijdstip dat in de eerste kennisgeving van de boete wordt vermeld, evenals het adres, het rijbewijsnummer en de geboortedatum of het persoonlijke identiteitsnummer van die persoon.

Als u het niet eens bent met de mening van de politie over de vermeende overtreding, hebt u het recht bezwaar te maken tegen een spoedprocedure ter plaatse. In dat geval zal de politie ter plaatse documenten over de overtreding opstellen, maar zal de straf niet onmiddellijk worden opgelegd.

De documenten worden naar het politiebureau verstuurd, waar de politieagenten bewijs moeten verzamelen van de overtreding. Als u ondervraagd wordt, mag u een advocaat raadplegen. U hebt recht op de aanwezigheid van een advocaat en een tolk. U hebt het recht het bewijsmateriaal dat tijdens de overtredingsprocedure wordt verzameld, te bestuderen en bezwaar te maken tegen de beschuldiging.

U kunt uw bezwaren binnen vijftien dagen na ontvangst van het overtredingsrapport indienen. U krijgt te horen wanneer u een kopie van de beslissing over de overtreding bij het politiebureau kunt afhalen. Om een kopie te verkrijgen, moet u of uw advocaat naar het politiebureau komen. Er zal geen kopie per post worden verzonden.

Verkeersovertredingen kunnen bestraft worden met een geldboete van maximaal 1 200 EUR. Voor ernstige verkeersovertredingen kunt u maximaal dertig dagen worden aangehouden. Een beslissing over de aanhouding kan alleen door een rechter worden genomen. Daarnaast kunt u gedurende twee jaar een rijverbod opgelegd krijgen.

Als u het niet eens bent met de beslissing van de politie, hebt u het recht een klacht in te dienen bij de [kantonrechtbank](#). U moet de klacht binnen vijftien dagen indienen, te rekenen vanaf de dag dat de beslissing voor het eerst beschikbaar was.

Burgers van andere lidstaten van de Europese Unie kunnen ook voor verkeersovertredingen worden bestraft.

Komen overtredingen op mijn strafblad te staan?

Straffen voor verkeersovertredingen worden opgenomen in het strafregister, behalve informatie over waarschuwingsboetes. Een jaar nadat – als hoofdsanctie – de voor de overtreding opgelegde boete is betaald, de detentie is uitgezeten, de taakstraf is uitgevoerd of het rijverbod is opgelegd, wordt de informatie over overtredingen uit het register verwijderd en gearchiveerd.

Links

[Verkeerswet](#)

[Verkeerswet in het Engels \(bevat niet alle amendementen\)](#)

[Wettelijke regeling inzake de overtredingsprocedure](#)

[Wettelijke regeling inzake de overtredingsprocedure in het Engels \(bevat niet alle amendementen\)](#)

Laatste update: 01/10/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

De volgende vertalingen zijn al beschikbaar: [en](#)

Verdachten (in strafzaken) - Ierland

Deze informatiebladen informeren u over wat er gebeurt als u wordt verdacht of beschuldigd van een misdrijf waarvoor u voor de rechter moet verschijnen. Zie [informatieblad 5](#) voor informatie over lichte verkeersovertredingen, die meestal met een vaste straf zoals een boete afgehandeld worden. Als u het slachtoffer van een misdrijf bent, kunt u [hier](#) alle benodigde informatie over uw rechten vinden.

Samenvatting van het strafrechtproces

[An Garda Síochána](#) (de nationale politiedienst) heeft een aantal bevoegdheden om iemand staande te houden en te fouilleren, en ook om iemand aan te houden als er reden is om te vermoeden dat die persoon een misdrijf heeft gepleegd of bezig is een misdrijf te plegen waarop een gevangenisstraf van vijf jaar of meer staat, of een van de andere ernstige misdrijven die onder deze bevoegdheid vallen.

Zodra u bent aangehouden, zal een lid van de Garda Síochána u vertellen welke rechten u hebt, zoals het recht om met een advocaat en een arts te spreken en het recht op een tolk als u die nodig hebt. Voor kinderen gelden speciale bepalingen die voorschrijven dat er bij ondervragingen een volwassene aanwezig moet zijn.

In deze fase kunt u worden gevraagd om toestemming te geven voor het afnemen van DNA-monsters en/of vingerafdrukken, het nemen van foto's en/of deelname aan een keuzeconfrontatie.

Tijdens het vooronderzoek kan een lid van de Garda Síochána u in beschuldiging stellen van een misdrijf. Dat kan door middel van de akte van beschuldiging, of u kunt worden gedagvaard om op een bepaalde datum in de rechtbank te verschijnen. De politieofficiers zullen een dossier met de details van het onderzoek aan [hoofd van het Openbaar Ministerie](#) sturen, dat zal besluiten of u zult worden vervolgd namens de staat.

U kunt onmiddellijk door de politieofficiers op borgtocht worden vrijgelaten, waarbij u wordt verplicht om in de rechtbank te verschijnen, of u kunt in een latere fase een verzoek tot vrijlating op borgtocht indienen bij de [districtrechtbank](#).

Lichte vergrijpen, die overtredingen worden genoemd, worden vervolgd door de districtrechtbank. Zwaardere vergrijpen worden behandeld door een rechter en een jury.

Gedurende het gehele strafproces wordt altijd verondersteld dat u onschuldig bent totdat het tegendeel is bewezen.

U hebt recht op juridisch advies. Als u geen advocaat kunt betalen om u te vertegenwoordigen, kunt u [rechtsbijstand](#) aanvragen.

Als u wordt veroordeeld, wordt op een wijze die elke redelijke twijfel uitsluit bewezen geacht dat u schuldig bent aan het misdrijf. Als u in de districtrechtbank wordt veroordeeld, hebt u het recht om beroep tegen de veroordeling of de straf in te stellen. Als u wordt vrijgesproken, betekent dat het einde van de zaak en kunnen er geen verdere stappen tegen u worden ondernomen.

Als u door een jury wordt veroordeeld voor een zwaarder vergrijp, hebt u niet automatisch het recht om beroep in te stellen en moet u met uw juridisch team overleggen over eventuele vervolgstappen.

Details over al deze fasen van het strafproces en over uw rechten kunt u vinden in de informatiebladen. Deze informatie komt niet in de plaats van juridisch advies en is alleen bedoeld als richtsnoer.

De rol van de Europese Commissie

NB: denk eraan dat de Europese Commissie geen rol speelt bij strafrechtelijke vervolging in de lidstaten en u niet kan helpen als u een klacht hebt. In deze informatiebladen staat hoe en bij wie u een klacht kunt indienen.

Klik op de links hieronder voor de informatie die u nodig hebt

[1 – Juridisch advies inwinnen](#)

[2 – Mijn rechten tijdens het strafrechtelijk onderzoek](#)

Aanhouding

Verhoor en het politieonderzoek

Fouillering en andere doorzoeken

Voorgeleiding

Vorbereiding van het proces, of een schuldbekenenis doen vóór het proces

[3 – Mijn rechten tijdens het proces](#)

[4 – Mijn rechten na het proces](#)

[5 - Verkeersovertredingen](#)

Laatste update: 18/01/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([en](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

1 – Juridisch advies inwinnen

Als u op enigerlei wijze betrokken bent bij een strafprocedure, is het belangrijk om onafhankelijk juridisch advies in te winnen. In deze informatiebladen staat wanneer en onder welke omstandigheden u het recht hebt om u door een advocaat te laten vertegenwoordigen. Hierin staat ook wat een advocaat voor u kan doen. In dit informatieblad staat hoe u een advocaat kunt vinden en hoe de kosten voor de advocaat worden gedekt als u niet kunt betalen.

Een advocaat vinden

Als u bent aangehouden, zal de Garda Síochána een lijst van advocaten hebben die bereid zijn om met spoed te komen en u advies te geven. Deze lijst zal bestaan uit personen van wie bekend is dat ze 24 uur per dag beschikbaar zijn om naar het bureau van de Garda Síochána te komen.

Als u niet bent aangehouden, maar wel advies van een strafadvocaat nodig hebt, kunt u contact opnemen met de [Ierse Orde van Advocaten](#), die u de namen van strafrechtadvocaten zal verstrekken. De Orde van Advocaten mag u niet een bepaalde firma aanbevelen.

Een betere manier om een in dit werk gespecialiseerde advocaat te vinden is door mond-tot-mondreclame van mensen die zich eerder in een soortgelijke situatie hebben bevonden. Ook kunt u op internet zoeken, omdat veel advocatenkantoren een website hebben waarop ze vermelden in welk werk ze het best zijn.

De kosten van een advocaat betalen

In Ierland bestaat een rechtsbijstandssysteem dat inhoudt dat de diensten van een advocaat in bepaalde omstandigheden kosteloos aan een van een misdrijf verdachte persoon kunnen worden aangeboden.

Als u op het bureau van de Garda Síochána wordt vastgehouden voor verhoor en geen werk of een laag inkomen hebt, hebt u waarschijnlijk het recht om kosteloos van de diensten van een advocaat gebruik te maken, op grond van het [rechtsbijstandssysteem van de Garda](#). U moet dan een formulier voor uw advocaat ondertekenen met een verklaring dat u minder verdient dan de grens van 20 316,00 euro of een sociale uitkering ontvangt. Verder komt er geen papierwerk bij kijken.

Als wordt beschuldigd van een misdrijf, hebt u het recht om rechtsbijstand aan te vragen bij de rechtbank waar u voor dient te verschijnen. Dit heet het [Certificaat voor kosteloze rechtsbijstand](#). Uw advocaat zal u helpen bij het indienen van uw aanvraag bij de rechtbank. Als u geen advocaat hebt, zal de rechter u doorgaans rechtsbijstand aanbieden en een advocaat voor u uitkiezen. Als u van een ernstig misdrijf wordt beschuldigd en geen werk hebt, is het waarschijnlijk dat u rechtsbijstand zult krijgen. Als u wel werk hebt, kan het zijn dat u een formulier moet invullen waarin u verklaart wat uw inkomen en kosten zijn.

Links

[Rechtsbijstand in strafzaken](https://www.legallaidboard.ie) <https://www.legallaidboard.ie>

[Ierse Orde van Advocaten](https://www.lawsociety.ie) <https://www.lawsociety.ie>

Laatste update: 18/01/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([en](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

2 – Mijn rechten tijdens het strafrechtelijk onderzoek

Wat is het doel van een strafrechtelijk onderzoek?

Het doel van een strafrechtelijk onderzoek is om te reageren op de aangifte van een strafbaar feit door een lid van het publiek of een vermoeden van de Gardaí (leden van de Garda Síochána) dat er in strijd met het strafrecht is gehandeld, en om de pleger(s) op te sporen. Meestal doet een lid van het publiek aangifte van een incident en reageren de Gardaí door vast te stellen of er inderdaad een strafbaar feit is gepleegd. Wanneer dat het geval is, zal vervolgens een nader onderzoek worden ingesteld.

Wie voert het onderzoek uit?

In bijna alle gevallen berust het recht om het delict te onderzoeken bij [An Garda Síochána](#), de Ierse politie. Het Bureau van de hoofdaanklager (de "Director of Public Prosecutions" – het Ierse Openbaar Ministerie), dat de meeste vervolgingen uitvoert namens de Ierse staat, kunnen de Gardaí juridische aanwijzingen geven over de wijze waarop het onderzoek het best kan worden uitgevoerd.

Uit welke fasen bestaat het strafrechtelijk onderzoek (opsporingsonderzoek)?

De eerste fase van een strafrechtelijk onderzoek bestaat in de aangifte van een strafbaar feit door een lid van het publiek of de constatering door een lid van de Garda dat er vermoedelijk een strafbaar feit is gepleegd. De Gardaí zullen vaststellen of het incident waarvan aangifte is gedaan een strafbaar feit is, en als dat het geval is een strafrechtelijk onderzoek instellen.

Het is in deze fase dat de Gardaí zullen besluiten of het vermeende strafbare feit als 'ernstig' moet worden beschouwd of niet. De term 'ernstig' duidt op een misdrijf waar in theorie een gevangenisstraf van ten minste vijf jaar op kan staan. Als het strafbare feit in deze categorie valt, kan het door de Gardaí worden onderzocht, waarbij deze gebruik kan maken van haar bevoegdheid om u aan te houden en in verzekering te stellen in een bureau van de Gardaí en u tijdens die in verzekeringstelling te verhoren. Het recht om personen aan te houden, in verzekering te stellen en te verhoren zullen verderop in dit informatieblad worden besproken.

Als het strafbare feit niet ernstig is, zijn de bevoegdheden van de Gardaí beperkter. In dat geval hebben ze doorgaans de bevoegdheid om het vermeende misdrijf te onderzoeken, maar niet om u voor verhoor aan te houden en vast te zetten. De Gardaí hebben dan alleen de bevoegdheid om u aan te houden om u het vermeende misdrijf ten laste te leggen. Als u voor een niet-ernstig misdrijf niet wordt aangehouden, zult u over het algemeen worden gedagvaard om in de rechtbank te verschijnen, waarmee het proces kan beginnen.

De derde fase van een onderzoek bestaat in het verzamelen van informatie die later tijdens het proces als bewijs kan worden gebruikt. Dit proces van het verzamelen van informatie kan veel verschillende vormen aannemen en het recht van de Gardaí om deze informatie te verzamelen is afhankelijk van de aard van het vermeende misdrijf. Het recht van de politie om u aan te houden en te verhoren geeft de politie ook onbeperkte bevoegdheden om forensisch bewijs en andere vormen van mogelijk bewijs van u te verkrijgen; dit zal later in dit informatieblad aan de orde komen.

De Gardaí zullen zelf of op aanwijzing van het [Bureau van de hoofdaanklager](#) besluiten of u al dan niet moet worden aangeklaagd en wat u in dat eerste geval ten laste moet worden gelegd. Het besluit om misdrijven van ernstige en niet-ernstige aard te vervolgen wordt vaak genomen door de Gardaí. Als een misdrijf van een ongebruikelijke of duidelijk ernstige aard is of als de hulp van het Bureau van de hoofdaanklager nodig is om te kunnen vervolgen, zullen de Gardaí het Bureau van de hoofdaanklager normaliter om advies vragen.

Mijn rechten tijdens het onderzoek

Klik op de onderstaande links voor meer informatie over uw rechten tijdens de verschillende fasen van het onderzoek.

[Mijn rechten bij aanhouding \(1\)](#)

[Verhoor en het politieonderzoek \(2\)](#)

[Fouilleren en andere doozoekingen \(3\)](#)

[Voorgeleiding \(4\)](#)

[Vorbereiding op het proces \(5\)](#)

Mijn rechten bij aanhouding (1)

Als het misdrijf 'ernstig' is, hebben de Gardaí de bevoegdheid om [u aan te houden en vast te houden voor verhoor](#). Dat betekent dat u door de Gardaí in verzekering wordt gesteld en u tijdens de rest van uw wettige voorarrest geen recht op verlof hebt.

Hebben de Gardaí een aanhoudingsbevel nodig?

Nee. Als de Gardaí u verdenken van een misdrijf dat ze aan het onderzoeken zijn, hebben ze niet noodzakelijkerwijs een aanhoudingsbevel nodig om u aan te houden.

Waar kan ik worden aangehouden?

De Gardaí kunnen u bij u thuis of op een openbare plek aanhouden. Er is niet meer dan een redelijk vermoeden dat u een misdrijf hebt gepleegd nodig om u te kunnen aanhouden.

Moeten de Gardaí mij de reden van mijn aanhouding vertellen?

Ja. De Gardaí moeten u vertellen waarom u bent aangehouden.

Mogen de Gardaí bij mijn aanhouding geweld gebruiken?

Ja. De Gardai mogen gepast geweld gebruiken om u aan te houden.

Wat gebeurt er nadat ik ben aangehouden?

U zult naar een bureau van de Garda worden gebracht om te worden verhoord of in beschuldiging te worden gesteld. Uw rechten op het politiebureau zijn wettelijk beschermd en het lid van de Garda dat aan het hoofd van het bureau staat is verantwoordelijk voor de eerbiediging van uw rechten. De tijd dat u in een bureau van de Garda kunt worden vastgehouden hangt af van de wettelijke bevoegdheid op grond waarvan de Garda u heeft aangehouden. Ga naar de [Ierse Raad voor burgerlijke vrijheden \(ICCL\)](#) voor meer informatie over uw rechten.

Verhoor en het politieonderzoek (2)

Zal ik te horen krijgen welke rechten ik heb?

Ja. Als u op grond van een van deze wettelijke bevoegdheden in verzekering wordt gesteld, zult u te horen krijgen welke rechten u hebt in de tijd dat u wordt vastgehouden. Dat zal schriftelijk gebeuren, en als u geen Engels begrijpt moet deze schriftelijke mededeling worden vertaald.

Mag ik contact opnemen met de ambassade van mijn land?

Ja. Als u geen Ierse staatsburger bent, mag u uw ambassade of consulaat in kennis stellen van uw aanhouding.

Ik kom uit een ander land. Moet ik tijdens het onderzoek in Ierland blijven?

Niet noodzakelijkerwijs. Als u na de in verzekeringstelling niet in staat van beschuldiging wordt gesteld, bent u vrij om te vertrekken en op reis te gaan. Als de Ierse staat u op een latere datum in staat van beschuldiging wenst te stellen, kunt u speciaal voor dit doel vrijwillig terugkeren of uw uitlevering aanvechten in het land waar u woont. Als u na de in verzekeringstelling in staat van beschuldiging wordt gesteld, moet u worden voorgeleid voor een bevoegde rechtbank. Een rechter zal dan beslissen of u op borgtocht kunt worden vrijgelaten.

Krijg ik de gelegenheid om een advocaat te spreken?

Ja. U hebt het recht om onder vier ogen met uw advocaat te spreken. Als u geen advocaat kent, zal het verantwoordelijke lid van de Garda u helpen om er een te vinden met behulp van een lijst die op het bureau aanwezig is. (Zie ook [Informatieblad 2](#))

Wanneer kan ik met een advocaat spreken?

Als u met een advocaat wilt spreken, mag u niet worden verhoord totdat uw advocaat is gearriveerd en u moet onmiddellijk met uw advocaat kunnen spreken.

Mag mijn advocaat aanwezig zijn bij mijn verhoor?

Nee. Wanneer zich tijdens uw verhoor zaken voordoen waarover u onzeker bent, hebt u echter het recht om juridisch advies in te winnen.

Wat als ik geen advocaat kan betalen?

Als uw financiële middelen beperkt zijn, kunt u er recht op hebben dat uw advocaat wordt betaald door het Ierse systeem voor kosteloze rechtsbijstand (zie [Informatieblad 1](#)). Het is echter altijd aan te raden om juridisch advies in te winnen, waarna de kwestie van uw financiële draagkracht in een latere fase van het proces aan de orde kan komen.

Hoe lang kan ik tijdens mijn in verzekeringstelling worden verhoord en hoe zal ik worden verhoord?

U mag per keer maximaal vier uur achter elkaar worden verhoord. U moet op faire wijze worden verhoord. Het verhoor moet worden opgenomen met een videocamera, tenzij dit niet praktisch is. U hebt alleen recht op een kopie van de opname als u wordt vervolgd en de rechtbank beveelt dat uw juridisch adviseur een kopie moet krijgen. Tijdens het verhoor mogen er nooit meer dan twee Gardai aanwezig zijn.

Moet ik antwoord geven op vragen?

Nee. U kunt tijdens het hele verhoor [blijven zwijgen](#), maar u dient zich ervan bewust te zijn dat als u zwijgt, dit later in het proces in bepaalde omstandigheden als bewijs tegen u kan worden gebruikt. Als u weigert bepaalde vragen te beantwoorden, kan dit samen met ander bewijs worden gebruikt om een schuldigverklaring te ondersteunen.

Als ik wordt gevraagd om informatie, moet ik die dan verstrekken?

U bent verplicht om uw persoonsgegevens te verstrekken om de Gardaí in staat te stellen u te identificeren. U doet er goed aan om juridisch advies in te winnen voordat u besluit om verdere informatie te verstrekken. Als u bent aangehouden voor verhoor, wordt u verdacht van een ernstig misdrijf en kan elke informatie die u verstrekt in een toekomstig proces tegen u worden gebruikt.

Wat gebeurt er als ik iets zeg dat nadelig is voor mijn zaak?

U hebt het recht om niet mee te werken aan uw eigen veroordeling. Als uw antwoorden nadelig zijn voor uw zaak, zullen uw juridisch adviseurs u vertellen wat de gevolgen kunnen zijn, wat meestal zal zijn dat wat u zegt als bewijs tegen u kan worden gebruikt.

Moet ik mijn vingerafdrukken laten afnemen en mezelf laten fotograferen?

Ja. Als u op grond van een wettelijke bevoegdheid bent aangehouden, kunt u worden gedwongen om uw vingerafdrukken af te staan en te worden gefotografeerd. Het is strafbaar om het afnemen van vingerafdrukken of het nemen van uw foto te belemmeren.

Kunnen de Gardaí mijn vingerafdrukken voor altijd bewaren?

Ja. U of uw juridisch adviseur kunnen de Gardaí echter schriftelijk verzoeken om het materiaal te vernietigen als u niet wordt vervolgd of als u in het proces bent vrijgesproken.

Moet ik DNA of andere intieme lichaamssubstanties afgeven?

Als u op grond van een wettelijke bevoegdheid bent aangehouden, hebben de Gardaí toestemming van een hoge functionaris nodig om intieme monsters af te nemen, zoals DNA, speeksel, afgeknipte nagels, materiaal dat onder een nagel wordt aangetroffen of een uitstrijkje uit uw mond. De Gardaí zijn niet bevoegd om zonder machtiging afdrukken van uw voeten te maken of monsters uit de schaamstreek of lichaamsholten te nemen, tenzij u daarvoor toestemming geeft.

Mogen mijn woning, bedrijfspand, auto en dergelijke worden doorzocht?

Ja. De [Ierse grondwet](#) en het [Europees Verdrag inzake de rechten van de mens](#) schrijven voor dat uw lichamelijke integriteit moet worden gerespecteerd, maar deze rechten zijn beperkt. De Gardaí mogen met of zonder uw toestemming uw huis doorzoeken als ze een doorzoekingsbevel hebben of als ze uw woning betreden om u aan te houden. Voor meer informatie over doorzoeken, zie [Fouilleren en andere doorzoeken \(3\)](#).

Kan ik beroep instellen tegen een inbreuk op mijn rechten?

U dient uw juridisch adviseurs in kennis te stellen van elke inbreuk op uw rechten, en zij zullen u adviseren hoe en wanneer u deze inbreuken kunt aanvechten.

Wie is het verantwoordelijke lid van de Garda?

Het verantwoordelijke lid van de Garda is de Garda-functionaris die verantwoordelijk is voor uw welzijn en de bescherming van uw rechten. Op elk bureau van de Garda moet een dergelijke functionaris aanwezig zijn. Als u tijdens de periode dat u in verzekering bent gesteld problemen ondervindt, is het verstandig om een gesprek met het verantwoordelijke lid aan te vragen.

Mag ik contact opnemen met mijn familie?

U hebt het recht om een familielid in kennis te laten stellen van het feit dat u bent aangehouden, maar niet noodzakelijkerwijs om met hem of haar te spreken.

Wat als ik me niet lekker voel en hoe zit het met mijn recht om te rusten en me op te frissen?

Tijdens de in verzekeringstelling hebt u recht op medische behandeling als u die nodig hebt en op passende rustperiodes en tijd om u op te frissen.

Zal er een verslag worden opgesteld over mijn in verzekeringstelling?

Er zal een verslag van uw in verzekeringstelling worden opgemaakt en uw juridisch adviseur heeft recht op een kopie daarvan.

Wat als ik geen Engels spreek of begrijp?

U hebt recht op een tolk. U en uw juridisch adviseur moeten er op aandringen dat de tolk die een gesprek onder vier ogen tussen u en uw advocaat vertaalt, niet dezelfde tolk is die uw verhoor door de Gardaí heeft vertaald. Er dient te allen tijde een tolk beschikbaar te zijn, ongeacht of een advocaat of een Garda met u wil spreken.

Hoe lang mag ik worden vastgehouden?

Dat hangt af van de bevoegdheid op grond waarvan u bent aangehouden. De langste periode die de Ierse wet toestaat is zeven dagen.

Fouillering en andere doorzoeken (3)

Moeten de Gardaí mij vertellen waarom mijn woning wordt doorzocht?

U kunt vragen, en de Gardaí dienen u te vertellen, waarom en op grond van welke bevoegdheid de doorzoeking plaatsvindt. Als uw woning wordt doorzocht, hebt u in een later stadium recht op een kopie van het doorzoekingsbevel.

Hoe moeten de Gardaí de doorzoeking uitvoeren?

De Gardaí moeten de doorzoeking uitvoeren onder eerbiediging van uw recht om niet te worden vernederd.

Kunnen de Gardaí dingen meenemen?

Ja. De Gardaí kunnen voorwerpen waarvan ze redelijkerwijs vermoeden dat deze als bewijs kunnen dienen in beslag nemen. Ook kunnen ze voorwerpen meenemen die niet op enig bevel staan vermeld, maar die als bewijs kunnen dienen voor een ander misdrijf.

Mag ik in mijn woning blijven terwijl de Gardaí een doorzoeking uitvoeren?

Ja. U mag niets doen wat een wettige doorzoeking belemmert, maar u mag wel aanwezig zijn bij de doorzoeking.

Mag ik persoonlijk worden gefouilleerd?

Ja. Als een Garda een redelijk vermoeden heeft dat u een misdrijf hebt gepleegd, is deze bevoegd om u zonder uw toestemming te fouilleren.

Moet ik daarvoor eerst worden aangehouden?

Nee. U kunt voorafgaand aan uw aanhouding worden gefouilleerd.

Moeten de Gardaí mij de reden van de fouillering vertellen?

Ja. De Gardaí moeten u vertellen waarom u wordt gefouilleerd en op grond van welke bevoegdheid dat gebeurt.

Mag ik worden geïnterviewd?

Ja. U mag alleen worden geïnterviewd als dat nodig is. Een visitatie mag alleen plaatsvinden in een privéruimte van een bureau van de Garda en niet op een manier die u irriteert. Indien mogelijk moet een arts de visitatie uitvoeren.

Zal ik worden geïnterviewd door iemand van hetzelfde geslacht?

Als de handeling uit meer dan een doorzoeking van uw kleding bestaat, moet deze worden uitgevoerd door iemand van hetzelfde geslacht.

Voorgeleiding (4)

Word ik in verzekering gesteld of vrijgelaten?

U kunt in verzekering worden gesteld als u aan de rechter wordt voorgeleid en de rechtbank weigert u op borgtocht vrij te laten.

Kan ik een verzoek om vrijlating op borgtocht indienen?

In de meeste gevallen kunt u tijdens uw eerste verschijning in de [districtsrechtbank](#) (lagere rechtbank) een [verzoek om vrijlating op borgtocht](#) indienen. In bijzondere omstandigheden (bijvoorbeeld als u van moord wordt beschuldigd) moet u uw verzoek bij het hof van beroep indienen en daarom enige tijd in hechtenis doorbrengen voordat de aanvraag wordt behandeld.

U hebt het recht om te worden vertegenwoordigd door een advocaat, en afhankelijk van uw inkomen zullen de kosten hiervan worden betaald uit hoofde van de regeling voor kosteloze rechtsbijstand.

Kan ik te weten komen waarom de Gardaí tegen vrijlating op borgtocht zijn?

Ja. U moet van te voren worden verteld waarom de Gardaí tegen uw vrijlating op borgtocht zijn. U hebt recht op borgtocht, maar dat is niet absoluut. Het kan worden geweigerd als de rechter van oordeel is dat als u op borgtocht wordt vrijgelaten, u niet zult komen opdagen bij het proces, getuigen zult beïnvloeden of nieuwe ernstige misdrijven zult plegen terwijl u in vrijheid uw proces afwacht.

Kan ik voorwaardelijke borgtocht krijgen?

Ja. U kunt op borgtocht worden vrijgelaten onder bepaalde voorwaarden, bijvoorbeeld dat u uw paspoort moet inleveren, in Ierland moet blijven terwijl u op het proces wacht en u regelmatig moet melden bij een bureau van de Garda om ervoor te zorgen dat u deze voorwaarden naleeft. De rechtbank kan ook van u verlangen dat u een bedrag in contanten deponeert of bevelen dat de bankrekening van een familielid of een vriend wordt geblokkeerd als garantie dat u zich houdt aan de voorwaarden van de borgtocht.

Vorbereiding van het proces, of vóór het proces schuld bekennen (5)

Kan ik vóór het proces schuld bekennen aan alle of enkele beschuldigingen?

Ja. U zult alleen een proces krijgen als u verklaart dat u niet schuldig bent. Als u schuld bekent, zult u geen proces krijgen, maar zal er een hoorzitting plaatsvinden waar het vonnis zal worden uitgesproken.

Wat gebeurt er nu?

Als u geen proces wilt, dient u schuld te bekennen aan één of enkele van de misdrijven die u ten laste worden gelegd. Onderhandelen over strafvermindering heeft in Ierland geen wettelijke basis, maar in de praktijk kan het Bureau van de hoofdaanklager een voorstel accepteren om enkele beschuldigingen te handhaven en andere in te trekken. Als u zichzelf schuldig verklaart, zult u op een latere datum het vonnis horen en kunt u wel of niet in hechtenis worden genomen tot de zitting waarop het vonnis wordt uitgesproken.

Wat gebeurt er tijdens de zitting waarop vonnis wordt gewezen?

Tenzij er een verplichte straf bestaat, zoals levenslang in geval van moord, hebt u recht op een hoorzitting waarop vonnis zal worden gewezen en uw juridisch adviseur de rechtbank kan toespreken in verband met het misdrijf en uw persoonlijke omstandigheden.

Kan de tenlastelegging vóór het proces worden veranderd?

Ja. Het Bureau van de hoofdaanklager kan tot de datum van het proces en ook tijdens het proces nieuwe beschuldigingen aan de tenlastelegging toevoegen. Ook kan het tot aan het proces beschuldigingen intrekken. Het Bureau van de hoofdaanklager heeft het recht om tot de datum van het proces en ook tijdens het proces aanvullend bewijs in te dienen. Het Bureau van de hoofdaanklager moet eerlijke procedures hanteren en mag bewijs of materiaal waarover het beschikt en dat relevant is voor u en uw juridisch adviseurs niet achterhouden.

Kan mij een feit ten laste worden gelegd dat me al in een andere lidstaat ten laste is gelegd?

Als u al eerder in een EU-lidstaat voor een misdrijf bent aangeklaagd en berecht, kunt u niet meer voor hetzelfde misdrijf worden aangeklaagd in andere lidstaat. Als u echter in een EU-lidstaat bent aangeklaagd maar de aanklacht is ingetrokken, kunt u in Ierland alsnog voor dat misdrijf worden aangeklaagd.

Zal ik worden geïnformeerd over het bewijs dat tegen mij is verzameld?

Ja. U moet documenten krijgen (het zogeheten 'bewijzenboek') waarin het bewijs tegen u is verzameld. Ook al het materiaal dat tijdens het onderzoek naar het vermeende misdrijf is geproduceerd, maar dat het Bureau van de hoofdaanklager niet van plan is te gebruiken, moet aan u bekend worden gemaakt.

Krijg ik te horen wie er tegen mij getuigt?

Ja. U kunt tot op zekere hoogte informatie krijgen over de personen die tegen u getuigen. U hebt het recht om te weten of ze een strafblad hebben. U hebt het recht om te proberen om tijdens het proces, door middel van een kruisverhoor door uw advocaat of privéonderzoek door uw juridisch adviseurs, informatie over hen te verkrijgen.

U hebt geen recht op een uitputtende lijst van persoonsgegevens van een getuige. U hebt niet het recht om een getuige zodanig te beïnvloeden dat dit kan worden gezien als een poging om de getuige te intimideren of de rechtsgang te hinderen.

Wanneer zal het 'bewijzenboek' aan mij worden overhandigd?

Als u wordt berecht voor een ernstig misdrijf, moeten deze documenten binnen 42 dagen na de datum waarop de tenlastelegging is ingediend aan u worden overhandigd. De rechtbank kan de periode waarbinnen de staat deze documenten aan u moet overhandigen naar eigen goeddunken verlengen.

Wat zal ik dan ontvangen?

U zult een boek ontvangen met documenten die de basis vormen van de zaak tegen u. Het boek omvat niet de volledige zaak van de staat en de staat heeft het recht om tot de datum van het proces en ook tijdens het proces aanvullend bewijs aan te dragen. Het bewijs waarop de staat zich moet baseren om een veroordeling te verkrijgen zal in de meeste gevallen mondeling aan de rechtbank moeten worden verstrekt door getuigen die onder ede staan.

Hoe krijg ik mijn 'bewijzenboek'?

Een lid van de Garda zal u het 'bewijzenboek' in de rechtbank overhandigen. Aanvullend bewijs zal doorgaans aan uw juridisch adviseur worden overhandigd, in zijn of haar kantoor of in de rechtbank.

Wordt er naar mijn strafblad geïnformeerd?

Ja. De Gardaí hebben het recht om ten behoeve van het onderzoek uw antecedenten na te trekken, en ze kunnen dat ook doen om een beslissing te kunnen nemen over uw geschiktheid voor vrijlating op borgtocht als u in staat van beschuldiging wordt gesteld. Ook mogen ze naar uw strafblad verwijzen als u wordt veroordeeld, om de rechter(s) in staat te stellen een passende straf te bepalen. Een lijst van buitenlandse veroordelingen kan worden toegelaten.

Kunnen de Gardaí onbeperkt naar mijn antecedenten verwijzen?

Nee. Tijdens het proces mogen ze niet naar uw antecedenten verwijzen, tenzij uw juridisch adviseurs tijdens een kruisverhoor of in bewijs dat bij de rechtbank wordt ingediend uw verleden aanvoeren.

Links

[Meer informatie over de bevoegdheid om iemand te fouilleren of anderszins te onderzoeken, in verzekering te stellen en in staat van beschuldiging te stellen](#)

[Meer informatie over de rol van de Gardaí](https://www.garda.ie) <https://www.garda.ie>

[Het Bureau van de Chief State Solicitors en het Bureau van de hoofdaanklager](https://www.dppireland.ie) <https://www.dppireland.ie>

[Meer informatie over wetgeving](https://www.irishstatutebook.ie) <https://www.irishstatutebook.ie> [De Wet Strafrechtspleging \("Criminal Justice Act 1984"\) \(Behandeling van personen die in verzekering zijn gesteld in een bureau van de Garda\) Bepalingen 1987](#)

[Ierse Raad voor burgerlijke vrijheden](#)

Laatste update: 18/01/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([en](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

3 – Mijn rechten tijdens het proces

Wat gebeurt er voordat mijn zaak voor de rechter komt?

Voordat uw zaak voor de rechter komt, zal een rechter besluiten of u op borgtocht kunt worden vrijgelaten. Doorgaans zult u daar recht op hebben. De rechter kan weigeren om u op borgtocht vrij te laten als het onwaarschijnlijk is dat u op het proces zult verschijnen, als u geprobeerd hebt een getuige te bedreigen of de kans bestaat dat u dat zult doen, of als wordt vermoed dat u een ander ernstig misdrijf zult plegen.

Als u tijdens het proces op een alibi wilt kunnen rekenen (dat wil zeggen dat iemand kan verklaren waar u was op het moment dat het misdrijf werd gepleegd), zal de rechter u vertellen dat u tegen het [Bureau van de hoofdaanklager](#) moet zeggen wie dat is.

U hebt er recht op om te weten wat de zaak tegen u inhoudt voordat het proces begint. Wanneer u daarom vraagt, moet u verklaringen over het bewijs ontvangen.

Waar wordt het proces gehouden?

De naam en de plaats van de rechtbank waar het proces zal worden gevoerd, zullen aan u worden meegedeeld. De [Dienst voor het beheer van de rechtbanken](#) is verantwoordelijk voor alle rechtbanken en kan u helpen bij het vinden van de rechtbank.

Lichte vergrijpen worden behandeld in de districtsrechtbank, waar de zaak door één rechter wordt beoordeeld. Ernstigere vergrijpen worden behandeld in een arrondissementsrechtbank voor strafzaken of een centrale strafrechtbank, waar het oordeel over de zaak wordt geveld door een jury.

De rechtbanken zijn toegankelijk voor het publiek. Wanneer de verdachte echter een kind is of het misdrijf seksueel van aard is, wordt de zaak achter gesloten deuren behandeld.

Kan de tenlastelegging tijdens het proces worden veranderd?

In de meeste gevallen kan de tenlastelegging tijdens het proces niet worden veranderd. Bepaalde beschuldigingen kunnen echter wel worden veranderd als de wet dat toestaat. Zo kan een beschuldiging van gevaarlijk rijden bijvoorbeeld worden veranderd in de minder ernstige beschuldiging van roekeloos rijden als de rechtbank oordeelt dat u roekeloos, maar niet gevaarlijk hebt gereden.

Als u tijdens het proces schuld bekent aan alle beschuldigingen, zal de rechter vervolgens beslissen welke straf u moet worden opgelegd. Bij het nemen van dat besluit zal de rechter afwegen hoe ernstig het misdrijf is en wat uw persoonlijke situatie is. Normaliter wordt ook rekening gehouden met het feit dat u schuld hebt bekend.

U kunt ook schuld bekennen aan enkele beschuldigingen en geen schuld bekennen aan de overige beschuldigingen. In dat geval zal de rechter of de jury een besluit nemen over de beschuldigingen die u betwist. Vervolgens zal uitspraak worden gedaan over de beschuldigingen die u hebt bekend en de beschuldigingen waar u schuldig aan wordt geacht.

Wat zijn mijn rechten tijdens het proces?

Bij de meeste zaken moet u aanwezig zijn bij uw proces. Als u niet in de rechtbank verschijnt, kan de rechter bevelen dat u moet worden aangehouden en naar de rechtbank moet worden gebracht. Soms kan het proces zonder u worden voortgezet en kunt u bij verstek worden veroordeeld.

Als u niet in de rechtbank kunt verschijnen vanwege een ongeval of ziekte, moet u dat aan uw advocaat vertellen en hem of haar een medische verklaring overleggen waarin de reden van uw afwezigheid wordt uitgelegd.

U hebt recht op een tolk als u niet begrijpt wat er gebeurt. Als u doof bent, hebt u recht op een doventolk.

U hebt het recht om, als u dat wilt, zelf uw verdediging te voeren tijdens het proces. Als u geen advocaat kunt betalen, kan er een voor u worden benoemd in het kader van de [regeling voor rechtsbijstand in strafprocedures](#), afhankelijk van de ernst van de tenlastelegging. U hebt het recht om zelf een advocaat te kiezen. Als u geen advocaat kent, kan de rechter er een voor u uitkiezen. U kunt van advocaat veranderen als u niet gelukkig bent met zijn of haar optreden.

U kunt het woord voeren tijdens uw proces, maar dat is niet verplicht. Het is een misdrijf om te liegen wanneer u onder ede bewijs verstrekt.

Welke rechten heb ik met betrekking tot het bewijs dat tegen mij wordt aangevoerd?

Als bewijs dat tegen u is ingebracht op onrechtmatige wijze is verkregen, kunt u het betwisten. Een voorbeeld: als de politie zonder doorzoekingsbevel uw woning is binnengegaan, zal al het bewijs dat daarbij is verkregen doorgaans niet worden toegelaten.

U kunt bewijs ook betwisten door getuigen vragen te stellen om aan te tonen dat ze liegen of het bij het verkeerde eind hebben. Ook kunt u getuigen vragen om bewijs te verstrekken dat relevant voor uw verdediging is of laat zien dat de openbaar aanklager liegt of fout zit.

U kunt een privédetective inhuren om bewijs te verkrijgen dat in uw voordeel spreekt. Dat bewijs zal worden toegelaten zolang het rechtmatig is verkregen.

Wordt er rekening gehouden met mijn strafblad?

Bewijs van eerdere veroordelingen kan tijdens het proces [normaliter](#) niet in aanmerking worden genomen.

Bij het nemen van een besluit over de straf die aan u moet worden opgelegd kunnen rechters echter wel rekening houden met eerdere veroordelingen. Daar vallen ook eerdere veroordelingen in andere landen onder.

Wat gebeurt er aan het eind van het proces?

Als u niet schuldig wordt bevonden, is het proces voorbij en bent u vrij.

Als u schuldig wordt bevonden of schuld bekent, zal de rechter bepalen welke straf aan u moet worden opgelegd. Het is mogelijk dat u een geldboete moet betalen of een [gevangenisstraf](#) moet uitzitten. De rechter kan uw straf opschorten op voorwaarde dat u verder geen misdrijven meer pleegt.

De rechter kan de [reclassering](#) vragen om een rapport over u te schrijven voordat hij of zij de straf bepaalt. De reclassering zal de rechter vertellen of u geschikt bent om onder toezicht te worden gesteld om de problemen die uw criminele gedrag hebben veroorzaakt aan te pakken.

Als de rechter daarom vraagt, zal de reclassering een advies uitbrengen over de vraag of u geschikt bent om een taakstraf uit te voeren. Als dat zo is, kan de rechter u veroordelen tot een taakstraf van maximaal 240 uur in plaats van een gevangenisstraf.

Welke rol speelt het slachtoffer in het proces?

De rol van het slachtoffer tijdens het proces is die van getuige van de openbaar aanklager. Het slachtoffer zal bewijs verstrekken in de vorm van een getuigenverklaring over wat hij of zij heeft gezien in verband met de tenlastelegging.

Als u wordt veroordeeld of schuld bekent, zal de rechter bij het bepalen van de straf rekening houden met de gevolgen van het misdrijf voor het slachtoffer.

Links

[Databank van Ierse wetgeving](#)

[Databank van Ierse en Britse jurisprudentie](#)

Laatste update: 18/01/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([en](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

4 – Mijn rechten na het proces

Kan ik hoger beroep instellen?

U kunt hoger beroep instellen tegen elke veroordeling of straf. De [wijze waarop u beroep kunt instellen](#) zal afhangen van de vraag welke rechtbank uw zaak heeft behandeld. Hoger beroep tegen een uitspraak van de districtsrechtbank wordt behandeld door de arrondissementsrechtbank. Beroep tegen een uitspraak van een arrondissementsrechtbank of een [centrale strafrechtbank](#) wordt behandeld in het [hof van beroep voor strafzaken](#).

Als u beroep wilt instellen tegen een uitspraak van een arrondissementsrechtbank, moet u binnen veertien dagen bij de openbaar aanklager een document indienen dat 'beroepschrift' heet. Ook moet u het beroepschrift en de kennisgeving aan de openbaar aanklager binnen veertien dagen bij de griffie van de rechtbank van het rechtsgebied indienen. Als u beroep wilt instellen tegen een uitspraak van een arrondissementsrechtbank voor strafzaken of een centrale strafrechtbank, moet u de procesrechter toestemming vragen om binnen drie dagen na het vonnis beroep in te stellen. Vervolgens moet u binnen zeven dagen een beroepschrift indienen bij de griffie van het hof van beroep voor strafzaken als u geen toestemming hebt gekregen en binnen veertien dagen als u wel toestemming hebt gekregen. Normaal gesproken doet uw advocaat dit allemaal voor u.

Als u hoger beroep instelt tegen een uitspraak van een districtsrechtbank, hebt u recht op een volledige nieuwe behandeling van uw zaak. U hebt ook het recht om beroep tegen uw straf in te stellen. Als u beroep instelt tegen een uitspraak van een arrondissementsrechtbank voor strafzaken of een centrale strafrechtbank, kunt u beroep instellen vanwege een rechtsvraag of als u denkt dat uw proces niet correct is verlopen. U kunt ook beroep instellen tegen uw straf.

Wat gebeurt er als ik hoger beroep instel?

Als u beroep instelt tegen een uitspraak van een districtsrechtbank, zal het vonnis niet worden uitgevoerd totdat uw beroep is behandeld. Daarvoor is nodig dat u een borgsom betaalt, die borgtocht wordt genoemd. Als u zich in de gevangenis bevindt als u beroep tegen een uitspraak van de districtsrechtbank instelt, hebt u het recht om te worden vrijgelaten zodra u het beroepschrift hebt ingediend en een borgsom hebt gestort. Als u in de gevangenis zit en hoger beroep wilt aantekenen, zullen de gevangenisautoriteiten u de juiste formulieren geven.

Als u beroep instelt tegen een uitspraak van een districtsrechtbank, kan het een aantal maanden duren voordat het beroep wordt behandeld. Als u beroep instelt tegen een uitspraak van een arrondissementsrechtbank voor strafzaken of een centrale strafrechtbank, kan het aanmerkelijk langer duren voordat het beroep wordt behandeld.

Als u beroep instelt tegen een uitspraak van een districtsrechtbank, hebt u het recht om nieuw bewijs en andere juridische argumenten aan te dragen voor het beroep. Als u beroep instelt tegen een uitspraak van een arrondissementsrechtbank voor strafzaken of een centrale strafrechtbank, is het doorgaans niet toegestaan om nieuw bewijs aan te dragen en mag u dat alleen in uitzonderlijke omstandigheden doen.

Wat gebeurt er tijdens de behandeling in hoger beroep?

Als u beroep instelt tegen een uitspraak van een districtsrechtbank, hebt u recht op een volledige nieuwe behandeling van uw zaak. Als u beroep instelt tegen een uitspraak van een arrondissementsrechtbank voor strafzaken of een centrale strafrechtbank, kunnen u of uw advocaat zich tot de rechtbank richten om uit te leggen waarom u vindt dat uw veroordeling moet worden teruggedraaid of dat uw veroordeling principieel onjuist is.

Wat gebeurt er als het hoger beroep slaagt dan wel niet slaagt?

Als het hoger beroep succesvol is, is de zaak voorbij en hebt u verder geen verplichtingen meer met betrekking tot de zaak. Als het beroep niet succesvol is, zal de rechtbank die uw beroep behandelt uw veroordeling bevestigen. Als de rechtbank die het beroep behandelt oordeelt dat uw veroordeling principieel onjuist is, kan de rechtbank de oorspronkelijke straf verhogen of verlagen.

Zodra uw beroep is behandeld, hebt u verder geen recht meer om hoger beroep in te stellen. Het hof van beroep voor strafzaken kan u echter toestaan om hoger beroep bij het Hooggerechtshof in te stellen als er een rechtsvraag van uitzonderlijk publiek belang in het geding is.

Er bestaat geen algemene bepaling dat u een schadevergoeding dient te krijgen als uw beroep succesvol is. Wanneer u beroep instelt tegen een uitspraak van het hof van beroep voor strafzaken, is het mogelijk dat u een schadevergoeding ontvangt vanwege een rechterlijke dwaling. Dat is het geval wanneer het hof van beroep voor strafzaken een veroordeling herroept en bepaalt dat een nieuw feit aantoonbaar is dat er sprake is geweest van een rechterlijke dwaling. Dit gebeurt zelden. Wanneer het hof van beroep voor strafzaken een rechterlijke dwaling heeft vastgesteld, kunt u bij de [Irish minister van Justitie](#) een schadevergoeding aanvragen.

Zodra de rechter heeft geoordeeld dat u schuldig aan een misdrijf bent, zal er een veroordeling op uw naam worden vastgelegd.

De veroordeling is definitief zodra u schuldig bent bevonden of schuld hebt bekend. U hebt echter nog steeds het recht om hoger beroep in te stellen. Als uw hoger beroep succesvol is, zal er geen veroordeling op uw naam komen te staan.

Ik kom uit een andere lidstaat. Kan ik na het proces worden teruggestuurd?

Als u wordt veroordeeld voor een misdrijf, kan de rechtbank u niet terugsturen naar uw land. De rechtbank kan de minister van Justitie echter wel aanbevelen om u uit te zetten. Ook kan de rechtbank uw straf of een deel van de straf opschorten op voorwaarde dat u het land verlaat. Dat betekent niet dat u wordt uitgezet, maar dat als u het land niet verlaat, u in hechtenis zult worden genomen. Als u in de gevangenis zit, kunt u de minister van Justitie vragen om naar het buitenland te worden overgebracht om het resterende deel van uw straf in een andere lidstaat uit te zitten.

Als ik ben veroordeeld, kan ik dan opnieuw worden berecht voor hetzelfde misdrijf?

Als u bent veroordeeld, kunt u niet opnieuw voor hetzelfde misdrijf worden berecht. Als u in een andere lidstaat bent veroordeeld, kunt u in Ierland niet opnieuw voor hetzelfde misdrijf worden berecht.

Informatie over de tenlastelegging/veroordeling

Op uw strafblad worden al uw veroordelingen vermeld. Als u volwassen bent, zal deze informatie permanent worden bewaard door de Gardaí (de Ierse nationale politie). De Gardaí kunnen ook andere informatie over u bewaren. U hebt er recht op dat onjuiste persoonlijke informatie over u wordt gecorrigeerd of gewist. U kunt deze informatie opvragen bij de [Irish centrale eenheid Controle van de Garda](#). Als de Gardaí u geen toegang tot deze informatie willen geven of onjuiste informatie niet willen corrigeren, hebt u het recht om bezwaar aan te tekenen bij de [Irish Commissaris voor gegevensbescherming](#).

Links

[Irish rechtbanken](#)

[Raad voor informatie en voorlichting aan burgers](#)

[Commissaris voor gegevensbescherming](#)

Laatste update: 18/01/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([en](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

5 – Verkeersovertradingen en andere lichte overtradingen

Hoe worden lichte verkeersovertradingen behandeld?

Lichte overtradingen, zoals te hard rijden, bellen met een mobiele telefoon tijdens het rijden of illegaal parkeren, worden meestal afgehandeld met een aanbod om binnen een bepaalde termijn een vaste geldboete te betalen (de zogeheten “fixed penalty notice”). Alleen als u de boete niet betaalt, zal de zaak voor de rechter worden gebracht. Soms zult u meteen bij constatering van de overtrading een aanbod krijgen overhandigd, en soms zal dit naar uw adres worden gestuurd.

Bij bepaalde overtradingen waarvoor een vaste boete kan worden betaald worden er echter strafpunten op uw rijbewijs aangebracht, en u zult een rijverbod in Ierland krijgen opgelegd als u in een periode van drie jaar in totaal twaalf strafpunten verzamelt. Als u de boete betaalt, zult u minder strafpunten krijgen dan wanneer de zaak voor de rechter wordt gebracht en u wordt veroordeeld. De Europese Unie werkt momenteel aan een project om alle informatie over rijbewijzen van de lidstaten te harmoniseren.

Verkeersovertradingen worden bijna altijd afgehandeld door de Gardaí. U dient zich ervan bewust te zijn dat bestuurders van een motorvoertuig in Ierland hun rijbewijs verplicht bij zich moeten hebben en op verzoek van de Garda moeten laten zien.

Als u in Ierland woont, maar staatsburger van een andere lidstaat bent, zult u gedurende het hele proces hetzelfde worden behandeld als Ierse staatsburgers. Als uw zaak voor de rechter wordt gebracht, zal dat bij een districtsrechtbank zijn (de laagste rechtbank) en zal één rechter zonder jury zich over de zaak buigen. Als u niet tevreden bent met het resultaat, kunt u hoger beroep tegen de beslissing van de rechter instellen, ongeacht of het om een veroordeling of een boete gaat, bij een hogere rechtbank (zie [Informatieblad 4](#)).

Komen deze misdrijven op mijn strafblad te staan?

Alle verkeersovertradingen worden opgeslagen in de computerbestanden van de Garda. Veroordelingen voor heel lichte overtradingen, zoals snelheidsovertradingen, worden over het algemeen niet beschouwd als strafrechtelijke veroordelingen. Als u echter van een ernstigere overtrading wordt beschuldigd, zoals gevaarlijk rijden, rijden onder invloed of rijden zonder verzekering, zal een veroordeling op uw strafblad worden bijgeschreven. Dergelijke overtradingen zullen worden afgehandeld volgens de procedures die worden beschreven in [Informatieblad 4](#). Als u van een dergelijke overtrading wordt beschuldigd, dient u dringend juridisch advies in te winnen.

Hoe worden andere lichte overtradingen behandeld?

De meest voorkomende lichte overtredingen zijn te hard rijden en met een mobiele telefoon bellen tijdens het rijden. Diverse andere overtredingen, zoals rijden op een busbaan, kunnen worden afgedaan met een aanbod om binnen een bepaalde termijn een vaste boete te betalen, maar zonder dat er strafpunten op het rijbewijs worden bijgeschreven. Rijden zonder op redelijke wijze rekening te houden met andere weggebruikers, wat neerkomt op roekeloos rijden, wordt bestraft met een boete en strafpunten.

U zult alleen voor de rechter hoeven te verschijnen als u de vaste boete niet betaalt. Ook in dit geval zal de zaak worden behandeld in een districtsrechtbank. En ook in dit geval kunt u altijd hoger beroep instellen tegen een bevel van de districtsrechtbank.

Laatste update: 18/01/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Verdachten (in strafzaken) - Griekenland

In deze informatiebladen wordt toegelicht wat er gebeurt wanneer iemand van een misdrijf wordt verdacht of beschuldigd en voor de rechter moet verschijnen.

Samenvatting van de strafprocedure

Vooronderzoek/instellen van de strafprocedure

Deze fase van de procedure begint wanneer de openbare aanklager van het vermoeden van een misdrijf op de hoogte wordt gesteld. De strafprocedure wordt vervolgens ingeleid en kan op twee manieren eindigen: ofwel wordt de beklagde voor de rechter gedaagd ofwel worden de beschuldigingen ingetrokken.

Deze fase is erop gericht om de zaak zoveel mogelijk te verduidelijken, zodat kan worden bepaald of er sterke aanwijzingen zijn dat de verdachte het misdrijf heeft gepleegd en deze al dan niet voor de bevoegde rechter kan worden gedaagd.

Proces

In deze fase wordt de zaak voor de rechter behandeld totdat de rechter tot een beslissing is gekomen en vonnis wijst.

Rechtsmiddelen

Dit zijn de juridische middelen waarover iemand beschikt om op te komen tegen een beslissing van de strafrechter.

Dergelijke middelen zijn:

hoger beroep met het oog op wijziging of vernietiging van de betwiste beslissing op feitelijke of juridische gronden;

een nieuwe behandeling van de zaak en een gedeeltelijke of volledige vernietiging van de betwiste beslissing op juridische gronden.

Meer informatie over al deze fasen van de strafprocedure en over uw rechten vindt u in de volgende informatiebladen. Deze informatie komt niet in de plaats van juridisch advies en is alleen bedoeld als algemeen richtsnoer.

Als u slachtoffer bent van een misdrijf, kunt u [hier](#) alle informatie over uw rechten vinden.

De rol van de Europese Commissie

De Europese Commissie speelt geen rol bij strafrechtelijke vervolging in de verschillende lidstaten en kan u niet helpen als u een klacht wilt indienen. In deze informatiebladen staat hoe en bij wie u een klacht kunt indienen.

Klik op de links hieronder voor de informatie die u nodig hebt.

[Mijn rechten tijdens het onderzoek](#)

[Mijn rechten tijdens het proces](#)

[Mijn rechten na het proces](#)

Laatste update: 29/02/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

1 - Mijn rechten tijdens het onderzoek

A. Verloopt het onderzoek anders omdat ik buitenlander ben?

Nee. Alle personen in Griekenland genieten volledige bescherming van hun leven, eer en vrijheid, zonder discriminatie op grond van nationaliteit, ras, taal en religieuze of politieke overtuigingen.

B. Welke fasen zijn er in het onderzoek?

i. Bewijsgaring/onderzoeksbevoegdheden

Het vooronderzoek heeft tot doel het nodige bewijsmateriaal te verzamelen om te kunnen beslissen of een strafprocedure moet worden ingeleid.

ii. Inverzekeringstelling

Eenieder die is aangehouden op heterdaad bij het plegen van een misdrijf of op grond van een bevel, moet uiterlijk 24 uur na de aanhouding voor de bevoegde onderzoeksrechter worden gebracht. Indien de aanhouding op een andere locatie dan de zetel van de onderzoeksrechter plaatsvond, moet de persoon binnen de voor de overdracht strikt noodzakelijke termijn voor de rechter worden gebracht. Binnen drie dagen nadat de aangehouden persoon vóór de rechter is gebracht, moet de onderzoeksrechter deze persoon vrijlaten of een arrestatiebevel uitvaardigen. Deze termijn kan op verzoek van de voor de rechter gebrachte persoon met twee dagen worden verlengd.

iii. Verhoor

Het hoofdonderzoek heeft tot doel het nodige bewijsmateriaal te verzamelen om vast te stellen dat een misdrijf is gepleegd en te beslissen of een persoon voor dat misdrijf moet worden berecht.

iv. Voorlopige hechtenis

Voorlopige hechtenis is alleen toegestaan als de beklagde voor een misdrijf wordt vervolgd en geen bekende verblijfplaats in het land heeft, of voorbereidende maatregelen heeft genomen om onder te duiken, of eerder voortvluchtig is geweest of is ondergedoken, of schuldig is bevonden aan het ontsnappen uit hechtenis of het schenden van verblijfsbeperkingen, en in het licht van dergelijke omstandigheden duidelijk voornemens is onder te duiken of op grond van eerdere definitieve veroordelingen voor soortgelijke strafbare feiten wordt geacht zeer waarschijnlijk verdere misdrijven te zullen plegen indien hij in vrijheid wordt gesteld. Indien het misdrijf waarvan de betrokkene in beschuldiging is gesteld, wettelijk strafbaar is met een levenslange gevangenisstraf of een tijdelijke gevangenisstraf van ten hoogste 15 jaar, of indien het misdrijf herhaaldelijk of in het kader van een criminele of terroristische organisatie is gepleegd, of indien er een groot aantal gewonden is, kan voorlopige hechtenis ook worden gelast indien de betrokkene, gelet op de bijzondere kenmerken van het feit, op goede gronden wordt geacht zeer waarschijnlijk verdere misdrijven te zullen plegen indien hij in vrijheid wordt gesteld. De juridische ernst van het feit alleen volstaat niet om voorlopige hechtenis te gelasten.

C. Wat zijn mijn rechten tijdens het onderzoek?

i. Heb ik recht op een tolk en op vertaling van de stukken?

Verdachten of beklaagden die het Grieks onvoldoende spreken of begrijpen, hebben recht op een tolk en op een schriftelijke vertaling van alle essentiële processtukken.

ii. Heb ik recht op informatie en op inzage in mijn dossier?

Zodra de beklagde wordt opgeroepen om zich te verdedigen, moet de onderzoeksrechter deze persoon in kennis stellen van de inhoud van de tenlastelegging en van de onderzoeksdocumenten. De beklagde of diens raadsman heeft ook het recht om de tenlastelegging en de onderzoeksdocumenten te bestuderen. Kopieën van de tenlastelegging en van de onderzoeksdocumenten kunnen op schriftelijk verzoek en op diens kosten aan de beklagde worden verstrekt.

iii. Heb ik recht op een advocaat en om iemand anders te informeren over mijn situatie?

Beklaagden hebben het recht zich door een raadsman te laten vertegenwoordigen, zelfs tijdens een kruisverhoor met getuigen of met andere beklaagden. In geen geval kan een beklagde worden verboden met zijn raadsman te communiceren. Dergelijke communicatie is strikt vertrouwelijk.

iv. Kom ik voor rechtsbijstand in aanmerking?

Verdachten of beklaagden hebben recht op kosteloze rechtsbijstand, met inbegrip van juridisch advies en rechtsbijstand evenals vertegenwoordiging in rechte, overeenkomstig de relevante wettelijke bepalingen.

v. Wat moet ik weten over:

a. het vermoeden van onschuld

Verdachten en beklaagden worden geacht onschuldig te zijn totdat hun schuld overeenkomstig de wet is bewezen.

b. het zwijgrecht en het recht om zichzelf niet te belasten

Verdachten of beklaagden hebben het recht te zwijgen en zichzelf niet te belasten. De uitoefening van dat recht kan niet tegen de betrokken verdachte of beklagde worden gebruikt.

c. de bewijslast

Beklaagden zijn niet verplicht bewijs te leveren van de feiten waarop zij zich in hun verdediging beroepen. Rechters en aanklagers zijn verplicht alle feiten of bewijzen waarop de beklagde zich beroept zorgvuldig te onderzoeken, als dit nuttig is om de waarheid aan het licht te brengen. Elke twijfel over de schuld werkt in het voordeel van de verdachte of beklagde.

vi. Welke speciale regels gelden er voor kinderen?

Een minderjarige die het slachtoffer is geweest van bepaalde strafbare feiten tegen diens persoonlijke of seksuele vrijheid, heeft het recht aanwezig te zijn bij alle onderzoekshandelingen en toegang te krijgen tot al het materiaal van de zaak, zelfs als hij/zij niet in de rechtbank verschijnt om de tenlastelegging te ondersteunen.

vii. Welke speciale regels gelden er voor kwetsbare verdachten?

Kwetsbare personen worden over hun rechten geïnformeerd, rekening houdend met hun specifieke behoeften. Zij worden altijd op de hoogte gebracht van de gevolgen wanneer zij van dergelijke rechten afzien.

D. Wat zijn de wettelijke termijnen tijdens het onderzoek?

Onder "nacht" wordt verstaan: van 20.00 tot 6.00 uur voor de periode van 1 oktober tot en met 31 maart en van 21.00 tot 5.00 uur voor de periode van 1 april tot en met 30 september.

E. Wat gebeurt er vóór het proces? Zijn er bijvoorbeeld alternatieven voor voorlopige hechtenis of kan ik naar mijn eigen land worden overgebracht (Europees surveillancebevel)?

Huisarrest met elektronisch toezicht kan worden opgelegd. Dit houdt in dat het de beklagde wordt verboden een specifiek gebouw of gebouwencomplex te verlaten, zoals in het bevel van de onderzoeksrechter gespecificeerd en waarvan is aangetoond dat het diens woon- of verblijfplaats is.

Laatste update: 29/02/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

2 - Mijn rechten tijdens het proces

A. Waar wordt het proces gehouden?

Het proces vindt plaats in de gebouwen van de rechtbank die territoriaal bevoegd is. De locatie van het proces kan worden gewijzigd in geval van een ernstige bedreiging voor de openbare orde.

B. Kan de tenlastelegging nog worden gewijzigd? Zo ja, moet ik daarvan op de hoogte worden gebracht?

De tenlastelegging kan niet worden gewijzigd. De beklagde of diens raadsman heeft het recht de tenlastelegging en onderzoeksdocumenten te bestuderen.

C. Wat zijn mijn rechten in de rechtszaal?

i. Ben ik verplicht om mijn proces bij te wonen? Onder welke voorwaarden mag ik wegblijven?

De beklagde moet persoonlijk op de rechtszitting verschijnen en kan tevens een advocaat aanwijzen om hem/haar te verdedigen tijdens procedures voor zowel overtredingen als misdrijven.

ii. Heb ik recht op een tolk en op vertaling van de stukken?

Wanneer een verdachte, beklagde of getuige die het Grieks onvoldoende spreekt of begrijpt in eender welk stadium van de strafprocedure moet worden gehoord, moet onverwijld voor een tolk worden gezorgd. Waar nodig, is in alle fasen van de strafprocedure een tolk beschikbaar voor communicatie tussen beklaagden en hun raadslieden.

iii. Heb ik recht op een advocaat?

In het geval van misdrijven moet de voorzitter van de rechtbank een raadsman aanwijzen voor beklaagden die niet over een raadsman beschikken. Een jeugdrechter moet hetzelfde doen in gevallen waarbij een minderjarige wordt beschuldigd van een handeling die, indien deze meerderjarig was, een misdrijf zou zijn. Beklaagden kunnen niet weigeren om zich te laten verdedigen door de raadsman/raadslieden die door de voorzitter van de rechtbank zijn aangewezen. In situaties waarbij meer dan een raadsman is aangewezen, kunnen zij echter een met redenen omkleed verzoek indienen waarin het gerecht wordt verzocht de benoeming van slechts één raadsman in te trekken, waarna de beklagde door de anderen wordt verdedigd.

iv. Welke andere rechten zou ik nog moeten kennen? (bv. de presentatie van de verdachten voor het gerecht)

In situaties waarbij een afwezige getuige niet op de rechtszitting kan verschijnen, wordt diens getuigenis die tijdens het vooronderzoek onder ede werd afgelegd in de rechtbank voorgelezen, op voorwaarde dat de beklagde of diens raadsman daartoe uitdrukkelijk toestemming heeft gegeven, in een verklaring die in het proces-verbaal wordt vastgelegd.

D. Mogelijke straffen

Een gevangenisstraf is tijdelijk. In uitzonderlijke gevallen, indien uitdrukkelijk bepaald in de wet, gaat het om een levenslange gevangenisstraf. De duur van een tijdelijke gevangenisstraf bedraagt niet meer dan vijftien jaar of minder dan vijf jaar. De duur van de hechtenis bedraagt niet meer dan vijf jaar of minder dan tien dagen. Tenzij anders bepaald, bedraagt de duur van een taakstraf niet meer dan 720 uur of minder dan 100 uur. Financiële sancties mogen niet hoger zijn dan: a) 90 dagelijkse eenheden, wanneer de sanctie de enige hoofdstraf is of in combinatie met een taakstraf wordt opgelegd; b) 180 dagelijkse eenheden, wanneer de straf in combinatie met een vrijheidsstraf wordt opgelegd; en c) 360 dagelijkse eenheden, wanneer de straf cumulatief met een vrijheidsstraf wordt opgelegd. Tenzij in specifieke bepalingen anders is bepaald, mag het bedrag van elke dagelijkse eenheid niet minder dan €1 of meer dan €100 bedragen.

Laatste update: 29/02/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

3 - Mijn rechten na het proces

A. Kan ik tegen het vonnis in beroep gaan?

Ja, als een gevangenisstraf van meer dan twee maanden is uitgesproken door een rechtbank met enkelvoudige kamer die minder ernstige misdrijven behandelt of van meer dan vier maanden door een dergelijke rechtbank met meervoudige kamer of van ten minste twee jaar door een gemengde juryrechtbank, of als opsluiting in een speciaal jeugddetentiecentrum of heropvoedings- of therapeutische maatregelen zijn opgelegd door een jeugdrechtbank met enkelvoudige of meervoudige kamer.

B. Welke andere mogelijkheden heb ik?

U kunt binnen 15 dagen om nietigverklaring van de procedure verzoeken indien de beklaagde die bij onherroepelijk vonnis is veroordeeld, wegens *overmacht* of andere onomkeerbare oorzaken de rechter niet tijdig op enigerlei wijze in kennis heeft kunnen stellen van een onoverkomelijke belemmering om op het proces te verschijnen en om uitstel van de rechtszitting te verzoeken. U kunt ook om nietigverklaring van een uitspraak verzoeken als de verblijfplaats van de beklaagde onbekend was op het moment van diens veroordeling, maar bekend was toen de dagvaarding hem werd betekend.

C. Wat gebeurt er als ik word veroordeeld?

i. Strafregister

Alle definitieve veroordelingen worden in het strafregister opgenomen. Alle straffen worden opgenomen in het exemplaar dat voor gerechtelijk gebruik beschikbaar is; anderzijds worden gevangenisstraffen van maximaal zes maanden niet opgenomen in het exemplaar dat na drie jaar voor algemeen gebruik beschikbaar is, straffen tot vijf jaar worden niet opgenomen na acht jaar en straffen van meer dan vijf jaar worden niet opgenomen na twintig jaar. Zodra de persoon de leeftijd van tachtig jaar bereikt of vijf jaar na het verstrijken van de opschortingsperiode wordt de registratie vernietigd.

ii. Uitvoering van de straf, overbrenging van gevangenen, proeftijd en alternatieve straffen

Indien een persoon tot een gevangenisstraf van minder dan drie jaar wordt veroordeeld, gelast de rechter de opschorting van de tenuitvoerlegging van de straf voor een periode van een tot drie jaar, tenzij hij/zij op uitdrukkelijk vermelde gronden van oordeel is dat gevangenisstraf absoluut noodzakelijk is om te voorkomen dat de veroordeelde persoon nieuwe strafbare feiten pleegt. Griekenland kan beslissingen die in een andere lidstaat van de Europese Unie zijn uitgesproken en waarbij een vrijheidsstraf of een tot vrijheidsbeneming strekkende maatregel is opgelegd, erkennen en ten uitvoer leggen, en kan verzoeken om erkenning en tenuitvoerlegging van een overeenkomstige beslissing van een nationale rechter die door Griekenland aan een andere lidstaat van de Europese Unie is gericht. De veroordeelde persoon moet zich in de uitvaardigende of de uitvoerende lidstaat bevinden. De dubbele strafbaarheid moet worden gecontroleerd, met uitzondering van bepaalde ernstige misdrijven die in de uitvaardigende lidstaat met een vrijheidsstraf van ten hoogste 3 jaar bestraft worden.

Laatste update: 29/02/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Verdachten (in strafzaken) - Spanje

In deze informatiebladen wordt uitgelegd wat er gebeurt als iemand van een strafbaar feit wordt verdacht of beschuldigd in het kader van een strafprocedure.

De Spaanse grondwet erkent de waardigheid van mensen, hun onschendbare rechten, vrije ontwikkeling van de persoonlijkheid, eerbied voor de wet en voor de rechten van anderen.

Het Handvest van de grondrechten van de EU zelf erkent de grondrechten en fundamentele vrijheden van mensen en vormt een afspiegeling van de [Universele Verklaring van de Rechten van de Mens](#) en door Spanje geratificeerde internationale verdragen en overeenkomsten inzake mensenrechten.

De algemene grondrechten die zijn vervat in de Spaanse grondwet, worden uitgewerkt in de nationale wetgeving.

De rechten van verdachten / in verdenkinggestelden in een strafprocedure zijn specifiek geregeld in het wetboek van strafvordering, waarin:

de term "verdachte" wordt gebruikt om iemand aan te duiden tegen wie in verband met een strafbaar feit een onderzoek loopt;

de term "inverdenkinggestelde" wordt gebruikt om iemand in algemene zin aan te duiden die door de rechter na het strafrechtelijk onderzoek formeel wordt beschuldigd van deelname aan het plegen van een specifiek strafbaar feit;

de termen "beklaagde" en "beschuldigde" worden gehandhaafd, die in de respectieve fasen dezelfde betekenis hebben als "verdachte".

Als u slachtoffer bent van een strafbaar feit, kunt u [hier](#) alle informatie over uw rechten vinden.

Samenvatting van de strafprocedure

Begin

De procedure kan worden ingeleid:

naar aanleiding van een klacht bij de bevoegde instantie (politie, parket of permanent dienstdoende rechtbank (24/7) (*Juzgado de Guardia*));

naar aanleiding van een klacht door een slachtoffer van een strafbaar feit of door iemand anders;

naar aanleiding van een politieverslag;

ambtshalve door de onderzoeksrechter.

Fase van het onderzoek

Nadat de strafprocedure is ingeleid, begint de gerechtelijke onderzoeksfase, de zogeheten "instructie". In deze fase worden de maatregelen genomen om het proces voor te bereiden: onderzoek en registratie van de strafbare feiten die mogelijk zijn gepleegd, met alle omstandigheden die van invloed kunnen zijn op de kwalificatie ervan en op de schuld van de daders; verder kunnen conservatoire maatregelen worden genomen ten aanzien van de verdachten en hun financiële aansprakelijkheid.

Eind van het onderzoek

Aan het eind van de "instructie"

wordt de zaak geseponereerd en gesloten wanneer er geen aanwijzingen van een strafbaar feit zijn of wanneer er geen dader bekend is; of wordt de procedure vervolgd met de zogeheten "tussenfase", waarin wordt bepaald of het onderzoek volledig is en of er gronden zijn om de verdachte in staat van beschuldiging te stellen.

Na indiening van de tenlastelegging en het verweerschrift, indien van toepassing, worden de partijen opgeroepen voor de mondelinge behandeling.

Rechterlijke beslissing

De mondelinge procedure, die - behalve in uitzonderingsgevallen - openbaar is, vindt plaats voor een andere rechter of rechtbank dan die welke het onderzoek heeft geleid, en eindigt met een vonnis; het vonnis is ofwel een veroordeling; ofwel een vrijspraak.

In beide gevallen kan elk van beide partijen tegen het vonnis beroep instellen bij een hogere rechtbank.

Informatiebladen

Details over al deze fasen van het strafproces en over uw rechten kunt u vinden in de informatiebladen. Deze informatie komt in geen geval in de plaats van rechtsbijstand en is alleen bedoeld als richtsnoer.

Rol van de Europese Commissie

NB: denk eraan dat de Europese Commissie geen rol speelt bij strafrechtelijke vervolgingen in de lidstaten en u niet kan helpen als u een klacht wilt indienen. In deze informatiebladen staat hoe en bij wie u een klacht kunt indienen.

Klik op de links hieronder voor de informatie die u nodig hebt

[1 - Mijn rechten tijdens het onderzoek](#)

[2 - Mijn rechten tijdens het proces](#)

[3 - Mijn rechten na afloop van het proces](#)

Laatste update: 17/01/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

1 - Mijn rechten tijdens het onderzoek

Verloopt het onderzoek anders omdat ik buitenlander ben?

In het algemeen heeft buitenlander zijn van de verdachte geen invloed op het strafrechtelijk onderzoek. Buitenlanders hebben dezelfde rechten als nationale onderdanen tegen wie een onderzoek is ingesteld, zij het dat er enkele voor eerstgenoemden specifieke rechten worden erkend, zoals het recht op kosteloze bijstand door een tolk voor wie het Spaans of de officiële taal van de betrokken procedure niet verstaat en/of spreekt. Buitenlanders die vanwege een strafrechtelijk onderzoek worden vastgehouden, hebben het recht hun vrijheidsontneming en de plaats van hun hechtenis op ieder moment door te geven aan het consulaat van hun land, evenals het recht door de consulaire autoriteiten van hun land te worden bezocht en met hen te communiceren en te corresponderen.

Als een verdachte buitenlander is, kan dat tijdens de strafprocedure in overweging worden genomen bij de beslissing over zijn persoonlijke situatie (voorlopige hechtenis), evenals bij de vaststelling van andere maatregelen die minder beperkend zijn voor zijn rechten, zoals intrekking van het paspoort of een verbod om het nationale grondgebied te verlaten.

Welke fasen zijn er in het onderzoek?

Het strafrechtelijk onderzoek is bedoeld om bewijsmiddelen te verzamelen voor een mogelijk strafbaar feit en om vast te stellen wie de vermoedelijke daders van dat feit zijn.

Het onderzoek kent twee fasen:

politieonderzoek: de politie onderzoekt de feiten die haar bekend zijn en die mogelijk strafbaar zijn. Daartoe neemt zij contact op met degenen van wie wordt vermoed dat zij hebben deelgenomen aan het feit, en gaat op zoek naar materieel bewijsmateriaal, getuigen enz.

gerechtelijk onderzoek (instructie): Als de politie bewijsmiddelen van strafbare feiten vindt en vaststelt wie de vermoedelijke daders zijn, stuurt zij een verslag naar de onderzoeksrechter, die daarop de aangewezen strafprocedure inleidt en - zo nodig - de passende onderzoeksmaatregelen uitvoert (ondervraging van verdachten en getuigen, verkrijging van voor de zaak relevante stukken, binnentreding en huiszoeking, analyse van stoffen enz.)

Als niets erop wijst dat er een strafbaar feit is gepleegd of als er geen dader bekend is, wordt de zaak geseponereerd en gesloten.

Zijn er wel aanwijzingen dat er een strafbaar feit is gepleegd, dan wordt de procedure vervolgd met de zogeheten "tussenfase", waarin wordt bepaald of het onderzoek afgerond is en of er gronden zijn om over te gaan tot tenlastelegging.

Na indiening van de tenlastelegging en het verweerschrift, indien van toepassing, worden de partijen opgeroepen voor de mondelinge behandeling.

De openbare aanklager moet het gehele strafrechtelijk onderzoek door op de hoogte worden gehouden en kan de onderzoeksrechter verzoeken de onderzoeksmaatregelen te nemen die volgens de openbare aanklager passend zijn. Als er volgens de openbare aanklager onvoldoende aanwijzingen zijn dat er een strafbaar feit is gepleegd, of dat er onvoldoende aanwijzingen van de identiteit van de dader zijn, kan hij verzoeken de zaak te seponeren. Oordeelt hij daarentegen dat er redelijke gronden zijn voor vervolging, dan stelt hij na afloop van het onderzoek dienovereenkomstig de tenlastelegging op.

Bewijsgeving/bevoegdheden van de onderzoekers

De gerechtelijke politie is belast met de opsporingstaken die moeten worden uitgevoerd om vast te stellen of er sprake is geweest van schending van de wet, om relevante bewijsmiddelen te verzamelen en om de identiteit van de daders vast te stellen. De onderzoeksrechter ziet toe op de uitvoering van deze opsporingstaken en moet hoe dan ook toestemming verlenen voor die taken waarmee een schending van de grondrechten is gemoeid (betreden en doorzoeken van de woning, aftappen van gesprekken enz.). De openbare aanklager moet het gehele strafrechtelijk onderzoek op de hoogte worden gehouden en kan de onderzoeksrechter verzoeken om uitvoering van onderzoekstaken die volgens hem nodig zijn.

Inverzekeringstelling

In beginsel mag de inverzekeringstelling niet langer duren dan strikt noodzakelijk is om te zorgen voor meer duidelijkheid omtrent de feiten, maar nooit langer dan 72 uur. Binnen die tijd moet de in verzekering gestelde persoon worden vrijgelaten of ter beschikking van de rechter worden gesteld.

De inverzekeringstelling kan plaatsvinden op initiatief van de politie, in de bij wet bepaalde gevallen. Tot de inverzekeringstelling kan ook opdracht worden gegeven door de openbare aanklager of rechtstreeks door de onderzoeksrechter. In uitzonderlijke situaties kan de inverzekeringstelling worden verricht door particulieren, die de betrokkene onmiddellijk voor de rechter moeten brengen.

De inverzekeringstelling moet zodanig worden uitgevoerd dat de betrokkene, zijn goede naam en zijn bezittingen zo min mogelijk schade ondervinden; degenen die het bevel tot de maatregel geven en degenen die met de uitvoering ervan zijn belast, zien erop toe dat de grondwettelijke rechten van de betrokkene ten aanzien van waardigheid, persoonlijke levenssfeer en goede naam worden geëerbiedigd.

Nadat de politie het onderzoek naar de feiten heeft uitgevoerd wordt de betrokkene binnen de wettelijke termijn van 72 uur vrijgelaten of ter beschikking van de rechter gesteld.

Verhoor

De verdachte wordt gewezen op zijn rechten en hem wordt gevraagd een verklaring af te leggen over de onderzochte feiten. Hij kan zich beroepen op zijn zwijgrecht en geen verklaring afleggen als hij dat niet wil, of hij kan ervoor kiezen niet te antwoorden op een deel van de hem gestelde vragen, of laten weten dat hij alleen voor de rechter een verklaring wil afleggen.

De verdachte is vrij in zijn keuze van een advocaat maar als hij daar geen gebruik van maakt, wordt hem ambtshalve een advocaat toegewezen. Hij heeft ook het recht voorafgaand aan het verhoor onder vier ogen te overleggen met zijn advocaat.

Als de verdachte buitenlander is en het Spaans of de officiële proceduuretaal niet verstaat of spreekt, of als hij doof of slechthorend is of zich moeilijk kan uitdrukken, heeft hij recht op gratis ondersteuning door een tolk.

De verdachte heeft het recht niet tegen zichzelf te getuigen.

Hij kan ook direct schuld erkennen aan alle of een deel van de hem ten laste gelegde strafbare feiten. Dat neemt niet weg dat het onderzoek kan worden voortgezet en eventueel tot een proces kan leiden. Afhankelijk van de aard van de straf en het strafbare feit kan dat evenwel een snelle procedure zijn. In dergelijke gevallen zou de advocaat van de verdachte met de openbare aanklager kunnen overeenkomen dat de verdachte in ruil voor schulderkenning een lagere straf krijgt opgelegd.

Voorlopige hechtenis

Voorlopige hechtenis kan alleen worden gelast als dat volgens de onderzoeksrechter nodig is, op verzoek van de openbare aanklager en/of een van de particuliere aanklagers.

In alle gevallen moet zijn voldaan aan de desbetreffende wettelijke voorschriften en moet de maatregel een legitiem doel dienen (bescherming van het slachtoffer en/of wegneming van het risico op vluchten, op recidive, op vernietiging of achterhouding van bewijsmiddelen).

Wat zijn mijn rechten tijdens het proces?

Iedere verdachte van een strafbaar feit kan de rechten van verweer uitoefenen door aan de procedure deel te nemen zodra hij in kennis is gesteld van het bestaan ervan; daartoe moet hij in een voor hem begrijpelijke en toegankelijke taal worden geïnformeerd over de volgende rechten:

het recht te worden geïnformeerd over de hem ten laste gelegde feiten, evenals over alle relevante wijzigingen in het doel van het onderzoek en de ten laste gelegde feiten;

het recht op tijdige inzage in de stukken om de rechten van verweer te waarborgen, en in ieder geval voordat hij wordt gehoord;

het recht in de strafprocedure op te treden om zijn recht van verweer uit te oefenen overeenkomstig de wettelijke bepalingen;

het recht op vrije keuze van een advocaat (behalve in de in het wetboek van strafvordering zelf genoemde uitzonderingsgevallen);

het recht te verzoeken om gratis rechtsbijstand en te worden geïnformeerd over de daarvoor te volgen procedure en de voorwaarden om die te krijgen;

het recht op gratis tolk- en vertaalondersteuning, overeenkomstig het bepaalde in het wetboek van strafvordering;

het recht te zwijgen en geen verklaring af te leggen als hij dat niet wil, en het recht niet te antwoorden op alle of een deel van de vragen die hem worden gesteld;

het recht niet tegen zichzelf te getuigen en geen voor hemzelf belastende verklaring af te leggen.

Heb ik recht op een tolk en op vertaling van de stukken?

Iedereen tegen wie een onderzoek is ingesteld, wordt schriftelijk in een voor hem begrijpelijke taal en in eenvoudige en toegankelijke bewoordingen onmiddellijk in kennis gesteld van de hem ten laste gelegde feiten, evenals van zijn rechten, en in het bijzonder, in het geval van buitenlanders die het Spaans of de officiële taal van de betrokken procedure niet verstaan of spreken, of doven of slechthorenden en andere personen die moeite hebben zich uit te drukken, het recht op gratis ondersteuning door een tolk.

In de fase van het vooronderzoek vertaalt dit zich in het recht op ondersteuning door een tolk in een voor de verdachte begrijpelijke taal tijdens alle procedures waarbij hij aanwezig moet zijn, zoals de verhoren van de politie of de openbare aanklager en alle rechtszittingen, en het recht op ondersteuning door een tolk tijdens de gesprekken met zijn advocaat die rechtstreeks verband houden met zijn latere verklaring of verhoor, of die nodig zijn voor het instellen van een rechtsmiddel of voor andere procedurele verzoeken.

Heb ik recht op informatie en op inzage in mijn dossier?

In beginsel hebt u het recht te worden geïnformeerd over de u ten laste gelegde feiten, evenals over alle relevante wijzigingen in het doel van het onderzoek en de u ten laste gelegde feiten. U hebt ook het recht tijdig kennis te nemen van het dossier om uw rechten van verweer uit te oefenen en in ieder geval voorafgaand aan uw verhoor, behalve in de in de wet genoemde uitzonderingssituaties.

Als u bent aangehouden, moet u ook worden verteld waarom u bent aangehouden en wat uw rechten zijn, met name het recht op toegang tot de dossiergegevens die nodig zijn om de rechtmatigheid van uw aanhouding of vrijheidsontneming te kunnen aanvechten.

Heb ik recht op een advocaat en om iemand anders te informeren over mijn situatie?

U hebt het recht op vrije keuze van een advocaat (behalve in de in het wetboek van strafvordering zelf genoemde uitzonderingsgevallen) en u hebt het recht zich zo snel mogelijk door hem te laten bijstaan. Het recht op verweer omvat bijstand door een advocaat die u zelf kiest of, als u dat niet doet, een advocaat die u ambtshalve wordt toegewezen, met wie u onder vier ogen kunt communiceren en overleggen, nog voordat u wordt verhoord door de politie, de openbare aanklager of de rechter - behalve in de in de wet bepaalde uitzonderingsgevallen. De advocaat is aanwezig bij al uw verklaringen en bij de verschillende procedurehandelingen (erkenning van de feiten, confrontaties, reconstructie van de gebeurtenissen).

Als u bent aangehouden, hebt u het recht een van uw gezins- of familieleden of iemand anders van uw keuze op ieder moment en zonder onnodige vertraging in kennis te laten stellen van uw vrijheidsontneming en de plaats van uw detentie. Buitenlanders hebben het recht die gegevens aan het consulaat van hun land te laten verstrekken.

Zij hebben ook het recht zonder onnodige vertraging telefonisch contact op te nemen met een derde van hun keuze, en zij hebben het recht door de consulaire autoriteiten van hun land te worden bezocht en met hen te communiceren en te corresponderen.

Heb ik recht op gratis rechtsbijstand?

Onder de wettelijk bepaalde voorwaarden hebt u recht op gratis rechtsbijstand als u staatsburger of legaal in Spanje verblijvende buitenlander bent en kunt aantonen dat uw middelen ontoereikend zijn voor het geschil.

Het recht op gratis rechtsbijstand houdt in dat u de honoraria van de advocaten en procureurs niet hoeft te betalen wanneer hun deelname wettelijk verplicht is of wanneer de rechter, ook als dat niet het geval is, dat uitdrukkelijk eist om de gelijkheid van de partijen bij de procedure te waarborgen. Onder de gratis rechtsbijstand valt de assistentie door een advocaat voor de persoon die is aangehouden of in verzekering is gesteld en die zelf geen advocaat heeft aangewezen, voor iedere politiemaatregel die niet voortvloeit uit een lopende gerechtelijke procedure of die is genomen bij zijn eerste verschijning voor een

gerechtelijke instantie, ook wanneer om bijstand wordt verzocht in het kader van wederzijdse rechtshulp. In het geval van slachtoffers van geweld tegen vrouwen, terrorisme en mensenhandel, evenals minderjarigen en personen met een verstandelijke handicap of geestesziekte, omvat de gratis rechtsbijstand advisering en begeleiding direct voorafgaand aan de indiening van een klacht of aangifte van een strafbaar feit.

v. Wat moet ik weten over:

het vermoeden van onschuld?

Het vermoeden van onschuld is het recht van iedereen tegen wie een onderzoek loopt of die verdacht is in het kader van een strafprocedure, als onschuldig te worden beschouwd zolang hij niet definitief is veroordeeld.

Het vermoeden van onschuld heeft implicaties voor zowel de behandeling van de verdachte als de beoordeling van de zaak. Wat de behandeling van de verdachte betreft, houdt het vermoeden van onschuld in dat de verdachte als onschuldig moet worden beschouwd zolang hij niet definitief is veroordeeld. Ten aanzien van de beoordeling van de zaak heeft het vermoeden van onschuld gevolgen voor hoe de bewijsmiddelen worden beoordeeld. Immers, omdat de rechter in een strafprocedure uitgaat van de onschuld van de verdachte, moet de aanklager wel onweerlegbaar bewijs leveren voor de aan de verdachte ten laste gelegde feiten, want anders wordt de voorlopig vastgestelde onschuld uiteindelijk definitief.

Recht te zwijgen en geen voor zichzelf belastende verklaring af te leggen

Het recht van de verdachte te zwijgen en geen voor zichzelf belastende verklaring af te leggen, is een grondrecht dat kan worden uitgeoefend zonder dat daaraan negatieve gevolgen kunnen worden verbonden.

Het stilzwijgen van de verdachte mag niet worden aangegrepen om een gebrek aan belastend bewijsmateriaal te compenseren. Met andere woorden, de aanklager moet met bewijsmiddelen aantonen dat het strafbare feit is gepleegd, ongeacht de verklaring die de verdachte heeft afgelegd. Als de verdachte, geconfronteerd met de belastende bewijsmiddelen, geen antwoord geeft of geen verklaring geeft die voldoende is om hem vrij te pleiten, kan dat stilzwijgen worden opgevat als een bevestiging van zijn schuld. Daarom is het belangrijk dat de verdachte bekend is met de door de aanklager aangevoerde bewijsmiddelen voordat hij zijn verklaring aflegt.

Is het belastend bewijsmateriaal ontoereikend, dan mag het stilzwijgen van de verdachte niet worden gebruikt om dat te compenseren.

Bewijslast

De materiële bewijslast ligt uitsluitend bij de aanklager, niet bij de verdediging. Als gevolg van het vermoeden van onschuld ligt de bewijslast bij de aanklager, zodat het altijd de verantwoordelijkheid is van de aanklager (en nooit die van de verdediging) de ten laste gelegde feiten te bewijzen. Overigens moeten er voldoende bewijsmiddelen worden vergaard om voor de rechter niet alleen aan te tonen dat de strafbare feiten inderdaad zijn gepleegd, maar ook dat de verdachte er strafrechtelijk aansprakelijk voor is.

Welke speciale beschermende maatregelen zijn er voor minderjarigen?

Als de verdachte minderjarig is, wordt het onderzoek in het kader van de strafprocedure uitgevoerd door de afdeling voor minderjarigen van het openbaar ministerie, en wordt over de ten laste gelegde feiten beslist door de kinderrechter, een speciale rechter die valt onder de organieke wet 5/2000 van 12 januari 2000 betreffende de strafrechtelijke aansprakelijkheid van minderjarigen. Bij deze wet is bepaald dat minderjarigen tussen 14 en 18 jaar strafrechtelijk aansprakelijk zijn, maar wel onderworpen zijn aan een speciale wettelijke regeling. Zo wordt een minderjarige die is aangehouden, zodra is vastgesteld dat hij minderjarig is, ter beschikking gesteld van de afdeling voor minderjarigen van het openbaar ministerie en wordt van zijn aanhouding en de plaats van zijn detentie kennis gegeven aan degenen die het ouderlijk gezag, de voogdij of de feitelijke voogdij over hem uitoefenen.

Is de minderjarige buitenlander, dan wordt het consulaat van zijn land in kennis gesteld van zijn detentie.

Welke speciale beschermende maatregelen zijn er voor kwetsbare verdachten?

Op dit moment zijn beschermende maatregelen voor kwetsbare verdachten niet stelselmatig opgenomen in onze wetgeving. Het ontwerp-wetboek van strafvordering bevat daartoe weliswaar bepalingen maar is nog niet van kracht.

Dat betekent dat speciale beschermende maatregelen voor kwetsbare verdachten nu nog verspreid zijn over onze wetgeving. Een voorbeeld is dat tijdens een strafprocedure gebruik moet worden gemaakt van een taal die begrijpelijk en toegankelijk is en dat doven of slechthorenden en andere personen die moeite hebben zich uit te drukken, recht hebben op gratis ondersteuning door een tolk.

Wat zijn de wettelijke termijnen tijdens het proces?

Het gerechtelijk onderzoek moet plaatsvinden binnen twaalf maanden nadat de procedure is ingeleid.

Als binnen die termijn wordt vastgesteld dat het niet mogelijk zal zijn het onderzoek af te ronden, kan de rechter ambtshalve of op verzoek van een der partijen, en na de partijen te hebben gehoord, besluiten tot opeenvolgende verlengingen met perioden van dezelfde duur of van minder dan zes maanden. Verlengingen worden goedgekeurd via een beschikking waarin wordt toegelicht waarom het onderzoek niet binnen de gestelde termijn kon worden voltooid, evenals welke speciale maatregelen er moeten worden genomen en wat de relevantie van die maatregelen is voor het onderzoek. De verlenging kan ook worden geweigerd, in welk geval de beslissing eveneens moet worden gemotiveerd.

Wat gebeurt er vóór het proces? Zijn er bijvoorbeeld alternatieven voor voorlopige hechtenis of kan ik naar mijn eigen land worden overgebracht (Europees surveillancebevel)?

Dankzij het Europees surveillancebevel (ESB) kan een verdachte in afwachting van zijn berechting voorkomen dat hij in voorlopige hechtenis wordt genomen en kan hij onder toezicht worden gesteld in de lidstaat waar hij verblijft. Het ESB waarborgt het in artikel 18 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie neergelegde verbod op discriminatie op grond van nationaliteit, in de zin dat het EU-burgers die ervan worden verdacht een strafbaar feit te hebben gepleegd in een andere lidstaat dan die waar zij verblijven, in afwachting van hun berechting de mogelijkheid biedt op een gelijke behandeling voor wat betreft hun persoonlijke situatie.

Laatste update: 17/01/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

2 - Mijn rechten tijdens het proces

Waar wordt het proces gehouden?

Het proces vindt plaats voor de bevoegde gerechtelijke instantie, overeenkomstig de ernst van het strafbare feit en de plaats waar het is gepleegd. Ingevolge het recht op berechting door een onpartijdige rechter vindt het proces plaats voor een andere rechter dan die welke het onderzoek heeft geleid

Kan de aanklacht nog worden aangepast? Zo ja, wat is in dit verband mijn recht op informatie?

Ja, na de onderzoeksfase kan de aanklager de kwalificatie van de ten laste gelegde feiten aanpassen, op voorwaarde dat de nieuwe aanklacht homogeen is en geen nieuwe feiten bevat, m.a.w. dat alle elementen van de nieuwe aanklacht al in de eerste aanklacht besloten lagen. In dergelijke gevallen kan de verdediging verzoeken om uitstel van de zitting om nieuw bewijsmateriaal te kunnen leveren met het oog op een adequaat verweer.

Wat zijn mijn rechten in de rechtszaal?

U hebt het recht op informatie over de u ten laste gelegde feiten, het recht op verweer en rechtsbijstand, het recht niet tegen uzelf te getuigen, het recht niet schuldig te pleiten, het recht niet te antwoorden op alle of een deel van de vragen die u worden gesteld en het recht op toepassing van het beginsel van vermoeden van onschuld. U hebt ook het recht aan het eind van het proces als laatste het woord te voeren.

Ben ik verplicht om mijn proces bij te wonen? Onder welke voorwaarden mag ik wegblijven?

In ons rechtstelsel is bepaald dat de verdachte aanwezig moet zijn bij de mondelinge behandeling. Die verplichting is een gevolg van het recht op effectieve rechtsbescherming, waarmee het recht op verweer en het recht op een eerlijk proces (waaronder het recht te worden gehoord) is gewaarborgd.

U moet het proces bijwonen om uw onschuld aan te tonen, maar het proces kan in uw afwezigheid worden gehouden wanneer u, na te zijn opgeroepen, zonder geldige reden niet verschijnt en de strafeis niet hoger is dan twee jaar gevangenisstraf of zes jaar voor een straf van andere aard. Als u niet verschijnt vanwege plotselinge ziekte, wordt dat als een geldige reden beschouwd; de zitting wordt dan verdaagd.

Heb ik recht op een tolk en op vertaling van de stukken?

U hebt recht op gratis tolk- en vertaalondersteuning. U hebt recht op bijstand door een tolk als u het Spaans of de officiële taal van de plaats waar het proces plaatsvindt, niet spreekt. U hebt ook recht op een schriftelijke vertaling van de stukken die u nodig hebt om uw rechten van verweer te kunnen uitoefenen.

Heb ik recht op een advocaat?

Ja, u hebt recht op bijstand door een advocaat die u zelf kiest of, als u dat niet doet, een advocaat die u ambtshalve wordt toegewezen, met wie u onder vier ogen kunt communiceren en overleggen. Alleen bij lichte strafbare feiten is rechtsbijstand niet vereist.

Welke andere procedurele rechten moet ik kennen? (bv. de presentatie van de verdachten voor het gerecht)

U hebt het recht alle bewijsmiddelen te gebruiken die volgens u nodig zijn voor uw verweer (getuigen, deskundigen, stukken, opnames enz.), voor zover de rechter die toelaat. U hebt recht op een openbare zitting, tenzij de rechter overeenkomstig de wet anders beslist om de veiligheid of openbare orde te kunnen waarborgen en om de grondrechten van de deelnemers en in het bijzonder het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van de slachtoffers en hun familie naar behoren te kunnen beschermen. Aan het begin van het proces hebt u ook het recht alle of een deel van de u ten laste gelegde feiten te erkennen, waarmee u een overeenkomst over de aanklacht kunt bereiken met het oog op strafvermindering.

Mogelijke beslissingen

Aan het eind van het proces spreekt de rechter een vonnis uit waarin alle tijdens het proces opgeworpen vragen worden beantwoord en de verdachte wordt veroordeeld voor of vrijgesproken van alle betrokken strafbare feiten. Het vonnis kan ook mondeling tijdens het proces bekend worden gemaakt, waarna het op schrift moet worden gesteld. Als de partijen na de uitspraak van het vonnis te kennen geven dat zij geen beroep willen instellen, verklaart de rechter het vonnis onmiddellijk definitief.

Als u schuldig bent bevonden aan een strafbaar feit, kan de rechter u de straf opleggen die op dat feit staat, tot maximaal de zwaarste door de aanklager geëiste straf.

Laatste update: 17/01/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

3 - Mijn rechten na afloop van het proces

Kan ik tegen de beslissing van de rechtbank in beroep gaan?

Ja, tegen beslissingen in strafprocedures is beroep altijd mogelijk. Tegen alle beslissingen kan bij een hogere rechtbank beroep worden ingesteld via een rechtsmiddel. Bovendien kan tegen de beslissingen van de hogere rechtbank die uitspraak doet op het beroep, bij het hooggerechtshof cassatie worden ingesteld op verschillende gronden, afhankelijk van de eerste procedure in het kader waarvan de beslissing is gegeven. Een uitzondering hierop wordt gevormd door beslissingen in procedures over lichte strafbare feiten, waartegen alleen beroep openstaat.

De termijn voor het instellen van beroep hangt af van de gevolgde procedure en gaat in op de datum van kennisgeving van de beslissing. Zo is in gewone procedures, summiere procedures en procedures voor een jury de termijn tien dagen. Voor versnelde procedures en procedures over lichte strafbare feiten is deze termijn vijf dagen. Een cassatieberoep moet binnen vijf dagen worden aangekondigd en vervolgens binnen vijftien, twintig of dertig dagen worden ingesteld, afhankelijk van het gebied waar de rechtbank zetelt die de aangevochten beslissing heeft gegeven.

Welke andere mogelijkheden heb ik?

Wanneer u bij verstek bent veroordeeld (op plaatsen waar dat wettelijk mogelijk is), hebt u, ook al is de termijn daarvoor verstreken, het recht op dezelfde gronden beroep in te stellen tegen de beslissing. In dit geval moet u het beroep instellen binnen tien dagen nadat de beslissing u ter kennis is gekomen. Zelfs als de beslissing definitief is, kan in bepaalde gevallen om nietigverklaring ervan en om een nieuwe uitspraak worden verzocht via een zogeheten "verzoek om herziening van een definitieve beslissing" (bijvoorbeeld als de veroordeling was gebaseerd op een document dat of een getuigenis die later vals is verklaard, of als er twee personen zijn veroordeeld voor hetzelfde strafbare feit, terwijl dat maar door een van hen gepleegd kon zijn, of als het Europees Hof voor de Rechten van de Mens voor de veroordeelde een gunstig arrest heeft gewezen).

In ieder geval kunt u, wanneer de rechtsmiddelen bij de rechter zijn uitgeput, een verzoek tot handhaving van een grondrecht (*recurso de amparo*) indienen bij het grondwettelijk hof, als er volgens u een grondrecht is geschonden. Zijn alle nationale rechtsmiddelen eenmaal uitgeput, dan kunt u zich ook wenden tot het Europees Hof voor de Rechten van de Mens.

Wat gebeurt er als ik word veroordeeld?

Afhankelijk van het gepleegde strafbare feit kunnen uiteenlopende straffen worden opgelegd: vrijheidsstraffen (bv. gevangenisstraf of verbod de woonplaats te verlaten), ontneming van rechten (bv. rijverbod of taakstraf, altijd met uw instemming) en boetes (betaling van een geldbedrag). Naast de straf voor het plegen van het strafbare feit kunt u, als er schade is veroorzaakt, ook worden veroordeeld tot betaling van een schadevergoeding (civielrechtelijke aansprakelijkheid voor het gepleegde feit, die u kan worden opgelegd in het kader van dezelfde strafprocedure). Als u de boete niet betaalt, kan deze worden vervangen door een vrijheidsstraf of een taakstraf.

Strafregister

Wanneer u wordt veroordeeld, brengt dat met zich mee dat uw antecedenten worden opgenomen in het strafregister. Als u eenmaal voorkomt in het strafregister, kan dat leiden tot een hogere straf wanneer u opnieuw een strafbaar feit begaat, of komt u mogelijk niet in aanmerking voor bepaalde voordelen bij de uitvoering van aan u opgelegde straffen (u komt dan bijvoorbeeld niet in aanmerking voor een voorwaardelijke gevangenisstraf). Nadat u uw straf hebt uitgezeten en er een bepaalde termijn is verstreken, worden uw antecedenten uit het strafregister verwijderd en kunnen zij geen negatieve gevolgen meer voor u hebben. De duur van die termijn wordt bepaald door de aard en de ernst van het strafbare feit en varieert van zes maanden voor lichte strafbare feiten tot tien jaar voor ernstigere strafbare feiten.

Uitvoering van de straf, overbrenging van gevangenen, proeftijd en alternatieve straffen

Is de veroordeling eenmaal definitief, omdat de rechtsmiddelen ertegen zijn uitgeput of omdat de beroepstermijn is verstreken zonder dat er beroep is ingesteld, dan moet de rechterlijke beslissing worden uitgevoerd, d.w.z. dan moet de opgelegde straf worden uitgezeten. Als de straf niet vrijwillig wordt uitgevoerd, zal de rechter de maatregelen treffen die nodig zijn om uitvoering af te dwingen (hij besluit bijvoorbeeld de veroordeelde door de politie te laten opsporen en aanhouden om hem gevangen te zetten, of hij besluit beslag te leggen op zijn goederen om de boete te betalen).

Opschorting van de straf. Als u bent veroordeeld tot een vrijheidsstraf (gevangenisstraf of verbod uw verblijfplaats op een bepaalde locatie, bijvoorbeeld uw woning, te verlaten) terwijl u niet eerder voor soortgelijke strafbare feiten bent veroordeeld en de gevangenisstraf niet hoger is dan een bepaalde drempel (meestal twee jaar), kan de rechter beslissen tot opschorting van uw straf. In dat geval hoeft u niet naar de gevangenis, mits u gedurende een bepaalde periode niet opnieuw een strafbaar feit begaat. Begaat u wel opnieuw een strafbaar feit voordat die periode is verstreken, dan moet u naast de straf voor het nieuwe strafbare feit mogelijk ook de eerder opgeschorte straf uitzitten. Als u daarentegen geen enkel strafbaar feit pleegt in de opschortingsperiode, wordt u geacht uw oorspronkelijke straf te hebben uitgezeten en kunt u uw antecedenten uit het strafregister laten verwijderen nadat de daarvoor wettelijk bepaalde termijn is verstreken.

In sommige gevallen legt de rechter met het oog op de opschorting van uw vrijheidsstraf andere voorwaarden op waaraan u zult moeten voldoen, zoals het ondergaan van een verplichte afkickbehandeling of het nakomen van een straatverbod of een contactverbod.

Alternatieve straf. Als de straf lager is dan drie maanden gevangenisstraf, zal de rechter die in elk geval vervangen door een lagere straf (boete, taakstraf of verbod de woonplaats te verlaten).

Als u buitenlander bent en er is u een gevangenisstraf tussen één en vijf jaar opgelegd, kan de rechter als alternatieve straf beslissen u uit te wijzen uit het nationale grondgebied en u te verbieden binnen een bepaald aantal jaren terug te keren. Is de gevangenisstraf langer dan vijf jaar, dan zult u het door de rechter vastgestelde deel van de straf moeten uitzitten en kunt u vervolgens worden uitgezet.

Overbrenging van gevangenen: Als u tot een gevangenisstraf bent veroordeeld, hebt u het recht de straf uit te zitten in een gevangenis in de buurt van uw woonadres, tenzij er uitzonderlijke redenen zijn om u dat recht te ontfen. Als u burger van de Europese Unie bent, kunt u ook worden overgebracht naar uw eigen land om daar uw straf uit te zitten. Als u onderdaan van een derde land bent, kunt u alleen naar uw eigen land worden overgebracht als die mogelijkheid is opgenomen in internationale verdragen.

Proeftijd: Bij bepaalde zeer ernstige strafbare feiten kan de veroordeelde, naast de straffen die daarvoor kunnen worden opgelegd, onder gerechtelijk toezicht worden geplaatst en moet hij zich houden aan bepaalde maatregelen die de rechter hem kan opleggen (gewoonlijk wanneer hij na het uitzitten van een gevangenisstraf vrijheid wordt gesteld). Die maatregelen lopen sterk uiteen en welke er wordt gekozen, hangt af van de ernst of aard van het gepleegde strafbare feit (bv. verplicht ondergaan van een medische behandeling of deelnemen aan een programma voor seksuele voorlichting, of een verbod om te gaan en te communiceren met bepaalde personen). Als die maatregelen niet worden nageleefd, kunnen er andere maatregelen worden opgelegd en in geval van ernstige of herhaalde schending van de door de rechter opgelegde maatregelen kan de veroordeelde daarvoor een nieuw strafbaar feit ten laste worden gelegd.

Een proeftijd is iets anders dan voorwaardelijke vrijlating. U komt in aanmerking voor voorwaardelijke vrijlating als u bent veroordeeld tot een gevangenisstraf, die straf al gedeeltelijk hebt uitgezeten en zich tot dat moment goed hebt gedragen. In dat geval kan de resterende gevangenisstraf worden opgeschort en kunt u worden vrijgelaten, waarbij u zich wel moet houden aan de door de rechter opgelegde maatregelen.

Laatste update: 17/01/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Verdachten (in strafzaken) - Frankrijk

In deze informatiebladen wordt toegelicht wat er gebeurt wanneer iemand wordt verdacht of beschuldigd van een strafbaar feit en voor de rechter moet verschijnen. Voor informatie over lichte overtredingen, zoals verkeersovertredingen waarop meestal een vaste sanctie staat, zoals een boete, zie [informatieblad 5](#).

Wanneer u het slachtoffer bent van een zwaarder misdrijf, vindt u [hier](#) alle informatie over uw rechten.

Algemene inleiding

Er zijn vier bevoegde rechtbanken:

Tribunal de police (politierechter)

Deze rechtbank bestaat uit één rechter en doet hoofdzakelijk uitspraak bij overtredingen van de vijfde categorie. Hoger beroep kan worden ingesteld bij de *Chambre des appels correctionnels* (kamer van beroep in correctionele zaken), maar dat is slechts in bepaalde gevallen mogelijk.

Juge de proximité (buurtrechter)

Deze rechtbank bestaat uit één rechter. Hij behandelt overtredingen van de eerste vier categorieën.

Voor hoger beroep gelden dezelfde regels als voor het hoger beroep tegen vonnissen van de politierechter.

Tribunal correctionnel (correctionele rechtbank)

Deze rechtbank telt doorgaans drie rechters en is voornamelijk bevoegd voor lichte misdrijven.

Strafvervolgning kan plaatsvinden voor de rechtbank in het rechtsgebied waar het strafbare feit is begaan, voor de rechtbank in het rechtsgebied waar de vervolgte persoon of een van de vervolgte personen verblijft of voor de rechtbank in het rechtsgebied waar de vervolgte persoon is aangehouden.

Hoger beroep tegen vonnissen in eerste aanleg worden ingesteld bij het *Cour d'appel* (hof van beroep), bij de *Chambre des appels correctionnels*.

Cour d'assises (hof van assisen)

Dit hof is bevoegd om uitspraken te doen over zwaardere misdrijven die door meerderjarigen zijn gepleegd en die niet door een gespecialiseerde rechterlijke instantie worden behandeld.

Het hof bestaat uit drie beroepsrechters en negen juryleden, Franse burgers die door loting zijn aangewezen.

Het parket en de veroordeelde verdachten kunnen tegen een veroordeling hoger beroep instellen bij een *Cour d'assises* bestaande uit negen burgerjuryleden en drie beroepsrechters. De verdachte en de procureur-generaal kunnen beroep instellen tegen het arrest van het *Cour d'assises*, ongeacht of het een veroordeling of vrijspraak betreft. De civiele partij kan slechts beroep aantekenen tegen de schadevergoeding die door het hof is toegekend.

Samenvatting van het strafrechtproces

Hieronder vindt u een samenvatting van de gebruikelijke fasen in een strafproces.

Het opsporingsonderzoek

Dit onderzoek wordt uitgevoerd door politie of gendarmerie en heeft tot doel om vast te stellen dat er een strafbaar feit is begaan, daarvoor de bewijzen te verzamelen en de daders op te sporen. De procureur van de Republiek houdt toezicht op het onderzoek. Het betreft een systematisch onderzoek wanneer de strafvordering door het openbaar ministerie bij de rechter aanhangig is gemaakt.

Het gaat met name om heterdaadonderzoek en voorbereidend onderzoek dat ambtshalve door een ambtenaar van de gerechtelijke politie of op last van de procureur van de Republiek wordt verricht.

In alle gevallen is het onderzoek vertrouwelijk en niet-contradictoir.

Het gerechtelijk onderzoek

Dit onderzoek, dat door de onderzoeksrechter wordt verricht, heeft tot doel te bewijzen dat er een strafbaar feit is begaan en de dader op te sporen. Daarbij wordt vastgesteld of de bezwarende feiten voldoende aanleiding geven om de dader naar de rechter te verwijzen. Vervolgens wordt de zaak in staat van wijzen gebracht. Het onderzoek is vertrouwelijk maar de personen die partij zijn bij het proces, hebben toegang tot het dossier en kunnen vragen om een onderzoek onder voorwaarden in te stellen.

De uitspraak

De uitspraak wordt op tegenspraak, in het openbaar en mondeling gedaan. De beraadslaging van de rechters leidt tot een besluit waartegen hoger beroep kan worden ingesteld.

Gedetailleerde informatie over al deze fasen van de procedure en over uw rechten vindt u in de informatiebladen. Deze informatie kan niet in de plaats komen van het raadplegen van een advocaat en dient slechts als richtlijn.

De rol van de Europese Commissie

Let op: de Europese Commissie heeft geen enkele rol in strafzaken in de lidstaten en kan u niet bijstaan als u een klacht heeft. Deze informatiebladen geven u informatie over hoe u een klacht kunt indienen en bij wie.

Klik op de links hieronder voor de informatie die u nodig hebt

[1 – Een advocaat raadplegen](#)

[2 – Mijn rechten tijdens het onderzoek](#)

Mijn rechten tijdens de inverzekeringstelling

Mijn rechten tijdens het verhoor bij eerste verschijning

De status van inverdenkinggestelde en van getuige die door een advocaat wordt bijgestaan

De sluiting van het gerechtelijk onderzoek

Het Europees aanhoudingsbevel

De voorbereiding van het proces door de verdediging

[3 – Mijn rechten tijdens het proces](#)

[4 – Mijn rechten na het proces](#)

[5 – Verkeersovertredingen en andere lichte overtredingen](#)

Links

[Uw rechten](#)

Laatste update: 06/12/2021

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

1 – Een advocaat raadplegen

Het is erg belangrijk dat u onafhankelijk advies krijgt van een advocaat wanneer u op de een of andere wijze betrokken bent bij een strafrechtelijke procedure. De informatiebladen geven u informatie over wanneer en in welke gevallen u recht hebt op vertegenwoordiging door een advocaat. U kunt hier ook in lezen hoe de advocaat u kan bijstaan. Dit algemene informatieblad informeert u over hoe u een advocaat kunt vinden en hoe de advocaatkosten worden vergoed wanneer u deze niet zelf kunt betalen.

Een advocaat vinden

Behalve in geval van zwaardere misdrijven is bijstand van een advocaat niet verplicht, maar wordt deze wel aanbevolen.

Vrije advocaatkeuze is een fundamenteel beginsel.

U kunt zelf in vrijheid een advocaat kiezen als u er een kent, of u kunt vragen om toewijzing van een advocaat.

U kunt een advocaat kiezen op basis van mond-tot-mondreclame als u in uw vrienden- of kennissenkring een advocaat kent of als een van uw familieleden of vrienden u een advocaat aanbeveelt.

U kunt de lijst van advocaten raadplegen die in de buurt van uw woonplaats zijn gevestigd. Dat is mogelijk in het *Tribunal d'Instance* (kantongerecht) van uw woonplaats, in veel gemeentehuizen of bij de dichtstbijzijnde balie van advocaten.

Verder kunt u een telefoongids raadplegen of op internet zoeken.

Op diverse sites zijn online gegevens van advocaten te vinden, afhankelijk van de specialisatie van de desbetreffende instanties:

[Conseil National des Barreaux](#) (nationale raad van advocatenordes)

[Ordre des Avocats du Barreau de Paris](#) (orde van advocaten van de balie van Parijs)

[Ministerie van Justitie](#)

Veel balies verlenen tevens diensten vanuit gerechtshoven, gemeentehuizen of rechtswinkels (*Maisons de Justice et du Droit*).

Als u gedetineerd bent, hebt u meerdere mogelijkheden om een advocaat te kiezen.

In de huizen van bewaring hangen lijsten met daarop de gegevens van advocaten.

Organisaties die in de gevangenis actief zijn, kunnen u adviseren en u helpen een advocaat te vinden (bijv. Internationale Waarnemingspost voor gevangenen, *Association des Visiteurs de Prisons* [vereniging van gevangenisbezoekers]).

De consulaire diensten van uw land van herkomst kunnen u helpen een advocaat te kiezen.

Verder kunt u de deken van de orde van advocaten in uw rechtsgebied verzoeken een ambtshalve toegevoegde advocaat aan te wijzen om u bij te staan.

Een advocaat betalen

Als u een beroep doet op een advocaat, moet u hem betalen. Een advocaat kan zijn honorarium vrij bepalen en zal de hoogte daarvan in overleg met u vaststellen.

U kunt met de advocaat een honorariumovereenkomst sluiten. Hij heeft het recht u te vragen hem tijdens de behandeling van uw zaak een voorschot te betalen.

Als uw inkomen beneden een vastgestelde drempel ligt, kunt u onder bepaalde voorwaarden aanspraak maken op [rechtsbijstand](#).

Afhankelijk van uw inkomsten kan de staat dus het honorarium van de ambtshalve toegevoegde advocaat geheel of gedeeltelijk voor zijn rekening nemen.

Als u geen rechtsbijstand kunt ontvangen, wordt de ambtshalve toevoeging omgezet in een aanwijzing en moet u met de advocaat het honorariumbedrag vaststellen.

Als de staat het honorarium slechts gedeeltelijk voor zijn rekening neemt, moet u het resterende verschuldigde bedrag zelf aan uw advocaat betalen.

Laatste update: 06/12/2021

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([fr](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

2 - Mijn rechten tijdens het opsporingsonderzoek en het gerechtelijk onderzoek en voordat de zaak door de rechtbank/het hof wordt behandeld **Wat is het doel van het opsporingsonderzoek en het strafrechtelijk onderzoek?**

Het opsporingsonderzoek is het totaal van de onderzoeken in verband met een strafbaar feit, die onder toezicht van een magistraat van de rechterlijke orde door de gerechtelijke politie worden uitgevoerd.

Het opsporingsonderzoek kan plaatsvinden buiten het kader van het gerechtelijk onderzoek. Tijdens dit onderzoek worden strafbare feiten vastgesteld, bewijzen verzameld en de daders opgespoord.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen heterdaadonderzoek en voorbereidend onderzoek. Het eerstgenoemde onderzoek wordt verricht bij strafbare feiten die nog gaande zijn of kortgeleden hebben plaatsgevonden. Hierbij worden aan de politie dwingende bevoegdheden verleend. In alle andere gevallen wordt het tweede onderzoek uitgevoerd. Aanvankelijk werden hierbij minder dwingende bevoegdheden toegekend, maar onlangs zijn er wetsteksten aangenomen waardoor dit onderzoek veel is gaan lijken op het heterdaadonderzoek.

In ingewikkelder zaken kan het opsporingsonderzoek ook plaatsvinden in het kader van het gerechtelijk vooronderzoek. In dat geval wordt het op last van de onderzoeksrechter uitgevoerd. Het gerechtelijk onderzoek heeft meer specifiek tot doel te bepalen of de bezwarende feiten voldoende aanleiding geven om de dader van een strafbaar feit naar de bevoegde rechtbank te verwijzen en eventueel de zaak in staat van wijzen te brengen.

Een dergelijk onderzoek is alleen verplicht bij zwaardere misdrijven.

Uit welke fasen bestaat het opsporingsonderzoek en het gerechtelijk onderzoek?

Een heterdaadonderzoek kan worden ingesteld wanneer een strafbaar feit wordt of kort geleden is begaan of wanneer een persoon ervan verdacht wordt aan een strafbaar feit te hebben deelgenomen. Dit onderzoek duurt acht dagen en kan onder bepaalde omstandigheden door de procureur van de Republiek met maximaal acht dagen worden verlengd.

Tijdens dit onderzoek kan de ambtenaar van de gerechtelijke politie zich naar de plaats van het strafbare feit begeven, materiële vaststellingen doen, alle voorwerpen of media die helpen bij de waarheidsvinding, in beslag nemen, huiszoeking doen bij personen die aan het strafbare feit blijken te hebben deelgenomen of stukken of informatie met betrekking tot de feiten onder zijn hoede nemen, elke persoon die inlichtingen over de feiten kan verstrekken, horen of een persoon die ervan wordt verdacht aan het strafbare feit te hebben deelgenomen, in verzekering stellen.

In het kader van het voorbereidend opsporingsonderzoek informeert de ambtenaar van de gerechtelijke politie de procureur van de Republiek zodra hij heeft vastgesteld wie de mogelijke dader van het strafbare feit is.

In het kader van het gerechtelijk onderzoek doet de rechter onderzoek à charge en à décharge en verricht hij alle handelingen die hij met het oog op de waarheidsvinding nuttig acht. Hij kan ambtshalve handelingen verrichten of op verzoek van de procureur van de Republiek of de partijen (bijv. vervoer ter plaatse, verhoren, huiszoekingen). Wanneer de rechter dit weigert, dient hij daarvoor gegronde redenen aan te voeren. Er kan hoger beroep tegen de weigering worden ingesteld.

In het kader van de rogatoire commissies kan de onderzoeksrechter de uitvoering van deze handelingen aan de ambtenaren van de gerechtelijke politie delegeren.

Wanneer het gerechtelijk onderzoek volgens hem is afgerond, stelt de onderzoeksrechter de partijen en hun advocaten daarvan onmiddellijk op de hoogte. Vervolgens hebben de procureur van de Republiek en de partijen, als de persoon in verdenking wordt gesteld, een maand en in alle andere gevallen drie maanden de tijd om opmerkingen of met redenen omklede verzoeken aan de onderzoeksrechter te richten.

Na afloop van deze termijn heeft de procureur (als een in verdenking gestelde persoon in hechtenis wordt gehouden) tien dagen of (in alle andere gevallen) een maand de tijd om in het licht van de verstrekte gegevens vorderingen of aanvullende opmerkingen aan de onderzoeksrechter te richten.

Vervolgens geeft de onderzoeksrechter:

hetzij een beschikking tot buitenvervolginstelling wanneer hij meent dat de feiten die aan hem zijn voorgelegd, geen misdrijf of overtreding vormen of als de dader van de feiten nog steeds onbekend is of als de bezwarende feiten tegen hem onvoldoende zijn,

hetzij een verwijzingsbeschikking (in geval van een licht misdrijf of overtreding) of een beschikking tot inbeschuldigingstelling (in geval van een zwaarder misdrijf) wanneer de bezwarende feiten tegen de in verdenking gestelde persoon daartoe voldoende aanleiding bieden.

Mijn rechten tijdens het opsporingsonderzoek en het gerechtelijk onderzoek

[Mijn rechten tijdens de inverzekeringstelling \(1\)](#)

[Mijn rechten tijdens het verhoor bij eerste verschijning \(2\)](#)

[De status van inverdenkinggestelde en van getuige die door een advocaat wordt bijgestaan \(3\)](#)

[De sluiting van het gerechtelijk onderzoek \(4\)](#)

[Het Europees aanhoudingsbevel \(5\)](#)

[De voorbereiding van het proces door de verdediging \(6\)](#)

[Mijn rechten tijdens de inverzekeringstelling \(1\)](#)

Als u ervan wordt verdacht te hebben deelgenomen aan een strafbaar feit, kan de ambtenaar van de gerechtelijke politie u in verzekering stellen.

Onmiddellijk nadat hij deze maatregel heeft genomen, dient hij, afhankelijk van de situatie, de procureur van de Republiek of de onderzoeksrechter daarvan op de hoogte te stellen.

Als het gaat om een gewoon strafbaar feit kunt u niet langer dan 24 uur worden vastgehouden. Deze detentie kan eenmaal met een nieuwe periode van 24 uur worden verlengd, in het kader van het opsporingsonderzoek door de procureur van de Republiek of in kader van het gerechtelijk onderzoek door de onderzoeksrechter.

Er bestaan echter afwijkende regimes voor de inverzekeringstelling. In geval van (georganiseerde) criminaliteit, handel in verdovende middelen of terrorisme duurt de inverzekeringstelling langer. Verder zijn er doorgaans striktere voorwaarden gebonden aan de inverzekeringstelling van minderjarigen en aan de mogelijkheid om deze maatregel voor hen te verlengen.

Wanneer de duur van de inverzekeringstelling niet in acht wordt genomen, kan dit leiden tot nietigverklaring van de maatregel en van alle latere handelingen waarvan deze de noodzakelijke basis vormt.

Wat krijg ik te horen over het verloop van de inverzekeringstelling?

De rechten van de in verzekering gestelde persoon zijn grondrechten. U moet onmiddellijk op de hoogte worden gebracht van de aard van het strafbare feit waarop de onderzoeken betrekking hebben, de duur van de in verzekeringstelling en uw rechten. Deze informatie moet u worden meegedeeld in een taal die u begrijpt. U kunt kosteloos gebruik maken van de diensten van een tolk.

De kennisgeving en de uitoefening van deze rechten worden in een proces-verbaal vermeld.

Recht om iemand uit uw naaste omgeving op de hoogte te laten brengen

U hebt het recht om iemand uit uw naaste omgeving (een persoon met wie u samenwoont, een verwant in rechte lijn, een van uw broers of zussen of uw werkgever) op de hoogte te laten brengen. Binnen drie uur na de in verzekeringstelling zal de ambtenaar van de gerechtelijke politie telefonisch contact opnemen met deze persoon.

Recht op raadpleging van een arts

Tijdens de in verzekeringstelling mag u om de 24 uur vragen om een medisch onderzoek. De arts wordt gekozen door de ambtenaar van de gerechtelijke politie of de procureur van de Republiek.

Recht om een gesprek met een advocaat aan te vragen

U kunt een gesprek met een advocaat aanvragen. Dit gesprek mag uiterlijk dertig minuten duren en heeft een vertrouwelijk karakter. De advocaat kan schriftelijke opmerkingen formuleren die aan het procesdossier worden toegevoegd.

U kunt zelf een advocaat kiezen als u er een kent, of vragen of de deken van de orde van advocaten u er ambtshalve een toewijst (een "ambtshalve toegevoegde" advocaat).

Als u voor een gewoon strafbaar feit in verzekering bent gesteld, kunt u vanaf het begin van de in verzekeringstelling met uw advocaat spreken en als de in verzekeringstelling wordt verlengd, zijn dergelijke gesprekken vanaf het begin van de verlenging mogelijk.

Als u echter in verzekering bent gesteld wegens een strafbaar feit dat verband houdt met (georganiseerde) criminaliteit, met de handel in verdovende middelen of een terroristische activiteit, kunt u pas na 48 uur of 72 uur met een advocaat spreken.

De ambtenaar van de gerechtelijke politie heeft aan zijn verplichting voldaan wanneer hij alles in het werk heeft gesteld om de advocaat te bereiken.

Recht om te zwijgen

Dit recht wordt u niet door de ambtenaar van de gerechtelijke politie meegedeeld; niettemin mag u zwijgen en hoeft u zichzelf niet te beschuldigen.

Recht om te verzoeken dat het consulaat van de staat waar u vandaan komt, over uw arrestatie wordt ingelicht

Wat gebeurt er als ik het niet eens ben met de wijze waarop mijn verklaringen op schrift worden gesteld?

U kunt weigeren het proces-verbaal te ondertekenen waarin deze verklaringen zijn opgenomen.

Wat gebeurt er na de in verzekeringstelling?

Afhankelijk van de situatie kan de procureur van de Republiek of de onderzoeksrechter op elk moment de in verzekeringstelling beëindigen. U kunt worden vrijgelaten of, wanneer u tijdens een opsporingsonderzoek in verzekering bent gesteld, worden voorgeleid aan een onderzoeksrechter met het oog op de instelling van een gerechtelijk vooronderzoek, of aan een *Tribunal correctionnel* (*correctionele rechtbank*).

Als een gerechtelijk vooronderzoek wordt ingesteld, kunt u na een verhoor bij eerste verschijning in verdenking worden gesteld of de status krijgen van getuige die door een advocaat wordt bijgestaan. Als u in verdenking wordt gesteld, kunt u onder gerechtelijk toezicht of in voorlopige hechtenis worden geplaatst.

Als u bij een *Tribunal correctionnel* wordt voorgeleid, kan deze onmiddellijk uitspraak doen in de zaak wanneer hij daartoe in staat is, of hij geeft u een bepaalde tijd om uw verdediging voor te bereiden als u daarom verzoekt. In dat geval zal er een besluit worden genomen over uw plaatsing in voorlopige hechtenis of onder gerechtelijk toezicht.

Kan mij worden gevraagd om vingerafdrukken te laten maken of DNA-monsters of andere lichaamsvloeistoffen te laten afnemen? Wat zijn mijn rechten?

Als u getuige of verdachte in een strafproces bent, kunnen er bij u na toestemming van de procureur van de Republiek uitwendig monsters worden afgenomen (vooral monsters van speeksel om uw genetisch profiel vast te stellen). Daarnaast kunnen er, ook na toestemming van de procureur van de Republiek, identiteitsgegevens worden verzameld (vooral vinger- en handpalmafdrukken of foto's).

U kunt weigeren, maar als de bovengenoemde activiteiten volgens de wettelijke regels worden verricht, bent u onder bepaalde omstandigheden strafbaar wanneer u weigert zich daaraan te onderwerpen: u krijgt dan een jaar gevangenisstraf en een boete van 15 000 euro.

Kan ik worden gefouilleerd?

Doorgaans voert de ambtenaar van de gerechtelijke politie een oppervlakkige fouillering uit (kloppen op de kleren) om zich ervan te vergewissen dat u geen enkel voorwerp bij u draagt dat gevaar oplevert voor uzelf of voor anderen.

Om veiligheidsredenen of omdat dit in het kader van de onderzoeken noodzakelijk is, kan de ambtenaar van de gerechtelijke politie eveneens besluiten tot een lichaamsvisitatie, waarbij u zich geheel of gedeeltelijk dient uit te kleden. Inwendig fouilleren mag uitsluitend door een arts worden gedaan.

Deze werkzaamheden kunnen uitsluitend worden verricht door een ambtenaar van de gerechtelijke politie die van dezelfde sekse is als u.

Alle afgenomen goederen worden in bewaring gegeven en worden u aan het eind van uw in verzekeringstelling teruggegeven als u wordt vrijgelaten.

Mag men mijn woning, mijn kantoor, mijn auto, enz. doorzoeken?

Een huiszoeking kan slechts plaatsvinden tussen 6.00 en 21.00 uur. Een huiszoeking die vóór 21.00 uur is begonnen, kan echter tot in de nacht voortduren. Hiervan kan worden afgeweken in geval van strafbare feiten die te maken hebben met georganiseerde misdaad, terrorisme, koppelarij en handel in verdovende middelen. Een rechter dient hiervoor toestemming te geven.

Huiszoeking mag plaatsvinden in elke woning waar voorwerpen aanwezig kunnen zijn die helpen bij de waarheidsvinding.

Het kan gaan om uw eigen woning of de woning van een andere persoon die mogelijk voorwerpen onder zijn hoede heeft die met het strafbare feit verband houden.

Onder woning wordt verstaan de plaats waar zich het hoofdverblijf van de persoon bevindt, maar ook de plaats die de persoon als zijn thuis mag beschouwen, ongeacht of hij er woont of niet.

Zo worden diverse verblijfplaatsen (bijv. hotelkamers) en de bijgebouwen ervan als woningen beschouwd.

Of er sprake is van een woning, wordt ter beoordeling gelaten van de rechter. In beginsel wordt een voertuig niet als woning beschouwd, maar dat ligt anders als dat voertuig tot woning dient.

Kan ik hoger beroep instellen?

Wanneer de bovengenoemde formaliteiten niet in acht worden genomen, is er sprake van schending van de rechten van de verdediging en kan er een procedure worden ingeleid om de huiszoeking en de verrichte inbeslagnames nietig te verklaren.

Het gerechtelijk onderzoek: Mijn rechten tijdens het verhoor bij eerste verschijning (2)

Het verhoor bij eerste verschijning heeft tot doel u te ondervragen over de feiten die u worden aangerekend.

Nadat de onderzoeksrechter uw identiteit heeft vastgesteld, zal hij u wijzen op de feiten die aan hem zijn voorgelegd, en de juridische kwalificatie ervan aan u meedelen.

De onderzoeksrechter informeert u over uw rechten:

U hebt recht op een beëdigd tolk,

U hebt recht op bijstand van een advocaat (zelf gekozen of ambtshalve toegevoegd).

U kunt samen met uw advocaat naar deze zitting komen en u wordt dan onmiddellijk ondervraagd. In alle andere gevallen dient de onderzoeksrechter u opnieuw mee te delen dat u recht op bijstand hebt, eventueel van een ambtshalve toegevoegde advocaat.

Als u ervoor kiest door een advocaat te worden bijgestaan, kan de advocaat het dossier raadplegen en dit onder bepaalde voorwaarden aan u ter inzage geven.

U hebt het recht om te zwijgen.

Als de feiten waarvoor u wordt vervolgd, een zwaarder misdrijf vormen, worden bij het verhoor audiovisuele middelen gebruikt.

Kan ik vóór het proces bekennen schuldig te zijn aan alle of een deel van de ten laste gelegde feiten?

U kunt erkennen dat u alle feiten of slechts een deel daarvan hebt begaan. Dat is een kwestie van strategie die u met uw advocaat moet bespreken.

Kan er vóór het proces iets aan de tenlastelegging worden veranderd?

Tijdens het gerechtelijk onderzoek, dat à charge en à décharge wordt verricht, kan de juridische kwalificatie van de feiten die aan de onderzoeksrechter zijn voorgelegd, worden gewijzigd (omvorming tot een licht misdrijf/zwaarder misdrijf).

Als tijdens het gerechtelijk onderzoek nieuwe strafbare feiten aan het licht komen, kan de rechter op verzoek van de procureur van de Republiek deze nieuwe feiten onderzoeken.

Kan ik in staat van beschuldiging worden gesteld in verband met een strafbaar feit waarvoor ik al in een andere lidstaat ben vervolgd?

Als u in een andere lidstaat bent vervolgd zonder dat er berechting heeft plaatsgevonden, kunt u wegens deze feiten op Frans grondgebied worden aangehouden.

Als er met betrekking tot deze feiten echter wel berechting heeft plaatsgevonden in een andere lidstaat, kunt u op grond van het beginsel "*non bis in idem*" (u kunt niet tweemaal voor dezelfde feiten worden berecht) in Frankrijk niet worden vervolgd of berecht.

Krijg ik informatie over de personen die tegen mij getuigen en over de bewijzen die er tegen mij gevonden zijn?

Op basis van het beginsel van tegenspraak worden alle bewijzen (getuigenissen, materiële gegevens) aan u overgelegd zodat u zich zo goed mogelijk op uw verdediging kunt voorbereiden en uw opmerkingen kenbaar kunt maken.

Deze gegevens bevinden zich in het dossier waarvan u via uw advocaat afschriften kunt ontvangen na toestemming van de rechter.

U en uw advocaat mogen deze stukken niet aan derden doorspelen. Gebeurt dat wel, dan is het risico aanwezig dat het vertrouwelijke karakter van het gerechtelijk onderzoek wordt geschonden.

Wordt er naar mijn strafblad geïnformeerd?

In het onderzoeksdossier moet een uittreksel uit het strafregister zijn opgenomen.

Ik woon in een ander land. Moet ik tijdens het gerechtelijk onderzoek aanwezig zijn?

Krachtens de verplichtingen die op basis van het gerechtelijk toezicht kunnen worden vastgesteld, mag u het Franse grondgebied tijdens de onderzoeksprocedure niet verlaten.

De status van in verdenking gestelde en van getuige die door een advocaat wordt bijgestaan (3)

Na het verhoor bij eerste verschijning wordt u door de onderzoeksrechter in verdenking gesteld of hij verleent u de status van getuige die door een advocaat wordt bijgestaan.

U wordt in verdenking gesteld wanneer er ernstige of eensluidende aanwijzingen zijn dat u hebt deelgenomen aan een strafbaar feit. U bent dan een echte partij bij het strafproces, wat niet geldt voor de getuige die door een advocaat wordt bijgestaan.

U krijgt daarentegen de status van getuige die door een advocaat wordt bijgestaan, wanneer er aanwijzingen zijn die een onvoldoende zeker karakter hebben om een in verdenkingstelling te rechtvaardigen. Daarom is deze getuige geen partij bij het strafproces maar heeft hij wel toegang tot het dossier, geniet hij dezelfde rechten als de verdediging en kan hij de onderzoeksrechter vragen een aantal handelingen te verrichten.

Beide statussen hebben verschillende gevolgen. Alleen de in verdenking gestelde persoon kan door de rechter, met redenen omkleed, onder gerechtelijk toezicht (wat inhoudt dat hij het grondgebied niet mag verlaten) of in voorlopige hechtenis worden geplaatst en alleen hij kan naar een bevoegde rechtbank worden verwezen.

U kunt dan een verzoek tot invrijheidstelling indienen.

Als u de status geniet van getuige die door een advocaat wordt bijgestaan, kunt u op elk moment van de procedure verzoeken om in verdenking te worden gesteld.

Wat zijn de voorwaarden voor het gerechtelijk toezicht?

U kunt onder gerechtelijk toezicht worden geplaatst wanneer u in aanmerking komt voor een gevangenisstraf of een zwaardere straf.

Deze vorm van toezicht wordt toegepast wanneer het gerechtelijk onderzoek dit vereist (bijv. om een vlucht naar het buitenland te voorkomen) of als veiligheidsmaatregel (bijv. verbod om het slachtoffer te ontvangen of te ontmoeten). De meeste maatregelen die in het kader van het gerechtelijk toezicht worden genomen, zijn bedoeld om te voorkomen dat de dader van het strafbare feit op de vlucht slaat.

Deze maatregel kan op elk moment worden beëindigd, door een besluit van de onderzoeksrechter, op vordering van de procureur van de Republiek of op uw verzoek.

Als u een dergelijk verzoek indient, moet de onderzoeksrechter daarover binnen vijf dagen beslissen.

Als u zich aan de verplichtingen van het gerechtelijk toezicht onttrekt, loopt u het risico in voorlopige hechtenis te worden geplaatst.

Ten slotte kunt u bij de *Chambre de l'instruction* (onderzoekskamer) hoger beroep instellen tegen de beschikking tot plaatsing onder gerechtelijk toezicht.

Wat zijn de voorwaarden voor plaatsing in voorlopige hechtenis?

Om in voorlopige hechtenis te worden geplaatst, moet u in aanmerking komen voor een straf van een zekere zwaarte: een straf voor een zwaarder misdrijf of een straf voor een licht misdrijf van ten minste drie jaar gevangenisstraf.

Voorlopige hechtenis dient het enige middel te vormen om het bewijs of de materiële aanwijzingen die met het oog op de waarheidsvinding noodzakelijk zijn, te bewaren, druk op de getuigen of de slachtoffers en hun familie te voorkomen, frauduleus overleg tussen de in verdenking gestelde persoon en zijn mededaders of medeplichtigen te vermijden, de in verdenking gestelde persoon te beschermen, te waarborgen dat u ter beschikking van justitie blijft, een eind te maken aan het strafbare feit of te voorkomen dat het opnieuw wordt gepleegd, en in strafzaken, buitengewone en aanhoudende verstoring van de openbare orde als gevolg van de ernst van het strafbare feit te beëindigen.

U kunt binnen tien dagen na de betekening van de beschikking tot plaatsing in voorlopige hechtenis deze aanvechten via het hoofd van de penitentiaire inrichting waar u gedetineerd bent, of via de griffie van de rechtbank die de uitspraak heeft gedaan.

Sluiting van het gerechtelijk onderzoek (4)

Het gerechtelijk onderzoek wordt bij beschikking gesloten. Er kunnen verschillende beschikkingen worden gegeven.

Beschikking tot buitenvervolginstelling

De rechter kan een beschikking tot buitenvervolginstelling geven wanneer hij onvoldoende bezwarende feiten tegen u heeft verzameld. Het kan gaan om een volledige of gedeeltelijke buitenvervolginstelling.

Als een gedeeltelijke buitenvervolginstelling wordt uitgesproken, geeft de onderzoeksrechter voor het andere deel van de feiten een verwijzingsbeschikking of een beschikking tot inbeschuldigingstelling.

Als voor u een beschikking tot volledige buitenvervolginstelling geldt en u was in voorlopige hechtenis geplaatst, wordt u vrijgelaten en krijgt u eventueel in beslag genomen voorwerpen terug.

U hebt de mogelijkheid een procedure tot schadevergoeding in te stellen.

Let wel: de civiele partij kan binnen tien dagen na betekening hoger beroep tegen deze beschikking instellen bij de griffie van de rechtbank die de uitspraak heeft gedaan.

Verwijzingsbeschikking

Als de rechter meent voldoende bezwarende feiten tegen u in handen te hebben, kan hij besluiten u naar de bevoegde rechtbank te verwijzen.

Als u onder gerechtelijk toezicht of in voorlopige hechtenis was geplaatst, maakt deze beschikking daar een eind aan.

Via een nieuwe, met speciale redenen omklede beschikking kan de rechter evenwel besluiten deze maatregelen te handhaven, voor ten hoogste twee maanden. Als u na afloop van deze termijn nog niet voor de bevoegde rechtbank bent verschenen, wordt u in vrijheid gesteld.

Via een met redenen omklede beschikking waarin wordt bepaald dat het onmogelijk is binnen een termijn van twee maanden tot berechting over te gaan, kan de rechter enkel "bij uitzondering" twee verlengingen van elk twee maanden gelasten. Als u na zes maanden nog niet bent berecht, wordt u in vrijheid gesteld.

U kunt tegen deze beschikking geen hoger beroep instellen behalve wanneer u meent dat de feiten die naar de *Tribunal correctionnel* zijn verwezen, een zwaarder misdrijf vormen dat had moeten leiden tot een beschikking tot inbeschuldigingstelling voor het *Cour d'assises* (hof van assisen). Dit rechtsmiddel staat ook open voor de civiele partij.

Beschikking tot inbeschuldigingstelling

De onderzoeksrechter geeft deze beschikking als er sprake is van een zwaarder misdrijf.

Als u onder gerechtelijk toezicht staat wanneer de rechter zijn beschikking geeft, blijft deze maatregel gehandhaafd.

Omdat u in verdenking bent gesteld, hebt u het recht om beroep tegen deze beschikking aan te tekenen.

Het Europees aanhoudingsbevel (5)

Het Europees aanhoudingsbevel is een procedure die de uitlevering tussen de lidstaten moet vervangen.

Het betreft een rechterlijke beslissing die door een lidstaat wordt uitgevaardigd met het oog op de aanhouding en de overlevering door een andere lidstaat van een persoon die wordt gezocht met het oog op strafvervolgning of uitvoering van een tot vrijheidsbeneming strekkende straf of maatregel.

Elke lidstaat kan de nodige en evenredige dwangmaatregelen vaststellen met betrekking tot de gezochte persoon.

Een gezochte persoon die wordt aangehouden, wordt in kennis gesteld van de inhoud van het aanhoudingsbevel en heeft recht op bijstand van een advocaat en van een tolk.

In ieder geval heeft de uitvoerende rechterlijke autoriteit het recht te beslissen of de betrokkene in hechtenis blijft dan wel onder bepaalde voorwaarden in vrijheid wordt gesteld.

In afwachting van een beslissing wordt de betrokkene door de uitvoerende rechterlijke autoriteit gehoord. Een definitieve beslissing over de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel moet uiterlijk zestig dagen na de aanhouding van de gezochte persoon worden genomen. De uitvoerende rechterlijke autoriteit stelt de uitvaardigende rechterlijke autoriteit onmiddellijk in kennis van de genomen beslissing. Als de door de uitvaardigende rechterlijke autoriteit meegedeelde gegevens onvoldoende zijn, kan de uitvoerende rechterlijke autoriteit evenwel om aanvullende gegevens verzoeken.

Elke periode van vrijheidsbeneming op grond van het Europees aanhoudingsbevel moet in mindering worden gebracht op de totale duur van de opgelegde vrijheidsstraf.

De voorbereiding van het proces door de verdediging (6)

De relatie met uw advocaat is gebaseerd op wederzijds vertrouwen. Hij is uw vertrouwenspersoon. In die hoedanigheid is hij gebonden aan het beroepsgeheim.

Aarzel niet hem alle vragen te stellen die u bezighouden en hem om nadere uitleg te verzoeken zodat misverstanden worden voorkomen.

Overhandig hem tijdens uw eerste ontmoeting alle documenten en gegevens die met uw zaak verband houden, zodat hij uw verdediging zo goed mogelijk kan voorbereiden.

Bespreek alle vragen die bij u opkomen, vooral over het verloop van de procedure, de te volgen strategie met betrekking tot de keuze van de procedure of het type vragen dat de rechters die met uw dossier zijn belast, u kunnen stellen.

Stel hem gerust vragen over de afloop van de procedure, de straffen die u opgelegd kunt krijgen en de aanpassingen die mogelijk daarvoor gelden.

Laatste update: 06/12/2021

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

3 – Mijn rechten tijdens het proces

Als u meerderjarig bent, de feiten erkent die u worden aangerekend en het een strafbaar feit betreft waarvoor u een boete of een gevangenisstraf van maximaal vijf jaar krijgt, kunt u een beroep doen op de procedure van "onmiddellijke verschijning na voorafgaande schulderkenning". Bijstand van een advocaat is verplicht. Bij deze snelle procedure worden lichtere straffen opgelegd.

Waar wordt het proces gevoerd?

Welke rechtbank bevoegd is, hangt af van de aard van het strafbare feit en van de territoriale bevoegdheid. In geval van een overtreding is de *Tribunal de police* (politierechter) of de *juge de proximité* (buurtrechter) in de plaats waar de feiten zijn begaan of in uw woonplaats, bevoegd.

In geval van een licht misdrijf is de *Tribunal correctionnel* (correctionele rechtbank) van de plaats waar de feiten zijn begaan, van uw woonplaats of van de plaats waar u bent aangehouden, bevoegd.

Ten slotte is in geval van een zwaarder misdrijf het *Cour d'assises* (hof van assisen) van de plaats waar de feiten zijn begaan, van uw woonplaats of van de plaats waar u bent aangehouden, bevoegd.

Het strafproces wordt mondeling gevoerd en is openbaar. In uitzonderlijke gevallen vindt het proces achter *gesloten deuren* plaats, als het gaat om

minderjarige delinquenten of op verzoek van het slachtoffer, wanneer het verkrachting, marteling en wredeheden in combinatie met seksueel geweld betreft.

In geval van lichte misdrijven en overtredingen wordt het vonnis door een of meerdere beroepsrechters geveld. Het *Cour d'assises* bestaat uit negen burgerjuryleden en drie beroepsrechters en doet uitspraak met een gekwalificeerde meerderheid van acht personen.

Kan de tenlastelegging tijdens het proces worden veranderd?

De rechtbank buigt zich uitsluitend over de feiten die in de dagvaarding staan beschreven en kan geen rekening houden met andere feiten.

Tijdens de rechtszitting kan de rechtbank echter wel de feiten die aan haar zijn voorgelegd, opnieuw beoordelen, op voorwaarde dat u uw opmerkingen over deze nieuwe redenen voor strafvervolgning kenbaar hebt kunnen maken. Als deze herwaardering inhoudt dat er nieuwe feiten aan de rechtszaak worden toegevoegd, moet u ermee instemmen dat u in verband met deze feiten vrijwillig voor de rechter zult verschijnen.

In Frankrijk bestaat de procedure van schuldig pleiten niet. Wel is het mogelijk voor bepaalde lichte misdrijven te vragen om toepassing van de procedure van verschijning na voorafgaande schulderkenning, voordat het proces begint. Als u schuld bekent, worden uw bekentenissen tijdens de behandeling van uw zaak besproken en door de rechters beoordeeld, zoals elk ander bewijs.

Wat zijn mijn rechten tijdens het proces?

Uw aanwezigheid is tijdens het hele proces verplicht. Zonder geldig excuus wordt u in uw afwezigheid berecht, behalve wanneer de rechtbank ermee instemt de rechtszitting uit te stellen tot u bent teruggekeerd. Maar de rechtbank hoeft dit verzoek niet in te willigen. Als uw advocaat echter aanwezig is, kan hij worden gehoord en u vertegenwoordigen. In geval van een zwaarder misdrijf kan een aanhoudingsbevel tegen u worden uitgevaardigd.

In Frankrijk kan gebruik worden gemaakt van videoconferenties, maar uitsluitend voor het verhoor van getuigen, civiele partijen en deskundigen.

Als u de taal van de rechtbank niet begrijpt, zal u ambtshalve een tolk worden toegewezen.

In geval van een zwaarder misdrijf is bijstand van een advocaat verplicht. Alleen in geval van lichte misdrijven en overtredingen is deze bijstand facultatief. U kunt tijdens het proces van advocaat veranderen.

Tijdens het proces krijgt u het woord. U hebt echter het recht de hele procedure te zwijgen. Een dergelijke houding kan de innerlijke overtuiging van de rechters beïnvloeden.

U kunt niet veroordeeld worden, enkel en alleen omdat u tijdens de rechtszitting hebt gelogen. Een leugen zal echter wel invloed hebben op de uitspraak van de rechtbank. Bovendien kan daardoor de strategie van uw advocaat worden ondermijnd.

Welke rechten heb ik met betrekking tot het bewijs dat tegen mij wordt aangevoerd?

Voor alle in het dossier opgenomen bewijzen moet tegenspraak mogelijk zijn, zodat u deze kunt bespreken. De bewijsvoering is vrij in het Franse strafrecht en bewijsmateriaal kan in alle omstandigheden worden overgelegd. U kunt dus alle benodigde bewijzen overleggen, ook die door een privédetective zijn verzameld. De enige voorwaarde is dat het bewijs wettig moet zijn.

U kunt eisen dat er getuigen worden gehoord. U kunt ter terechtzitting rechtstreeks of via uw advocaat vragen aan de getuigen stellen en hun getuigenis met alle mogelijke middelen aanvechten.

Wordt er rekening gehouden met mijn strafblad?

De rechters zullen naar uw strafblad kijken. Tijdens de hele procedure bevindt zich een uittreksel daarvan in het dossier. De bevoegde rechterlijke instantie die uw dossier behandelt, kan een andere lidstaat vragen uittreksels van uw strafblad te overleggen.

Wat gebeurt er aan het eind van het proces?

De mogelijke afloop van uw proces is van tevoren met uw advocaat besproken, als u hem tenminste volledig over uw situatie hebt ingelicht. Het gaat daarbij vooral om vrijspraak (*relaxe of acquittement*) of veroordeling.

In geval van een veroordeling zijn de volgende straffen mogelijk:

Vrijheidsstraffen:

In geval van een zwaarder misdrijf levenslange of tijdelijke opsluiting. Voor tijdelijke opsluiting wordt in het *Code pénal* (wetboek van strafrecht) een maximumduur vastgesteld. Het betreft straffen tussen tien en dertig jaar.

In geval van een licht misdrijf is de gevangenisstraf ten hoogste tien jaar.

Voor deze vrijheidsstraffen kan, wanneer zij niet kunnen worden ingekort, een aanpassing gelden, zoals voorwaardelijke invrijheidsstelling, semivrijheid of kwijtschelding van straf.

Overige straffen:

In alle gevallen kan een boete worden opgelegd waarvan het bedrag per strafbaar feit wordt vastgesteld.

In geval van lichte misdrijven en overtredingen kan een schadevergoeding (*sanction-réparation*) worden toegekend waarbij de veroordeelde partij de door het slachtoffer geleden schade moet vergoeden.

Er kunnen aanvullende straffen worden opgelegd. Het kan gaan om taakstraffen (met uw instemming), straffen waarbij u bepaalde rechten worden ontnomen (bijv. rijbewijs), inbeslagname van goederen, sluiting van een bedrijf, verlies van burgerrechten (zoals stemrecht) of het verbod om cheques uit te schrijven. Bovendien kan een verbod voor het Franse grondgebied (als u vreemdeling bent) of een verblijfsverbod worden uitgevaardigd.

Welke rol speelt het slachtoffer in het proces?

Het slachtoffer mag bij het proces aanwezig zijn of kan zich laten vertegenwoordigen. Doet hij dat niet, dan wordt hij geacht afstand te doen van instantie.

Het slachtoffer kan vervolging instellen. Tijdens het proces kan hij of zijn advocaat zijn belangen behartigen en vergoeding eisen van de schade die hij heeft geleden.

Laatste update: 06/12/2021

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

4 – Mijn rechten na het proces

Kan ik hoger beroep instellen?

In geval van een overtreding kunt u tegen bepaalde vonnissen van de *Tribunal de police* (politierechter) en de *juge de proximité* (buurtrechter) binnen tien dagen na de uitspraak beroep instellen bij de *Chambre des appels correctionnels* (kamer van beroep in correctionele zaken).

In geval van een licht misdrijf kunt u tegen het vonnis van de *Tribunal correctionnel* (correctionele rechtbank) binnen tien dagen na de uitspraak beroep instellen bij de *Chambre des appels correctionnels*.

In geval van een zwaarder misdrijf kunt u tegen een veroordeling door het *Cour d'assises* (hof van assisen) binnen tien dagen na de uitspraak beroep instellen bij een ander *Cour d'assises*.

U kunt beroep aantekenen tegen de uitspraak op een strafvordering (straf) of tegen de uitspraak op een burgerlijke rechtsvordering (schadevergoeding die aan het slachtoffer is toegekend).

U kunt tevens beroep in cassatie instellen tegen arresten in hoger beroep en tegen uitspraken in laatste aanleg, en wel bij de *Chambre criminelle* (strafkamer) van het *Cour de Cassation* (hof van cassatie), binnen vijf etmalen na de datum waarop de betwiste uitspraak is gedaan.

Het *Cour de Cassation*, het hoogste rechtscollege, spreekt zich binnen een vastgestelde termijn uit over de ontvankelijkheid van het cassatieberoep; als het beroep ontvankelijk wordt verklaard, spreekt het *Cour de Cassation* zich uitsluitend uit over de toepassing van het recht. Het hof behandelt het geschil niet opnieuw ten gronde.

Het beroepschrift (hoger beroep of cassatie) moet worden ingediend bij de griffie van de rechtbank die de betwiste uitspraak heeft gedaan of bij het hoofd van de penitentiaire inrichting, als u gedetineerd bent.

In alle gevallen bent u verplicht het beroepschrift te ondertekenen.

Wat gebeurt er als ik hoger beroep instel?

Tijdens de beroepstermijn en -procedure of de cassatietermijn en -procedure wordt de uitvoering van de betwiste uitspraak in beginsel opgeschort.

Als u echter tot een vrijheidsstraf bent veroordeeld en vervolgens in hechtenis bent genomen, heeft het beroep tegen de betwiste uitspraak niet tot gevolg dat de hechtenis in afwachting van de nieuwe uitspraak wordt beëindigd.

Zodra het beroepschrift (hoger beroep of cassatieberoep) door de desbetreffende rechter is ingeschreven, moet de terechtzitting binnen een "redelijke" termijn plaatsvinden.

Wat gebeurt er tijdens de behandeling van het hoger beroep of het cassatieberoep?

Omdat het strafproces mondeling wordt gevoerd, hebt u tijdens de zitting in hoger beroep de mogelijkheid om nieuwe middelen en bewijzen aan te voeren, die tijdens de behandeling in tegenspraak aan de orde zullen komen.

De *Chambre des appels correctionnels* of het *Cour d'assises*, die uitspraak doen in hoger beroep, kunnen de betwiste uitspraak bevestigen of vernietigen. Slechts in bepaalde gevallen, vooral wanneer het openbaar ministerie een hoofdberoep of incidenteel beroep heeft ingesteld, loopt u in hoger beroep het risico dat de oorspronkelijk uitgesproken straf wordt verzaamd en dat de door de civiele partij (slachtoffer) geëiste schadevergoeding wordt verhoogd.

Het *Cour de Cassation* dat een uitspraak doet over de toepassing van het recht, kan de betwiste uitspraak casseren of vernietigen met of zonder verwijzing van de partijen naar een *Cour d'appel* (hof van beroep).

Een rechterlijke uitspraak wordt pas definitief wanneer de termijnen voor het instellen van hoger beroep zijn verstreken.

Als u na afloop van het hoger beroep tegen uw oorspronkelijke veroordeling wordt vrijgesproken door een definitief geworden uitspraak van een beroepsinstantie, kunt u onder bepaalde voorwaarden verzoeken om volledige vergoeding van de materiële en immateriële schade die u door deze "willekeurige" detentie hebt geleden.

Bij de betekening van het besluit tot vrijspraak (*relaxe* of *acquittement*) wordt u gewezen op uw recht op schadevergoeding.

Binnen zes maanden na de betekening van het besluit tot vrijspraak kunt u hiertoe een verzoekschrift richten aan de eerste president van het *Cour d'appel* van het rechtsgebied waarin de uitspraak is gedaan.

Deze laatste beslist over het verzoek om schadevergoeding via een met redenen omklede uitspraak, die hij doet na afloop van een openbare zitting. U kunt vragen om tijdens deze zitting persoonlijk te worden gehoord of zich laten vertegenwoordigen door uw advocaat.

Tegen de uitspraak van de eerste president van het *Cour d'appel* kan binnen tien dagen na de betekening ervan beroep worden ingesteld bij de *Commission Nationale "de réparation des détentions"* (CNR; nationale commissie voor schadevergoeding in verband met detentie).

De CNR neemt soeverein besluiten waartegen geen hoger beroep kan worden ingesteld.

De toegekende schadevergoeding komt voor rekening van de staat.

Wat komt er op mijn strafblad te staan?

Als u na afloop van een hoger beroep of cassatieberoep op grond van een definitief geworden uitspraak tot een straf wordt veroordeeld, wordt de uitgesproken veroordeling geregistreerd op uw strafblad. Het strafblad wordt bewaard door een gerechtelijke instantie in uw land van herkomst.

Ik kom uit een andere EU-lidstaat. Kan ik na het proces worden teruggestuurd?

Op grond van het Verdrag inzake de overbrenging van gevonnen personen van 21 maart 1983 kan om overbrenging naar uw land van herkomst worden verzocht door dit land of door Frankrijk, het land waar de veroordeling heeft plaatsgevonden.

Voor de daadwerkelijke overbrenging is het echter nodig dat u vooraf in vrijheid en weloverwogen uw toestemming verleent waarbij u volledig en nauwkeurig over de gevolgen van de overbrenging moet worden ingelicht.

Bovendien kunt u persoonlijk vragen om vrijwillige overbrenging naar uw land van herkomst. Om uw verzoek in behandeling te nemen, moet er aan meerdere voorwaarden worden voldaan.

Als ik veroordeeld ben, kan ik dan voor dezelfde feiten opnieuw worden berecht?

Op basis van de regel "non bis in idem" die in het Franse strafrecht geldt, kunt u, als u in een lidstaat bent berecht en vervolgens in een definitief geworden uitspraak bent veroordeeld, niet voor dezelfde feiten in een andere lidstaat worden vervolgd of veroordeeld.

Laatste update: 06/12/2021

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

5 – Verkeersovertradingen en andere lichte overtradingen

In Frankrijk wordt een aantal lichte overtradingen rechtstreeks door de overheid en niet door de gerechtelijke instanties behandeld. Het gaat dan met name om verkeersovertradingen. Tijdens deze specifieke procedures worden uw grondrechten, vooral de rechten van de verdediging, gerespecteerd. Verder kan een administratieve sanctie nooit vrijheidsberoving inhouden.

De sanctie wordt van rechtswege rechtstreeks door de bevoegde overheidsinstantie tegen u uitgesproken, nadat zij heeft geconstateerd dat u een wettelijke verplichting niet bent nagekomen. Wanneer een sanctie wordt opgelegd, moet die beschikking met redenen worden omkleed. U kunt de beschikking aanvechten. De opgelegde sanctie is onmiddellijk uitvoerbaar, zelfs als u besluit om hoger beroep in te stellen.

Hoe worden lichte verkeersovertradingen behandeld?

Verkeersovertradingen worden rechtstreeks behandeld door een verbalisant of door een agent van de politie of de gendarmerie. Wanneer een overtrading wordt geconstateerd, wordt de toepasselijke sanctie u onmiddellijk meegedeeld. De redenen voor uw straf worden u van tevoren uitgelegd en u kunt uw opmerkingen kenbaar maken. U krijgt een proces-verbaal waarin uw overtrading en de opgelegde sanctie vermeld staan. U moet de sanctie voldoen zodra deze wordt opgelegd.

De sancties bestaan uit een vaste boete en eventueel de gedwongen stilstand van het voertuig.

Als u uit een andere lidstaat komt en zich niet aan de verkeersregels houdt, wordt u in Frankrijk bestraft. Als u voordat u naar uw land terugkeert, de sanctie niet hebt voldaan, kan er rechtsvervolgning tegen u worden ingesteld.

Als u de beschikking wilt aanvechten, kunt u daartegen binnen twee maanden hoger beroep instellen. U hebt dan de verzekering dat de tegen u uitgesproken sanctie tijdens deze beroepsprocedure niet kan worden verzaamd.

De beschikking kan rechtstreeks bij de overheid worden aangevochten, zonder proces. Dit beroep wordt aangetekend bij de instantie die de sanctie heeft opgelegd (beroep ad hoc) en wanneer het beroep wordt verworpen, kunt u zich wenden tot een hogere instantie (hiërarchisch beroep).

De te volgen procedure komt op het proces-verbaal te staan dat u wordt overhandigd.

U kunt zich pas tot een administratieve rechter wenden nadat u deze rechtsmiddelen hebt ingezet.

Hoe worden andere lichte overtredingen behandeld?

Andere door de overheid behandelde overtredingen zijn zwaardere strafbare feiten die verband houden met de regelgeving betreffende de financiële markten, met het mededingingsrecht of met belastingwetgeving of immigratie.

Komen deze overtredingen op mijn strafblad te staan?

Verkeersovertredingen die in Frankrijk door de overheid worden behandeld, komen niet op uw strafblad te staan.

Laatste update: 06/12/2021

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([it](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

Verdachten (in strafzaken) - Italië

Deze informatiebladen informeren u over wat er gebeurt als u wordt verdacht of beschuldigd van een misdrijf waarvoor u voor de rechter moet verschijnen.

Samenvatting van de strafprocedure

In deze inleiding wordt een kort overzicht gegeven van de fasen waaruit een normale strafprocedure tegen een volwassene bestaat.

Details over al deze fasen van het strafproces en over uw rechten kunt u vinden in de informatiebladen. Deze informatie komt niet in de plaats van juridisch advies en is alleen bedoeld als richtsnoer.

Het proces begint wanneer de politie of het openbaar ministerie (*pubblico ministero*) een feit constateert of in kennis wordt gesteld van een feit dat mogelijk als een misdrijf kan worden beschouwd.

Zodra het onderzoek is afgerond, start het openbaar ministerie de vervolging met als doel het houden van een strafproces, tenzij het denkt dat de zaak kan worden geseponeerd.

In geval van misdrijven die moeten worden behandeld door een meervoudige rechtbank, een assisenrechtbank (*Corte d'Assise*, een meervoudige rechtbank die vergelijkbaar is met het *Crown Court* in het Verenigd Koninkrijk en het *Federal Judicial District* in de Verenigde Staten) en in sommige gevallen een enkelvoudige rechtbank, dient het openbaar ministerie voorafgaand aan de voorbereidende hoorzitting een procesverzoek bij de rechter in.

Zodra de voorbereidende hoorzitting achter de rug is, besluit de rechter of de verdachte moet worden berecht of niet.

Bij misdrijven die onder de bevoegdheid van de enkelvoudige rechtbank of de vrederechter vallen, zal het openbaar ministerie een verzoek voor een proces indienen of een directe oproeping aan de verdachte betekenen.

Dan zijn er enkele speciale processen: het kort geding, de sanctie op verzoek van de partijen (door de partijen overeengekomen lagere straf na een schuldbekenenis door de verdachte), snelrecht, en de veroordeling per decreet in het kader van een verkorte procedure (*decreto penale di condanna*).

Een strafprocedure bestaat doorgaans uit drie fasen:

de eerste aanleg (bij de assisenrechtbank, de meervoudige rechtbank, de enkelvoudige rechtbank en de vrederechter),

het hoger beroep, en

cassatie (bij de hoogste rechtbank).

In eerste aanleg wordt al het bewijs (getuigen en documenten) verzameld, en deze fase eindigt met een veroordeling of vrijspraak.

U kunt beroep instellen tegen het vonnis in eerste aanleg.

Het besluit van het hof van beroep (*Corte d'appello*) houdt ofwel bekrachtiging van het vonnis in eerste aanleg in, ofwel een gedeeltelijke of volledige herziening van het vonnis, ofwel vernietiging van het vonnis en terugverwijzing van de zaak naar de rechter in eerste aanleg.

U kunt beroep instellen tegen de uitspraak van het hof van beroep door een verzoekschrift in te dienen bij het Hof van Cassatie (*Corte di cassazione*).

Het Hof van Cassatie brengt een arrest uit waarin het een van de volgende uitspraken kan doen: a) het verzoekschrift is niet-ontvankelijk; b) het verzoekschrift wordt verworpen; c) het vonnis wordt vernietigd zonder dat de zaak wordt terugverwezen naar de rechter van eerste aanleg; d) het vonnis wordt vernietigd en terugverwezen naar de rechter van eerste aanleg.

Wanneer alle fasen van het proces zijn doorlopen, is het vonnis definitief. Als het vonnis een veroordeling inhoudt, wordt dat vanaf dit moment uitvoerbaar.

Details over al deze fasen van het strafproces en over uw rechten kunt u vinden in de informatiebladen. Deze informatie komt niet in de plaats van juridisch advies en is alleen bedoeld als richtsnoer.

Als u slachtoffer van een misdrijf bent, kunt u [hier](#) alle benodigde informatie over uw rechten vinden.

Rol van de Europese Commissie

NB: denk eraan dat de Europese Commissie geen rol speelt bij strafrechtelijke vervolging in de lidstaten en u niet kan helpen als u een klacht hebt. In deze informatiebladen wordt uitgelegd hoe en bij wie u een klacht kunt indienen.

Klik op de links hieronder voor de informatie die u nodig hebt:

[1 – Mijn rechten tijdens het onderzoek](#)

[2 – Mijn rechten tijdens het proces](#)

[3 – Mijn rechten na afloop van het proces](#)

Laatste update: 01/10/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

1 – Mijn rechten tijdens het onderzoek

A. Verloopt het onderzoek anders omdat ik buitenlander ben?

Ja, in feite omdat er bepaalde aanvullende rechten en waarborgen gelden (zie ook hieronder).

B. Welke fasen zijn er in het onderzoek?

i. Bewijsgaring/onderzoeksbevoegdheden

De handelingen op initiatief van de justitiële politie (*Polizia Giudiziaria*) zijn vastgelegd in de artikelen 347 tot en met 357 en die van het openbaar ministerie (*pubblico ministero*) in de artikelen 358 tot en met 378 van het Italiaanse wetboek van strafvordering (*codice di procedura penale*).

ii. Inverzekeringstelling

In artikel 384 van het wetboek van strafvordering wordt bepaald dat, wanneer er concrete elementen zijn die, zelfs in verband met de onmogelijkheid om de verdachte te identificeren, doen vermoeden dat er sprake is van een gegronnd vluchtgevaar, de officier van justitie beveelt tot voorlopige inverzekeringstelling (of dat, voordat het openbaar ministerie het onderzoek heeft overgenomen, de recherche op eigen initiatief tot inverzekeringstelling overgaat) van de persoon op wie een ernstige verdenking rust van een strafbaar feit waarop krachtens de wet levenslange gevangenisstraf of een gevangenisstraf van ten minste twee jaar en ten hoogste zes jaar staat, of van een strafbaar feit met oorlogswapens en explosieven, of van een strafbaar feit dat is gepleegd met een terroristisch oogmerk, met inbegrip van internationaal terrorisme, of van ondermijning van de democratische orde. Dit geldt niet in gevallen van heterdaad, waarin de justitiële politie overgaat tot verplichte aanhouding of facultatieve aanhouding bij betrapting op heterdaad.

iii. Verhoor

Zelfs als de inverdenkinggestelde in voorlopige hechtenis is genomen of om een andere reden wordt vastgehouden, neemt hij of zij in vrijheid deel aan het verhoor, onverminderd de voorzorgsmaatregelen die nodig zijn om vlucht- of geweldsgevaar te voorkomen. Er mag geen gebruik worden gemaakt van methoden of technieken die van invloed zijn op de vrijheid van zelfbeschikking of die het vermogen tot herinnering en beoordeling van de feiten aantasten, zelfs niet met instemming van de ondervraagde persoon.

iv. Voorlopige hechtenis

Voorlopige hechtenis en andere persoonlijke conservatoire maatregelen worden geregeld in de artikelen 272 tot en met 315 van het wetboek van strafvordering. Het stelsel van persoonlijke conservatoire maatregelen gaat uit van de beginselen van geschiktheid en evenredigheid. In het algemeen geldt dat enerzijds de rechter bij het gelasten van de maatregelen rekening moet houden met de specifieke geschiktheid van elke maatregel in verhouding tot het soort en de mate van voorzorg die in het concrete geval vereist is, en dat anderzijds elke maatregel evenredig moet zijn met de omvang van het strafbare feit en de straf die is of naar verwachting zal worden opgelegd.

C. Wat zijn mijn rechten tijdens het strafrechtelijk onderzoek?

i. Heb ik recht op een tolk en op vertaling van de stukken?

U hebt daar recht op overeenkomstig artikel 143 van het wetboek van strafvordering.

ii. Heb ik recht op informatie en op inzage in mijn dossier?

De kennisgeving van afsluiting van het vooronderzoek – die aan de verdachte en zijn advocaat wordt betekend – bevat een beknopte uiteenzetting van het feit waarvoor de procedure is ingesteld, de wettelijke bepalingen die beweerdelijk zijn geschonden, en de datum en de plaats van de feiten. Er wordt bovendien op gewezen dat de documentatie betreffende het verrichte onderzoek wordt bewaard bij het secretariaat van het openbaar ministerie en dat de verdachte en zijn advocaat het recht hebben deze in te zien en te kopiëren. Voorts worden onder meer specifieke regels vastgesteld inzake het recht op informatie en het recht op toegang tot de stukken van het dossier, met name wat betreft het verhoor of de onderwerping aan een persoonlijke conservatoire maatregel.

iii. Heb ik recht op toegang tot een advocaat en het recht om een derde op de hoogte te stellen van mijn situatie?

De verdachte/beklaagde heeft het recht ten hoogste twee advocaten aan te wijzen. Een verdachte die geen advocaat heeft aangewezen of geen advocaat heeft, wordt bijgestaan door een ambtshalve advocaat. Onder meer voor inspecties en huiszoekingen gelden er specifieke bepalingen op grond waarvan de betrokkene het recht heeft zich te laten bijstaan door een persoon van zijn of haar keuze, mits deze persoon geschikt en gemakkelijk te bereiken is.

iv. Kom ik voor rechtsbijstand in aanmerking?

U hebt recht op rechtsbijstand als wordt voldaan aan de voorwaarden van de desbetreffende bepalingen.

v. Wat moet ik weten over:

a. het vermoeden van onschuld

Krachtens artikel 27 van de Grondwet van de Italiaanse Republiek worden beklagden niet als schuldig beschouwd, zolang zij niet definitief zijn veroordeeld.

b. het zwijgrecht en het recht om niet aan mijn eigen veroordeling te hoeven meewerken

In dit verband zij er onder meer op gewezen dat betrokkenen vóór het begin van het verhoor moeten worden gewaarschuwd dat hun verklaringen altijd tegen hen kunnen worden gebruikt en dat zij – afgezien van de verplichting hun persoonsgegevens op te geven – het recht hebben geen enkele vraag te beantwoorden, maar dat de procedure hoe dan ook haar beloop zal hebben. Niet-naleving van deze bepalingen maakt de verklaringen van de ondervraagde onbruikbaar.

c. de bewijslast

In het algemeen ligt de bewijslast voor feiten in verband met de tenlastelegging, de strafbaarheid en de vaststelling van de straf of beveiligingsmaatregel bij het openbaar ministerie.

vi. Welke speciale waarborgen zijn er voor kinderen?

De regels voor strafrechtelijke procedures tegen minderjarigen zijn opgenomen in Presidentieel Besluit nr. 448 van 22.9.1988, waarvan de bepalingen in het algemeen uitgaan van het "*favor rei*"-beginsel voor verdachten/beklaagden, zowel in het stadium van het vooronderzoek als tijdens het proces.

vii. Welke speciale waarborgen zijn er voor kwetsbare verdachten?

Voor kwetsbare verdachten zijn in het algemeen de gewone regels inzake de bescherming van de betreffende individuele rechten van toepassing.

D. Wat zijn de wettelijke termijnen tijdens het onderzoek?

In de regel moet het openbaar ministerie – tenzij het om seponering moet verzoeken – strafvervolgning instellen binnen zes maanden vanaf de datum waarop de naam van de persoon aan wie het strafbare feit wordt toegeschreven, in het register van strafbare feiten is opgenomen. Als de procedure is ingesteld voor een van de misdrijven zoals bedoeld in artikel 407, lid 2, punt a), van het wetboek van strafvordering (georganiseerde misdaad, terrorisme, misdrijven met wapens of verdovende middelen en andere ernstige misdrijven) geldt een termijn van een jaar. Het openbaar ministerie kan hoe dan ook voor het verstrijken van de termijn aan de onderzoeksrechter (*giudice per le indagini preliminari*) om verlenging van bovengemelde termijn vragen, als daarvoor een redelijke grond bestaat. In het algemeen geldt dat het openbaar ministerie om aanvullende verlengingen kan verzoeken als het onderzoek buitengewoon complex blijkt of als het objectief onmogelijk is het binnen de verlengde termijn af te ronden. Elke verlenging moet worden goedgekeurd door de onderzoeksrechter voor een duur van ten hoogste zes maanden. In de regel mag het vooronderzoek, met inbegrip van de verlengingen, niet langer duren dan achttien maanden. Als het vooronderzoek echter een van de misdrijven betreft zoals bedoeld in artikel 407, lid 2, punt a), of in een beperkt aantal andere gevallen waarin de wet specifiek voorziet, is de maximale duur twee jaar.

E. Wat gebeurt er vóór het proces? Zijn er bijvoorbeeld alternatieven voor voorlopige hechtenis of kan ik naar mijn eigen land worden overgebracht (Europees surveillancebevel)?

Behalve voorlopige hechtenis in de gevangenis kunnen ook de volgende persoonlijke conservatoire maatregelen worden opgelegd: een verbod op het verlaten van het grondgebied, een meldingsplicht bij de justitiële politie, verwijdering uit de gezinswoning, een gebiedsverbod voor plaatsen waar het slachtoffer vaak komt, een verblijfsverbod en verblijfsplicht, huisarrest, voorlopige hechtenis in een inrichting voor gematigde hechtenis voor gedetineerde moeders (*Istituto a custodia attenuata per detenute madri*), voorlopige hechtenis in een zorginstelling.

Laatste update: 01/10/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

De volgende vertalingen zijn al beschikbaar: [en](#)

2 – Mijn rechten tijdens het proces

A. Waar wordt het proces gehouden?

In het algemeen voltrekt het proces zich in de plaats waar de rechtbank met territoriale en materiële bevoegdheid voor het gepleegde strafbare feit zetelt.

B. Kan de tenlastelegging nog worden aangepast? Zo ja, moet ik daarvan op de hoogte worden gebracht?

In het algemeen geldt dat, wanneer in de loop van de mondelinge behandeling (*istruzione dibattimentale*) blijkt dat het feit verschilt van de beschrijving ervan in de dagvaardingsakte en niet onder de bevoegdheid van een hogere rechtbank valt, het openbaar ministerie (*pubblico ministero*) de tenlastelegging wijzigt en dienovereenkomstig betekent. Een soortgelijk voorschrift geldt bij een samenloop van strafbare feiten en bij verzwarende omstandigheden die ter terechtzitting naar voren komen. In de regel gaat het openbaar ministerie echter op de gewone wijze te werk, wanneer ter terechtzitting een nieuw feit tegen de verdachte aan het licht komt dat niet in de dagvaardingsakte was vermeld en dat ambtshalve vervolgd moet worden. Indien het openbaar ministerie daarom verzoekt, kan de president van de rechtbank evenwel betekening tijdens dezelfde terechtzitting toestaan, mits de verdachte aanwezig is en ermee instemt en mits het tempo van de procedure daardoor niet wordt geschaad. In gevallen waarin het openbaar ministerie overgaat tot onmiddellijke betekening, kan de verdachte in de regel om schorsing van de terechtzitting en toelating van nieuw bewijsmateriaal verzoeken.

C. Welke rechten heb ik tijdens de rechtszittingen?

i. Ben ik verplicht om mijn proces bij te wonen? Aan welke voorwaarden moet ik voldoen om niet bij de gerechtelijke behandeling aanwezig te hoeven zijn?

De verdachte heeft het recht – en niet de plicht – om in de rechtszaal aanwezig te zijn, maar de rechter kan de gedwongen medebrenging van de afwezige verdachte gelasten, wanneer zijn of haar aanwezigheid noodzakelijk is voor de verkrijging van ander bewijs dan het verhoor.

ii. Heb ik recht op een tolk en op vertaling van de stukken?

Ja, op grond van artikel 143 van het Italiaanse wetboek van strafvordering (*codice di procedura penale*).

iii. Heb ik recht op een advocaat?

De verdachte/beklaagde heeft het recht ten hoogste twee advocaten aan te wijzen. Een verdachte die geen advocaat heeft aangewezen of geen advocaat heeft, wordt bijgestaan door een ambtshalve aangestelde advocaat.

iv. Welke andere rechten zou ik nog moeten kennen? (bv. de presentatie van de verdachten voor het gerecht)

In dit verband kan worden opgemerkt dat overeenkomstig artikel 523 van het Italiaanse wetboek van strafvordering de verdachte en zijn advocaat tijdens de terechtzitting, als zij daarom verzoeken, hoe dan ook als laatste het woord moeten voeren, op straffe van nietigheid. Bovendien moet worden benadrukt dat partijen en hun advocaten in elk stadium en op elk niveau van de procedure schriftelijke memories of verzoeken bij de rechter kunnen indienen.

D. Mogelijke straffen

De rechter spreekt een veroordeling uit en de verdachte wordt buiten redelijke twijfel schuldig bevonden aan het hem of haar ten laste gelegde strafbare feit. Met het vonnis past de rechter de straf en eventuele veiligheidsmaatregelen toe. Bij het wijzen van een veroordelend vonnis beslist de rechter ook over het eventuele verzoek tot terugbetaling en schadevergoeding. Bij het uitspreken van een veroordeling tot schadevergoeding gaat de rechter ook over tot vereffening, tenzij een andere rechter bevoegd is.

Laatste update: 01/10/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

3 – Mijn rechten na afloop van het proces

A. Kan ik tegen de beslissing van de rechtbank in beroep gaan?

Ja. In het algemeen – behoudens de uitzonderingen waarin de wet voorziet (zie artikel 593 van het Italiaanse wetboek van strafvordering (*codice di procedura penale*)) – kan er tegen het veroordelende vonnis beroep worden ingesteld. Subsidiair kan tegen vonnissen in eerste aanleg waartegen beroep kan worden ingesteld, rechtstreeks beroep in cassatie worden ingesteld.

B. Wat zijn de beroepsmogelijkheden?

Tegen vonnissen die zijn gewezen in hoger beroep of waartegen geen beroep kan worden ingesteld, kan – behalve in de gevallen waarin bijzondere bepalingen voorzien – beroep worden ingesteld bij het Hof van Cassatie op de bij de wet bepaalde gronden (zie artikel 606 van het wetboek van strafvordering).

C. Wat gebeurt er als ik word veroordeeld?

i. Strafregister

In het algemeen worden uittreksels van, onder meer, definitieve strafrechtelijke veroordelingen ingeschreven in het strafregister.

v. Uitvoering van de straf, overbrenging van gevangenen, proeftijd en alternatieve straffen

Voorwaardelijke straf: in de regel kan de rechter bij het uitspreken van een veroordeling tot gevangenisstraf of aanhouding voor ten hoogste twee jaar of tot een geldboete die – alleen of in combinatie met een detentiestraf en geïndiceerd overeenkomstig de wet – gelijkstaat aan een vrijheidsbenemende straf voor een totale duur van ten hoogste twee jaar, bevelen dat de tenuitvoerlegging van de straf wordt opgeschort voor een periode van vijf jaar indien de veroordeling betrekking heeft op een misdrijf, en van twee jaar indien de veroordeling betrekking heeft op een overtreding. Voor minderjarigen en personen jonger dan 21 jaar gelden hogere strafmaxima (respectievelijk drie jaar en twee jaar en zes maanden).

Alternatieven voor gevangenisstraf: krachtens artikel 53 van Wet nr. 689 van 24 november 1981 kan, wanneer de rechter het nodig acht de duur van de detentiestraf binnen de grens van twee jaar te houden, de straf worden vervangen door een regime van semi-vrijheid. Wanneer de rechter vindt dat de straf binnen de grens van een jaar moet blijven, kan deze ook worden vervangen door vrijheid onder toezicht. Wanneer de rechter vindt dat de straf binnen de grens van zes maanden moet blijven, kan deze ook worden vervangen door een dagboete.

Tenuitvoerlegging van de straf: in het algemeen – behalve in het geval van een persoon die zich voor het type misdrijf waarvoor de uit te voeren veroordeling is uitgesproken, in voorlopige hechtenis bevindt op het moment dat de straf onherroepelijk wordt – wordt de tenuitvoerlegging van een detentiestraf (ook als deze het restant vormt van een langere straf) die niet meer dan vier jaar bedraagt en die niet is opgelegd voor bepaalde ernstige misdrijven, zoals genoemd in artikel 656, lid 9, punt a), van het wetboek van strafvordering en in artikel 4 bis van Wet nr. 354/1975, opgeschort door het openbaar ministerie (*pubblico ministero*) bij een aan de veroordeelde en zijn of haar advocaat betekende beschikking. Deze bevat onder meer de mededeling dat binnen de voorwaarden van de wet een verzoek om een alternatieve maatregel voor gewone gevangenisstraf kan worden ingediend. Het eventueel ingediende verzoek om een alternatieve maatregel wordt behandeld door de toezichtsrechtbank (*Magistratura di Sorveglianza*).

Overbrenging van gedetineerden: hiervoor gelden de bepalingen van Wetsbesluit nr. 16 van 7.9.2010 – aangenomen overeenkomstig Machtingswet nr. 88 van 7.7.2009 (Gemeenschapsrecht 2008) – om het nationale recht in overeenstemming te brengen met Kaderbesluit 2008/909/JBZ van de Raad van 27 november 2008 (inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op strafvonnissen waarbij vrijheidsstraffen of tot vrijheidsbeneming strekkende maatregelen zijn opgelegd, met het oog op de tenuitvoerlegging ervan in de Europese Unie) of met de bepalingen van de bilaterale internationale verdragen die Italië op dit vlak heeft gesloten.

Laatste update: 01/10/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Verdachten (in strafzaken) - Cyprus

Deze informatiebladen informeren u over wat er gebeurt als u verdacht of beschuldigd wordt van een misdrijf waarvoor u voor de rechter moet verschijnen.

Samenvatting van de strafprocedure

Normaliter bevat de strafprocedure de volgende fasen:

Wie verdacht wordt van betrokkenheid bij een strafbaar feit, kan verhoord worden door de politie. De politie is verantwoordelijk voor het onderzoek naar het strafbaar feit.

De verdachte kan op basis van een gerechtelijk bevel worden aangehouden, tenzij de verdachte op heterdaad betrapt wordt.

Alvorens door de politie ondervraagd te worden, moet de verdachte op de hoogte worden gesteld van zijn of haar recht met een advocaat te communiceren en worden gewezen op het belang dat aan zijn of haar verklaringen wordt gehecht.

Indien er belastend bewijs tegen de verdachte wordt verkregen, wordt deze aan het einde van het onderzoek formeel door de politie in staat van beschuldiging gesteld. Bij ernstige strafbare feiten is het aan de procureur-generaal om te beslissen tot vervolging over te gaan. De bevoegdheid van de politie is altijd onderworpen aan de algemene instructies van de procureur-generaal, die de grondwettelijke bevoegdheid heeft een strafproces in te stellen, te voeren, over te nemen, voort te zetten of niet voort te zetten.

Het tenlasteleggingsblad met daarop het feit of de feiten wordt door de politie ter goedkeuring aan een districtsrechter overgelegd. Bij goedkeuring hiervan wordt de beschuldigde gedaagd om op een bepaalde dag voor de rechter te verschijnen.

Strafzaken kunnen op een aantal manieren behandeld worden, afhankelijk van de zwaarte ervan: a) als politierechterzaak door de enkelvoudige kamer bij de districtsrechtbank in het district waar het feit gepleegd is, b) op informatie door de procureur-generaal, door de assisenrechtbank bestaande uit drie districtsrechters en voorgezeten door een voorzitter van een districtsrechtbank.

Bij politierechterzaken verklaart de beschuldigde op de dag dat hij voor de rechter moet verschijnen of hij of zij schuldig of onschuldig is aan het ten laste gelegde. In zaken die worden behandeld door de assisenrechtbank wordt op de aangegeven datum een gerechtelijk vooronderzoek gehouden voor een districtsrechter. Van het gerechtelijk vooronderzoek kan worden afgezien, indien de procureur-generaal het niet nodig acht. De gangbare praktijk vandaag de dag is dat men afziet van het houden van een gerechtelijk vooronderzoek.

Het slachtoffer van het strafbaar feit heeft het recht vervolging in te stellen.

De procureur-generaal heeft de algehele verantwoordelijkheid voor strafvervolging, waaronder het recht de vervolging niet voort te zetten.

Cyprus kent geen juryproces.

Indien uit het onderzoek bij de rechter blijkt dat de beschuldigde vanwege een mentale stoornis of gebrekkige geestvermogens niet in staat is te pleiten, kan de rechter hem/haar verplichten zich te laten behandelen in een psychiatrische instelling.

De beschuldigde mag preliminaire bezwaren opwerpen tegen het ten laste gelegde vanwege: a) materiële of territoriale onbevoegdheid, b) eerdere vrijspraak of veroordeling voor hetzelfde feit of dezelfde feiten, c) kwijtschelding van straf voor het feit of de feiten, d) onvolledigheid van de tenlastelegging of het feit dat twee of meer strafbare feiten gezamenlijk als één feit ten laste worden gelegd.

In een en dezelfde tenlastelegging kunnen aan meer dan één persoon aanverwante strafbare gedragingen ten laste worden gelegd. Als dit als oneerlijk wordt beschouwd, kan de rechtbank bevelen dat de tenlastelegging in het kader van het proces opgesplitst moet worden.

Het proces vangt aan met het bewijs van het openbaar ministerie. Als het openbaar ministerie zijn zaak heeft voorgedragen, bepaalt de rechter of er sprake is van een aanklacht waartegen de beschuldigde zich moet verdedigen. Zo ja, dan vraagt de rechter de beschuldigde verweer te voeren en wordt de beschuldigde op de hoogte gesteld van zijn of haar recht te zwijgen, een verklaring af te leggen vanuit de beklaagdenbank of onder ede te getuigen. De beschuldigde mag te allen tijde bewijs aandragen ter verdediging. Als de beschuldigde gebruikmaakt van zijn of haar zwijgrecht mogen hier geen negatieve consequenties aan worden verbonden. Als de verdediging is afgesloten, leggen de partijen hun slotverklaringen af en geeft de rechter een beslissing.

Alle getuigen die onder ede voor de rechtbank getuigen kunnen aan een kruisverhoor worden onderworpen.

Het proces moet voldoen aan de normen voor een eerlijk proces. Het vermoeden van onschuld geldt tijdens het totale proces. De bewijslast berust te allen tijde bij het openbaar ministerie. Indien de rechtbank de schuld van de beschuldigde aan het eind van het proces niet overtuigend bewezen acht, moet hij of zij worden vrijgesproken.

Indien de beschuldigde veroordeeld wordt, vindt vervolgens het proces van straftoemeting plaats.

De informatiebladen bevatten informatie over de fasen van de procedure en over uw rechten. De informatie in deze bladen dient louter ter informatie en komt niet in de plaats van juridisch advies.

Rol van de Europese Commissie

NB: denk eraan dat de Europese Commissie geen rol speelt bij strafrechtelijke vervolging in de lidstaten en u niet kan helpen als u een klacht hebt. In deze informatiebladen staat hoe en bij welke bevoegde instantie u een klacht kunt indienen.

Klik op de links hieronder voor de informatie die u nodig hebt

[Mijn rechten tijdens het strafrechtelijk onderzoek](#)

[Mijn rechten tijdens het proces](#)

[Mijn rechten na afloop van het proces](#)

Laatste update: 11/03/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Mijn rechten tijdens het strafrechtelijk onderzoek

A. Ik ben een buitenlandse onderdaan: heeft dat invloed op het onderzoek?

Nee.

B. Uit welke fasen bestaat een onderzoek?

i. Verzameling van bewijsmateriaal/bevoegdheid van de onderzoekers

De onderzoeksrechter kan eisen dat de persoon die volgens hem bekend is met de feiten en omstandigheden rond het strafbaar feit dat hij onderzoekt, zich meldt op de plaats en tijd die hij in alle redelijkheid heeft vastgesteld om hem te ondervragen en zijn verhaal over het strafbaar feit te horen.

ii. Inverzekeringstelling

Iemand die is aangehouden en in verzekering is gesteld, heeft het recht te vragen dat hijzelf of zijn advocaat tijdig toegang krijgt tot de voor de zaak essentiële stukken die in het bezit van de openbare aanklager zijn en die nodig zijn om de rechtmatigheid van zijn aanhouding en inverzekeringstelling effectief te betwisten.

Onder «essentiële stukken» wordt verstaan het afschrift van het aanhoudingsbevel en het bevel tot inverzekeringstelling en een afschrift van het verzoek en de verklaring onder ede op grond waarvan het bevel is uitgevaardigd.

Het kan voorkomen dat bij een rechter wordt aangetoond dat de verhoren over het plegen van een strafbaar feit waarvoor iemand is aangehouden, nog niet zijn beëindigd. In dat geval mag de rechter, op verzoek van een adjunct-politiefunctionaris of een politiefunctaris met een hogere rang, ongeacht of hij bevoegd is de strafzaak waarvoor de verhoren plaatsvinden te behandelen, de inverzekeringstelling van de aangehouden persoon met maximaal acht dagen verlengen. Daarbij is de eerste dag van deze periode de dag direct na de verlenging, al naargelang de rechtbank dat passend acht.

iii. Verhoor

De onderzoeksrechter kan een verklaring van de ondervraagde persoon registreren. Vervolgens wordt deze verklaring aan de betrokkene voorgelezen. Deze ondertekent de verklaring of plaatst bij wijze van handtekening een merkteken, als hij analfabeet is. Wanneer de betrokkene dit weigert, maakt de onderzoeksrechter daar onderaan de verklaring een notitie van, met vermelding van de reden van de weigering, als daar navraag naar is gedaan.

Vervolgens tekent de onderzoeksrechter zelf de verklaring.

Als is vastgesteld dat een dergelijke verklaring een vrijwillig karakter heeft, wordt zij aanvaard als getuigenis in elke strafprocedure die tegen de persoon die de verklaring heeft afgelegd, wordt aangespannen.

Wanneer iemand zonder gegronde reden weigert om te verschijnen op een plaats en tijd die de onderzoeksrechter heeft bepaald, komt dat neer op een strafbaar feit. Daarop staat een gevangenisstraf van maximaal een jaar of een boete van ten hoogste 1 000 Cypriotische pond. Ook kunnen beide straffen worden opgelegd.

Tijdens het verhoor over een strafbaar feit kan de onderzoeksrechter, als hij het nodig of wenselijk acht dat met het oog op dat verhoor een document wordt overgelegd, de persoon die dit document bezit of beheert of geacht wordt het te bezitten of te beheren, schriftelijk bevelen dat document te overleggen op een plaats en tijd die als redelijk kunnen worden aangemerkt en in het bevel staan vermeld. Wanneer iemand op grond van een schriftelijk bevel een document moet overleggen, wordt hij geacht dit bevel ook te zijn nagekomen als hij het document niet zelf heeft overgelegd maar dit door een ander heeft laten doen.

Wanneer iemand na een dergelijk bevel zonder gegronde reden weigert het document te overleggen, komt dat neer op een strafbaar feit. Daarop staat een gevangenisstraf van maximaal drie jaar of een boete van ten hoogste 1 500 Cypriotische pond. Ook kunnen beide straffen worden opgelegd.

iv. Voorlopige hechtenis

Een rechtbank kan, als zij dat nuttig acht, de behandeling van een zaak uitstellen en op basis van dat uitstel de beschuldigde vrijlaten onder de voorwaarden die zij redelijk acht, of hem in voorlopige hechtenis plaatsen.

C. Wat zijn mijn rechten tijdens het strafrechtelijk onderzoek?

i. Heb ik recht op vertolking en vertaling?

Een verdachte die de taal van de politie of andere

bevoegde autoriteiten niet begrijpt, heeft recht op gratis bijstand van een tolk. De tolk

kan de verdachte helpen bij het overleg met zijn advocaat en moet de inhoud van dat overleg geheimhouden. Tevens heeft een verdachte de volgende rechten:

Het kan voorkomen dat iemand buiten een politiebureau wordt aangehouden en dat de betrokken politieagent niet de taal beheerst die de verdachte begrijpt, zodat hij de verdachte niet kan informeren. Ook kan het voorkomen dat hij buiten het bureau niet over de nodige middelen beschikt om de bewuste informatie te verschaffen. In zulke situaties brengt hij de persoon die de verhoren afneemt, daarvan op de hoogte. Deze persoon zal de verdachte onmiddellijk of in elk geval vóór aanvang van het verhoor informeren.

Als een verdachte niet in een taal die hij begrijpt met de advocaat van zijn keuze kan communiceren, mag op verzoek van de advocaat een tolk of een andere persoon bij het gesprek aanwezig zijn, zodat de advocaat met de verdachte kan spreken in een taal die hij begrijpt.

Als een verdachte niet in een taal die hij begrijpt met een arts kan communiceren, mag op verzoek van de arts een tolk of een andere persoon ook bij het medisch onderzoek, de behandeling en de nazorg aanwezig zijn, zodat de arts met de verdachte kan spreken in een taal die hij begrijpt.

Daarnaast heeft de verdachte recht op gratis vertaling van alle essentiële stukken (aanhoudingsbevel en/of bevel tot inverzekeringstelling, tenlastelegging, rechterlijke beslissingen en bevelen tijdens de procedure, en elk ander document dat door de bevoegde autoriteit nodig wordt geacht). In bepaalde gevallen kunnen de essentiële stukken mondeling worden vertaald en/of samengevat.

ii. Heb ik recht op toegang tot informatie en tot het zaakdossier?

Tijdens de aanhouding en inverzekeringstelling heeft de verdachte of zijn advocaat recht op inzage in de essentiële stukken (afschrift van het aanhoudingsbevel en het bevel tot inverzekeringstelling, afschrift van het verzoek en van de verklaring onder ede op grond waarvan het bevel is uitgevaardigd) die hij nodig heeft om de rechtmatigheid van zijn aanhouding of inverzekeringstelling te betwisten. Als de zaak voor de rechter wordt gebracht, mogen de verdachte en zijn advocaat de verklaringen en stukken inzien die tijdens het strafrechtelijk onderzoek zijn verkregen.

iii. Heb ik recht op toegang tot een advocaat en het recht om een derde op de hoogte te stellen van mijn situatie?

Recht op toegang tot een advocaat

Een verdachte heeft het recht om vertrouwelijk met een advocaat te spreken. De advocaat heeft geen connecties met de politie. De politie kan de verdachte wel helpen om met een advocaat in contact te komen.

Op grond van de wet heeft een verdachte tevens de volgende rechten:

Hij mag onmiddellijk na de aanhouding zelf telefonisch met een advocaat communiceren, zonder dat daarbij iemand anders aanwezig is.

De verdachte kan op de volgende momenten door een advocaat worden bijgestaan, waarbij het vroegste tijdstip geldt:

- a) vóór ondervraging door de politie of een andere bevoegde autoriteit;
- b) voordat de zaak voor de rechter wordt gebracht;
- c) tijdens een onderzoek of bewijsgaring door de politie of een andere bevoegde autoriteit;
- d) onmiddellijk na de vrijheidsberoving.

Voor de verdachte omvat toegang tot een advocaat het recht:

- a) om in een privésetting bijeen te komen en op elk moment met de advocaat die hem vertegenwoordigt, te communiceren;
- b) om tijdens het verhoor te verzoeken dat zijn advocaat daarbij aanwezig is en daaraan deelneemt, zodat deze uitleg kan geven over de gevolgde procedure en advies kan verschaffen over zijn procedurele rechten in verband met het verhoor;
- c) om tijdens een onderzoek of bewijsgaring te verzoeken dat zijn advocaat daarbij aanwezig is, als hij daar volgens de wet recht op heeft.

De politie eerbiedigt het vertrouwelijke karakter van de communicatie tussen de verdachte en zijn advocaat tijdens bijeenkomsten, correspondentie, telefoongesprekken en alle andere communicatie met de advocaat.

In elk geval ontvangt de verdachte bij aanhouding, of als hij buiten een politiebureau wordt aangehouden, bij aankomst in het politiebureau een lijst met namen en telefoonnummers van alle advocaten die in het «register van advocaten» staan ingeschreven.

In geval van inverzekeringstelling heeft hij het recht met zijn advocaat vertrouwelijke gesprekken over zijn verweer te voeren in een ruimte op de plek waar hij in verzekering is gesteld en waar de politie hem niet kan zien of horen. Ook heeft hij het recht tijdens zulke gesprekken van zijn advocaat vertrouwelijke schriftelijke of mondelinge instructies te ontvangen.

Als hij geen gebruik van de diensten van een advocaat wenst te maken, brengt hij het hoofd van het detentiecentrum daarvan schriftelijk op de hoogte door een daarvoor bestemd formulier in te vullen. Daarbij wordt hem meegedeeld dat afzien van het recht op een advocaat gevolgen voor zijn verweer kan hebben.

Als de verdachte jonger is dan achttien jaar, moet zijn advocaat bij het verhoor aanwezig zijn. Verder hebben zijn ouders of voogd het recht de gesprekken met zijn advocaat bij te wonen.

Als de verdachte vanwege een geestelijke of lichamelijke beperking niet in staat is zijn recht op een advocaat zonder bijstand uit te oefenen, mag hij dit recht met de bijstand of in het bijzijn van een vertegenwoordiger van de medische en/of sociale diensten van de staat uitoefenen, en wel zo snel mogelijk na zijn aanhouding. Bovendien wordt hij in het bijzijn van zijn advocaat verhoord wanneer hij door een geestelijke beperking niet begrijpt wat zijn rechten zijn.

Tijdelijke uitzondering op het recht op toegang tot een advocaat

Onmiddellijk na de vrijheidsberoving mag het recht op een advocaat tijdelijk worden ingetrokken, onder uitzonderlijke omstandigheden en uitsluitend in de fase voorafgaand aan het proces. Dat is het geval wanneer dat recht door een geïsoleerde geografische ligging niet kan worden gewaarborgd.

Ook mag het recht op een advocaat, onder uitzonderlijke omstandigheden en uitsluitend in de fase voorafgaand aan het proces, tijdelijk worden ingetrokken wanneer de specifieke omstandigheden van de zaak dat rechtvaardigen, en wel om een van de volgende dwingende redenen:

- i) het is dringend nodig om ernstige negatieve gevolgen voor het leven, de vrijheid of de lichamelijke integriteit van een persoon te voorkomen;
- ii) het is dringend nodig dat de politie onmiddellijk maatregelen neemt om te voorkomen dat de strafprocedure ernstig in gevaar komt.

Niettemin geldt dat bovengenoemde tijdelijke uitzonderingen:

- i) evenredig moeten zijn en niet verder mogen gaan dan noodzakelijk is;
- ii) strikt beperkt moeten zijn in de tijd;
- iii) niet louter gebaseerd mogen zijn op het type of de ernst van het vermeende strafbare feit; en
- iv) geen afbreuk mogen doen aan het in alle opzichten rechtvaardige karakter van de procedure.

Wanneer een verdachte de volgende rechten niet mag uitoefenen:

- i) onmiddellijk na de vrijheidsberoving toegang krijgen tot een advocaat;
- ii) in een privésetting bijeenkomen en met zijn advocaat communiceren; en
- iii) dat zijn advocaat bij het verhoor en tijdens een onderzoek of bewijsgaring aanwezig is of daaraan deelneemt, kan hij tijdens zijn eerste verschijning voor de rechtbank of tijdens de eerste zitting de rechter vragen om te onderzoeken waarom hij deze rechten niet mag uitoefenen.

Een derde over zijn aanhouding of inverzekeringstelling informeren / het consulaat of de ambassade van zijn land informeren

Tijdens zijn aanhouding of inverzekeringstelling moet de verdachte de politie laten weten of hij zelf iemand telefonisch van zijn inverzekeringstelling op de hoogte wil brengen, bijvoorbeeld een familielid of zijn werkgever. In bepaalde gevallen kan het recht om andere personen over de inverzekeringstelling te informeren tijdelijk worden beperkt. Dan neemt de politie die taak op zich.

Als het om een buitenlandse onderdaan gaat, moet hij de politie laten weten dat hij zelf telefonisch met de consulaire autoriteiten of de ambassade van zijn land wil communiceren. Tevens informeert hij de politie wanneer hij met een vertegenwoordiger van de consulaire autoriteiten of de ambassade van zijn land contact wil opnemen. Hem wordt ook meegedeeld dat afzien van het recht om de consulaire autoriteiten of de ambassade van zijn land te informeren en met deze autoriteiten te communiceren, gevolgen voor hem kan hebben.

Op grond van de wet heeft een verdachte tevens de volgende rechten:

hij mag onmiddellijk na zijn aanhouding zelf telefonisch met een familielid, zijn werkgever of een andere persoon van zijn keuze communiceren, in het bijzijn van een politiefunctionaris, om deze over zijn aanhouding te informeren en hem of haar te laten weten in welk (beoogd) politiebureau of detentiecentrum hij zich bevindt of zal bevinden; een verdachte jonger dan achttien jaar mag met een van zijn ouders of een voogd spreken.

Als de verdachte vanwege een geestelijke of lichamelijke beperking niet in staat is het bovengenoemde recht op communicatie zonder bijstand uit te oefenen, mag hij dit recht met de bijstand of in het bijzijn van een vertegenwoordiger van de medische en/of sociale diensten van de staat uitoefenen, en wel zo snel mogelijk na zijn aanhouding.

Een buitenlandse onderdaan heeft tevens het recht om, zo snel mogelijk na zijn aanhouding, in het bijzijn van een politiefunctionaris, zelf telefonisch in de Republiek Cyprus met de consulaire of diplomatieke post van de staat waarvan hij onderdaan is, te communiceren om deze over zijn aanhouding of inverzekeringstelling te informeren en deze te laten weten in welk (beoogd) politiebureau of detentiecentrum hij zich bevindt of zal bevinden. Als er in Cyprus geen consulaire of diplomatieke post is, kan hij met het bureau van de commissaris voor bestuur en mensenrechten (*Epítropos Dioikíseos kai Anthropinon Dikaíomáton*) communiceren. Als de verdachte onderdaan is van twee (2) of meer staten, kan hij kiezen welke consulaire of diplomatieke post hij van de vrijheidsberoving op de hoogte wil brengen en met welke hij wenst te communiceren. Bovendien heeft hij dan het recht, als hij dat wenst, om met deze autoriteiten te communiceren, bezoek van hen te ontvangen, met hen te spreken en te corresponderen en ze te vragen zijn wettelijke vertegenwoordiging te regelen, voor zover deze autoriteiten daar geen bezwaar tegen hebben.

Als de verdachte door een geestelijke beperking duidelijk niet in staat is te begrijpen dat hij het bovengenoemde recht op communicatie heeft of als het daardoor onmogelijk is hem over dat recht te informeren, of als hij daardoor duidelijk niet volledig kan begrijpen dat hij het recht in kwestie kan uitoefenen,

zal een politiefunctionaris de consulaire of diplomatieke post of het bureau van de commissaris voor bestuur en mensenrechten in de Republiek Cyprus, al naargelang het geval, op de hoogte brengen.

Hem wordt ook meegedeeld dat afzien van het recht om derden, familieleden, zijn werkgever of de consulaire autoriteiten te informeren en met hen te communiceren, gevolgen voor hem kan hebben.

Als de verdachte door een geestelijke beperking duidelijk niet in staat is te begrijpen dat hij het bovengenoemde recht op communicatie heeft of als het daardoor onmogelijk is hem over dat recht te informeren, of als hij daardoor duidelijk niet volledig kan begrijpen dat hij het recht in kwestie kan uitoefenen, zal de politie onmiddellijk na de aanhouding telefonisch contact opnemen met een familielid van hem om die persoon van zijn aanhouding op de hoogte te brengen en hem of haar te laten weten in welk (beoogd) politiebureau of detentiecentrum hij zich bevindt of zal bevinden.

Tijdelijke uitzondering op het recht om met familieleden/een persoon naar keuze/de werkgever te communiceren

Het recht om met familieleden, een persoon naar keuze of de werkgever te communiceren en om de personen met ouderlijke verantwoordelijkheid op de hoogte te brengen als het iemand jonger dan achttien jaar betreft, mag niet onmiddellijk na de aanhouding worden uitgeoefend wanneer de specifieke omstandigheden van de zaak dat rechtvaardigen, en wel om een van de volgende dwingende redenen:

a) het is dringend nodig om ernstige negatieve gevolgen voor het leven, de vrijheid of de fysieke integriteit van een persoon te voorkomen; of:

b) het is dringend nodig om een situatie te voorkomen waardoor een strafprocedure ernstig in gevaar kan worden gebracht, en op voorwaarde dat de uitzondering:

i) evenredig is en niet verder gaat dan noodzakelijk is

; ii) strikt beperkt is in de tijd

iii); niet louter gebaseerd is op het type of de ernst van het vermeende strafbare feit en

iv) geen afbreuk doet aan het in alle opzichten rechtvaardige karakter van de procedure.

De verdachte heeft onmiddellijk na zijn aanhouding geen recht op contact met een derde (familieleden, werkgever of andere persoon van zijn keuze) wanneer dat vanwege dringende noodzaak of soortgelijke operationele eisen is gerechtvaardigd.

Wanneer de verdachte de volgende rechten niet mag uitoefenen:

i) familieleden, een persoon van zijn keuze of zijn werkgever informeren en met hen communiceren,

ii) de personen met ouderlijke verantwoordelijkheid op de hoogte brengen als het iemand jonger dan achttien jaar betreft, kan hij tijdens zijn eerste verschijning voor de rechtbank of tijdens de eerste zitting de rechter vragen om te onderzoeken waarom hij deze rechten niet mag uitoefenen.

Wanneer bovenstaande tijdelijke uitzonderingen van toepassing zijn en de verdachte jonger is dan achttien jaar, informeert de politie onmiddellijk de sociale diensten, de commissaris voor de bescherming van de kinderrechten (*Epítropos Prostasías ton Dikaíomáton tou Paidíou*) en elke andere bevoegde instantie voor de bescherming en het welzijn van kinderen over de vrijheidsberoving.

iv. Heb ik recht op rechtsbijstand?

Als een verdachte niet voldoende middelen heeft om

tijdens het verhoor zijn recht op toegang tot een advocaat uit te oefenen, kan hij dat melden aan de politiefunctionaris die de verhoren afneemt, nadat hij een daarvoor bestemd formulier heeft ingevuld. Vervolgens ontvangt hij een lijst met namen en telefoonnummers van advocaten die hun diensten aanbieden. De verdachte bevestigt de ontvangst van de lijst. De advocaat van zijn keuze wordt door de politiefunctionaris geïnformeerd.

Als hij gratis van de diensten van een advocaat gebruik wil maken, kan hij daartoe een verzoek bij de rechtbank indienen wanneer de zaak voor de rechter is gebracht. Vervolgens zal de rechtbank het verzoek behandelen.

v. Wat belangrijk is om te weten over de volgende punten:

Vermoeden van onschuld

Iedere persoon die ervan verdacht of beschuldigd wordt een strafbaar feit te hebben gepleegd, wordt geacht onschuldig te zijn zolang zijn schuld niet conform de wet is vastgesteld.

Het rechtsbeginsel van vermoeden van onschuld heeft betrekking op een natuurlijke persoon in het kader van een strafprocedure, vanaf het moment dat deze ervan wordt verdacht of beschuldigd een strafbaar feit te hebben gepleegd, tot de afsluiting van de procedure in de vorm van een definitieve rechterlijke beslissing.

Recht om te zwijgen en geen voor zichzelf belastende verklaring af te leggen

Wanneer een verdachte door de politie of andere bevoegde autoriteiten wordt verhoord, hoeft hij geen antwoord te geven op vragen over het vermeende strafbare feit. Daarnaast is hij wanneer hij wordt verzocht een verklaring af te leggen of vragen te beantwoorden, niet verplicht om bewijzen of stukken te overleggen of informatie te verschaffen die tot zijn eigen veroordeling kunnen leiden.

Bewijslast

De politie is belast met het verzamelen van de bewijzen op basis waarvan de onderzochte strafbare feiten boven alle redelijke twijfel worden vastgesteld. De beschuldigde heeft het recht zijn eigen versie van de feiten te geven en de autoriteiten die het verhoor afnemen, een verklaring of middelen tot verweer te verstrekken om zijn eigen versie van de feiten of zijn onschuld te ondersteunen.

vi. Welke speciale waarborgen zijn er voor kinderen?

Strafrechtelijke aansprakelijkheid

Een minderjarige persoon jonger dan veertien jaar is niet strafrechtelijk aansprakelijk voor een handeling of nalatigheid (hoofdstuk 154, artikel 14, van het wetboek van strafvordering) en kan dus niet worden aangehouden. Als zijn aanwezigheid noodzakelijk wordt geacht, moet de minderjarige zich onder begeleiding van zijn ouders/voogd bij het politiebureau melden.

Aanhouding

Aanhouding van een minderjarige moet zoveel mogelijk worden vermeden. De aanhouding van een kind moet conform de wet zijn, uitsluitend als laatste redmiddel worden ingezet en zo kort mogelijk duren.

Bij aanhouding van een minderjarige wordt de bijbehorende procedure gevolgd (verstrekken van informatie, gerechtelijke regels, verklaring van rechten enz.)

Op het moment van de aanhouding moet

worden gekeken naar de leeftijd, volwassenheid en kwetsbaarheid van een kind.

Verder moet elk besluit over de aanhouding van een kind gebaseerd zijn op het belang van dat kind.

Aangehouden kinderen moeten op een begrijpelijke wijze worden geïnformeerd over de te volgen procedures, waarbij rekening wordt gehouden met hun leeftijd en volwassenheid.

Het gebruik van handboeien moet worden vermeden, tenzij dat absoluut noodzakelijk is en rekening houdend met de voorwaarden als vermeld in politieverordening 5/39.

Het gebruik van een wapenstok is als laatste redmiddel toegestaan en uitsluitend onder de voorwaarden als vermeld in politieverordening 5/38.

Fouilleren moet door iemand van hetzelfde geslacht gebeuren.

Wettelijke vertegenwoordiging en andere rechten

Een minderjarige moet worden geïnformeerd over zijn recht om telefonisch met een advocaat van zijn keuze te communiceren, zonder dat iemand anders daarbij aanwezig is.

Een minderjarige moet ervan op de hoogte worden gebracht dat hij voor rechtsbijstand in aanmerking komt als hij onvoldoende middelen heeft.

Een minderjarige moet worden geïnformeerd over zijn recht om zelf telefonisch met zijn ouders/voogd te communiceren en hen van zijn aanhouding op de hoogte te brengen en hen te laten weten in welk (beoogd) detentiecentrum hij zich bevindt of zal bevinden, in het bijzijn van een politiefunctaris.

Dit wordt onmiddellijk aan de ouders/voogd meegedeeld. Het informeren van de ouders/voogd kan worden uitgesteld en plaatsvinden binnen twaalf uur na de aanhouding, als er goede redenen zijn om te veronderstellen dat uitoefening van het recht op communicatie onmiddellijk na de aanhouding:

- kan leiden tot het vernietigen of achterhouden van bewijsmateriaal dat meer licht op het strafbare feit zou werpen; of
- ervoor kan zorgen dat een andere persoon die bij het strafbare feit is betrokken, niet wordt aangehouden of verhoord of op de vlucht slaat; of
- kan leiden tot een ander strafbaar feit of tot het overlijden of de lichamelijke verwonding van een andere persoon; of
- de veiligheidsbelangen van de Republiek Cyprus, de grondwettelijke of openbare orde kan schaden of inmenging in de rechtsbedeling kan veroorzaken.

De politie moet de ouders/voogd (eveneens) van de aanhouding op de hoogte brengen en hun laten weten in welk detentiecentrum hij zich bevindt of zal bevinden. Bijbehorende vermelding in het onderzoeksdossier.

Als dat in het belang van de minderjarige nodig wordt geacht, kunnen ook de sociale diensten van de staat daarover worden geïnformeerd.

Verhoor

De onderzoeksrechter mag niet met het verhoor beginnen voordat de betrokkene daarvan op de hoogte is gebracht en het door hem verlangde recht op communicatie heeft uitgeoefend.

Als de verdachte jonger is dan achttien jaar, moet zijn advocaat bij het verhoor aanwezig zijn.

Als de ondervraagde persoon de taal niet begrijpt of spreekt, moet hij worden bijgestaan door een tolk.

Het verhoor moet altijd plaatsvinden volgens de betrokken wettelijke bepalingen, gerechtelijke regels en politieverordeningen (PV 3/3, PV 3/4, PV 5/18).

Het verhoor en de verklaringen van minderjarigen die niet in verzekering zijn gesteld, worden in het bijzijn van hun ouders of voogd afgenomen.

De politie moet het verhoor zo snel mogelijk afnemen en in elk geval binnen 24 uur, zodat het in principe niet nodig is de rechtbank te vragen de betrokkene in hechtenis te nemen (brief van de commissaris voor de bescherming van de kinderrechten van 11 juni 2014).

Aanhouding/verhoor/strafrechtelijke vervolging van leerlingen

Leerlingen moeten in principe niet op school worden aangehouden en verhoord. Als dat toch nodig is, moet de politie in burger en met een niet als zodanig herkenbare politieauto op school verschijnen.

Aanhouding en verhoor vinden plaats in het bijzijn van de directie, die daar vooraf van op de hoogte wordt gebracht (politieverordening 5/18, artikel 6, lid 3).

Als een leerling strafrechtelijk wordt vervolgd, hoeft de leiding van de politie dat alleen aan het ministerie van Onderwijs en Cultuur door te geven wanneer dat absoluut noodzakelijk blijkt te zijn en wanneer zij oordeelt dat dit past binnen het beleid van de Republiek Cyprus inzake het strafrecht en het gevangeniswezen. Daarbij wordt rekening gehouden met:

- de aard van het strafbare feit met waarborging van de bescherming van andere leerlingen/leden van de nationale garde,
- de huidige problemen van de Cypriotische samenleving en
- de specifieke omstandigheden van de zaak.

Het is verboden de naam, het adres, de school, foto's of informatie waarmee een jongere die voor de kinderrechter is gebracht kan worden geïdentificeerd, te publiceren, behalve als de rechtbank dat toestaat.

Voorwaarden voor inverzekeringstelling

Behalve de rechten die gelden voor alle gevangenen (wet 163(I)/2005) hebben jonge gedetineerden onder de achttien jaar de volgende aanvullende rechten als het gaat om hun inverzekeringstelling:

Minderjarigen krijgen een cel apart van de andere gevangenen. Zij mogen zich ook niet in een gemeenschappelijke ruimte met volwassen gedetineerden bevinden.

Minderjarigen moeten in speciaal voor hen bestemde detentiecentra worden geplaatst. Zij krijgen daar activiteiten aangeboden die op hun behoeften zijn afgestemd en het personeel heeft een speciale opleiding genoten. Zij moeten voldoende ruimte hebben, met genoeg licht en ventilatie. Verder moet deze ruimte naar behoren zijn gemeubileerd en ingericht en de juiste visuele prikkels bieden. Tot slot mogen minderjarigen in hun cel een redelijke hoeveelheid persoonlijke bezittingen hebben, behalve als dat problemen met de veiligheid oplevert (CPT-normen). Daarnaast moeten kinderen in samenwerking met andere diensten een zinvolle dagbesteding krijgen (brief van de commissaris voor de bescherming van de kinderrechten van 7 november 2014).

De ouders of voogd van de minderjarige hebben het recht de gesprekken met zijn advocaat bij te wonen.

De ouders of voogd van de minderjarige hebben het recht aanwezig te zijn bij alle medische onderzoeken, behandelingen en de nazorg die de minderjarige ondergaat.

Het hoofd van het detentiecentrum moet elke gevangene en elk familielid of andere persoon van zijn keuze en als de gedetineerde jonger is dan achttien jaar, zijn ouders of voogd, in een taal die zij begrijpen, meedelen dat zij het recht hebben elkaar dagelijks een uur lang in een aparte ruimte van het detentiecentrum te ontmoeten, in het bijzijn van een politiefunctaris.

vii. Welke speciale waarborgen zijn er voor kwetsbare verdachten?

Kinderen worden als kwetsbare personen beschouwd en daarom gelden de in punt vi) genoemde speciale waarborgen ook voor dit punt.

Volgens de wet inzake de rechten van aangehouden en gedetineerde personen (wet 163(I)/2005), wordt als «**kwetsbaar**» beschouwd een verdachte of beschuldigde die niet in staat is de strafprocedure te begrijpen of daar effectief aan deel te nemen vanwege zijn leeftijd, geestelijke of lichamelijke gesteldheid of handicap.

Bij aanhouding van iemand met een geestelijke of lichamelijke beperking krijgt deze persoon **de informatie** over zijn rechten in de zin van wet 163(I)/2005 in **duidelijke en begrijpelijke taal** aangereikt. Daarbij wordt rekening gehouden met zijn specifieke behoeften.

In dat geval wordt ervoor gezorgd dat de aangehouden persoon of andere betrokkenen de relevante informatie ontvangen op een wijze die voor hen gezien hun beperking of handicap begrijpelijk is.

Daarnaast geldt het volgende: bij aanhouding van een persoon die vanwege een geestelijke of lichamelijke beperking duidelijk niet in staat is in voorkomend geval het **recht op communicatie** zoals bepaald in de wet (wet 163(I)/2005) uit te oefenen, mag deze persoon dit recht **met de bijstand of in het bijzijn van een vertegenwoordiger van de medische en/of sociale diensten van de staat** uitoefenen. Die persoon moet hem onmiddellijk na zijn aanhouding ter beschikking worden gesteld of in ieder geval zodra dat mogelijk is.

D. Welke wettelijke termijnen gelden er tijdens het strafrechtelijk onderzoek?

De aangehouden persoon die ervan wordt verdacht een strafbaar feit te hebben gepleegd, wordt binnen 24 uur na zijn aanhouding voor een rechter gebracht, als de verhoren over het strafbare feit waarvoor hij is aangehouden dan nog niet zijn beëindigd. De politie zal de rechter dan vragen de betrokkene voor een bepaalde duur in verzekering te stellen, steeds voor ten hoogste acht dagen met een maximum van drie maanden.

Na het verstrijken van een detentiebevel en als de verhoren en onderzoeken nog niet zijn beëindigd, kan de politie de rechter verzoeken het bevel voor nog eens acht dagen te verlengen, en eisen dat deze maatregel elke acht dagen wordt herhaald, met een maximum van drie maanden.

Inverzekeringstelling van de verdachte wordt meestal als noodzakelijk beschouwd wanneer het risico bestaat dat de verdachte, als hij wordt vrijgelaten, getuigen beïnvloedt of bewijsmateriaal vernietigt. Het is aan de politie de rechtbank ervan te overtuigen dat aan de voorwaarden voor een detentiebevel wordt voldaan.

E. Wat zijn de voorbereidende fasen van het proces en met name de alternatieven voor voorlopige hechtenis en de mogelijkheid om terug te keren naar het land van herkomst (Europees surveillancebevel)?

Een strafrechter kan in het kader van zijn discretionaire bevoegdheid de inverzekeringstelling van een beschuldigde bevelen. Dit gebeurt tijdens de behandeling van de zaak. Conform artikel 48 van het wetboek van strafvordering (hoofdstuk 155) kan de districtsrechtbank (*Eparchiakó Dikastírio*) maximaal acht dagen opleggen, telkens wanneer de zaak wordt uitgesteld. Daarentegen is de bevoegdheid van het Hooggerechtshof (*Anótato Dikastírio*) of van de assisenrechtbank (*Kakourgiodikeío*) op geen enkele wijze beperkt wanneer zij tijdens de behandeling van een zaak de inverzekeringstelling van een beschuldigde bevelen.

In artikel 157, lid 1, van dit wetboek (hoofdstuk 155) wordt bepaald dat een strafrechter een gevangene op borgtocht kan vrijlaten. Als de rechtbank besluit een beschuldigde vrij te laten, mag zij daaraan voorwaarden verbinden en de betrokkene bevelen een document met betrekking tot de borgtocht te tekenen. Deze bevoegdheid van de rechtbank vloeit voort uit een combinatie van de bepalingen van artikel 48 en artikel 157, lid 1, van het wetboek van strafvordering.

Voorwaarden voor toezending van een rechterlijke beslissing over surveillancemaatregelen

De bevoegde uitvaardigende autoriteit van de Republiek Cyprus kan de beslissing over surveillancemaatregelen toezenden aan de bevoegde erkennende autoriteit van de lidstaat waar de betrokkene zijn gewone legale verblijfplaats heeft, wanneer deze persoon, na van de relevante maatregelen op de hoogte te zijn gebracht, ermee instemt naar deze lidstaat terug te keren.

De bevoegde uitvaardigende autoriteit van de Republiek Cyprus kan, op verzoek van de betrokkene, de beslissing over surveillancemaatregelen aan de bevoegde autoriteit van een andere lidstaat dan de lidstaat waarin hij zijn gewone legale verblijfplaats heeft, toezenden, op voorwaarde dat de bevoegde autoriteit van de lidstaat waarin hij niet zijn gewone legale verblijfplaats heeft, met de toezending heeft ingestemd.

De bevoegde erkennende autoriteit van de Republiek Cyprus reageert uitsluitend positief op een toegezonden beslissing over surveillancemaatregelen voor iemand die zijn gewone legale verblijfplaats niet in Cyprus heeft, wanneer deze persoon zich gedurende ten minste drie (3) maanden op haar grondgebied bevindt.

De bevoegde uitvaardigende autoriteit van de Republiek Cyprus is de assisenrechtbank of de districtsrechtbank met strafrechtelijke bevoegdheid die de strafzaak mag behandelen of die een beslissing over surveillancemaatregelen heeft gegeven.

Wat betreft de beslissing over surveillancemaatregelen van een andere lidstaat is de bevoegde erkennende autoriteit van de Republiek Cyprus:

- a) de districtsrechtbank van het gebied waar de persoon verblijft tegen wie een andere lidstaat een beslissing over surveillancemaatregelen heeft gegeven;
- b) de districtsrechtbank van Nicosia (*Eparchiakó Dikastírio Lefkosias*), als de verblijfplaats van de betrokkene onbekend is of als de betrokkene niet in de Republiek Cyprus verblijft.

Laatste update: 11/03/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Mijn rechten tijdens het proces

A. Waar vindt het proces plaats?

Als het gaat om een of meer strafbare feiten waarop een gevangenisstraf van minder dan vijf jaar staat, vindt het proces plaats in de districtsrechtbank (*Eparchiakó Dikastírio*) (één rechter). Met de schriftelijke toestemming van de procureur-generaal (*Genikós Eisaggeléas*) kan de districtsrechtbank echter ook oordelen over strafbare feiten waarop een gevangenisstraf van meer dan vijf jaar staat.

Als op een strafbaar feit een gevangenisstraf van meer dan vijf jaar staat, wordt het proces gevoerd in de assisenrechtbank (*Kakourgiodikeío*) (drie rechters).

B. Kan de tenlastelegging worden gewijzigd? Zo ja, welk recht op informatie heb ik in dat opzicht?

De tenlastelegging kan bij aanvang van het proces of tijdens het proces worden gewijzigd. In de artikelen 83, 84 en 85 van het wetboek van strafvordering (hoofdstuk 155) wordt beschreven hoe de tenlastelegging kan worden gewijzigd en wat de rechten van de beschuldigde zijn.

83.-1) Wanneer, tijdens enig moment gedurende het proces, de rechtbank van oordeel is dat de tenlastelegging of de bij de assisenrechtbank geregistreerde tenlastelegging, qua inhoud of qua vorm, ontoereikend is, kan de rechtbank bevelen een dergelijke tenlastelegging te wijzigen door deze aan te passen, te vervangen of er een nieuwe beschuldiging aan toe te voegen, al naargelang wat de rechtbank nodig acht om de feiten van de zaak adequaat weer te geven.

2) Wanneer de tenlastelegging of de bij de assisenrechtbank geregistreerde tenlastelegging op deze manier wordt gewijzigd, wordt het bevel tot wijziging op de tenlastelegging vermeld en wordt de tenlastelegging voor de betrokken procedure gebruikt alsof deze in de gewijzigde vorm is ingediend.

84.-1) Wanneer de tenlastelegging of de bij de assisenrechtbank geregistreerde tenlastelegging volgens artikel 83 wordt gewijzigd, verzoekt de rechtbank de beschuldigde zijn verweer te voeren en te verklaren of hij er gereed voor is op basis van een dergelijke gewijzigde tenlastelegging te worden geoordeeld.

2) Indien de beschuldigde verklaart dat hij niet gereed is, onderzoekt de rechtbank de aangevoerde redenen daarvoor en indien zij oordeelt dat de onmiddellijke voortzetting van de procedure geen nadelige gevolgen voor het verweer van de beschuldigde of voor de behandeling van de zaak door de openbare aanklager heeft, kan de rechtbank het proces voortzetten alsof de tenlastelegging of de bij de assisenrechtbank geregistreerde tenlastelegging de oorspronkelijke tenlastelegging vormt.

3) Indien de gewijzigde tenlastelegging of de bij de assisenrechtbank geregistreerde tenlastelegging van zodanige aard is dat de onmiddellijke voortzetting van de procedure volgens de rechtbank nadelige gevolgen voor de beschuldigde of de openbare aanklager kan hebben, kan de rechtbank een nieuw proces bevelen of het proces voor een door haar passend geachte termijn uitstellen.

4) Wanneer de tenlastelegging of de bij de assisenrechtbank geregistreerde tenlastelegging na aanvang van het proces wordt gewijzigd, kan het reeds tijdens het proces afgelegde getuigenis zonder nieuwe rechtszitting worden gebruikt; de partijen mogen dan echter een getuige die reeds is verhoord, terugroepen of opnieuw oproepen om hem, wat betreft de wijziging in kwestie, aan een verhoor of kruisverhoor te onderwerpen.

85.-1) Indien slechts een deel van de tenlastelegging of de bij de assisenrechtbank geregistreerde tenlastelegging bewezen is en het bewezen deel een strafbaar feit vormt, kan de beschuldigde, zonder wijziging van deze tenlastelegging, worden veroordeeld voor het strafbare feit waarvan is bewezen dat hij het heeft gepleegd.

2) Indien een persoon van een strafbaar feit wordt beschuldigd, kan hij, zonder wijziging van de tenlastelegging of de bij de assisenrechtbank geregistreeerde tenlastelegging, worden veroordeeld voor een poging om het strafbare feit in kwestie te plegen.

3) Indien is bewezen dat een persoon een handeling heeft verricht met als doel het strafbare feit te plegen waarvan hij wordt beschuldigd, en indien een met een dergelijk oogmerk verrichte handeling een strafbaar feit vormt, kan deze persoon, zelfs indien hij niet van bovengenoemd strafbaar feit wordt beschuldigd, worden veroordeeld, zonder wijziging van de tenlastelegging of de bij de assisenrechtbank geregistreeerde tenlastelegging.

4) Indien na afloop van het proces de rechtbank oordeelt dat via een getuigenis is bewezen dat de beschuldigde een of meer strafbare feiten heeft gepleegd die niet in de tenlastelegging of de bij de assisenrechtbank geregistreeerde tenlastelegging voorkomen waarvoor hij niet kan worden veroordeeld zonder de tenlastelegging te wijzigen, en waarvoor hij geen hogere straf opgelegd zou kunnen krijgen dan voor de in de tenlastelegging vermelde strafbare feiten, en indien dat geen nadelige gevolgen voor het verweer van de beschuldigde zou hebben, kan de rechtbank bevelen aan de tenlastelegging of de bij de assisenrechtbank geregistreeerde tenlastelegging een of meer beschuldigingen tegen de beschuldigde toe te voegen vanwege het strafbare feit of de strafbare feiten in kwestie, en de rechtbank zal daarover uitspraak doen alsof deze beschuldiging(en) deel uitmaakt/uitmaken van de oorspronkelijke tenlastelegging.

C. Welke rechten heb ik tijdens de rechtszittingen?

i. Ben ik verplicht om in de rechtbank aanwezig te zijn? Onder welke voorwaarden is het toegestaan dat ik niet ter zitting verschijn?

Het recht van een beschuldigde om zijn proces bij te wonen, wordt gewaarborgd door de bepalingen van de artikelen 12 en 30 van de grondwet en artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. De beschuldigde is verplicht zijn proces bij te wonen, met uitzondering van de gevallen als vermeld in artikel 45, lid 1, en artikel 63, lid 3, van het wetboek van strafvordering (hoofdstuk 155).

Artikel 45, lid 1

Een rechter of, voor categorieën strafbare feiten die de president van de districtsrechtbank via een algemene beschikking heeft vastgesteld, een griffier, kan door middel van een speciale beschikking in de dagvaarding de beschuldigde ontheffen van de verplichting om in persoon te verschijnen; en

a) hem toestaan zich door een advocaat te laten vertegenwoordigen, in welk geval de beschuldigde op die manier kan verschijnen en op de tenlastelegging kan antwoorden.

Wanneer de beschuldigde uitsluitend in zijn hoedanigheid van bestuurder of secretaris van een bedrijf en niet persoonlijk van een strafbaar feit wordt beschuldigd, hoeft hij niet in persoon voor de rechter te verschijnen om op de tenlastelegging te antwoorden of tijdens enige andere fase van de zaak behalve de terechtzitting, maar mag hij zich door een advocaat laten vertegenwoordigen;

b) hem toestaan, indien hij schuld bekent, dit antwoord aan de rechtbank te richten, naar behoren gewaarmerkt en met het stempel van een griffier, sergeant, politieagent of politiefunctaris met een hogere rang krachtens de politiewet, een certificerende ambtenaar krachtens de wet op de certificerende ambtenaren, een advocaat krachtens de wet op de advocaten die hiertoe zijn persoonlijk stempel gebruikt waarop duidelijk zijn achternaam, voornaam en adres te lezen zijn, of van het hoofd van een gemeenschap, samen met de oproep waarop antwoord is gegeven, in welk geval het antwoord met het oog op de procedure als schuldbekentenis wordt beschouwd.

63.-1) De beschuldigde heeft het recht het gehele proces in de rechtbank aanwezig te zijn, indien hij zich goed gedraagt.

2) Indien de beschuldigde zich niet goed gedraagt, kan de rechtbank naar believen bevelen dat hij uit de rechtszaal wordt verwijderd en in hechtenis blijft, en het proces in zijn afwezigheid voortzetten; daarbij neemt zij de maatregelen die zij nodig acht om hem op de hoogte te brengen van wat er tijdens het proces is besproken en om hem in staat te stellen zijn verweer voor te bereiden.

3) De rechtbank kan, indien zij dat passend acht, toestaan dat de beschuldigde tijdens het gehele proces of een deel daarvan niet in de rechtbank aanwezig is, onder de voorwaarden die zij geschikt acht.

In de jurisprudentie wordt erkend dat het proces in afwezigheid van de beschuldigde kan plaatsvinden als dat in het belang van een goede rechtsbedeling is.

ii. Heb ik het recht om te worden bijgestaan door een tolk en om vertalingen te ontvangen?

Het recht op vertolking wordt gegarandeerd door de grondwet en door de wet van 2014 inzake het recht op vertolking en vertaling in het kader van strafprocedures (18(I)2014). Tevens wordt het recht op vertolking vermeld in artikel 65 van het wetboek van strafvordering (hoofdstuk 155).

In artikel 12, lid 5, punten a) en e), van de grondwet staat het volgende:

Een persoon die van een strafbaar feit wordt beschuldigd, heeft ten minste de volgende rechten:

a) direct, in een taal die hij begrijpt en in detail op de hoogte te worden gebracht van de aard en de gronden van de tenlastelegging;

e) zich gratis te laten bijstaan door een tolk indien hij de taal die in de rechtbank wordt gesproken, niet begrijpt of spreekt.

In artikel 30, lid 3, van de grondwet staat dat elke persoon zich gratis kan laten bijstaan door een tolk indien hij de taal die in de rechtbank wordt gesproken, niet begrijpt of spreekt.

In de wet van 2014 inzake het recht op vertolking en vertaling in het kader van strafprocedures (18(I)2014) staat het volgende:

Recht op vertolking

4.-1) De bevoegde autoriteit zorgt ervoor dat een verdachte of beschuldigde die de taal van de strafprocedure niet spreekt en/of begrijpt, onverwijld door een tolk wordt bijgestaan tijdens de strafprocedure voor onderzoeks- en gerechtelijke autoriteiten, onder meer tijdens politieverhooren, alle zittingen van het gerecht en alle noodzakelijke tussentijdse zittingen.

2) De rechterlijke instantie die bevoegd is een Europees aanhoudingsbevel ten uitvoer te leggen, stelt overeenkomstig artikel 11 van de wet inzake het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten van de Europese Unie, onverwijld een tolk ter beschikking aan de gezochte persoon die de taal waarin de procedure in kwestie wordt gevoerd, niet spreekt en/of begrijpt.

3) Wanneer dat nodig is om een eerlijk proces te waarborgen, stelt de bevoegde autoriteit een tolk ter beschikking voor de communicatie tussen enerzijds de verdachte, beschuldigde en/of gezochte persoon en anderzijds zijn advocaat, wanneer dit rechtstreeks verband houdt met een verhoor en/of een zitting tijdens de strafprocedure en/of de tenuitvoerlegging van een Europees aanhoudingsbevel en/of het instellen van hoger beroep en/of andere procedurele vereisten, met inbegrip van het verzoek om vrijlating op borgtocht.

4) De in dit artikel bedoelde vertolking -

a) wordt ter beschikking gesteld in de moedertaal van de verdachte, beschuldigde of gezochte persoon of in een andere taal die hij spreekt en/of begrijpt; en

b) omvat verdere passende bijstand, zoals het gebruik van gebarentaal, indien het een verdachte, beschuldigde of gezochte persoon met gehoor- en/of spraakproblemen betreft.

5) De bevoegde autoriteit gaat via elk middel dat zij geschikt acht na of de verdachte, beschuldigde of gezochte persoon de taal van de strafprocedure of van de procedure voor de tenuitvoerlegging van een Europees aanhoudingsbevel spreekt en begrijpt en of deze persoon behoefte heeft aan een tolk.

6) De in dit artikel bedoelde vertolking is van zodanige kwaliteit dat een eerlijk proces is gewaarborgd, met name door ervoor te zorgen dat de verdachte, beschuldigde of gezochte persoon begrijpt waar de zaak tegen hem over gaat zodat hij zijn recht op verweer kan uitoefenen. Hiertoe schenkt de bevoegde autoriteit speciale aandacht aan de specifieke kenmerken van de communicatie met behulp van een tolk.

7) Indien nodig kan de bevoegde autoriteit voor vertolking zorgen door middel van communicatietechnologieën, zoals videoconferentie, telefoon en/of internet, mits de persoonlijke aanwezigheid van de tolk niet is vereist om de procedure eerlijk te laten verlopen.

8) Om de bepalingen van lid 5 beter te kunnen toepassen, kan er regelgeving worden opgesteld voor de procedure of het mechanisme waarmee kan worden nagegaan of de verdachte, beschuldigde of gezochte persoon de taal van de strafprocedure of van de procedure voor de tenuitvoerlegging van een Europees aanhoudingsbevel spreekt en begrijpt.

Recht op vertaling

5.-1) Om te waarborgen dat de verdachte of beschuldigde zijn recht op verweer kan uitoefenen en om een eerlijk proces te garanderen, verstrekt de bevoegde autoriteit een verdachte of beschuldigde die de taal van de betrokken strafprocedure niet begrijpt, een schriftelijke vertaling van alle essentiële stukken.

2) Essentiële stukken in de zin van deze wet zijn:

a) in alle gevallen, het aanhoudingsbevel en/of het bevel tot invezekeringstelling, de tenlastelegging en elk(e) rechterlijk(e) beslissing en bevel in het kader van de procedure; en

b) elk ander document dat door de bevoegde autoriteit essentieel wordt geacht, welk document ambtshalve of op een met redenen omkleed verzoek van de verdachte of beschuldigde aan diens advocaat zal worden overhandigd.

3) De bevoegde autoriteiten hoeven geen vertaling van passages van essentiële stukken te verstrekken die de verdachte of beschuldigde niet helpen de zaak tegen hem goed te begrijpen.

4) Om in het kader van een procedure voor de tenuitvoerlegging van een Europees aanhoudingsbevel een eerlijk proces te waarborgen, verstrekt de bevoegde autoriteit de gezochte persoon die de taal waarin het Europees aanhoudingsbevel is opgesteld of de taal waarin dit bevel door de uitvaardigende lidstaat is vertaald niet begrijpt, binnen een redelijke termijn een schriftelijke vertaling van het document in kwestie.

5) Onverminderd het bepaalde in de leden 1, 2 en 4 kan de bevoegde autoriteit in plaats van een schriftelijke vertaling een mondelinge vertaling en/of een mondelinge samenvatting van de essentiële stukken verstrekken, op voorwaarde dat deze schriftelijke vertaling en/of deze samenvatting geen afbreuk doet aan het eerlijke karakter van de procedure.

6) De verdachte, beschuldigde of gezochte persoon heeft het recht van de in dit artikel bedoelde schriftelijke en/of mondelinge vertaling en/of mondelinge samenvatting af te zien, indien de bevoegde autoriteit zich ervan vergewist dat:

a) de betrokkene vooraf een advocaat heeft geraadpleegd en/of volledig over de gevolgen van het afzien van dit recht is geïnformeerd; en

b) het afzien van dit recht rechtsgeldig en vrijwillig is.

7) De in dit artikel bedoelde schriftelijke en/of mondelinge vertaling en/of mondelinge samenvatting worden ter beschikking gesteld in de moedertaal van de verdachte, beschuldigde of gezochte persoon of in een andere taal die hij spreekt en/of begrijpt.

8) De in dit artikel bedoelde schriftelijke en/of mondelinge vertaling en/of mondelinge samenvatting zijn van zodanige kwaliteit dat een eerlijk proces is gewaarborgd, met name door ervoor te zorgen dat de verdachte, beschuldigde of gezochte persoon kennis heeft van de feiten die tegen hem zijn ingebracht, en dat hij in staat is zijn recht op verweer uit te oefenen.

Artikel 65, lid 1, van het wetboek van strafvordering (hoofdstuk 155) luidt:

Wanneer een getuigenis wordt afgelegd in een taal die de beschuldigde niet begrijpt en deze laatste aanwezig is, wordt dit getuigenis tijdens een openbare zitting door een tolk vertaald in een taal die hij begrijpt.

Wanneer de beschuldigde door een advocaat wordt verdedigd, kan de vertolking met toestemming van de advocaat en goedkeuring van de rechtbank worden weggelaten.

2) Wanneer met het oog op de formele bewijsvoering stukken worden overgelegd, staat het de rechtbank vrij waar nodig voor vertolking van de inhoud van deze stukken zorg te dragen.

iii. Heb ik recht op een advocaat?

Conform artikel 12 van de grondwet

heeft een persoon die van een strafbaar feit wordt beschuldigd, ten minste de volgende rechten:

c) zijn verweer persoonlijk of via een advocaat van zijn keuze te voeren of hij kan, indien hij niet voldoende middelen heeft om de advocaat te betalen, gratis rechtsbijstand krijgen wanneer dat in het belang van een goede rechtsbedeling is;

In artikel 30, lid 3, van de grondwet wordt eveneens het volgende bepaald:

Elke persoon heeft het recht om:

d) overeenkomstig de wet gratis rechtsbijstand te krijgen, wanneer dat in het belang van een goede rechtsbedeling is.

Bovendien geldt dat krachtens wet 165(I)/2002 op de rechtsbijstand, als aan de daarin vermelde voorwaarden wordt voldaan, de beschuldigde tijdens de terechtzitting kan worden bijgestaan door een advocaat van zijn keuze en gratis rechtsbijstand kan krijgen.

iv. Van welke andere procedurele rechten moet ik op de hoogte zijn? (bijvoorbeeld verschijnen van verdachten voor de rechtbank)

Verschijnen van een beschuldigde voor de rechtbank

Indien, in het kader van een vereenvoudigde procedure, een beschuldigde niet op het vastgestelde tijdstip in de rechtbank verschijnt, en indien is bewezen dat aan hem een dagvaarding is betekend, kan de rechtbank overgaan tot de behandeling van de zaak en in zijn afwezigheid uitspraak doen of, als de rechter dat passend acht, de zaak uitstellen en een aanhoudingsbevel uitvaardigen.

Een rechter of, voor categorieën strafbare feiten die de president van de districtsrechtbank via een algemene beschikking heeft vastgesteld, een griffier, kan door middel van een speciale beschikking in de dagvaarding de beschuldigde ontheffen van de verplichting om in persoon te verschijnen; en

a) hem toestaan zich door een advocaat te laten vertegenwoordigen, in welk geval de beschuldigde op die manier kan verschijnen en op de tenlastelegging kan antwoorden;

b) hem toestaan, indien hij schuld bekent, dit antwoord aan de rechtbank te richten, naar behoren gewaarmerkt en met het stempel van een griffier, sergenteant, politieagent of politiefunctaris met een hogere rang krachtens de politiewet, een certificerende ambtenaar krachtens de wet op de certificerende ambtenaren, een advocaat krachtens de wet op de advocaten die hiertoe zijn persoonlijk stempel gebruikt waarop duidelijk zijn achternaam, voornaam en adres te lezen zijn, of van het hoofd van een gemeenschap, samen met de oproep waarop antwoord is gegeven, in welk geval het antwoord met het oog op de procedure als schuldbekenenis wordt beschouwd.

Wanneer de beschuldigde uitsluitend in zijn hoedanigheid van bestuurder of secretaris van een bedrijf en niet persoonlijk van een strafbaar feit wordt beschuldigd, hoeft hij niet in persoon voor de rechter te verschijnen om op de tenlastelegging te antwoorden of tijdens enige andere fase van de zaak behalve de terechtzitting, maar mag hij zich door een advocaat laten vertegenwoordigen.

Antwoord op de tenlastelegging

Wanneer de beschuldigde wordt opgeroepen om te antwoorden, kan hij al dan niet schuld bekennen of een specifiek verweer voeren; zijn antwoord wordt door de rechtbank geregistreerd.

Het specifieke verweer bevat de volgende verklaringen:

- a) de rechtbank bij welke de persoon wordt opgeroepen om te antwoorden, is niet bevoegd en een andere rechtbank heeft rechtsmacht over hem of het strafbare feit waarvan hij wordt beschuldigd. Als die bewering gegrond wordt geacht, verwijst de rechter de zaak door naar de rechtbank die rechtsmacht over de dader of het strafbare feit heeft;
- b) hij is reeds eerder op basis van dezelfde feiten voor hetzelfde strafbaar feit veroordeeld of vrijgelaten, al naargelang het geval;
- c) voor dit strafbaar feit is hem gratie verleend.

Als de rechtbank besluit dat de door de beschuldigde aangevoerde feiten geen bewijs vormen voor de bewering of dat de bewering onjuist is, moet de beschuldigde op de tenlastelegging antwoorden.

Als de beschuldigde schuld bekent en de rechtbank ervan overtuigd is dat hij begrijpt wat zijn antwoord inhoudt, vervolgt zij de procedure alsof de beschuldigde door een rechterlijke beslissing is veroordeeld.

Als de beschuldigde geen schuld bekent, gaat de rechtbank over tot de behandeling van de zaak. Als de beschuldigde weigert te antwoorden of niet onmiddellijk antwoordt of door een lichamelijke beperking niet in staat is te antwoorden, vervolgt de rechtbank de procedure alsof hij geen schuld heeft bekend.

D. Soorten sancties

De districtsrechtbank behandelt strafbare feiten waarvoor in de wet een gevangenisstraf van ten hoogste vijf jaar of een boete van maximaal 85 000 EUR of beide geldt.

De assisenrechtbank behandelt strafbare feiten waarop een gevangenisstraf van meer dan vijf jaar staat.

Laatste update: 11/03/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Mijn rechten na afloop van het proces

A. Heb ik het recht om beroep in te stellen tegen de beslissing van de rechtbank?

Iedereen die door de assisenrechtbank (*Kakourgiodikeio*) of de districtsrechtbank (*Eparchiakó Dikastírio*) schuldig is bevonden en tot een gevangenisstraf of boete is veroordeeld, kan bij het Hooggerechtshof (*Anótato Dikastírio*) hoger beroep instellen om zijn veroordeling of straf aan te vechten.

B. Wat zijn de overige beroepsmogelijkheden?

Er zijn geen andere mogelijkheden om de veroordeling van de rechtbank te betwisten.

C. Wat zijn de gevolgen als ik wordt veroordeeld?

i. Strafrechtregister

De straf die de rechtbank heeft opgelegd, wordt door de politie in het "Register van eerdere veroordelingen" opgenomen. Strafvermindering vindt plaats conform de bepalingen van wet nr. 70/1981 inzake strafvermindering voor veroordeelden. Bij levenslange opsluiting of een gevangenisstraf van meer dan twee jaar is strafvermindering niet mogelijk.

ii. Tenuitvoerlegging van de straf, overdracht van gevangenen, opschorting van de tenuitvoerlegging van de straf en alternatieve straffen

De tenuitvoerlegging van een gevangenisstraf begint op de dag waarop de straf wordt voorgelezen. Tenzij de rechtbank anders besluit, wordt de straftermijn echter op grond van de bepalingen van deze wet verminderd met de periode waarin de veroordeelde in voorlopige hechtenis heeft gezeten.

De rechtbank beveelt voorwaardelijke strafoplegging, die maximaal drie jaar kan duren, als alle omstandigheden van de zaak en de persoonlijke situatie van de beschuldigde dat rechtvaardigen.

De rechtbank die voorwaardelijke strafoplegging beveelt, kan ook bevelen dat de veroordeelde onder toezicht van een reclasseringsmedewerker wordt gesteld voor een periode die niet langer duurt dan dat het bevel tot voorwaardelijke strafoplegging van toepassing is (drie jaar).

Laatste update: 11/03/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([lv](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

Verdachten (in strafzaken) - Letland

Deze informatiebladen informeren u over wat er gebeurt als u verdacht of beschuldigd wordt van een misdrijf waarvoor u voor de rechter moet verschijnen.

Als u slachtoffer bent van een misdrijf, kunt u alle informatie over uw rechten [hier](#) vinden.

Samenvatting van de strafprocedure

Normaliter bestaat de strafprocedure uit de volgende fasen:

Onderzoek

Vervolging

Behandeling van de zaak in de rechtbank van eerste aanleg

Herziening van de zaak voor het hof van beroep

Herziening van de zaak voor het hooggerechtshof

Herziening van actuele rechterlijke uitspraken

Details over al deze fasen van het strafproces en over uw rechten kunt u vinden in de informatiebladen.

Deze informatie komt niet in de plaats van juridisch advies en is alleen bedoeld als richtsnoer.

De rol van de Europese Commissie

NB: denk eraan dat de Europese Commissie geen rol speelt bij strafrechtelijke vervolging in de lidstaten en u niet kan helpen als u een klacht hebt. In deze informatiebladen staat hoe en bij wie u een klacht kunt indienen.

Klik op de links hieronder voor de informatie die u nodig hebt

[Mijn rechten tijdens het onderzoek](#)

[Mijn rechten tijdens het proces](#)

[Mijn rechten na het proces](#)

Links

[Wet inzake de strafprocedure](#)

 [Strafwet](#)

 [Landelijke politie instanties](#)

 [Openbaar ministerie](#)

 [Orde van advocaten van Letland](#)

 [Letse rechtbanken](#)

Laatste update: 19/08/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina () is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

1 - Mijn rechten tijdens het onderzoek

Laatste update: 19/08/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina () is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

2 - Mijn rechten tijdens het proces

Laatste update: 19/08/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina () is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

3 - Mijn rechten na het proces

Laatste update: 19/08/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina () is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

Verdachten (in strafzaken) - Luxemburg

In deze informatiebladen wordt toegelicht wat er gebeurt wanneer iemand wordt verdacht of beschuldigd van een strafbaar feit en voor de rechter moet verschijnen. Voor informatie over lichte overtredingen, zoals verkeersovertredingen waarop meestal een vaste sanctie staat, zoals een boete, zie informatieblad 5.

Wanneer u het slachtoffer bent van een zwaarder misdrijf, vindt u [hier](#) alle informatie over uw rechten.

Samenvatting van het strafrechtproces

Hieronder vindt u een overzicht van de gebruikelijke fasen van een strafrechtproces

Het proces begint met een aanklacht van een strafbaar feit, met een aangifte van een slachtoffer of een door de politie geconstateerd licht of zwaar misdrijf de Procureur d'Etat (hierna "de procureur" genoemd) geeft opdracht tot een voorbereidend opsporingsonderzoek

de politie ondervraagt de verdachten en kan hen maximaal 24 uur vasthouden

als de procureur een onderzoeksrechter benoemt, beslist hij over uw beschuldiging, dat wil zeggen: hij stelt u officieel in staat van beschuldiging voor het begaan van een strafbaar feit en verhoort u vervolgens

de onderzoeksrechter kan u door de politie laten aanhouden en u gevangen zetten; u hebt het recht om voorlopige invrijheidstelling te verzoeken bij de

Chambre du conseil (raadkamer) van de arrondissementsrechtbank

de onderzoeksrechter onderzoekt de zaak à charge en à décharge

als hij klaar is, stuurt de onderzoeksrechter het dossier aan de procureur, die een voorstel doet voor een sepot (einde rechtsvervolgning zonder gevolgen) of voor uw verwijzing naar een rechtbank om er te worden berecht. U hebt het recht hoger beroep in te stellen tegen deze verwijzing

u verschijnt op de zittingen van de rechtbank die is belast met strafzaken

een rechterlijke uitspraak waarin u wordt vrijgesproken of veroordeeld

u hebt het recht hoger beroep in te stellen en opnieuw berecht te worden door het *Cour d'appel* (hof van beroep)

Gedetailleerde informatie over al deze fasen van de procedure en over uw rechten vindt u in de informatiebladen. Deze informatie kan niet in de plaats komen van het raadplegen van een advocaat en dient slechts als richtlijn.

De rol van de Europese Commissie

Let op: de Europese Commissie heeft geen enkele rol in strafzaken in de lidstaten en kan u niet bijstaan als u een klacht heeft. Deze informatiebladen geven u informatie over hoe u een klacht kunt indienen en bij wie.

Klik op de links hieronder voor de informatie die u nodig hebt.

 [1 - Een advocaat raadplegen](#)

 [2 - Mijn rechten tijdens het onderzoek](#)

Verhoor/voorbereidend opsporingsonderzoek door de politie

Aanhouding (met inbegrip van Europees aanhoudingsbevel)

Verhoor door de onderzoeksrechter en hechtenis

Zitting van de *Chambre du conseil* om te beslissen over de invrijheidstelling

Onderzoek van de zaak door de procureur/onderzoeksrechter en rechten van de verdediging

Procedure van sluiting van het onderzoek en verwijzing naar de rechtbank

[3 - Mijn rechten tijdens het proces](#)

[4 - Mijn rechten na het proces](#)

[5 - Verkeersovertredingen en andere lichte overtredingen](#)

Laatste update: 05/04/2016

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([fr](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

1 – Een advocaat raadplegen

Het is erg belangrijk dat u onafhankelijk advies krijgt van een advocaat wanneer u op de een of andere wijze betrokken bent bij een strafrechtelijke procedure. De informatiebladen geven u informatie over wanneer en in welke gevallen u recht hebt op vertegenwoordiging door een advocaat. U kunt hier ook in lezen hoe de advocaat u kan bijstaan. Dit algemene informatieblad informeert u over hoe u een advocaat kunt vinden en hoe de advocaatkosten worden vergoed wanneer u deze niet zelf kunt betalen.

Een advocaat vinden

U hebt het absolute recht u in alle zaken te laten bijstaan door een advocaat. U kunt een beroep doen op de advocaat van uw voorkeur of contact opnemen met de [Balie van Luxemburg](#) voor een lijst met advocaten waaruit u een keuze kunt maken.

Indien u geen keuze maakt of de deken van de orde van advocaten van oordeel is dat de advocaat van uw keuze ongeschikt is, benoemt de deken een advocaat. Behoudens verhindering of belangenconflict, is de advocaat verplicht de hem opgelegde opdracht te aanvaarden.

Indien u in verzekering bent gesteld, kunt u de onderzoeksrechter bij het begin van de procedure verzoeken u te laten bijstaan door een toegewezen advocaat of de advocaat van uw voorkeur.

Een advocaat betalen

De honoraria van advocaten zijn vrij. Als u niet over voldoende financiële middelen beschikt om een advocaat te betalen, kunt u rechtsbijstand vragen bij de receptie- en voorlichtingsbalie van de rechtbanken.

Een receptie- en voorlichtingsbalie is te vinden in Luxemburg, Diekirch en Esch-sur-Alzette:

Luxemburg: Cité Judiciaire, Gebouw CR, L-2080, Luxemburg, Tel: 22 18 46

Diekirch: bei der Aler Kiirch, B.P.66 L-9201 Diekirch, Tel: 80 23 15

Esch-sur-Alzette: place de la Résistance, L-4002 Esch/Alzette, Tel: 54 15 52

U wordt aangemerkt als iemand met onvoldoende inkomsten als uw inkomsten niet hoger zijn dan het wettelijk vastgelegde bestaansminimum.

Links

[Ministerie van Justitie - Rechtsbijstand](#)

[Ministerie van Justitie - Gefinancierde rechtshulp](#)

Laatste update: 05/04/2016

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

2 - Mijn rechten tijdens het opsporingsonderzoek en het gerechtelijk onderzoek en voordat de zaak door de rechtbank/het hof wordt behandeld

Uit welke fasen bestaat het strafrechtelijk onderzoek?

Het opsporingsonderzoek en het strafrechtelijk onderzoek zijn bedoeld om bewijzen te verzamelen over een gepleegd strafbaar feit en vast te stellen of een of meer verdachten dit strafbare feit hebben gepleegd.

De Procureur d'Etat (hierna "procureur") start een voorbereidend onderzoek dat wordt uitgevoerd door de politie, die de mogelijke daders verhoort, sporen verzamelt en de zaak in een proces-verbaal beschrijft.

Als het opsporingsonderzoek wordt afgesloten, besluit de procureur het dossier te sluiten zonder verdere vervolging of de verdachte naar een rechtbank te verwijzen om er te worden berecht.

Als sprake is van een zwaar misdrijf (*crime*) of van een gecompliceerd licht misdrijf (*délict*), benoemt de procureur een onderzoeksrechter, die de voor de verdachte bevrijdende en belastende feiten en omstandigheden verzamelt en onderzoekt. De rechter klaagt elke verdachte aan die bij de zaak betrokken lijkt te zijn en hij kan zelf of via de politie overgaan tot huiszoekingen, beslagleggingen of andere verrichtingen. Hij kan elke verdachte in verzekering stellen. Bij een gerechtelijk onderzoek, in ieder geval bij een zwaarder misdrijf, brengt de rechter verslag uit aan de procureur over het dossier. Laatstgenoemde vordert sluiting van het dossier zonder verdere vervolging of verwijzing van de verdachte naar een rechtbank om er te worden berecht. De *Chambre du conseil* (raadkamer) van de arrondissementsrechtbank besluit de eisen van de procureur wel of niet te volgen.

Mijn rechten tijdens het opsporingsonderzoek en het gerechtelijk onderzoek

[Verhoor/voorbereidend opsporingsonderzoek door de politie \(1\)](#)

[Aanhouding \(met inbegrip van Europees aanhoudingsbevel\) \(2\)](#)

[Verhoor door de onderzoeksrechter en hechtenis \(3\)](#)

[Zitting van de Chambre du conseil \(raadkamer\) om te beslissen over de invrijheidstelling \(4\)](#)

[Gerechtelijk onderzoek van de zaak door de procureur/on onderzoeksrechter en de rechten van de verdediging \(5\)](#)

[Procedure van sluiting van het gerechtelijk onderzoek en verwijzing naar de rechtbank \(6\)](#)

[Verhoor/voorbereidend opsporingsonderzoek door de politie \(1\)](#)

Wat gebeurt er tijdens het voorbereidend opsporingsonderzoek?

Na aangifte door een slachtoffer of een door de politie geconstateerd zwaar of lichter misdrijf, leidt de procureur het voorbereidend opsporingsonderzoek en probeert er achter te komen wie het strafbare feit heeft gepleegd. Bij lichte misdrijven kan hij een onderzoeksrechter met het onderzoek belasten om alle gegevens van de zaak te verzamelen. Bij zwaardere misdrijven moet de onderzoeksrechter worden ingeschakeld. Alle getuigen kunnen worden gehoord. Zo kunt u door de procureur, de politie of de onderzoeksrechter worden opgeroepen om te worden gehoord over uw mogelijke rol in de zaak.

Wat betekent "verdachte" zijn?

Op het moment waarop u als "**verdachte**" wordt aangemerkt door de onderzoeksrechter, dat wil zeggen: beschuldigd van het begaan van een strafbaar feit, heeft u bepaalde rechten tijdens het opsporingsonderzoek en het gerechtelijk onderzoek. U wordt echter **als onschuldig beschouwd** totdat het bewijs van uw schuld door een rechter is uitgesproken en vastgesteld.

Wat wordt mij verteld over wat er gaat gebeuren?

U hebt het recht om **geïnformeerd te worden** over de aard en de reden van de aanklacht, dat wil zeggen over de feiten die u worden aangerekend en de rechtsgronden. Dit informatierecht heeft tot doel u in staat te stellen uw verdediging zo goed mogelijk voor te bereiden. De informatie moet begrijpelijk en volledig zijn en moet u door een ambtenaar van de gerechtelijke politie of door de onderzoeksrechter worden verstrekt.

Kan ik worden bijgestaan door een tolk als ik de taal niet spreek?

Als u geen van de door de gerechtelijke instanties (politie of onderzoeksrechter) gebruikte talen spreekt, wordt een beroep gedaan op een tolk. Deze tolk vertaalt alle vragen en al uw antwoorden.

Aanhouding (met inbegrip van Europees aanhoudingsbevel) (2)

Wat gebeurt er bij op heterdaad ontdekte lichte of zware misdrijven?

Bij op heterdaad ontdekte lichte of zware misdrijven, dat wil zeggen als een strafbaar feit zojuist heeft plaatsgevonden, kunt u direct door de politie worden aangehouden als u ervan wordt verdacht dit strafbare feit te hebben gepleegd. U kunt maximaal 24 uur door de politie worden vastgehouden. Voorwerpen die bij het strafbare feit gebruikt kunnen zijn, mogen in beslag worden genomen. Er mogen vingerafdrukken en foto's van u worden genomen. Uw DNA mag ook worden afgenomen. U wordt vervolgens voorgeleid aan een onderzoeksrechter.

Wanneer heb ik recht op een advocaat en hoe regel ik dat?

Als u op heterdaad bent aangehouden voor een licht of zwaar misdrijf door ambtenaren van de gerechtelijke politie of bent verhoord door de onderzoeksrechter, zijn deze genoemde personen verplicht u mede te delen dat u het recht hebt om u te laten bijstaan door een advocaat en moeten zij u toestaan contact op te nemen met een advocaat om u te laten bijstaan. Deze mededeling moet, voordat u wordt verhoord, schriftelijk en rechtstreeks aan u worden gedaan in een voor u begrijpelijke taal.

Mag ik contact opnemen met een familielid of een vriend?

De politie moet u schriftelijk en rechtstreeks, in een voor u begrijpelijke taal, op de hoogte stellen van uw recht om iemand van uw voorkeur te waarschuwen en moet u een telefoon geven. Dit kan een familielid of een vriend zijn, tenzij dit tegen het belang van het onderzoek is.

Mag ik contact opnemen met een arts als dat nodig is?

Zodra u in verzekering bent gesteld, wordt u schriftelijk en rechtstreeks en in een voor u begrijpelijke taal, op de hoogte gebracht van uw recht om u onmiddellijk door een arts te laten onderzoeken. De procureur kan ook altijd, op eigen initiatief of op verzoek van een familielid van u, een arts aanwijzen om u te onderzoeken.

Mag ik contact opnemen met mijn ambassade als ik onderdaan ben van een ander land?

U kunt contact opnemen met een persoon van uw keuze, dus ook met de ambassade van uw land als u dat wenst.

Mag ik gefouilleerd worden?

Als u er tijdens uw inverzekeringstelling van wordt verdacht voorwerpen te hebben verborgen die kunnen helpen bij het achterhalen van de waarheid of voorwerpen die voor u of iemand anders gevaarlijk zijn, mag u worden gefouilleerd door iemand van hetzelfde geslacht.

Mag men mijn woning, mijn kantoor, mijn auto, enz. doorzoeken?

In het kader van een voorbereidend opsporingsonderzoek, kan huiszoeking in uw woning alleen met uw expliciete en handgeschreven goedkeuring worden verricht. Bij lichte of zware misdrijven op heterdaad is deze goedkeuring niet nodig en kan huiszoeking op elk tijdstip van de dag of nacht worden verricht. Het doorzoeken van uw auto is ook mogelijk als er aanwijzingen zijn dat u een licht of zwaar misdrijf hebt gepleegd.

Een huiszoeking in uw woning in het kader van een gerechtelijk onderzoek kan alleen tussen half zeven 's morgens en acht uur 's avonds worden verricht. U kunt een kopie van uw documenten inzake de inbeslagneming krijgen en verzoeken of u een in beslag genomen voorwerp terugkrijgt. De Staat geeft u dit voorwerp terug als het niet nodig is voor het vinden van de waarheid of voor het zekerstellen van rechten van partijen en als deze teruggaaf geen gevaar oplevert voor personen of goederen. Teruggaaf kan worden geweigerd in de gevallen waarin inbeslagneming wettelijk verplicht is.

Kan mij worden gevraagd om vingerafdrukken te laten maken of DNA-monsters of andere lichaamsvloeistoffen te laten afnemen?

In opdracht van de procureur of de onderzoeksrechter en met uw voorafgaande schriftelijke goedkeuring, kan een ambtenaar van de gerechtelijke politie bij u celmateriaal afnemen om een DNA-profiel voor vergelijking op te stellen.

U kunt gedwongen worden om celmateriaal te laten afnemen als er een direct verband lijkt te bestaan tussen u en de totstandkoming van de in het geding zijnde feiten en op deze feiten een straf staat van ten minste twee jaar.

U mag niet gedwongen worden tot bloedafname.

De procureur kan opdracht geven voor het nemen van vingerafdrukken als blijkt dat u hebt deelgenomen aan een zwaar misdrijf op heterdaad en tijdens het voorbereidend opsporingsonderzoek. Deze vingerafdrukken kunnen later door de politie worden gebruikt voor preventie, onderzoek en vaststelling van strafbare feiten.

Als vingerafdrukken verplicht nodig zijn voor het vaststellen van uw identiteit, kunnen ze van u worden gevraagd in het kader van een opsporingsonderzoek voor zware of lichte misdrijven op heterdaad, een voorbereidend opsporingsonderzoek, een rechtsverzoek of de uitvoering van een onderzoeksopdracht van een gerechtelijke autoriteit met toestemming van de procureur of de onderzoeksrechter. Deze vingerafdrukken kunnen later door de politie worden gebruikt voor preventie, onderzoek en vaststelling van strafbare feiten, tenzij u niet aan een gerechtelijk onderzoek of uitvoeringsmaatregel bent onderworpen.

Hoe kan de onderzoeksrechter u ertoe brengen om te worden verhoord?

Als u op vrije voeten bent, kan de onderzoeksrechter u per brief, en wel door middel van een bevel tot verschijning, oproepen. Hij maant u alleen maar aan om op de aangegeven datum en tijd te verschijnen en u wordt onmiddellijk verhoord door de onderzoeksrechter.

Maar hij kan u ook laten ophalen door de politie door middel van een bevel tot meenemen voor verhoor, als de onderzoeksrechter van oordeel is dat er vluchtgevaar is, gevaar dat er bewijzen verdwijnen of als u niet komt opdagen op zijn verzoek. Bij een zwaarder misdrijf wordt vluchtgevaar verondersteld als op het strafbare feit een straf staat die geldt voor zware misdrijven.

Een aanhoudingsbevel kan worden uitgegeven als de verdachte op de vlucht is of in het buitenland woont en op de strafbare feiten waarvan hij verdacht wordt, een gevangenisstraf staat.

Als ik onderdaan ben van een ander land, moet ik dan aanwezig zijn bij het gerechtelijk onderzoek en kan ik per video deelnemen?

U moet bij een verhoor aanwezig zijn. De wet voorziet niet in deelname per video.

Verhoor door de onderzoeksrechter en hechtenis (3)

Wat is het doel van het verhoor door de onderzoeksrechter?

De onderzoeksrechter stelt uw identiteit vast en informeert u over de tijdens de procedure te verrichten handelingen. Hij informeert u ook over waar u van wordt beschuldigd, dat wil zeggen dat u voortaan officieel wordt beschuldigd van het plegen van een strafbaar feit en hij verhoort u over de aangerekende

feiten (of de feiten “waarvan u wordt beschuldigd”).

Wat zijn uw rechten bij het verhoor door de onderzoeksrechter?

U hebt het recht om te worden geïnformeerd over elk van de u verweten feiten en over de handelingen die tijdens de procedure voor zware of lichte misdrijven op heterdaad of tijdens het voorbereidend opsporingsonderzoek, moeten worden verricht.

De onderzoeksrechter is verplicht u te informeren over uw recht om u te laten bijstaan door een advocaat van uw voorkeur. Deze mededeling moet, voordat u wordt verhoord, schriftelijk en rechtstreeks aan u worden gedaan in een voor u begrijpelijke taal. Als u geen keuze maakt, moet de onderzoeksrechter, op uw verzoek, een advocaat toewijzen.

U kunt alleen in het bijzijn van uw advocaat worden verhoord, tenzij u hier expliciet van afziet.

U hebt het recht te zwijgen wanneer u voor de rechter verschijnt. U moet van dit recht op de hoogte worden gesteld.

U hebt altijd het recht om terug te komen op verklaringen die u hebt gedaan; een bekentenis kan alleen tegen u worden gebruikt als deze vrij en vrijwillig tot stand is gekomen.

U hebt het recht om vragen aan de getuigen te stellen.

U hebt niet het recht om met uw advocaat te spreken tot aan het einde van het eerste verhoor. De rechter kan u, door middel van een gemotiveerd besluit, verbieden met uw familie en naaste vrienden in (schriftelijk) contact te staan voor een periode van maximaal tien dagen.

Kan ik worden bijgestaan door een tolk als ik de taal niet spreek?

De onderzoeksrechter moet voor het verhoor een beroep doen op een tolk, die alle vragen en antwoorden vertaalt en voor u, tijdens de herlezing, uw verklaring vertaalt.

Kan ik naar mijn land van herkomst worden gestuurd?

Nee. Als de autoriteiten van uw land u niet voor hetzelfde strafbare feit nodig hebben en de Luxemburgse autoriteiten aanvaarden dat het opsporingsonderzoek of het gerechtelijk onderzoek in uw land plaatsvindt, bent u verplicht in Luxemburg te blijven, zo nodig in de gevangenis.

Wordt er naar mijn strafblad gevraagd?

In de praktijk controleren de gerechtelijke autoriteiten de antecedenten in het kader van een onderzoek en derhalve ook uw strafblad.

Krijg ik informatie over de personen die tegen mij getuigen en over de bewijzen die er tegen mij gevonden zijn?

In het kader van uw recht om het dossier, normaal gesproken door tussenkomst van uw advocaat, in te zien, kunt u informatie krijgen over de personen die tegen u getuigen en over de andere bewijzen die tegen u gevonden zijn. Na het eerste verhoor hebt u toegang tot uw dossier. Op elk moment kunt u de onderzoeksrechter verzoeken de stukken uit uw dossier te raadplegen.

Word ik vrijgelaten of in hechtenis genomen?

Nadat u als verdacht bent aangemerkt en bent verhoord, kan de onderzoeksrechter u vrijlaten. Hij kan u ook in voorlopige hechtenis nemen door een bevel tot bewaring uit te vaardigen. U wordt dan door de politie naar een huis van bewaring gebracht. De onderzoeksrechter kan u verbieden contact op te nemen met de buitenwereld als een gerechtelijk onderzoek noodzakelijk is. Als dit verbod wordt opgeheven, kunt u vanuit de gevangenis telefoneren met uw naaste familie en vrienden, met inachtneming van het gevangenisreglement.

Op elk moment van de procedure hebt u het recht om voorlopige invrijheidstelling te verzoeken. Deze invrijheidstelling kan worden onderworpen aan de verplichting van het betalen van een borgsom en vereist dat domicilie in Luxemburg wordt gekozen.

Mag ik tijdens het onderzoek het land verlaten?

In het algemeen mag u tijdens het onderzoek het land verlaten, tenzij u gevangen zit. Wanneer u echter het risico loopt dat een lichte of een zwaardere gevangenisstraf (met een maximum van ten minste twee jaar als u inwoner van Luxemburg bent) wordt opgelegd, kunnen de onderzoeksrechter of de *Chambre du conseil* (raadkamer) opdracht geven voor een gerechtelijke controle, waarbij als verplichting geldt dat bijvoorbeeld de door de onderzoeksrechter vastgestelde gebiedsgrenzen niet worden overschreden.

Ik ben al in een andere lidstaat vervolgd voor hetzelfde misdrijf. Wat gebeurt er nu?

U kunt slechts één maal voor hetzelfde strafbare feit worden gestraft, maar dubbele vervolging blijft mogelijk zolang er geen definitief vonnis in een land is.

Als in die lidstaat een onderzoek loopt, kunt u aan dat land worden uitgeleverd om daar, en niet meer in Luxemburg, te worden vervolgd en berecht.

Zitting van de *Chambre du conseil* (raadkamer) om te beslissen over de invrijheidstelling (4)

Als ik in hechtenis ben genomen, hoe en wie moet ik dan verzoeken om voorlopige invrijheidstelling?

Een verzoek om invrijheidstelling kan hoe dan ook worden ingediend, dat wil zeggen: op elk moment en zonder beperkingen in het aantal verzoeken. Het is een eenvoudig verzoek aan de *Chambre du conseil* (raadkamer) van de arrondissementsrechtbank.

Als u in voorlopige hechtenis zit, kunt u ook om voorlopige invrijheidstelling verzoeken door een eenvoudig schriftelijk verzoek aan het personeel te overhandigen.

Wat is de procedure en hoe lang duurt het?

Er wordt met spoed een uitspraak gedaan, uiterlijk drie dagen na indiening van het verzoek om voorlopige invrijheidstelling. Als verdachte moet u, en zo nodig uw advocaat, worden gehoord. De *Chambre du conseil* (raadkamer) van de arrondissementsrechtbank doet uitspraak op basis van een schriftelijk en gemotiveerd advies van de onderzoeksrechter.

Kan ik voorlopig in vrijheid worden gesteld tegen betaling van een geldbedrag (borgsom)?

Ja, de wet voorziet in een borgsom. De rechtbank kan u voorlopig in vrijheid stellen tegen betaling van een door hem vrij te bepalen bedrag. Dit bedrag waarborgt dat u voor de onderzoeksrechter en de rechtbank zult verschijnen en dat de straf en betaling van boetes en gerechtskosten worden uitgevoerd.

Word ik gecontroleerd als ik voorlopig in vrijheid wordt gesteld?

De invrijheidstelling kan gepaard gaan met plaatsing onder gerechtelijk toezicht. De autoriteiten kunnen u bepaalde verplichtingen opleggen, zoals een omgangsverbod ten aanzien van bepaalde personen of een reisverbod.

Is hoger beroep mogelijk tegen de uitspraken van de rechtbank?

Als u in vrijheid wordt gesteld, kan de procureur, binnen een dag na het bevel tot invrijheidstelling, hoger beroep instellen tegen dit besluit. In dat geval blijft u in hechtenis tot het *Cour d'appel* (hof van beroep) uitspraak doet.

U kunt altijd hoger beroep instellen bij het hof van beroep tegen de weigering van de rechtbank om u in vrijheid te stellen.

Gerechtelijk onderzoek van de zaak door de procureur/onderzoeksrechter en de rechten van de verdediging (5)

Welke verrichtingen kan de onderzoeksrechter doen?

Gedurende het gerechtelijk onderzoek heeft de onderzoeksrechter de beschikking over een groot aantal verschillende middelen om de feiten aan te tonen die ten grondslag liggen aan het gepleegde strafbare feit.

Zo kan de rechter een huiszoeking organiseren, getuigen horen, gelijktijdige getuigenverhoren regelen, opdracht geven voor een deskundigenonderzoek, telefoontap, plaatsbepaling van een telefoon en eventueel infiltratie.

Kan ik hoger beroep instellen tegen een verrichting van het gerechtelijk onderzoek?

U hebt het recht een verzoek in te dienen bij de *Chambre du conseil* (raadkamer) van de arrondissementsrechtbank tot nietigverklaring van een verrichting van het gerechtelijk onderzoek.

Dit verzoek moet tijdens het gerechtelijk onderzoek worden ingediend binnen vijf dagen nadat u kennis hebt genomen van de betreffende verrichting. Als u nalaat een nietigverklaringsverzoek hangende het onderzoek in te dienen, kunt u dat niet meer doen bij de zittingsprocedure.

Welke andere beroepsmogelijkheden heb ik?

Behalve nietigverklaring hebt u ook het recht om, hangende het onderzoek, om inachtneming of toepassing van een wettelijk toegekende mogelijkheid of toegekend recht te verzoeken. Als een reactie op uw verzoek ontbreekt of wordt geweigerd, kunt u zich hier later bij een ander gerecht op beroepen, door aan te voeren dat sprake is van een oneerlijk proces.

Om welke verrichtingen kan ik de onderzoeksrechter verzoeken?

Door tussenkomst van uw advocaat kunt u de onderzoeksrechter verzoeken verrichtingen te doen om uw onschuld te bewijzen. Zo kunt u verzoeken om een huiszoeking, een nieuw verhoor, het horen van bepaalde getuigen à décharge, het organiseren van een gelijktijdig getuigenverhoor of een deskundigenonderzoek.

U kunt aan de rechter elk document overleggen om uw onschuld te bewijzen of de rechter verzoeken om opheffing van beslagen op documenten, voorwerpen of bankrekeningen.

Procedure van sluiting van het gerechtelijk onderzoek en verwijzing naar de rechtbank (6)

Wat gebeurt er als het gerechtelijk onderzoek wordt beëindigd?

De onderzoeksrechter vaardigt het bevel tot sluiting van het onderzoek uit. Hij is dan van mening dat hij al het nodige heeft gedaan om achter de waarheid te komen en dat de verdachten kunnen worden berecht.

Wat zijn uw rechten na het sluitingsbevel?

Ten minste acht dagen voor het onderzoek van het dossier door de *Chambre du conseil* (raadkamer) van de arrondissementsrechtbank, wordt het dossier met het mogelijke advies van de onderzoeksrechter ter beschikking van u en uw advocaat gesteld. U hebt het recht kennis te nemen van alle uit het gerechtelijk onderzoek voortgekomen gegevens.

U hebt het recht om, in praktijk via uw advocaat, een memorie in te dienen, voordat de raadkamer uitspraak doet in de vorm van een buitenvervolginstelling (geen verdere vervolging wegens onvoldoende bewijs) of een verwijzing naar een rechtbank (om de verdachten te berechten).

U kunt hoger beroep instellen tegen genoemde besluiten van de onderzoeksrechter en de raadkamer: u kunt hoger beroep instellen tegen het besluit van de onderzoeksrechter of het besluit van de raadkamer van de arrondissementsrechtbank. Dit beroep wordt aanhangig gemaakt bij de raadkamer van het *Cour d'appel* (hof van beroep).

Kan ik vóór het proces bekennen schuldig te zijn aan alle of een deel van de ten laste gelegde feiten?

Op dit moment bestaat er in Luxemburg geen procedure om schuldig te pleiten.

Kan er vóór het proces iets aan de tenlastelegging worden veranderd?

De tenlastelegging kan vóór het proces worden veranderd voor zover bij het opsporingsonderzoek of het gerechtelijk onderzoek nieuwe feiten zijn ontdekt.

Links

[Wetboek van strafrecht](#)

[Wetboek strafrechtelijk onderzoek misdrijven](#)

Laatste update: 05/04/2016

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([fr](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

3 – Mijn rechten tijdens het proces

Welke rechtbank is bevoegd?

Er zijn drie soorten strafbare feiten; elk daarvan wordt berecht door een andere rechtbank.

Contravention (overtreding) = *Tribunal de police* (politierechter)

Délit (licht misdrijf) = *Chambre correctionnelle* (strafkamer lichte misdrijven) van de arrondissementsrechtbank (drie rechters, met uitzondering van verkeerszaken: één rechter)

Crime (zwaar misdrijf) = *Chambre criminelle* (strafkamer zware misdrijven) van de arrondissementsrechtbank (drie rechters)

Op last van de rechter kan het proces achter gesloten deuren plaatsvinden, bijvoorbeeld als een kind het slachtoffer is.

Kan de tenlastelegging tijdens het proces worden veranderd?

In beginsel is de gegeven rechtskwalificatie voorlopig en hoeft deze niet door de rechter die de zaak kent, te worden behouden.

Om wijziging van de tenlastelegging mogelijk te maken, moeten de feiten die de grondslag voor de vervolging vormen, ongewijzigd blijven.

Wat gebeurt er als ik tijdens het proces schuldig pleit op alle of enkele punten van de tenlastelegging?

Het is niet mogelijk om schuldig te pleiten, maar wel om een strafbaar feit te bekennen. De rechter kan echter een bekentenis, die hij verdacht vindt, naast zich neerleggen. De bekentenis kan wel een verzachtende omstandigheid zijn.

Wat zijn mijn rechten tijdens het proces?

Moet ik bij het proces aanwezig zijn? Kan het proces zonder mij worden gehouden?

U moet voor de rechter verschijnen om in ieder geval een reden te geven, zoals een medische verklaring. Het proces kan dan worden uitgesteld. U kunt uw advocaat opdragen u te vertegenwoordigen, tenzij de rechter eist dat u aanwezig bent. Voor zware misdrijven bent u verplicht om in persoon te verschijnen.

Als ik in een andere lidstaat woon, kan ik dan per video deelnemen? Moet ik dat aanvaarden?

De wet voorziet niet in de mogelijkheid voor iemand die in een andere lidstaat woont, om per video deel te nemen.

Moet ik tijdens het gehele proces aanwezig zijn?

Ja, want het is op elk moment mogelijk dat de rechter u wil horen.

Word ik bijgestaan door een tolk als ik de taal van de rechtbank/het hof niet kan verstaan?

Het recht om zich kosteloos te laten bijstaan door een tolk als u de op de zitting gebruikte taal niet verstaat of spreekt, is een fundamenteel recht dat door het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens wordt gewaarborgd. De dossierstukken worden echter niet vertaald.

Heb ik een advocaat nodig? Wordt mij een advocaat toegewezen? Kan ik van advocaat wisselen?

U hebt het recht uzelf te verdedigen of te worden bijgestaan door een verdediger van uw voorkeur en als u onvoldoende middelen hebt om een advocaat te betalen, te worden bijgestaan door een toegewezen advocaat (gefinancierde rechtshulp). U kunt altijd van advocaat wisselen.

Mag ik het woord voeren op het proces? Moet ik het woord voeren op het proces? Bijvoorbeeld zwijgrecht, zelfbeschuldiging?

U hebt het recht om uw mening te geven over alle punten van de aanklacht. U hebt ook het recht om te zwijgen op de aanklachten die tegen u zijn ingediend.

Wat zijn de gevolgen als ik op het proces niet de waarheid spreek?

Als u op het proces niet de waarheid spreekt, loopt u het risico op een hogere straf.

Kan ik tegen mij aangevoerde bewijzen betwisten? Hoe? Waarom?

Betwisting van de tegen u aangevoerde bewijzen is mogelijk met behulp van elk middel zoals getuigen, documenten, argumenten of deskundigen.

Welk soort bewijzen kan ik in mijn voordeel aanvoeren?

De rechter moet alle bewijsmiddelen in aanmerking nemen.

Onder welke omstandigheden kan ik dergelijke bewijzen aanvoeren?

Deze bewijzen kunnen worden aangevoerd onder de dubbele voorwaarde dat ze rechtmatig zijn toegevoegd aan het dossier en zijn onderworpen aan de vrije discussie tussen partijen in een openbaar debat.

Mag ik een privédetective inschakelen om bewijzen in mijn voordeel te verkrijgen? Zijn deze bewijzen ontvankelijk?

Het gebruik van een detective om bewijs te verzamelen is niet verboden, maar deze detective moet wel wettig handelen.

Mag ik of mijn advocaat vragen stellen aan andere getuigen in de zaak? Mag ik of mijn advocaat betwisten wat zij zeggen?

Het recht op het horen van getuigen vloeit voort uit de rechten van de verdediging zoals vermeld in paragraaf 3 van artikel 6 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. De verdediging kan getuigen à décharge oproepen en horen onder dezelfde voorwaarden als getuigen à charge.

Wordt er rekening gehouden met mijn strafblad?

Elke eerdere veroordeling op uw strafblad wordt tijdens het proces aan de rechter overgelegd.

Wordt rekening gehouden met eerdere veroordelingen in een andere lidstaat?

Niet voor recidive. Wel voor het verlenen van een voorwaardelijke straf.

Wat zijn de mogelijke uitkomsten van het proces?

U kunt geheel of gedeeltelijk worden vrijgesproken. U kunt ook schuldig worden verklaard. De straf hangt af van het strafbare feit waaraan u zich schuldig heeft gemaakt.

De straffen voor een zwaar misdrijf zijn:

Levenslange of tijdelijke gevangenisstraf van 5 tot 30 jaar

Een boete van ten minste 251 euro

Speciale inbeslagneming

Ontzetting uit titels, rangen, functies en openbare ambten

Ontzetting uit bepaalde burgerlijke en politieke rechten

Sluiting van onderneming en bedrijf

Publicatie of aankondiging, voor rekening van de veroordeelde, van de veroordelingbeslissing of een samenvatting daarvan

Verbod tot uitoefening van bepaalde beroepsactiviteiten

De straffen voor een licht misdrijf zijn:

Gevangenisstraf (8 dagen tot 5 jaar)

Een boete van ten minste 251 euro

Speciale inbeslagneming

Ontzetting uit bepaalde burgerlijke en politieke rechten

Sluiting van onderneming en bedrijf

Publicatie of aankondiging van de veroordeling

Verbod tot uitoefening van bepaalde beroepsactiviteiten

Verbod op het besturen van bepaalde voertuigen

Bij een gevangenisstraf van minder dan 6 maanden, kan de rechter deze door maatschappelijk nuttige werkzaamheden vervangen met een duur van 40 tot 240 uur.

Straffen voor overtredingen zijn:

Boete van 25 tot 250 euro, tenzij de wet anders bepaalt

Speciale inbeslagneming

Verbod op het besturen van bepaalde voertuigen

Als u bent veroordeeld tot een vrijheidsstraf, wat zijn de mogelijkheden voor tenuitvoerlegging van deze vrijheidsstraf?

In Luxemburg beslist de Procureur d'Etat, zonder tussenkomst van een rechter, over de wijzen van tenuitvoerlegging van de vrijheidsstraffen.

Er zijn verschillende mogelijkheden.

Gefractioneerde strafuitvoering

Fractionering maakt het voor de gevangene die geen gevaar vormt, mogelijk zijn straf op overeengekomen tijdvakken uit te zitten.

Gedeeltelijke vrijheid

Dit regime maakt het voor de gevangene mogelijk om een beroepsactiviteit uit te oefenen of buiten de gevangenis onderwijs of een opleiding te volgen.

Voorwaardelijke invrijheidstelling

Dit maakt het mogelijk om, na het uitzitten van een deel van de straf, in vrijheid te worden gesteld.

Verlof voor gevangenen

Het verlof voor gevangenen bestaat uit toestemming om de penitentiaire inrichting gedurende een dagdeel of gedurende perioden van vierentwintig uur te verlaten, waarbij deze tijd meetelt voor de berekening van de strafduur.

Opschorting van de straf

Met het oog op voorwaardelijke of definitieve invrijheidstelling, kan de straf worden opgeschort voor veroordeelden die tijdens eerder verleend verlof een positieve beoordeling hebben ontvangen.

Elektronische enkelband

In geen enkele wet is het gebruik van een enkelband geregeld.

Welke rol speelt het slachtoffer in het proces?

Het slachtoffer kan als getuige worden gehoord. Het slachtoffer kan zich ook civiele partij stellen, dat wil zeggen: schadevergoeding vorderen. Het slachtoffer kan een standpunt innemen over het aan de dader verweten strafbaar feit en de gevolgen daarvan. Hij/zij kan hoger beroep instellen tegen vonnissen, maar alleen voor zover het om zijn/haar civiele belangen gaat.

Links

[Organisatie van de rechtbanken](#)

[Wetboek van strafrecht](#)

[Wet gerechtelijk onderzoek zware misdrijven](#)

Laatste update: 05/04/2016

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([fr](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

4 - Mijn rechten na het proces

Kan ik hoger beroep instellen?

U kunt binnen veertig dagen na de dag van het vonnis hoger beroep instellen tegen dit vonnis door middel van een verklaring bij de rechtbank. Dit beroep kan beperkt zijn tot een bezwaar tegen de hoogte van de straf of tegen het civiele deel.

Bevoegdheden

Contravention (overtreding) = *Tribunal de police* (politierechter); hoger beroep bij de *Tribunal correctionnel* (correctionele rechtbank).

Délit (licht misdrijf) = *Tribunal correctionnel* (correctionele rechtbank); hoger beroep bij het *Cour d'appel* (Hof van beroep).

Crime (zwaar misdrijf) = voor de *Chambre criminelle* (strafkamer zware misdrijven) van de arrondissementsrechtbank; hoger beroep bij de *Chambre criminelle* (strafkamer zware misdrijven) van het *Cour d'appel* (Hof van beroep).

Wat gebeurt er als ik hoger beroep instel?

De Procureur d'Etat van het hof of van de rechtbank waar het beroep aanhangig wordt gemaakt, wordt binnen 24 uur van het beroep op de hoogte gesteld. Er wordt een datum vastgesteld voor de beroepszitting en deze wordt aan u medegedeeld.

Hoe lang duurt het voor het hoger beroep wordt behandeld?

Het duurt enkele maanden voordat het beroep wordt behandeld.

Kan ik nieuwe bewijzen indienen voor het hoger beroep? Welke regels zijn van toepassing?

U hebt het recht om, in het kader van het beroep, nieuwe bewijzen in te dienen. De regels van het bewijsrecht zijn van toepassing. Het hof aanvaardt alle ingediende wettige bewijzen. Procedurele middelen, zoals de nietigheid van een akte, worden echter niet aanvaard, aangezien die in eerste aanleg aan de orde gesteld hadden moeten worden.

Wat gebeurt er tijdens de beroepszitting en wat kan de uitspraak van de rechtbank/het hof zijn?

De rechters onderzoeken de feiten opnieuw maar zij horen de getuigen in beginsel niet opnieuw, tenzij het hof dit noodzakelijk acht. Bovendien kan het hof, als dat nodig is, nieuwe getuigen horen.

De rechter in de beroepsprocedure kan de straf die in eerste aanleg is uitgesproken in beginsel niet verhogen, als alleen de verdachte beroep tegen het vonnis heeft ingesteld. In dat geval kan de rechter de straf alleen handhaven of verminderen. Verhoging van de straf is alleen mogelijk als de Procureur d'Etat ook beroep heeft ingesteld tegen het vonnis, hetgeen in het algemeen gebeurt als de verdachte beroep instelt tegen het strafrechtelijk deel.

Wat gebeurt er als het beroep wordt aanvaard/verworpen?

U hebt het recht beroep in cassatie in te stellen. Het *Cour de cassation* (hof van cassatie) beperkt zich tot verificatie van het recht en houdt zich niet bezig met de feiten.

Als de eerste uitspraak onjuist was, word ik dan schadeloos gesteld? Waarvoor? Hoe?

U hebt alleen recht op een schadevergoeding als u onterecht gevangen bent gehouden. Dit recht geldt voor eenieder die in voorlopige hechtenis is gehouden gedurende meer dan drie dagen, op voorwaarde dat deze hechtenis of het voortduren van deze hechtenis niet het gevolg is van uw eigen schuld.

Als mijn beroep wordt aanvaard, blijft mijn veroordeling dan in mijn strafblad staan?

Als uw beroep wordt gehonoreerd en tot vrijspraak leidt, wordt uw veroordeling niet bijgeschreven op uw strafblad.

Is een tweede beroep mogelijk als het eerste beroep is afgewezen? Aan wie moet dat worden gericht? Onder welke omstandigheden?

Een verzoek tot herziening kan door eenieder die door een definitief vonnis als dader van een zwaar of licht misdrijf is aangemerkt, in de volgende omstandigheden worden ingediend.

Als, na een veroordeling wegens een zwaar of licht misdrijf, iemand anders in een andere rechterlijke uitspraak is veroordeeld voor hetzelfde feit en de twee veroordelingen niet met elkaar verenigbaar zijn, is deze tegenstrijdigheid in dat geval het bewijs van onschuld van een van beiden.

Als de gehoorde getuigen vervolgens zijn veroordeeld wegens valse getuigenis.

Als, na het vonnis, een feit bekend wordt of onbekende documenten aan het licht komen die zodanig zijn dat uw gehele of gedeeltelijke onschuld kan worden vastgesteld.

Als, na te zijn veroordeeld wegens moord, documenten worden overgelegd die voldoende aanwijzingen opleveren over het in leven zijn van het vermeende slachtoffer van de moord.

Als uit een arrest van het Europees Hof voor de rechten van de mens blijkt dat een strafrechtelijke veroordeling in strijd met dit verdrag is uitgesproken.

Het *Cour supérieure de justice* (hoogste gerechtshof), in zitting bijeen als cassatiehof, beslist over de herzieningsverzoeken.

Wanneer is een veroordeling definitief?

Een veroordeling is definitief als er geen beroepsmogelijkheden meer zijn, onder meer als de termijnen voor beroep of cassatie zijn verstreken.

Kan ik na het proces worden teruggestuurd als ik onderdaan van een andere lidstaat ben?

U kunt als onderdaan van een andere lidstaat na het proces worden teruggestuurd wegens bestaande ernstige verstoring van de openbare orde. Een onderdaan van een derde land kan, als hij een groot deel van zijn straf heeft uitgezeten, verzoeken om in vrijheid te worden gesteld als hij schriftelijk verklaart niet meer naar het land terug te keren.

U kunt bij de *Tribunal administratif* (administratieve rechtbank) beroep instellen tegen het besluit van het ministerie van Immigratie om u terug te sturen.

Wat gebeurt er met de gegevens inzake de tenlastelegging/de veroordeling?

Informatie over uw veroordeling wordt geregistreerd in het strafregister; in dit register worden strafrechtelijke vonnissen van Luxemburgse rechtbanken opgenomen.

Hoe en waar worden deze gegevens bewaard?

Het strafregister wordt bewaard op het *Parquet Général* (parket-generaal) onder verantwoordelijkheid van de *Procureur Général d'Etat* (procureur-generaal van de Staat). In het register wordt u geregistreerd met uw voor- en achternaam, de namen van uw ouders en, indien van toepassing, van uw echtgeno(o)t(e), geboortedatum en -plaats, woonplaats en beroep of met een identificatienummer.

Hoe lang worden deze gegevens bewaard?

Door een Luxemburgse rechter uitgesproken veroordelingen worden in het strafregister doorgehaald als aan u, van rechtswege of op verzoek, rehabilitatie is verleend.

Kunnen deze gegevens zonder mijn toestemming worden bewaard?

Bewaring van gegevens in het strafregister is verplicht en kan zonder uw toestemming gebeuren.

Kan ik bezwaar maken tegen het bewaren van deze gegevens? Hoe? Bij wie?

U hebt het recht om bezwaar te maken tegen de inschrijvingen in het strafregister; beroep kan worden ingesteld bij de *Chambre du Conseil* (raadkamer) van de arrondissementsrechtbank.

Links

[Strafregister/strafblad](#)

[Wetboek van strafrecht](#)

[Wetboek van strafrechtelijk onderzoek misdrijven](#)

Laatste update: 05/04/2016

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([fr](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

5 - Lichte overtredingen

Verkeersovertredingen zijn geregeld in de *Code de la route* (wegverkeerswet), waarin met name overtredingen in verband met het drinken van alcohol, snelheidsovertredingen en gedragingen bij een verkeersongeluk zijn opgenomen.

Wat zijn de overtredingen in verband met het drinken van alcohol?

Er moet onderscheid worden gemaakt naar alcoholgehalte. Het basisgehalte waarboven alcoholconsumptie strafbaar wordt, is 0,5 gram per liter bloed. Van 0,5 g tot 1,2 g per liter bloed is de *Tribunal de police* (politierechter) bevoegd (ernstige overtreding); vanaf 1,2 g is de *Tribunal correctionnel* (correctionele rechtbank) bevoegd (licht misdrijf).

De wet voorziet ook in het geval van duidelijke tekenen van dronkenschap. Als u namelijk een alcoholgehalte van minder dan 0,5 g per liter bloed hebt, maar u duidelijke tekenen van dronkenschap vertoont, wordt u behandeld als iemand met een alcoholgehalte van ten minste 0,5 g per liter bloed. Op dezelfde manier wordt een bestuurder met een gehalte tussen de 0,5 en 1,2 g per liter bloed met duidelijke tekenen van dronkenschap, op dezelfde manier behandeld als iemand met ten minste 1,2 g per liter bloed.

Welke sancties riskeert u?

U riskeert de volgende straffen: gevangenisstraf, boete, rijverbod (tijdelijk, permanent, onmiddellijke intrekking) of inbeslagneming. De sancties variëren naargelang de ernst van de overtreding.

Welke snelheidsovertredingen zijn er?

Er zijn drie snelheidsovertredingen.

Lichte overtreding

Het gaat hier om overtredingen die niet onder een andere categorie vallen. De sanctie op een lichte overtreding is betaling van een vaste boete en de zaak is afgedaan.

Zware overtreding

De sanctie is een boete (van 25 tot 500 euro).

Licht misdrijf van een grote snelheidsovertreding (alleen bij recidive na een eerste zware overtreding)

De sanctie is een boete (500 tot 10.000 euro) en een gevangenisstraf (8 dagen tot 3 jaar) of een van deze straffen.

Voor meer informatie over de drempels voor snelheidsovertredingen en de indeling naargelang de ernst van de overtreding, zie [het ministerie van Verkeer](#).

Welke overtredingen zijn er in verband met gedragingen bij een ongeval?

Licht misdrijf van doorrijden na een ongeval

Bij een ongeval (ongeacht de aard of de grootte van de schade) moet u op de plaats van het ongeval blijven totdat alle onderzoek is afgerond; als u dit niet doet begaat u een vluchtmisdrijf.

Bij een vluchtmisdrijf loopt u het risico op gevangenisstraf, een boete of een rijverbod.

Niet verlenen van hulp aan in gevaar verkerende personen

Het niet verlenen van hulp aan iemand die in gevaar verkeert is strafbaar als u, zonder ernstig gevaar voor uzelf of anderen, er willens en wetens van afziet iemand te hulp te schieten of hulp te verschaffen aan iemand die in ernstig gevaar verkeert, ongeacht of u zelf deze gevaarlijke situatie heeft bemerkt of dat deze situatie u wordt beschreven door degenen die uw hulp inroepen.

U loopt het risico om, bij het niet verlenen van hulp aan iemand die in gevaar verkeert, een gevangenisstraf van vijf jaar te krijgen en een boete van 251 tot 10.000 euro, of een van deze straffen.

Lichamelijk letsel door schuld en dood door schuld

De zaak zal als een niet met het verkeer verband houdende zaak, door de rechtbank worden behandeld.

Links

[Ministerie van Verkeer, snelheidsovertredingen](#)

[Nieuwe ontwikkelingen op het gebied van verkeer](#)

Laatste update: 05/04/2016

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Verdachten (in strafzaken) - Malta

Deze informatiebladen informeren u over wat er gebeurt als u wordt verdacht of beschuldigd van een misdrijf waarvoor u voor de rechter moet verschijnen.

Samenvatting van de strafprocedure

De tenlastelegging vindt altijd plaats bij de *Court of Magistrates*. Als u zich in hechtenis bevindt op het moment van de tenlastelegging, moet de rechtbank eerst beslissen of het voortduren van uw hechtenis is gebaseerd op een wettelijke bepaling, en u daarna meedelen dat u om vrijlating op borgtocht kunt verzoeken. Als u zich niet in hechtenis bevindt op het moment van de tenlastelegging, wordt u op de hoogte gesteld van de aanklacht en de datum waarop u voor de rechter moet verschijnen voor de eerste hoorzitting.

Er zijn drie verschillende soorten processen afhankelijk van de ernst van de aanklacht die tegen u is ingediend:

Spedprocedure bij de *Court of Magistrates*

Tenlastelegging

Betooq van de politie

Betooq van de verdachte

Slotverklaringen

Uitspraak

Procedure bij de *Court of Magistrates* na het aanvoeren van het bewijs

Tenlastelegging

Betooq van de politie en de *Attorney General* (openbare aanklager)

Betooq van de verdachte

Slotverklaringen

Uitspraak

Juryproces

Preliminaire excepties en excepties inzake de toelaatbaarheid van het bewijs

Voorlezen van de tenlastelegging

Pleidooi van de aanklager

Betooq van de *Attorney General* (openbaar aanklager)

Betooq van de verdachte

Antwoord van de aanklager

Antwoord van de verdachte

Samenvatting van de zitting

Schuldigverklaring/vrijspraak

Vonnis

Details over al deze fasen van het strafproces en over uw rechten kunt u vinden in de informatiebladen. Deze informatie komt niet in de plaats van juridisch advies en is alleen bedoeld als richtsnoer.

Als u slachtoffer bent van een misdrijf, kunt u alle informatie over uw rechten [hier](#) vinden.

De rol van de Europese Commissie

NB: denk eraan dat de Europese Commissie geen rol speelt bij strafrechtelijke vervolging in de lidstaten en u niet kan helpen als u een klacht hebt. In deze informatiebladen staat hoe en bij wie u een klacht kunt indienen.

Klik op de links hieronder voor de informatie die u nodig hebt

[1 – Mijn rechten tijdens het strafrechtelijk onderzoek](#)

[2 – Mijn rechten tijdens het proces](#)

[3 – Mijn rechten na afloop van het proces](#)

Laatste update: 23/03/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

1 – Mijn rechten tijdens het strafrechtelijk onderzoek

A. Ik ben een buitenlandse onderdaan: heeft dat invloed op het onderzoek?

Strafvervolging kan worden ingesteld tegen iedere persoon die een strafbaar feit heeft gepleegd en valt onder de bevoegdheid van de Maltese instanties.

Tijdens het onderzoek worden voor buitenlanders dezelfde procedures gevolgd als die voor Maltese burgers. Desalniettemin garandeert de wetgeving bepaalde rechten voor verdachten die geen onderdaan of inwoner van Malta zijn, met name het recht op de diensten van een tolk als zij het Maltees niet spreken of verstaan, evenals het recht op communicatie met hun consulaat zolang zij vastzitten.

B. Uit welke fasen bestaat een onderzoek?

i. Bewijsgaring/bevoegdheden van de onderzoekers

Wanneer de politie een melding, informatie of klacht ontvangt, treedt er een strafrechtelijke procedure in werking. Na ontvangst van de melding, informatie of klacht stelt de politie een onderzoek in en gaat zij over tot het verzamelen van bewijsmateriaal om vast te stellen of er een strafbaar feit is gepleegd en, zo ja, wie daarvoor aansprakelijk moet worden gehouden.

Daartoe is de politie wettelijk bevoegd iedereen die informatie over het onderzochte strafbare feit zou kunnen hebben, te dwingen die informatie te verstrekken. Het gaat daarbij met name om het verzamelen van materiële bewijsmiddelen en getuigenverklaringen.

ii. Inverzekeringstelling

Wanneer wordt vastgesteld dat er redelijke gronden zijn om te vermoeden dat een persoon een strafbaar feit heeft gepleegd, kan de politie de rechter verzoeken om een aanhoudingsbevel tegen de verdachte. In bepaalde situaties kan de politie voor haar onderzoek ook tot aanhouding overgaan zonder dat daarvoor een bevel van de rechter nodig is.

Bij zijn aanhouding wordt de verdachte in een voor hem verstaanbare taal gewezen op zijn rechten, waaronder het recht op informatie over de aanleiding voor zijn aanhouding, het zwijgrecht en het recht een advocaat van zijn keuze te raadplegen. Ook ontvangt de verdachte een kopie van de informatie over zijn rechten.

In deze fase mag de politie de inverzekeringgestelde fouilleren om eventuele bewijsmiddelen in verband met het strafbare feit te vinden, om vast te stellen of er reden is om aan te nemen dat hij een gevaar vormt voor zichzelf of voor anderen, dan wel of hij in bezit is van een voorwerp waarmee hij zich aan de inverzekeringstelling zou kunnen onttrekken.

De politie kan ook lichaamsstoffen en vingerafdrukken bij hem afnemen. Met de juiste toestemming kan DNA worden afgenomen en geregistreerd. Als de betrokkene weigert zijn vingerafdrukken af te staan, kan hij daartoe worden gedwongen op bevel van de rechter. Het afstaan van DNA-materiaal mag echter niet worden afgedwongen.

iii. Verhoor:

De verdachte kan door de politie worden verhoord in verband met een strafbaar feit waarnaar een onderzoek is ingesteld. Tijdens het verhoor kan de politie alle vragen stellen die haar kunnen helpen informatie te verzamelen die als bewijsmateriaal kan dienen, hetzij belastend hetzij ontlastend. De verdachte kan vragen om tijdens het verhoor te worden bijgestaan door een advocaat van zijn keuze.

iv. Voorlopige hechtenis

In de Maltese wetgeving is bepaald dat een verdachte niet langer in hechtenis mag doorbrengen dan nodig is, en in geen geval langer dan 48 uur. In de tijd dat de verdachte zich in hechtenis bevindt, moet de politie bepalen of zij de verdachte onmiddellijk onder arrest voor een rechter brengt, dan wel vrijlaat omdat er geen redelijk vermoeden van schuld meer bestaat of omdat zij nader onderzoek wil verrichten alvorens te besluiten de zaak voor te leggen aan de rechter.

C. Wat zijn mijn rechten tijdens het onderzoek?

i. Kom ik in aanmerking voor een tolk en voor de vertaling van documenten?

Als u de taal van de politie of andere bevoegde instanties niet spreekt of verstaat, hebt u recht op gratis ondersteuning door een tolk.

De tolk kan u bijstaan tijdens uw onderhoud met uw advocaat en mag niet onthullen wat er tijdens dat onderhoud is besproken.

U hebt in ieder geval recht op vertaling van de relevante gedeeltes uit essentiële documenten, waaronder ieder door een rechter of magistraat uitgevaardigd bevel tot aanhouding of voorlopige hechtenis, iedere aanklacht of tenlastelegging en ieder vonnis. In sommige gevallen kunt u een mondelinge vertaling of een vertaalde samenvatting ontvangen.

ii. Heb ik recht op toegang tot informatie en tot het zaakdossier?

Wanneer u bent aangehouden en in hechtenis bent genomen, hebt u of heeft uw advocaat recht op toegang tot de essentiële documenten die nodig zijn om de aanhouding of hechtenis aan te vechten.

Als uw zaak voor de rechter wordt gebracht, hebt u of heeft uw advocaat recht op toegang tot materiële bewijsstukken die voor of tegen u spreken.

iii. Heb ik recht op toegang tot een advocaat en het recht een derde op de hoogte te stellen van mijn situatie?

Tijdens uw hechtenis hebt u recht op toegang tot een advocaat. Dat recht hebt u vanaf het moment dat u in hechtenis wordt genomen en vóór uw verhoor.

U hebt het recht een overzicht van advocaten en een overzicht van raadslieden te ontvangen en een van hen te kiezen om u bij te staan, of u kunt kiezen voor bijstand door een ambtshalve toegewezen advocaat. In laatstgenoemd geval is uw rechtsbijstand gratis.

Het is niet aan de politie u de naam te opperen van een advocaat op wie u tijdens uw aanhouding of hechtenis een beroep kunt doen.

U en uw advocaat hebben het recht uiterlijk één uur voor aanvang van het verhoor in kennis te worden gebracht van het vermeende strafbare feit waarover u wordt ondervraagd. Die informatie moet u ten minste één uur voor het begin van het verhoor ter beschikking worden gesteld.

Nadat u in hechtenis bent genomen, hebt u het recht bijeen te komen met uw advocaat en vertrouwelijk met hem te communiceren, ook voordat u door de politie wordt ondervraagd.

Uw advocaat kan bij uw verhoor aanwezig zijn en er actief aan deelnemen.

Tijdens het gehele verhoor moeten alle antwoorden en procedures in verband met de ondervraging van de verdachte of in verdenkinggestelde worden opgenomen met audiovisuele middelen, als dat mogelijk is volgens de functionaris die het verhoor afneemt; u hebt het recht na afloop van het verhoor een kopie van de opname te ontvangen.

U hebt het recht op de aanwezigheid van uw advocaat bij de volgende opsporingshandelingen of vormen van bewijsgaring:

zitting om de identiteit van verdachten vast te stellen;

confrontaties;

reconstructie van de plaats van het strafbare feit.

Als u uw recht op toegang tot een advocaat uitoefent, moet de vertrouwelijke aard van de communicatie met uw advocaat worden gerespecteerd.

Wanneer u wordt aangehouden, moet u worden gewezen op uw recht dat ten minste één persoon, zoals een ouder, docent of iemand anders van uw keuze, in kennis wordt gesteld van uw vrijheidsontneming.

In bepaalde bij wet bepaalde gevallen kan het recht een derde in kennis te stellen van uw detentie tijdelijk worden beperkt.

In die gevallen kan de politie u daarover informeren.

Als u buitenlander bent, kunt u de politie laten weten dat u wilt dat uw consulaat of ambassade op de hoogte wordt gebracht van uw detentie.

U kunt de politie ook laten weten dat u contact wilt opnemen met een medewerker van uw consulaat of ambassade.

iv. Heb ik recht op rechtsbijstand?

De politie zal u vragen door welke advocaat of adviseur u zich wilt laten bijstaan. Zij zal u ook vragen of u wilt worden bijgestaan door een ambtshalve toegewezen advocaat. Als u voor laatstgenoemde mogelijkheid kiest, is de u verleende rechtsbijstand gratis.

Bij uw aanhouding is het juridisch advies beperkt tot één uur voorafgaand aan het verhoor. U kunt vragen om telefonisch advies.

v. Wat belangrijk is te weten over de volgende punten:

a. Het vermoeden van onschuld

Niettegenstaande alle preventieve maatregelen die kunnen worden genomen in het belang van de rechtsbedeling, wordt iedere verdachte geacht onschuldig te zijn tot de rechtbank waarbij de zaak aanhangig is gemaakt, bij definitieve en onherroepelijke beslissing bepaalt dat hij schuldig is aan het strafbare feit.

b. Het zwijgrecht en het recht niet tegen zichzelf te getuigen

Wanneer u wordt ondervraagd door de politie of andere bevoegde instanties, hebt u het recht te zwijgen en niet tegen uzelf te getuigen.

U kunt uw advocaat vragen u daarin bij te staan.

c. De bewijslast

De bewijslast voor het aantonen van de schuld van de verdachte ligt bij de openbare aanklager, behalve in de specifieke gevallen waarin de verdachte of in verdenkinggestelde wettelijk verplicht is bepaalde feiten te bewijzen.

Als er redelijke twijfel over de schuldvraag bestaat, moet de verdachte daarvan steeds het voordeel worden gegeven, ook in het oordeel van de rechter over de vraag of de verdachte moet worden vrijgesproken.

De verdachte of in verdenkinggestelde kan de tegen hem aangevoerde bewijsmiddelen aanvechten. Indien de bewijsmiddelen betrekking hebben op getuigen, kan de verdachte die getuigen ondervragen of zijn eigen getuigen oproepen om hun verklaring te betwisten.

In het geval van bewijsstukken kan de verdachte of in verdenkinggestelde de getuige of de gerechtelijke deskundigen die de stukken hebben opgesteld, ondervragen, of zelf getuigen oproepen om die bewijsstukken aan te vechten. Het is de verdachte echter niet toegestaan zelf een deskundigenrapport te laten opstellen. Een deskundigenrapport kan alleen worden aangevochten door de gerechtelijk deskundige te ondervragen over zijn bevindingen of bevoegdheid.

Verder kan de verdachte of in verdenking gestelde getuigen oproepen en bewijsstukken overleggen om zijn verdediging te onderbouwen.

Voor procedures die voor de strafrechter plaatsvinden, geldt een wettelijke termijn die ingaat op het moment dat de verdachte de tenlastelegging ontvangt, en waarbinnen de verdachte moet aangeven welke getuigen hij tijdens het proces wil oproepen en welke andere bewijsmiddelen hij wil aanvoeren om zijn verdediging te onderbouwen. Die beperking is niet van toepassing op procedures die worden behandeld door de justitiële rechtbank (*Court of Magistrates*).

v. Welke speciale waarborgen zijn er voor kinderen?

Als de getuige of het slachtoffer van een vermeend strafbaar feit minderjarig is, is het bij de politie en de rechtbanken gebruikelijk dat minderjarigen voor zover mogelijk niet worden opgeroepen om voor de rechter te verschijnen; dat is echter niet altijd mogelijk. Gewoonlijk laat de rechter minderjarige getuigen hun verklaring afleggen via een videoconferentie. Een minderjarig slachtoffer wordt door de rechter (met ondersteuning door een kinderpsycholoog) per videoconferentie gehoord in een speciaal daarvoor bestemde ruimte die zich in het gerechtshuis bevindt, zodat de minderjarige en de verdachte niet samen in één ruimte zijn. Wettelijk zijn de rechtbanken, met name de jeugdrechtbank, bevoegd tot aanwijzing van een kinderadvocaat (hoofdstuk 602, artikel 25, en subsidiäre wetgeving 12.20) om de rechten van minderjarigen te verdedigen, ongeacht of zij slachtoffer of verdachte zijn. Dat blijkt ook duidelijk uit hoofdstuk 602 van de Maltese wetgeving, en zeker uit de kinderwet. Dat hoofdstuk vermeldt ook een ingerichte ruimte buiten het gerechtshuis, een zogeheten "kinderhuis", voor het verhoor van kwetsbare minderjarige slachtoffers, zowel door de magistraat als door een groep daartoe opgeleide deskundigen (de "onderzoekers voor kinderen").

vii. Welke speciale waarborgen zijn er voor kwetsbare verdachten?

In de eerste plaats wordt een aangehouden persoon onder "permanent toezicht" geplaatst als er wordt geoordeeld dat het gezien zijn psychologische en fysieke toestand of de aard van het strafbare feit nodig is hem tijdens het onderzoek in verzekering te stellen, waarbij omwille van zijn gezondheid de cel 24/7 wordt bewaakt door een politieambtenaar. Zoals bij alle verdachten of aangehouden personen het geval is, wordt aan de betrokkene die daarom vraagt, onmiddellijk medische bijstand verleend, inclusief het vervoer naar een kliniek of ziekenhuis, al naargelang de omstandigheden. Als een arts na onderzoek van de kwetsbare verdachte verklaart dat hij niet in een cel zou moeten worden vastgehouden, wordt de onderzoeksambtenaar daarvan onmiddellijk in kennis gesteld en worden dienovereenkomstig corrigerende maatregelen genomen (zoals vrijlating op borgtocht).

D. Welke wettelijke termijnen gelden er tijdens een onderzoek?

De wettelijke termijnen tijdens een onderzoek hangen voornamelijk af van de aard van het strafbare feit. Op alle strafbare feiten staat een in het wetboek van strafrecht bepaalde straf. Zo zijn in het bepaalde over verjaring in hoofdstuk 9, artikel 688, van de Maltese wetgeving de standaardcriteria vastgelegd voor de wettelijke termijnen waarbinnen een strafbaar feit kan worden onderzocht. Na het verstrijken van de betrokken termijn is de verjaring van toepassing en is het onderzoek door de politie verlopen. Daarbij moet worden opgemerkt dat overeenkomstig hoofdstuk 9, artikel 692, van de Maltese wetgeving de verjaringstermijn niet ingaat indien in het kader van een strafprocedure de identiteit van de vermeende dader niet bekend is en dit niet te wijten is aan een fout van de onderzoeksambtenaar. Een dergelijke situatie kan zich bijvoorbeeld voordoen in een moordzaak waarbij er wel een slachtoffer is, maar er geen aanwijzingen over de identiteit van de dader van de strafbare feiten zijn.

E. Wat zijn de voorbereidende fasen van het proces en met name de andere oplossingen dan voorlopige hechtenis en de mogelijkheid om terug te keren naar het land van herkomst (Europees surveillancebevel)?

Voordat de zaak voor de rechter kan worden gebracht, moeten de volgende voorbereidende werkzaamheden worden verricht:

oproeping van getuigen in de zaak;

in het geval van oproeping via een dagvaarding moet de openbare aanklager erop toezien dat de dagvaarding met de aan de verdachte ten laste gelegde feiten wordt betekend overeenkomstig de wettelijke voorschriften;

tenzij het om een strafbaar feit gaat dat het bureau van de procureur-generaal rechtstreeks aangaat, moet de openbare aanklager de zaak, en met name de tenlastelegging, met dit bureau bespreken, in het bijzonder in het geval van een complexe zaak;

in het geval van oproeping van een verdachte onder arrest moet de openbare aanklager de advocaat van de verdachte daarvan in kennis stellen en wordt de verdachte onder politiebegeleiding voor de rechter gebracht.

Andere oplossingen voor voorlopige hechtenis zijn onder meer gevallen waarin de betrokkene wordt gedagvaard, of waarin hij op borgtocht wordt vrijgelaten tot de onderzoeker zijn onderzoek heeft afgerond en de betrokkene wordt opgeroepen, hetzij onder arrest, hetzij via een dagvaarding.

Voor de mogelijkheid van terugkeer naar het land van herkomst zijn ad-hocprocedures vereist die onder de bevoegdheid van de procureur-generaal vallen. Die procedures zijn alleen van toepassing in specifieke gevallen, bijvoorbeeld een uitleveringsverzoek of een verzoek van een veroordeelde aan de bevoegde plaatselijke instanties en aan de autoriteiten van het land waar hij zijn verblijfplaats heeft, om zijn resterende gevangenisstraf in zijn eigen land te ondergaan.

Laatste update: 23/03/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

2 – Mijn rechten tijdens het proces

A. Waar vindt het proces plaats?

Het proces vindt plaats voor de rechtbanken in Valletta. Afhankelijk van de ernst van de u ten laste gelegde feiten vindt de procedure tegen u plaats voor de rechtbank van eerste aanleg (*Court of Magistrates*) als strafrechtbank wanneer het feit valt onder zijn bevoegdheid als strafrechtbank, of voor de rechtbank van eerste aanleg als onderzoeksrechtbank wanneer het feit niet valt onder zijn bevoegdheid als strafrechtbank.

Na voltooiing van het onderzoek voor de rechtbank van eerste aanleg als onderzoeksrechtbank wordt beslist of het strafbare feit zal worden beoordeeld door de rechtbank van eerste aanleg als strafrechtbank of door de strafrechtbank (*Criminal Court*), d.w.z. door een jury. In alle gevallen zal een vonnis worden gewezen waarbij de schuldig bevonden persoon ofwel wordt veroordeeld tot de toepasselijke straf ofwel wordt vrijgesproken.

B. Kan de aanklacht nog worden aangepast? Zo ja, wat is in dit verband mijn recht op informatie?

Ja, de aanklacht kan nog worden aangepast. Als de aanklacht wordt aangepast en de wijzigingen aanzienlijk zijn, wordt doorgaans een nieuwe aanklacht tegen u opgesteld en vindt een nieuw onderzoek plaats voor de rechtbank. De bewijsmiddelen worden dan opnieuw gepresenteerd, tenzij u ervan afziet.

C. Wat zijn mijn rechten tijdens mijn berechting?

Tijdens uw berechting hebt u het recht te worden bijgestaan door een advocaat van uw keuze en, als u zich die niet kunt veroorloven, door een ambtshalve toegewezen advocaat. U kunt er ook voor kiezen zelf uw verweer te voeren. Verder is het uw recht als onschuldig te worden beschouwd tot een rechter heeft vastgesteld dat u schuldig bent. U hebt het recht te worden bijgestaan door een tolk, getuigen à charge te ondervragen en uw eigen getuigen te bevragen. Voorts hebt u het recht ervoor te kiezen geen verklaring af te leggen in de tegen u aangespannen procedure.

i. Moet ik op de zitting aanwezig zijn? Onder welke voorwaarden is het mogelijk de zitting niet persoonlijk bij te wonen?

Ja, u moet altijd aanwezig zijn op de zittingen, aangezien in ons systeem verstekprocedures niet worden erkend. Als u niet aanwezig kunt zijn op de zitting omdat u ziek bent, elders moet zijn of er een andere reden voor hebt, moet u daartoe via uw advocaat een verzoek indienen bij de rechtbank.

ii. Kom ik in aanmerking voor een tolk en voor de vertaling van documenten?

Als de magistraat de door de getuige gesproken taal beheerst, kan hij de verklaring vertalen in de taal waarin de schriftelijke procedure wordt gevoerd; in alle andere gevallen of op uw verzoek wordt u een beëdigde tolk ter beschikking gesteld.

iii. Heb ik recht op een advocaat?

Tijdens de zitting hebt u het recht u op uw kosten te laten bijstaan door een advocaat van uw keuze, of gratis door een ambtshalve door de rechtbank toegewezen advocaat.

Als het u ontbreekt aan de financiële middelen om een advocaat van uw keuze te betalen, richt u uw verzoek om rechtsbijstand tot de rechter, die het in het zaakdossier opneemt, of tot de Maltese rechtsbijstanddiensten, die daarop namens u een verzoek om ondersteuning door een ambtshalve toe te wijzen advocaat indienen.

In summere procedures zal de rechter u naar aanleiding van uw verzoek ambtshalve de op die dag werkzame advocaat verplicht toewijzen.

In procedures voor bewijsgaring en/of strafprocedures kan het verzoek om bijstand van een ambtshalve toe te wijzen advocaat worden gericht aan de rechter, die het verzoek doorgeeft aan de rechtsbijstanddiensten, die op hun beurt een aantekening indienen met de vermelding welke advocaat u zal bijstaan. In de andere gevallen kunt u de rechtsbijstanddiensten vragen om namens u een verzoek in te dienen. Wijziging van een ambtshalve toegewezen advocaat is alleen mogelijk als er sprake is van een gerechtvaardigd beletsel.

iv. Welke andere procedurele rechten zou ik moeten kennen? (bv. verschijning van de verdachten voor de rechter)

U kunt uw eigen getuigen oproepen om voor de rechter te verschijnen. Iedereen die gezond van geest is, kan als getuige worden opgeroepen, tenzij er verzet wordt aangetekend tegen zijn bekwaamheid.

Zie voor meer informatie over de rechten van verdachten of in verdenking gestelden de artikelen 534A-534AG van het [wetboek van strafrecht, hoofdstuk 9 van de Maltese wetgeving](#). Naast al het voorgaande over iemands aanhouding of hechtenis in eender welk stadium van de strafprocedure moet elk document waarover de politie beschikt in verband met de zaak en dat essentieel is om de rechtmatigheid van de aanhouding of hechtenis effectief aan te vechten, ter beschikking worden gesteld van de aangehouden persoon of van zijn advocaat.

D. Mogelijke straffen

Als u schuldig wordt bevonden, kunnen de volgende straffen worden opgelegd:

gevangenisstraf;

celstraf;

verbod;

boete.

Als u wordt veroordeeld voor een overtreding, kunnen de volgende straffen worden opgelegd:

hechtenis;

boete;

berisping of waarschuwing.

Er kan ook een andere straf worden opgelegd, zoals reclasseringstoezicht, een voorwaardelijke straf of een taakstraf.

Laatste update: 23/03/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

3 – Mijn rechten na afloop van het proces

Kan ik tegen de beslissing van de rechtbank in beroep gaan?

Wanneer u schuldig bent bevonden, kunt u in elk geval in beroep gaan om uw veroordeling aan te vechten of om de aan uw veroordeling verbonden straf aan te vechten, tenzij die straf bij wet is vastgesteld. Een hoger beroep kan nooit leiden tot een zwaardere straf. Als verdachte kunt u ook in beroep gaan tegen de veroordeling door u te beroepen op een geestesstoornis. In bepaalde gevallen kan de rechter ook een nieuwe beoordeling van de zaak gelasten.

B. Welke andere mogelijkheden heb ik?

Na een veroordeling kunt u verzoeken om gratieverlening door de president. Gratieverlening is een bij artikel 93 van de Maltese grondwet geregeld, zeer krachtig discretionair instrument dat kan worden gebruikt door de uitvoerende macht van de staat, in het bijzonder de president van Malta. In het geval van gratieverlening door de president wordt de president via het kabinet gemachtigd om de bevoegdheden uit te oefenen die normaliter bij de rechterlijke macht berusten.

In het algemeen kunnen met een gratieverlening de gevolgen van een strafrechtelijke veroordeling worden weggenomen, bijvoorbeeld door de onmiddellijke vrijlating van een gevangene die een gevangenisstraf uitzit, te gelasten. Uit hoofde van artikel 93 van de grondwet kan de president de straf ook vervangen door een minder zware straf of andere maatregelen nemen naar aanleiding van een wetswijziging waarbij de desbetreffende straf is verlaagd.

C. Wat zijn de gevolgen in geval van een veroordeling?

De gevolgen van een strafrechtelijke veroordeling zijn dat een boete of gevangenisstraf wordt opgelegd, dat de antecedenten van de veroordeelde in het strafregister worden opgenomen en dat zijn reputatie schade lijdt.

i. Strafrechtregister

Ieder geval van veroordeling door de strafrechter wordt in het strafregister van de schuldig bevonden persoon opgenomen, tenzij:

de veroordeling een overtreding betreft;

de veroordeelde op het moment waarop het strafbare feit werd gepleegd, jonger dan 18 jaar was;

de president van Malta aan de veroordeelde gratie heeft verleend voor zijn veroordeling;

er uit hoofde van de reclasseringwet anders is beschikt;

de veroordeling een strafbaar feit betreft waarop een geldboete van ten hoogste 200 EUR staat, de boete is betaald en de betrokkene niet eerder is veroordeeld.

Nadat de termijn genoemd in de tweede bijlage bij de [verordening betreffende verklaringen omtrent het gedrag \(hoofdstuk 77\)](#) is verstreken, gerekend vanaf de datum waarop het vonnis is uitgesproken, wordt er geen veroordeling meer in het strafregister opgenomen.

De mogelijkheid dat een veroordeling niet in voornoemd strafregister wordt opgenomen, staat niet open voor recidivisten veroordeeld wegens diefstal, fraude, verkoop van of handel in geneesmiddelen in strijd met de verordening inzake gevaarlijke drugs of de verordening inzake medische en aanverwante beroepen, noch aan personen veroordeeld wegens strafbare feiten genoemd in bijlage III bij de verordening (zoals misdrijven tegen de veiligheid van de overheid), meened, valse getuigenis of andere feiten die een schending van het vertrouwen inhouden.

v. Uitvoering van de straf, overbrenging van gevangenen, opschorting van de uitvoering van de straf en andere straffen

Er zijn naast gevangenisstraffen en/of boetes nog andere mogelijke straffen, namelijk reclasseringstoezicht, voorwaardelijke straffen en taakstraffen.

Een buitenlander die in Malta tot een gevangenisstraf is veroordeeld, kan onder bepaalde omstandigheden zijn straf uitzitten in het land waar hij woont, overeenkomstig het [Europees Verdrag inzake de overbrenging van gevangenen \(ETS nr. 112\)](#) en [Kaderbesluit 2008/909/JBZ van de Raad](#), naargelang het geval.

Laatste update: 23/03/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Verdachten (in strafzaken) - Nederland

In de onderstaande informatiebladen wordt u geïnformeerd over wat er gebeurt als iemand verdacht of beschuldigd wordt van een misdrijf waarvoor hij/zij voor de rechter moet verschijnen. Voor informatie over verkeersovertredingen, waar meestal een vaste straf op staat (zoals een boete), zie [informatieblad 5](#).

Als u slachtoffer bent van een misdrijf, kunt u alle informatie over uw rechten [hier](#) vinden.

Samenvatting van het strafrechtproces

Hier volgt een samenvatting van de normale gang van zaken bij een strafvervolgning.

Het opsporingsonderzoek en de arrestatie

De politie kan na het ontstaan van een verdenking van een strafbaar feit onderzoek doen. De politie kan onder andere getuigen horen, goederen in beslag nemen, huizen doorzoeken en forensisch onderzoek verrichten. U kunt als verdachte worden gehoord. Tevens kunt u worden aangehouden en in hechtenis worden genomen.

Het voorarrest

Onder bepaalde omstandigheden kan de rechtbank beslissen dat u voorafgaand aan de rechtszaak in hechtenis moet worden genomen. De rechtmatigheid van het voortduren van deze detentie wordt door de rechtbank periodiek getoetst.

Het onderzoek voor de zitting

Als u vastzit, wordt aan u verteld waarvan u wordt verdacht. U of uw advocaat kan naar aanleiding van het voorlopige dossier voorafgaand aan het onderzoek ter terechtzitting onderzoek doen of de rechter-commissaris of de officier van justitie onderzoek laten doen. De officier van justitie kan ook onderzoek laten verrichten. Uw advocaat mag de rechter-commissaris altijd verzoeken onderzoek te verrichten in uw zaak, ook als u niet in voorarrest zit.

De behandeling ter terechtzitting (het proces)

Als het onderzoek is afgerond, wordt de zaak door een rechter behandeld. Op de terechtzitting wordt het dossier voorgedragen en met u besproken en kunnen getuigen worden gehoord.

De procedure na de terechtzitting

Na de behandeling ter terechtzitting (het proces) spreekt de rechtbank een vonnis uit. U en het Openbaar Ministerie kunnen hoger beroep instellen. Uw rechten tijdens het hoger beroep zullen niet in de onderstaande informatiebladen worden besproken, maar ze zijn nagenoeg gelijk aan de rechten zoals hier besproken.

Nadere gegevens over al deze stadia van strafvervolgning en over uw rechten vindt u in de onderstaande informatiebladen. Deze informatie komt niet in de plaats van juridisch advies en dient slechts ter voorlichting.

Jeugdrecht en terroristische misdrijven

Voor minderjarigen en verdachten van terroristische misdrijven gelden afwijkende regels. Wij raden u aan u hierover te laten informeren door een advocaat. Voor meer informatie over het vinden van een advocaat gaat u naar [informatieblad 1](#).

De rol van de Europese Commissie

Houd er rekening dat de Europese Commissie geen rol speelt bij strafrechtelijke vervolging in de lidstaten en u niet kan helpen als u een klacht heeft. In de onderstaande informatiebladen staat hoe en bij wie u een klacht kunt indienen.

Klik op de links hieronder voor de informatie die u nodig hebt

[1 – Juridisch advies inwinnen](#)

[2 – Mijn rechten voordat de zaak door de rechtbank wordt behandeld](#)

Aanhouding en ondervraging

Inverzekeringstelling door de politie

Voorgeleiding bij de rechter-commissaris

Detentie/voorlopige hechtenis

Het onderzoek voor de terechtzitting

[3 – Mijn rechten tijdens het proces](#)

[4 – Mijn rechten nadat de rechtbank uitspraak heeft gedaan](#)

[5 – Verkeersovertredingen](#)

Laatste update: 05/07/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

1 - Juridisch advies inwinnen

Het is heel belangrijk dat u onafhankelijk juridisch advies inwint wanneer u op de een of andere manier betrokken raakt bij een strafrechtproces. In de informatiebladen staat wanneer en onder welke omstandigheden u recht hebt op bijstand van een advocaat. Er staat ook in wat een advocaat voor u doet. In dit algemene informatieblad staat hoe u een advocaat kunt vinden en wie de kosten van de advocaat voor zijn rekening neemt als u ze zelf niet kunt betalen.

Hoe vindt u een advocaat en hoe is de betaling geregeld?

In veel gevallen is rechtsbijstand door een advocaat gratis, maar soms moet u de 'eigen bijdrage' betalen. U bent een eigen bijdrage verschuldigd als u niet in voorlopige hechtenis (in bewaring) wordt gesteld. Als u bent uitgenodigd voor een verhoor kunt u via de website van de [Nederlandse Orde van Advocaten](#) of [Het Juridisch Loket](#) contact opnemen met een gespecialiseerde advocaat. De kosten daarvoor komen in principe voor uw eigen rekening.

Als u bent aangehouden op verdenking van een misdrijf, dan hebt u voorafgaand aan uw verhoor recht op gratis rechtsbijstand door een advocaat. De politie moet dit aan u meedelen. De politie kan een advocaat naar uw keuze oproepen of u krijgt een onafhankelijke advocaat toegewezen.

Als u geen gebruik hebt gemaakt van uw recht op rechtsbijstand vóór uw eerste verhoor, wordt u een advocaat toegewezen nadat u in verzekering bent gesteld. Ook hier kunt u een voorkeursadvocaat opgeven, die u voor de duur van de in verzekeringstelling gratis zal bijstaan, tenzij deze advocaat niet deelneemt aan de zogenoemde piketregeling.

Als u in vrijheid bent gesteld

Als u na of bij uw invrijheidstelling een dagvaarding ontvangt, is het raadzaam contact op te nemen met de advocaat die u op het politiebureau heeft bezocht.

Als u bij de politie niet bent bezocht door een advocaat of als u niet tevreden bent over deze advocaat, kunt u via de [Nederlandse Orde van Advocaten](#) een andere advocaat vinden. U kunt ook contact opnemen met [Het Juridisch Loket](#).

U kunt een vergoeding krijgen voor de kosten van juridisch advies en bijstand bij een strafrechtelijke procedure. Indien u de kosten voor een advocaat niet kunt betalen, kunt u onder bepaalde voorwaarden in aanmerking komen voor gesubsidieerde rechtsbijstand. In het geval u recht heeft op gesubsidieerde rechtsbijstand betaalt u alleen de 'eigen bijdrage'. De hoogte van de eigen bijdrage is afhankelijk van uw inkomen. Voor nadere informatie over gesubsidieerde rechtsbijstand kunt u terecht bij de [Raad voor Rechtsbijstand](#).

Als u in bewaring bent gesteld (voorlopige hechtenis)

Als u in bewaring bent gesteld, hebt u recht op gesubsidieerde rechtsbijstand. De advocaat die u tijdens de in verzekeringstelling heeft bijgestaan, wordt in principe aan u toegewezen. Deze advocaat zal u gedurende de gehele procedure gratis bijstaan, ongeacht uw inkomen. Als u tijdens uw detentie een dagvaarding voor een andere zaak ontvangt, hebt u ook recht op gesubsidieerde rechtsbijstand. Tevens verdient de vermelding dat u te allen tijde van advocaat mag wisselen.

Sinds 1 maart 2017 moet u de kosten voor deze gesubsidieerde rechtsbijstand in sommige gevallen achteraf zelf betalen. Dit kan alleen als de uitspraak van de rechter definitief is (dit heet een onherroepelijke veroordeling). In dat geval toetst de Raad voor Rechtsbijstand uw inkomen. Is uw inkomen hoger dan toegestaan, dan moet u de kosten voor gesubsidieerde rechtsbijstand, in beginsel, zelf betalen.

Laatste update: 05/07/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

2 – Mijn rechten voordat de zaak door de rechtbank wordt behandeld

De politie kan onderzoek verrichten naar aanleiding van de aangifte van een slachtoffer of omdat bewijsmiddelen zijn aangetroffen waaruit kan worden vermoed dat een strafbaar feit heeft plaatsgevonden. Ook is het mogelijk dat de politie iemand op heterdaad aanhoudt.

Uit welke fasen bestaat een strafrechtelijk onderzoek (opsporingsonderzoek)?

Ondervraging

De politie kan u op het politiebureau uitnodigen om een verklaring af te leggen. Ook kan de politie u op uw werk of thuis bezoeken om vragen te stellen. Het doel van de ondervraging is om u te confronteren met onderzoeksgegevens en om uit te zoeken of er voldoende bewijs is dat u betrokken bent geweest bij een strafbaar feit.

Aanhouding en in verzekeringstelling

Als de officier van justitie (openbare aanklager) vindt dat er voldoende verdenking is dat u een strafbaar feit hebt gepleegd, kan hij u laten aanhouden (arresteren). Als daarvoor genoeg gronden bestaan, kan hij u ook gedurende enkele dagen op het politiebureau vasthouden voor onderzoek. Dit gebeurt om te kunnen vaststellen of u kunt worden vervolgd.

Voorgeleiding bij de rechter-commissaris en voorlopige hechtenis

Als de officier van justitie vindt dat er voldoende bewijs bestaat dat u een strafbaar feit hebt gepleegd en er redenen zijn om u langer vast te houden, toetst een rechter of er voldoende verdenking bestaat. Deze rechter beslist vervolgens of u in voorlopige hechtenis moet blijven.

Voordat de zaak door de rechtbank wordt behandeld

Voordat de zaak door de rechtbank wordt behandeld, moet de officier van justitie bewijs tegen u verzamelen. De officier moet namelijk wettig en overtuigend kunnen bewijzen dat u een strafbaar feit hebt gepleegd. Voordat de zaak door de rechtbank wordt behandeld, kan uw advocaat de rechter-commissaris en de officier van justitie verzoeken nader onderzoek te verrichten. Het is mogelijk dat er meerdere zittingen zijn, voordat de zaak inhoudelijk door de rechtbank wordt behandeld.

Mijn rechten tijdens het onderzoek

Klik op de onderstaande links voor meer informatie over uw rechten in de verschillende fasen van het onderzoek.

[Aanhouding en ondervraging \(1\)](#)

[In verzekeringstelling \(2\)](#)

[Voorgeleiding bij de rechter-commissaris \(3\)](#)

[Detentie/voorlopige hechtenis \(4\)](#)

[Het onderzoek vóór de aanvang van de inhoudelijke behandeling \(5\)](#)

Aanhouding en ondervraging (1)

Het doel van deze fase

Als u op heterdaad wordt betrapt, mag iedereen u aanhouden. Ook gewone burgers mogen u dan aanhouden. Buiten heterdaad is aanhouding alleen mogelijk door de politie (op machtiging van de officier van justitie). De politie mag bij de aanhouding licht geweld toepassen. U kunt worden aangehouden om de politie in staat te stellen te onderzoeken of u betrokken bent bij een strafbaar feit of om uw identiteit vast te stellen.

De politie mag u maximaal negen uur vasthouden voor voorlopige hechtenisfeiten en maximaal zes uur bij niet voorlopige hechtenisfeiten. De tijd tussen 00:00 middernacht en 09:00 uur 's ochtends wordt hierbij niet meegerekend. Het kan dus gebeuren dat u ook 's nachts op het politiebureau moet blijven.

Wat wordt mij verteld over wat er gebeurt?

De politie zal u bij uw aanhouding vertellen waarvan u wordt verdacht. De politie moet u op uw zwijgrecht wijzen en u vertellen dat u recht hebt op een advocaat. U of uw advocaat heeft op dat moment nog geen recht op inzage in het volledige dossier.

Wordt er voor een tolk gezorgd als ik de taal niet spreek?

Als u geen Nederlands spreekt of begrijpt, moet u dat de politie laten weten. De politie zal dan een tolk inschakelen voor het verhoor. U hoeft daar niet voor te betalen. De tolk vertaalt het hele verhoor. U hebt ook recht op gratis bijstand van een tolk tijdens de gesprekken met uw advocaat.

In welk stadium kan ik met een advocaat spreken?

Nadat u bent aangehouden, hebt u het recht om voorafgaand aan het eerste verhoor kosteloos met een advocaat te overleggen. U kunt van dat recht afstand doen. Als u bijgestaan wilt worden door een door u uitgekozen advocaat, dan moet u diens naam aan de politie kenbaar maken. Als het niet mogelijk is deze advocaat te bereiken of als u geen eigen advocaat hebt, wordt u tijdelijk een advocaat toegewezen.

Als u op uitnodiging van de politie uit vrije wil op het politiebureau bent verschenen, hebt u in principe niet het recht om met een advocaat op het politiebureau te overleggen. U kunt natuurlijk wel vóór die tijd een advocaat raadplegen.

Gaat men mij om informatie vragen? Moet ik informatie verstrekken?

De politie zal u om informatie vragen over het strafbare feit. U bent niet verplicht antwoord te geven. De politie moet u dat ook vertellen; u hebt het recht te zwijgen.

Wat gebeurt er als ik iets zeg dat belastend is voor mij?

Als u iets zegt dat belastend voor u kan zijn, dan kan dit in principe tegen u worden gebruikt in de strafzaak. Ook het vertellen van een leugen kan als bewijs dienen, maar liegen is niet strafbaar.

Mag ik een dokter raadplegen als dat nodig is?

Als u ziek of gewond bent, mag u als dat nodig is een arts raadplegen. U moet zeggen als u medicijnen gebruikt, zodat er rekening mee kan worden gehouden.

Mag ik contact opnemen met de ambassade van mijn land?

Zodra u bent aangehouden, hebt u het recht contact op te nemen met de ambassade.

Wordt mij gevraagd vingerafdrukken, DNA-monsters (haar, speeksel) of ander lichaamsvocht af te staan?

De politie kan u vragen lichaamsvocht af te staan. U bent niet verplicht om daaraan mee te werken. De officier van justitie kan een bevel uitvaardigen. In dat geval bent u verplicht om mee te werken. Als u niet meewerkt, mag de politie geweld gebruiken.

Kan ik gefouilleerd worden?

In bepaalde omstandigheden kan de officier van justitie bepalen dat u onderzoek aan of in uw lichaam moet ondergaan. Dit onderzoek vindt plaats in een gesloten ruimte en wordt uitgevoerd door iemand van hetzelfde geslacht. Onderzoek in het lichaam wordt uitgevoerd door een arts.

Mogen mijn huis, zaak, auto enz. worden doorzocht?

De politie kan u toestemming vragen om uw huis, zaak of auto te doorzoeken. U bent niet verplicht om de politie daarvoor toestemming te geven. De politie kan met een machtiging van de officier van justitie of de rechter-commissaris een doorzoeking verrichten. Als u daar niet aan meewerkt, mag de politie de woning binnendringen.

Inverzekeringstelling (2)

Het doel van deze fase

Na de aanhouding en het eerste verhoor beslist de officier van justitie of het nodig is om u langer vast te houden. Wanneer hij dit nodig acht en er een redelijk zware verdenking tegen u bestaat, dan kan hij u in verzekering stellen. Een inverzekeringstelling duurt drie dagen en kan in uitzonderlijke gevallen met nog eens drie dagen worden verlengd.

Wat wordt mij verteld over wat er gebeurt?

Wanneer u in verzekering wordt gesteld, zal de politie u op uw rechten wijzen en u informeren over het verdere verloop. De politie zal u vertellen dat u niet verplicht bent vragen te beantwoorden. Nadat u in verzekering bent gesteld, wordt u een advocaat toegewezen. De advocaat zal u informeren over uw rechten en plichten tijdens de inverzekeringstelling. U en uw advocaat hebben geen recht op inzage in het dossier. Wel zal de politie u tijdens de verhoren confronteren met bewijsmiddelen en delen van verklaringen voorhouden.

Wordt er voor een tolk gezorgd als ik de taal niet spreek?

Als u geen Nederlands spreekt of begrijpt, moet u dat de politie laten weten. De politie zal dan een tolk inschakelen voor het verhoor. U hoeft daar niet voor te betalen. U hebt ook recht op gratis bijstand van een tolk tijdens de gesprekken met uw advocaat.

In welk stadium kan ik met een advocaat spreken?

Nadat u in verzekering bent gesteld, krijgt u voor de duur van de inverzekeringstelling gratis een advocaat. Als u bijgestaan wilt worden door een door u uitgekozen advocaat, dan moet u zijn/haar naam aan de politie kenbaar maken. Als het niet mogelijk is deze advocaat te bereiken of als u geen advocaat hebt, wordt u een advocaat toegewezen.

Gaat men mij om informatie vragen? Moet ik informatie verstrekken?

De politie zal u om informatie vragen over het strafbare feit. U bent niet verplicht antwoord te geven. De politie moet u dat ook vertellen; u hebt het recht te zwijgen.

Wat gebeurt er als ik iets zeg dat belastend is voor mij?

Als u iets zegt dat belastend voor u kan zijn, dan kan dit in principe tegen u worden gebruikt. Ook het vertellen van een leugen kan als bewijs dienen, maar liegen is niet strafbaar.

Mag ik contact opnemen met familie of vrienden?

Tijdens de inverzekeringstelling hebt u niet het recht om zelf contact op te nemen met familie of vrienden. U kunt de politie natuurlijk wel vragen om contact met ze op te nemen. U kunt dat ook aan uw advocaat vragen. Soms kan de officier van justitie in verband met het onderzoek bepalen dat ook uw advocaat niet met uw vrienden of familie over de zaak mag spreken.

Mag ik een dokter raadplegen als dat nodig is?

Als u ziek of gewond bent, mag u als dat nodig is een arts raadplegen. U moet zeggen als u medicijnen gebruikt, zodat er rekening mee kan worden gehouden.

Word ik in bewaring gehouden of in vrijheid gesteld?

Voordat de termijn van de inverzekeringstelling is verstreken, bepaalt de rechter-commissaris of u nog langer vastgehouden moet worden.

Wordt mij gevraagd vingerafdrukken, DNA-monsters (haar, speeksel) of ander lichaamsvocht af te staan?

De politie kan u vragen lichaamsvocht af te staan. U bent niet verplicht om daaraan mee te werken. De officier van justitie kan een bevel uitvaardigen. In dat geval bent u verplicht om mee te werken. Als u niet meewerkt, mag de politie geweld gebruiken.

Mogen mijn huis, zaak, auto enz. worden doorzocht?

De politie kan u toestemming vragen om uw huis, zaak of auto te doorzoeken. U bent niet verplicht om daarvoor toestemming te geven. De politie kan met een machtiging van de officier van justitie of de rechter-commissaris een doorzoeking verrichten. Als u daar niet aan meewerkt, mag de politie de woning, zaak of auto binnendringen.

Voorgeleiding bij de rechter-commissaris (3)

Het doel van deze fase

De rechter-commissaris controleert of uw aanhouding en inverzekeringstelling rechtmatig zijn geweest. Tevens kan hij op verzoek van de officier van justitie bepalen dat u nog twee weken langer wordt vastgehouden (in bewaring gesteld).

Wat wordt mij verteld over wat er gebeurt?

Wanneer u aan de rechter-commissaris wordt voorgeleid, krijgt u te horen waarvan u wordt verdacht en waarom men u nog langer vasthoudt. Men zal u ook vertellen dat u niet verplicht bent vragen te beantwoorden.

Wordt er voor een tolk gezorgd als ik de taal niet spreek?

U wordt tijdens het verhoor bij de rechter-commissaris gratis door een tolk bijgestaan.

In welk stadium kan ik met een advocaat spreken?

Tijdens de voorgeleiding bij de rechter-commissaris wordt u door een advocaat bijgestaan. Dit is de advocaat die u ook tijdens de inverzekeringstelling heeft bijgestaan. Als de rechter-commissaris bepaalt dat u in bewaring moet worden gesteld, dan wordt deze advocaat kosteloos en voor de gehele verdere procedure aan u toegewezen.

Gaat men mij om informatie vragen? Moet ik informatie verstrekken?

De rechter-commissaris zal u verhoren op basis van het strafbare feit waarvan u wordt verdacht. U bent niet verplicht zijn/haar vragen te beantwoorden en hij/zij moet u dat vertellen.

Wat gebeurt er als ik iets zeg dat belastend is voor mij?

Als u iets zegt dat belastend voor u kan zijn, dan kan dit in principe tegen u worden gebruikt. Ook het vertellen van een leugen kan als bewijs dienen, maar liegen is niet strafbaar.

Word ik vastgehouden of in vrijheid gesteld?

De rechter-commissaris beslist of de verdenking ernstig genoeg is en of er redenen zijn om u twee weken langer vast te houden (in bewaring te stellen). Na het verstrijken van deze termijn kan de officier van justitie de rechtbank verzoeken u nog langer vast te houden.

Kan ik beroep instellen?

U kunt tegen de beslissing van de rechter-commissaris over de rechtmatigheid van het optreden door de politie en de voortdrijving van de hechtenis geen hoger beroep instellen.

Krijg ik gegevens over de personen die tegen mij zullen getuigen?

Bij de voorgeleiding voor de rechter-commissaris ontvangt uw advocaat het voorlopige dossier. Hierin staan de desbetreffende getuigenverklaringen. U wordt in principe niet op de hoogte gesteld van anderen die de politie nog wil benaderen. Uiteraard wordt u vóór de inhoudelijke behandeling op de hoogte gesteld van alle relevante getuigenverklaringen.

Krijg ik informatie over ander voor mij belastend bewijsmateriaal?

Bij de voorgeleiding voor de rechter-commissaris ontvangt uw advocaat het voorlopig dossier. Hierin staat al het ter zake doende bewijsmateriaal. De rechter-commissaris beschikt over hetzelfde dossier, dat de basis vormt voor de beslissingen die hij/zij neemt.

Detentie/voorlopige hechtenis (4)

Het doel van deze fase

De rechtbank kan op verzoek van de officier van justitie bevelen dat u gedetineerd blijft totdat het proces begint, indien zij van mening is dat er een voldoende ernstige verdenking tegen u bestaat en dat:

er gevaar voor herhaling bestaat;

u het onderzoek zou kunnen dwarsbomen;

er sprake is van vluchtgevaar (gevaar dat u zich aan de vervolging zou kunnen onttrekken, omdat u geen vaste woon- of verblijfplaats in Nederland hebt);

u van zo'n ernstig feit wordt verdacht, dat het onacceptabel zou zijn u in vrijheid te stellen (vrees voor maatschappelijke veiligheid).

Wat wordt mij verteld over wat er gebeurt?

Bij de behandeling van het verzoek tot voortdrijving van de voorlopige hechtenis krijgt u te horen hoe lang de officier van justitie u gevangen wil laten houden. U en uw advocaat hebben het recht om hierop te reageren. De rechtbank zal een oordeel uitspreken, nadat u en de officier van justitie over het verzoek zijn gehoord.

Wordt er voor een tolk gezorgd als ik de taal niet spreek?

Als u de Nederlandse taal niet spreekt of verstaat, wordt u tijdens de zitting kosteloos door een tolk bijgestaan.

In welk stadium kan ik met een advocaat spreken?

Als u vastzit, hebt u een advocaat toegewezen gekregen voor de hele procedure. Deze advocaat bereidt de zaak voor en staat u bij tijdens de hoorzittingen en het proces. Hij/zij kan u bezoeken in het huis van bewaring.

Mag ik contact opnemen met familie of vrienden?

In het huis van bewaring kunt u in principe contact opnemen met familie of vrienden en bezoek ontvangen. In bijzondere gevallen kan de officier van justitie echter bepalen dat u gedurende een bepaalde periode geen contact met anderen mag hebben, behalve met uw advocaat. Uw advocaat kan tegen deze beslissing bezwaar indienen bij de rechtbank.

Wordt informatie over mijn strafblad opgevraagd?

Er wordt informatie over uw strafblad opgevraagd. Als u in Nederland al eerder bent veroordeeld voor het plegen van een strafbaar feit, kan dat een reden zijn u langer vast te houden, omdat er gevaar bestaat voor herhaling.

Word ik vastgehouden of in vrijheid gesteld?

De rechter-commissaris kan bij de voorgeleiding beslissen dat u 14 dagen in bewaring gesteld moet worden. Als de officier vindt dat u langer vast moet blijven zitten, kan hij/zij hiertoe een verzoek bij de rechtbank indienen. De rechtbank zal vervolgens oordelen of u langer vast moet blijven zitten voor maximaal 90 dagen (gevangenhouding). Voordat deze periode is verstreken, moet de zaak voor de rechter worden gebracht. Uw hechtenis loopt dan door, tenzij de rechtbank u op verzoek van uw advocaat of de officier van justitie of ambtshalve in vrijheid stelt. Als het onderzoek nog niet is afgerond, wordt de zaak elke drie maanden voor de rechter gebracht.

De rechtbank kan beslissen dat uw persoonlijke omstandigheden zwaarder wegen dan de voortdrijving van uw hechtenis. U kunt de rechtbank altijd verzoeken de hechtenis op grond van uw persoonlijke omstandigheden te schorsen.

Als het aannemelijk is dat u geen langere straf opgelegd zult krijgen dan de duur van uw voorarrest (inverzekeringstelling, bewaring en gevangenhouding), moet de rechtbank u in vrijheid stellen.

Kan ik beroep instellen?

Tegen de beslissing van de rechtbank om u langer vast te houden, kunt u eenmaal hoger beroep instellen.

Kan ik naar mijn eigen land teruggestuurd worden?

Als u uit een van de lidstaten van de Europese Unie komt en de rechtbank oordeelt dat u niet langer in detentie hoeft te verblijven, kan de Nederlandse Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) in uitzonderlijke gevallen beslissen u gedwongen uit te zetten naar uw land van herkomst. U wordt dan in vreemdelingenbewaring genomen. U krijgt dan gratis bijstand van een advocaat.

Het onderzoek vóór de aanvang van de inhoudelijke behandeling (5)

Het doel van deze fase

Gedurende het onderzoek voorafgaand aan de zitting probeert de politie een duidelijk beeld te krijgen van wat er precies is gebeurd. Dit voorbereidend onderzoek wordt door de politie (eventueel met hulp van deskundigen) uitgevoerd onder toezicht van de officier van justitie.

Vanaf het moment dat u voor de rechter-commissaris bent verschenen, hebt u ook zelf het recht om een onderzoek aan te vragen. Aan het eind van het onderzoek moet het duidelijk zijn of er genoeg bewijs is om de zaak voor de rechter te brengen.

Ik kom uit een ander land. Moet ik aanwezig zijn tijdens het onderzoek?

Als u in vrijheid bent gesteld, hoeft u in principe niet in Nederland te blijven voor het onderzoek. De rechtbank kan u wel als voorwaarde bij zo'n schorsing van de voorlopige hechtenis opleggen dat u beschikbaar moet blijven voor het onderzoek. In dat geval moet u aan alle oproepen om te verschijnen gehoor geven.

Mag ik het land verlaten tijdens het onderzoek?

U mag Nederland tijdens het onderzoek verlaten (met de hierboven vermelde uitzondering).

Kan de tenlastelegging vóór de terechtzitting gewijzigd worden?

Wanneer u voor de eerste keer voor de rechter-commissaris geleid wordt, krijgt u te horen van welk strafbaar feit u wordt verdacht. De officier van justitie kan naar aanleiding van het onderzoek de tenlastelegging zelfs tot op de zitting wijzigen.

Krijg ik informatie over voor mij belastend bewijsmateriaal en de personen die tegen mij getuigen?

Bij de voorgeleiding bij de rechter-commissaris ontvangt uw advocaat het voorlopige dossier met daarin de onderzoeksresultaten. Als het onderzoek nog loopt, zal de officier van justitie uw advocaat op de hoogte stellen van eventuele latere onderzoeksresultaten.

Uw advocaat kan op grond van dit dossier de rechter-commissaris of de officier van justitie verzoeken nader onderzoek te verrichten, waaronder het horen van getuigen en het verrichten van deskundigenonderzoek. U hebt geen recht op informatie over de vraag welke getuigen nog door de politie worden gehoord.

Als u niet bent voorgeleid bij de rechter-commissaris, ontvangt u tijdens het politieonderzoek geen informatie over het onderzoek.

Als u een dagvaarding hebt ontvangen, moet u uw advocaat daarvan op de hoogte stellen. Hij of zij kan dan een verzoek indienen bij de rechtbank om het einddossier te ontvangen. Naar aanleiding van dat dossier kan uw advocaat op de zitting de rechtbank verzoeken om onderzoek te laten verrichten, waaronder het horen van getuigen of het opstellen van een deskundigenrapport. De rechtbank zal getuigen meestal niet tijdens de zitting horen, maar hen laten verhoren door de rechter-commissaris. De rechter-commissaris kan vervolgens ook aanvullend onderzoek verrichten.

Gerelateerde links

[Wetboek van Strafvordering](#)

[Wetboek van Strafrecht](#)

Laatste update: 05/07/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

3 - Mijn rechten tijdens het proces

Waar wordt het proces gevoerd?

In de dagvaarding staat welke rechter uw zaak behandelt. In eenvoudige zaken wordt rechtgesproken door één rechter, de zogenaamde politierechter. Ingewikkelde zaken worden door drie rechters behandeld. Dit wordt de meervoudige kamer genoemd. In Nederland bestaat geen juryrechtspraak. De behandeling is openbaar. In bijzondere gevallen kan de rechtbank besluiten dat er geen publiek aanwezig mag zijn.

Kan de tenlastelegging tijdens het proces gewijzigd worden?

De officier van justitie kan de tenlastelegging altijd wijzigen, ook als de inhoudelijke behandeling van de zaak al is begonnen. Als dit gebeurt, hebt u het recht daarover uw mening te geven. In de meeste gevallen wijst de rechtbank een verzoek tot het wijzigen van de tenlastelegging toe. Wijziging van de tenlastelegging is in principe toegestaan, zolang het om hetzelfde feit blijft gaan.

Wat zijn mijn rechten tijdens het proces?

U hebt het recht de rechtszaak bij te wonen. U hoeft echter niet te verschijnen. Als de rechtbank het belangrijk vindt dat u aanwezig bent, kunt u bevel krijgen om te verschijnen. Als u zelf niet naar de rechtszitting gaat, kunt u zich door een advocaat laten vertegenwoordigen. U moet uw advocaat machtigen om namens u het woord te voeren. In dat geval heeft de advocaat dezelfde rechten als u en verloopt de behandeling op dezelfde manier als wanneer u zelf aanwezig zou zijn. De rechtbank neemt aan dat u alles wat uw advocaat aanvoert, hebt goedgekeurd.

Als u geen Nederlands spreekt en dus niet begrijpt wat er in de rechtszaal gebeurt, roept de rechtbank een tolk op. U hebt ook recht op een advocaat. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar [informatieblad 1](#).

Tijdens de zitting kunnen de rechter(s) en de officier van justitie u vragen stellen. U bent niet verplicht antwoord te geven. De rechter zal u dat aan het begin van de zitting vertellen. Als u tijdens de zitting een of meer strafbare feiten bekent, wordt het verloop van de zitting niet anders. Zo'n bekentenis kan als bewijs tegen u worden gebruikt. Liegen is niet strafbaar, maar als u liegt kan dat als bewijs tegen u worden gebruikt.

Aan het einde van de zitting hebt u recht op het laatste woord. U hoeft van dat recht geen gebruik te maken.

Welke rechten heb ik met betrekking tot het bewijs dat tegen mij wordt aangevoerd?

U hebt het recht al het bewijs dat tegen u wordt ingebracht aan te vechten. U kunt dat doen door zelf getuigen mee te brengen of de officier van justitie te vragen hen op te roepen. U mag zelf ontlastend bewijs inbrengen, bijvoorbeeld door stukken te overleggen die uw onschuld staven. U kunt bewijsmateriaal presenteren dat u zelf verzameld hebt of dat u hebt laten verzamelen, bijvoorbeeld door een privédetective.

Wordt er rekening gehouden met mijn strafblad?

Als u in Nederland een strafblad hebt, kan de rechter daar bij het bepalen van de strafmaat rekening mee houden. Als u in Nederland al eerder een voorwaardelijke straf opgelegd hebt gekregen, kan de rechter die straf ten uitvoer leggen.

Wat gebeurt er aan het eind van het proces?

De rechtbank doet uitspraak binnen twee weken nadat de (laatste) zitting gesloten is. Wordt uw zaak behandeld door de politierechter? Dan volgt de uitspraak meestal direct na afloop van de zitting. U kunt worden veroordeeld of vrijgesproken. In bijzondere gevallen kan de rechtbank oordelen dat u een strafbaar feit hebt begaan, maar dat u niet strafbaar bent (en dat u niet verder vervolgd zult worden).

Als de rechter u vrijspreekt, kunt u schadevergoeding vragen voor de ondergane hechtenis, advocatenkosten en andere kosten. U kunt dit alleen doen als u van alle ten laste gelegde feiten bent vrijgesproken.

Wat zijn de mogelijke uitkomsten van de rechtszaak?

De rechtbank kan verschillende straffen of maatregelen opleggen, of een combinatie daarvan. Nederland kent geen minimumstraffen, maar wel maximumstraffen. In uitzonderlijke omstandigheden kan de rechtbank bepalen dat u geen straf verdient, waarna een schuldigverklaring zonder strafoplegging wordt uitgesproken.

De belangrijkste straffen zijn:

Gevangenisstraf – u wordt van uw vrijheid beroofd;

taakstraf – een taakstraf kan bestaan uit een werkstraf (verrichten van onbetaalde arbeid), een leerstraf (het volgen van een leerproject) of een combinatie daarvan. De leerstraf bestaat alleen voor de jeugd. Als u de taakstraf niet verricht, moet u alsnog naar de gevangenis. Een taakstraf wordt in principe alleen opgelegd als u voor lange tijd in Nederland verblijft;

geldboete – betaling van een geldbedrag aan de Nederlandse staat;

verbeurdverklaring – als zaken in beslag zijn genomen, kan de rechtbank gelasten dat ze worden verkocht of vernietigd.

De rechtbank kan bepalen dat een straf geheel of gedeeltelijk voorwaardelijk wordt opgelegd. Als u zich niet aan de voorwaarden daarvoor houdt, kan de straf later alsnog ten uitvoer worden gelegd.

De belangrijkste maatregelen zijn:

ontneming wederrechtelijk verkregen voordeel – als u door het plegen van een strafbaar feit geld hebt verdiend, kan de rechtbank bepalen dat u dit geld moet terugbetalen aan de Nederlandse staat;

onttrekking aan het verkeer van voorwerpen – als gevaarlijke of schadelijke voorwerpen in beslag zijn genomen, kan de rechtbank bepalen dat deze worden vernietigd;

tbs/plaatsing in een psychiatrisch ziekenhuis – het kan zijn dat de rechtbank van oordeel is dat tijdens het begaan van het feit bij u sprake was van een gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke stoornis van uw geestvermogens. In zo'n geval kan de rechtbank bepalen dat u moet worden behandeld en kunt u geplaatst worden in een psychiatrisch ziekenhuis of tbs-kliniek. In dat laatste geval kan de rechtbank u dwangverpleging opleggen.

Welke rol speelt het slachtoffer in het proces?

Het slachtoffer heeft het recht op informatie over het strafproces. Ook heeft het slachtoffer het recht om stukken van het dossier van de strafzaak in te zien. Het slachtoffer kan een schadeclaim tegen u indienen en mag het strafproces bijwonen. Het slachtoffer mag tijdens de zitting het woord voeren (sprekrecht). Het slachtoffer kan zich ook te allen tijde laten bijstaan door een advocaat. Als u wordt veroordeeld, kan de rechtbank bepalen dat u het slachtoffer een schadevergoeding moet betalen.

Gerelateerde links

[Wetboek van Strafvordering](#)

[Wetboek van Strafrecht](#)

[Informatie van het Openbaar Ministerie voor slachtoffers](#)

[Informatie van het Openbaar Ministerie aan verdachten](#)

Laatste update: 05/07/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

4 - Mijn rechten nadat de rechtbank uitspraak heeft gedaan

Kan ik beroep instellen?

Als u veroordeeld bent voor een misdrijf, kunt u altijd in hoger beroep. Als u veroordeeld bent voor een overtreding, kunt u alleen in hoger beroep wanneer u bent veroordeeld tot een geldboete van minimaal 50 euro of een andere straf of maatregel. Als de rechtbank u heeft veroordeeld, kunt u binnen 14 dagen beroep instellen bij het gerechtshof. U stelt beroep in bij de griffie van de rechtbank die uw zaak heeft behandeld. U kunt uw advocaat ook vragen om dat voor u te doen. Aan het instellen van beroep zijn geen kosten verbonden. Als u niet binnen 14 dagen hoger beroep instelt, wordt het vonnis van de rechtbank onherroepelijk (definitief).

Het is ook mogelijk dat de officier van justitie tegen de uitspraak van de rechtbank beroep aantekent, bijvoorbeeld als u bent vrijgesproken. In dat geval moet hij/zij binnen twee weken na het instellen van het hoger beroep schriftelijk de redenen daarvoor aangeven.

Na het instellen van het hoger beroep kunt u binnen twee weken schriftelijk aangeven waarom u het niet eens bent met de uitspraak van de rechtbank. Het gerechtshof beslist hierop of uw hoger beroep wordt toegelaten.

Wat gebeurt er als ik hoger beroep instel?

Als u beroep instelt, wordt de uitspraak van de rechter niet onherroepelijk. Een eventueel aan u opgelegde straf wordt niet ten uitvoer gelegd. Het hoger beroep wordt in ieder geval zo snel mogelijk behandeld. Zodra u een oproep van de advocaat-generaal ontvangt, zult u op de afgesproken datum en locatie voor het gerechtshof moeten verschijnen.

Als u zich in voorlopige hechtenis bevindt en er is hoger beroep ingesteld, dan neemt het gerechtshof een beslissing over de vraag of u in afwachting van de behandeling van uw zaak vast moet blijven zitten. Het kan zijn dat u gedurende het hoger beroep in voorlopige hechtenis moet blijven. Het gerechtshof zal de voortgezette hechtenis periodiek toetsen.

Wat gebeurt er tijdens de behandeling in hoger beroep?

Bij het gerechtshof wordt uw zaak opnieuw behandeld. Het vonnis van de rechtbank en de bezwaren die u (of de officier van justitie) daartegen hebt aangevoerd, vormen daarbij het uitgangspunt. U hebt dezelfde rechten als bij de behandeling door de rechtbank. Dat betekent dat u nieuw bewijsmateriaal kunt aandragen en nieuwe getuigen kunt oproepen. Het gerechtshof neemt vervolgens een nieuwe beslissing.

Wat gebeurt er als het beroep slaagt dan wel niet slaagt?

Het gerechtshof kan u vrijspreken of veroordelen. U kunt worden veroordeeld, ook al heeft de rechtbank u vrijgesproken. Als de rechtbank u heeft veroordeeld, kan het gerechtshof u veroordelen en dezelfde straf opleggen als de rechtbank, maar het kan ook een hogere straf, lagere of andere straf opleggen.

Bij de Hoge Raad kunt u beroep in cassatie instellen tegen de uitspraak van het gerechtshof. De Hoge Raad behandelt de zaak niet meer inhoudelijk, maar kijkt of het recht en de procesregels goed zijn toegepast. U kunt geen nieuw bewijsmateriaal aanvoeren of nieuwe getuigen oproepen. De Hoge Raad kan het arrest van het gerechtshof bevestigen of vernietigen (casseren). Cassatie is een schriftelijk proces en u kunt hier niet bij aanwezig zijn. Als de Hoge Raad uw beroep gegrond verklaart, moet de zaak opnieuw worden bekeken door het gerechtshof of doet de Hoge Raad de zaak zelf af.

Wordt u door het gerechtshof vrijgesproken, dan kunt u schadevergoeding vragen voor de door u ondergane detentie, uw advocatenkosten en andere kosten. U kunt dit alleen doen als u van alle ten laste gelegde feiten bent vrijgesproken. Om schadevergoeding te krijgen, moet u of uw advocaat binnen 3 maanden na beëindiging van de zaak het verzoekschrift bij de rechter indienen.

Ik kom uit een andere lidstaat. Kan ik na de rechtszaak worden teruggestuurd?

Na afloop van het strafproces kan de Nederlandse Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) in uitzonderlijke gevallen bepalen dat u na afloop van het proces gedwongen naar uw land van herkomst wordt uitgezet. U wordt dan in vreemdelingenbewaring genomen en u krijgt gratis een advocaat toegewezen. Als u bent veroordeeld terwijl u de nationaliteit van een andere lidstaat heeft, kan de IND u in uitzonderlijke gevallen tot "ongewenste vreemdeling" verklaren. U kunt tegen die beslissing bezwaar aantekenen.

Als u tot ongewenst vreemdeling bent verklaard, moet u Nederland verlaten en mag u niet meer terugkomen. Als u dat wel doet, bent u strafbaar zodra u Nederland binnenkomt. U kunt dan worden veroordeeld tot een gevangenisstraf van ten hoogste 6 maanden.

Informatie over de tenlastelegging/veroordeling

De gegevens over de tenlastelegging en/of de veroordeling in uw zaak worden in Nederland in een centraal register bewaard. Dat is ook het geval als u bent vrijgesproken. Voor het bewaren van deze gegevens is uw toestemming niet nodig en u kunt er geen bezwaar tegen indienen. U kunt de gegevens altijd opvragen en om verbetering verzoeken als u van mening bent dat ze niet juist zijn.

Gegevens met betrekking tot een veroordeling voor een misdrijf (met uitzondering van zedenmisdrijven) worden tot dertig jaar na het einde van uw rechtszaak bewaard. Uw gegevens worden (ongeacht de aard van het misdrijf) in ieder geval verwijderd als u tachtig jaar bent geworden, of twintig jaar nadat u bent komen te overlijden. Op de [website](#) van de Justitiële Informatiedienst kunt u meer informatie vinden over registratie en bewaartermijnen.

Gerelateerde links

- [Wetboek van Strafvordering](#)
- [Wetboek van Strafrecht](#)
- [Informatie van de rechterlijke macht aan slachtoffers](#)
- [Informatie van de rechterlijke macht aan verdachten](#)
- [Informatie van het Openbaar Ministerie aan verdachten](#)
- [Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens](#)
- [Besluit registratie justitiële gegevens](#)
- [Vreemdelingenwet 2000](#)
- [Vreemdelingenbesluit 2000](#)
- [Informatie van de IND over ongewenstverklaring](#)

Laatste update: 05/07/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

5 - Verkeersovertreden

De meest voorkomende verkeersovertreden worden door middel van een administratiefrechtelijke procedure afgehandeld. Voor rijden onder invloed en overschrijding van de maximumsnelheid van 50 kilometer per uur of meer moet u echter voor de rechter verschijnen en kan uw rijbewijs worden ingevorderd en ingehouden. U kunt een rijontzegging in Nederland opgelegd krijgen. In uitzonderlijke gevallen kan het Nederlandse Centraal Bureau Rijvaardigheid (CBR) besluiten uw rijbewijs ongeldig te verklaren.

Bij inhouding van uw rijbewijs wordt u geadviseerd contact op te nemen met een advocaat in uw eigen land om uit te zoeken welke gevolgen dit heeft in uw eigen land.

Rijden onder invloed

Het alcoholgehalte van uw adem wordt vastgesteld door middel van een blaastest of een bloedonderzoek. U mag zo'n onderzoek niet weigeren. Als u wel weigert, bent u strafbaar en kan uw rijbewijs worden ingenomen.

Het is verboden een voertuig te besturen met meer dan 0,5 promille alcohol in het bloed. Met een ademalcoholgehalte van 221 tot 570 microgram alcohol per liter uitgeademde lucht kunt u een boete opgelegd krijgen. Als u de boete niet betaalt, dan ontvangt u een dagvaarding om voor de politierechter te verschijnen. Als uw ademalcoholgehalte 571 microgram alcohol per liter uitgeademde lucht is of hoger, dan moet u voor de politierechter verschijnen. In de meeste gevallen legt de politierechter u een geldboete op of een ontzegging van de rijbevoegdheid in Nederland. De politie kan uw rijbewijs invorderen, als uw ademalcoholgehalte 571 microgram alcohol per liter uitgeademde lucht of hoger is. De officier van justitie zal binnen tien dagen beslissen of uw rijbewijs langer wordt ingehouden. U kunt tegen deze beslissing een klaagschrift indienen bij de rechtbank.

Voor de procedure bij de politierechter en bijstand door een advocaat gelden dezelfde regels als vervat in [informatieblad 1](#), [informatieblad 3](#) en [informatieblad 4](#).

Voor beginnende bestuurders ligt de grens voor alcohol lager, namelijk op een ademalcoholgehalte van 88 microgram alcohol per liter uitgeademde lucht. Deze lagere limieten gelden voor brom- en snorfietsers tot 24 jaar en automobilisten/motorrijders die korter dan 5 jaar een rijbewijs hebben. Zij lopen het risico hun rijbewijs kwijt te raken bij een ademalcoholgehalte van 351 microgram alcohol per liter uitgeademde lucht of hoger.

Overschrijding van de maximumsnelheid met meer dan 50 km/uur

Als een bestuurder van een auto de maximumsnelheid met 50 km/uur of meer overschrijdt en staande wordt gehouden door de politie, wordt zijn rijbewijs ingevorderd. Ook als een bestuurder van een bromfiets met 30 km/uur of meer overschrijdt en hij staande wordt gehouden door de politie, wordt zijn rijbewijs in principe ingevorderd. De officier van justitie beslist binnen 10 dagen of de bestuurder zijn rijbewijs terugkrijgt. De officier van justitie kan besluiten het rijbewijs voor langere tijd in te houden. De inhouding van het rijbewijs is een maatregel die geldt totdat de zaak voor de rechter komt. Tegen de beslissing tot inhouding van een rijbewijs kan een klaagschrift bij de rechtbank worden ingediend.

De bestuurder zal gedagvaard worden om voor de kantonrechter te verschijnen. Naast een boete kan de kantonrechter ook een taakstraf en/of een rijontzegging voor een bepaalde duur opleggen. Tegen deze uitspraak kan beroep worden aangetekend bij het gerechtshof en er kan in cassatie worden gegaan bij de Hoge Raad (zie [informatieblad 4](#)).

Hoe worden andere overtreden behandeld?

Bij andere verkeersovertreden krijgt u veelal een administratieve sanctie opgelegd, oftewel een geldboete. Als u het niet eens bent met de boete, kunt u bezwaar instellen bij de officier van justitie in het gebied. Als uw bezwaar door de officier van justitie wordt afgewezen, kunt u in beroep gaan bij de kantonrechter. En als de kantonrechter uw beroep afwijst, kunt u na de uitspraak in hoger beroep gaan. Uw beroep wordt behandeld door het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden. U kunt alleen hoger beroep instellen als de boete hoger is dan €70,-.

Komen deze overtreden op mijn strafblad te staan?

De meeste verkeersovertreden worden administratiefrechtelijk afgedaan. Administratieve sancties komen niet op uw strafblad te staan. Veroordelingen door de rechter komen wel op uw strafblad te staan.

Gerelateerde links

- [Wetboek van Strafvordering](#)
- [Wetboek van Strafrecht](#)
- [Wegenverkeerswet 1994](#)
- [Oriëntatiepunten straffoetmeting Wegenverkeerswet \(pagina 12 en verder\)](#)
- [Informatie over rijden onder invloed](#)

Laatste update: 05/07/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

(NEW) 1 - Mijn rechten tijdens het onderzoek

A. Verloopt het onderzoek anders omdat ik buitenlander ben?

B. Welke fasen zijn er in het onderzoek?

i. Bewijsgaring/onderzoeksbevoegdheden

ii. Inverzekeringstelling

iii. Verhoor

iv. Voorlopige hechtenis

C. Wat zijn mijn rechten tijdens het onderzoek?

i. Heb ik recht op een tolk en op vertaling van de stukken?

ii. Heb ik recht op informatie en op inzage in mijn dossier?

iii. Heb ik recht op een advocaat en om iemand anders te informeren over mijn situatie?

iv. Kom ik voor rechtsbijstand in aanmerking?

v. Wat moet ik weten over:

a. het vermoeden van onschuld

b. het zwijgrecht en het recht om niet aan mijn eigen veroordeling te hoeven meewerken

c. de bewijslast

vi. Welke speciale regels gelden er voor kinderen?

vii. Welke speciale regels gelden er voor kwetsbare verdachten?

D. Wat zijn de wettelijke termijnen tijdens het onderzoek?

E. Wat gebeurt er vóór het proces? Zijn er bijvoorbeeld alternatieven voor voorlopige hechtenis of kan ik naar mijn eigen land worden overgebracht (Europees surveillancebevel)?

Laatste update: 05/07/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

(NEW) 2 - Mijn rechten tijdens het proces

A. Waar wordt het proces gehouden?

B. Kan de aanklacht nog worden aangepast? Zo ja, moet ik daarvan op de hoogte worden gebracht?

C. Wat zijn mijn rechten in de rechtszaal?

i. Ben ik verplicht om mijn proces bij te wonen? Onder welke voorwaarden mag ik wegblijven?

ii. Heb ik recht op een tolk en op vertaling van de stukken?

iii. Heb ik recht op een advocaat?

iv. Welke andere rechten zou ik nog moeten kennen? (bijv. de presentatie van de verdachten voor het gerecht)

D. Mogelijke straffen

Laatste update: 05/07/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

(NEW) 3 - Mijn rechten na het proces

A. Kan ik tegen het vonnis in beroep gaan?

B. Welke andere mogelijkheden heb ik?

C. Wat gebeurt er als ik word veroordeeld?

i. Strafrecht

v. Uitvoering van de straf, overbrenging van gevangenen, proeftijd en alternatieve straffen

Laatste update: 05/07/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([de](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

De volgende vertalingen zijn al beschikbaar: [es](#)

Verdachten (in strafzaken) - Oostenrijk

In deze informatiebladen wordt uitgelegd wat er gebeurt als iemand van een strafbaar feit wordt verdacht of in staat van beschuldiging wordt gesteld. In het Oostenrijkse recht pleegt u alleen een strafbaar feit wanneer u een specifieke wettelijke bepaling schendt die van kracht was op het moment dat het feit werd gepleegd. Het recht van strafvervolgning is een voorrecht van de staat. Het openbaar ministerie (*Staatsanwaltschaft*), dat leiding geeft aan de justitiële politie (*Kriminalpolizei*), en de rechtbanken moeten de feiten vaststellen en alle omstandigheden ophelderen die van belang zijn om de feiten te beoordelen.

Rechten van verdachten in strafzaken

In deze informatiebladen wordt uitgelegd wat er gebeurt als iemand van een strafbaar feit wordt verdacht of in staat van beschuldiging wordt gesteld. In het Oostenrijkse recht pleegt u alleen een strafbaar feit wanneer u een specifieke wettelijke bepaling schendt die van kracht was op het moment dat het feit gepleegd werd. Het recht van strafvervolgning is een voorrecht van de staat. Het openbaar ministerie (*Staatsanwaltschaft*), dat leiding geeft aan de justitiële politie (*Kriminalpolizei*), en de rechtbanken moeten de feiten vaststellen en alle omstandigheden ophelderen die van belang zijn om de feiten te beoordelen.

In de volgende informatiebladen wordt uitgelegd wat uw rechten zijn als verdachte wanneer er in Oostenrijk strafvervolgning tegen u wordt ingesteld. U geniet verschillende rechten in elke fase van de procedure. De belangrijkste stappen van de procedure worden beknopt toegelicht, zodat u snel toegang krijgt tot de informatie die u nodig hebt.

Samenvatting van de strafprocedure

In beginsel bestaat de strafprocedure in Oostenrijk uit drie fasen:

het strafrechtelijk onderzoek,

het proces,

de procedure in hogere voorziening.

In de informatiebladen kunt u meer lezen over elk van deze fasen van de strafprocedure en over uw rechten. Deze informatie komt niet in de plaats van juridisch advies en is alleen bedoeld als richtsnoer.

Als u slachtoffer bent van een misdrijf, kunt u hier alle informatie over uw rechten vinden.

Klik op de links hieronder. U vindt de betreffende informatie hier:

[Mijn rechten tijdens het onderzoek](#)

[Mijn rechten tijdens het proces](#)

[Mijn rechten na afloop van het proces](#)

Laatste update: 01/06/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

1 - Mijn rechten tijdens het onderzoek

A. Verloopt het onderzoek anders omdat ik buitenlander ben?

Nee, dit heeft in principe geen gevolgen voor het strafrechtelijk onderzoek.

Als u zich niet voldoende verstaanbaar kunt maken in het Duits, hebt u het recht om een tolk te vragen. Deze zal kosteloos worden aangesteld tijdens uw verhoor. U bent niet verplicht vragen te beantwoorden als de tolk niet aanwezig is en dit wordt u ook afgeraden. De tolk vertaalt de vragen die u worden gesteld in een taal die u begrijpt, en vervolgens uw antwoorden in het Duits.

De tolk moet in ieder geval de informatie en instructies over rechtsvragen die u volgens de wet moeten worden verstrekt, vertalen. Als u dat wenst, zal de tolk u ook bijstaan in uw contacten met een toegewezen advocaat (maar niet met een zelf gekozen advocaat).

Als u in kennis wordt gesteld van een bevel van de rechtshandhavingsinstanties of een rechterlijke beslissing, kunt u ook verzoeken om bijstand bij de vertaling van deze documenten. Als u uw dossier wilt raadplegen, kunt u alleen de hulp van een vertaler inroepen als u geen advocaat hebt en het onredelijk is te verwachten dat u zelf voor de vertaling van de relevante delen van het dossier zorgt.

B. Welke fasen zijn er in het onderzoek?

Het doel van het strafrechtelijke onderzoek is vast te stellen of er een strafbaar feit is gepleegd en zo ja, door wie.

Zodra er een onderzoek is ingesteld tegen een persoon die wordt verdacht van een bepaald strafbaar feit, wordt die persoon als verdachte beschouwd. De rechtbank moet in het onderzoek bepaalde stappen nemen. Zij moet het strafbare feit reconstrueren en een zogeheten contradictoire procedure voeren. De openbare aanklager (*Staatsanwalt*) en de verdachte zijn, samen met de advocaat van laatstgenoemde, bij deze procedure aanwezig en hebben het recht de ondervraagde personen vragen te stellen. De rechtshandavingsinstanties kunnen de rechtbank ook verzoeken om nadere bewijsvoering, als zij dit in het algemeen belang noodzakelijk achten.

Het openbaar ministerie en/of de justitiële politie mogen de meeste stappen van het onderzoek zelf en zonder toestemming van de rechtbank verrichten. Het gaat met name om onderzoek en verhoor, identiteitscontroles, inbeslagnemingen, onderzoek aan de kleding van een persoon en van de voorwerpen die hij of zij bij zich heeft enz.

Voor het opleggen en verlengen van voorlopige hechtenis is een gerechtelijk bevel nodig. Hetzelfde geldt voor het gebruik van dwangmaatregelen die verband houden met de grondrechten (bijvoorbeeld huiszoeking op plaatsen die worden beschermd door de onschendbaarheid van de woning, toegang tot bankrekeningen, telefoontaps of analyse van telefoongegevens).

Rechtshandavingsinstanties moeten het onderzoek staken als er geen strafbaar feit is gepleegd of als de vastgestelde feiten niet voldoende zijn om de verdachte te veroordelen. In alle andere gevallen moeten de rechtshandavingsinstanties, wanneer de feiten voldoende zijn vastgesteld, de verdachte voor de bevoegde rechtbank brengen.

De rechtshandavingsinstanties kunnen afzien van verdere vervolging in gevallen waarin het onderzoek niet is beëindigd maar waarin een veroordeling niet nodig lijkt omdat de verdachte (in de meeste gevallen) een boete betaalt. Deze optie is niet mogelijk wanneer het strafbare feit tot de dood van een persoon heeft geleid of wanneer het onder de bevoegdheid valt van een lekenrechter of een assisenjury, d.w.z. in gevallen waarin (gewoonlijk) een vrijheidsstraf van meer dan vijf jaar wordt opgelegd.

i. Bewijsgaring/onderzoeksbevoegdheden

De rechtbank moet in het onderzoek bepaalde stappen nemen. Zij moet het strafbare feit reconstrueren en een zogeheten contradictoire procedure voeren. De openbare aanklager en de verdachte zijn, samen met de advocaat van laatstgenoemde, bij deze procedure aanwezig en hebben het recht ondervraagde personen vragen te stellen. De rechtshandavingsinstanties kunnen de rechtbank ook verzoeken om nadere bewijsvoering, als zij dit in het algemeen belang noodzakelijk achten.

De rechtshandavingsinstanties, die leiding geven aan de justitiële politie, zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van het onderzoek. De justitiële politie stelt het onderzoek ambtshalve in, wanneer een derde een klacht indient bij de politie, of op bevel van het openbaar ministerie.

De rechtshandavingsinstanties of de justitiële politie moeten u in ieder geval inlichten over het feit dat er een onderzoek tegen u is ingesteld en waarom. Bovendien moet u worden meegedeeld dat u als verdachte niet verplicht bent een verklaring af te leggen en dat als u een verklaring aflegt, deze als bewijs tegen u kan worden gebruikt.

Als u het strafbare feit waarvan u wordt beschuldigd, hebt gepleegd en als u bekend (als u schuldig pleit), zal dit een belangrijke verzachtende factor zijn wanneer de rechtbank over uw straf beslist. Een schuldbekenenis heeft echter geen enkele invloed op het verloop van het proces.

ii. Inverzekeringstelling

Het openbaar ministerie en/of de justitiële politie mogen de meeste stappen van het onderzoek zelf en zonder toestemming van de rechtbank verrichten. Het gaat met name om onderzoek en verhoor, identiteitscontroles, inbeslagnemingen, onderzoek aan de kleding van een persoon en van de voorwerpen die hij of zij bij zich heeft enz.

iii. Verhoor

iv. Voorlopige hechtenis

Voor het opleggen en verlengen van voorlopige hechtenis is een gerechtelijk bevel nodig. Hetzelfde geldt voor het gebruik van dwangmaatregelen die verband houden met de grondrechten (bijvoorbeeld huiszoeking op plaatsen die worden beschermd door de onschendbaarheid van de woning, toegang tot bankrekeningen, telefoontaps of analyse van telefoongegevens).

U kunt alleen in voorlopige hechtenis worden genomen als u er sterk van wordt verdacht een strafbaar feit te hebben gepleegd en als er een reden is om u vast te houden (vluchtgevaar, risico van het doen verdwijnen van bewijsmateriaal en risico van het begaan of uitvoeren van een strafbaar feit). Voor uw aanhouding (door functionarissen van de justitiële politie) is toestemming van de rechtbank nodig (tenzij u op heterdaad betrapt wordt of in geval van acuut gevaar).

Voorlopige hechtenis moet worden opgelegd door de rechtbank en ten uitvoer worden gelegd in een gevangenis. De justitiële politie kan u maximaal 48 uur vasthouden alvorens u onmiddellijk naar de rechtbank te verwijzen.

De wet bepaalt niet of en hoe u uw familie of vrienden mag informeren over uw hechtenis. In elke gevangenis zijn sociale diensten beschikbaar om u daarbij te ondersteunen.

De beslissing over uw voorlopige hechtenis moet u worden voorgelezen, zo nodig met de hulp van een tolk. U moet van deze beslissing een schriftelijke kopie krijgen. In de beslissing moet de aard worden vermeld van het strafbare feit waarvan u sterk wordt verdacht. Bovendien moeten alle feiten worden vermeld die naar het oordeel van de rechtbank uw hechtenis rechtvaardigen.

U moet tijdens de gehele duur van uw voorlopige hechtenis worden vertegenwoordigd door een advocaat. Als u er zelf geen benoemt, zal u een advocaat worden toegewezen.

De beslissing van de rechtbank om voorlopige hechtenis op te leggen wordt genomen tijdens een terechtzitting.

U kunt binnen een termijn van drie dagen beroep instellen tegen de beslissing tot het opleggen van de voorlopige hechtenis of nadien tot het verlengen ervan bij de hogere regionale rechtbank (*Oberlandesgericht*).

Elke beslissing tot voorlopige inhechtenisneming geldt voor een beperkte periode. De beslissing tot voorlopige inhechtenisneming is veertien dagen geldig. De beslissing om uw voorlopige hechtenis voor de eerste keer te verlengen is een maand geldig. Een volgende beslissing tot verlenging van uw hechtenis is twee maanden geldig.

De voorlopige hechtenis mag in totaal niet langer dan zes maanden duren, maar kan worden verlengd in verband met de ernst van het strafbare feit.

C. Wat zijn mijn rechten tijdens het proces?

U hebt verschillende rechten, afhankelijk van de verschillende stappen en fasen van het onderzoek:

Onderzoek en bewijsgaring

Aanhouding en voorlopige hechtenis

Strafklacht

Vorbereiding van het proces door de verdediging

U hebt in alle gevallen, ongeacht het specifieke stadium van de procedure, de volgende rechten:

U moet zo vroeg mogelijk worden ingelicht over het feit dat er een onderzoek tegen u is ingesteld, over het strafbare feit waarvan u wordt verdacht, en over uw belangrijkste procedurele rechten.

U hebt in elk stadium van de procedure het recht een advocaat van uw keuze aan te wijzen of bijstand van een advocaat in het kader van rechtsbijstand aan te vragen. Als de feiten of de rechtsvragen complex zijn, kunt u vragen voor de gehele procedure een advocaat in het kader van rechtsbijstand toegewezen te krijgen. In strafrechtelijke procedures tegen buitenlanders die niet vertrouwd zijn met het Oostenrijkse rechtsstelsel, zal dit hoogstwaarschijnlijk het geval zijn. In alle gevallen waarin dit nodig is, zal u sowieso een advocaat worden toegewezen als u er niet zelf een aanwijst. Als u niet wordt vertegenwoordigd door een advocaat in het kader van rechtsbijstand, moet u de kosten van de ingehuurde advocaat zelf betalen.

De belangrijkste fasen waarin u een advocaat moet hebben zijn: de gehele periode van voorlopige hechtenis, de gehele duur van de procedure voor opname in een instelling voor wetsovertreders met een geestelijke afwijking, de procedure voor een lekenrechtbank of een assisenjury, of de procedure voor een alleensprekende rechter, als op het strafbare feit een gevangenisstraf van meer dan drie jaar staat.

Om uw dossier te raadplegen;

Om te reageren op de beschuldigingen tegen u om of te zwijgen;

Om te verzoeken om het verkrijgen van bewijs;

Om beroep in te stellen tegen maatregelen van de rechtshandhavingsinstanties of de justitiële politie en tegen rechterlijke beslissingen;

Om een vertaler/tolk toegewezen te krijgen.

i. Heb ik recht op een tolk en op vertaling van de stukken?

Als u zich niet voldoende verstaanbaar kunt maken in het Duits, hebt u het recht om een tolk te vragen. Deze zal kosteloos worden aangesteld tijdens uw verhoor. U bent niet verplicht vragen te beantwoorden als de tolk niet aanwezig is en dit wordt u ook afgeraden. De tolk vertaalt de vragen die u worden gesteld in een taal die u begrijpt, en vervolgens uw antwoorden in het Duits.

De tolk moet in ieder geval de informatie en instructies over rechtsvragen die u volgens de wet moeten worden verstrekt, vertalen. Als u dat wenst, zal de tolk u ook bijstaan in uw contacten met een toegewezen advocaat (maar niet met een zelf gekozen advocaat).

Als u in kennis wordt gesteld van een bevel van de rechtshandhavingsinstanties of een rechterlijke beslissing, kunt u ook verzoeken om bijstand bij de vertaling van deze documenten. Als u uw dossier wilt raadplegen, kunt u alleen de hulp van een vertaler inroepen als u geen advocaat hebt en het onredelijk is te verwachten dat u zelf voor de vertaling van de relevante delen van het dossier zorgt.

ii. Heb ik recht op informatie en op inzage in mijn dossier?

Als verdachte hebt u het recht uw dossier te raadplegen. Zo komt u meer te weten over het bewijs tegen u. In uitzonderlijke gevallen is het mogelijk dat bepaalde gedeelten van het dossier niet mogen worden ingezien. U hebt te allen tijde het recht uw eigen bewijsmateriaal aan te voeren.

iii. Heb ik recht op toegang tot een advocaat en het recht om een derde op de hoogte te stellen van mijn situatie?

U hoeft geen advocaat in te schakelen, behalve in de gevallen waarin vertegenwoordiging door een advocaat vereist is. U hebt evenwel te allen tijde het recht een advocaat te raadplegen als u dat wenst, ongeacht of u wordt vastgehouden of niet. Ook voor uw contacten met de bevoegde advocaat moet u een tolk ter beschikking worden gesteld.

Als u bent aangehouden en de naam kent van een advocaat door wie u verdedigd wilt worden, kunt u ook rechtstreeks of via de politie contact met hem of haar opnemen. Als u geen advocaat kent, kunt u een beroep doen op de beschikbaarheidsdienst van de balie.

iv. Kom ik voor rechtsbijstand in aanmerking?

U hebt in elk stadium van de procedure het recht een advocaat van uw keuze aan te wijzen of bijstand van een advocaat in het kader van rechtsbijstand aan te vragen. Als de feiten of de rechtsvragen complex zijn, kunt u vragen voor de gehele procedure een advocaat in het kader van rechtsbijstand toegewezen te krijgen. In strafrechtelijke procedures tegen buitenlanders die niet vertrouwd zijn met het Oostenrijkse rechtsstelsel, zal dit hoogstwaarschijnlijk het geval zijn. In alle gevallen waarin dit nodig is, zal u sowieso een advocaat worden toegewezen als u er niet zelf een aanwijst. Als u niet wordt vertegenwoordigd door een advocaat in het kader van rechtsbijstand, moet u de kosten van de ingehuurde advocaat zelf betalen.

v. Wat moet ik weten over:

a. het vermoeden van onschuld

Rechtshandhavingsinstanties moeten het onderzoek staken als er geen strafbaar feit is gepleegd of als de vastgestelde feiten niet voldoende zijn om de verdachte te veroordelen. In alle andere gevallen moeten de rechtshandhavingsinstanties, wanneer de feiten voldoende zijn vastgesteld, de verdachte voor de bevoegde rechtbank brengen.

b. het recht om te zwijgen en geen voor zichzelf belastende verklaring af te leggen

Personen hebben het recht te weigeren te getuigen, onder meer als zij zichzelf of een familielid (artikel 156, lid 1, punt 1) anders zouden blootstellen aan het risico van strafrechtelijke vervolging, of als zij anders het risico lopen verdere belastende verklaringen tegen zichzelf af te leggen bovenop hun eerdere verklaringen in het kader van een tegen hen ingestelde strafprocedure.

vi. Welke speciale waarborgen zijn er voor kinderen?

Als kinderen of minderjarigen zelf slachtoffer of getuige van geweld zijn geweest, hebben zij recht op psychosociale en juridische begeleiding tijdens het proces.

D. Wat zijn de wettelijke termijnen tijdens het onderzoek?

Rechtshandhavingsinstanties moeten het onderzoek staken als er geen strafbaar feit is gepleegd of als de vastgestelde feiten niet voldoende zijn om de verdachte te veroordelen. In alle andere gevallen moeten de rechtshandhavingsinstanties, wanneer de feiten voldoende zijn vastgesteld, de verdachte voor de bevoegde rechtbank brengen.

Laatste update: 01/06/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

2 - Mijn rechten tijdens het proces

A. Waar vindt het proces plaats?

Het proces vindt plaats voor de rechtbank waar de rechtshandhavingsinstanties de definitieve tenlastelegging hebben ingediend. In de regel is dit de bevoegde rechtbank van de plaats waar het strafbare feit is gepleegd. Rechtszaken zijn, op enkele uitzonderingen na, openbaar.

Afhankelijk van het type straf wordt de beslissing genomen door een alleensprekende rechter, een lekenrechtbank of een assisenjury. In lekenrechtbanken of assisenjury's hebben ook leken zitting.

B. Kan de tenlastelegging worden gewijzigd? Zo ja, wat is in dit verband mijn recht op informatie?

Als u eenmaal in staat van beschuldiging bent gesteld, kan de toegang tot de dossiers niet meer worden beperkt. Uiterlijk op dat moment hebt u toegang tot het volledige dossier, waarover ook de rechtbank kan beschikken. De rechtbank bereidt zich voor op het voeren van de procedure.

Als u wilt, kunt u om bewijs vragen om u op het proces voor te bereiden. U kunt met name verzoeken om een getuigenverhoor. In uw verzoek om bewijs moet u de feiten vermelden die u met het betreffende bewijsmateriaal wilt bewijzen. Er kan u ook worden gevraagd de redenen op te geven waarom u meent dat het door u gevraagde bewijs relevant is.

Als u tijdens het proces een ander strafbaar feit ten laste wordt gelegd, kunnen de rechtshandavingsinstanties de aanklachten tegen u uitbreiden en kan het proces met de nieuwe aanklachten worden uitgebreid, tenzij daar een zwaardere straf op staat dan op de oorspronkelijke aanklachten.

Bij haar beslissing is de rechtbank alleen gebonden aan de in de tenlastelegging beschreven feiten en niet aan een juridische beoordeling door de rechtshandavingsinstanties. De rechtbank kan het u ten laste gelegde feit anders kwalificeren dan de rechtshandavingsinstanties in de tenlastelegging hebben gedaan.

C. Welke rechten heb ik tijdens de rechtszittingen?

Zoals tijdens de hele strafprocedure hebt u ook tijdens rechtszittingen het recht om te zwijgen. U hoeft niet in te gaan op de tegen u ingebrachte beschuldigingen.

Als u tijdens het proces de belastende feiten erkent, zal dit ook een verzachtende omstandigheid zijn bij het bepalen van de straf. Een schuldbekenenis verandert echter niets aan het verloop van het proces. U wordt niet gestraft als u niet de waarheid vertelt.

Lekenrechters en assisenjury's mogen geen proces voeren waarbij u niet aanwezig bent. Bovendien moet u zich in een dergelijke procedure te allen tijde laten vertegenwoordigen door een advocaat. Er is niet voorzien in de mogelijkheid van een proces per videoconferentie.

Als u het Duits onvoldoende begrijpt, moet er voor het verhoor een tolk worden ingeschakeld. De tolk zal de belangrijkste gebeurtenissen tijdens het proces vertalen in een taal die u begrijpt.

Tijdens de hoofdzitting hebt u ook het recht om verzoeken in te dienen, met name verzoeken om bewijs.

In procedures voor een rechtbank van lekenrechters of een assisenjury moet u zich laten vertegenwoordigen door een advocaat, terwijl in andere typen procedures de aanwijzing van een advocaat facultatief is.

Als u deze zelf gekozen hebt kunt u te allen tijde van advocaat veranderen. Dit mag de procedure echter niet onnodig verlengen.

i. Ben ik verplicht om mijn proces bij te wonen? Aan welke voorwaarden moet ik voldoen om niet bij de gerechtelijke behandeling aanwezig te hoeven zijn?

U bent niet verplicht gedurende het hele onderzoek in Oostenrijk te blijven. U kunt de verdediging van uw rechten tijdens het vooronderzoek (als u dat wenst) ook aan uw advocaat overlaten.

Voor verhoren moet u in principe wel naar Oostenrijk komen. Er kan in het vooronderzoek gebruik worden gemaakt van videotransmissie, maar alleen als de Oostenrijkse rechtshandavingsinstantie daarom verzoekt, als u met deze procedure instemt en als in uw land de mogelijkheid tot een dergelijk verhoor van de verdachte per video bestaat. Telefonisch verhoor van verdachten is niet mogelijk.

ii. Heb ik recht op een tolk en op vertaling van de stukken?

Als u het Duits onvoldoende begrijpt, moet er voor het verhoor een tolk worden ingeschakeld. De tolk zal de belangrijkste gebeurtenissen tijdens het proces vertalen in een taal die u begrijpt.

iii. Heb ik recht op een advocaat?

In procedures voor een rechtbank van lekenrechters of een assisenjury moet u zich laten vertegenwoordigen door een advocaat, terwijl in andere typen procedures de aanwijzing van een advocaat facultatief is.

Als u deze zelf gekozen hebt kunt u te allen tijde van advocaat veranderen. Dit mag de procedure echter niet onnodig verlengen.

Laatste update: 01/06/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

3 - Mijn rechten na afloop van het proces

A. Heb ik het recht om beroep in te stellen tegen de beslissing van de rechtbank?

Een verdachte kan tegen elk veroordelend vonnis in hoger beroep gaan bij een hogere rechterlijke instantie. Tegen vonnissen van kantongerechten (*Amtsgerichte*) en alleensprekende rechters bij arrondissementsrechtbanken (*Landgerichte*) kan onbepaald hoger beroep worden ingesteld. Het hoger beroep heeft tot doel om zowel de veroordeling als de strafmaat aan te vechten. In deze procedure kunt u ook verzoeken om nieuw bewijsmateriaal te verkrijgen of nieuw bewijsmateriaal indienen.

Bij vonnissen van lekenrechters of juryrechtbanken kunt u alleen in hoger beroep gaan tegen het vonnis, maar niet tegen de veroordeling. Deze vonnissen kunnen alleen worden aangevochten via een verzoek tot nietigverklaring, waarin u zich kunt beroepen op procedurefouten in de motivering van de beslissing en op onjuiste rechtsopvattingen.

U kunt de beoordeling van het bewijs door de rechter niet aanvechten. Er mag geen nieuw bewijsmateriaal worden aangevoerd.

U moet uw voornemen om tegen een beslissing in hoger beroep te gaan hetzij onmiddellijk als het vonnis wordt uitgesproken, hetzij binnen een termijn van maximaal drie dagen kenbaar maken. De rechtbank zal het vonnis vervolgens schriftelijk aan u of uw advocaat betekenen. Uw advocaat moet het beroep dan binnen een termijn van vier weken schriftelijk instellen.

Het openbaar ministerie heeft hetzelfde recht van beroep.

B. Wat zijn de beroepsmogelijkheden?

Een verdachte kan tegen elk veroordelend vonnis in hoger beroep gaan bij een hogere rechterlijke instantie. Tegen vonnissen van kantongerechten (*Amtsgerichte*) en alleensprekende rechters bij arrondissementsrechtbanken (*Landgerichte*) kan onbepaald hoger beroep worden ingesteld. Het hoger beroep heeft tot doel om zowel de veroordeling als de strafmaat aan te vechten. In deze procedure kunt u ook verzoeken om nieuw bewijsmateriaal te verkrijgen of nieuw bewijsmateriaal indienen.

Bij vonnissen van lekenrechters of juryrechtbanken kunt u alleen in hoger beroep gaan tegen het vonnis, maar niet tegen de veroordeling. Deze vonnissen kunnen alleen worden aangevochten via een verzoek tot nietigverklaring, waarin u zich kunt beroepen op procedurefouten in de motivering van de beslissing en op onjuiste rechtsopvattingen.

C. Wat gebeurt er als ik word veroordeeld?

i. Strafregister

Het directoraat van de federale politie in Wenen houdt een strafregister bij voor heel Oostenrijk. Het bevat met name de volgende informatie:

alle definitieve veroordelingen door Oostenrijkse strafgerichten;

alle definitieve veroordelingen door buitenlandse rechtbanken van buitenlandse onderdanen en personen die hun woon- of verblijfplaats in Oostenrijk hebben; en

alle beslissingen van nationale en buitenlandse strafgerichten in verband met deze veroordelingen.

Tegen inschrijvingen in het strafregister kan geen beroep worden ingesteld. Naargelang van de ernst van het misdrijf worden ze na een bepaalde periode geschrapt.

v. Uitvoering van vonnissen, overbrenging van gevangenen

Als u dat wilt of ermee instemt, kunt u uw straf in uw eigen land uitzitten. De regels die daarvoor gelden kunt u vinden in het Verdrag inzake de overbrenging van gevangenen (met name artikel 3).

Laatste update: 01/06/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Verdachten (in strafzaken) - Slowakije

In deze informatiebladen kunt u lezen hoe de bevoegde strafrechtelijke autoriteiten te werk gaan als u wordt verdacht of beschuldigd van een strafbaar feit.

Samenvatting van de strafprocedure

Hieronder vindt u een overzicht van de verschillende fasen van een strafprocedure in Slowakije.

De voorafgaande rechtspleging bestaat uit de volgende fasen:

de procedure voorafgaand aan strafrechtelijke vervolging;

de voorbereidende procedure (het onderzoek).

Het proces bestaat uit de volgende fasen:

de voorlopige evaluatie en bestudering van de tenlastelegging;

de hoofdfase van het proces;

de beroepsprocedure (beroep [*odvolanie*] bij een hogere rechtsinstantie, hogere voorziening [*dovolanie*] bij het Hooggerechtshof van de Republiek Slowakije [*Najvyšší súd Slovenskej Republiky*], heropening van de zaak);

de tenuitvoerleggingsprocedure, de fase waarin straffen en beveiligingsmaatregelen ten uitvoer worden gelegd.

Klik op de links hieronder voor de informatie die u nodig hebt

[Mijn rechten tijdens het onderzoek](#)

[Mijn rechten tijdens het proces](#)

[Mijn rechten na het proces](#)

Laatste update: 02/03/2022

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Mijn rechten tijdens het onderzoek

A) Ik heb een buitenlandse nationaliteit. Welk gevolg kan dat hebben voor het proces?

Als er een procedure tegen u wordt geopend en u geeft aan de taal van het proces niet te spreken, hebt u er recht op te worden bijgestaan door een tolk en een vertaler.

B) Wat zijn de stappen van het proces?

i) Bewijsgeving/bevoegdheden van de onderzoekers

De eerste fase van de strafprocedure betreft een inleiding die vooral is bedoeld om aanklachten en andere verklaringen te ontvangen en te verifiëren, waarna wordt besloten over het aan de procedure te geven gevolg.

Als uit de bevindingen blijkt dat u moet worden gehoord als iemand die een strafbaar feit heeft gepleegd, hebt u het recht te zwijgen en u te laten bijstaan door een advocaat.

Als er aanleiding is om strafvervolging in te stellen, gaat de strafprocedure over in de fase van voorbereiding. Naargelang van de ernst van het strafbare feit kan de voorbereidende procedure de vorm aannemen van een onderzoek, een beknopt onderzoek of een zogenaamd spoedonderzoek.

Als u op grond van het onderzoek in staat van beschuldiging wordt gesteld, wordt u daarvan onmiddellijk op de hoogte gebracht. Vervolgens hebt u drie werkdagen de tijd om de beschuldiging aan te vechten.

Wanneer u in staat van beschuldiging wordt gesteld, beschikt u over bepaalde rechten, in het bijzonder het recht een verklaring af te leggen over alle u ten laste gelegde feiten, evenals over de bewijzen van die feiten, maar u kunt ook gebruikmaken van uw zwijgrecht. U kunt wijzen op omstandigheden, voorstellen doen, bewijzen voor uw verweer aanvoeren, verzoeken indienen en beroep instellen.

Bij handelingen van rechtshandavingsinstanties of de rechtbank hebt u verder het recht een advocaat te kiezen en te raadplegen. Tijdens uw verhoor kunt u echter niet met uw advocaat overleggen over hoe te antwoorden op de gestelde vraag. Als u daarom vraagt, kan uw advocaat aanwezig zijn bij uw verhoor en deelnemen aan de andere handelingen van de voorbereidende procedure.

U kunt uw rechten alleen of via uw advocaat uitoefenen.

Als u in staat van beschuldiging bent gesteld en u beschikt niet over voldoende middelen om uw verweer te bekostigen, kunt u zich gratis of tegen een verlaagd tarief laten bijstaan door een advocaat; u moet echter wel aantonen dat u er recht op hebt u gratis of tegen een verlaagd tarief te laten bijstaan door een advocaat.

De rechtshandavingsinstanties en de rechtbank zijn altijd verplicht u te wijzen op uw rechten, waaronder ook het belang van een bekentenis, en u alle gelegenheid te bieden daarvan gebruik te maken.

ii) Inverzekeringstelling

Inverzekeringstelling is een proceduremaatregel die is bedoeld om de persoonlijke vrijheid van de beschuldigde een korte tijd te beperken.

Wanneer u in staat van beschuldiging bent gesteld, kunt u in verzekering worden gesteld in het kader van de strafprocedure als er een grond is voor hechtenis en, als het vanwege de dringende aard van de zaak niet mogelijk is, eerst te beslissen tot voorlopige hechtenis. De inverzekeringstelling vindt plaats door een politieambtenaar, die u onmiddellijk in kennis moet stellen van de grond voor uw inverzekeringstelling en u moet verhoren.

Als u na de inverzekeringstelling in voorlopige hechtenis moet worden genomen, moet de officier van justitie daartoe binnen 48 uur een verzoek indienen (of binnen 96 uur, in het geval van strafbare feiten die verband houden met terrorisme). Vervolgens moet de rechtbank binnen 48 uur een beslissing geven (of 72 uur, in het geval van bijzonder ernstige misdrijven).

iii) Verhoor

Tijdens uw verhoor kunt u niet worden gedwongen tot het afleggen van een bekentenis, want dat zou in strijd zijn met de wet.

Wanneer u in staat van beschuldiging wordt gesteld, moet u voorafgaand aan uw verhoor worden gewezen op uw recht een verklaring af te leggen of te zwijgen. Verder moet u erop worden gewezen dat niemand u tot een bekentenis mag dwingen. U moet eveneens worden gewezen op de mogelijkheid een advocaat te kiezen, indien van toepassing te verzoeken om een door de rechtbank aan te wijzen advocaat en erom te vragen dat de advocaat tijdens het verhoor aanwezig is.

U moet de gelegenheid krijgen om gedetailleerde verklaringen af te leggen over de feiten waarvan u wordt beschuldigd of die u ten laste worden gelegd, en om bewijzen bij die verklaringen te leveren.

Het kan zijn dat u vragen worden gesteld ter aanvulling op het verhoor of ter verduidelijking van onvolledige informatie, dubbelzinnigheden of tegenstrijdigheden. De vragen moeten zorgvuldig worden gesteld en helder zijn. Er mogen geen suggestieve vragen aan u worden gesteld die u ertoe aanzetten op een bepaalde manier te antwoorden, evenmin als misleidende vragen of vragen die gaan over feiten die uitsluitend aan de hand van uw verklaring moeten worden vastgesteld. De vragen mogen alleen betrekking hebben op uw privéleven voor zover dat nodig is om het motief voor het strafbare feit te bepalen.

iv) Voorlopige hechtenis

U kunt alleen in voorlopige hechtenis worden genomen als u in staat van beschuldiging bent gesteld en de vastgestelde feiten uitwijzen dat de u ten laste gelegde daad inderdaad is verricht, dat de daad een strafbaar feit betreft, dat u de daad hebt begaan en dat een van de redenen voor hechtenis op u van toepassing is. Voorlopige hechtenis dient om te voorkomen dat u uw berechting ontloopt door u schuil te houden of te vluchten, dat u probeert bijvoorbeeld getuigen, medeplichtigen enz. onder druk te zetten of dat u doorgaat met uw criminele activiteit.

Voordat kan worden beslist tot uw inhechtenisneming, moet u worden verhoord. U kunt de beslissing tot voorlopige inhechtenisneming aanvechten, als u het er niet mee eens bent, waarna de hogere rechtbank uitspraak zal doen in uw beroep.

U hebt het recht te verzoeken om uw invrijheidstelling. Dertig dagen nadat de beslissing definitief is geworden, hebt u meerdere keren de gelegenheid om een verzoek tot invrijheidstelling in te dienen.

Tijdens de voorbereidende procedure is de duur van de voorlopige hechtenis maximaal 7 maanden (als de vervolging een strafbaar feit betreft), 19 maanden (als de vervolging een misdrijf betreft) of 25 maanden (als de vervolging een bijzonder ernstig misdrijf betreft).

C) Wat zijn mijn rechten tijdens het proces?

i) Kom ik in aanmerking voor een tolk en voor vertalingen?

U hebt recht op bijstand door een tolk als u aangeeft dat u de taal van het proces niet spreekt. In het kader van de strafprocedure kunt u zich bedienen van een taal die u begrijpt. Als er bepaalde documenten, processen-verbaal of belangrijke beslissingen moeten worden vertaald, wordt er eveneens een vertaler bij de procedure betrokken.

ii) Heb ik het recht over het dossier te worden geïnformeerd en het in te zien?

Na afloop van het onderzoek of het beknopte onderzoek hebben u en uw advocaat recht op volledige inzage in het dossier. U kunt vervolgens een verzoek om nader onderzoek indienen.

Tijdens de voorbereidende procedure en de procedure voor de rechtbank hebben u en uw advocaat het recht het dossier in te zien en er uittreksels, aantekeningen en kopieën van te maken.

iii) Heb ik recht op toegang tot een advocaat en op communicatie met derden?

Als u in verzekering bent gesteld of bent aangehouden, hebt u het recht telefonisch te communiceren met iemand van uw keuze, maar niet langer dan twintig minuten.

U hebt het recht een advocaat te kiezen en met hem of haar te communiceren tijdens de handelingen van de strafprocedure. U kunt echter niet met uw advocaat overleggen over hoe te antwoorden op een gestelde vraag. U kunt uw advocaat vragen aanwezig te zijn bij uw verhoor en bij andere handelingen.

Als u in voorlopige hechtenis bent genomen of een vrijheidsstraf uitzit, hebt u het recht uw advocaat te spreken zonder aanwezigheid van derden.

iv) Kom ik in aanmerking voor rechtsbijstand?

Naast het recht om op eigen kosten een advocaat te kiezen kunt u in bepaalde gevallen verzoeken om een door de rechtbank aan te wijzen advocaat.

v) Belangrijke informatie over:

a. het vermoeden van onschuld

Iedereen tegen wie een strafprocedure wordt ingesteld, wordt als onschuldig beschouwd, zolang het tegendeel niet bij definitieve gerechtelijke uitspraak is vastgesteld.

b. het zwijgrecht en het recht niet tegen zichzelf te getuigen

Tijdens de procedure kunt u verklaringen afleggen, maar u ook beroepen op uw zwijgrecht. Niemand mag u dwingen tot het afleggen van verklaringen of een bekentenis.

c. de bewijslast

De rechtshandhavingsinstanties zijn verplicht bewijzen te vergaren. Van uw kant als verdachte kunt u ook bewijzen vergaren, maar u bent daartoe niet verplicht.

De rechtshandhavingsinstanties moeten een toelichting geven op de omstandigheden die tegen respectievelijk vóór u pleiten.

vi) Welke speciale bescherming is er voor kinderen?

Strafvervolging kan niet worden ingesteld of, in voorkomend geval, voortgezet en moet worden gestaakt, als de vervolging betrekking heeft op een persoon die op grond van zijn of haar leeftijd niet strafrechtelijk aansprakelijk kan worden gesteld.

De wettelijk vertegenwoordiger van een minderjarige kan in diens plaats handelingen verrichten, bv. een advocaat kiezen, een aanvraag of verzoek indienen en beroep instellen. De advocaat kan aanwezig zijn bij alle handelingen waaraan de verdachte kan deelnemen.

Minderjarigen moeten toegang hebben tot een advocaat vanaf het moment dat er een onderzoek tegen hen wordt ingesteld. Als een minderjarige niet zelf een advocaat kiest, wijst de rechtbank een advocaat toe.

Bij minderjarigen die op het moment van het strafbare feit jonger waren dan vijftien jaar, moet altijd worden onderzocht of zij konden beseffen dat de gepleegde handeling onwettig was en of zij hun gedrag konden beheersen. Als aan voornoemde voorwaarden niet wordt voldaan, is er geen sprake van strafrechtelijke aansprakelijkheid.

Zelfs als er gronden zijn om de minderjarige in voorlopige hechtenis te nemen, is dat alleen toegestaan als het doel van de hechtenis niet op andere wijze kan worden bereikt.

De bevoegde rechter kan de zaak verwijzen naar de rechtbank van het gebied waar zich de woonplaats van de minderjarige bevindt, of naar een andere rechtbank die geschikter is voor de procedure.

vii) Welke speciale bescherming is er voor kwetsbare verdachten?

In een strafprocedure worden die personen als kwetsbaar beschouwd die vanwege hun leeftijd, geestelijke of lichamelijke toestand of lichamelijke handicap niet in staat zijn de procedure te begrijpen of er op doeltreffende wijze aan deel te nemen.

Zij mogen in geen geval worden gediscrimineerd in de uitoefening van hun procedurele rechten.

Het beginsel van het vermoeden van kwetsbaarheid moet worden toegepast op personen met ernstige geestelijke of lichamelijke/zintuiglijke beperkingen. Kwetsbare personen en hun wettelijk vertegenwoordigers (bv. een door de rechtbank aangestelde voogd) of aangewezen volwassenen (bv. een ouder) moeten worden gewezen op de specifieke procedurele rechten waarover zij beschikken.

Het politieverhoor moet audiovisueel worden opgenomen.

Ontneming van de vrijheid van kwetsbare personen vóór hun veroordeling is slechts in laatste instantie toegestaan, moet evenredig zijn en moet worden uitgevoerd in omstandigheden die zijn afgestemd op hun specifieke behoeften.

Tijdens de strafprocedure moet de bescherming van hun privéleven, integriteit en persoonlijke gegevens steeds zijn gewaarborgd.

D) Wat zijn de wettelijke termijnen tijdens het proces?

U hebt het recht dat uw strafzaak binnen een redelijke termijn wordt behandeld.

Voor een bijzonder ernstig misdrijf zou het proces binnen zes maanden moeten zijn beëindigd, voor een misdaad binnen vier maanden en voor een strafbaar feit binnen twee maanden. Naleving van die termijnen is echter niet wettelijk bindend.

U kunt bij de officier van justitie een klacht indienen met het verzoek de door de politieambtenaar verrichte handelingen te onderzoeken en vertragingen in het proces te laten wegwerken. De officier van justitie moet u informeren over de uitkomst van dat onderzoek.

E) Wat is een voorbereidende procedure, welke alternatieven zijn er voor voorlopige hechtenis en welke mogelijkheden zijn er voor terugkeer naar het land van oorsprong (Europees surveillancebevel)?

De voorbereidende procedure is het deel van de strafprocedure dat aanvangt op het moment van inleiding van de strafprocedure en loopt tot het moment van tenlastelegging, een verzoek om onderhandeling over strafvermindering of de definitieve beslissing van de rechtshandavingsinstanties in de hoofdprocedure.

De voorbereidende procedure dient vooral om bewijzen te vergaren en het dossier samen te stellen, zodat nadien een beslissing kan worden gegeven.

De vervolging begint hetzij met de uitvaardiging van een beslissing tot instelling van een strafprocedure, hetzij met de uitvoering van een dwangmaatregel, een handeling die in de procedure niet kan worden herhaald of uitgesteld.

In plaats van voorlopige hechtenis kan de rechter kiezen voor een zekerheidstelling, toezegging of toezicht. Zulke alternatieve maatregelen zijn alleen mogelijk als de hechtenis is bedoeld om te voorkomen dat u vlucht, om een eind te maken aan het strafbare feit of om ervoor te zorgen dat u niet opnieuw een strafbaar feit pleegt. De rechter kan in plaats van uw hechtenis een alternatieve maatregel opleggen als een burgerbelangenvereniging of een vertrouwenspersoon garant staat voor uw gedrag of als u schriftelijk toezegt een regelmatig en ordelijk leven te leiden of als het beoogde doel van de hechtenis evengoed kan worden bereikt via toezicht door een reclasserings- en bemiddelingsambtenaar.

De rechter kan ook zekerheidstelling opleggen in plaats van een hechtenis die is bedoeld om te voorkomen dat u vlucht, om een eind te maken aan het strafbare feit of om ervoor te zorgen dat u niet opnieuw een strafbaar feit pleegt. Bij wangedrag valt de zekerheid toe aan de staat en wordt u alsnog in hechtenis genomen.

Als de rechtbank in plaats van hechtenis besluit tot een alternatieve maatregel, kunnen u proportionele verplichtingen of beperkingen worden opgelegd (zoals een verbod om het land te verlaten, een verbod om weg te gaan, een verbod om bepaalde personen te benaderen, een verbod om een motorvoertuig te besturen enz.).

Het Europese surveillancebevel is bedoeld om EU-burgers betere bescherming te bieden door hun de mogelijkheid te geven, indien tegen hen een strafprocedure wordt ingesteld in een andere lidstaat dan die van hun verblijfplaats, het proces af te wachten onder toezicht van de autoriteiten van de lidstaat van hun verblijfplaats.

In het kader van het bevel worden u toezichtmaatregelen opgelegd, waarbij op de naleving wordt toegezien door de lidstaat van uw verblijfplaats. Bij niet-naleving van de maatregelen zult u worden teruggezonden naar de staat van herkomst.

Als deze beslissing alle strafbare feiten betreft en niet beperkt is tot bepaalde soorten of niveaus van criminaliteit, zouden er in de regel controlemaatregelen moeten worden toegepast bij minder ernstige strafbare feiten.

Laatste update: 02/03/2022

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Mijn rechten tijdens het proces

A) Waar vindt het proces plaats?

De hoofdzitting vindt gewoonlijk plaats voor de rechter van eerste aanleg. In bepaalde gevallen kan het proces ook plaatsvinden in de gespecialiseerde strafrechtbank (*Špecializovaný trestný súd*) of de arrondissementsrechtbank die zitting houdt in de regionale hoofdstad.

De procedure wordt gevoerd voor de rechtbank van het gebied waar het strafbare feit is gepleegd.

Verder kan de zitting plaatsvinden voor de rechtbank van het gebied waar de verdachte woont, werkt of verblijft, of voor de rechtbank van het gebied waar de officier van justitie is overgegaan tot tenlastelegging.

B) Kan de tenlastelegging/aanklacht tijdens het proces worden gewijzigd? Zo ja, wat is in dit verband mijn recht op informatie?

Als de officier van justitie de feiten als een andere strafbare handeling wenst aan te merken dan is vastgesteld door de politieambtenaar, moet de officier van justitie vóór de inbeschuldigingstelling u daarvan in kennis stellen en nagaan of u nader onderzoek wenst.

Als na aanvang van de hoofdzitting blijkt dat u een ander strafbaar feit hebt gepleegd, stuurt de rechter de zaak voor nader onderzoek in het kader van de voorbereidende procedure terug naar de officier van justitie, indien deze daarom verzoekt.

Als de rechter u voor een strafbaar feit schuldig wil verklaren op grond van een bepaling in de wet die strenger is dan de bepaling op grond waarvan de feiten in de aanklacht of tenlastelegging zijn beoordeeld, kan hij dat doen, mits hij u daarvan in kennis stelt voordat het eindonderzoek is afgesloten.

De rechter kent u in dat geval een nieuwe termijn toe om uw verweer voor te bereiden, en stelt de hoofdzitting met ten minste vijf werkdagen uit, als u daarom vraagt.

C) Wat zijn mijn rechten tijdens het proces?

i) Ben ik verplicht om tijdens de zitting aanwezig te zijn? Onder welke voorwaarden is het mogelijk de zitting niet persoonlijk bij te wonen?

U hebt het recht om tijdens de hoorzitting aanwezig te zijn, maar u bent daartoe niet verplicht. De rechtbank kan de zitting zonder u houden, als u daarmee instemt of als u weigert aan de zitting deel te nemen, of als er wettelijke redenen zijn om dat te doen; dit geldt tevens voor de beroepsprocedure.

ii) Kom ik in aanmerking voor een tolk en voor de vertaling van documenten?

U hebt recht op bijstand door een tolk als u aangeeft dat u de taal van het proces niet spreekt. Als er bepaalde documenten, processen-verbaal of belangrijke beslissingen moeten worden vertaald, wordt er eveneens een vertaler bij de procedure betrokken.

iii) Heb ik recht op een advocaat?

U hebt het recht om tijdens de gehele strafprocedure te worden vertegenwoordigd door de advocaat die u hebt gekozen of die de rechtbank u heeft toegewezen.

U moet vanaf het moment van de tenlastelegging over een advocaat kunnen beschikken, als u in hechtenis bent genomen, een vrijheidsstraf uitzit of voor klinische observatie in een inrichting bent geplaatst, evenals bij ontzegging of beperking van uw rechtsbevoegdheid, in het geval van een bijzonder ernstig misdrijf, of als u minderjarig bent of als voortvluchtige wordt vervolgd.

Als u geen advocaat hebt, terwijl u er wel een zou moeten hebben, wordt er een termijn vastgesteld om er een te kiezen. Als u binnen die termijn geen advocaat kiest, moet de rechtbank u onmiddellijk een advocaat toewijzen.

Als u de middelen niet heeft om uw verweer te bekostigen en u de rechtbank verzoekt om een toegevoegde advocaat, moet de rechtbank een advocaat aanwijzen, ook als u niet verplicht bent u te verweren. U zult moeten aantonen dat u niet over voldoende middelen beschikt.

iv) Welke andere procedurele rechten zou ik moeten kennen? (bv. verschijning van verdachten of beschuldigen)

Wanneer het proces begint, hebt u het recht om schuldig of onschuldig te pleiten. Als u schuldig pleit, onderzoekt de rechtbank alleen die bewijzen die nodig zijn om te beslissen over de straf en, indien van toepassing, over een schadevergoeding.

Tijdens de zitting ondervraagt de officier van justitie de verdachten of beschuldigen, de getuigen en de deskundigen. Door u of uw advocaat kunnen vragen aan hen worden voorgelegd. De getuigen die u hebt laten oproepen, worden ondervraagd door uw advocaat of door uzelf. U kunt bezwaar maken tegen de wijze waarop zij worden ondervraagd.

Na afronding van het eindonderzoek geeft de rechtbank u het woord om u de gelegenheid te bieden een slotverklaring af te leggen. Na de slotverklaring van de aanklager kan nog iets worden toegevoegd door bijvoorbeeld het slachtoffer, uw advocaat enz. U krijgt altijd het laatste woord om uw slotverklaring af te leggen. U kunt bijvoorbeeld laten weten wat u vindt van de aanklacht of tenlastelegging, het bewijsmateriaal, de feiten die u ten laste zijn gelegd, de verzachtende omstandigheden of de straf. De rechter mag uw slotverklaring alleen onderbreken op punten die geen verband houden met uw zaak. Na de slotverklaringen hebt u nog recht op een slotwoord, waarbij u niet mag worden onderbroken.

D) Mogelijke straffen

Een vrijheidsstraf die – afhankelijk van de ernst van het strafbare feit – maximaal levenslang is. De doodstraf is uitgesloten. Als de rechter u veroordeelt tot een straf die niet hoger is dan – naar gelang van het geval – twee of drie jaar, kan hij u een voorwaardelijke straf opleggen, al dan niet met een proeftijd, door een periode van één tot vijf jaar vast te stellen waarin u een regelmatig en ordelijk leven moet leiden. Als u niet voldoet aan de door de rechtbank opgelegde verplichtingen of beperkingen, zult u een vrijheidsstraf moeten ondergaan.

Huisarrest voor een periode van maximaal een jaar vanwege een strafbaar feit. U mag uw woning niet verlaten en u moet een regelmatig en ordelijk leven leiden. Als u niet voldoet aan de voorwaarden van de rechtbank, zult u een vrijheidsstraf moeten ondergaan.

Taakstraf van veertig tot driehonderd uur vanwege een strafbaar feit, uitsluitend met uw voorafgaande instemming. U verricht werk in uw vrije tijd en hebt geen recht op betaling. Als u het werk niet binnen de gestelde termijn of volgens de gestelde voorwaarden voltooit, zet de rechtbank iedere twee uur niet-uitgevoerde taakstraf om in één dag gevangenisstraf.

Een boete; beslaglegging op eigendommen; straf in de vorm van beslaglegging op eigendommen wordt opgelegd door de rechtbank voor strafbare feiten die opzettelijk zijn begaan en waarmee u eigendommen hebt verkregen of, indien van toepassing, schade hebt veroorzaakt. Er kan een boete worden opgelegd van 160 tot 331 930 EUR. De beslaglegging op eigendommen is van toepassing op al uw illegaal verkregen eigendommen. De beslaglegging op uw persoonlijke eigendommen kan u bijvoorbeeld worden opgelegd als u die hebt gebruikt bij het begaan van het strafbare feit.

Verbod op de verrichting van een activiteit gedurende een periode van één tot tien jaar; dit verbod houdt in dat, als u het strafbare feit in verband met de betrokken activiteit hebt gepleegd, het u niet is toegestaan een bepaald beroep uit te oefenen, een bepaalde baan te hebben of functie te vervullen, of een andere activiteit te verrichten (bv. het besturen van een motorvoertuig).

Verblijfsverbod; dit verbod houdt in dat het u gedurende een periode van één tot vijf jaar niet is toegestaan op een aangewezen plaats te verblijven.

Verbod op deelname aan openbare evenementen gedurende een periode van één tot tien jaar; dit verbod houdt in dat het u niet is toegestaan deel te nemen aan sport-, culturele of andere openbare evenementen in het kader waarvan het strafbare feit is gepleegd.

Verlies van eretitels en onderscheidingen; u raakt uw onderscheidingen en andere op grond van specifieke bepalingen toegekende eretitels kwijt.

Verlies van uw militaire of andere rang, als u houder bent van een militaire of andere rang.

Als straf kan uitzetting uit de Slowaakse Republiek voor een periode tussen één en vijftien jaar worden opgelegd, als dat nodig is om de veiligheid van personen, eigendommen of enig ander algemeen belang te waarborgen. Dit kan echter alleen als u geen Slowaaks burger bent, niet de nationaliteit bezit van een andere EU-lidstaat of van een staat die partij is bij de overeenkomst inzake de Europese Economische Ruimte, of als u geen asiel is verleend. Dit is niet van toepassing als u een bedreiging voor de staatsveiligheid of de openbare orde vormt. U kunt niet worden uitgezet naar een staat waar uw persoonlijke vrijheid of uw leven wordt bedreigd op grond van uw ras, nationaliteit, godsdienst, politieke overtuiging, enz.

Laatste update: 02/03/2022

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Mijn rechten na afloop van het proces

A) Kan ik tegen de beslissing van de rechtbank in beroep gaan?

Na de tenlastelegging kan de rechtbank ook een beslissing geven in de vorm van een strafbeschikking zonder de zaak te onderzoeken in een hoofdzitting. Als de rechtbank een strafbeschikking uitvaardigt, kunt u binnen acht dagen na betekening in verzet gaan. Als u in verzet gaat, wordt de strafbeschikking geannuleerd en vindt de hoofdzitting plaats bij de rechtbank.

Nadat de rechtbank van eerste aanleg ter zitting uitspraak heeft gedaan, kunt u onmiddellijk of anders binnen twee weken in hoger beroep gaan tegen de beslissing. Als u bij verstek bent veroordeeld, moet u binnen twee weken nadat u de beslissing hebt ontvangen, beroep instellen bij de rechtbank die de beslissing heeft gegeven. Daarbij kunt u aangeven of u de beslissing geheel of gedeeltelijk bestrijdt.

Als u beroep instelt, is de beslissing niet definitief en uitvoerbaar, zolang het gerechtshof geen uitspraak heeft gedaan.

Het gerechtshof wijst uw beroep af, als het buiten de daarvoor gestelde termijn is ingesteld, als u afstand hebt gedaan van uw recht op instelling van beroep of als het oordeelt dat de beslissing van de rechtbank van eerste aanleg regelmatig en wettig is. De uitspraak van het gerechtshof is definitief en uitvoerbaar. Daarentegen kan het gerechtshof de beslissing ook vernietigen en de zaak hetzij terugverwijzen naar de rechtbank om de procedure te hervatten, hetzij zelf uitspraak doen.

B) Welke andere rechtsmiddelen staan mij ter beschikking?

Tegen de uitspraak van het gerechtshof kunt u geen beroep instellen.

U kunt wel in cassatie gaan (*dovolanie*) bij de hoogste rechterlijke instantie van de Republiek Slowakije, een verzoekschrift indienen bij de minister van Justitie of verzoeken om herziening van de procedure, maar de uitspraak blijft definitief en uitvoerbaar. Als u bijvoorbeeld bent veroordeeld tot onvoorwaardelijke gevangenisstraf, moet u de gevangenis in.

U kunt binnen drie jaar na betekening van de uitspraak een hogere voorziening instellen bij de rechtbank die in eerste aanleg heeft beslist. U kunt een hogere voorziening alleen instellen op de in het Wetboek van Strafvordering vermelde gronden.

U kunt verzoeken om herziening van de procedure als er na afloop van de procedure nieuwe feiten aan het licht zijn gekomen die tijdens de procedure niet bekend waren en die zo belangrijk zijn dat zij aanleiding zouden kunnen zijn voor een andere definitieve beslissing.

C) Wat zijn de gevolgen van een veroordeling?

i) Uittreksel uit het strafregister

Als u schuldig bent bevonden aan een strafbaar feit, wordt die informatie opgenomen in het strafregister en kan ze worden opgevraagd door diverse overheidsinstanties, bijvoorbeeld voor een nieuwe strafprocedure. Alle veroordelingen worden opgenomen in het strafregister (*odpis*), vernietigde veroordelingen staan niet in het uittreksel (*vypis*) van het strafregister.

v) Uitvoering van de straf, overbrenging van gevangenen, proeftijd en alternatieve straffen

Als de beslissing waarbij u tot een gevangenisstraf bent veroordeeld, uitvoerbaar wordt, zal de rechtbank van u verlangen dat u uw straf ondergaat, of opdracht geven tot uw overbrenging.

Als u ernstig ziek wordt, kunt u bij de rechtbank een verzoek indienen om de uitvoering van uw straf uit te stellen. Als u bent veroordeeld tot een gevangenisstraf van niet meer dan één jaar, kan de rechtbank de uitvoering om zwaarwegende redenen met ten hoogste drie maanden uitstellen, of zelfs langer als er uitzonderlijke redenen zijn.

Als u een voorwaardelijke straf met een proeftijd is opgelegd, komt u onder toezicht van een reclasseringsambtenaar te staan en ziet de rechtbank gedurende een beperkte proeftijd toe op uw gedrag. De rechtbank stelt in een beslissing vast of u de afspraken bent nagekomen. Als de rechtbank oordeelt dat u de afspraken niet bent nagekomen, wordt de veroordeling tot gevangenisstraf alsnog uitgevoerd.

Alternatieve straffen zijn straffen die dienen als alternatief voor een gevangenisstraf. Een alternatieve straf is bedoeld om enerzijds de veroordeelde vrij te laten en anderzijds de maatschappij te beschermen.

Het gaat om de volgende straffen: plaatsing onder huisarrest, taakstraf, boete, voorwaardelijke gevangenisstraf en voorwaardelijke gevangenisstraf met proeftijd.

Laatste update: 02/03/2022

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

De volgende vertalingen zijn al beschikbaar: [fi](#)

Verdachten (in strafzaken) - Finland

In deze informatiebladen wordt uitgelegd wat er gebeurt wanneer iemand wordt verdacht of beschuldigd van een misdrijf en voor de rechter moet verschijnen. Voor informatie over verkeersovertreden, die meestal met een boete worden afgehandeld, zie [Informatieblad 5](#).

Als u slachtoffer van een misdrijf bent, kunt u [hier](#) de benodigde informatie over uw rechten vinden.

Samenvatting van de strafprocedure

Normaliter omvat de strafprocedure de volgende fasen:

Strafonderzoek

Onderzoek van de tenlastelegging en andere beslissingen van de openbare aanklager

Proces voor de rechter

Tenuitvoerlegging van het vonnis

Nadere gegevens over al deze fasen van het strafproces en over uw rechten kunt u vinden in de informatiebladen. Deze informatie mag niet worden beschouwd als juridisch advies en is uitsluitend bedoeld als toelichting.

Rol van de Europese Commissie

Opgemerkt dient te worden dat de Europese Commissie geen rol heeft in strafzaken in de lidstaten en u niet kan helpen wanneer u een klacht heeft. In deze informatiebladen wordt uitgelegd hoe en bij wie u een klacht kunt indienen.

Klik op de links hieronder voor de informatie die u nodig hebt

[1 – Juridisch advies inwinnen](#)

[2 – Mijn rechten tijdens het strafrechtelijk onderzoek](#)

Verhoor

Aanhouding

Eerste rechtszitting

Vóór de hoofdzitting

Klachten over het optreden van politie

Rechten op taalgebied

[3 – Mijn rechten tijdens het proces](#)

[4 – Mijn rechten nadat de rechtbank uitspraak heeft gedaan](#)

[5 – Verkeersovertreden](#)

Links

[Strafproces bij de arrondissementsrechtbank](#)

Laatste update: 19/05/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

1 - Juridisch advies inwinnen

Als u op enigerlei wijze betrokken bent bij een strafprocedure, is het belangrijk om onafhankelijk juridisch advies in te winnen. In de informatiebladen kunt u lezen wanneer en in welke omstandigheden u recht hebt op vertegenwoordiging door een advocaat. Hierin staat ook wat een advocaat voor u kan doen. In dit informatieblad staat hoe u een advocaat kunt vinden en hoe de kosten voor de advocaat worden gedekt als u niet kunt betalen.

Hoe vind ik een advocaat?

Als u van een misdrijf wordt verdacht, hebt u altijd recht op een advocaat. De politie kan u vragen of u een advocaat nodig hebt, maar volgens de wet hebt u er pas een nodig als u bent aangehouden, gearresteerd of gedetineerd. Over het algemeen hebt u recht op bijstand van uw advocaat als u wordt ondervraagd. Als u vindt dat u een advocaat nodig hebt maar niet weet waar u die kunt vinden, kan de politie ervoor zorgen dat u bijstand krijgt.

In Finland is het beroep van advocaat niet beschermd, dus iedereen die een rechtenstudie heeft voltooid, kan optreden als advocaat (de wet wordt op dit punt momenteel herzien). Zie voor een overzicht van strafrechtadvocaten de website van de [Finse orde van advocaten](#). Daarnaast kunt u ook terecht bij bureaus voor rechtsbijstand (klik [hier](#) voor de contactgegevens).

Betalen voor een advocaat

De hoofdregel is dat u zelf voor een advocaat betaalt. Als u een laag inkomen hebt, kunt u rechtsbijstand krijgen. In dat geval zal de staat het honorarium van de advocaat deels of volledig betalen. Als u wordt verdacht van een misdrijf waarvoor de laagste straf vier maanden detentie is, krijgt u een advocaat toegewezen als u dat wilt. In dat geval betaalt de staat het honorarium, maar als u wordt veroordeeld voor het misdrijf, moet u het bedrag aan de staat terugbetalen. Dit geldt niet als uw inkomen zo laag is dat u recht hebt op rechtsbijstand. De bedragen die u moet betalen, worden op dezelfde manier vastgesteld als die voor rechtsbijstand.

De advocaat kan een openbare of een particuliere rechtsbijstandverlener zijn of een andere jurist. Als u om een bepaalde advocaat vraagt, wordt hij of zij u doorgaans toegewezen.

Links

[Finse orde van advocaten](#)

[Finse orde van advocaten](#)

[Finlands Advokatförbund](#)

[Oikeusaputoimistojen yhteystiedot](#)

[Contactgegevens van de openbare bureaus voor rechtsbijstand](#)

[Kontaktinformation för rättsjälpsbyråerna](#)

[Inkomensgrenzen voor gesubsidieerde rechtsbijstand](#)

[Inkomstgränser för beviljande av rättsjälp](#)

Laatste update: 19/05/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([fi](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

2 – Mijn rechten tijdens het strafrechtelijk onderzoek

Wat is het doel van een strafrechtelijk onderzoek?

De politie is verplicht een strafrechtelijk onderzoek te starten als er aanleiding is te vermoeden dat er een misdrijf is gepleegd. De politie kan dit vermoeden krijgen als het slachtoffer van een misdrijf daar melding van doet. De politie kan ook op andere manieren het vermoeden krijgen dat er een misdrijf is gepleegd, bijvoorbeeld door dat zelf te constateren, en ook dan moet de politie een onderzoek starten.

Uit welke fasen bestaat het strafrechtelijk onderzoek (opsporingsonderzoek)?

Het strafrechtelijk onderzoek is erop gericht om vast te stellen hoe het misdrijf is gepleegd en wie daarbij betrokken zijn, en om daarnaast het bewijs te verzamelen dat nodig is om de tenlastelegging op te stellen en dat ook later tijdens het proces zal worden gebruikt. Het strafrechtelijk onderzoek wordt in principe uitgevoerd door de politie, en in sommige gevallen door de grenswacht, de strijdkrachten of de douane. Alle autoriteiten die een strafrechtelijk onderzoek kunnen uitvoeren worden in deze informatiebladen 'de politie' genoemd.

Verhoor

De politie kan u op het politiebureau ontbieden voor verhoor. Ook kan de politie u bellen en u telefonisch ondervragen. Het doel van het verhoor is om te bepalen of er aanleiding is te vermoeden dat er een misdrijf is gepleegd en dat u het misdrijf hebt gepleegd.

Aanhouding

Als u wordt opgeroepen voor verhoor, bent u verplicht om te verschijnen; komt u niet opdagen, dan kan de politie u komen halen voor verhoor. Bovendien kan de politie u in dat geval aanhouden.

Voorgeleiding

Als de politie een bevel tot inverzekeringstelling tegen u aanvraagt, moet de voorgeleiding plaatsvinden binnen vier dagen nadat u bent aangehouden. De rechtbank houdt een hoorzitting over de aanhouding en besluit of u moet worden vastgehouden of in vrijheid moet worden gesteld. Als u wordt vastgehouden, bepaalt de rechtbank ook de datum waarop de tenlastelegging moet zijn ingediend.

Als de politie niet om een bevel tot inverzekeringstelling vraagt, kan de eerste voorgeleiding in uw geval ook meteen de hoorzitting in de rechtbank zijn.

Tenlastelegging door de openbaar aanklager vóór de hoorzitting

Voordat de hoorzitting plaatsvindt, zal de politie het strafrechtelijk onderzoek uitvoeren en al het verzamelde materiaal bijeenbrengen in een strafdossier. Het strafdossier gaat naar de openbaar aanklager. De openbaar aanklager bepaalt vervolgens of er gegronde redenen bestaan om te vermoeden dat er een misdrijf is gepleegd en dat u dat misdrijf hebt gepleegd.

De politie moet u en uw advocaat op de hoogte houden van de voortgang van het strafrechtelijk onderzoek en over het gevonden bewijs met betrekking tot uw schuld aan het misdrijf. U kunt ook zelf of met behulp van uw advocaat bewijs verzamelen dat ontlastend voor u is en verzoeken om opname van dit bewijs in het strafdossier.

U kunt diverse keren worden verhoord voordat de hoorzitting plaatsvindt. Ook kunnen er verschillende voorbereidende zittingen plaatsvinden.

Mijn rechten tijdens het onderzoek

Klik op de onderstaande links voor meer informatie over uw rechten tijdens de verschillende fasen van het onderzoek.

[Verhoor \(1\)](#)

[Aanhouding \(2\)](#)

[Voorgeleiding \(3\)](#)

[Vóór de hoorzitting \(4\)](#)

[Klagen over politieoptreden \(5\)](#)

[Rechten met betrekking tot de taal \(6\)](#)

[Verhoor \(1\)](#)

Waarom wil de politie mij verhoren?

Als de politie vermoedt dat u iets weet over een vermeend misdrijf, kan de politie u verhoren. Het doel van het verhoor is om meer te weten te komen over het vermeende misdrijf en de persoon die het misdrijf heeft gepleegd. Ook kunt u worden verhoord omdat de politie wil weten welk voordeel met het misdrijf is behaald, ook al wordt u zelf niet van het misdrijf verdacht.

Wat zal mij worden verteld over mijn rechten?

De politie moet u zo snel mogelijk meedelen wat uw positie (slachtoffer/verdachte/getuige) in het verhoor is en in elk geval voordat het verhoor begint. Als u het slachtoffer of de verdachte bent, hebt u er in de regel recht op dat er een advocaat aanwezig is bij het verhoor. Als u als verdachte wordt verhoord, moet de politie u vertellen waar u van wordt verdacht.

Als de politie u heeft aangehouden omdat u van een misdrijf wordt verdacht of bent gearresteerd of in hechtenis bent genomen, moet de politie u meedelen dat u onmiddellijk recht op een advocaat hebt. Over het algemeen hoeft u, als u om een advocaat hebt gevraagd, geen antwoord op vragen te geven totdat uw advocaat aanwezig is. U moet uw ondervrager echter altijd uw correcte persoonsgegevens meedelen, ook als uw advocaat niet aanwezig is.

De politie heeft de plicht om u tijdens het verhoor kalm en rationeel te behandelen. De politie mag niet willens en wetens valse verklaringen afleggen, valse beloften doen of bijzondere voordelen voorspiegelen, de ondervraagde persoon uitputten, bedreigen of dwang uitoefenen of on gepaste middelen of methoden gebruiken om de wilskracht, het geheugen, het oordeelsvermogen of de vrijheid om zelf te beslissen van de verhoorde persoon te beïnvloeden teneinde een bekentenis af te dwingen of hem of haar een ander soort verklaring te laten afleggen.

Wat gebeurt er als ik geen Fins of Zweeds spreek?

Als u geen Fins of Zweeds spreekt, zal de politie een tolk regelen die u tijdens het verhoor bijstaat. Voor meer informatie over uw rechten met betrekking tot de taal, zie [Rechten met betrekking tot de taal \(6\)](#). Sommige politiefunctionarissen kunnen Engels spreken tijdens het verhoor. U hoeft niet te betalen voor de tolk. De tolk moet de vragen van de politie en uw antwoorden vertalen.

Aan het eind van het verhoor kunnen u en de tolk het proces-verbaal van het verhoor samen doornemen en kunt u de politie op eventuele onjuistheden wijzen. Het is heel belangrijk dat u het proces-verbaal samen met de tolk zorgvuldig doorleest, omdat de inhoud tegen u kan worden gebruikt in het proces.

Mag ik een advocaat gebruiken?

In de regel hebt u altijd recht op een advocaat tijdens het verhoor, of u nu bent aangehouden of niet. Over het algemeen hoeft u geen vragen te beantwoorden voordat de advocaat aanwezig is. Als u een tolk nodig hebt, kunt u ook van een tolk gebruikmaken wanneer u met uw advocaat spreekt.

Als u een advocaat kent waarvan u graag gebruik wilt maken, kunt u de politie vragen om contact met hem of haar op te nemen. Als u geen advocaat kent, kan de politie er een voor u vinden. De politie kan u ook een lijst van advocaten geven die vaak strafzaken doen, of een lijst van advocaten die lid zijn van de Finse Orde van Advocaten. Vervolgens kunt u zelf een advocaat kiezen en zal de politie contact met hem of haar opnemen.

Moet ik antwoord geven op vragen van de politie?

U moet de politie altijd uw correcte persoonsgegevens meedelen. Op andere vragen hoeft u geen antwoord te geven. Als u iets weet dat kan helpen om het misdrijf op te lossen en de verdenking tegen u kan wegnemen, kan het verstandig zijn om de vragen te beantwoorden. U dient met uw advocaat te overleggen om te bepalen of u wel of niet antwoord op de vragen moet geven.

De politie moet zich ook aan de wet houden wat betreft de tijden waarop iemand mag worden verhoord. In de regel mag een verhoor niet worden gehouden tussen 10 uur 's avonds en 7 uur 's ochtends. Voor meer informatie over de tijden waarop verhoor is toegestaan, zie [hier](#).

Mag de politie mij fouilleren en mijn vingerafdrukken nemen?

Als u verdacht wordt van betrokkenheid bij een misdrijf, heeft de politie het recht om uw vingerafdrukken te nemen. De politie heeft het recht om u te fouilleren – dat wil zeggen om te controleren wat u in uw kleding of anderszins op u draagt – als u wordt verdacht van een misdrijf waarop een maximumstraf van ten minste zes maanden gevangenisstraf staat of als het vermeende misdrijf wordt genoemd in hoofdstuk 5, afdeling 10 van de [Wet](#)

[Dwangmaatregelen](#).

De politie heeft het recht om u lichamelijk te onderzoeken, wat kan inhouden dat er bloedmonsters bij u worden afgenomen of uw lichaam op andere wijze wordt onderzocht, als u wordt verdacht van een misdrijf waarop een maximumstraf van meer dan zes maanden gevangenisstraf staat of als het vermeende misdrijf wordt genoemd in hoofdstuk 5, afdeling 11 van de [Wet](#) [Dwangmaatregelen](#). In de praktijk zijn gewone misdrijven, zoals diefstal, gekwalificeerde geweldpleging en drugsdelicten, misdrijven waarbij een verdachte mag worden gefouilleerd; dat kan inhouden dat er een DNA-monster wordt afgenomen.

Aanhouding (2)

Om welke reden kan de politie mij aanhouden?

Het doel van een aanhouding is om een strafrechtelijk onderzoek veilig te stellen. De politie kan u aanhouden als u van een ernstig misdrijf wordt verdacht waarop minimaal twee jaar gevangenisstraf staat. In dit geval heeft de politie geen andere reden voor uw aanhouding nodig dan een voldoende ernstig vermoeden dat u het misdrijf hebt gepleegd.

Als de politie u verdenkt van een minder ernstig misdrijf, zoals gekwalificeerde geweldpleging of diefstal, kunt u worden aangehouden als de politie u niet alleen van het vermeende misdrijf verdenkt, maar ook reden heeft om te vermoeden dat u:

ervandoor zult gaan of op andere wijze het onderzoek uit de weg zult gaan,

het onderzoek zult bemoeilijken, of

meer misdrijven zult plegen.

Daarnaast kunt u worden aangehouden als de politie u niet kent en u weigert uw naam of adres te geven of een naam of adres opgeeft die/dat duidelijk vals is. Ook als u geen permanente verblijfsvergunning voor Finland hebt en het waarschijnlijk is dat u het land zult verlaten om het onderzoek, het proces of de uitvoering van de straf te ontlopen, kan de politie u aanhouden.

Een ambtenaar die daartoe het recht heeft, zal een besluit over uw aanhouding nemen, waarvoor geen gerechtelijk bevel nodig is. Ambtenaren die besluiten over aanhoudingen kunnen nemen zijn hogere politiefunctionarissen, de openbaar aanklager en hogere functionarissen van de douane en de grenswacht. Hoofdstuk 1, afdeling 6 van de [Wet](#) [Dwangmaatregelen](#) bevat de wettelijke bepalingen over ambtenaren die aanhoudingen mogen verrichten of daartoe opdracht mogen geven.

Wat zal mij worden verteld over mijn rechten?

Zodra aan u is meegedeeld dat u bent gearresteerd of aangehouden op basis van een aanhoudingsbevel, moet de politie u vertellen waarom u bent aangehouden. Ook moet de politie, als u daarom vraagt, een familielid of een andere naaste op de hoogte brengen dat u bent aangehouden, tenzij dit het onderzoek zal bemoeilijken.

Ik spreek de taal niet. Heb ik recht op een tolk?

Als u geen Fins of Zweeds spreekt, zal de politie een tolk voor u regelen. Voor meer informatie over uw rechten met betrekking tot de gebruikte taal, zie [Rechten met betrekking tot de taal \(6\)](#). Soms kunnen politiefunctionarissen hun vragen ook in het Engels stellen, als beide partijen menen dat u het Engels voldoende beheerst. U hoeft u geen enkele vraag te beantwoorden voordat de tolk aanwezig is.

Mag ik mijn advocaat ontmoeten?

Wanneer u bent aangehouden, hebt u altijd het recht om uw advocaat te ontmoeten. Op uw verzoek zal er ook een advocaat voor het proces aan u worden toegewezen. In dat geval zal de staat de vergoeding van de advocaat betalen. U kunt uw advocaat zelf kiezen, maar hij of zij moet wel zijn afgestudeerd in de rechten.

U hebt het recht om met uw advocaat te spreken zonder dat de politie daarbij aanwezig is, en dat gesprek mag niet worden afgeluisterd of opgenomen. Als u een tolk nodig hebt, kan deze ook aanwezig zijn bij uw gesprek met de advocaat.

Moet ik antwoord geven op vragen van de politie?

U hoeft geen antwoord te geven op vragen die de politie u stelt, maar u moet wel uw persoonsgegevens meedelen. Soms is het in uw belang om wel antwoord op een vraag te geven, omdat dit kan helpen om duidelijk te maken wat er is gebeurd en de verdenking tegen u daardoor minder sterk kan worden. Bij het beoordelen van uw schuld kan de rechtbank rekening houden met het feit dat u geen antwoord op vragen hebt gegeven. Het niet beantwoorden van vragen alleen kan echter nooit een reden zijn om u te veroordelen.

Wat als ik iets zeg dat mijn zaak kan schaden?

Het is een fundamenteel recht dat u niet hoeft te helpen om uw eigen schuld te bewijzen. Dat betekent dat u niet verplicht bent om iets te zeggen dat het bewijs van uw schuld ondersteunt.

Als u besluit om bepaalde zaken alleen in de rechtbank te vertellen, moet u echter kunnen uitleggen waarom u eerder niets gezegd hebt. De rechtbank heeft het recht om in gedachten te houden dat u pas tijdens het proces hebt verklaard dat u ergens anders was toen het misdrijf werd gepleegd. Dit kan afbreuk doen aan de geloofwaardigheid van uw verhaal.

Als u tijdens het verhoor iets zegt dat later schadelijk voor uw zaak blijkt te zijn, kan uw verhaal tegen u worden gebruikt. Als u tijdens het proces een ander verhaal vertelt dan u tijdens het verhoor hebt gedaan, moet u kunnen uitleggen waarom dat is, omdat de rechtbank uw verhaal anders misschien niet zal geloven.

Mag ik contact opnemen met mijn familie?

U hebt het recht om contact te onderhouden met uw naaste familie, zoals de leden van uw gezin, tenzij de politie een zwaarwegende reden heeft om uw contacten te beperken. Ook moet de politie uw naaste familie er onmiddellijk van op de hoogte brengen dat u bent aangehouden, tenzij dit het onderzoek zal bemoeilijken.

Ik kom uit een andere lidstaat. Mag ik contact opnemen met de ambassade van mijn land?

U hebt het recht om contact met uw ambassade op te nemen, tenzij de politie een zwaarwegende reden heeft om uw contacten te beperken. Over het algemeen wordt de ambassade niet later van uw aanhouding in kennis gesteld dan de dag waarop de politie om een bevel tot inverzekeringstelling heeft gevraagd.

Mag de politie mijn vingerafdrukken nemen? Mag mijn DNA-monster worden geregistreerd?

Over het algemeen mag de politie, als u bent aangehouden, altijd uw vingerafdrukken nemen en uw DNA laten registreren.

Mag de politie mij fouilleren?

De politie mag opdracht geven u te fouilleren. Behalve een fouillering, om erachter te komen wat u in uw kleding of op uw lichaam draagt, kan het onderzoek ook een lichamelijk onderzoek omvatten, waarbij uw lichaam wordt onderzocht, een bloedmonster kan worden afgenomen en andere onderzoeken aan uw lichaam kunnen worden uitgevoerd.

Als bij het lichamelijk onderzoek medische deskundigheid is vereist, mag alleen een arts dit onderzoek uitvoeren. Anders zal de politie of een verpleegkundige dit doen.

De wetgeving bevat voorwaarden voor het mogen uitvoeren van een lichamelijk onderzoek, zoals bepalingen met betrekking tot de ernst van het misdrijf. In de praktijk mag de politie bij alle gewone misdrijven (diefstal, gekwalificeerde geweldpleging, drugsdelicten) een lichamelijk onderzoek uitvoeren.

Wat gebeurt er als ik gearresteerd ben op basis van een Europees aanhoudingsbevel?

Als een andere lidstaat een Europees aanhoudingsbevel tegen u heeft uitgevaardigd, kunt u worden aangehouden en in hechtenis worden genomen ten behoeve van uitlevering aan de staat die het aanhoudingsbevel heeft uitgevaardigd. Tijdens de voorgeleiding hebt u recht op een advocaat en een tolk. De staat zal hun vergoeding betalen en u hoeft deze kosten niet terug te betalen aan de staat. U kunt zelf een advocaat kiezen, op dezelfde wijze als wanneer u anders van een misdrijf zou worden verdacht.

Voorgeleiding (3)

Waarom vindt de voorgeleiding plaats?

Wanneer de politie om een bevel tot inverzekeringstelling tegen u vraagt, moet de rechtbank daarover een besluit nemen. Als u niet bent aangehouden en de politie geen bevel tot inverzekeringstelling tegen u heeft aangevraagd, zal de voorgeleiding doorgaans ook de [hoorzitting](#) van de zaak zijn.

Als u bent aangehouden, moet de politie zo snel mogelijk een bevel tot inverzekeringstelling voor u aanvragen, en wel uiterlijk voor twaalf uur op de derde dag na uw aanhouding. Zo niet, dan moet u in vrijheid worden gesteld. De rechtbank moet de aanvraag voor een bevel tot inverzekeringstelling onmiddellijk in behandeling nemen.

Wanneer u bent gearresteerd, moet de aanvraag van een bevel tot inverzekeringstelling binnen vier dagen vanaf de dag dat u bent aangehouden worden behandeld. De rechtbank houdt een hoorzitting over de aanhouding en besluit of u moet worden vastgehouden of in vrijheid moet worden gesteld. In plaats van te gelasten dat u wordt vastgehouden, kan de rechtbank u ook een reisverbod opleggen.

Behalve dat u moet worden vastgehouden, kan de rechtbank ook gelasten dat uw contacten moeten worden beperkt. Dat betekent dat u aan het begin van uw detentie met niemand anders contact mag hebben dan met uw advocaat.

Finland kent geen systeem van borgsommen; met andere woorden, u hebt niet de mogelijkheid om bij een rechtbank een bepaald bedrag te deponeren in ruil voor uw vrijlating tot de centrale hoorzitting.

Heb ik recht op een advocaat?

Tijdens de voorgeleiding hebt u recht op een advocaat. Op uw verzoek moet de advocaat worden benoemd tot uw raadsman of -vrouw, wat betekent dat de staat in eerste instantie zijn of haar vergoeding zal betalen. U hebt ook het recht om zelf uw verdediging te voeren, maar wanneer de politie een bevel tot inverzekeringstelling tegen u aanvraagt, is het aan te bevelen om een advocaat in de hand te nemen. U kunt zelf een advocaat kiezen.

Heb ik recht op een tolk als ik de taal niet spreek?

Als u geen Fins of Zweeds spreekt, zal de rechtbank een tolk voor u regelen. In dat geval zal de staat de vergoeding van de tolk betalen. Voor meer informatie over uw rechten met betrekking tot de gebruikte taal, zie [Rechten met betrekking tot de taal \(6\)](#). Tijdens de voorpleiding zal de aanvraag voor een bevel tot in verzekeringstelling voor u worden vertaald als u die vóór de zitting al niet met de advocaat en de tolk hebt doorgenomen. Indien nodig zal alles wat tijdens de hoorzitting wordt gezegd voor u worden vertaald.

Moet ik iets zeggen in de rechtbank?

U hoeft niets te zeggen in de rechtbank. Als u een advocaat heeft, kan deze namens u reageren op de aanvraag voor een bevel tot in verzekeringstelling. U hebt echter het recht om, als u dat wilt, persoonlijk te worden gehoord.

Moet ik andere informatie geven in de rechtbank?

In de rechtbank – net als tijdens het strafrechtelijk onderzoek – hoeft u geen informatie over het vermeende misdrijf te geven. Vaak kan het echter nuttig zijn om dat wel te doen. Uw advocaat zal u helpen om te beslissen of het in uw geval beter is om te spreken en informatie te geven.

Word ik na de voorpleiding vastgezet of vrijgelaten?

Als de rechter beslist dat er voldoende reden is om u vast te houden en dat een reisverbod niet volstaat, zult u in verzekerde bewaring worden gesteld. Als u geen permanent adres in Finland hebt, is een reisverbod in de praktijk niet mogelijk.

Als de rechter beslist dat er geen reden is om u vast te houden, zal hij of zij gelasten dat u onmiddellijk in vrijheid moet worden gesteld. In Finland is het niet mogelijk om een geldbedrag als borgsom te deponeren. Aan het eind van de voorpleiding zult u in verzekering worden gesteld, een reisverbod krijgen opgelegd of in vrijheid worden gesteld. Ook als de rechter besluit dat u in verzekerde bewaring moet worden gesteld, kan het zijn dat dit niet gebeurt als dit onredelijk zou zijn vanwege bijvoorbeeld uw gezondheidstoestand.

Als u in verzekering wordt gesteld (de eerste fase van voorlopige hechtenis), zal de rechter een datum vaststellen waarop de openbaar aanklager de tenlastelegging moet hebben ingediend. Deze datum kan op verzoek van de openbaar aanklager worden uitgesteld. Er bestaat geen maximale termijn voor het indienen van de tenlastelegging, maar deze termijn mag niet langer duren dan nodig is om het strafrechtelijk onderzoek af te ronden en de tenlastelegging op te stellen.

Als blijkt dat de tijd die de rechter heeft vastgesteld voor het opstellen van de tenlastelegging te kort is, kan de rechter de termijn op verzoek van de openbaar aanklager verlengen. De rechter moet u en uw advocaat de gelegenheid geven om over dit verzoek te worden gehoord.

Is de voorpleiding openbaar?

In de regel zijn zittingen van de rechtbank openbaar, en dat geldt ook voor voorpleidingen. Over het algemeen zal de politie echter in het belang van het onderzoek vragen dat de voorpleiding achter gesloten deuren plaatsvindt en dat het bewijsmateriaal in de zaak geheim blijft totdat de tenlastelegging is opgesteld. Het eindresultaat van de voorpleiding is altijd openbaar.

Kan ik beroep instellen als de rechtbank gelast dat ik in verzekering moet worden gesteld?

U kunt binnen een gespecificeerde termijn beroep instellen tegen het bevel tot in verzekeringstelling bij het hof van beroep. In de regel wordt de procedure bij het hof van beroep schriftelijk gevoerd.

Als u daarom verzoekt, moet de rechtbank uw hechtenis opnieuw bekijken, ook al hebt u daar geen beroep tegen aangetekend. Dat hoeft echter pas twee weken na de voorpleiding te gebeuren. Uw advocaat zal u meer informatie geven over de voorwaarden waaronder u het voor u beter is om om herziening van het besluit te vragen. Als uw hechtenis opnieuw zal worden bekeken, kan dit via een videoverbinding plaatsvinden. U bevindt zich dan in een huis van bewaring of gevangenis, alleen of met uw advocaat, en de rechter bevindt zich in de rechtbank, ook alleen of in aanwezigheid van uw advocaat, waarbij u via een videoverbinding contact met elkaar hebt.

Mag ik het land verlaten voordat het proces plaatsvindt?

Als de rechtbank tijdens de voorpleiding besluit dat u in vrijheid moet worden gesteld, staat het u vrij om het land te verlaten. Als de rechtbank u een reisverbod oplegt, zal de inhoud van dat verbod in het rechterlijke bevel nader worden gespecificeerd. Als het onderzoek tegen u wordt voortgezet en u het land hebt verlaten, kan er in uw afwezigheid een aanhoudingsbevel, en indien nodig, als u niet kunt worden bereikt, een Europees aanhoudingsbevel tegen u worden uitgevaardigd.

Tenlastelegging door de openbaar aanklager vóór de hoorzitting (4)

Wat gebeurt er vóór de hoorzitting?

De politie zal het strafrechtelijk onderzoek uitvoeren en na afronding ervan het strafdossier aan de openbaar aanklager toezenden. Als u een advocaat is toegewezen, zal het dossier ook naar hem of haar worden gestuurd.

U en uw advocaat hebben het recht om aanvullend onderzoek te vragen als u meent dat het onderzoek op enigerlei wijze niet volledig is. U hebt recht op een kopie van het strafdossier. Als uw advocaat niet specifiek is aangewezen om u tijdens het proces bij te staan, zal het dossier niet automatisch naar u of uw advocaat worden gestuurd.

Vervolgens neemt de openbaar aanklager een besluit over de tenlastelegging. Als u een misdrijf ten laste wordt gelegd, zult u een kopie van het verzoek tot dagvaarding ontvangen en zult u worden gedagvaard om op de hoorzitting te verschijnen. In het verzoek om dagvaarding worden de ten laste gelegde feiten vermeld, evenals het bewijs en de getuige(n) die de openbaar aanklager zal oproepen om uw schuld te bewijzen op een wijze die elke redelijke twijfel uitsluit. U hebt het recht om ook zelf getuigen op te roepen of bewijs in te dienen. Over het algemeen is het beter als de politie getuigen tijdens het strafrechtelijk onderzoek verhoort, dus vóór de hoorzitting. U kunt uw advocaat vragen wat u moet doen als u iemand als getuige wilt oproepen en de openbaar aanklager die persoon niet in de dagvaarding heeft genoemd.

Vindt er altijd een hoorzitting plaats?

Als de openbaar aanklager oordeelt dat er onvoldoende bewijs is om uw schuld aan te tonen, zal hij of zij besluiten de zaak te seponeren (ofwel geen tenlastelegging indienen) en zal de zaak daarmee normaliter worden afgesloten. Als dit gebeurt terwijl u wordt vastgehouden, zult u onmiddellijk in vrijheid worden gesteld.

De openbaar aanklager kan ook besluiten om de zaak te seponeren als hij of zij u schuldig acht. In dat geval is de openbaar aanklager van mening dat een proces niet nodig is. Dat kan bijvoorbeeld zijn omdat het om een lichte overtreding gaat of vanwege de lage leeftijd van de verdachte. Als u vindt dat u niet schuldig aan het misdrijf bent, ook al denkt de openbaar aanklager van wel, hebt u het recht om de zaak aan de rechter voor te leggen.

Het slachtoffer heeft het recht om een aanklacht in te dienen als de openbaar aanklager heeft besloten om de zaak tegen u te seponeren.

Bepaalde lichte overtredingen kunnen ook worden behandeld door middel van een [schriftelijke procedure](#), wat betekent dat er geen hoorzitting plaatsvindt. Een schriftelijke procedure kan worden geregeld als u bijvoorbeeld schuld hebt bekend en ermee instemt dat de procedure schriftelijk wordt afgehandeld.

Mag ik vóór het proces schuld bekennen?

U kunt tegenover de politie bekennen dat u schuldig aan het misdrijf bent. Uw zaak kan nog steeds tot een hoorzitting leiden als de openbaar aanklager een tenlastelegging indient en een schriftelijke procedure niet mogelijk is. Als u bekent en uw medewerking verleent aan het onderzoek naar de misdrijf, kan dit soms tot een lagere straf leiden, maar dat hangt af van de beraadslagingen van de rechtbank.

Een bekentenis heeft geen invloed op uw recht om beroep in te stellen, maar u kunt uw bekentenis ook op elk moment intrekken. Maar ook als u uw bekentenis hebt ingetrokken, zal de rechtbank er bij het bepalen van uw schuld of onschuld rekening mee houden dat u in eerste instantie een bekentenis hebt afgelegd.

Kan de tenlastelegging vóór het proces worden veranderd?

Afhankelijk van hoe het onderzoek verloopt, kan de tenlastelegging tijdens het strafrechtelijk onderzoek worden veranderd. De openbaar aanklager kan u ook een ander misdrijf ten laste leggen dan het misdrijf waarvan u wordt verdacht, zolang de belangrijkste punten van het misdrijf tijdens het strafrechtelijk onderzoek maar zijn bepaald (voorbeeld: de politie verdacht u van moord, maar de openbaar aanklager legt u doodslag ten laste). De openbaar aanklager kan meer details aan de tenlastelegging toevoegen, ook nadat de tenlastelegging al is ingediend.

Kan ik worden aangeklaagd voor een misdrijf waarvoor ik al in een andere lidstaat ben aangeklaagd?

In de regel kunt u niet worden aangeklaagd voor een misdrijf waarvoor u al in een andere lidstaat bent aangeklaagd. Hiervoor is echter nodig dat het vonnis dat in de andere lidstaat is uitgesproken definitief is en dat het volgende van toepassing is:

de zaak is geseponeerd;

u bent schuldig verklaard, maar u bent niet tot een straf veroordeeld;

het vonnis is of wordt ten uitvoer gelegd; of

het vonnis is verjaard volgens de wetgeving van het land waarin het is uitgesproken.

Als u van mening bent dat u wordt aangeklaagd voor een misdrijf waarvoor u al in een andere lidstaat bent aangeklaagd, moet u uw advocaat daar zeker attent op maken.

Klagen over politieoptreden (5)

Ik ben van mening dat de politie mij onheus heeft bejegend. Bij wie kan ik een klacht indienen?

Als u van mening bent dat een politiefunctionaris zich tijdens de uitoefening van zijn of haar functie niet correct jegens u heeft gedragen, kunt u een administratieve klacht indienen. Het optreden van deze politiefunctionaris zal dan worden onderzocht.

Een administratieve klacht wordt ingediend bij een hogere politiefunctionaris of bij de hoogste hoeders van de wet. De hoogste hoeders van de wet zijn de [minister van Justitie](#) en de [Parlementaire Ombudsman](#). De klacht moet schriftelijk worden ingediend, maar is verder niet aan een bepaalde vorm gebonden.

Als u vermoedt dat een politiefunctionaris een strafbaar feit heeft gepleegd, kunt u daar aangifte van doen. De politie is altijd verplicht om deze aangifte op basis van uw informatie te registreren. Wanneer een politiefunctionaris wordt verdacht van een strafbaar feit, wordt het onderzoek altijd geleid door een openbaar aanklager. In dit geval heeft de openbaar aanklager het recht om te besluiten of er voldoende aanleiding is te vermoeden dat er een strafbaar feit is gepleegd en of er een strafrechtelijk onderzoek moet worden uitgevoerd. De politie moet de desbetreffende openbaar aanklager onmiddellijk een kopie van de aangifte toezenden, zodat een functionaris kan worden benoemd die verantwoordelijk is voor het onderzoek. U hebt het recht om te weten of er een strafrechtelijk onderzoek wordt gestart en hoe het onderzoek vordert.

Als de politie u onheus heeft bejegend, moet u uw advocaat altijd om advies vragen over wat u moet doen.

Rechten met betrekking tot de taal (6)

Als u wordt verdacht van een misdrijf, hebt u het recht om in alle fasen van het strafproces het Fins of het Zweeds te gebruiken. Als u geen Fins of Zweeds spreekt, zal er een tolk voor u worden geregeld die u zowel tijdens het verhoor als tijdens het proces zal bijstaan. Ook hebt u recht op een tolk om met uw advocaat te overleggen in verband met verhoorsessies. U hoeft niet te betalen voor de tolk.

Sommige politiefunctionarissen kunnen Engels spreken tijdens het verhoor; in uitzonderlijke gevallen kunnen ze ook andere talen gebruiken. Als u van mening bent dat u en de politiefunctionaris elkaar niet begrijpen vanwege taalproblemen, hebt u het recht om om een tolk te vragen. Het is heel belangrijk dat u de inhoud van het verhoor goed begrijpt, zodat u namens uzelf het proces-verbaal kunt ondertekenen.

De autoriteiten hoeven niet al het materiaal dat tijdens het strafrechtelijk onderzoek is verzameld te laten vertalen in een taal die u begrijpt. Over het algemeen wordt het materiaal dat tijdens het strafrechtelijk onderzoek is verzameld niet vertaald. Daarom is het belangrijk dat u een advocaat hebt die de taal die in het strafrechtelijk onderzoek wordt gebruikt begrijpt. Het verzoek om dagvaarding zal ofwel schriftelijk worden vertaald, ofwel door een tolk mondeling voor u worden vertaald.

Links

[Justitieel stelsel](#)

[Ministerie van Justitie](#)

[Wet op strafrechtelijke onderzoeken in het Zweeds](#)

[Wet op de strafvordering](#)

[Wet op de strafvordering in het Zweeds \(niet-officiële vertaling\)](#)

[Wet Dwangmaatregelen in het Zweeds](#)

[Politie](#) <https://www.poliisi.fi/en>

[Wet Inverzekeringsstelling in het Zweeds](#)

[Wet Uitlevering op basis van een strafbaar feit tussen Finland en de lidstaten van de Europese Unie](#)

[Uitleveringswet in het Zweeds \(niet-officiële vertaling\)](#)

[Meer informatie over dwangmaatregelen](#)

[Meer informatie over dwangmaatregelen in het Zweeds](#)

[Klagen over politieoptreden](#)

[Klagen over politieoptreden \(in het Zweeds\)](#)

[Brochure over de Talenwet in het Zweeds](#)

Laatste update: 19/05/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

De volgende vertalingen zijn al beschikbaar:

3 – Mijn rechten tijdens het proces

Waar vindt het proces plaats?

Strafprocessen worden normaliter gehouden in een algemene rechtbank van eerste aanleg. Deze worden arrondissementsrechtbanken genoemd. Over het algemeen wordt de zaak behandeld door de rechtbank van het rechtsgebied waar het vermeende misdrijf is gepleegd. Rechtszaken zijn normaal gesproken openbaar. Dat betekent dat uw proces voor iedereen vrij toegankelijk is. De rechtbank kan echter gelasten dat bepaalde zaken, bijvoorbeeld als ze seksuele misdrijven betreffen, geheel of gedeeltelijk worden behandeld zonder dat er publiek bij aanwezig is. Datzelfde geldt als u jonger dan achttien jaar bent op het moment van de tenlastelegging.

De samenstelling van de rechtbank varieert afhankelijk van de aard van de zaak: Uw zaak kan worden behandeld door één rechter, door één rechter en drie lekenrechters, door twee rechters en drie of vier lekenrechters, of door drie rechters. In de regel hangt de samenstelling van de rechtbank af van de ernst van het misdrijf.

Kan de tenlastelegging tijdens het proces worden gewijzigd?

Normaal gesproken mag een tenlastelegging niet meer worden gewijzigd nadat deze is ingediend. Als de rechtbank dit gezien het aangevoerde bewijs passend acht, kan de openbaar aanklager de tenlastelegging echter wel uitbreiden om de verdachte ook een of meer andere strafbare feiten ten laste te leggen.

De volgende gevallen houden geen wijziging van de tenlastelegging in: de openbaar aanklager beperkt de tenlastelegging; de openbaar aanklager neemt een wettelijke bepaling in de tenlastelegging op die niet in het verzoek om dagvaarding werd genoemd; de openbaar aanklager neemt een nieuw feit op dat de tenlastelegging ondersteunt.

Als u tijdens het proces schuld bekent aan alle of enkele punten van de tenlastelegging, kan het zijn dat de rechtbank niet zo veel bewijs hoeft te horen. In eenvoudige strafzaken is een bekentenis van de verdachte meestal genoeg om vonnis te kunnen wijzen. Maar hoe ernstiger een misdrijf is, hoe meer bewijs er naast een bekentenis nodig is.

Wat zijn mijn rechten tijdens het proces?

U hebt altijd het recht om bij een zitting van de rechtbank aanwezig te zijn, tenzij uw zaak in de raadkamer van de rechtbank wordt behandeld door middel van een schriftelijke procedure. In dat geval kunt u tot maximaal negen maanden gevangenisstraf worden veroordeeld. Als het vonnis echter meer dan zes maanden gevangenisstraf inhoudt, moet de rechtbank u toestaan een mondelinge verklaring af te leggen.

Voor bepaalde lichte overtredingen kunt u ook worden veroordeeld zonder dat u aanwezig bent. In dat geval kan de straf bestaan uit een geldboete of maximaal drie maanden gevangenisstraf en een verbeurdverklaring met een maximum van 10 000 euro.

Als u persoonlijk wordt gedagvaard om op de rechtszitting te verschijnen, moet u tijdens de hele zitting aanwezig zijn tenzij de rechtbank u toestaat om weg te gaan. Als u een tolk nodig hebt, zal er een voor u worden gezocht. Voor meer informatie over uw rechten met betrekking tot de gebruikte taal, zie [Informatieblad 2](#).

U hebt het recht om zelf uw eigen verdediging te voeren. Ook hebt u recht op een advocaat. Als u zonder advocaat in de rechtszaal verschijnt en de rechtbank van oordeel is dat u zichzelf niet kunt verdedigen, kan de rechtbank een advocaat aanwijzen die u tijdens het proces zal verdedigen (uw raadsman of -vrouw), ook tegen uw wil. In principe hebt u het recht om op elk gewenst moment een andere advocaat te nemen.

U hebt het recht, maar niet de plicht, om tijdens de rechtszitting het woord te voeren. Als verdachte hoeft u de rechtbank niet te helpen om uw schuld vast te stellen. Als u wenst te worden gehoord in de zaak, hoeft u niet de waarheid te vertellen, behalve over uw persoonsgegevens en uw inkomen. De rechtbank zal uw versie van de feiten vergelijken met die van andere personen die in de zaak zijn gehoord en met het bewijs, en zal vervolgens beoordelen hoe betrouwbaar uw verhaal is.

Welke rechten heb ik met betrekking tot het bewijs dat tegen mij wordt aangevoerd?

U hebt het recht om het bewijs te bestuderen als het strafrechtelijk onderzoek daarmee niet wordt geschaad. In principe kan elk bewijs tegen u in de rechtbank worden gebruikt. De rechtbank heeft het recht om het aanvoeren van bewijs of het horen van getuigen te beperken wanneer dat bewijs of die getuigen duidelijk geen effect op het vonnis zullen hebben.

U hebt het recht om zelf bewijs in te dienen of eigen getuigen te horen. U doet er goed aan om dat bewijs of die getuigen zo snel mogelijk te vinden en aan de rechtbank voor te leggen, maar u kunt het bewijs of de getuigen ook pas tijdens de hoorzitting of zelfs tijdens de behandeling van het beroep voor het eerst presenteren. Als u echter pas in een zeer late fase van het proces met nieuw bewijs of nieuwe getuigen komt, kan de rechtbank twijfels hebben over het belang daarvan voor het bepalen van uw schuld.

U en uw advocaat hebben het recht om alle getuigen te ondervragen. Als u gebruik maakt van een advocaat, zal deze over het algemeen namens u de vragen stellen.

Finse rechtbanken kunnen naar eigen inzicht besluiten of bewijs wordt toegelaten of niet. Dat betekent dat de rechtbank met betrekking tot elk bewijsstuk en elke getuige een besluit neemt over het belang ervan.

Wordt er rekening gehouden met mijn strafblad?

Als u in Finland een strafblad hebt, zal daar bij de strafbepaling rekening mee worden gehouden. Het strafblad zal van invloed zijn op het besluit of uw straf uit een voorwaardelijke of een onvoorwaardelijke gevangenisstraf moet bestaan. Bovendien kan het hebben van een strafblad tot een zwaardere straf leiden als de rechtbank van oordeel is dat uit eerder door u gepleegde misdrijven blijkt dat u zich niet aan de wet houdt.

Een eerdere veroordeling in Finland kan ook tot een minder zware straf leiden als de tenlastelegging die nu wordt behandeld samen met de eerdere beschuldigingen had kunnen worden behandeld. De rechtbank kan bij het bepalen van de strafmaat ook rekening houden met een onvoorwaardelijke gevangenisstraf of een taakstraf die in een andere lidstaat aan u is opgelegd.

Wat gebeurt er aan het eind van het proces?

Het proces eindigt met het vonnis, dat op dezelfde dag of later in de raadkamer wordt uitgesproken. In het vonnis kunt u schuldig worden verklaard aan alle of enkele in de tenlastelegging genoemde strafbare feiten, of kan de tenlastelegging worden afgewezen.

Als de rechtbank u schuldig verklaart, zijn de volgende straffen mogelijk:

Onvoorwaardelijke gevangenisstraf

Een onvoorwaardelijke gevangenisstraf kan variëren van veertien dagen tot levenslang. Een gevangenisstraf van meer dan twee jaar is altijd onvoorwaardelijk.

Voorwaardelijke gevangenisstraf

Een gevangenisstraf van minder dan twee jaar kan worden opgeschort als de rechtbank dat passend acht. U kunt zowel tot een boete als tot een voorwaardelijke gevangenisstraf worden veroordeeld, of, als de voorwaardelijke gevangenisstraf meer dan een jaar bedraagt, tot een taakstraf van twintig tot negentig uur.

Een voorwaardelijke gevangenisstraf gaat altijd gepaard met een proeftijd van ten minste een jaar en ten hoogste drie jaar. Als u in deze periode geen nieuwe strafbare feiten pleegt, zal uw gevangenisstraf niet ten uitvoer worden gelegd. Als u in deze periode een nieuw strafbaar feit pleegt en u om die reden wordt veroordeeld tot een onvoorwaardelijke gevangenisstraf, kan de rechtbank gelasten dat ook uw voorwaardelijke gevangenisstraf ten uitvoer wordt gelegd.

Taakstraf

Een onvoorwaardelijke gevangenisstraf van ten hoogste acht maanden kan worden omgezet in een [taakstraf](#). Hiervoor is over het algemeen nodig dat u in Finland woont. Het kan zijn dat een taakstraf niet tot de mogelijkheden behoort als u al eerder tot een onvoorwaardelijke gevangenisstraf of een taakstraf bent veroordeeld.

Jeugdstraf

Als u nog geen achttien jaar oud bent en een misdrijf pleegt, kunt u worden veroordeeld tot een [jeugdstraf](#). Dit is een speciale straf voor jonge pleegers van een misdrijf. De straf is zwaarder dan een boete, maar lichter dan een onvoorwaardelijke gevangenisstraf.

Geldboete

Voor lichte overtredingen kunt u worden veroordeeld tot een geldboete. Boetes worden opgelegd als [boete-eenheden](#). Het minimumaantal boete-eenheden is 1 en het maximaal aantal is 120. Als u wordt veroordeeld tot geldboetes voor verschillende misdrijven tegelijk, kan het maximaal aantal hoger liggen.

De hoogte van een boete-eenheid is afhankelijk van uw inkomen ten tijde van het proces. Op dit moment bedraagt de kleinste eenheid zes euro.

Als u de door de rechtbank opgelegde boete niet betaalt, zal de boete worden omgezet in een gevangenisstraf. Drie onbetaalde boete-eenheden staan gelijk aan een dag gevangenisstraf.

Welke rol speelt het slachtoffer in het proces?

In Finland heeft het slachtoffer, of de benadeelde partij, een redelijk sterke rol tijdens het proces. De benadeelde partij kan zich voegen in de tenlastelegging van de openbaar aanklager of kan een andere aanklacht indienen. Het slachtoffer heeft ook het recht om een aanklacht in te dienen als de openbaar aanklager heeft besloten om de zaak tegen u te seponeren. Bovendien kan de benadeelde partij schadevergoeding eisen van de verdachte van het misdrijf. De benadeelde partij wordt tijdens het strafrechtelijk onderzoek doorgaans de vraag gesteld of hij of zij om een straf voor de verdachte en/of schadevergoeding voor het misdrijf vraagt. Ook kan de benadeelde partij zijn of haar eisen inbrengen tijdens de hoorzitting.

Laatste update: 19/05/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

De volgende vertalingen zijn al beschikbaar: [fi](#)

4 – Mijn rechten nadat de rechtbank uitspraak heeft gedaan

Kan ik hoger beroep instellen?

U hebt het recht om tegen een beslissing van de arrondissementsrechtbank beroep in te stellen bij het hof van beroep. Over het algemeen geldt dat het instellen van beroep tegen beslissingen die de arrondissementsrechtbank tijdens de hoorzitting heeft genomen (zoals het niet horen van getuigen) alleen mogelijk is wanneer u beroep instelt tegen de uitspraak.

Het bij het hof van beroep in beroep gaan tegen een beslissing van de arrondissementsrechtbank moet binnen dertig dagen geschieden. U hebt zeven dagen de tijd om de arrondissementsrechtbank mee te delen dat u niet tevreden bent met de beslissing en van plan bent om beroep in te stellen. Dit moet schriftelijk worden gedaan. Het beroep moet worden gericht tot het [hof van beroep](#) en worden ingediend bij de [arrondissementsrechtbank](#) die uitspraak in de zaak heeft gedaan.

U kunt beroep instellen tegen de beslissing omdat u vindt dat de rechtbank het bewijs niet correct heeft beoordeeld en/of omdat u van mening bent dat de rechtbank de wet niet correct heeft geïnterpreteerd. De tegenpartijen in de zaak, dat wil zeggen de openbaar aanklager en de benadeelde partijen (indien van toepassing), hebben net als u het recht om beroep in te stellen.

Wat gebeurt er als ik hoger beroep instel?

Als u beroep instelt zal uw straf niet ten uitvoer worden gelegd, tenzij de rechtbank gelast dat dit wel moet gebeuren. Als de rechtbank gelast dat u in hechtenis moet worden genomen of dat uw hechtenis moet worden verlengd, kunt u buitengewoon beroep tegen deze beslissing instellen. Het hof van beroep zal deze kwestie met spoed behandelen, afzonderlijk van de hoofdzaak.

Als u vanuit de gevangenis beroep instelt en eist dat u wordt vrijgelaten, kan het hof van beroep gelasten dat u in vrijheid wordt gesteld in afwachting van de uitspraak van het hof in de hoofdzaak.

De tijd die het hof van beroep neemt om uw beroep te behandelen varieert. Als u zich in hechtenis bevindt, zal uw beroep over het algemeen sneller in behandeling worden genomen. Als u het niet eens bent met de wijze waarop het bewijs is beoordeeld, moet het hof van beroep over het algemeen een hoorzitting houden, waar het bewijs opnieuw zal worden beoordeeld. Dit werkt meestal vertragend op het proces. In elk geval duurt de behandeling van het beroep door het hof meerdere maanden.

Als de tegenpartijen niet te kennen hebben gegeven dat ze ontevreden zijn met de beslissing van de arrondissementsrechtbank en u besluit om beroep in te stellen, hoeven ze hun ontevredenheid niet bekend te maken, maar kunnen ze wel, binnen veertien dagen vanaf de dag waarop de oorspronkelijke termijn voor het indienen van beroep afloopt, zogeheten tegenberoep instellen. In het tegenberoep kunnen ze bijvoorbeeld eisen dat een straf of een schadevergoeding moet worden verhoogd. Als u uw beroep herroept, zal elk tegenberoep komen te vervallen.

U kunt nieuw bewijs aanvoeren of nieuwe getuigen noemen om uw beroep te ondersteunen. Het presenteren van nieuw bewijs tijdens een strafproces is toegestaan, ook tijdens de hoorzitting van het hof van beroep.

Wat gebeurt er tijdens de beroepsprocedure?

Nadat u beroep hebt ingesteld, wordt dit ter informatie aan de tegenpartijen – de openbaar aanklager en de benadeelde partijen – toegezonden.

De tegenpartijen worden verzocht om voor een vastgestelde datum te reageren op het beroep.

Als de tegenpartijen beroep hebben ingesteld, zullen hun beroepsschriften ter informatie aan u worden toegezonden.

Na de fase van het schriftelijk instellen van beroep zal het hof van beroep beslissen of het een hoorzitting zal houden. Het hof van beroep moet een hoorzitting houden als een van de partijen daarom vraagt, en ook als de beslissing van het hof afhangt van de vraag of de arrondissementsrechtbank de geloofwaardigheid van de mondelinge getuigenverklaringen correct heeft beoordeeld.

Het hof kan uw beroep ook beoordelen als een hoorzitting niet nodig is en drie leden van het hof van beroep ervan overtuigd zijn dat de beslissing van de arrondissementsrechtbank correct was. In dat geval zal uw beroep niet verder worden onderzocht en zal de uitspraak van de arrondissementsrechtbank definitief zijn.

Wat gebeurt er als het hoger beroep slaagt dan wel niet slaagt?

Het hof van beroep zal de correctheid van de beslissing van de arrondissementsrechtbank onderzoeken voor zover daarom is verzocht. Als u vindt het dat de beslissing van de arrondissementsrechtbank volledig verkeerd is, kan het resultaat van het instellen van beroep zijn dat het hof van beroep alle aanklachten en alle eisen om schadevergoeding afwijst. Het hof van beroep kan uw beroep ook gedeeltelijk gegrond verklaren. Het hof van beroep kan bijvoorbeeld van oordeel zijn dat u schuldig bent, maar uw straf verminderen.

Als uw beroep wordt afgewezen zult u over het algemeen de kosten van het indienen van bewijs waarvoor de staat heeft betaald moeten vergoeden, evenals de juridische kosten van de benadeelde partijen. Als uw beroep gedeeltelijk wordt toegewezen, hoeft u deze kosten mogelijk niet te betalen. Als uw beroep slaagt kunt u ook compensatie voor de door u gemaakte juridische kosten krijgen, tenzij de staat die betaalt.

Als de aanklachten in de beroepsprocedure worden afgewezen en de beslissing van het hof van beroep definitief wordt, zal elke vermelding ervan uit uw strafblad worden verwijderd.

Alle partijen in een rechtszaak hebben het recht om beroep in te stellen tegen een uitspraak van een hof van beroep door een [verzoek om toestemming voor het instellen van beroep](#) in te dienen bij het Finse Hooggerechtshof. In strafzaken wordt een dergelijk verzoek zelden toegekend. Om toestemming te krijgen om dit hoger beroep in te stellen moet uw zaak in de praktijk enige waarde als precedent hebben. Dat betekent dat uw zaak een meer algemeen belang moet hebben. Toestemming om beroep in te stellen wordt zelden toegekend alleen omdat iemand vindt dat het hof van beroep het bewijs niet correct heeft beoordeeld.

Als wel toestemming voor het instellen van beroep wordt verleend, zal het Hooggerechtshof uw zaak ofwel helemaal opnieuw behandelen, ofwel slechts voor zover de toestemming dat toestaat (bijvoorbeeld alleen de strafmaat). In de regel worden procedures bij het Hooggerechtshof schriftelijk afgehandeld. De uitspraak zal definitief zijn wanneer het Hooggerechtshof beslist om geen toestemming voor het instellen van beroep te verlenen of wanneer het die toestemming wel verleent en vervolgens uitspraak doet. Als niemand beroep instelt tegen een uitspraak van een arrondissementsrechtbank of een hof van beroep, zal de beslissing uiterlijk definitief worden wanneer de termijn om beroep in te stellen afloopt. Wanneer de uitspraak definitief wordt, is dat het laatste moment waarop de uitspraak ten uitvoer zal worden gelegd.

Ik kom uit een andere lidstaat. Kan ik na het proces worden teruggestuurd?

Als u bent veroordeeld, kunt u de toegang tot Finland worden ontzegd of naar een andere lidstaat worden uitgezet. Deze mogelijkheid bestaat als de autoriteiten van mening zijn dat u een gevaar voor de openbare orde of de veiligheid vormt. In de praktijk zult u het land alleen worden uitgezet als u voor een zeer ernstig misdrijf bent veroordeeld. Het simpele feit dat u schuldig bent aan een misdrijf kan niet worden gebruikt om u uit te zetten.

[De Finse immigratiedienst](#) zal beslissen of u het land moet worden uitgezet. Tegelijkertijd kan deze dienst u de toegang tot Finland ontzeggen voor een periode van maximaal vijftien jaar. Tegen dit besluit kunt u beroep instellen bij de [administratieve rechtbank](#).

De aanklachten worden niet geregistreerd in het [strafblad](#). Als u bent veroordeeld, zullen de volgende straffen in uw strafblad worden vermeld:

- een onvoorwaardelijke of voorwaardelijke gevangenisstraf;
- een voorwaardelijke gevangenisstraf plus een boete, een taakstraf of ondertoezichtstelling;
- een taakstraf in plaats van een voorwaardelijke gevangenisstraf;
- een jeugdstraf of een geldboete in plaats van een jeugdstraf;
- ontslag als ambtenaar; of
- een straf die niet ten uitvoer wordt gelegd omdat u als pleger van het strafbare feit zelf niet strafbaar was.

Strafbladen worden bewaard door het [Rechtsregistratiecentrum](#). De informatie is niet openbaar, maar de autoriteiten kunnen uw strafblad onder bepaalde wettelijk vastgelegde voorwaarden inzien. Daarnaast kan de informatie ook naar landen buiten de EU/EER worden gezonden op basis van [overeenkomsten betreffende wederzijdse rechtshulp in strafzaken](#).

Na een bepaalde periode vanaf de datum waarop het vonnis definitief is geworden, wordt een vermelding in het strafblad verwijderd. Vermeldingen die geen betrekking hebben op een onvoorwaardelijke gevangenisstraf worden na vijf jaar verwijderd. Vermeldingen die betrekking hebben op een onvoorwaardelijke gevangenisstraf van maximaal twee jaar of op een taakstraf worden na tien jaar verwijderd. Vermeldingen die betrekking hebben op een onvoorwaardelijke gevangenisstraf van twee tot tien jaar worden na twintig jaar verwijderd. Vermeldingen die betrekking hebben op een gevangenisstraf van meer dan vijf jaar worden verwijderd wanneer de desbetreffende persoon is overleden of de leeftijd van negentig jaar heeft bereikt.

U kunt geen bezwaar aantekenen tegen de informatie die op uw strafblad wordt vermeld. U hebt echter het recht, met bepaalde beperkingen, om te [controleren](#) welke informatie op uw strafblad wordt vermeld.

Laatste update: 19/05/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

De volgende vertalingen zijn al beschikbaar: [fi](#)

5 - Verkeersovertredingen

Hoe worden lichte verkeersovertredingen behandeld?

Een gebruikelijke straf voor lichte verkeersovertredingen is een vaste geldboete. Deze kan worden opgelegd wanneer de zwaarst mogelijke straf een geldboete of maximaal zes maanden gevangenisstraf is. De hoogte van de boete kan variëren van 10 tot 115 euro. Een vaste boete kan worden opgelegd door een politieagent, een grenswacht of een douaneambtenaar.

Als u niet akkoord gaat met de opgelegde vaste boete, hebt u het recht om de zaak aan de arrondissementsrechtbank voor te leggen. In dat geval moet u de griffie van de arrondissementsrechtbank meedelen waar de verkeersovertreding heeft plaatsgevonden. Dat moet u doen binnen een week na de datum waarop u de kennisgeving van de vaste boete hebt ontvangen. Tegen het besluit van de arrondissementsrechtbank over de vaste boete kunt u geen beroep instellen.

Als een vaste boete niet mogelijk is voor de verkeersovertreding in kwestie, kan de politie ook een strafrechtelijk administratief besluit uitvaardigen en dit aan de openbaar aanklager zenden voor bekrachtiging. In dat geval is de geldboete niet vast. De straf wordt bepaald in [boete-eenheden](#). U hebt het recht om bezwaar te maken tegen het strafrechtelijk administratief besluit. Dit doet u door de openbaar aanklager in kennis te stellen van uw bezwaar.

Als u bezwaar maakt tegen het strafrechtelijk administratief besluit en de openbaar aanklager besluit om toch een aanklacht in te dienen, zal de arrondissementsrechtbank de zaak als een normale strafzaak behandelen. In dat geval hebt u, net als in een normale strafzaak, het recht om beroep in te stellen (zie [informatieblad 4](#)).

De vaste boetes en strafrechtelijke administratieve besluiten voor verkeersovertredingen kunnen ook in een andere lidstaat worden [geïnd of ten uitvoer worden gelegd](#).

Als u de regels met betrekking tot het stoppen en parkeren van een voertuig overtreedt, zult u een parkeerbon moeten betalen. De bon kan worden gegeven door een politieagent of een gemeentelijke parkeerwachter. Het bedrag van de bon varieert van 10 tot 50 euro, afhankelijk van de gemeente. In [Helsinki](#) bijvoorbeeld bedraagt de boete 50 euro in het stadscentrum en 40 euro in andere gebieden.

U hebt het recht om bezwaar te maken tegen een parkeerbon. In dat geval moet u uw bezwaar binnen twee weken na de datum van het verzoek om betaling indienen bij het bureau van de parkeerwacht. Als het bureau van de parkeerwacht uw bezwaar gegrond acht, zal het verzoek om betaling worden ingetrokken. Als het bezwaar wordt afgewezen, hebt u het recht om een klacht in te dienen bij de [administratieve rechtbank](#). Dat moet u doen binnen dertig dagen na de datum waarop u de kennisgeving van het negatieve besluit hebt ontvangen. Het besluit van de administratieve rechtbank is definitief. Een parkeerboete kan niet in een andere lidstaat worden geïnd omdat een dergelijke boete als een administratieve sanctie wordt beschouwd.

Worden deze overtredingen in een strafblad opgenomen?

Geldboetes worden niet in een strafblad opgenomen. Als u een vaste boete of een strafrechtelijk administratief besluit krijgt opgelegd, zal deze dus niet op uw strafblad worden vermeld. Een parkeerbon is geen boete maar een administratieve sanctie, en zal daarom niet in uw strafblad worden opgenomen.

Laatste update: 19/05/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Verdachten (in strafzaken) - Zweden

Deze informatiebladen informeren u over wat er gebeurt als u verdacht of beschuldigd wordt van een misdrijf waarvoor u voor de rechter moet verschijnen. Zie [informatieblad 5](#) voor informatie over lichte verkeersovertredingen, die meestal met een vaste straf zoals een boete worden afgehandeld.

Als u slachtoffer bent van een misdrijf, kunt u [hier](#) alle informatie over uw rechten vinden.

Samenvatting van het strafrechtproces

Normaliter bevat de strafprocedure de volgende fasen:

Er wordt bij de politie aangifte gedaan van een misdrijf;

Het strafrechtelijk onderzoek (vooronderzoek) wordt verricht door de politie; bij ernstige misdrijven wordt het onderzoek geleid door de openbare aanklager;

In de meerderheid van de gevallen bestaat de mogelijkheid dat u van overheidswege een raadsman krijgt toegewezen;

In het geval van ernstigere misdrijven of recidive, kan de openbare aanklager de rechter verzoeken u in verzekering te stellen. Er vindt dan een speciale hoorzitting over deze in verzekeringstelling plaats (de voorgeleiding);

De openbare aanklager stelt vervolging in bij de arrondissementsrechtbank;

De arrondissementsrechtbank houdt een proces (hoorzitting) om te beoordelen of is bewezen dat u het misdrijf hebt gepleegd en, zo ja, een beslissing te nemen over de straf enz.;

Indien door een van de partijen hoger beroep wordt ingesteld, beoordeelt de beroepsinstantie of de uitspraak van de arrondissementsrechtbank moet worden bevestigd of gewijzigd;

In enkele gevallen kan de uitspraak ook worden herzien door het hoogste rechtscollege;

Het vonnis wordt uitvoerbaar, dat wil zeggen definitief, en de straf wordt ten uitvoer gelegd als er een veroordeling heeft plaatsgevonden.

Details over al deze fasen van het strafproces en over uw rechten kunt u vinden in de informatiebladen. Deze informatie komt niet in de plaats van juridisch advies en is alleen bedoeld als richtsnoer. Ga, als u hulp nodig hebt, altijd eerst te rade bij een advocaat of andere deskundige, zodat u weet wat in uw specifieke situatie van toepassing is.

De rol van de Europese Commissie

NB: merk op dat de Europese Commissie geen rol speelt bij strafrechtelijke vervolging in de lidstaten en u niet kan helpen als u een klacht hebt. In deze informatiebladen wordt uitgelegd hoe en bij wie u een klacht kunt indienen.

Klik op de links hieronder voor de informatie die u nodig hebt

[1 – Juridisch advies inwinnen](#)

[2 - Mijn rechten tijdens het strafrechtelijk onderzoek](#)

verhoor

aanhouding

voorarrest

voortzetting van het politieonderzoek

voorbereiding van de zaak door de verdediging

vervolgning

[3 - Mijn rechten tijdens het proces](#)

[4 - Mijn rechten na het proces](#)

[5 - Verkeersovertredingen](#)

Links

[Zweedse rechtbanken](#)

[Zweeds openbaar ministerie](#)

[Zweedse orde van advocaten](#)

[Autoriteit voor schadeloosstelling van en hulp aan slachtoffers van misdrijven](#)

[Zweedse dienst voor het gevangeniswezen en reclassering](#)

Laatste update: 09/11/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

1 - Juridisch advies inwinnen

Als u op enigerlei wijze betrokken bent bij een strafprocedure, is het belangrijk om onafhankelijk juridisch advies in te winnen. In deze informatiebladen staat wanneer en onder welke omstandigheden u het recht hebt door een advocaat te worden vertegenwoordigd. Ook wordt hier uitgelegd wat een advocaat voor u zal doen. In dit informatieblad staat hoe u een advocaat kunt vinden en hoe de kosten voor de advocaat worden gedekt als u niet kunt betalen.

Uw recht op een van overheidswege toegewezen raadsman

Als de rechter om uw in verzekeringstelling verzoekt, krijgt u onmiddellijk van overheidswege een raadsman toegewezen. Als u echter niet wordt vastgehouden, krijgt u mogelijk pas een raadsman toegewezen op het moment dat de strafrechtelijke procedure wordt ingesteld. Als u verdacht wordt van een misdrijf waarvoor minimaal zes maanden gevangenisstraf kan worden opgelegd, hebt u echter altijd het recht om te verzoeken dat er een raadsman aan u wordt toegewezen. Ook in andere gevallen hebt u mogelijk recht op een van overheidswege toegewezen raadsman.

Een advocaat vinden

Als u een voorkeur hebt voor een bepaalde advocaat, hebt u gewoonlijk het recht te verzoeken dat deze persoon van overheidswege aan u wordt toegewezen als uw raadsman. In andere gevallen wordt er een raadsman door de rechter toegevoegd. In dat geval wordt deze persoon gekozen uit de kring van advocaten die regelmatig voor de betreffende arrondissementsrechtbank als toegevoegd raadsman optreden. Iedere arrondissementsrechtbank heeft een lijst met plaatselijke advocaten die gewoonlijk optreden als toegevoegd raadsman.

Ook kunt u ook op de website van de [Zweedse orde van advocaten](#) zoeken naar advocaten die strafzaken behandelen.

De kosten van een advocaat betalen

Indien u van overheidswege een raadsman krijgt toegewezen, betaalt de overheid de kosten van de advocaat. Als u schuldig wordt bevonden aan het misdrijf waarvan u wordt verdacht, moet u deze kosten mogelijk volledig of gedeeltelijk terugbetalen, afhankelijk van uw financiële omstandigheden. Dit wordt door de rechter bepaald.

Als u verdedigd wilt worden door een advocaat die kantoor houdt in een ander land dan waar de rechtbank is gevestigd, moet u mogelijk de reiskosten en reistijd van de advocaat zelf betalen.

U kunt ook een particuliere raadsman kiezen. In dat geval dient u de kosten volledig zelf te betalen. Als u wordt vrijgesproken, is het echter mogelijk dat u deze kosten volledig of gedeeltelijk krijgt terugbetaald.

Links

[Zweedse orde van advocaten](#)

[Nationale autoriteit voor rechtsbijstand](#)

Laatste update: 09/11/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([sv](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

2 - Mijn rechten tijdens het strafrechtelijk onderzoek en voordat de zaak door de rechtbank wordt behandeld

Voor het instellen van elke strafrechtelijk procedure geldt de voorwaarde dat de politie of openbare aanklager van het misdrijf in kennis moet zijn gesteld. Het doel van het strafrechtelijk onderzoek is om vast te stellen of er een misdrijf is gepleegd, en zo ja, welke persoon of personen eventueel van dit misdrijf wordt of worden verdacht.

Indien het een ernstiger misdrijf betreft en er een verdachte is, wordt het onderzoek geleid door een openbare aanklager. In andere gevallen wordt het onderzoek geleid door de politie.

Uit welke fasen bestaat het strafrechtelijk onderzoek (opsporingsonderzoek)?

Verhoor

Personen van wie wordt aangenomen dat zij over nuttige informatie voor het onderzoek beschikken, worden het eerst ondervraagd. Hiertoe kunnen onder andere het slachtoffer van het misdrijf, de eventuele verdachte of getuigen behoren. Iemand die verdacht wordt van een misdrijf kan tijdens het verhoor al dan niet onder arrest staan.

Er kunnen ook verschillende monsters worden afgenomen en ter analyse aan andere autoriteiten worden overhandigd. Ieder verhoor wordt door de politie afgenomen en alleen in uitzonderlijke gevallen is een openbare aanklager aanwezig. Als u de taal niet spreekt, moet er een tolk tot uw beschikking staan. Als er een redelijk vermoeden bestaat dat iemand een misdrijf heeft gepleegd, moet hij of zij tijdens het verhoor van dat vermoeden op de hoogte worden gesteld.

Aanhouding

Indien de openbare aanklager de gronden voor de verdenking voldoende ernstig acht, kan hij of zij besluiten dat u moet worden aangehouden. In dat geval moet er tevens een risico bestaan dat u, indien u niet wordt aangehouden, het onderzoek zult bemoeilijken, meer misdrijven zult begaan, of zult vluchten. De openbare aanklager moet in dat geval binnen een bepaalde termijn een verzoek indienen bij de arrondissementsrechtbank voor een bevel tot in verzekeringstelling, of u anders in vrijheid stellen.

Voorarrest

Als u wordt verdacht van een ernstiger misdrijf en er tevens bijzondere redenen bestaan om u vast te houden, kan de openbare aanklager de arrondissementsrechtbank verzoeken om een bevel tot in verzekeringstelling. De voorgeleiding moet binnen vier dagen na uw aanhouding plaatsvinden. Op deze hoorzitting overweegt de arrondissementsrechtbank of u nog langer moet worden vastgehouden of moet worden vrijgelaten. Als u in verzekering wordt gesteld, moet het bevel tot in verzekeringstelling tussentijds op voorgeschreven momenten worden geëvalueerd.

Voortzetting van het politieonderzoek

Ongeacht of u al dan niet in verzekering bent gesteld, wordt het onderzoek voortgezet om vast te stellen of er voldoende ernstige verdenking tegen u bestaat om u te vervolgen. Het onderzoek moet zo snel mogelijk worden uitgevoerd, met name als u wordt vastgehouden. Als het noodzakelijk is om het onderzoek over een langere periode voort te zetten, kunnen er aanvullende hoorzittingen over het voorarrest worden gehouden. Als het onderzoek is afgerond, verstrekt de politie het strafdossier aan de openbare aanklager, en ook aan de verdachte en de advocaat van de verdachte. U en uw advocaat hebben het recht te verzoeken om alles wat u van belang acht toe te laten voegen aan het strafdossier voordat de openbare aanklager beslist of u al dan niet wordt vervolgd.

Vorbereiding van de zaak door de verdediging

U en uw advocaat hebben het recht om zelf bewijs te overleggen ten behoeve van het proces. U hebt ook recht op een onderhoud met uw advocaat om u voor te bereiden op de rechtszitting.

Rechtsvervolgning

Indien de openbare aanklager meent dat er voldoende bewijs tegen u bestaat om u te veroordelen, moet hij of zij vervolging tegen u instellen. Uit de tenlastelegging moet duidelijk blijken van welk misdrijf u wordt verdacht en dat uw daad een strafbaar feit vormt. Ook moet in de tenlastelegging duidelijk worden vermeld welk bewijs de openbare aanklager tegen u zal aanvoeren.

Klik op de onderstaande links voor meer informatie over uw rechten tijdens de verschillende fasen van de procedure:

[Verhoor \(1\)](#)

[Aanhouding \(2\)](#)

[Voorarrest \(3\)](#)

[Voortzetting van het politieonderzoek \(4\)](#)

[Vorbereiding van de zaak door de verdediging \(5\)](#)

[Vervolging \(6\)](#)

[Verhoor \(1\)](#)

Waarom wil de politie mij verhoren?

Het doel van het verhoor is om vast te stellen of er al dan niet een misdrijf is gepleegd, en zo ja, of u daarover enige informatie kunt verstrekken. Dit geldt wanneer u een getuige of het slachtoffer van een misdrijf bent, maar ook wanneer u van een misdrijf wordt verdacht.

Wie zijn er aanwezig bij het verhoor?

U wordt door de politie verhoord. Het verhoor kan door een of meerdere politiefunctionarissen worden afgenomen. De openbare aanklager is normaal gesproken niet bij het verhoor aanwezig. Indien u van een misdrijf wordt verdacht waarvoor geldt dat u recht hebt op een advocaat, kunt u verzoeken dat er een advocaat aan u wordt toegewezen en dat deze aanwezig is bij het verhoor.

Indien u de taal niet spreekt, hebt u ook recht op een tolk. In dat geval zal de politie de vergoeding van de tolk betalen. Het is gewoonlijk raadzaam te wachten tot er een advocaat en tolk aanwezig is, voordat u vragen beantwoordt. De openbare aanklager of de politie beslist wie er verder bij het verhoor aanwezig mag zijn.

Wat gebeurt er tijdens het verhoor?

De politie vertelt u aan het begin van het verhoor of u als verdachte wordt ondervraagd of om een andere reden. Uw rechten worden niet aan u voorgelezen. U hebt tijdens het verhoor zowel het recht om te spreken als het recht om te zwijgen. Alles wat u wel zegt, kan tegen u worden gebruikt. Het verhoor kan op band worden opgenomen of schriftelijk worden vastgelegd in de vorm van een samenvatting van wat u hebt verklaard.

Welke rol speelt de advocaat bij het verhoor?

De rol van de advocaat bij het verhoor is beschikbaar te zijn voor het beantwoorden van al uw eventuele vragen en te waarborgen dat het verhoor op correcte wijze wordt afgenomen. De advocaat heeft niet het recht tussenbeide te komen tijdens het verhoor indien dit op correcte wijze wordt afgenomen. Hij kan echter het recht hebben u vragen te stellen.

Is er iets dat niet is toegestaan tijdens het verhoor?

Tijdens het verhoor mag de politie geen gebruik maken van informatie waarvan bekend is dat deze onjuist is of beloften maken of voordelen in het vooruitzicht stellen teneinde u een bekentenis te ontlokken. Noch mag de verdachte worden bedreigd, onder druk worden gezet of opzettelijk worden uitgeput. De persoon die wordt verhoord heeft ook recht op de gebruikelijke maaltijden en de noodzakelijke rust.

Hoe lang mag ik worden vastgehouden voor verhoor?

Als u niet bent aangehouden, mag u normaal gesproken niet langer dan zes uur worden vastgehouden voor verhoor. In uitzonderlijke gevallen kunt u worden verplicht om nog eens zes uur te blijven. Daarna hebt u het recht om naar huis te gaan, tenzij u wordt aangehouden. Voor kinderen gelden speciale regels.

Hoe eindigt het verhoor?

Het verhoor eindigt ermee dat u de gelegenheid krijgt om de opname te beluisteren of de aantekeningen van de politie aan u te laten voorlezen. Vervolgens wordt u gevraagd of hetgeen is opgeschreven een goed beeld geeft van wat u tijdens het verhoor hebt verklaard.

Wat gebeurt er na het verhoor?

Na het verhoor brengt de politie verslag uit aan de openbare aanklager of de politiefunctionaris die het onderzoek leidt over hetgeen uit het verhoor naar voren is gekomen. Als het een minder ernstig misdrijf betreft, vindt de rapportage aan de openbare aanklager pas plaats nadat het onderzoek is afgerond. Indien u wordt verdacht van een misdrijf dat tot hechtenis kan leiden, krijgt de openbare aanklager vaak een verslag na ieder verhoor. De openbare aanklager beslist dan of u wordt aangehouden of in vrijheid wordt gesteld.

Aanhouding (2)

Wanneer kan ik worden aangehouden?

Indien er gronden bestaan om u vast te houden, kunt u worden aangehouden terwijl de rechtbank zich over de kwestie van uw voorarrest buigt. Op welke voorwaarden u kunt worden vastgehouden wordt toegelicht in [Voorarrest \(3\)](#). Indien niet volledig aan de voorwaarden om u vast te houden wordt voldaan, kunt u toch worden aangehouden indien er een redelijk vermoeden bestaat dat u schuldig bent aan het misdrijf en het zeer belangrijk wordt geacht dat u gedurende de voortzetting van het onderzoek wordt vastgehouden.

Wie vaardigt het aanhoudingsbevel uit?

Het is de openbare aanklager die besluit of u al dan niet moet worden aangehouden. Het aanhoudingsbevel moet duidelijk vermelden van welk misdrijf u wordt verdacht en waarom u wordt aangehouden. Indien het aanhoudingsbevel niet door de openbare aanklager wordt ingetrokken, moet hij of zij uiterlijk om 12 uur 's middags op de derde dag na de uitvaardiging van het bevel een verzoek indienen bij de arrondissementsrechtbank voor een bevel tot in verzekeringstelling. Anders moet hij of zij uw vrijlating gelasten. De arrondissementsrechtbank moet onverwijld, maar uiterlijk vier dagen na uw aanhouding of de tenuitvoerlegging van uw aanhoudingsbevel, een hoorzitting over uw voorarrest houden.

Wie kan mij aanhouden?

Indien er gronden bestaan om u aan te houden, mag een politiefunctionaris u in dringende gevallen zelfs zonder een aanhoudingsbevel aanhouden. Als u op heterdaad wordt betrapt bij een misdrijf waarvoor een gevangenisstraf kan worden opgelegd of als u de plaats delict van een dergelijk misdrijf ontvlucht, mag u door elke willekeurige persoon worden aangehouden. Dat geldt ook als u voor een misdrijf wordt gezocht. De persoon die u aanhoudt moet u echter zo snel mogelijk aan de politie overdragen.

Mag ik een advocaat spreken?

Als u wordt aangehouden, hebt u het recht om te verzoeken dat er een raadsman van overheidswege aan u wordt toegewezen. Dit gebeurt door de arrondissementsrechtbank op verzoek van de openbare aanklager.

Wat gebeurt er gedurende de periode van mijn aanhouding?

Gedurende de periode van uw aanhouding, heeft de politie het recht u verder te ondervragen. Dezelfde regels zijn van toepassing als tijdens de voorgaande verhoorrondes.

Welke rechten heb ik gedurende de periode van mijn aanhouding?

Gedurende de periode van uw aanhouding, kan de openbare aanklager besluiten dat u niet met iedere door u gewenste persoon contact mag opnemen. Als u een arts nodig hebt of contact moet opnemen met uw ambassade of consulaat, is het de taak van de politie om hierbij als tussenpersoon op te treden. U hebt ook altijd het recht om contact op te nemen met uw advocaat en om hem of haar onder vier ogen te spreken. U wordt gedurende de periode van uw aanhouding gewoonlijk in een politiecel vastgehouden.

Voorarrest (3)

Wanneer kan er om mijn in verzekeringstelling worden verzocht?

Indien er gegronde redenen zijn om u van een misdrijf te verdenken waarvoor minimaal één jaar gevangenisstraf kan worden opgelegd, kan er een verzoek worden ingediend om u in verzekering te stellen. Er moet echter ook een risico bestaan dat u

zult vluchten of het proces of uw straf zult ontlopen;

indien u niet in verzekering wordt gesteld, zich van bewijsmateriaal zult ontdoen of op enige andere wijze het onderzoek van de zaak zult bemoeilijken, of meer misdrijven zult plegen.

Indien de lichtste straf voor het misdrijf twee jaar gevangenisstraf is, wordt u gewoonlijk vastgehouden tenzij het duidelijk is dat er geen redenen bestaan om u vast te houden.

Ongeacht de ernst van het misdrijf kan de rechter een bevel tot in verzekeringstelling verlenen indien uw identiteit onbekend is en u weigert uw naam en adres op te geven of indien er redenen zijn om aan te nemen dat de door u verstrekte informatie onjuist is. U kunt ook worden vastgehouden als u geen verblijfplaats in Zweden hebt en het risico bestaat dat u zich aan het proces of de straf zult onttrekken door het land te verlaten.

In sommige gevallen kunt u ook worden vastgehouden als er slechts een 'redelijk vermoeden' bestaat dat u schuldig bent aan een misdrijf. Dat is een minder zware verdenking dan 'gegronde redenen'.

Indien er redenen zijn om aan te nemen dat de straf slechts uit een boete zal bestaan, kunt u niet worden vastgehouden.

Is er iets in mijn persoonlijke omstandigheden dat er toe kan leiden dat ik niet word vastgehouden?

De rechter moet de noodzaak om u vast te houden afwegen tegen wat het voor u betekent om te worden vastgehouden. Indien de gevolgen van in verzekeringstelling bij u onevenredige inbreuk of schade veroorzaken, wordt u mogelijk niet vastgehouden. Hiervan kan bijvoorbeeld sprake zijn indien het onderzoek lang duurt.

Wat gebeurt er als ik jonger ben dan 18 jaar?

Er gelden bijzondere regels voor jongeren van 15 tot 18 jaar. Deze regels houden in dat er meer voor nodig is om hen vast te houden. Het misdrijf moet zeer ernstig zijn of er moeten andere zeer zwaarwegende gronden zijn om hen vast te houden.

Heb ik het recht om een advocaat te spreken en heb ik recht op een tolk tijdens de voorgeleiding?

U zult tijdens de voorgeleiding die in de arrondissementsrechtbank wordt gehouden persoonlijk aanwezig zijn, samen met uw van overheidswege toegewezen raadsman, die advocaat is. U hebt altijd recht op een van overheidswege toegewezen raadsman indien om uw in verzekeringstelling is verzocht. Indien u een tolk nodig hebt, neemt deze persoon ook aan het proces deel en vertaalt deze alles wat tijdens het proces wordt gezegd.

Wat gebeurt er tijdens de voorgeleiding?

Tijdens de voorgeleiding zegt de openbare aanklager waarvan u wordt verdacht. U krijgt ook de gelegenheid om zelf te spreken. De openbare aanklager, uw advocaat en de rechter hebben het recht om u vragen te stellen. U beslist zelf of u de vragen al dan niet wilt beantwoorden. Normaal gesproken worden tijdens de voorgeleiding noch het slachtoffer van het misdrijf, noch getuigen gehoord. Wat u tijdens uw verhoor door de politie hebt verklaard, kan echter worden voorgelezen. De openbare aanklager kan ook de resultaten van forensische of medische onderzoeken beschrijven.

Het bevel tot in verzekeringstelling

Na de procedure trekt de arrondissementsrechter zich terug om te overwegen of u al dan niet in verzekering moet worden gesteld. De arrondissementsrechtbank maakt vervolgens haar beslissing in uw aanwezigheid bekend. Als u niet in verzekering wordt gesteld, hebt u het recht de rechtbank onmiddellijk te verlaten. Als u in verzekering wordt gesteld, bepaalt de rechter tegelijkertijd de uiterste datum waarop de openbare aanklager de procedure in gang moet zetten. De arrondissementsrechtbank beslist gewoonlijk dat binnen twee weken na het bevel tot in verzekeringstelling rechtsvervolgning moet worden ingesteld. In afwachting van de hoorzitting die in de arrondissementsrechtbank zal worden gehouden, wordt u vastgehouden.

Wat gebeurt er als het onderzoek niet is afgerond op de door de arrondissementsrechtbank vastgestelde datum?

Als u nog steeds verdachte bent op het moment dat de door de arrondissementsrechtbank vastgestelde termijn voor de instelling van rechtsvervolgning is verstreken, kan de openbare aanklager een verzoek indienen voor verlenging van de termijn voor de instelling van rechtsvervolgning. Mogelijk is een nieuwe hoorzitting noodzakelijk om te onderzoeken of u nog steeds moet worden vastgehouden. Deze nieuwe hoorzittingen worden vaak door middel van videoconferentie gehouden. Dat betekent dat u deelneemt vanuit uw detentieadres in aanwezigheid van uw advocaat, dat de openbare aanklager deelneemt vanuit zijn of haar kantoor en dat de rechter zich in de rechtszaal van de districtsrechtbank bevindt.

Wat gebeurt er als ik word vastgehouden terwijl er minder zware verdenkingen tegen mij zijn?

Als u wordt vastgehouden als verdachte van een misdrijf op basis van een 'redelijk vermoeden', moet de openbare aanklager binnen één week aanvullend bewijs tegen u aanvoeren, zodat de verdenking wordt verzaamd naar 'gegronde redenen' voor verdenking. Anders moet u worden vrijgelaten.

Wat gebeurt er in het geval van een Europees aanhoudingsbevel?

Indien er in een andere lidstaat een [Europees aanhoudingsbevel](#) is uitgevaardigd, kan dit verzoek door een rechter in het land waarin u zich bevindt, worden onderzocht. De rechter beslist dan of u moet worden uitgeleverd aan het land dat om uw uitlevering heeft verzocht. U hebt ook het recht om een advocaat te spreken en een tolk tot uw beschikking te krijgen tijdens deze hoorzittingen. Een openbare aanklager kan, voordat deze hoorzittingen plaatsvinden, beslissen dat u moeten worden aangehouden en de rechter kan beslissen dat u moet worden vastgehouden tot u kunt worden uitgeleverd. De rechter buigt zich niet over de kwestie van uw schuld, maar uitsluitend over de kwestie of aan de formele voorwaarden voor de uitlevering is voldaan.

Welke beperkingen kunnen er worden gesteld aan mijn recht op contact met andere personen?

Op het moment dat de arrondissementsrechtbank een besluit neemt over uw in verzekeringstelling, beslist deze ook of de openbare aanklager al dan niet het recht moet hebben om uw contacten met de buitenwereld te beperken. Hieronder worden zowel contacten met vrienden en familieleden verstaan als het lezen van dagbladen en het kijken van televisie. Hetzelfde geldt voor uw contactmogelijkheden met andere gedetineerden. Het is de openbare aanklager die beslist over de omvang van deze beperkingen. U hebt echter altijd het recht om contact op te nemen met uw advocaat en uw ambassade.

Heb ik het recht om post te versturen en te ontvangen?

U hebt het recht om brieven te schrijven naar wie u wilt, maar alle post die u stuurt en ontvangt wordt door de openbare aanklager gelezen. Als in de brieven iets wordt geschreven over het verdachte misdrijf wordt de brief niet aan de geadresseerde doorgestuurd of worden de betreffende passages onleesbaar gemaakt. Uw correspondentie met uw advocaat wordt nooit door iemand anders gelezen, ongeacht de inhoud.

Kan ik beroep instellen tegen het bevel tot in verzekeringstelling?

Als u het niet eens bent met de beslissing u vast te houden, kunt u beroep instellen tegen het bevel tot in verzekeringstelling bij de beroepsinstantie voor arrondissementsrechtbanken. De beroepsinstantie bestudeert dan de documenten van de arrondissementsrechtbank zonder een hoorzitting te houden en overweegt of u al dan niet moet worden vastgehouden. De beslissing van de beroepsinstantie kan worden doorverwezen naar het hoogste rechtcollege, maar er zijn bijzondere gronden vereist om uw beroep door dat college te laten behandelen.

Kan er iets gebeuren wat ertoe leidt dat ik in vrijheid word gesteld?

Als er geen redenen meer bestaan om u vast te houden, moet de openbare aanklager bevelen het voorarrest te beëindigen. Dit kan zijn omdat het bewijs tegen u zwakker is geworden of omdat er niet langer bijzondere gronden bestaan om u vast te houden omdat bijvoorbeeld niet langer wordt gedacht dat u het onderzoek mogelijk zult bemoeilijken. Indien de rechter in een nieuwe hoorzitting over het voorarrest besluit dat er geen gronden meer zijn om u vast te houden, moet de rechter gelasten dat u onmiddellijk in vrijheid wordt gesteld.

Kan ik op borgtocht worden vrijgelaten?

Het is in Zweden niet mogelijk op borgtocht te worden vrijgelaten.

Voortzetting van het politieonderzoek (4)

Verstrekt de politie alleen bewijs dat tegen mij pleit?

De politie is verplicht om bij de uitvoering van het strafrechtelijk onderzoek zowel bewijs dat voor u pleit als bewijs dat tegen u pleit te verstrekken. Als u wilt dat bepaalde personen door de politie worden ondervraagd, dient u dit te bespreken met uw advocaat voordat het verzoek bij de politie wordt ingediend.

Heeft de politie het recht doorzoeken te verrichten, DNA-monsters en vingerafdrukken af te nemen, enz.?

Indien de politie in het bezit is van een bevel van de openbare aanklager, heeft zij het recht om uw huis, uw plaats van arbeid, uw auto of enige andere plaats die relevant is voor het onderzoek, te doorzoeken. Dit geldt uitsluitend als u verdacht wordt van een misdrijf waarvoor een gevangenisstraf kan worden opgelegd. Er kan ook een bevel worden afgegeven om lichamelijke onderzoeken te verrichten en DNA-monsters te nemen. In sommige gevallen kan het nodig zijn dat een arts onderzoekt of u enige verwondingen op uw lichaam hebt en of deze in verband kunnen worden gebracht met het misdrijf waarvan u wordt verdacht. Indien u wordt aangehouden of vastgehouden, bent u ook verplicht om vingerafdrukken te laten afnemen en u te laten fotograferen.

Heb ik het recht het onderzoeksverslag te bestuderen?

In de loop van het onderzoek verzamelt de politie materiaal dat als basis moet dienen voor de beslissing van de openbare aanklager om u al dan niet te vervolgen. Voordat de openbare aanklager deze beslissing kan nemen, hebt u het recht het volledige onderzoeksverslag te bestuderen, waarbij u wordt bijgestaan door een tolk of vertaler. Er is gewoonlijk niet voldoende tijd om het verslag te laten vertalen in uw eigen taal, maar u hebt het recht om kennis te nemen van de inhoud met de hulp van een tolk die de inhoud mondeling voor u vertaalt. Uw advocaat heeft ook het recht het onderzoeksverslag te bestuderen.

Wat gebeurt er als de verdenking gedurende het onderzoek verandert?

De verdenking tegen u kan gedurende het onderzoek veranderen. Dat houdt in dat er aanvullende verdenkingen kunnen worden toegevoegd, terwijl andere verdenkingen ongegrond kunnen blijken of moeilijk te bewijzen. Daarnaast kunnen er wijzigingen optreden met betrekking tot het misdrijf waarvan u wordt verdacht. De politie is verplicht u van deze eventuele veranderingen in de verdenking op de hoogte te stellen.

Voorbereiding van de zaak door de verdediging (5)

Heb ik het recht aanvullingen op het onderzoeksverslag voor te stellen?

U en uw advocaat hebben het recht te verzoeken dat de politie aanvullende kwesties in het onderzoeksverslag opneemt waarvan u denkt dat deze belangrijk zijn. Dat geldt zowel voor het ondervragen van verschillende mensen als voor schriftelijke informatie of onderzoeken door deskundigen.

Het is heel belangrijk dat u het volledige onderzoek nauwkeurig bestudeert zodat het materiaal dat aan de openbare aanklager wordt overgelegd als basis voor een beslissing zo volledig mogelijk is. Hoewel er ook aanvullingen in het onderzoeksverslag kunnen worden aangebracht nadat vervolging is ingesteld, is het voor u misschien beter als de openbare aanklager het onderzoek sluit zodat u niet wordt vervolgd.

Mag mijn advocaat zijn of haar eigen onderzoek verrichten?

U en uw advocaat hebben ook het recht om zelf onderzoek te verrichten. Het probleem is echter dat er gewoonlijk weinig tijd is om onderzoek te verrichten, vooral als u wordt vastgehouden. Bovendien is het doorgaans moeilijk voor uw advocaat om een vergoeding te krijgen van de rechter voor zijn of haar eigen onderzoek. Er zijn echter geen juridische belemmeringen om uw eigen onderzoek te verrichten.

Vervolging (6)

Onder welke omstandigheden mag de openbare aanklager rechtsvervolging instellen?

Indien de openbare aanklager verwacht dat u veroordeeld zult worden, dan mag hij of zij rechtsvervolging tegen u instellen. De openbare aanklager dient dan een verzoek tot dagvaarding bij de arrondissementsrechtbank in, waarin wordt vermeld van welk misdrijf u wordt verdacht, waarom u van het misdrijf wordt verdacht en welk bewijs de openbare aanklager aanvoert.

Wanneer moet er vervolging worden ingesteld?

Indien u wordt vastgehouden moet de openbare aanklager binnen de door de rechter vastgestelde termijn vervolging instellen. Anders trekt de rechter het bevel tot in verzekeringstelling in.

Als u niet wordt vastgehouden, moet de openbare aanklager vervolging instellen voordat het misdrijf is verjaard. De verjaringstermijn van een misdrijf is minimaal twee jaar. Hoe ernstiger het misdrijf, hoe langer de verjaringstermijn. Voor de vervolging van bepaalde zeer ernstige misdrijven, zoals moord, bestaat tegenwoordig geen verjaringstermijn meer.

Wanneer wordt de zaak in de arrondissementsrechtbank behandeld?

Als er vervolging is ingesteld, wordt u samen met andere te ondervragen personen voor een hoorzitting gedagvaard. Als u wordt vastgehouden wordt de hoorzitting zo snel mogelijk gehouden, maar uiterlijk binnen twee weken nadat de vervolging is ingesteld.

Er gelden bijzondere termijnen voor jongeren tot 18 jaar. De hoorzitting wordt doorgaans gehouden binnen twee weken nadat de vervolging is ingesteld.

Bestaat er een alternatief voor rechtsvervolging?

Als de overtreding niet al te ernstig is en u schuld bekent, krijgt u mogelijk een boete opgelegd in plaats van te worden vervolgd. De openbare aanklager vaardigt deze beschikking uit en bepaalt de hoogte van de door u te betalen boete. Als u een schuldbekentenis aflegt en de boete betaalt, vindt er geen proces plaats. U kunt dan geen beroep instellen tegen de boetebeschikking. In het strafregister wordt dan vermeld dat u de boetebeschikking hebt aanvaard.

Links

[Zweedse rechtbanken](#)

[Zweeds openbaar ministerie](#)

Laatste update: 09/11/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([sv](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

3 - Mijn rechten tijdens het proces

Waar wordt het proces gehouden en wie mag het bijwonen?

Het proces wordt gewoonlijk in de arrondissementsrechtbank gehouden van het rechtsgebied waarin het misdrijf is gepleegd. Het proces is openbaar, behalve bij bepaalde zedenmisdrijven indien de verdachte nog jong is en bij misdrijven tegen de nationale veiligheid. In bepaalde andere gevallen kan het proces ook geheel of gedeeltelijk achter gesloten deuren plaatsvinden. Personen die het proces verstoren of getuigen beïnvloeden, kunnen uit de rechtszaal worden verwijderd.

Wie beslist over schuld of onschuld?

De rechtbank bestaat doorgaans uit de president van de rechtbank, die een jurist is, en drie lekenrechters. De lekenrechters zijn geen juristen maar zijn aangesteld door het college van burgemeesters en wethouders in het rechtsgebied van de arrondissementsrechtbank. Daarnaast is er een arrondissementsgriffier. De gerechtsambtenaren zitten samen aan één tafel, de openbare aanklager aan een andere tafel en u en uw raadsman aan een derde tafel. Eventuele getuigen zitten ook weer aan een aparte tafel.

Wat gebeurt er als er tijdens het proces nieuwe informatie boven water komt?

Indien er tijdens de hoorzitting nieuwe omstandigheden boven water komen, kan de openbare aanklager de aanklacht aanpassen. Als u aan bepaalde ten laste gelegde feiten schuld bekent, kan dit betekenen dat de openbare aanklager voor deze feiten minder gedetailleerd bewijs tegen u hoeft aan te voeren. U kunt echter niet met de openbare aanklager onderhandelen over een lichtere straf als u schuld bekent.

Moet ik bij de terechtzitting aanwezig zijn?

In het geval van minder ernstige feiten waaraan u schuld bekent, kan de zaak worden behandeld in uw afwezigheid. Over het algemeen moet u echter persoonlijk aanwezig zijn. Als u de hoorzitting niet bijwoont, kan de rechter u veroordelen tot het betalen van een voorwaardelijke boete of beslissen dat u moet worden opgehaald door de politie. Een voorwaardelijke boete is een vooraf vastgesteld geldbedrag dat u moet betalen.

Heb ik recht op een tolk?

Als u geen Zweeds verstaat, hebt u recht op een tolk die alles wat er tijdens het proces wordt gezegd, voor u vertaalt. In dit geval is het belangrijk dat u de arrondissementsrechtbank ruim voordat het proces plaatsvindt laat weten dat u een tolk nodig hebt. De tolk is meestal aanwezig in de rechtszaal, maar er kunnen ook telefonische tolkdiensten beschikbaar zijn.

Heb ik recht op een advocaat en is een advocaat verplicht?

U bent niet verplicht een advocaat aan te stellen en u hebt het recht uw eigen verdediging te voeren. Als u recht hebt op een van overheidswege toegewezen raadsman en u hebt er geen bezwaar tegen dat er een aan u wordt toegewezen, zal de rechter een advocaat aanstellen om voor u als raadsman op te treden. Als u een voorkeur hebt voor een bepaalde advocaat, moet u de rechter daarvan van tevoren op de hoogte stellen. Als u ontevreden bent over uw advocaat, is het onder bepaalde omstandigheden mogelijk te veranderen van raadsman.

Mag ik spreken tijdens het proces en wat gebeurt er als ik dat niet doe?

De verdachte heeft altijd het recht om tijdens het proces te spreken. U bent echter niet verplicht om te spreken. Het verschilt per zaak of het gunstiger is om te spreken of om te zwijgen. De verdachte hoeft geen eed af te leggen en is niet verplicht om de waarheid te spreken. Als u niet de waarheid spreekt en dit door de openbare aanklager of de rechter wordt ontdekt, kan dit gevolgen hebben voor de geloofwaardigheid van al uw andere verklaringen.

Wat gebeurt er met het bewijsmateriaal?

U hebt het recht om, voordat de hoorzitting begint, het bewijs van de openbare aanklager te bestuderen. De getuigen die tijdens het proces worden verhoord, moeten ook tijdens het onderzoek van het misdrijf worden verhoord en hun verklaringen moeten volledig worden geciteerd in het strafdossier. U hebt het recht om via uw advocaat vragen te stellen aan de getuigen van de openbare aanklager en de informatie die zij verstrekken in twijfel te trekken. U hebt het recht om zelf bewijs in te dienen indien u dit wenst. Dat geldt zowel voor getuigen als voor documenten enz. Uw getuigen moeten ook tijdens het onderzoek van het misdrijf door de politie worden verhoord. Als ze niet eerder zijn verhoord, kan de openbare aanklager verzoeken dat ze eerst door de politie worden ondervraagd, wat mogelijk inhoudt dat de hoorzitting wordt verdaagd en op een andere dag wordt gehouden. Uw advocaat begint de hoorzitting met uw eigen getuigen, maar zowel de openbare aanklager als de rechter hebben het recht om die getuigen vragen te stellen.

De rechter heeft het recht om bewijs dat niet relevant is voor de zaak te verwerpen. Bewijs dat u een fatsoenlijk persoon bent of ander bewijs met betrekking tot uw gedrag, heeft weinig tot geen bewijswaarde.

Hoe begint het proces?

Het proces begint wanneer de openbare aanklager de feiten voorleest waaraan u volgens hem schuldig bent. De advocaat van het slachtoffer dient vervolgens een eventuele schadeclaim in. Uw advocaat vertelt de rechter of u al dan niet schuld bekent aan het misdrijf waarvan u wordt verdacht en wat uw reactie is op de schadeclaim.

De openbare aanklager gaat dan iets dieper in op hetgeen er volgens hem is gebeurd en bestudeert het eventuele schriftelijk bewijs. Uw advocaat kan dan zijn versie van de gebeurtenissen vertellen en het schriftelijke bewijs bestuderen.

Hoe worden ik en het slachtoffer van het misdrijf verhoord?

Indien er een slachtoffer (benadeelde) aanwezig is, wordt deze persoon vervolgens ondervraagd. De openbare aanklager begint deze ondervraging, maar ook de advocaat van de getuige, uw advocaat en de rechter kunnen het slachtoffer vragen stellen. Als de ondervraging van het slachtoffer is afgerond, is het uw beurt om te spreken. U hebt het recht om, indien u dit wenst, zelf te spreken voordat de openbare aanklager u vragen stelt. Ook uw advocaat, de advocaat van het slachtoffer en de rechter kunnen u vragen stellen.

Hoe worden de getuigen ondervraagd?

Zodra uw verhoor is afgerond, is het tijd voor de ondervraging van getuigen. De getuigen van de openbare aanklager worden eerst ondervraagd, gevolgd door uw getuigen. Zowel de openbare aanklager als de advocaten en de rechter kunnen de getuigen vragen stellen. Van elke ondervraging die van het slachtoffer, van u en van de getuigen wordt een audiovisuele opname gemaakt.

Bestudering van mijn persoonlijke omstandigheden

Nadat het bewijs is onderzocht, is het tijd om naar uw persoonlijke omstandigheden te kijken. Dat betekent dat gekeken wordt naar uw financiën, huisvesting, familiesituatie, eventuele drugsproblemen en eventuele eerdere veroordelingen in Zweden of andere landen. Dit wordt gedaan om te kunnen bepalen welke straf het meest passend is binnen de grenzen van wat in uw geval mogelijk is.

Hoe eindigt het proces?

Het proces wordt beëindigd wanneer de openbare aanklager, het slachtoffer of de raadsman van het slachtoffer en uiteindelijk uw advocaat hun pleitrede (pleidooi) hebben gehouden. Zowel de openbare aanklager als de advocaat bepleit hoe de rechter de zaak moet beoordelen en welke straf u moet worden opgelegd als u wordt veroordeeld.

Wanneer en hoe hoor ik wat de rechter heeft besloten?

De rechter kan dezelfde dag, na een korte beraadslaging, nog uitspraak doen of zijn of haar uitspraak na ongeveer een week bekendmaken. 'Uitspraak doen' betekent dat de rechter in uw aanwezigheid een samenvatting van het vonnis voorleest. Indien het vonnis wordt bekendgemaakt op een andere dag dan de dag van de hoorzitting, hoeft u niet aanwezig te zijn en wordt het vonnis naar u en uw advocaat verstuurd. Het vonnis wordt altijd op schrift gesteld.

Welke straffen kunnen worden opgelegd?

Gevangenisstraf – voor een vastgestelde periode van minimaal 14 dagen en maximaal 18 jaar, of levenslang. Gevangenisstraffen van meer dan zes maanden worden in een penitentiaire inrichting doorgebracht. Kortere gevangenisstraffen kunnen onder bepaalde omstandigheden via elektronisch huisarrest worden ondergaan.

Beschermend toezicht – toezicht voor een bepaalde periode, gewoonlijk één jaar, gevolgd door twee jaar proeftijd. Dit kan worden gecombineerd met een boete, een gevangenisstraf van maximaal drie maanden, een taakstraf en/of een behandeling in een drugskliniek of andere kliniek.

Voorwaardelijke straf – een proeftijd van minder dan twee jaar. Een voorwaardelijke straf wordt gewoonlijk gecombineerd met een boete of een taakstraf.

Boete – hetzij een boete van een bepaald vast bedrag of een inkomensafhankelijke boete, die wordt gekoppeld aan de ernst van het misdrijf en de hoogte van uw dagelijkse inkomsten. De minimale vaste boete is 200 Zweedse kronen (circa 20 euro) en de minimale inkomensafhankelijke boete is 30 dagboetes van 50 Zweedse kronen (circa 150 euro).

Taakstraf – in combinatie met beschermend toezicht of een voorwaardelijke straf. Dit betekent een bepaald aantal uren, minimaal 40 en maximaal 240, van onbetaald werk in uw vrije tijd.

Bijzondere zorg – drugsverslaafden kunnen worden veroordeeld tot een behandeling voor hun drugsgebruik en iedereen die aan een ernstige geestelijke gezondheidsstoornis lijdt, kan worden veroordeeld tot het ondergaan van forensische psychiatrische zorg.

Voor jongeren kunnen ook andere straffen passend worden geacht: jeugdtaakstraffen en jeugdzorg.

Laatste update: 09/11/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

4 – Mijn rechten nadat de rechtbank uitspraak heeft gedaan

Kan ik hoger beroep instellen tegen de uitspraak van de arrondissementsrechtbank?

Zowel de openbare aanklager als de veroordeelde kan hoger beroep instellen tegen de uitspraak van de arrondissementsrechtbank. Er gelden echter uitzonderingen indien de straf slechts een boete is of indien u vanuit het perspectief van de openbare aanklager bent vrijgesproken van minder ernstige feiten. In deze gevallen is er bijzondere toestemming nodig voor de behandeling van het hoger beroep door de beroepsinstantie voor arrondissementsrechtbanken.

Om welke wijzigingen van de uitspraak van de arrondissementsrechtbank kan ik verzoeken?

U kunt hoger beroep instellen en om vrijspraak of om een lichtere straf vragen. U hoeft geen gedetailleerde uitleg te geven over waarom u hoger beroep instelt, maar het kan soms in uw voordeel werken dit wel te doen.

Wat gebeurt er met het bewijsmateriaal in de arrondissementsrechtbank?

Als u hoger beroep instelt moet u aangeven welk bewijs u wilt laten bestuderen door de beroepsinstantie. U mag ook nieuw bewijs indienen bij de beroepsinstantie. Er wordt een audiovisuele opname afgespeeld van de ondervraging van personen die in de arrondissementsrechtbank zijn gehoord. Over het algemeen worden zij niet opnieuw ondervraagd voor de beroepsinstantie. Dit geldt ook voor uw eigen ondervraging. Alleen in uitzonderlijke gevallen kunnen er door de beroepsinstantie aanvullende vragen worden gesteld.

Welke termijn geldt er voor hoger beroep?

Een hoger beroep moet binnen drie weken na de uitspraak van de arrondissementsrechtbank worden ingediend. Als u binnen deze tijd hoger beroep hebt ingesteld, heeft de openbare aanklager een week de tijd om te beslissen of hij of zij ook in hoger beroep wil gaan.

Wanneer wordt het hoger beroep behandeld?

Als u vastgehouden wordt als u hoger beroep instelt, moet de beroepsinstantie haar hoorzitting binnen acht weken na de uitspraak van de arrondissementsrechtbank beginnen. In andere gevallen kunt u verwachten dat het drie tot twaalf maanden duurt voordat het beroep door de beroepsinstantie wordt behandeld.

Wat gebeurt er tijdens de behandeling in hoger beroep?

De hoorzitting bij de beroepsinstantie verloopt ongeveer volgens dezelfde procedure als de hoorzitting bij de arrondissementsrechtbank. Het belangrijkste verschil is dat u en andere personen die ondervraagd zijn niet opnieuw worden ondervraagd en dat in plaats daarvan naar de opname van de arrondissementsrechtbank wordt gekeken en geluisterd.

Kan mij een zwaardere straf worden opgelegd door de beroepsinstantie?

Als u de enige bent die hoger beroep instelt, kan de beroepsinstantie geen zwaardere straf opleggen dan die van de arrondissementsrechtbank. Als de openbare aanklager ook hoger beroep heeft ingesteld, kan de straf zowel lichter als zwaarder zijn.

Wat gebeurt er als het hoger beroep bij de beroepsinstantie niet slaagt?

Als het hoger beroep niet slaagt, is het mogelijk hoger beroep in te stellen bij het hoogste rechtscollege. Er is echter toestemming nodig voor behandeling van uw zaak door het hoogste rechtscollege, wat betekent dat er bijzondere gronden zijn vereist voor de behandeling van uw zaak.

Heb ik recht op schadevergoeding als ik word vrijgesproken?

Als u wordt vrijgesproken en er geen hoger beroep tegen de uitspraak wordt ingesteld, hebt u recht op schadevergoeding voor de tijd dat u bent aangehouden en vastgehouden. De schadevergoeding heeft betrekking op gederfd inkomen en verlies van vrijheid. Uw vordering tot schadevergoeding wordt door de kanselier van justitie onderzocht. Als uw vrijheid niet is ontnomen, ontvangt u geen schadevergoeding, behalve voor de kosten die u hebt gemaakt voor uw eigen verweer enz.

Wordt de uitspraak geregistreerd?

Een veroordeling wordt onder andere in het strafregister geregistreerd. Hoe lang het daarin blijft staan, hangt af van de straf die u is opgelegd. Als u bent vrijgesproken, wordt de aantekening verwijderd. U kunt zelf geen invloed uitoefenen op de wijze waarop het strafregister wordt bijgehouden. Het strafregister is te raadplegen door uzelf en door bepaalde gerechtelijke autoriteiten in Zweden en andere lidstaten.

Wanneer is de veroordeling definitief?

Een veroordeling wordt definitief wanneer de termijn voor het instellen van hoger beroep is verstreken of wanneer het hoogste rechtscollege de zaak heeft behandeld, hetzij door geen toestemming voor hoger beroep te geven, hetzij door een beslissing uit te vaardigen. Er zijn ook bepaalde mogelijkheden om de uitspraak te accepteren vóór de beroepstermijn is verstreken en de straf dus te ondergaan.

Kan ik opnieuw worden berecht nadat de uitspraak definitief is geworden?

Als een rechtbank u eenmaal heeft veroordeeld voor een bepaald strafbaar feit, kan de rechtbank u niet nogmaals voor datzelfde feit berechten, behalve onder uitzonderlijke omstandigheden. Dat gebeurt slechts ongeveer eenmaal per jaar. Over het algemeen geldt dit ook voor misdrijven waarvoor u in een andere lidstaat bent vervolgd.

Is het mogelijk mijn straf in mijn eigen land te ondergaan?

U kunt mogelijk toestemming krijgen om uw straf in uw eigen land te ondergaan indien u dit wenst. U moet daarvoor een aanvraag indienen bij de [Zweedse dienst voor het gevangeniswezen en reclassering](#). Anders moet u de straf in Zweden ondergaan.

Links

[Kanselier van justitie](#)

[Zweedse dienst voor gevangeniswezen en reclassering](#)

Laatste update: 09/11/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([sv](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

5 – Lichte overtredingen

Wat is de gebruikelijke straf voor verkeersovertredingen?

Als u wordt beschuldigd van een lichte verkeersovertreding, is de gebruikelijke straf een boete. Als u ter plaatse bent aangehouden door de politie en bekend de overtreding te hebben begaan, dan kan de politie u een bekeuring geven.

Wat gebeurt er als ik ontken de overtreding te hebben begaan?

Als u ontkent een overtreding te hebben begaan, wordt de zaak na onderzoek door de politie doorgestuurd naar een openbare aanklager die besluit om al dan niet vervolging in te stellen. Indien er vervolging wordt ingesteld, vindt vervolgens een hoorzitting plaats bij de arrondissementsrechtbank. In deze gevallen hebt u gewoonlijk geen recht op een van overheidswege toegewezen raadsman. U hebt echter wel het recht om op eigen kosten een advocaat in de arm te nemen, en op een tolk als u de taal niet spreekt.

Wat gebeurt er in het geval van ernstigere verkeersovertredingen?

Als u verdacht wordt van ernstigere verkeersovertredingen, bijvoorbeeld een ernstig geval van rijden onder invloed (meer dan 100 milligram per milliliter), dan is de gebruikelijke straf minimaal één maand gevangenisstraf. Als de openbare aanklager denkt te kunnen bewijzen dat u schuldig bent, wordt de zaak altijd voor de rechter gebracht. U kunt dan recht hebben op een van overheidswege toegewezen raadsman.

Links

[Zweedse politie](#)

Laatste update: 09/11/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

De volgende vertalingen zijn al beschikbaar: [en](#)

Verdachten (in strafzaken) - Engeland en Wales

Deze informatiebladen zijn alleen van toepassing op Engeland en Wales. Als u informatie wenst over uw rechten in andere delen van het Verenigd Koninkrijk, kunt u de afzonderlijke informatiebladen voor Schotland en Noord-Ierland bekijken.

Deze informatiebladen informeren u over wat er gebeurt als u verdacht of beschuldigd wordt van een misdrijf waarvoor u voor de rechter moet verschijnen.

Zie [informatieblad 5](#) voor informatie over lichte verkeersovertredingen, die meestal met een boete afgehandeld worden.

Als u slachtoffer bent van een misdrijf, kunt u [hier](#) alle informatie over uw rechten vinden.

Samenvatting van de strafprocedure

Normaliter bevat de strafprocedure de volgende fasen:

de [politie](#) onderzoekt of er een misdrijf is gepleegd en door wie en verzamelt bewijs;

als zij de identiteit van een verdachte heeft vastgesteld, kan de politie, als zij dat nodig acht, de betreffende persoon aanhouden en verhoren;

als de politie denkt dat de verdachte een misdrijf heeft gepleegd, overlegt zij met de [Crown Prosecution Service \(CPS\)](#) (het Engelse Openbaar Ministerie) of de betreffende persoon in staat van beschuldiging moet worden gesteld, d.w.z. of er een tenlastelegging moet worden geformuleerd waarover in de rechtszaal een uitspraak wordt gedaan;

de CPS stelt een passende tenlastelegging op en betekent aan de verdachte een formeel stuk met de beschuldiging;

vóór het proces wordt door de rechtbank nagegaan of de verdachte schuldig of onschuldig zal pleiten en of de zaak kan worden berecht;

de openbare aanklager presenteert het bewijs voor de rechtbank. De verdachte mag ook bewijs aandragen ter verdediging. De beslissing over ernstige misdrijven wordt door een jury genomen en over minder ernstige zaken door *magistrates*;

nadat al het bewijs naar voren is gebracht, doet de *magistrate* of de jury uitspraak;

als de verdachte schuldig wordt verklaard, bepaalt de rechter de hoogte van de straf;

tegen de beslissing kan hoger beroep worden aangetekend.

De informatiebladen bevatten informatie over deze fasen van de procedure en over uw rechten. Deze informatie komt niet in de plaats van juridisch advies en is alleen bedoeld als richtsnoer.

De rol van de Europese Commissie

NB: denk eraan dat de Europese Commissie geen rol speelt bij strafrechtelijke vervolging in de lidstaten en u niet kan helpen. In deze informatiebladen staat hoe en bij wie u een klacht kunt indienen.

Klik op de links hieronder voor de informatie die u nodig hebt.

[1 – Juridisch advies inwinnen](#)

[2 - Mijn rechten tijdens het strafrechtelijk onderzoek](#)

Onderzoek en aanhouding

Verhoor en tenlastelegging

Voor de rechter verschijnen vóór het proces

Vorbereiding van de zaak vóór het proces

[3 - Mijn rechten tijdens het proces](#)

[4 - Mijn rechten na het proces](#)

Meer informatie over hoger beroep

[5 - Verkeersovertredeningen](#)

Links

[Crown Prosecution Service](#)

[Liberty Guide to Human Rights](#)

Laatste update: 01/12/2016

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

1 - Juridisch advies inwinnen

Het is belangrijk om onafhankelijk juridisch advies in te winnen als u wordt verdacht of beschuldigd van een misdrijf. In dit informatieblad staat hoe u een advocaat kunt vinden en wie die moet betalen.

Op het politiebureau

Als u op het politiebureau wordt verhoord, hebt u het recht om juridisch advies te vragen. Dat is gratis, ook als u niet aangehouden (gearresteerd) bent. U kunt de politie vragen contact op te nemen met een advocatenkantoor van uw keuze of de politie vragen contact op te nemen met de piketadvocaat die 24 uur per dag beschikbaar is en een juridische raadsman is die niet in dienst is van de politie. Voor sommige vergrijpen wordt door onafhankelijke raadsmanen telefonisch advies verstrekt. Voor ernstigere misdrijven kan een juridische raadsman u op het politiebureau bezoeken.

Als u een andere advocaat wilt, kunt u er een vinden via de [Law Society](#), de [Bar Council](#), het [Citizens Advice Bureau](#) of [Civil Legal Advice](#). Als u ervoor kiest geen gebruik te maken van de piketadvocaat, moet u mogelijk zelf kosten maken.

Als u om juridisch advies verzoekt, moet de politie wachten met het verhoor tot de advocaat met u gesproken heeft. Als u geen advocaat wilt, maar daarna van mening verandert, kunt u op elk moment om een gratis advocaat vragen.

Als u niet in verzekering bent gesteld

Als u niet op het politiebureau vastzit, maar wel van een misdrijf of overtreding wordt beschuldigd, moet u zo snel mogelijk contact opnemen met een advocaat. Als u geen advocaat kent, kunt u er een vinden via de [Law Society](#), de [Bar Council](#), het [Citizens Advice Bureau](#) of [Civil Legal Advice](#). Afhankelijk van uw financiële omstandigheden kunt u in aanmerking komen voor gratis juridisch advies. Uw advocaat kan u zeggen of u daarvoor in aanmerking komt, maar daarvoor moet u wel informatie verstrekken over uw financiën (bijv. een loonstrookje of salarisspecificatie).

Gratis rechtshulp kunt u alleen krijgen van advocaten die verbonden zijn aan het [Legal Aid Agency](#) of een *Public Defender Service* (alleen in sommige steden). De namen van de advocaten die bij deze organisaties aangesloten zijn, kunt u achterhalen door contact op te nemen met [Civil Legal Advice](#).

In de rechtbank

Als uw zaak voor de rechter wordt gebracht, hebt u recht op bijstand van een advocaat. De [Criminal Legal Aid](#) garandeert juridisch advies en rechtsbijstand voor hen die terecht moeten staan. Of die hulp gratis is, hangt af van de ernst van de zaak en van uw financiële omstandigheden. Als u geen advocaat hebt, vraagt u dan om een piketadvocaat zodra u bij de rechtbank aankomt.

Bij het [Magistrates' Court](#) zijn juridisch advies en rechtsbijstand gratis als het een ernstige zaak betreft; zo niet, dan moet u een bijdrage in de kosten betalen die afhangt van uw zaak, uw leeftijd en uw inkomen. U krijgt gratis rechtsbijstand als u jonger bent dan 18 jaar of afhankelijk bent van bepaalde uitkeringen. De [piketadvocaat](#) op de rechtbank of personeel van de rechtbank kan u hier uitleg over geven.

Als uw zaak in het [Crown Court](#) wordt behandeld, hebt u recht op juridisch advies en rechtsbijstand. U hebt geen recht op gratis rechtsbijstand als uw vrij besteedbaar gezinsinkomen per jaar 37 500 GBP of meer bedraagt. Afhankelijk van uw financiële omstandigheden is het mogelijk dat u zowel inkomensafhankelijke als vermogensafhankelijke bijdragen voor uw rechtsbijstand moet betalen.

Als het *Crown Court* u onschuldig verklaart, krijgt u uw kosten mogelijk vergoed. Als u schuldig wordt bevonden, moet u mogelijk een bijdrage leveren in de kosten.

Links

[Legal Aid Agency](#)

[Richtsnoeren van de Law Society](#)

[Gidsen van het Citizen's Advice Bureau \(VK\)](#)

[Criminal Legal Aid](#)

[General Council of the Bar](#)

Laatste update: 01/12/2016

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

2 - Mijn rechten tijdens het strafrechtelijk onderzoek en voordat de zaak door de rechtbank wordt behandeld

In dit informatieblad en de bijbehorende informatiebladen wordt uitgelegd wat de gang van zaken is tijdens een strafrechtelijk onderzoek en wat er gebeurt na het onderzoek en vóór het proces.

Uit welke fasen bestaat het strafrechtelijk onderzoek (opsporingsonderzoek)?

Een opsporingsonderzoek begint wanneer de politie vermoedt dat er een misdrijf is gepleegd. De politie voert een onderzoek uit en verzamelt bewijs. In ernstige gevallen neemt de politie, wanneer zij vindt dat er genoeg bewijsmateriaal is om iemand in staat van beschuldiging te stellen, contact op met de [Crown Prosecution Service \(CPS\)](#), die meestal besluit wat een passende tenlastelegging is. De CPS kan vragen om nader onderzoek.

Als de politie u als verdachte aanwijst, is de eerste stap in het proces de beslissing u aan te houden (te arresteren).

Nadat u enige tijd in verzekerde bewaring bent gehouden voor verhoor, is de volgende stap de beslissing u in staat van beschuldiging te stellen. Als het nodig is dat de politie verder onderzoek doet, en het daarvoor niet nodig is u vast te houden, moet de politie u vrijlaten. U wordt dan vrijgelaten zonder dat u in staat van beschuldiging wordt gesteld of op borgtocht. In het laatste geval wordt u verzocht zich op een later tijdstip bij een politiebureau te melden.

Als men u echter in staat van beschuldiging wil stellen en de politie besluit dat u in verzekering moet blijven, wordt u voor een rechter geleid die beslist of u op borgtocht vrijgelaten wordt in afwachting van het proces.

Als er een politieonderzoek naar u loopt omdat u van terrorisme wordt verdacht, zijn uw rechten, en de bevoegdheden van de politie, anders dan de hieronder beschreven rechten (zie de [Terrorism Act 2000](#), die buiten de reikwijdte van deze informatiebladen valt).

Als u jonger bent dan 18 jaar, gelden er extra waarborgen. U kunt uw advocaat daarover om uitleg vragen.

Klik op de onderstaande links voor nadere informatie over uw rechten voordat het proces begint.

[Onderzoek en aanhouding \(1\)](#)

[Verhoor en tenlastelegging \(2\)](#)

[Voor de rechter verschijnen vóór het proces \(3\)](#)

[Vorbereiding van de zaak vóór het proces \(4\)](#)

[Onderzoek en aanhouding \(1\)](#)

Gaat de politie mij vragen stellen?

Als de politie u ervan verdenkt een misdrijf te hebben gepleegd of informatie te hebben over een misdrijf, mag zij u vragen stellen.

Moet ik naar een politiebureau gaan?

De politie kan u [staande houden](#), fouilleren en op straat of in een andere openbare ruimte een beperkt aantal vragen stellen. Als de politie u daarnaar vraagt, moet u uw naam en adres noemen. Als de politie u van een misdrijf verdenkt, kan zij u vragen vrijwillig mee te gaan naar het politiebureau. Zij heeft ook de bevoegdheid u aan te houden en u tegen uw wil naar een politiebureau mee te nemen. De politieagenten moeten u vertellen waarom ze dat doen.

Staat het mij vrij het politiebureau te verlaten?

Als u als verdachte of mogelijke getuige op het politiebureau bent, maar niet gearresteerd bent, staat het u te allen tijde vrij het politiebureau te verlaten.

Wat gebeurt er nadat ik aangehouden ben?

Als de politie wil dat u op het politiebureau blijft, moet zij u [aanhouden](#). De politie moet u de reden daarvoor meedelen en de aanhouding moet noodzakelijk zijn. De politie mag u fouilleren, uw vingerafdruk nemen en DNA afnemen en ander lichamelijk onderzoek doen dat [hier](#) wordt verklaard.

Wat gebeurt er als ik geen Engels spreek?

Als u geen Engels begrijpt, moet de politie voor een tolk zorgen. Dat is voor u gratis. U mag niet verhoord worden als er geen tolk aanwezig is.

Heb ik recht op een advocaat?

Als u gearresteerd bent, mag u een advocaat raadplegen. Als u geen advocaat kent, neemt de politie contact op met de piketadvocaat. Zie [informatieblad 1](#).

Wat gebeurt er als ik jonger ben dan 17 jaar of een 'kwetsbare volwassene' ben?

Als u jonger bent dan 17 of een 'kwetsbare volwassene' bent, mag de politie u niet verhoren zonder de aanwezigheid van een *Appropriate Adult* (een daartoe geschikte volwassene). De politie zorgt daarvoor.

Deze man of vrouw zal u steunen en adviseren bij uw contacten met politiemensen. Hij of zij is geen advocaat en geeft u geen juridisch advies. Een *Appropriate Adult* kan een familielid zijn, een vriend/kennis, een vrijwilliger of iemand uit het maatschappelijk werk of de gezondheidszorg.

Mag de politie mij fouilleren?

Zelfs als u niet gearresteerd bent, mag de politie u of uw voertuig [staande houden/tot stoppen dwingen en fouilleren/doorzoeken](#), maar alleen als er goede gronden zijn om te vermoeden dat u in het bezit bent van gestolen of verboden goederen of een misdrijf hebt gepleegd.

Mag de politie vingerafdrukken nemen of DNA afnemen?

Als u niet gearresteerd bent, hoeft u geen vingerafdrukken of monsters te laten nemen. De politie kan dat niet doen zonder toestemming. Als u echter wel gearresteerd bent, mag de politie zonder toestemming monsters afnemen, zoals van [bloed, speeksel of ander lichaamsweefsel](#).

Ben ik verplicht aan een keuzeconfrontatie mee te werken?

Als u gearresteerd bent, mag de politie u vragen aan een keuzeconfrontatie mee te werken. Als u weigert, kan dat op het proces tegen u werken. Over het algemeen bestaat een keuzeconfrontatie eruit dat de politie het slachtoffer of de getuige(n) videofoto's laat zien. De piketadvocaat kan u adviseren.

Mag de politie mijn auto doorzoeken of een huiszoeking doen?

Als u gearresteerd bent, mag de politie met toestemming van een hooggeplaatste politiemans of -vrouw uw auto of huis doorzoeken en uw bezittingen weghalen als dat nuttig is voor het onderzoek.

Mag ik contact opnemen met vrienden of familieleden?

Ja, om ze te vertellen waar u bent.

Mag ik een dokter raadplegen als dat nodig is?

Als u medische hulp nodig hebt, hebt u het recht een arts te raadplegen.

Ik kom uit een andere lidstaat. Mag ik contact opnemen met de ambassade van mijn land?

Ja. Een vertegenwoordiger van de ambassade zal naar het politiebureau komen of contact met u opnemen als u hulp nodig hebt. De politie is verplicht contact op te nemen met de consulaten van de volgende landen in de EU als u bent aangehouden en in verzekering gesteld: Oostenrijk, België, Bulgarije, Tsjechië, Denemarken, Frankrijk, Duitsland, Griekenland, Hongarije, Italië, Polen, Roemenië, Slowakije, Spanje en Zweden.

Wat gebeurt er als ik gearresteerd ben op basis van een Europees aanhoudingsbevel?

Als een [Europees aanhoudingsbevel](#) is afgegeven door een lidstaat, kunt u in een andere lidstaat aangehouden worden en na voor de rechter te zijn verschenen, worden teruggestuurd naar het betreffende land. U hebt, indien nodig, recht op een advocaat en een tolk. Zie [informatieblad 1](#).

Wanneer stelt de politie mij in staat van beschuldiging?

Als de politie van mening is dat er genoeg bewijsmateriaal tegen u verzameld is, kan zij u een misdrijf ten laste leggen. In de tenlastelegging staat van welk misdrijf de politie u beschuldigt. Nadat u in staat van beschuldiging bent gesteld, mag de politie u over dat misdrijf niet verder verhoren.

Hoe lang mag ik door de politie vastgehouden worden na mijn arrestatie?

Nadat u gearresteerd bent, mag de politie u maximaal 24 uur op een politiebureau vasthouden. Een hooggeplaatste politiemans- of vrouw kan die periode tot 36 uur verlengen als er goede gronden zijn om aan te nemen dat dat nodig is om bewijs te verzamelen, dat het om een ernstig misdrijf gaat en dat het onderzoek naar behoren wordt uitgevoerd. Als die periode verstreken is, moet men u in staat van beschuldiging stellen of de inverzekeringstelling opheffen. Als de politie u nog langer wil vasthouden, moet zij daarvoor toestemming vragen van een *Magistrates' Court*. Die rechtbank kan de periode tot maximaal 96 uur verlengen.

Een klacht indienen tegen de politie

Als u vindt dat de politie u niet goed heeft behandeld, kunt u een klacht indienen bij de politie of bij de [Independent Police Complaints Commission](#).

[Verhoor en tenlastelegging \(2\)](#)

Wanneer mag ik worden verhoord?

Als u aangehouden bent en [op een politiebureau wordt vastgehouden](#), moet de politie op het politiebureau zich ervan vergewissen dat u geestelijk en lichamelijk in staat bent om te worden verhoord. In ieder etmaal moet u een aansluitende rustperiode van 8 uur krijgen waarin u niet wordt verhoord. Als u wordt verhoord, hebt u na elke twee uur verhoor recht op een koffie- of theepauze van een kwartier. Over het algemeen hebt u recht op de aanwezigheid van een advocaat tijdens het verhoor.

Moet ik de vragen van de politie beantwoorden?

U hoeft de vragen niet te beantwoorden. Als u van een misdrijf wordt verdacht, moet de politie u een formele waarschuwing (*caution*) geven voordat ze vragen stelt. De politie zal u waarschuwen dat u geen vragen hoeft te beantwoorden, maar dat wat u zegt, op het proces als bewijs tegen u kan worden

gebruikt. De politie moet u ook waarschuwen dat het tijdens het proces nadelig voor u kan zijn als u tijdens het politieverhoor iets niet vertelt waar u later, tijdens het proces, een beroep op wilt doen.

Hoe verloopt een politieverhoor?

Een verhoor op een politiebureau wordt afgenomen in een verhoorkamer en wordt altijd op een geluidsdrager opgenomen. De politie moet vóór het verhoor aan u uitleggen hoe de opname in zijn werk gaat.

Wanneer stelt de politie mij in staat van beschuldiging?

Als de politie van mening is dat er genoeg bewijs tegen u is verzameld, kan zij u een misdrijf ten laste leggen. De politie mag u daarna over dat misdrijf niet verder verhoren. De tenlastelegging mag in een latere fase van het proces worden gewijzigd.

Voor de rechter verschijnen vóór het proces (3)

Wanneer moet ik voor het eerst voor de rechter verschijnen?

Nadat u in verzekering bent gesteld, moet u voorkomen op de eerstvolgende zitting van de rechtbank. De eerste zitting vindt gewoonlijk plaats in het Magistrates' Court.

Heb ik recht op een advocaat?

In de rechtbank hebt u recht op een advocaat. Als u zelf geen advocaat hebt, treedt de piketadvocaat op als uw raadsman. Zie [informatieblad 1](#).

Is er een tolk aanwezig als ik de taal niet spreek?

Als u geen Engels spreekt, wordt er gratis voor een tolk gezorgd die de hele terechtzitting voor u vertaalt.

Kan ik in vrijheid worden gesteld?

Als u wordt vastgehouden, kunt u bij de rechtbank een verzoek indienen om op borgtocht te worden vrijgelaten. Als de borgtocht wordt verleend, hoeft u mogelijk niets te betalen.

Borgtocht wordt meestal verleend als u geen strafblad hebt en de rechter van mening is dat u geen gevaar voor de samenleving bent, geen getuigen zult beïnvloeden en zich op afgesproken tijdstippen bij de rechtbank zult melden. Aan borgtocht kunnen voorwaarden worden verbonden, zoals verblijf op een bepaald adres, afgifte van uw paspoort aan de politie of het dragen van een enkelband.

Als de rechter borgtocht weigert, wordt u gevangen gehouden tot het proces begint.

Mag ik in beroep gaan tegen de beslissing mij gevangen te houden tot het begin van het proces?

Ja. Vraag uw advocaat om advies.

Moet ik nog een keer voorkomen voordat het proces begint?

Ja. Uw advocaat zal dat met u bespreken.

Hoe lang mag ik vastgehouden worden voordat het proces begint?

Als u in de gevangenis zit, moet het proces [binnen een bepaalde termijn](#) beginnen.

Over het algemeen mag een proces voor het *Crown Court* niet later beginnen dan 182 dagen (26 weken) nadat u naar de gevangenis bent gegaan. Als dat niet gebeurt, kunt u een verzoek indienen om op borgtocht te worden vrijgelaten. Bij minder ernstige zaken moet het proces binnen 56 dagen (8 weken) beginnen. Als dat niet gebeurt, wordt u op borgtocht vrijgelaten.

Voorbereiding van de zaak vóór het proces(4)

Wat gebeurt er vóór het begin van het proces?

Vóór het begin van het proces bezint de [Crown Prosecution Service](#) (CPS) zich op de vraag of het bewijs in uw zaak sterk genoeg is voor strafvervolging. De aanklager bespreekt met uw advocaat het bewijsmateriaal dat tijdens het proces tegen u zal worden gebruikt. Als er bijvoorbeeld getuigen zullen optreden, krijgt u hun schriftelijke verklaringen. De aanklager moet u ook op de hoogte brengen van alle materiaal dat in zijn nadeel of in uw voordeel kan spreken. De aanklager moet het bewijsmateriaal voortdurend toetsen en u op de hoogte stellen van alle materiaal dat in dat kader wordt getoetst.

Ik kom uit een andere EU-lidstaat. Moet ik in Engeland/Wales zijn in de aanloop naar het proces?

Als u niet in verzekering bent gesteld of op borgtocht bent vrijgelaten, staat het u vrij naar uw eigen land terug te keren, maar het kan zijn dat u geen borgtocht wordt verleend als de aanklager wil dat u in Engeland of Wales blijft gedurende de periode dat het onderzoek wordt gevoerd. De rechtbank kan u borgtocht verlenen op voorwaarde dat u in Engeland blijft. U bent strafbaar als u zich niet aan die voorwaarde houdt. Als u op borgtocht wordt vrijgelaten, moet u een adres in het Verenigd Koninkrijk opgeven waar u te bereiken bent. Dat mag het adres van uw advocaat zijn.

Als ik naar mijn eigen lidstaat ben teruggegaan, moet ik vóór het proces dan weer naar Engeland/Wales komen?

Waarschijnlijk wel. Voor sommige preliminaire zittingen kan uw advocaat eventueel vragen dat u niet aanwezig hoeft te zijn of kunt u een beroep doen op een videoverbinding.

Komt mijn zaak altijd voor de rechter?

Uw zaak hoeft niet per se voor de rechter te komen. De CPS kan beslissen u niet verder te vervolgen of voorstellen u een zogenaamde [conditional caution](#) op te leggen, waaraan een boete verbonden kan zijn. Als u daarmee instemt, geeft u toe dat u het misdrijf hebt gepleegd. Deze waarschuwing komt op uw strafblad te staan en daartegen kan geen hoger beroep worden ingesteld.

Wat voor soort bewijsmateriaal wordt door de aanklager vergaard?

De politie verhoort getuigen en kan ook lichamelijk en forensisch bewijsmateriaal verzamelen. Ze kan bijvoorbeeld documenten uit uw huis of van uw werk meenemen en uw auto doorzoeken of DNA-monsters nemen (bijv. van haren, speeksel e.d.).

Mag ik de aanklager beletten bepaald bewijsmateriaal te verzamelen?

De politie heeft soms een [huiszoekingsbevel](#) nodig; u kunt een huiszoekingsbevel aanvechten. Over het algemeen moet in een huiszoekingsbevel gespecificeerd worden wat precies doorzocht mag worden en waarom. Als de politie zich niet aan het huiszoekingsbevel houdt, kan het zijn dat het gevonden bewijsmateriaal niet tot het proces wordt toegelaten.

Wordt er naar mijn strafblad geïnformeerd?

De aanklager verzamelt gegevens over uw strafblad, ook met betrekking tot veroordelingen buiten het Verenigd Koninkrijk.

Kan er vóór de behandeling van de zaak iets aan de tenlastelegging worden veranderd?

Ja. Dat hangt af van de weging van het bewijsmateriaal door de aanklager. Uw advocaat kan ook vragen om wijzigingen in de tenlastelegging.

Wat gebeurt er als ik voor hetzelfde misdrijf in een andere lidstaat word vervolgd?

Als een uitspraak van een rechter in één lidstaat in kracht van gewijsde is gegaan, kunt u voor dezelfde feiten niet meer vervolgd worden in een andere lidstaat.

Mag ik vóór het proces schuld bekennen?

In de meeste gevallen is het mogelijk om schuld te bekennen vóór het proces, als u dat wilt. Als u schuld bekent, krijgt u over het algemeen een veel lagere straf opgelegd dan wanneer u dat niet doet. Als u besluit schuld te bekennen, mag u over het algemeen geen hoger beroep aantekenen tegen de veroordeling en komt de veroordeling op uw strafblad te staan.

Links

- [Criminal Procedure and Investigations Act 1996](#) (als gewijzigd)
- [Criminal Justice Act 2003](#) (als gewijzigd)
- [Police and Criminal Evidence Act 1984](#)
- [Praktijkrichtlijnen](#)
- [Bail Act 1976](#) (als gewijzigd)
- [Prosecution of Offences Act 1985, section 22](#) (als gewijzigd)
- [Serious Organised Crime and Police Act 2005](#)
- [Terrorism Act 2000](#)

Laatste update: 01/12/2016

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

3 - Mijn rechten tijdens het proces

Waar wordt het proces gevoerd?

Alle strafzaken worden aanhangig gemaakt bij het [Magistrates' Court](#). Daarna zijn er drie mogelijkheden.

Voor minder ernstige misdrijven wordt het hele proces voor het *Magistrates' Court* gevoerd, hetzij voor [drie lay magistrates](#) (lekenrechters), hetzij voor een *district judge*.

Voor ernstigere misdrijven kan het proces ofwel voor het *Magistrates' Court* worden gevoerd, ofwel voor een [Crown Court](#), samengesteld uit een rechter en een twaalfkoppige jury.

De *magistrates* of de *district judge* overwegen welk type proces voor uw zaak het meest geschikt is, nadat uw advocaat daarover namens u opmerkingen heeft mogen maken. Als het kan, wordt de zaak in het *Magistrates' Court* behandeld; als het niet kan of als u aandringt op een behandeling door het *Crown Court*, wordt de zaak voor deze laatste rechtbank gebracht. Alle strafzaken tegen volwassenen zijn openbaar.

Als u jonger bent dan 18 jaar, wordt het proces, tenzij de aanklacht zeer ernstig is, in een [youth court](#) (gerecht voor jeugdzaken) behandeld door een rechter of door drie speciaal daartoe opgeleide lekenrechters. Hierbij wordt geen publiek toegelaten.

Kan de tenlastelegging tijdens het proces worden veranderd?

De tenlastelegging kan op een preliminaire zitting worden gewijzigd, maar doorgaans niet wanneer de rechtbank eenmaal begonnen is met het horen van getuigen. In het geval van minder ernstige misdrijven moeten de feiten binnen zes maanden na het plegen van het misdrijf ten laste worden gelegd. U kunt schuld bekennen aan enkele of aan alle ten laste gelegde feiten. De aanklager kan ermee akkoord gaan dat u schuld bekent aan een minder ernstig feit dan u ten laste is gelegd.

Moet ik bij de rechtszitting aanwezig zijn?

Niet aanwezig zijn op een proces wanneer dat verplicht is, is strafbaar. Bovendien kan het proces in uw afwezigheid gevoerd worden. Voor lichte vergrijpen is het vaak mogelijk u door een advocaat te laten vertegenwoordigen, schriftelijk schuld te bekennen of het proces in uw afwezigheid te laten doorgaan. In het *Crown Court* is het over het algemeen niet mogelijk een proces te voeren zonder dat u aanwezig bent, maar als u de gang van zaken verstoort of vlucht, kan een proces zonder u worden gevoerd. Het is strafbaar zonder goede reden niet te komen opdagen.

Kan ik via een videoverbinding aan de rechtszitting deelnemen?

Over het algemeen is dat niet mogelijk, maar voor sommige zittingen kunt u via een [videoverbinding](#) vanuit de gevangenis of een politiebureau aan het proces deelnemen. De rechter(s) en de aanklager zijn in de rechtszaal aanwezig. Uw juridisch adviseur kan óf op het politiebureau zijn óf in de rechtszaal en kan u zien en horen via de videoverbinding.

Krijg ik een tolk als ik niet begrijp wat er gebeurt?

Als u geen Engels begrijpt, zorgt de rechtbank voor een tolk.

Krijg ik een advocaat?

Over het algemeen is het niet verplicht om in de rechtszaal door een advocaat te worden bijgestaan, maar het is zeer raadzaam er wel een te hebben. In bepaalde zaken moet u een advocaat hebben, bijvoorbeeld in verkrachtingszaken of in zaken met jonge getuigen.

Mag ik van advocaat wisselen?

Ja, zie [informatieblad 1](#).

Moet ik op het proces een verklaring afleggen?

U mag een verklaring afleggen tijdens het proces, maar u kunt er niet toe worden gedwongen. Uw advocaat zal u daarover adviseren. Als u zonder goede reden geen verklaring aflegt, kan dat tegen u werken, maar u kunt niet worden veroordeeld, alleen maar omdat u tijdens het proces uw mond hield.

Welke rechten heb ik met betrekking tot het bewijs dat tegen mij wordt aangevoerd?

Als u het goedvindt, mag een getuigenverklaring voorgelezen of samengevat worden. Als u de getuigenverklaring betwist, moet de getuige over het algemeen in de rechtszaal verschijnen om te getuigen, zodat u de verklaring kunt aanvechten door vragen te stellen. Als de aanklager documenten gebruikt als bewijsmateriaal, moet hij uw advocaat daarvan vóór het proces op de hoogte stellen. Uw advocaat kan het document aanvechten. Uw advocaat mag alle getuigen die tegen u getuigen, ondervragen, om hun verklaringen in twijfel te trekken.

Mag ik proberen mijn onschuld te bewijzen?

Ja. Het bewijsmateriaal kan bestaan uit documenten of fysiek bewijs. U mag ook getuigen vragen om voor u te getuigen. De rechter kan hen dan naar de rechtbank laten komen. Uw advocaat en de aanklager zullen hen vragen stellen.

Wordt er rekening gehouden met mijn strafblad?

Voor het proces begint vraagt de aanklager informatie over uw strafblad op. Ook veroordelingen in andere landen kunnen daarop staan. In sommige situaties wordt die informatie aan de rechter doorgegeven, maar uw advocaat kan daartegen ageren. Ook al houdt de rechtbank rekening met uw strafblad, dan nog wordt u niet zomaar veroordeeld omdat u een strafblad hebt.

Wat gebeurt er aan het eind van het proces?

Nadat alle bewijsmateriaal is aangevoerd, komt de beslissing (de "uitspraak") of u wel of niet schuldig bent. In het *Magistrates' Court* beslissen de *magistrates* over de uitspraak; in het *Crown Court* beslist alleen de jury over de uitspraak. Als wordt geoordeeld dat u niet schuldig bent (u wordt "vrijgesproken"), is het proces afgelopen. Als er geen andere tenlasteleggingen zijn, staat het u vrij de rechtbank te verlaten. Als wordt geoordeeld dat u schuldig bent (u wordt "veroordeeld"), doen uw advocaat en de aanklager suggesties over de strafmaat. Soms vindt er een aparte zitting plaats voor het uitspreken van de strafmaat.

Welke straf krijg ik?

De straf hangt af van de ernst van het misdrijf. De rechter zal zich houden aan [landelijke richtlijnen](#). Elk misdrijf kent een maximumstraf; voor sommige misdrijven is er ook een minimumstraf.

Nadere informatie over te geven straffen kunt u [hier](#) vinden. De volgende straffen kunnen worden opgelegd:

gevangenisstraf. Een gevangenisstraf kan voor onbepaalde tijd zijn of voor een vastgestelde periode. De rechter zal aangeven welk gedeelte daarvan u waarschijnlijk in de gevangenis zult moeten doorbrengen. Gevangenisstraffen van minder dan een jaar kunnen voorwaardelijk zijn (maatschappelijke dienstverlening, onder vaste voorwaarden). Bij de tenuitvoerlegging van de straf wordt meestal rekening gehouden met de tijd die u al in de gevangenis hebt doorgebracht in afwachting van het proces;

taakstraf (waaraan verschillende voorwaarden verbonden kunnen zijn, zoals het verrichten van onbetaald werk in de plaatselijke gemeenschap);

boete;

schadevergoeding (geldelijke vergoeding aan het slachtoffer);

uitzetting (terugkeer naar uw eigen land, alleen in het geval van een ernstig misdrijf);

ontzegging (bijvoorbeeld van de rijbevoegdheid).

Welke rol speelt het slachtoffer in het proces?

Het slachtoffer is geen partij bij de procedure, maar kan wel getuigen op het proces. Bij de beslissing over de straf zal de rechter een [verklaring van het slachtoffer](#) over de gevolgen van het misdrijf meewegen. De rechter kan u niet veroordelen tot het betalen van een civiele schadevergoeding, maar kan wel een [schadevergoedingsmaatregel](#) uitvaardigen. Het slachtoffer kan een civiele procedure tegen u aanspannen.

Links

[Naar de rechtbank](#)

[De gerechtelijke procedure](#)

[Vóórkomen via een videoverbinding](#)

[Richtlijnen voor de strafmaat](#)

[Helplijn voor familie van gevangenen](#)

[Het leven in de gevangenis](#)

[Children and Young Persons Act 1933](#) (als gewijzigd)

[Magistrates Courts Act 1980](#) (als gewijzigd)

[Criminal Justice and Public Order Act 1994](#) (als gewijzigd)

[Criminal Procedure and Investigations Act 1996](#) (als gewijzigd)

[Crime and Disorder Act 1998](#) (als gewijzigd)

[Powers of Criminal Courts \(Sentencing \) Act 2000](#) (als gewijzigd)

[Criminal Justice Act 2003](#) (als gewijzigd)

[UK Borders Act 2007](#) (als gewijzigd)

[Criminal Justice and Immigration Act 2008](#) (als gewijzigd)

[Coroners and Justice Act 2009](#) (als gewijzigd)

Laatste update: 01/12/2016

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

4 - Mijn rechten na het proces

Kan ik hoger beroep instellen?

Als een [Magistrates' Court](#) u schuldig heeft verklaard of een straf heeft opgelegd, kunt u hoger beroep instellen bij het [Crown Court](#) in uw regio. U kunt ook hoger beroep instellen bij het [Administrative Court](#) in Londen, als u van mening bent dat de *magistrates* het recht verkeerd hebben geïnterpreteerd.

Als een *Crown Court* u schuldig heeft verklaard of een straf heeft opgelegd, mag u alleen hoger beroep instellen als u daar toestemming voor krijgt, bijvoorbeeld omdat de rechter een fout gemaakt heeft. In dat geval kunt u hoger beroep instellen bij het *Court of Appeal* in Londen.

Hoe stel ik hoger beroep in?

Als uw zaak werd behandeld door een *Magistrates' Court*, moet u binnen 21 dagen (drie weken) hoger beroep instellen. Als uw zaak werd behandeld door een *Crown Court*, moet u binnen 28 dagen (vier weken) hoger beroep instellen. Uw advocaat kan u adviseren over de vraag of en hoe u hoger beroep moet instellen.

Op welke gronden kan ik hoger beroep instellen?

U mag hoger beroep instellen gaan tegen elke uitspraak van een *Magistrates' Court*. U moet daarvoor een bij die rechtbank verkrijgbaar formulier invullen en opsturen.

Er is een meer formele procedure voor hoger beroep tegen een uitspraak van een *Crown Court*. Als u hoger beroep wilt instellen, moet u een gedetailleerd overzicht geven van de redenen daarvoor. Gronden voor hoger beroep zijn:

de rechter heeft de jury verkeerd geïnstrueerd;

de tijdens het proces gevolgde procedure bevatte fouten of onregelmatigheden;

bewijsmateriaal is onterecht ontvankelijk of niet-ontvankelijk verklaard.

Gronden voor hoger beroep tegen de strafmaat zijn:

de rechter heeft het recht onjuist toegepast;

de strafmaat is uitzonderlijk hoog.

Wat gebeurt er tijdens de behandeling in hoger beroep?

Hoger beroep tegen een uitspraak van een *Magistrates' Court* wordt meestal behandeld door een rechter en twee *magistrates* (andere dan de *magistrates* die de zaak in eerste instantie behandeld hebben). Er komt een nieuwe zitting en er kunnen nieuw bewijsmateriaal en nieuwe feiten naar voren worden gebracht. Als er alleen hoger beroep is ingesteld tegen de strafmaat, kan het *Crown Court* de straf verlagen, bekrachtigen of verhogen.

Als u de door de *magistrates* gegeven interpretatie van het recht aanvecht bij het *Administrative Court*, en die rechtbank oordeelt dat de *magistrates* ongelijk hadden, wordt de uitspraak vernietigd. In bepaalde omstandigheden kan de zaak terugverwezen worden naar het *Magistrates' Court* voor een nieuwe behandeling.

Hoger beroep tegen een veroordeling door het *Crown Court* wordt behandeld door het *Court of Appeal*. Uw advocaat en de aanklager zullen dan argumenten aandragen met betrekking tot de gegrondheid van uw hoger beroep. Het *Court of Appeal* kan meer bewijsmateriaal eisen. Over het algemeen is het niet mogelijk bewijsmateriaal te gebruiken dat bij het eerste proces al beschikbaar was, maar dat u toen besloot niet te gebruiken. Processen in hoger beroep zijn openbaar.

Als u niet in de gevangenis zit, hebt u het recht om het proces bij te wonen. Als u wel in de gevangenis zit, hebt u ook het recht om het proces bij te wonen, behalve wanneer het hoger beroep alleen gebaseerd is op zuiver juridische argumenten. De rechtbank kan u toestemming geven via een videoverbinding aan de terechtzitting in hoger beroep deel te nemen.

Wat gebeurt er wanneer ik in de gevangenis zit terwijl ik hoger beroep instel?

Wanneer u hoger beroep hebt ingesteld, kunt u een verzoek indienen om uit de gevangenis te worden vrijgelaten tot de behandeling in hoger beroep is afgelopen, maar in deze omstandigheden wordt zo'n verzoek niet vaak ingewilligd. Als er borgtocht wordt verleend, kunnen daar voorwaarden aan verbonden zijn.

Hoe lang duurt het voordat het hoger beroep wordt behandeld?

Hoger beroep tegen de door een *Magistrates' Court* uitgesproken straf wordt, als u gevangen zit, meestal snel behandeld. In andere gevallen ligt de termijn tussen drie en zes maanden. U hebt toestemming nodig van een hogere rechter om bij het *Court of Appeal* hoger beroep in te stellen tegen een vonnis van een *Crown Court*. Gemiddeld gesproken wordt hoger beroep tegen een veroordeling binnen acht maanden behandeld en hoger beroep tegen de strafmaat binnen vijf maanden. U kunt een hoger beroep te allen tijde intrekken door een brief te sturen aan het [Criminal Appeal Office](#).

Wat gebeurt er als het hoger beroep tegen een veroordeling slaagt dan wel niet slaagt?

Als het hoger beroep slaagt, vernietigt de appelrechtbank de veroordeling (de schuldigverklaring) en wordt de uitspraak uit de officiële registers verwijderd. In sommige gevallen kan de appelrechtbank de schuldigverklaring nietig verklaren, maar de aanklager wel toestemming geven een nieuw proces tegen u te beginnen.

Als het hoger beroep niet slaagt, wordt er over het algemeen niets aan de uitspraak van de lagere rechtbank veranderd, maar in sommige gevallen kan de appelrechtbank u veroordelen voor een minder ernstig misdrijf dan in de eerdere veroordeling. Over het algemeen is dit niet mogelijk in een hoger beroep tegen een uitspraak van een *Magistrates' Court*.

Wat gebeurt er als het hoger beroep tegen de strafmaat slaagt dan wel niet slaagt?

Als het hoger beroep slaagt, legt de appelrechtbank een nieuwe straf op. Als het hoger beroep niet slaagt, kan de appelrechter de oorspronkelijke straf bekrachtigen, maar ook verhogen.

Heb ik het recht om hoger beroep in te stellen bij een hogere of andere rechter?

Als u in hoger beroep bent gegaan tegen een uitspraak van het *Magistrates' Court* en het hoger beroep is verworpen door het *Crown Court*, dan kunt u een verzoekschrift indienen bij de [Criminal Cases Review Commission](#) (CCRC) en vragen uw zaak naar het *Court of Appeal* te verwijzen. Dat komt echter zelden voor.

Als u in hoger beroep bent gegaan bij het *Administrative Court* of het *Court of Appeal*, dan hebt u het recht om cassatieberoep in te stellen bij het [Supreme Court](#) (Hooggerichtshof) van het Verenigd Koninkrijk als uw cassatie een onderwerp van algemeen juridisch belang betreft.

Als mijn beroep slaagt, krijg ik dan een schadevergoeding?

U kunt binnen twee jaar schadevergoeding aanvragen d.m.v. [dit formulier](#). De overheid beslist over de schadevergoeding. U kunt uw advocaat vragen [wat u precies moet doen](#).

Is het na een afwijzing van het hoger beroep mogelijk opnieuw in hoger beroep te gaan?

In uitzonderlijke gevallen is het mogelijk opnieuw hoger beroep in te stellen als zich daarvoor een nieuwe grond aandient. Als u nieuw bewijsmateriaal wilt aandragen, moet u uitleggen waarom dat niet tijdens het proces is aangevoerd.

Zijn er nog andere manieren om hoger beroep in te stellen?

U kunt de [CCRC](#) verzoeken om een onderzoek naar de vraag of er sprake was van een gerechtelijke dwaling. De CCR kan uw zaak dan verwijzen naar de desbetreffende appelrechtbank. Als dat gebeurt, wordt uw zaak als een gewoon hoger beroep behandeld.

Ik kom uit een andere lidstaat. Kan ik na het proces worden teruggestuurd?

Als u tot een gevangenisstraf bent veroordeeld, kunt u na uw vrijlating uit de gevangenis uitgezet worden. Als u geen Brits onderdaan bent en u bent veroordeeld tot een gevangenisstraf van een jaar of langer, of als u een straf opgelegd is voor bepaalde ernstige misdrijven, zal de overheid u over het algemeen na uw gevangenisstraf het land uitzetten.

In alle andere zaken waarbij gevangenisstraf een van de mogelijke straffen is, en u ouder bent dan 17 jaar, kan de rechter adviseren u het land uit te zetten nadat u de straf hebt uitgezeten. Het maakt daarbij niet uit of u wel of niet naar de gevangenis wordt gestuurd. De overheid baseert haar beslissing op het advies van de rechter. Het advies van de rechter maakt deel uit van de straf en tegen dat advies kan hoger beroep worden ingesteld, zoals hiervoor beschreven. De overheid kan ook proberen u zonder advies van de rechter uit te zetten als dat "het algemeen belang dient".

Als u onderdaan bent van een andere EU-lidstaat, kunt u alleen maar uitgezet worden bij bedreiging van de openbare orde, de openbare veiligheid of de volksgezondheid. Een veroordeling voor het plegen van een misdrijf is op zichzelf niet voldoende reden om iemand het land uit te zetten. U hebt het recht om bij een speciaal tribunaal beroep in te stellen tegen een beslissing u het land uit te zetten.

Als ik veroordeeld ben, kan ik dan voor hetzelfde misdrijf opnieuw worden berecht?

Als u waar dan ook in het Verenigd Koninkrijk voor een misdrijf bent veroordeeld of vrijgesproken, kunt u in Engeland niet opnieuw voor hetzelfde misdrijf worden berecht, behalve in speciale omstandigheden. Deze regel geldt ook als er vonnis is gewezen na een proces dat in een andere lidstaat is gevoerd.

Informatie over veroordelingen

Veroordelingen en [cautions](#) (waarschuwingen) worden tot uw honderdste verjaardag geregistreerd in de Police National Computer (PNC). Als u vindt dat uw gegevens daarin verkeerd zijn opgenomen, kunt u ze [aanvechten](#). Uw advocaat kan u daarbij adviseren. U kunt ook het hoofd van politie in de regio waar het misdrijf is gepleegd, vragen de gegevens te wijzigen of te wissen.

Cautions, *reprimands* (berispingen) and *final warnings* (laatste waarschuwingen) worden behandeld als veroordelingen.

Ook als u een straf uitgediend hebt, moet u de veroordeling of *caution* openbaar maken als dat van u verlangd wordt - bijvoorbeeld bij een sollicitatie - tot uw veroordeling ['spent'](#) is (u juridisch gezien gere-integreerd bent). Hoe lang dat duurt, hangt af van het soort misdrijf en de straf.

Een *Fixed Penalty Notice* of een *Penalty Notice for Disorder* tellen niet mee voor uw strafblad.

Links

[Court of Appeal](#)

[Richtlijnen voor het instellen van hoger beroep bij het Court of Appeal](#)

[Hooggerichtshof van het Verenigd Koninkrijk](#)

[Criminal Cases Review Commission](#)

[Criminal Records Bureau](#)

- [Re-integratie van daders](#)
- [Criminal Appeal Act 1968](#) (als gewijzigd)
- [Rehabilitation of Offenders Act 1974](#)(als gewijzigd)
- [Bail Act 1976](#) (als gewijzigd)
- [Magistrates Court Act 1980](#) (als gewijzigd)
- [Senior Courts Act 1981](#) (als gewijzigd)
- [Criminal Appeal Act 1995](#) (als gewijzigd)
- [Police Act 1997](#) (als gewijzigd)
- [Human Rights Act 1998](#) (als gewijzigd)
- [Police and Justice Act 2006](#) (als gewijzigd)
- [Europees Verdrag inzake de rechten van de mens](#)

Laatste update: 01/12/2016

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([en](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

5 – Lichte verkeersovertradingen

Hoe worden parkeerovertradingen e.d. behandeld?

Als u op de openbare weg parkeert waar dat verboden is, kunt u een [parkeerbon](#) krijgen. Er zijn verschillende organisaties die de parkeerregels handhaven en parkeerbonnen uitdelen, zoals de gemeente, de politie, particuliere bedrijven of [Transport for London](#). Parkeerwachters in dienst van de gemeente. Zij delen *Penalty Charge Notices* (PCN's) uit, die onder het burgerlijk recht vallen. Parkeercontroleurs zijn in dienst van de politie en zijn daarom bevoegd voor de handhaving van parkeerregels in gevallen waarin overtradingen niet zijn gedecriminaliseerd. Zij reiken bij overtradingen *Fixed Penalty Notices* (FPN's) uit, die onder het strafrecht vallen.

PCN's worden over het algemeen achter de ruitenwaiser gestoken of overhandigd aan degene die verantwoordelijk blijkt te zijn voor het voertuig. Ze kunnen ook per post worden opgestuurd. Over het algemeen hebt u vier weken de tijd om te betalen of de PCN te betwisten. De boete kan lager zijn als u snel betaalt. U kunt op informele wijze [bezwaar](#) aantekenen door een brief te schrijven: als u de boete wilt aanvechten, kunt u de parkeerbon beter niet betalen, omdat het bijna onmogelijk is het geld terug te krijgen als u eenmaal hebt betaald.

Wielklemmen

Gemeenten in Engeland en Wales mogen een voertuig onder [bepaalde omstandigheden](#) wegslepen of er een wielklem aan bevestigen. Een wielklem mag pas een half uur na de uitreiking van een PCN geplaatst worden. Als u vindt dat de wielklem onterecht is, kunt u een bezwaarschrift indienen. U moet dan eerst betalen om de wielklem te laten verwijderen en daarna pas bezwaar maken. Als u een bezwaarschrift indient, maar van de gemeente binnen acht weken na ontvangst geen reactie krijgt, moet de gemeente de PCN-parkeerbon intrekken en u het geld voor de wielklem terugbetalen.

U kunt [hier](#) lezen wat u moet doen als de politie op privéterrein een wielklem aan uw voertuig bevestigt.

Kan ik beroep aantekenen?

Als de gemeente uw bezwaarschrift afwijst, kunt u beroep aantekenen. De gemeente zal u vertellen hoe u te werk moet gaan. Als zij het beroep ook afwijst, ontvangt u een *Notice to Owner* (NTO) waarop staat dat u het oorspronkelijke bedrag moet betalen. Er staat ook op hoe u verder beroep kunt aantekenen bij onafhankelijke geschillenbeslechtsers. Er zijn verschillende geschillenbeslechtsdiensten: Londen valt onder [PATAS](#), het [Traffic Penalty Tribunal](#) bedient de rest van Engeland en Wales.

Voor de betaling van de parkeerbon of de indiening van een formeel beroepschrift tegen de parkeerbon hebt u na ontvangst van de NTO vier weken de tijd. Als u geen van beide doet, heeft de overheid het recht de boete met 50 procent te verhogen. Als u dan nog niet betaalt, kan de overheid een civielrechtelijke procedure tegen u aanspannen om het geld alsnog te krijgen.

FPN's worden uitgereikt door politieagenten of parkeercontroleurs in dienst van de politie en vallen binnen het strafrechtstelsel. De enige officiële manier om u te verweren tegen een FPN-parkeerbon is een rechtszaak aan te spannen en aan te geven dat u onschuldig bent. Bij sommige politiekorpsen is het echter mogelijk informeel bezwaar in te dienen tegen een parkeerbon door een brief te schrijven waarin u uitlegt waarom u vindt dat u de boete niet hoeft te betalen. Als dat in uw regio mogelijk is, staat informatie daarover op uw FPN-bon.

Hoe worden snelheidsovertradingen e.d. behandeld?

Als u de maximumsnelheid overschrijft en u wordt door de politie of door middel van een flitspaal betrapt, kan de politie:

u een mondelinge waarschuwing geven;

u een snelheidsbewustwordingscursus aanbieden (waarvoor u moet betalen);

u een [Fixed Penalty Notice \(FPN\)](#) geven met een boete van £ 60 en drie strafpunten. Dat is de meest waarschijnlijke optie;

u vervolgen voor overtrading van de maximumsnelheid. Dat betekent dat u voor de rechter moet verschijnen en een boete kunt krijgen van maximaal £ 1.000 (£ 2.500 als u te snel hebt gereden op de autosnelweg), drie tot zes strafpunten op uw rijbewijs en mogelijk ontzegging van de rijbevoegdheid.

Wat gebeurt er als u tot stoppen wordt gedwongen?

De politie mag elke automobilist [tot stoppen dwingen](#). Niet stoppen is strafbaar. Als de politie u tot stoppen dwingt, kan zij u vragen uw rijbewijs, verzekeringspapieren en kentekenbewijs te laten zien. Als u die papieren niet bij u hebt, hebt u zeven dagen de tijd ze op een politiebureau te tonen.

Als u tot stoppen wordt gedwongen nadat u een verkeersovertrading hebt begaan, kan de politie een [Fixed Penalty Notice \(FPN\)](#) aan u uitreiken, of een [vehicle defect rectification notice](#) (kennisgeving van een te verhelpen mankement aan het voertuig).

Als u een verkeersovertrading hebt begaan, bijv. de gordel niet hebt omgehad of gereden hebt met een kapotte koplamp, kan de politie u een FPN uitreiken. De politie heeft niet de bevoegdheid u ter plaatse de boete te laten betalen. U hebt 28 dagen de tijd om te betalen of de zaak te laten voorkomen, anders wordt de boete met 50 procent verhoogd. U wordt strafrechtelijk vervolgd als u niet binnen 28 dagen de boete voor een door een automatische camera geregistreerde overtrading betaalt.

Een [vehicle defect rectification notice](#) kan worden uitgereikt als uw voertuig een mankement vertoont, bijvoorbeeld als een van de richtingaanwijzers het niet doet.

De politie mag bij u een ademalysetest (blaastest) afnemen als ze vermoedt dat u alcohol gedronken hebt. Als de blaastest positief is, neemt de politie u mee naar het politiebureau, waar u een misdrijf ten laste wordt gelegd en het bewijs (de blaastest) bewaard wordt. U moet uw auto achterlaten tot u nuchter genoeg bent om hem te verplaatsen of een andere chauffeur mag hem met uw toestemming verplaatsen. Als u maar net te veel gedronken hebt, mag u een bloedproef ondergaan. Weigeren de blaastest te doen, is strafbaar. Herhaaldelijk rijden onder invloed resulteert in ontzegging van de rijbevoegdheid.

Als u binnen drie jaar twaalf punten op uw rijbewijs krijgt, bent u uw rijbewijs over het algemeen ten minste een half jaar kwijt.

De politie heeft de bevoegdheid een voertuig in beslag te nemen als het op een asociale manier wordt gebruikt, bijvoorbeeld door onrust te veroorzaken, mensen te pesten of hen in gevaar te brengen.

De politie mag een voertuig in beslag nemen als de chauffeur geen rijbewijs of verzekeringspapieren heeft.

Ernstige verkeersmisdrijven - bijv. iemand doodrijden - kunnen met gevangenisstraf worden bestraft.

Komen deze misdrijven op mijn strafblad te staan?

Strafbladen worden bijgehouden door het [Criminal Records Bureau](#) (CRB). Elke schuldigverklaring in de rechtbank komt op het strafblad te staan. Als u in de rechtbank niet veroordeeld wordt, krijgt u geen vermelding op uw strafblad; FPN's komen dus alleen op uw strafblad te staan als u door de rechtbank veroordeeld bent.

Links

[Parkeerbonnen en uw rechten](#)

[Nadere informatie over parkeren](#)

[Bevoegdheden van de verkeerspolitie](#)

[Snelheidsboetes en uw rechten](#)

Laatste update: 01/12/2016

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.